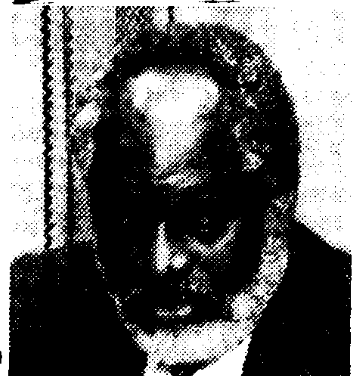
Amigoe VANDAAG

NED.ANTILLEN
Premier Martina schrijft diensthoofden p.3
Commissie van Beroep Onderwijs opgeheven p.11

SPORT
Cruijff mag Rijkaard aanpakken p.8

DON MARTINA ...brief...

ARUBA
* Controle misbruik onderstand p.6
* Personeel wil ontvanger Vos behouden p.5

INTERNATIONAAL
* Catalogus van draagmoeders p.6

Amigoe

104E JAARGANG - NO.: 225

WOENSDAG 30 SEPTEMBER 1987

Nieuws in vogelvlucht

PARAMARIBO — Vanmorgen zijn in Suriname de stembureaus geopend voor het referendum over de nieuwe grondwet. De eerste uren gaven een rustig verloop te zien. Legerleider Bouterse verklaarde na "ja" gestemd te hebben "Wij gaan een nieuw tijdperk tegemoet, als de tekenen ons niet bedriegen". De leiders van de 'oude' politieke partijen, de Surinaamse Arbeiderspartij en de partij van de militairen riepen de burgers op ja te zeggen tegen de nieuwe grondwet. De Surinaamse tv maakte bekend dat 195.099 personen als kiezer geregistreerd zijn. Bewoners van O-Suriname die naar Paramaribo gevlucht zijn kunnen daar hun stem uitbrengen bij enkele bureaus- kantoren. De uitslag wordt vandaag verwacht.

*****

DEN HAAG — De CIA heeft in 1983 een aantal agenten naar Suriname gestuurd om de kansen voor een coup tegen Bouterse te onderzoeken. Maar het Congres voelde er niet voor en de plannen gingen niet door, aldus journalist Woodward in zijn onthullende boek «Dekmantel: de geheime oorlogen van de CIA».

*****

SUVA — Coupleider Rabuka heeft zijn plannen om van Fiji een republiek te maken uitgesteld. Hij gestemde na overleg met de gouverneur-generaal en voormalig premier Mara. Hij wil verder overleg voeren. Rabuka ontkende dat er een tegencoupgreep is gepleegd.

*****

MANILA — Ruim 60.000 mensen hebben dinsdag deelgenomen aan de plechtigheid rond de begrafenis van de vermoorde Filipijnse oppositieleider Leandro Alejandro. Vice-president Laurel heeft in de Senaat het rebelse geeist van "linkse regeringsfunctionarissen". Stafchef Ramos heeft de mee dat hij nieuwe militaire eenheden heeft gestationeerd in het centrum van Manila ter bescherming tegen "rebelerende militairen en communistische opstandelingen".

*****

NEW YORK — De koersen van de aandelen op de beurs in New York zijn dinsdag met 11 punten gedaald tot 2590,57 punten. De dollar moest iets inleveren. De munt noteerde vanmorgen 2,0675 Ned. gulden tegen 2,0710 gulden.

*****

MADRID — Bij het Paleis van Justitie in Madrid zijn vandaag 2 bommen ontploft terwijl in het gerechtsgebouw een proces begon tegen 8 verdachte leden van de Baskische afscheidings- beweging ETA. Het proces werd geschorst. Volgens de eerste berichten zijn er geen slachtoffers gevallen. De leider van de militaire tak van de ETA, 'Santi Potros' is vandaag gearresteerd in Frans Baskenland gearresteerd.

*****

JOHANNESBURG — De van corruptie beschuldigde premier van het thuisland Transkei, Matanzima, heeft formeel het verzoek gekregen af te treden. Matanzima verblijft momenteel in ZA. Sinds vorige week is hij in feite al teruggetreden. Toen zongen strijdkrachten van Transkei 8 van corruptie verdachte ministers op te stappen.

*****

HAARLEM — De politie, justitie en Ahold blijven zwijgen in de zaak rond Jan Heijn. Het is vandaag drie weken dat de directeur van de Ahold-topman verdween. Het staat wel vast dat hij vermoord werd, zo zegt de politie, die verder geen commentaar geeft.

*****

LONDENDERRY — Specialisten van het Britse leger hebben in Londonderry in N-Ierland een bom van 200 kilo onschadelijk gemaakt. De bom was een dag eerder ontdekt in een garage dichtbij een school met 1300 leerlingen.

*****

HO CHI MINHSTAD — Een Antonov-26 van het Vietnamese leger, met aan boord 50 officieren en bemanning, is half september zoekgeraakt in het bergachtige gebied van Dalat en nog altijd niet teruggevonden. Een helikopter heeft verscheidene dagen naar het vliegtuig gezocht, zonder succes.

*****

ISLAMABAD — Najib, leider van de regering van Afghanistan, is sinds vandaag ook staatshoofd. Hij werd gekozen tot voorzitter van de wetgevende revolutionaire raad van zijn land en daarmee tot president.

*****

MOSKOU — In de SU is dinsdag een satelliet gelanceerd met apen als passagiers die zullen fungeren als proefdieren voor een 14 dagen durend onderzoek naar de gevolgen van gewichtloosheid in de ruimte. De apen zijn getraind: zij moeten tijdens de vlucht op knoppen drukken die overeenkomen met symbolen op een computerscherm.

*****

VS VERSTEVIGEN POSITIE IN GOLF

Senaat: verbod op import Iraanse olie

Iraq blijft Iraanse tankers aanvallen

BAHRAYN/WASHINGTON — Een Iraanse supertanker is dinsdag in het noorden van de Perzische Golf in brand geschoten bij een Iraakse aanval. In het zuidelijk deel van de Golf werd een Griekse tanker het slachtoffer van Iraanse kanonneerboten. Ter ondersteuning van hun activiteiten in de Golf maken de VS in internationaal water ter hoogte van Bahrayn een drijvende vesting. In de Bondsrepubliek Duitsland zouden elite-eenheden van de Amerikaanse strijdkrachten oefenen, die — mocht de toestand in de Golf verslechteren — daar ingezet worden. De Amerikaanse Senaat heeft ingestemd met een import- verbod voor o.a. Iraanse olie.

De Iraakse luchtmacht heeft de afgelopen drie dagen in het noordelijke deel van de Golf zes luchtaanvallen uitgevoerd op Iraanse tankers. De dinsdag aangevallen tanker Khark zond noodsignalen uit en meldde dat het was getroffen en in brand stond. Irak, dat normaal beschietingen van Iraanse tankers kort na de aanval meldt, moet deze aanval nog bevestigen. De Griekse tanker Koriana is vermoedelijk door een snelle Iraanse kanonneerboot aangevallen. Het schip liep schade op, zo heeft Lloyd's in Londen meegedeeld. In beide gevallen vielen er geen slachtoffers.

Ook te land zetten Iran en Irak de strijd voort. De Iraakse luchtmacht breidde zijn acties dinsdag uit tot de buitenwijken van Teheran. Het Iraakse opperbevel deelde mee dat de luchtmacht bombardementen uitvoerde op een munitie- fabriek in Parchin, nabij de Iraanse hoofdstad, en op een electriciteits- centrale Naga bij de grens met de Sovjetunie. De piloten meldden dat ze bij de munitie- fabriek "explosies en branden" zagen. De centrale Naga levert volgens een woordvoerder in Baghdad electriciteit aan Teheran en grote delen van Noord-Iran. Verder vielen Iraakse vliegtuigen een militair kamp bij de stad Khana en een oliestation in het zuidelijke grensgebied aan.

Iran deelde dinsdag mee dat verscheidene burgers om het leven kwamen of verwondingen opliepen bij Iraakse luchtaanvallen op Iraanse industriële centra en bij artillerie- beschietingen in de grenssteden Abadan en Khorramshajr. Ter vergelding beschoot de Iraanse artillerie een tiental Iraakse industriecentra waarbij "grote schade" werd aangericht.

Intussen zijn de VS hun positie in de Golf aan het verstevigen. Ambtenaren die niet met naam genoemd wilden worden, berichtten dinsdag dat een 120 meter lang en 30 meter breed vrachtschip in internationaal water ter hoogte van Bahrayn is gelegd. Dit schip zou onder meer moeten dienen als basis voor Amerikaane mijnenjagers en -vegers. Het schip, dat met machine- geweren en andere wapens beschermd zal worden, kan 200 man herbergen.

Het Westduitse weekblad Stern berichtte dat elite- eenheden van de Amerikaanse strijdkrachten in de Bondsrepubliek oefenen. Leden van de eenheid hebben zich volgens Stern de laatste weken gevoegd bij de Amerikaanse eenheden in de Golf. Zij zouden — als de situatie in de Golf verslechtert — de voorbereidingen moeten treffen zoals het vestigen van bruggehoofden en het plegen van sabotage- daden achter de vijandelijke linies.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken George Shultz heeft Iraq dinsdag opgeroepen terughoudendheid te betrachten in de oorlog met Iran. Shultz had in New York een ontmoeting met zijn Iraakse collega Tariq Aziz toen de berichten over de aanvallen op de Iraanse olietanker binnenkwamen. Een woordvoerder weigerde te zeggen of Washington teleurgesteld is dat Baghdad de aanvallen op Iraanse schepen heeft voortgezet, ondanks de 20 juli door de Veiligheidsraad aangenomen resolutie, waarin een staakt-het- vuren wordt gelast tussen de oorlogvoerende partijen.

IMPORTVERBOD

De Amerikaanse senaat heeft dinsdag in het kader van zijn beraadslagingen over de defensiebegroting met 98 stemmen voor en geen tegen een amendement aangenomen dat een volledig verbod op invoer uit Iran beoogt. Maandag had het Midden- Oosten instituut in Washington bekend gemaakt dat Iran ongeacht zijn politiek conflict met Washington de op één na grootste olie- leverancier van de VS geworden was. Teheran leverde in de maand juli 616.310 vaten olie per dag aan de VS. Over de laatste drie jaar beloep de Amerikaanse import van Iraanse goederen in totaal 700 miljoen dollar, waarvan 600 miljoen aan ruwe olie. Washington exporteert per jaar voor niet meer dan 80 miljoen aan goederen naar Iran, voornamelijk materieel voor de olie- exploitatie.

Op Aruba

Dode in verkeer

ORANJESTAD — Voor ter perse gaan van deze editie kwam het bericht binnen dat op de hoofdverkeersweg te Savaneta ter hoogte van Formosa de 74-jarige Brigida Martijn werd aangereden door een pick-up. In zorgwekkende toestand werd ze met de ambulance van de mariniersekazerne Savaneta naar het ziekenhuis vervoerd. Bij aankomst bleek ze overleden te zijn. Zij is de zestiende verkeersdode van dit jaar.

WILLEMSTAD — De partij in beslaggenomen cocaïne was verpakt in dozen, tassen en koffers. De bewoner van het huis, waarin de 122 kilo verdovende middelen werd aangetroffen, wist van niets. Een onbekende had het spul afgeleverd, zei hij.

122 Kilo in huis

Handelaar in cocaïne 'weet niets'

WILLEMSTAD — Na een anoniem telefoontje heeft de narcotica bestrijdingsdienst tijdens een inval in een woning op Souax 122 kilo cocaïne in beslag genomen. De zuivere cocaine met een straatwaarde van ongeveer 20 miljoen gulden bevond zich in zeven papieren zakken die verspreid in het huis waren verstopt.

De inwoner van het huis, de 41-jarige R.A.A., is door de politie aangehouden maar wilde in eerste instantie niet vertellen hoe hij aan de cocaine is gekomen. Nadat de ondervragers de man vanmorgen vertelden dat hij wel eens op tien jaar gevangenisstraf kon rekenen, verklaarde de man dat een onbekende buitenlander de zakken in zijn huis had verstopt.

Tot nu toe is nog niet bekend van wie de cocaine afkomstig is. Evenmin is duidelijk voor wie de verdovende middelen bestemd waren. De narcotica- brigade onderzoekt of de cocaine voor doorvoer was bestemd, of dat het de bedoeling was de partij op Curaçao op de markt te brengen. De inbeslag genomen cocaine, de grootste hoeveelheid die ooit op Curaçao werd aangetroffen, is vanmorgen om half elf bij Hato verbrand.

LRD-werknemers op St Maarten in actie

WILLEMSTAD — Door middel van acties proberen momenteel op St Maarten werknemers van Landsradio op dat eiland, de terugkeer af te dwingen van het per eind juli naar Curaçao overgeplaatste diensthoofd Louis Gumbs. Die werd door minister van Verkeer en Vervoer Leo Chance in een op 22 juli verzonden schrijven uit zijn functie als hoofd van de LRD op St Maarten ontheven. In diens plaats werd door de bewindsman een nieuw, vanuit de Curaçaose LRD afkomstige chef benoemd.

De, samen met nog een andere, lager geplaatste LRD- ambtenaar, uit functie ontheven functionaris, spande naar vernomen werd tegen het overplaatsings- besluit een kort geding aan. Hij werd daarin door de rechter evenwel niet in het gelijk gesteld. Om diens her- benoeming alsnog af te dwingen, vingen daarom deze week de bij de vakbond WICSU aangesloten LRD- werknemers acties aan. Als een staking wil de vakbond deze evenwel niet gekwalificeerd zien. Hetgeen plaatsvindt, liet bondsleider Mathilda weten, is dat de vakbond vergaderingen belegt onder werktijd.

Het besluit Gumbs het LRD-heft op St Maarten te ontnemen, werd de minister van Verkeer en Vervoer ingegeven omdat er ten aanzien van het functioneren van het LRD- hoofd al ruim een jaar grote bezwaren bestonden. Ondanks het feit dat deze op zijn gebrekkig functioneren als diensthoofd herhaalde malen gewezen werd en dit ook werd onderstreept door de voortdurende bijstand die hem vanuit het LRD- hoofdkantoor op Curaçao moest worden verleend, kwam in diens handelwijze geen verandering. De capaciteiten van de man als ingenieur staan buiten kijf, maar laten op organisatorisch en beleids- gebied anderszijds sterk te wensen over, was de regering van oordeel en ondersteunde derhalve in juli het voorstel van minister Chance om ingrijpen in het LRD- gebeuren op St Maarten.

De WICSU lijkt met het actie-besluit dezelfde weg te willen gaan als de St Maartense bond UFA die enige tijd geleden de regering onder druk zette met betrekking tot problemen op topgebied bij het uitiliteits- bedrijf Gebe. Ook daar werd een leiding gevende functionaris op onder meer aandringen van de Raad van Commissarissen op een zijspoor gerangeerd. Pressie van de UFA bracht de overheid er evenwel toe de destijds genomen beslissing terug te draaien, het-geen de commissarissen weer een doorn in het oog was en deze dan ook het bijltje er bij neerlegden.

De eisen van de WICSU ten aanzien van Gumbs werden, naar verluidt, tot dusverre niet formeel bij de regering gedeponeerd, maar slechts aan het nieuw- benoemde diensthoofd kenbaar gemaakt. Van regerings- zijde werden inmiddels, vernam de Amigoe, maatregelen getroffen om de voortzetting van de dienstverlening van LRD op St Maarten aan het publiek te garanderen. Die dienstverlening, meldden bronnen, is als gevolg van de acties niet optimaal, maar gaat ondanks alles wel door.

Dat de regering van de acties niet officieel door de bond op de hoogte werd gesteld, neemt niet weg dat betaling van de niet gewerkte uren weinig waarschijnlijk is. Het uitgangspunt van de regering daaromtrent is allessins bekend, verwoordde vanmorgen een regeringsbron. "Het principe "No work, no pay", blijft onverkort van kracht", voegde deze daaraan toe.

KANDIDAAT

Morgen kent het kabinet van MAN- leider Don Martina overigens mogelijk een nieuwe minister als afgevaardigde van de DP- St Maarten. Leo Chance, die als minister van Justitie en tevens van Verkeer en Vervoer, op last van partij- leider Wathey zijn ontslag indiende, maakt vanavond zijn ministers- zetel in Fort Amsterdam vacant. Alhoewel bevestiging daarover niet kon worden verkregen, meldden politieke bronnen dat Wathey zelf aanwezig zal zijn op het voor vandaag uitgeschreven coalitie-beraad en de leider van de DP- St Maarten als kandidaat- minister het hoofd van de afdeling Financiën van het eiland- gebied St Maarten, Sarah Williams, wil voordragen. Zij was evenzo de kandidaat die Wathey voor ogen had als nieuwe gezaghebber voor St Maarten. Die voordracht werd evenwel door onder andere minister van Antilliaanse Zaken Jan de Koning getorpedeerd, zodat gezaghebber Ralph Richardson nu aan een tweede ambts- termijn begint.

Bank-eigenaren willen verzet niet opgeven

Naasting banken in Perú krijgt groen licht congres

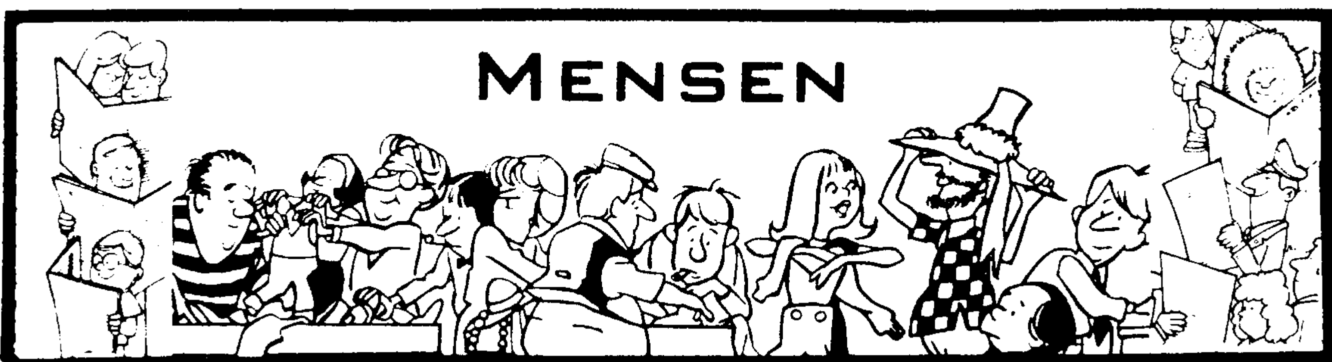
LIMA — Het Peruaanse congres heeft in een spoedzitting dinsdag zijn goedkeuring gehecht aan de nationalisatie van de Peruaanse banken, financiele instellingen en verzekerings- instellingen. De doorvoering van de wet lijkt een kwestie van hoogstens dagen. De bankmanagers wekken de indruk zich ook lijfelijk te willen verzetten daartegen.

Nadat het huis van afgevaardigden en de senaat in afzonderlijke vergaderingen waarin het er soms erg heftig aan toe ging het wets- ontwerp van president Alan Garcia Perez hadden goedgekeurd boog men zich er dinsdag in een gezamenlijke vergadering nog eens over. Zoals was voorzien was dit varkentje snel gewassen. President Garcia's handtekening ontbrak er toen nog aan evenals de publicatie in het staatsblad om de weg vrij te maken voor de uitvoering van de betwiste wet. Deze betekent de naasting van tien banken, zestien verzekerings- maatschappijen en zes financiele instellingen. De zes buitenlandse banken waaronder de Citibank blijven buiten schot. Overigens stond tachtig procent van de bank- activiteiten al onder staats- controle.

In de bank- wereld wil men zich tot het laatste ogenblik verzetten tegen de naasting van de banken. Daartoe wil men zelfs lijfelijk verzet plegen. Niemand komt onze bank in, aldus Francisco Pardo Mesones, als voorzitter van de Organisatie van Peruaanse banken en als eigenaar van Banco Mercantil.

IATA in Venezuela 43e vergadering

WILLEMSTAD — Van 26 tot en met 28 oktober vindt in Caracas, Venezuela de 43-ste algemene vergadering plaats van de internationale lucht transport vereniging (IATA) plaats. De vergadering waaraan ruim vijfhonderd deelnemers mee zullen doen zal worden geopend door de algemeen directeur dr Günter Eser. Eser's openings-speech zal zijn gewijd aan de luchttransport industrie. Luis Mendoza Machado, president van de IATA voor dit jaar en tevens directeur van de Viasa, zal daarna de vergadering voorzitten. Tijdens de vergadering zal voornamelijk aandacht worden besteed aan de versnelde verhoging van belasting, kosten en toeslagen op de lucht- transport. Daarnaast zal de begroting van 1988 ter sprake komen.

Het nieuwste wapen in de strijd tegen Aids is de Topsafe- spijkerbroek. Het nieuwe kledingstuk is geheel berekend op zijn taak, want voorzien van een afsluitbaar zakje met daarin een condoom, wat extra ritsjes, een slotje op de gulp en een voorlichtingsfoldertje in de kontzak. De nog jonge Nederlandse spijkerbroeken- fabrikant Kiwi Casuals probeert op deze manier én spijkerbroeken aan de man en vrouw te brengen én het veilig vrijen te bevorderen. Met toestemming van 's werelds grootste condoom- fabrikant heeft de spijkerbroek de naam Topsafe gekregen, een van de gangbare modellen van Durex.

* * * * *

HENRY FORD II is dinsdagmorgen op 70- jarige leeftijd overleden in het Henry Ford ziekenhuis in Detroit. Ford lag al enige tijd in het ziekenhuis met een longontsteking, opgelopen tijdens een verblijf in Groot- Brittannië. Roger Smith, president van General Motors, zei dat de dood van Ford betekende dat aan de automobiel- industrie "een legende zowel als een leider is ontvallen". "Zoals zijn grootvader nam Henry veelal geen blad voor de mond en hij was een extrovert en omstreden man. Maar wie hem persoonlijk kende respecteerde zijn bedachtzaamheid en generositeit en zijn gepassioneerdheid en openhartigheid", aldus Smith. De huidige president van Ford, Donald Petersen, zei dat zijn voorganger "geboren was om te leiden" en zijn lotsbestemming had vervuld. "Het verlies van de familie, is het verlies van de wereld", zei hij.

* * * * *

De Amerikaanse componist NORMAN LUBOFF is vorige week op 70- jarige leeftijd overleden. De as van Luboff, die volgens zijn vrouw tien maanden ziek is geweest, zou ter bijzetting worden overgebracht naar Zweden, waar de familie een tweede huis had. Norman Luboff was in 1917 geboren in Chicago en studeerde aan de plaatselijke universiteit, het Centraal College en het American Conservatory. Hij studeerde ook bij de componist Leo Sowerby en hij begon zijn carrière als zanger en arrangeur bij de radio. In deze laatste capaciteit deed hij werk voor sterren als Bing Crosby en Frank Sinatra. Ook componeerde hij filmmuziek. In 1963 richtte Luboff het internationaal vermaarde Luboff Choir op. Het zou hem internationale erkenning bezorgen. Het repertoire varieerde van klassiek tot gospel en pop.

* * * * *

De Franse chansonnier CHARLES TRENET heeft in het Theatre des Champs Elysées in Parijs het feit herdacht dat hij sinds een halve eeuw liedjes schrijft en zingt. De 74- jarige zanger zong voor een volle en dankbare zaal -waarin oa Charles Aznavour en Guy Beart- een twintigtal van zijn beroemdste chansons waaronder «La Mer», «Y'a D'La Joie», «Douce France», «Polka de Roi», «Jardin Extraordinaire» en «La Route Enchantée». Trenet heeft in zijn halve eeuw ongeveer 700 liedjes gemaakt. Onder zijn toekomstige engagementen is een optreden in New York in oktober.

*****

Iedereen die een Nederlandse vierjarige hbo- opleiding heeft afgemaakt, mag zich voortaan met een titel tooien. Men kan kiezen uit Ing. (voor de naam) of BC (achter de naam). BC staat voor baccalaureus ofwel -in het Engels- bachelor. Volgens de Nederlandse overheid is de titel vooral makkelijk bij sollicitaties in het buitenland. Daar zegt de term hoger beroeps- onderwijs immers weinig, terwijl een titel aangeeft dat men een behoorlijke opleiding achter de rug heeft. In eerste instantie mochten alleen hbo- ers die na augustus vorig jaar afstudeerden die titel dragen. Die regel is nu komen te vervallen.

* * * * *

Echtparen zijn niet meer zo GELUKKIG als zij eens waren terwijl alleenstaanden juist steeds meer lol krijgen in hun bestaan. Dat was wel eens anders. Vroeger waren de echtparen steevast gelukkiger, aldus de sociologen Norval Glenn van de universiteit van Texas en Charles Weaver van de St Mary's universiteit in San Antonio. De onderzoekers geven twee oorzaken aan voor de verandering: steeds meer ongetrouwde mensen weten toch hun sexuele behoeften te bevredigen en het huwelijk geeft niet meer die financiële waarborg die het eens gaf.

* * * * *

Tot zijn schande moest Kulbi Ghumman (44) president van een projectontwikkelings- maatschappij ervaren dat een paar rood- gekamde SPECHTEN en 200 bomen ongeveer een miljoen dollar waard zijn. Ghumman en de vice- president van de onderneming Herbert Von Kluge (42) hadden opdracht gegeven om de spechten af te schieten en de bomen waarin zij leefden om te hakken. Hun aanwezigheid vertraagde namelijk de aanleg van 4500 woningen in Ocala, Florida. Ghumman kreeg een boete van 300.000 dollar, Von Kluge van 100.000 dollar en de onderneming werd verplicht 16 hectare grond in te richten als natuurgebied en de daaraan grenzende 60 hectare natuur te bestemmen als provinciaal- of nationaal park. Dat kost de maatschappij zo'n 600.000 dollar. De rood- gekamde spechten staan sinds 1970 op de lijst van bedreigde diersoorten. Tussen de 1800 en 4600 van deze dieren leven in de staat Florida.

* * * * *

Het Kanaal is altijd goed voor een record en ditmaal is het de Amerikanse advocaat Dan Hodes, die hoopt geschiedenis te maken. Hij wil Het Kanaal LOPEND oversteken. Hodes maakt daarbij gebruik van een soort plastic surfplanken, zogeheten Skijaks. Zijn grootste zorg is niet om te slaan.

* * * * *

Soms is het moeilijk om een juist oordeel te vellen over iemands capaciteiten. Er zijn dan ook veel mensen die niet alleen afgaan op het bezit van diploma's maar ook ervaring mee willen laten tellen in de beoordeling van personen. Zoniet het ziekenhuis van Alessandria. Daar werd de 40- jarige Luigi Negro ontslagen nadat hij tien jaar lang tot ieders tevredenheid als HERSEN- CHIRURG gewerkt had. Bij een administratief onderzoek bleek namelijk dat hij weiswaar op de universiteit had gezeten maar dat hij zijn studie nooit had afgemaakt. Zijn functie in het ziekenhuis had hij met vervalste diploma's gekregen, aldus gezondheids- autoriteiten. Toch was 'Dr' Negro iemand die bij patienten en collega's veel respect genoot. Hij was zelfs onlangs bevorderd tot hoofdchirurg op de afdeling Neurologie. "Het schijnt dat hij goed was in zijn werk, hoewel hij geen officiele papieren bezat. Er zijn nooit klachten over hem geweest", verklaarde een directeur van de regionale gezondheidsraad. Naast zijn inmiddels ingegane ontslag hangt hem ook nog een proces wegens oplichting en onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst boven het hoofd.

* * * * *

Marla Hanson (26) werd in juni 1986 voor het leven verminkt met een SCHEERMES. Haar drie aanranders namen haar op een gruwelijke manier onderhanden en er waren maar liefst 150 hechtingen nodig om haar beschadigde lichaam te herstellen. Haar carrière als model kon ze wel aan de wilgen hangen. Hanson besloot daarop haar aanvallers voor de rechter te slepen en zij eiste van hen in eerste instantie 500.000 dollar als compensatie voor in de toekomst te derven inkomsten. De hoogste rechter in het Newyorkse stadsdeel Manhattan wees haar weliswaar niet dat bedrag toe als schadevergoeding, maar toch nog altijd de somma van 80 miljoen dollar: 50 miljoen voor de geleden pijn, 16 miljoen voor de blijvende verwondingen en 10 miljoen voor inkomsten waar zij naar kan fluiten. Michael Shannon, de advocaat van het model, wees er op dat het vonnis 20 jaar geldig is. Dat betekent dat elke dollar die haar aanvallers tussen nu en 2006 verdienen, voor hun slachtoffer is. Maar de drie aanvallers zitten wegens hun wandaad een gevangenis- straf uit tussen 5 en 15 jaar. "Op dit moment is er weinig geld te verwachten. Ook op langere termijn ben ik niet erg optimistisch", aldus Shannon. "De uitspraak als zodanig is van belang, het geld is het niet", zei Marla Hanson. "Ik wist dat er weinig geld te halen viel, maar de uitspraak doet mij goed omdat zij bewijst dat mensen die dit soort aanranding niet over hun kant hoeven te laten gaan".

* * * * *

Op 24 september heeft IVETTE R. HATO met succes haar doctoraal studie Ortho- pedagogiek aan de Vrije Universiteit te Amsterdam beeindigd. Drs Ivette Hato is dochter van Ramon en Helena Hato.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Platoon* (*f*.5,- p.p.).

* * * * *

TELECURAÇAO
WOENSDAG: 17.00 Music Clips; 18.00 Heroe High; 18.15 The Three Stooges; 18.40 Informe deportivo ku Hector Rosario: «Lupe Leito en Jacqueline Davelaar»; 19.00 Leu fo'i kas met Robby Schouten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.40 Falcon Crest; 21.30 The big story with Don Miller; 22.00 Wega di Number; 22.10 «60» Minutes; 23.00 CNN Moneyline with Lou Dobbs 23.30 CNN Sports tonight with Nick Charles and Jim Huber; 24.00 Sluiting.

DONDERDAG: 17.00 Music Clips; 18.00 Filatelie; 18.15 Purba ku keshi; 18.40 Informe deportivo ku Hector Rosario; 19.00 Special: «Concert met blaasinstrumenten»; 19.30 Mama's family; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.40 RVD ta informá; 21.00 Dallas; 22.00 Wega di Number; 22.10 Aktividat; 23.00 CNN Moneyline with Lou Dobbs 23.30 CNN Sports tonight with Nick Charles and Jim Huber; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

* * * * *

CURACAO AGENDA

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten v... artsen van Bandabao (3e distrikt) kun... spoedgevallen telefoon 641658 bell... dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medisch... trikten kunnen voor spoedgevalle... artsenpraktijk van hun eigen huisarts b... het antwoordapparaat zal dan mede... wie de dienstdoende arts is.

* * * * *

WIT GELE KRUIS PRINSES MARG... (wijkverpleging): Kantoor Santa Mar... tel.: 82947/81078; geopend van maa... t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zat... de gehele dag gesloten; na 17.00 uur k... de zuster van de wacht bellen: zuster W... tel.: 87181, pageboy 027-360.

* * * * *

WIJKVERPLEGING CURAÇAO (S... looweg 110, tel.: 612040): geopend maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00... de wacht heeft zuster Samson, tel.: 61... pageboy 027-345.

* * * * *

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Pa... tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zate... van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, ... 54300.

* * * * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur a... volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmid... van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag... 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspra...

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Fam... geopend van maandag t/m vrijdag 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor ... Maria 17, tel.: 80222.

* * * * *

BOTICA BANDABAO: dagelijks geop... van 08.00-19.00 uur.

* * * * *

BOTICA ISLA (tel.: 663895): openingsti... van maandag t/m vrijdag van 07.00-17... uur; zaterdag en zondag van 10.00-11... uur. Voor spoedgevallen na kantooruren lieve zich te begeven naar de V... bandkamer.

* * * * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Goede Hoop, Jan Noord... weg 15, tel.: 82857.
Punda: del Pueblo, Sha Caprileskade tel.: 612444.

* * * * *

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEW... GING
Brievengat: iedere maandag- woensdagavond om 19.30 uur te Jira... weg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond ... 19.30 uur te **Openbare Basissch... Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond ... 19.30 uur gebouw Credit Union San Pe...
Kanga: iedere woensdag- en zaterda... vond om 19.30 uur te Centrum Abra... achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zater... gavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

MISS CURAÇAO 1987: 20.00 uur ver... zing - Centro Pro Arte.

* * * * *

Prinses Ann in Brazilië

BRASILIA — Prinses Ann van Engeland heeft tijdens haar bezoek aan Brazilie van zeven dagen onder meer een ontmoeting gehad met president Jose Sarney in diens presidentiele paleis. Zij bood hen een foto met haar eigen afbeelding aan en kreeg in ruil daarvoor een in het Engels geschreven boek van de president. Dat was ook al eigen werk: Tales of rain and sunlight. Behalve president is Sarney namelijk ook dichter en schrijver. De Britse prinses bezocht ook een internaat waar men arme kinderen probeert op te vangen. Het formele deel van Brazilie werd trouwens niet vergeten: zij had namelijk een ontmoeting met het diplomatieke wereldje. De Britse gouverneur nam haar mee uit om een hapje te eten.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv
CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Laureen Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Monique van Meerwijk, Nancy van der Wal, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).

Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

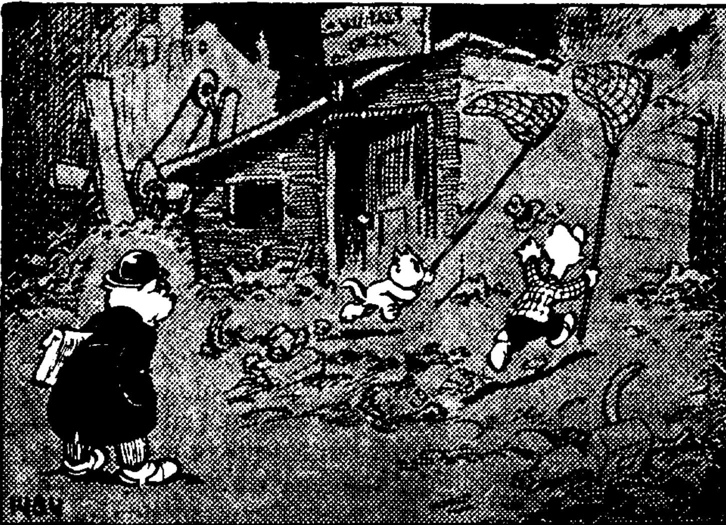
Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

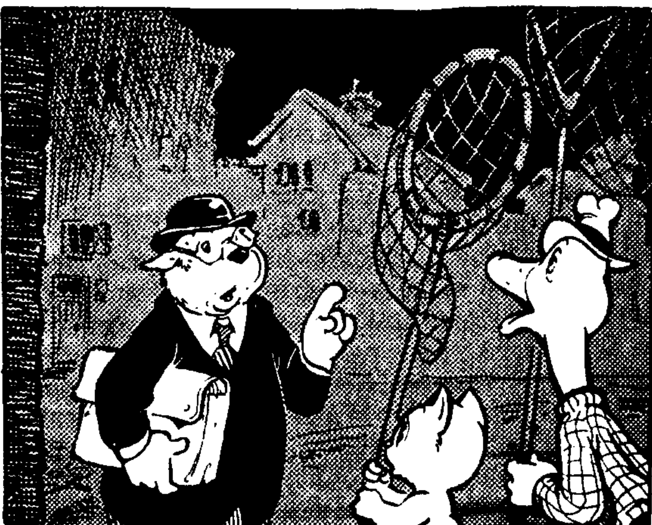
Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de geheimzinnige gaper

1484 — Mogelijk hebben oplettende lezertjes zich afgevraagd hoe de geschiedenis van het gaperbeeld ooit tot een bevredigend einde zal kunnen leiden en of Olivier B. Bommel als een verloren heer beschouwd moet worden. Maar zo'n vraag geeft blijk van onvoldoende vertrouwen in het beleid van de verheid.

Hierboven kan men de heer Dorknoper — ambtenaar 1e klasse ten stadhuize — aanschouwen, die zich na uren overwerk op weg naar huis bevond.

Zodoende passeerde hij het houten keetje van Wammes Waggel. Getroffen door het roepen en het gedraaf van de aannemer, die samen met Tom Poes bezig was de kraai te vangen, bleef de hooggeplaatste klerk peinzend staan.

"Wel, wel, daar is een optrekje neergezet", mompelde hij. "Een houten nederzetting, vallende onder artikel tweeënnegentig!" En hij trad op de kraaienvangers toe. "Mag ik vragen wie de eigenaar van deze woning is?" vroeg hij.

"O, dat is Wammes Waggel", zei Tom Poes, "die is hier een timmerwinkeltje begonnen".

"Mooi!" prees de ambtenaar. "Maar mag ik ook eens vragen of de bouwvergunning in orde is? Mag ik even de betreffende formulieren zien?"

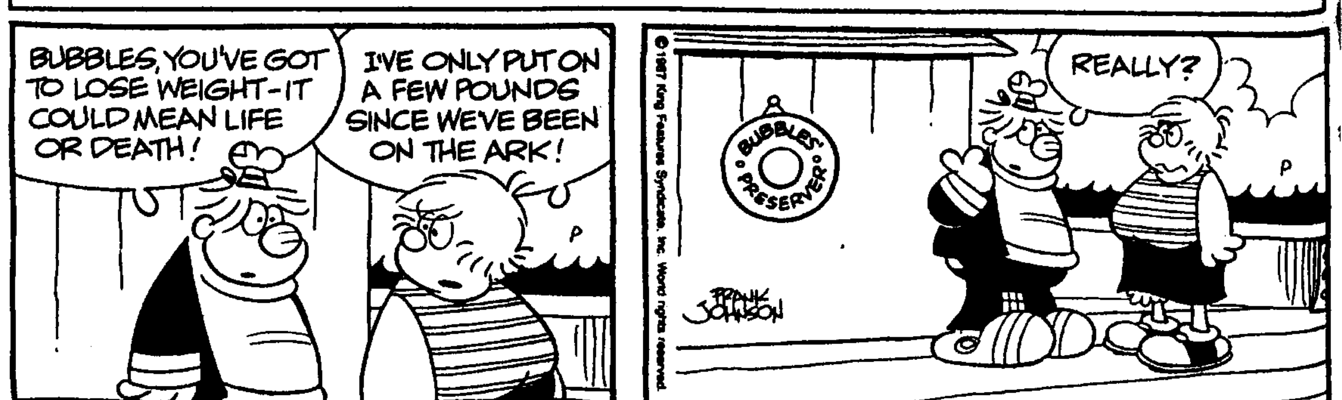
"Bouwvergunning?" vroeg Wammes. "Wat is dat?"

Tom Poes kreeg plotseling een idee. "Die bouwvergunning is helemaal niet in orde!" zei hij ernstig. "Het is een schande. Dat bouwt tegenwoordig maar raak alsof er helemaal geen woningnood is!"

HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Gordon Bess

ATHON-EILANDSRAADSVERGADERING DUURT NOG STEEDS VOORT

lle kritiek op verkoop Caribbean Hotel

ffertes genegeerd en gunste van CIG

LEMSTAD — De verkoop van het Caribbean Hotel doet n aan een "onderonsje", zo meent oppositie- raadslid Ge- ueck van de partij SI. Immers niet alleen zijn de andere rtes die binnen zijn gekomen voor de aankoop van het olledig genegeerd en is de overheid in zee gegaan met oep die veel minder bood dan andere gegadigden, maar is het een "sweetheart- deal", aldus Hueck. De opposi- rtij PNP vond dit nog te zacht uitgedrukt: het hotel is n cadeau gegeven aan de Caribbean Investment Group l in haar vuistje zal lachen over de gang van zaken op ao. "Logisch dat de CIG ook interesse toonde voor het lmas Hotel en het Plaza Hotel, ze zouden alle hotels wel hebben op deze manier. Een land waar dat zo gemakke- at, heeft de groep vast nog nooit bezocht", aldus de cy- oppositie- raadsleden die spraken over "een zeer ama- tische gang van zaken".

ilandsraads- vergadering de verkoop van het Ca- n Hotel en het contract dat e toekomstige eigenaar opgemaakt, moet worden ekeurd, lijkt een mara- vergadering te worden. el geharrewar ving de ver- ng gistermiddag om zes n, waarna de raadsleden ijwel allemaal het woord en) tot ruim één uur 's doorgingen. Vanmorgen gen uur is de vergadering t.

VERLIEZEN

wijl de raadsleden van de ie- partijen MAN, DP en e het beleid van de over- verdedigden en de priva- ing van de hotels toe- en, kwam er van de kant PNP en nieuwe oppositie- SI veel kritiek op de wijze p het hotel verkocht werd. adsleden waren het er we- r over eens dat de hotels vatiseerd dienen te wor- naar de wijze waarop dat nu e gebeuren is voor de PNP onaanvaardbaar.

yra Coffie van de MAN gisteravond de spits af en een uitvoerig pleidooi over ten van het Caribbean Ho- or de gigantische verliezen jarenlang in de accoun- boeken van het hotel prij- Die verliezen waren de e jaren opgelopen tot meer en miljoen gulden per jaar il daarnaast sinds 1979 ook erkkapitaal en renovatie- zaamheden geld in het ho- pompt wordt. Met dat geld de overheid, zeker in deze lijke sociaal- economische eel betere activiteiten ont- en, aldus Coffie.

werd gesteund door Morris a van de MAN die kritiek p de negatieve wijze waarop projecten op Curaçao bena- lijken te worden. Hij uitte ij zijn bezorgdheid over de de die deze benadering be- ent aan de naam van het ei- in het buitenland. De MAN- leden stelden eveneens dat otels verkocht moéten wor- omdat de overheid het zich oudigweg niet langer kan orloven om jaarlijks meer tien miljoen gulden in de ho- te pompen. "Als de oppositie- leden niet zien dat het in het be- lang van het eiland is om de ho- tels te verkopen, dan zijn zij blind", aldus de MAN- raadsleden.

VUILE WAS

George Hueck van de SI trok gisteravond fel van leer. Er is op allerlei manieren geprobeerd te voorkomen dat de vuile was wordt buiten gehangen, aldus Hueck die hiermee ook doelde op de spreektijd- beperking van 45 minuten in de eerste ronde en 20 minuten in de tweede ronde, die gisteravond werd ingesteld. Volgens Hueck is het contract het gevolg van een "onderonsje" tussen de commissie belast met verkoop en de CIG. Hoe is het anders mogelijk dat er 26 andere offertes op tafel liggen waar niets mee gedaan is, zo vroeg Hueck zich af. Het bevreemdde hem dat terwijl er eigendommen van de bevolking verkocht worden, in zee wordt gegaan met één van de laagste bieders. Er hadden meer offertes besproken moeten worden, zo meent Hueck, dan had Curaçao een veel betere prijs kunnen krijgen.

Er had geen buitenlandse groep voor naar Curaçao hoeven te komen om op deze manier een hotel te kopen. De financieringsvoorwaarden zijn zo "zacht" dat er volgens Hueck vele lokale groepen gevonden kunnen worden die het hotel kunnen kopen. Elke lokale bank zou op deze voorwaarden een lening van 1 miljoen dollar willen verstrekken, aldus Hueck. Het totaal bedrag dat voor het hotel op tafel wordt gelegd is vijf miljoen dollar. Eén miljoen daarvan moet op 1 oktober betaald worden terwijl de overige vier miljoen dollar over 11 jaar is uitgestreken waarvan het eerste jaar niets betaald hoeft te worden. Dat is volgens de oppositie- partij PNP geen "sweetheart- deal" meer, zoals Hueck het accoord betitelde, maar een hotel cadeau geven.

VROUWEN

Terwijl de Horecaf de laatste weken ernstige verdenkingen uitte tegen de verkoop- commissie en insinueerde dat er geld onder tafel geschoven zou zijn, liet Hueck zich gisteravond ook twijfelend uit over de gang van zaken. De reis naar Costa Rica, waar de eerste onderhandelingen gevoerd werden, zou niet meer dan een "wine and dine" feest geweest zijn waarbij vrouwen ter beschikking van de Curaçaose delegatie werden gesteld en er alleen maar feestelijke activiteiten op het programma stonden. Die vrouwen zouden volgens Hueck ook naar Curaçao gekomen zijn en op kosten van de overheid in het Caribbean Hotel gelogeerd hebben. "Nu wordt de Horecaf beschuldigd omdat zij de waarheid heeft gezegd", aldus Hueck. Er zijn volgens het eilandsraadslid "foefjes" gebruikt om de zaak juridisch aantrekkelijk te maken en hij eiste notulen van verschillende vergaderingen. Hueck toonde zich uitermate verbaasd dat het informatiepakket geen notulen bevat van belangrijke vergaderingen. Dat is volgens hem wederom een bewijs van de amateuristische gang van zaken rond de verkoop van het hotel.

Raadslid (en tevens gedeputeerde van economische ontwikkeling) Agustin Diaz liet zich vanmorgen bij de voortzetting van de vergadering ernstig verontrust uit over de vele beschuldigingen die de laaste weken zijn geuit in de richting van de leden van de verkoop- commissie. Ook PNP-er Ricardo Isebia liet zich daar bezorgd over uit. Hij was te spreken over het feit dat de commissie naar de rechter is gestapt en sprak de hoop uit dat zij op die wijze hun naam kunnen zuiveren.

ZWEVEN

De PNP noemde het contract "slecht voorbereid en slecht gepresenteerd". Het is dan ook logisch volgens Faroe Metry van deze partij dat er geruchten ontstonden over mogelijke corruptie. Er is geld blijven "zweven", er zijn bedragen genoemd die later zonder duidelijke verklaring lager werden en er is gemanipuleerd met de informatie- verstrekking. Het is volgens Metry wel duidelijk dat het een zeer slechte "deal" is. Waarom is de CIG immers geinteresseerd gebleven ondanks alle problemen waarbij zij zich geconfronteerd zagen. "Ik zou me allang hebben terug getrokken", aldus Metry. Dat de CIG stug bleef onderhandelen, wijst er volgens hem op dat deze groep goed in de smiezen had dat op Curaçao een enorm voordeel behaald kon worden: dat is gebleken, ze hebben een hotel voor niks gekregen.

Ook Ivo Knoppel van de PNP uitte zijn twijfels over het vakmanschap van de commissie- leden. Hij vroeg zich vertwijfeld af hoe het ooit kon gebeuren dat het Las Palmas hotel tijdens het eerste bezoek aan Costa Rica al verkocht was terwijl nagenoeg bekend was dat de overheid voor wat betreft dit hotel voorlopig aan een management- contract gebonden is. Volgens Knoppel zit het contract juridisch niet goed in elkaar en kan de CIG door mazen in het contract aan veel verplichtingen ontkomen. "Het brood van veel mensen is in gevaar", aldus Knoppel.

Volgens Maria Liberia Peters hadden er voor de verkoop- commissie buitenlandse experts moeten worden aangetrokken. In het Caribisch gebied zijn verschillende eilanden die ervaring hebben met het privatiseren van overheids- hotels. Waarom zijn deze landen niet gevraagd om bijstand, zo vroeg Liberia- Peters zich af. Er moet volgens haar op Curaçao niet langer vanuit worden gegaan dat we alles zelf kunnen. Met een betere aanpak had de verkoop van het hotel op veel verantwoordelijkere wijze kunnen geschieden, zo meent Liberia- Peters.

emier Martina wil weten:

elke ambtenaar oert niets uit?

ILLEMSTAD — Uiterlijk gen dienen de hoofden de landsdiensten een vra- lijst te hebben ingevuld, hen werd toegestuurd or minister-president ir Martina. Het gaat om elf gen, die betrekking heb- op de arbeidsdiscipline de ambtenaren.

Premier Martina wil op de ste plaats weten hoeveel btenaren bij de onderscheide- diensten werken. Dan wil hij ten welke personen vrijstel- g van dienst genieten 'wegens ondere omstandigheden zon- behoud van inkomen'.

Vraag drie: 'Welke personen uw dienst zijn de toegang tot dienstlokalen ontzegd?. Wie ijn er geschorst, en wie is er ngdurig (meer dan 30 dagen) gens ziekte afwezig, zo luiden twee volgende vragen.

'Welke personen in uw dienst schijnen zonder geldige rede- n onregelmatig op het werk? eef een schatting op van het ntal uren, dat die personen ge- ddeld per week afwezig zijn', dus de opdracht van de pre- ier.

Vraag zeven: 'Tegen welke rsonen in uw dienst bestaat een ernstig vermoeden, dat zij met opzet uw instrukties of die van hun respektieve afdelingschefs niet volgen?'.

Welke personen houden zich niet aan de nieuwe instructies inzake ziektemelding, en wie is er niet vanwege een studieopdracht, zo vraagt de premier. Ook wenst hij te weten hoeveel uren ambtenaren afwezig zijn, omdat hen studie-faciliteiten zijn verleend.

Tot slot: 'Welke zijn de andere z.g. 'probleemgevallen', die niet ondervangen worden door bovenstaande vraagstelling'.

In een begeleidende brief aan de diensthoofden wordt gesteld, dat de regering een stringenter personeelsbeleid moet gaan voeren 'gezien de verslechterde financieel/sociaal-economische situatie waarin het land verkeert'.

De vragen dienen, aldus de premier, naar waarheid te worden ingevuld. De antwoorden moeten een 'weerspiegeling' zijn van de daadwerkelijke situatie bij de diensten. Nadrukkelijk schrijft de premier, dat 'volledige uitvoering' dient te worden gegeven 'aan het gestelde in deze circulaire'.

WILLEMSTAD — Een beeld van de vergaderzaal van de Staten waar ook de eilandsraad bijeen komt. De gedeputeerden (vlnr) Tolinchi Pietersz, Angel Salsbach en Reintje Martina worden tijdens deze vergadering over de verkoop van het Caribbean Hotel bijgestaand door de commissie die belast was met de verkoop en directeur Ben Rosheuvel van de Holding Company die achter de gedeputeerden zichtbaar is met naast hem advocaat Promes en Lionel Anthony die voorzitter is van de verkoopcommissie.

Moedige brief

DE BRIEF VAN premier Martina aan de diensthoofden van de Nederlandse Antillen laat niets aan duidelijkheid te wensen over. Hij wil nu — eindelijk — eens precies weten wat er, en door wie, wordt uitgevoerd.

Toch is het schokkend, dat een minister-president het noodzakelijk acht om een dergelijke circulaire rond te sturen. Het betekent immers, dat de premier zelf het vermoeden heeft, dat er ambtenaren zijn, die hun baan niet al te serieus opvatten.

Dat vermoeden bestond reeds geruime tijd onder de Antilliaanse bevolking, maar de politici hebben tot nu toe nooit de moed getoond er iets aan te doen.

Geen wonder. De situatie, die nu door de minister-president aan de kaak wordt gesteld, is een gevolg van het falen van de politiek. Een gevolg van vriendjespolitiek.

Premier Martina had de brief eerder moeten schrijven. Dan had hij eerst de 'nietsnutten' en 'klaplopers' naar huis kunnen sturen en vervolgens de overtollige 55-jarigen. Nu zijn er misschien vele 'toppers' onder de 55-jarigen weggesaneerd, die in onze gemeeenschap nog erg nuttig werk hadden kunnen verrichten.

Maar toch: een compliment aan het adres van de premier. Hij schreef een moedige brief.

Open house in Kas di Beibel

WILLEMSTAD — Op zaterdag 3 oktober organiseert Sociedad Antiano di Beibel in het Kas di Beibel van half elf 's- morgens tot vier uur 's- middags een openhouse. Er zijn optredens van de gospelgroepen Ministerio de Muzika "Luz i Amor", Glen Silvanie van Gleva, The New Life Singers en Henk- Jan Ruumpol. Voor kinderen en volwassenen zijn er optredens van de bekende goochelaar Tom Presti en de buikspreker Eddy ku Andy. Ook is er poppenkast, het vertellen van verhalen en spelletjes. Tijdens de open-house krijgen de klanten bij aankoop van artikelen twintig procent korting. Entree voor dit evenement is gratis.

Toelage diensthoofden Curaçao fors omhoog

WILLEMSTAD — Er is niets bijzonders aan de hand met de lijst waarop namen staan vermeld van eilandelijke diensthoofden van wie de maandelijkse toelage is verhoogd, aldus Roberto Suriel van de afdeling Public Relations van het eilandgebied. Deze lijst is de afgelopen dagen in omloop gebracht, met de suggestie alsof deze toeslagen plotseling zouden zijn vermeerderd.

Het gaat hier om een lijst waarop achttien dienst- hoofden en een adjunct- hoofd staan vermeld waarvan enkelen de dienst inmiddels hebben verlaten, zoals het voormalig hoofd van dienst Financien Maurits Larmonie, en Petrus van der Veen, voormalig hoofd van het toeristenbureau. De lijst vermeldt naast de namen van de diensthoofden, hun huidige toelage en de toelage na de verhoging.

De verhogingen in toelagen varieren van honderd tot 1395 gulden en treden in werking met terugwerkende kracht tot december 1986. De verhogingen van 1395 gulden zijn voor diegenen die nog geen toelage ontvingen.

In 1981 besloot het Bestuurs College de lonen aan te passen nadat bekend was geworden dat enkele diensthoofden naar de rechter wilden stappen. Het BC besloot zo snel mogelijk stappen te ondernemen om eventuele extra kosten te besparen. Omdat het plaatsen in een hogere salarisschaal te veel zou gaan kosten, besloot het BC de toelage van diensthoofden met ingang van 1 september 1986 te verhogen, zo staat in het perscommuniqué, dat vanmorgen door de dienst Public Relations werd verspreid.

Overigens, zo vermeldt het persbericht, dienen deze verhogingen nog geformaliseerd te worden. Er komt nog een georganiseerd overleg.

VBC:

Dikste vinger in pap is van Wathey

WILLEMSTAD — Dat het juist een van de kleinere eilanden was, dat een regerings- crisis kon veroorzaken, vindt de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) weinig opzienbarend. Die zegt dat allang te hebben zien aankomen.

Vanaf het moment dat de Bovenwindse eilanden in 1984 er in één keer maar liefst vier Statenzetels bijkregen, kon het teken aan de wand worden gezien, meent de vereniging. De Bovenwindse eilanden kregen daardoor immers naar verhouding enorme invloed in het Antilliaanse politieke gebeuren. De dikste vinger in de Antilliaanse pap, werd daarbij ontegenzeggelijk die van St Maartens "sterke man", DP- St Maarten- leider Claude Wathey, constateert de VBC, die in de jongste nieuwsbrief aan de leden, regerings- zetel Fort Amsterdam, daarom gevoeglijk als "de Centrale keuken" omschreef.

Aan de politieke realiteit die hierin tot uitdrukking komt, kan niet worden ontkomen, beklemtoont de VBC. Wel komt daardoor volgens de vereniging nog eens nadrukkelijk naar voren dat een wijziging in het kiessysteem allesbehalve onwenselijk is.

Cursus over muziekonderwijs

WILLEMSTAD — Onder leiding van dr Ramon Williams hield de AMK afgelopen weekeinde een workshop met als titel: "Een multi- culturele benadering van het kinderlied". Ramon Williams gaf zeer veel praktische ideeën over hoe Nederlands-, Surinaams-, Zuidafrikaans-, Engels-, Frans-, Spaans- en zelfs Japanse liederen in de klas gebracht kunnen worden. Aan het slot van de workshop vertelde Williams dat hij bezig is om samen met Edsel Provence, de coordinator van het Eilandgebied voor het muziekonderwijs, een korte, vijfdelige cursus op te zetten voor het muziekonderwijs.

ROTTERDAM — Het zampschip Herald of Free Enterprise is verkocht aan een Nederlands bedrijf. Dat maakte een woordvoerder van Townsend Thoresen in Engeland maandag bekend. Wie het schip gekocht heeft en voor hoeveel wilde de woordvoerder niet zeggen.

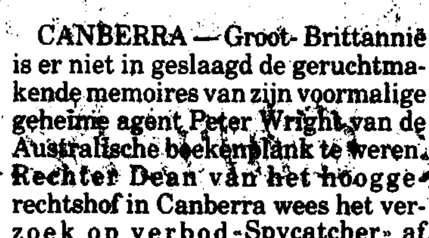
MOSKOU — De dissidente academicus Sacharov heeft Jospin, secretaris van de Franse Socialistische Partij, vorige week een lijst overhandigd met daarop de namen van achttien gewetens-gevangenen. Sacharov maakt zich zorgen om hun "zeer slechte toestand".

CANBERRA — Groot-Brittannië is er niet in geslaagd de geruchtmakende memoires van zijn voormalige geheime agent Peter Wright van de Australische boekenplank te weren. Rechter Dean van het hoogge-rechtshof in Canberra wees het verzoek op verbod-Spycatcher- af.

ORANJESTAD — ... door de overheid. Haar winnende leus was: "Limpieza ta e raiz pa progreso di nos pais". Bij de foto: de jury die de keuze maakte, v.l.n.r. ...

Spelle uitspraak Vanegas gewenst

ORANJESTAD — Voetbalvereniging ... van de Arubaanse Voetbal Bond. ...

ARUBA AGENDA

[KAN]TOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/ [14.0]0-17.30 uur; zaterdag gesloten.

[Telef]oon: 24333.

[...] (spoedgevallen na kantoortijd: 21639, [...]0 en 22316.
[...]boy: 027-849.

[Gi]rek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

[POL]ITIE: 100.

[BRAND]MCENTRALE: 115.

[ZOE]KERTJES verschijnen op dinsdag en [vrijda]g en kunnen iedere dag tussen 08.00-[12.0]0/14.00-17.00 uur worden opgegeven; [behal]ve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die [op m]aandag en donderdag voor 10.00 uur [binnen zij]n zijn, kunnen de dag daarop (dus [dinsd]ag en vrijdag) verschijnen.

[BI]OSCOPEN
[BO]ULEVARD THEATER
[...]: 20.15+21.15 uur *The Predator* (18 jr.).
[DRI]VE-IN: 20.30 uur *Black Hooker* (18 jr.).
*****

[APO]TICA'S (**nachtdienst**)
[...]ao brug: Sta. Anna, tel.: 28181.
[...]ba brug: San Nicolas, tel.: 45712.
*****

[WA]CHTREGELING DOKTOREN
[Ora]njestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki [Le]ndert, Paradera en Sta. Cruz: dokter R. [...]a, Irenestraat 21, tel.: 21380/21839.
[...] Chiquito, Savaneta en San Nicolas: [doc]ter E. Boderie, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
[Tand]erarts: dokter Hart, tel.: 27263/24300 [(Ho]spitaal).
*****

[HE]T GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; [Noo]rd: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: [...]: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: [...]20/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Da[...]: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kan[...]).
(**[Vo]or brandgevallen, ongelukken of [ee]n of ander ongeluk gelieve [bra]ndcentrale op te bellen, tel.: 115**)
*****

[DIV]ERSEN
[FLI]GHT INFORMATION CENTER: dage[lijks] geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 informaties via verkeerstoren.

[ES]SO SERVICE CENTER (Oranjestad): [24.]00 **uur per dag geopend** (alleen geslo[ten] van zondag 20.00 uur tot maandagmor[ge]n 07.00 uur).

[DO]KTER HORACIO ODUBER HOSPITAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 [en 18].30-19.30 uur.

[KO]NINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: [...]652/22817): informatiecentrum [woe]nsdag geopend van 08.30-12.00 uur - [Wi]ardenbaaistraat 8 (boven).

Tele-Aruba

WOENSDAG: 18.00 Thundercats; 18.30 CNN international news; 19.30 Small wonder; 20.00 Telenoticias; 20.30 Nature of things; 21.00 Documentaries: «For all the good intentions»; 22.00 Telenovela: «Venganza de Mujer: 22.50 Larry King show; 23.10 Showbiz today (CNN); 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

DONDERDAG: 18.00 Ghostbusters; 18.30 CNN international news; 19.30 Beachcombers; 20.00 Telenoticias; 20.30 Miniserie; 21.30 The Paul Anka show; 22.00 Telenovela: «Venganza de Mujer; 22.45 Larry King show; 23.10 Showbiz today (CNN); 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.
*****

BIBLIOTECA NACIONAL (**openingstijden**)
ANTILLIAANSE SECTIE, STUDIEZAAL, AFDELING KRANT- EN TIJDSCHRIFTEN: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur (de Krant- en Tijdschriften- afdeling is ook tussen 12.00-13.30 uur open).
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdag van 13.30-17.30 uur ('s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitlenen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 19.00 uur kerkdienst.

FADA (**Fundashon Anti-Droga Aruba**): 21.30 informatieve/educatieve workshop o.l.v. J. de Sousa Fernandez Perna voor ouders en andere geïnteresseerden - Biblioteca Nacional.

PROJECTO EDUCACION PA ADULTO (PEA): 19.30-21.00 cursus «Basis horticultuur - St. Antonus College, Sta. Cruz.

SPORT
BASKETBALL: 19.30 uur Connie Francis Club vs RCA/Marlboro (dames); 21.00 uur Ritz/Ling and Sons vs Gold Crown/Dowco (heren) - Sporthal.

BASEBALL (**AA-klasse**): 20.00 uur Marlboro vs Aruba Video Centre - Elias Mansur Ballpark.
*****

DONDERDAG
DIVERSEN
SPORT
ZEILEN (**tot 2 oktober**): 10.15 en 14.15 uur internationale Sunfish- kampioenschappen - beach Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel.
*****

Personeel Ontvangerskantoor nagenoeg eensgezind:

Ontvanger Vos moet blijven, desnoods met technische bijstand naast hem

ORANJESTAD — Veertig van de 49 personeelsleden van het Ontvangerskantoor hebben in een brief de minister van Financiën, Armand Engelbrecht, verzocht alle door hem voorgenomen beslissingen in de zaak "Ontvanger Michael Vos" aan te houden. Het personeel is bereid tot het uiterste te gaan om de minister te overtuigen dat de heer Vos moet aanblijven, en acht het moreel niet aanvaardbaar dat een landskind opzij wordt geschoven om een vreemdeling in zijn plaats te benoemen.

In hun verklaring gaat men in op de recente gebeurtenissen en op het rapport van de heren Visser en De Vlieger dat de minister aanbeveelt een Ontvanger uit Nederland te laten komen die het Ontvangerskantoor zal moeten reorganiseren. In de brief wordt voorts overwogen dat zijdens de minister in deze zaak reeds in principe een beslissing is genomen, dat Vos de minister te kennen heeft gegeven tegen de komst van een Europese Nederlander bezwaar te hebben mits deze Nederlandse Ontvanger naast hem als Ontvanger, in het kader van technische hulp, zijn organisatorische werkzaamheden zal gaan verrichten. Dat de minister de heer Vos dit categorisch heeft geweigerd.

Het personeel vindt, dat juist nu dat er een aanvang is gemaakt met de herstructurering van het Ontvangerskantoor, waardoor een groot deel van het takenpakket uit handen van de Ontvanger zal worden genomen, deze zodoende zich helemaal kan inzetten voor de werkelijke taak van de Ontvanger.

Het personeel is van mening dat de Ontvanger onder de gegeven omstandigheden niet beter kon doen gezien:
- het gebrek aan personeel (waarvoor Vos de minister meerdere malen heeft gevraagd);
- de slechte behuizing (jarenlang werd scheiding tussen de afdelingen beloofd en ook verhuizing naar het MSA- gebouw);
- gebrek aan kantoor- behoeften (er ontbreken telmachines, tikmachines, opbergkasten enzovoorts).

Voorts is het personeel van mening dat de schuld van een systeem dat gedurende de laatste 25 jaren door politieke verwikkelingen en ouderwetse regelingen zodanig is verwaarloosd dat wij thans in een crisissituatie zijn beland, niet op één persoon (Michael Vos) dient te worden geschoven doch op eenieder die in de loop der jaren op de een of andere manier zijn steentje heeft bijgedragen. Op Michael Vos kan evenmin de schuld worden geschoven, vindt het personeel, dat voormelde crisis de laatste 2½ jaar schrikbare vormen heeft aangenomen vanwege het vertrek van de Lago en van het feit dat de inspectie juist in deze periode maar liefst honderdduizend aanslagen heeft opgelegd.

In de brief garandeert het personeel de minister dat met het aanblijven van de heer Vos, het personeel zich extra zal inspannen om de gedurende jaren achtereen opgelopen achterstanden in te halen. Er wordt nog te kennen gegeven, dat het personeel bereid is tot het uiterste te gaan om de minister te overtuigen dat de heer Vos moet aanblijven en dat het personeel het moreel niet aanvaardbaar acht dat een landskind opzij wordt geschoven om een vreemdeling in zijn plaats te benoemen. Deze verwijdering kan niet in het belang van een goede functionering van de organsiatie van het Ontvangerskantoor worden geacht, aldus het personeel verder. Dat door verwijdering van de heer Vos de werksfeer op het Ontvangerskantoor zeer negatief zal worden beïnvloed, terwijl het juist in de bedoeling van het personeel ligt om het uiterste te doen om de functionering van de organisatie op een zo efficiënt mogelijke wijze te laten geschieden, zo wordt nog in de brief naar voren gebracht.

Tot slot wordt minister Engelbrecht verzocht alle door hem voorgenomen beslissingen in deze zaak aan te houden. De heer Michael Vos als Ontvanger te handhaven desnoods met technische hulp uit Nederland om hem de kans te geven zich waar te maken en hem ook de nodige «tools» en personeel te verschaffen om zich waar te kunnen maken. Copieën van deze brief werden gestuurd naar onder andere de minister- president, de directeur der Belastingen en de ambtenaren- vakbond SEPA.

ORANJESTAD — Degenen, die ingaande 1 oktober gaan werken aan de bedrijfstelling, hebben deze week de nodige instructies gekregen van personeelsleden van het Centrale Bureau van de Statistiek. De tien tellers zijn de dames G. Gomes- Nicastia, M. Dirksz, R. Baarh- Chan, T. Artinus, M. de Windt- Pourier, S. Chong- Koolman, N. Erasmus en M. Bardoulle- Rumnit. En de heren E. Wever en R. Vrolijk.

Samson wint Echi Croes-golfbeker

SAN NICOLAS — De laatste wedstrijden werden gespeeld voor het «Echi Croes Memorial Golf Tournament», waarbij bleek dat in de A-flight Hubert Samson winnaar werd met een 214 score. In de B-flight won Hubert Kwidama met een score van 216, terwijl in de C-flight Andres Willems winnaar werd met een score van 201. De trofee voor de algemene winnaar werd gewonnen door Hubert Samson met een low gross van 220. Het geslaagde toernooi had als sponsor het Concorde Hotel.

Niets van opbrengst voor Aruba

Verkoop Sintmaartense Sweepstake is verboden

ORANJESTAD — De verkoop van de Sint Maarten Sweepstake/Little Luck Pick is door de autoriteiten op Aruba verboden. Twee weken geleden kreeg mevrouw Koolman, die de belangen van de Sweepstake op Aruba behartigde, bezoek van de politie met de mededeling dat de verkoop van de Sweepstake op Aruba niet meer is toegestaan.

Hierdoor zouden tientallen verkopers — die naast andere loterijen ook de Sweepstake verkochten — minder inkomen gaan krijgen. In dit stadium wilde mevrouw Koolman nog geen verdere reacties geven omdat advocaten op Aruba en Sint Maarten zich met de zaak bezig houden. Onder meer of het verbod van de regering tot verkoop van de Sweepstake wel gerechtvaardigd is.

Van regeringszijde was nog geen commentaar te krijgen. Wel staat vast dat een van de redenen dat de Sweepstake- verkoop op Aruba verboden werd, geschiedde omdat in feite Aruba niets van de opbrengst van deze loterij ontvangt, terwijl dit bijvoorbeeld bij de Landsloterij van Curaçao wel goed geregeld is en instellingen op Aruba regelmatig donaties van de Landsloterij hebben ontvangen. Weliswaar kan hierbij gesteld worden dat catoochi illegaal is, maar feit is dat het geld van dit soort loterij op Aruba blijft circuleren.

Morgen Sanifesta, zondag Ban Topa

Codesan: activiteiten in pen voor San Nicolas

SAN NICOLAS — In het gebouw van CODESAN te San Nicolas vertelde Mary Vrolijk — een van de medewerksters van de groep die meer leven in de San Nicolas- wereld wil brengen — over de plannen hiervoor.

Morgen wordt weer Sanifiesta op de Promenade gehouden met medewerking van Sound and Harmony. Vrijdagmiddag van drie tot zes uur volgt een demonstratie van handenarbeid- artikelen. De Connor Steelband en een kah'i orgel zorgen voor de muzikale omlijsting. De grote attractie is aanstaande zondag met «Ban topa den Promenade», welke om elf uur een aanvang neemt. Er zullen vele artikelen te koop zijn en instellingen, kooplieden of anderen, die hieraan medewerking willen verlenen, kunnen contact opnemen met Mary Vrolijk (tel.: 45933, 45602 of 41587). Er wordt niets in rekening gebracht door de organisatoren om goederen op de Promenade te verkopen, wel moeten de prijzen beneden de normale hoogte liggen.

Van Wema werd reeds bericht ontvangen dat deze maatschappij met een groot aantal artikelen van zijn hardware- zaak aanwezig zal zijn. Van de zijde van de taxichauffeurs en hotels werden reeds toezeggingen ontvangen, dat zoveel mogelijk mensen naar San Nicolas zullen worden gebracht. De taxi's zullen groepen van vijf vormen om de toeristen naar San Nicolas te brengen. De hotels, die zich met timesharing bezig houden, hebben de toezegging gedaan dat zij in hun verkoop- programma's de activiteiten in San Nicolas onder de aandacht van hun adspirant- klanten zullen brengen.

Wat de toekomst van de Promenade betreft wordt gewerkt aan de algehele reorganisatie onder meer van de kiosken. De Promenade zal viermaal per week geopend zijn: namelijk op woensdagmorgen en donderdag-, vrijdag- en zaterdagmiddag van twee tot zes uur. Iedere donderdag zijn er culturele activiteiten, terwijl een keer per maand de Task Force een Sanifesta zal organiseren. Ook met de touroperators werd gesproken, die eveneens hun medewerking toezegden, maar zij vinden ook dat op de eerste plaats de zaken goed geregeld dienen te worden zodat de gasten in San Nicolas ook werkelijk een goed verzorgd geheel kan worden geboden. Dat de inwendige mens op de Promenade niet vergeten wordt, blijkt uit het plan om binnen korte tijd een food center met Arubaanse schotels te openen. Ook aan de beplanting van de Promenade zal alle aandacht worden besteed.

ORANJESTAD — In Colegio Arubano werd een tentoonstelling in de hal van de school geopend, naar aanleiding van de Themadagen, met als onderwerp AIDS, welke studiedagen voor de leerlingen van de vierde en vijfde VWO werd gehouden (zie foto). De tentoonstelling is deze week dan in Colegio Arubano van half drie tot vijf uur gratis toegankelijk voor belangstellenden.

DENVER — Congreslid Patricia Schroeder heeft zich teruggetrokken als kandidaat voor de democratische presidents- nominatie in 1988. Zij zei dat de eisen voor een campagne overweldigend zijn en het te laat was om alles voor elkaar te krijgen. Zij vond de campagne te zwaar alleen maar om als voorbeeld te dienen dat vrouwen ook president kunnen worden.

Bij Sunfish-WK

Smeulders van Curaçao aan leiding

ORANJESTAD — De beide races — nummer 3 en nummer 4 — van het op Aruba aan de gang zijnde Sunfish- wereldkampioenschap werden dinsdag gewonnen door de Curaçaoënaar S. Smeulders.

Hij staat na vier races aan de kop met 17.4 strafpunten. Voor Aruba staat Emil Weststrate na vier wedstrijden het hoogst genoteerd met 83.0 strafpunten, goed voor een twaalfde plaats.

Na de uitslagen van gisteren ziet de top ten- lijst als volgt uit: 1. S, Smeulders (Curaçao) 17.4, 2. B. Sutphen (VS) 23.0, 3. M. Smith (Bermuda) 34.4, 4. S. Kyle (VS) 41.0, 5. D. Martinborough (Bahamas) 45.0, 6. P. Patin (VS) 53.0, 7. E. Swan (VS) 53.0, 8. G. Ross (VS) 57.7, 9. M. Costanzo (Venezuela) 69.7, 10. N. Novaglia (Colombia) 76.0.

Vandaag wordt maar een race verzeild, donderdag weer twee races en vrijdag de 8e tevens laatste race van het kampioenschap.

Campagne voorzitterschap Wereld-judobond

Anton Geesink is op bezoek

ORANJESTAD — Met American Airlines kwam gisteravond Anton J. Geesink op Aruba aan. Hij werd welkom geheten door de voorzitter van de Aruba Judobond, Dolf Croes, en secretaris Cesar Kip.

In de Aruba Beachclub had Geesink vanmorgen allereerst een ontmoeting met het bestuur van de Aruba Judobond gevolgd door het Comité Olimpico Arubano. Voordat de lunch in Casa del Mar werd gebruikt ontmoette Geesink de minister van Justitie en Sportzaken, Watty Vos. Vanmiddag volgt eerst een gesprek met de pers, waarna Anton Geesink in gezelschap van bestuursleden van de Aruba Judobond bezoeken zal brengen aan het Piedra Plat Judo Center, Noord Judo Center en Oranjestad Judo Center in het YMCA-gebouw te Dakota. Vanavond reist hij door naar Curaçao.

De heer Geesink, die ontvangen werd door het gehele bestuur van de Judobond, ASU- voorzitter Hans Zaandam en Karel Arends (voorzitter van Marcial Arts Federatie), verklaarde bij aankomst dat hij naar Aruba was gekomen in verband met een rondreis die hij maakt als campagne voor de verkiezing van het voorzitterschap van de Wereld Judobond. Hij verklaarde blij te zijn daarbij ook Aruba te kunnen aandoen en in korte tijd iets van het judoleven op Aruba te zien.

Anton Geesink was vele lange jaren Nederlands judo kampioen, 21 maal Europees kampioen, tweemaal wereldkampioen — 1961 Parijs en 1965 Rio de Janeiro — in 1964 werd hij Olympisch kampioen in Tokyo. Onder de vele onderscheidingen, die hij in de loop der jaren kreeg toegekend, was onder meer viermaal Nationale sportman van het jaar in Nederland. Hij is erelid van vele judo- organisaties. Sinds mei 1987 is hij bestuurslid van het Internationale Olympische Comité.

SANTA CRUZ — Korfbalclub Bionic zal in verband met zijn tien- jarig bestaan een toneelstuk getiteld «E amor di Dorita» opvoeren. Het stuk staat onder leiding van mevrouw Lilian Caster-Luidens.

De rollen in dit toneelstuk zijn in handen van Ada Luidens, Maikito Croes, Eileen Dijkhoff, Claret Lopez, Angelique de Vries, Albert Knot, Ada Croes, Ruben Werleman, Sussana de Vries en Roque Yrausquin. «E amor di Dorita» wordt op donderdag 8, vrijdag 9 en zaterdag 10 oktober in Cas di Cultura opgevoerd.

Golfclub: dit jaar nog veel activiteiten

SAN NICOLAS — Uit een verslag van de tournament-director van de Aruba Golfclub, Braulio Wester — die tezamen met Ivan Arndell en Pat Kock ook de tournament- commissie vormt — blijkt dat voor de komende drie laatste maanden van 1987 er niet minder dan veertien toernooien op de agenda van de Aruba Golfclub staan.

De wedstrijden zijn: 10 oktober: Presidents Cup (eerste 18 holes), 17 oktober: Junior Tournament, 18 oktober: Finals Presidents Cup, 24 oktober: Champion of Champions, 25 oktober: Finals Champions of Champions, 31 oktober: Taxi Drivers Tournament, 1 november: Sportdag taxidrivers tegen Aruba Golfclub, 7-8 november: clubkampioenschap 1987/88 (eerste 18 holes), dat in het weekeinde van 14/15 november wordt voortgezet, 22 november: finales kampioenschap, 28/29 november: 36 Holes Tournament (eerste 18 holes), 6 december: finales, 12 december: Blind Holes Tournament, 20 december: Christmas Basket Tournament.

In cocaïne-zaak tweede verdachte aangehouden

ORANJESTAD — Na de aanhouding van Carlos H. op de luchthaven toen hij op het punt stond om naar Nederland te vertrekken met een kwihitafel waarin vijftien kilo cocaïne verborgen zat, werd ook K.C. aangehouden in verband met het onderzoek dat gaande is.

De afdeling Verdovende Middelen en Douane- recherche waren ervan op de hoogte dat kwihitafels gebruikt werden om verdovende middelen te vervoeren, doch vermoedelijk geschiedde dit steeds met kwihitafels in containers.

Inmiddels zorgt het vervoer van cocaïne naar Nederland er voor dat de Douane in Nederland bijzonder aandacht besteedt aan aankomende passagiers en bagage uit Aruba. Meer dan voorheen wordt bagage van Arubaanse passagiers op Schiphol aan een onderzoek onderworpen.

MAO bestaat tien jaar

[D]irecteur Sjon No Maduro: grotere [v]erscheidenheid cursussen nodig

ORANJESTAD — De [S]chool voor Middelbaar Administratief Onderwijs Aru[b]a (MAO) bestaat op 13 oktober tien jaar.

De school werd indertijd officieel in gebruik gesteld door gedeputeerde mr. J. van der Kuyp. In de afgelopen tien jaar is een groot aantal MAO- leerlingen geslaagd voor administrateur, assistent administrateur en secretaresse. Verschillende MAO-leerlingen volgden hun verdere opleiding in de Verenigde Staten en Nederland. De meerderheid bleef op Aruba en is werkzaam bij de overheid, de handel of in de horeca- sector. Ook leerlingen uit Bonaire en de Bovenwinden hebben hun opleiding gehad bij de MAO- school en bekleden thans verantwoordelijke posities op hun eilanden.

MAO- directeur, Shon No Maduro, is van mening dat teneinde de gemeenschap optimaal van dienst te zijn, het nodig is met diversificatie te komen van de opleiding die momenteel aan de MAO- school wordt gegeven. De gedachten gaan in de richting van uitbreiding van de cursussen naar gelang de huidige behoeften in de gemeenschap, aldus Maduro.

Het tien- jarig bestaan van de MAO- school wordt op vrijdag 2 oktober gevierd met een feest op school, waarvoor ook de ex-leerlingen voor uitgenodigd zijn.

Zwemwedstrijden

ORANJESTAD — In het POVA- zwembad worden in het komende weekeinde zwemwedstrijden gehouden tussen de zwem- verenigingen Aruba Dolphins Savaneta, The Aruba Marlins en de Barracuda's. De wedstrijden beginnen op vrijdagmiddag half vier en worden voortgezet op zaterdagmorgen half negen. Het inzwemmen begint een half uur voor aanvang van de wedstrijden.

ORMA-"markt" als bijdrage aan Toerisme-week

ORANJESTAD — In het kader van de Toeristenweek organiseert de Oranjestad Retail Merchants Association (ORMA) een «shopping happening» op vrijdag 2 oktober van drie tot zes uur 's middags.

Vanuit de regering werden alle nodige vergunningen gekregen om goederen, eten en drinken te verkopen op het trottoir voor de verschillende winkels. In verband hiermee zal de Nassaustraat vrijdag van twaalf tot zes uur 's middags voor het verkeer gesloten zijn om de handelaren gelegenheid te geven hun waren uit te stallen. De «shopping happening» zal worden opgeluisterd door een brassband en een steelband.

ECO-NOTEN

De Japanse minister van Internationale Handel en Industrie, Hajime Tamura, is naar Washington vertrokken in een poging Amerikaanse vergeldingsmaatregelen te voorkomen tegen de illegale export van strategische goederen door Japanse ondernemingen aan het Oostblok. Tamura zal proberen Amerikaanse regerings- functionarissen ervan te overtuigen dat zijn regering de controle op deze export heeft verscherpt. Het Japanse concern Toshiba hangt een importverbod in de VS voor tenminste twee jaar boven het hoofd wegens de illegale export van Defensie- technologie naar de Sovjetunie.

Europees commissaris Claude Cheysson heeft onlangs in Damascus verklaard dat de EG spoedig overeenkomsten met Syrië zal sluiten aangaande de financiering van twee grote projecten. Deze omvatten een bedrag 200 miljoen dollar en liggen op het terrein van wetenschappelijk onderzoek en irrigatie. Volgens Cheysson is de economische samenwerking tussen de EG en Syrië na het conflict tussen dit land en Groot-Brittannië niet stopgezet en zijn politieke sancties de verantwoordelijkheid van de regeringen van afzonderlijke EG-lidstaten.

Volgens een top- functionaris van de Chinese atoomindustrie ligt zijn land in nucleaire technologie ver achter op de Westerse industrielanden en zal het voor een lange tijd voor zijn energievoorziening nog afhankelijk zijn van energiebronnen als steenkool en water. Deskundigen op een internationale conferentie over kernenergie in Peking waarschuwden er echter voor, dat het gebruik van steenkool als energiebron het milieu van China ernstige schade kan toebrengen.

Het bod van het Britse uitzendbureau Blue Arrow op de Amerikaanse branche- genoot Manpower is geslaagd en daarmee komt de weg vrij voor een record- aandelen- uitgifte van 873 miljoen pond ter financiering van het bod. Het bod was een formaliteit geworden nadat de directie van Manpower enige weken geleden met overneming door Blue Arrow had ingestemd.

Het Britse verzekerings- concern Equity and Law heeft een bod van het Australische Brierly Investments verworpen. Het bod van 367 miljoen pond sterling is volgens het bestuur van het verzekerings- concern niet in het belang van de aandeelhouders. Brierly is een houdster- maatschappij van de Australische belegger Ron Brierly.

De Portugese economie groeit op dit moment zo snel dat de regering is gedwongen de groei- verwachtingen voor 1987 naar boven toe bij te stellen. De toeneming van het Bruto Nationaal Product wordt nu geschat op 4,6 procent tegen eerder 3,7. Daarmee groeit de Portugese economie sneller dan alle andere economieën in West-Europa. De groei wordt onder steund door een toeneming van de investeringen met veertien procent en een groei van de bestedingen van vijf procent.

De Hooge Westward te Bussum heeft samen met enkele Nederlandse institutionele beleggers een onderneming opgericht, Westward Capital, die gaat investeren in deelnemingen in snel groeiende Amerikaanse ondernemingen. Westward Capital is begonnen met een vermogen van zeven miljoen dollar. De directie wordt gevoerd door de Hooge Westward, die daartoe een samenwerking is aangegaan met de in Atlanta, VS, gevestigde Investerings- bank Grubb en Williams.

Hongkong heeft in de eerste zes maanden van dit jaar voor 3,5 miljard dollar aan textielproducten uitgevoerd, 25 procent meer dan in de vergelijkbare periode van vorig jaar. Daarmee is Hongkong op de eerste plaats blijven staan van de wereld- ranglijst van textielexporteurs. De textielindustrie rekent erop, dat zij moeilijke tijden tegemoet gaat omdat in de Verenigde Staten, de grootste afnemer van textiel uit Hongkong, strenge invoer- beperkende wetten in voorbereiding zijn.

Het Brits-Franse consortium Eurotunnel, dat belast is met de bouw van de tunnel onder het kanaal, heeft zijn handtekening gezet onder een accoord voor een lening van één miljard pond sterling van de Europese Investerings- bank (EIB). De EIB- lening maakt deel uit van een pakket van vijf miljard pond aan leningen van vijftig internationale banken. In november moet het laatste onderdeel van het financierings- programma worden afgerond met een uitgifte van aandelen ter waarde van 750 miljoen pond.

De munteenheid van Argentinië, de austral, is opnieuw gedevalueerd, Deze keer met 2,41 procent. Het is de derde waardevermindering in zeven dagen. De officiële aankoopkoers bedraagt nu 237,50 austral per honderd dollar en de verkoopkoers 238,40 austral. Op de zwarte markt wordt voor honderd dollar ongeveer 318 austral betaald.

Het financiële schandaal, dat de malversaties door het Agro- industrie- concern Agrokomerc in Joegoslavië hebben ontketend, is een gevolg van ontoereikende wetgeving en verkeerd bankbeheer, aldus de Joegoslavische premier Mikulic. Het is het eerste officiële commentaar sinds het schandaal in de openbaarheid kwam. Er zijn 63 banken in de problemen geraakt en inmiddels zijn er zes Agrokomerc- functionarissen gearresteerd. Er lopen verder nog 92 arrestatiebevelen.

Frankrijk en Egypte zijn het eens geworden over een herstructurering van een deel van de buitenlandse schuld van Egypte. Het gaat om een bedrag van tien miljard frank. Nadere details zijn nog niet bekendgemaakt. Bij eerdere besprekingen konden de twee landen het niet eens worden over het rentetarief. Egypte heeft een totale buitenlandse schuld van veertig miljard dollar.

De voorzitter van de raad van bestuur van het Westduitse automobiel- concern BMW, Eberhard von Kuenheim, verwacht dat BMW dit jaar bij gelijke afzet en een gedaalde dollarkoers tien procent meer omzet zal behalen. Volgens Von Kuenheim is er een steeds sterkere vraag naar BMW's, terwijl de productie- capaciteit van het bedrijf op dit moment volledig wordt benut.

De Braziliaanse minister van Financiën, Luiz Carlos Bresser Pereira, is in Washington aangekomen voor overleg met zijn Amerikaanse collega James Baker. Er zal onder andere worden gesproken over het nieuwe Braziliaanse plan om de helft van de bankschulden van het land om te zetten in waardepapieren. Baker heeft nog niet laten weten wat hij van dit onlangs bekendgemaakte plan vindt.

De Kamer van Koophandel en Industrie (CCI) in Bayrut meent dat de export van Libanon dit jaar ruim vijftig procent hoger kan uitvallen dan vorig jaar als gevolg van de koersval van het Libanese pond. Volgens een CCI-rapport zal de Libanese uitvoer dit jaar tussen de dertig en veertig miljard Libanese pond bedragen, hetgeen tegen de huidige koers neerkomt op ongeveer 130 miljoen dollar.

Frankrijk, Groot-Brittannië, West-Duitsland en Spanje, de vier Europese landen die deel uitmaken van het vliegtuigbouw- consortium Airbus Industrie, hebben na afloop van besprekingen in Parijs hun solidariteit bevestigd met het oog op Amerikaanse klachten aangaande oneerlijke subsidiëring. De ministers van de vier landen bleken unaniem van mening dat de beschuldigingen ongegrond zijn. De Airbus- participanten wijzen hierbij steeds op de indirecte subsidiëring, die de Amerikaanse vliegtuig- bouwers genieten van Defensie- orders. Later deze maand komen de ministers opnieuw bijeen, in München.

T. Boone Pickens, de Amerikaanse beurspiraat, heeft de aandeelhouders van het mijnbouw- concern Newmont Mining een direct bod gedaan van 95 dollar per aandeel. Pickens wil 28 miljoen aandelen (42 procent) in handen krijgen. Samen met het belang van 9,9 procent, dat hij reeds heeft, zou hij dan de meerderheid van de aandelen Newmont in zijn bezit krijgen. Vorige week heeft Pickens de directie van Newmont reeds op de hoogte gesteld van zijn overnemingsplannen. Op Wall Street twijfelt niemand er nu nog aan, dat het Pickens ernst is met zijn overnemings- plannen voor Newmont.

De voorzitter van de raad van bestuur van het Amerikaanse chemie- en bouwmaterialen- concern GAF Corporation, Samuel K. Heyman, wil zijn eigen bedrijf voor 2,3 miljard dollar in contanten en aandelen overnemen. Heyman heeft reeds acht procent van de aandelen GAF in zijn bezit. Of het plan van Heyman slaagt, hangt af van het standpunt van de rest van het bestuur van GAF.

ORANJESTAD — Tussen de besturen van Cede Aruba en stichting Slechthorenden Aruba (FEPO) werd gisteren een contract getekend over de financiering door Cede Aruba van een kantoor ter waarde van f.35.000,- voor de FEPO. Namens Cede Aruba tekenden mevrouw D. Booi en de heren J. Meelis, R. Marquez en namens FEPO mevrouw J. Coronel en de heer J. Mansur.

Ook studiemogelijkheid voor extra uitkeringen

Regering: controle op misbruik onderstand

ORANJESTAD — De Arubaanse regering heeft besloten een strenge controle te gaan uitoefenen op personen die onderstand ontvangen of zij daar nog wel recht op hebben. In dit verband besloot de regering, dat personen die zelf laten weten geen recht op onderstand meer te hebben omdat zij andere inkomen hebben, het ontvangen bedrag niet behoeven terug te betalen. Anders is het geval met personen die onderstand blijven ontvangen, terwijl zij er geen recht op hebben.

Indien dit bij een verscherpte controle blijkt, dan zijn de gevolgen voor betrokkenen. Onder meer zal het ten onrechte ontvangen bedrag moeten worden terug betaald, terwijl in extreme gevallen aangifte bij de officier van Justitie zal worden gedaan. Doch allereerst krijgen betrokkenen, die ten onrechte bijstand ontvangen, de kans dit aan maatschappelijke zorg te laten weten.

Deze week zullen alle personen, die onderstand ontvangen een formulier moeten invullen. Deze formulieren zullen gecontroleerd worden onder meer aan de hand van andere arbeidsgegevens waarover de overheids- computer beschikt. Ter plaatse zullen ook controles worden uitgevoerd. Binnen twee weken zal uit de ingevulde formulieren blijken wie wel en wie geen onderstand dient te ontvangen.

In het kader van de reorganisatie zal het geheel opnieuw bezien worden, waarbij wordt nagegaan wat de mogelijkheden en kosten zijn om eventueel aan gehandicapten een extra onderstand uit te gaan keren. Op Curaçao bijvoorbeeld kent men het systeem dat in de maanden juni/juli extra uitkeringen worden gegeven voor hen die schoolgaande kinderen hebben. Als men dat op Aruba ook zou willen invoeren, dan moeten er gegevens beschikbaar komen, waardoor ook berekend kan worden wat hiervan de kosten kunnen zijn.

Minister mr. Mito Croes verwacht dat eenieder medewerking zal verlenen aan het invullen van formulieren en bij controles. Het ligt geenszins in de bedoeling om mensen te benadelen. Het recht van onderstand voor iedereen is wettelijk vastgelegd en zij die het met een en ander niet eens zijn, kunnen te allen tijde aan de beroepscommissie hun beroep doen.

Episcopaat Bolivia:

Vier van tien mensen werkloos

LA PAZ — Van iedere tien Bolivianen zijn er vier werkloos. Zo staat te lezen in een document van de katholieke kerk van dit land. Het werd naar buiten gebracht door mgr Luis Sainz als secretaris van de Boliviaanse bisschoppen- conferentie. De bisschoppen maken zich ernstig bezorgd over de sterk toenemende werkloosheid evenals over het voortduren van de economische crisis in het land.

Thuis en Escudero komen goed voor dag bij AMAF-titelstrijd

SANTA CRUZ — Tijdens de karate- kampioenschappen, georganiseerd door Aruba Martial Arts Federation (AMAF), werden Michelle Thuis en Rodolfo Escudero tot maximum kampioenen zwarte band uitgeroepen.

De kampioenschappen werden in de Sporthal gehouden en namen een hele dag in beslag. De uitslagen in de verschillende categorieën waren: Imps: 1. Elroy Blanken, 2. Jail Odor, 3. Joshua Mirjah; Pee-Wee 7-10 jaar: 1. Carl Lewis, 2. Marlon Geerman, 3. John Hernandez; Ad. Pee-Wee 10-13 jaar 10-5 Kyu/Cup: 1. Edward Krozendijk, 2. Michael de Cuba, 3. Theo Noguera; Ad. Pee-Wee 10-13 jaar 4-1 Kyu/Cup: 1. Lesley Dijkhoff, 2. Whitney Kock, 3. Gilbert Quijada.

Junior 10-5 Kyu/Cup: 1. G. Vasques, 2. J. Dirks, 3. J. Saloman; Junior 4-1 Kyu/Cup: 1. C. Dijkhoff, 2. G. Scharbaai; Senior 63-70 kilo 10-5 Kyu/Cup: 1. Marlon Maduro, 2. Mario Genser, 3. Eddie Errasmus; Senior 63-70 kilo 4-1 Kyu/Cup: 1. David Dubero, 2. Ronny Koolman, 3. Arenio Murray; Senior over 83 kilo 4-1 Kyu/Cup: 1. Josef Letren, 2. Sigberto Reyes, 3. Jeffrey la Rosa.

Ladies 10-5 Kyu/cup: 1. Janet Craston, 2. Jahaira Maduro, 3. Mund v. Engel; Ladies 4-1 Kyu/cup: 1. Michelle Thuis, 2. Paola Carotenuto, 3. Regina Samuels; Senior Kata 10-5 Kyu/Cup: 1. Anthony Geerman, 2. Ricky Arends, 3. Rick Samuels; Senior Kata Black Belt: 1. Ludwig Hermans, 2. Roland Kemp, 3. Emilio Geerman.

Ladies Kata 10-5 Kyu/Cup: 1. Johaira Maduro, 2. Diana Jaccapucci, 3. Clarin Croes; Ladies Kata 4-1 Kyu/Cup: 1. Michelle Thuis, 2. Regina Samuels, 3. Paola Carotenuto; Black Belt 120-140 lbs: 1. Rodolfo Escudero, 2. Emilio Geerman, 3. Rudy Wong-Fat; Black Belt 140-170 lbs: 1. Ricardo Perez, 2. Ludwig Hermans, 3. Bouke Hertz; Open Black Belt: 1. Rodolfo Escudero, 2. Ricardo Perez en 3. Rudy Wong-Fat.

Naar Caracas

Panamá laat ondergedoken opponenten gaan

PANAMASTAD — Drie oppositie- leiders in Panama zijn in ballingschap gestuurd nadat zij door Panama eerst uit het gebouw van de Vaticaanse vertegenwoordiging waren gehaald. Voorlopig gaan zij naar Venezuela.

Het trio heeft kans gezien zich twee maanden lang te onttrekken aan arrestatie. Zij werden gezocht wegens ondermijning van de regering. In Caracas voegden zij zich bij twee voormannen van de verzets- actie tegen de huidige regering die al op 2 september waren uitgeweken naar Venezuela. Het gaat om leiders van de Nationale kruistocht welke al sedert juni actie voert tegen de overheersing van de regering door het leger onder leiding van generaal Manuel Antonio Noriega. De drie nu uitgeweken bekleedden hoge functies in de Panamese Kamer van Koophandel, in welk pand de Kruistocht zijn hoofdkwartier heeft.

Initiatief 'baby M' advocaat

Draagmoeder catalogus

BONN — Kinderloze echtparen in de Duitse Bondsrepubliek zullen binnenkort via een catalogus een Amerikaanse draagmoeder kunnen uitzoeken en voor een bedrag van rond 35.000 dollar met hun keuze een contract sluiten om voor hen een kind te baren.

De initiatiefnemer is de Amerikanse advocaat Noel P. Keane, die bekend werd als intermediair in de geruchtmakende zaak van de Amerikaanse zuigeling 'Baby M' waarvan de draagmoeder het niet wilde afstaan aan een echtpaar waarmee zij de overeenkomst had gesloten.

Keane verklaarde in een vraaggesprek met het Westduitse weekblad Bild am Sonntag dat hij op 1 oktober in Frankfurt een bureau opent dat aanvragen uit de Bondsrepubliek en andere Europese landen om draagmoeders zal behandelen.

De keuze van een in de VS wonende draagmoeder, opent de mogelijkheid een in Bonn in voorbereiding zijnde wet te omzeilen die iedere vorm van draagmoederschap- overeenkomsten verbiedt.

Kinderloze echtparen zullen hun keus kunnen maken uit een catalogus van ongeveer 100 vrouwen die bereid zijn als draagmoeder te fungeren, zo verklaarde Keane. De catalogus geeft behalve een foto van de vrouw, ook informatie over geloofsovertuiging, leeftijd, burgerlijke stand en de intelligentie- graad (IQ).

De advocaat zei dat hij in de VS tot dusver in 219 gevallen van draagmoeder- schap heeft bemiddeld. Daarbij was hem gebleken dat het merendeel van de echtparen één precies beeld heeft van de vrouw die zij als draagmoeder wensen. Deze moet tussen 22 en 28 jaar oud zijn, een hogere opleiding hebben genoten en zelf kinderen hebben.

In basketball-finale:

Connie Francis en Ritz boeken meteen voorsprong

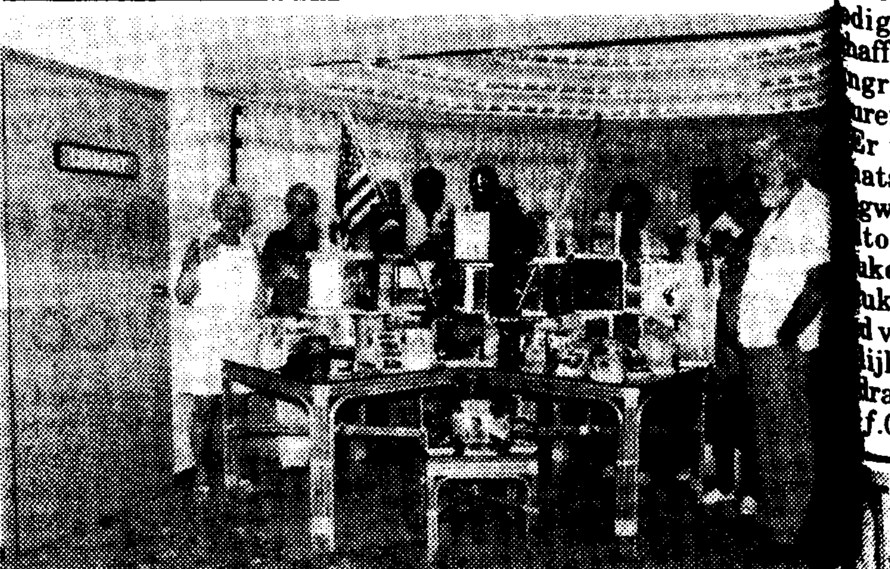
BRAZIL — Connie Francis Club (CFC), bij de dames, en Ritz/Ling and Sons, bij de heren, hebben de voorsprong genomen in de finale- ronde van de Arubaanse basketball- competitie.

CFC behaalde een 55-32 zege op RCA/Marlboro, terwijl Ritz met groot verschil van 83-56 over Gold Crown zegevierde.

In de dameswedstrijd had CFC bij rust een voorsprong van tien punten (30-20), doch in de tweede helft wist Marlboro gevaarlijk in te lopen, waardoor de eindstand op slechts drie punten verschil, 55-52, bepaald kon worden. Mayra Wever scoorde 36 punten voor CFC en Judella Paula vijftien punten voor Marlboro.

Bij de heren leidde Ritz/Ling and Sons bij rust al met 41-25. Men wist deze voorsprong ook in de tweede helft gemakkelijk te handhaven. De eindstand werd 83-56 voor Ritz/Ling and Sons, die in Dean Gumbs zijn beste scorer had met 22 punten. Voor Gold Crown scoorde Troy Nedd achttien punten.

De tweede wedstrijd is morgenavond in de sporthal: om half acht CFC - Marlboro en om negen uur Ritz/Ling and Sons - Gold Crown/Dowco.

ORANJESTAD — Ook Aruba Beachclub en Casa Mar Beach Resort wordt de ... ristenweek met de nodige a... teiten herdacht. Een van de ... viteiten was de donatie van ... bibliotheek door het echtpaar ... en Miriam Dorfmann, uit Br... lyn, New York. Het echtp... Dorfmann brengt twintig ... lang ieder jaar de vakanti... Aruba door.

Zwitserse minister:

Tegen tijdelijke uitlevering Gelli aan Italië

BERN — De minister van Justitie van Zwitserland Elizabeth Kopp is tegen tijdelijke uitlevering van de leider van de Italiaanse loge P-2, Licio Gelli, aan Italie. Een suggestie in die richting was gedaan door het kanton Geneve.

Gelli gaf zich onlangs aan de Zwitserse autoriteiten over na jarenlang ondergedoken te zijn geweest. Het kanton Geneve is voorstander van het tijdelijk uitleveren van Gelli aan Italie in verband met de noodzakelijk geachte open hart- operatie. Dit leek Geneve beter met het oog op de veiligheid van zijn ziekenhuis waar de operatie zou moeten worden ondernomen.

Het Zwitserse hooggerechtshof heeft Gelli's uitlevering aan Italie goedgekeurd en wel op grond van beschuldigingen met betrekking tot de brankfraude bij de failliet gegane Ambrosiaanse bank. Italie verdenkt Gelli ook van betrokkenheid bij terreur- aanslagen van uiterst rechts en van pogingen om het bewind in Rome omver te werpen. In zijn loge zaten voornamelijk belangrijke politici, militairen en zakenlieden van rechtse oriëntatie.

Verdacht terreur-activitei...

Westduitse lerares door Chili vrij gelaten

SANTIAGO — Chili h... een Westduitse lerares d... een jaar gevangen zit vrij... ten. Zij kreeg toestemm... Chili te verlaten.

De vrijgelaten Bea... Brinkman die de Westduits... de Chileense nationaliteit b... is van plan naar de Bondsr... bliek Duitsland te gaan. De... jarige Brinkman werd aa... houden vlak na de mislukte ... slag op president generaal ... gusto Pinochet begin septem... 1986. De bij de Communistis... partij aangesloten lerares w... beschuldigd van terroristis... activiteiten. Zij ontkent daa... betrokken te zijn geweest... kreeg in de gevangenis be... van de Westduitse minister ... Werkgelegenheid Norbert Bl... toen deze in juli Chili bezocht.

Managua verrast

ROME — Het besluit van de Nicaraguaanse regering om drie dissidente priesters weer toe te laten tot het land onder wie een bisschop heeft de kerkelijke leiding verrast. Voor Radio Vaticana getuigde de aartsbisschop kardinaal Miguel Obando y Bravo van Managua van het feit dat dit een stap op weg naar de verzoening is. Hij van zijn kant beloofde dat hij alles wat in zijn macht is zal doen om bij te dragen aan de verzoening. De kardinaal toonde zich ook geluk... over het feit dat Radio Catolica waarschijnlijk spoedig zal mogen gaan uitzenden. Onder leiding van mgr Bismarck Carballo, een van de priesters die door het Sandinistische bewind was verbannen en die mag terugkeren.

De zender was al geruime tijd uit de lucht gehaald door Managua.

[illegible]os Andres Perez en Octavio Lepage tegenover elkaar

[illegible]rijd binnen AD voor keuze [illegible]esidents-kandidaat feller

[illegible]RACAS — De onderlin[illegible] [illegible]rijd binnen Accion De[illegible] [illegible]tica (AD) met het oog op [illegible]mende verkiezingen in [illegible]zuela neemt steeds meer [illegible] Over en weer worden be[illegible]digingen geuit over on[illegible]matigheden bij het aan[illegible]n van afgevaardigden [illegible] kandidaat voor het pre[illegible]tschap moeten gaan [illegible]wijzen. Bij deze kandida[illegible] staan oud- president [illegible]s Andres Perez en de ex[illegible]ster van Binnenlandse [illegible]n Octavio Legage vier[illegible] tegenover elkaar.

[illegible] 11 oktober zal in het hele [illegible] een voor- verkiezing wor[illegible] gehouden waaraan in totaal [illegible] veertigduizend gedelegeer[illegible] [illegible]an AD kunnen deelnemen. [illegible] een van de twee moeten [illegible]en. Volgens oud- minister [illegible]ge is er sprake van dat een [illegible]zienlijk aantal van de gede[illegible]rden" op zo'n manier is op[illegible]erd dat het goed uitkomt [illegible] Carlos Andres Perez. Daar [illegible] dan nog bij dat talrijke ge[illegible]geerden die aan Lepages [illegible]staan van de lijst zijn afge[illegible]d. Volgens Lepage moet er [illegible] worden ingegrepen want [illegible]rs heeft het geen zin om een [illegible]elijke voor- verkiezing te [illegible]n doordat de kaarten al ge[illegible]d lijken te zijn. Legage [illegible]e zijn hart uit tijdens een [illegible]nkomst in zijn campagne[illegible]er.

De herhaalde beschuldiging van de kant van Lepage en zijn aanhang over onregelmatigheden bij de aanwijzing van gedelegeerden is in het verkeerde keelgat geschoten bij de oud- president en zijn volgelingen. Zij zien daarin een poging om de voorverkiezing door de partij- gedelegeerden in discrediet te trekken. Bewust stelt men deze verkiezingen in een verkeerd daglicht nu ze vlak voor de deur staan. Ondertussen raakt men er steeds meer van overtuigd dat president Jaime Lusinchi het liefst zou zien dat oud- minister Lepage hem opvolgt.

De hoogste leiding van AD met onder meer president Lusinchi is in spoed- beraad bijeen geweest om de lucht binnen de partij te klaren. Het is nog niet voorgekomen dat er een dergelijke verdeeldheid binnen de de AD- gelederen heerst. Deze verdeeldheid speelt de christen- democratische partij COPEI in de kaart. Maar ook binnen deze partij is het geen botertje tot de boom.

PEREZ FAVORIET

AD- secretaris Luis Alfaro Ucero heeft met klem ontkend dat er bij de aanwijzing van gedelegeerden vuile spelletjes zijn gespeeld. Hij zegt dat er niets klopt van de beweringen van Lepage. Deze heeft de beschuldiging aan het adres van Alfaro Ucero ingeslikt maar hij houdt wel vol dat het wel zo is dat degenen die de gegevens invoeren in de computer alleen maar aanhangers van Perez aanwijzen. De aanhang van Perez zegt dat het duidelijk is dat Lepage probeert gedaan te krijgen dat de voorverkiezing uitgesteld wordt. Dit omdat bij de opinie- peilingen Perez favoriet blijkt te zijn.

[illegible]cy-fair Marnix [illegible]terschool

[illegible]ILLEMSTAD — Zaterdag [illegible]an elf uur 's morgens tot vijf [illegible] 's middags op het [illegible]lplein van de Marnix kleu[illegible]school een fancy-fair worden [illegible]uden. Deze fancy-fair wordt [illegible]ganiseerd door de ouder[illegible]missie in samenwerking [illegible]e leidsters en medewerken[illegible]ders.

[illegible]el is het verkrijgen van de [illegible]e fondsen voor het aan[illegible]fen van materialen, die be[illegible]rijk zijn bij het schoolge[illegible]n.

[illegible] vinden vele activiteiten [illegible]s, zoals een modeshow en [illegible] Er is ook een grab[illegible] [illegible]en een goed voorziene [illegible] [illegible] willen beproeven is er een [illegible]n Aventuur met aantrek[illegible]e prijzen. De entreeprijs [illegible]agt f 1,- voor volwassenen [illegible],50 voor kinderen.

Personalia

DRIE PERSONEELSLEDEN van B.J. Arends and Sons hebben hun diploma behaald van de National Retail Hardware Association in de Verenigde Staten. Bij de foto: directeur Ebby Arends overhandigde de diploma's aan Magaly Riley, Filomena Dirksz, Raymond Jansen en [illegible] die nu met succes werd afgelegd, betreft «advanced course in hardware retailing». Het viertal gaat nu beginnen aan «Professional hardware degree».

Ook niet bij teleurstellen resultaat in New York

Argentijnse Economische minister treedt niet af

BUENOS AIRES — Minister Juan V. Sourrouille van Economische zaken van Argentinie heeft de berichten ontkend als zou hij van plan zijn ontslag te nemen uit deze functie als het hem niet lukt bij de Wereldbank en het IMF een betere regeling voor de schulden- kwestie te bereiken.

De ontkenning kwam van zijn woordvoerder terwijl de bewindsman in New York was ter bijwoning van de gezamenlijke jaar- vergadering van de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Hij wilde in New York zijn gewicht in de schaal werpen om gedaan te krijgen dat deze beide internationale instellingen tot de erkenning komen dat de schulden- kwestie niet alleen een financiële zaak is maar ook een politieke kwestie.

Sourrouille was een der 24 ministers die een verklaring hebben ondertekend waarin staat dat voor "een effectieve hervorming van het financiële systeem een internationale conferentie bijeen moet worden geroepen", ook al omdat de schulden- landen niet uitsonderlijk problemen werden geconfronteerd op sociaal, politiek en economische gebied. Daarnaast was Sourrouille ook actief bij de oprichting van de "Club van de grote schuldenlanden", namelijk met Brazilie en Mexico.

Onlangs gaf de Argentijnse minister als zijn mening dat een "constructieve dialoog tussen de schuldeisende landen en de schulden- landen ook de Consensus van Cartagena in zijn overwegingen moet betrekken". Deze consensus werd bereikt door de elf belangrijkste schuldenlanden van Latijns Amerika. Zij concludeerden jaren geleden al dat men slechts een oplossing voor het schulden- vraagstuk kan bereiken als men de politieke kant van deze zaak in beschouwing neemt.

Verkoop handenarbeid uit Capriles-kliniek

WILLEMSTAD — Na een succesvolle expositie van handenarbeid werkstukken van de patienten uit de Capriles- Kliniek heeft de directie van de kliniek besloten de kunst- stukken te verkopen. De verkoop zal op 3 oktober van tien uur 's- morgens tot vijf uur 's- middags plaatsvinden tijdens "Ban Punda" activiteiten in de binnenstad. De spullen zullen worden uitgestald in de Madurostraat en de Heerenstraat. Tijdens "Ban Punda" zullen The Eagles Steelband en tipiko Kandela voor de muzikale omlijsting zorgen.

Gehandicapte artist tot over oren in schuld

Benefiet-concert voor jazz-klarinettist Hernan

LONG BEACH — Talrijke vroegere leden van de band van de jazz- klarinettist Woody Hernan werken mee aan een benefiet- concert voor hun collega die erg ziek is en er financieel slecht aan toe is. Als een "homenage aan Woody Hernan, een viering van de vier gebroeders" wordt dit concert aangekondigd.

Het concert wordt gegeven in Long Beach. Van de partij zijn onder meer de saxofonisten Al Cohn, Jimmy Giuffre en Mel Flory, de zangeres Polly Podewell en verder nog Bill Perkins en Terry Gibbs onder leiding van Frank Tiberi. Een en ander gebeurt onder auspicien van de radio- zender Klon, welke zich vooral met de uitvoering van jazz- muziek bezig houdt. De opbrengst van het concert gaat naar de stichting Woody Hernan, welke is opgericht door de Nationale jazz- academie.

De 74- jarige Hernan zit min of meer vastgekluisterd aan een rolstoel. Hij was bijna uit het huis gezet waarin hij veertig jaar had gewoond en dat door de belasting- autoriteiten in het openbaar verkocht werd. Hernan heeft namelijk een zaak verloren tegen de belastingdienst welke heeft uitgerekend dat hij, de jazzman, nog 1,6 miljoen dollar moest storten in 's lands kas aan achterstallige belastingen.

De nieuwe eigenaar van de woning, William Little, heeft Hernan toegestaan in zijn vertrouwde omgeving als huurder te blijven wonen. Maar een dochter van de klarinettist kon de laatste maanden de huur- verplichtingen niet nakomen doordat zij in financiele problemen kwam omdat haar vader een aantal hartaanvallen heeft te verwerken gekregen. Inmiddels is door vrienden van Hernan 4.600 dollar opgebracht om de huur- achterstand te betalen. Uiteindelijk haalde men zo al dertienduizend dollar op.

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen [illegible]

KOFFIE			
Douwe Egberts Roasted			
Aroma rood	24/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
Select zilver	24/250 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] −0.01
Rosta	24/250	f. 72.[illegible]	f. [illegible] +0.14
Excellent goud	12/250 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible]	12/250 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
Mocca Royal	12/250 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
Decafe	12/250 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible] instant			
Rood	12/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
Rood	6/200 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible]	12/50 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible]			
[illegible]			
Ceylon	24/25x4 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
	24/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
	40/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
China	12/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible]	24/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] N
BABYMELKPOEDER			
[illegible]			
Nutrina	24/400 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] N
MELKPOEDER			
Coast			
	24/400 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
	12/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
MARGARINE			
Blue Band			
	40/400 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
	24/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
	6/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
BOTER			
[illegible]			
[illegible]	12/5 lbs.	f. [illegible]	f. [illegible] N
[illegible]	12/[illegible]	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible]	24/1 lbs.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
MELK IN BLIK			
[illegible]	48/410 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible]	48/[illegible] gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]
[illegible]	96/170 gr.	f. [illegible]	f. [illegible] [illegible]

[illegible]

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken in het Maduro Plaza.

VOLLEYBALL
(A-klasse)
dames
19.30 uur Contupo/Jolly Angels vs Apache/Amstel Volley Master;
20.30 uur Watakeli vs Lluvia/Carnation;
21.30 uur Odesa vs Apache/Amstel VM;
heren
19.30 uur UNA vs Sithoc/Mensing Caminada;
20.30 uur Wishi Tigers vs Volley Gents/Frisian Flag;
21.30 uur Warwarú vs Watakeli - Sportzaal Sentro Deportivo Kòrsou.

BRIDGEN
20.00 uur voortzetting wedstrijden - Scherpenheuvel.

.....

Uitslagen van de Orfik-Frisiana voetbalcompetitie

WILLEMSTAD — In het afgelopen weekeinde heeft de Orfik weer een aantal competitie-wedstrijden van haar Frisiana-jeugdcompetitie gespeeld.

Er werd een totaal van 131 goals gescoord. Mochten er onder de lezers belangstellende ouders zijn die zich als leider van een elftal willen opgeven dan kan dit via landhuis Hel geschieden bij de heer Iby Schoop of Franklin Martis.

De uitslagen van het afgelopen weekeinde zijn (achter de teams volgen dan de uitslagen van de Wimpiri's, Vroeminga's, Moeskita's en de Blechi's):
Semikok - Sta. Rosa : 2-1; 2-0; 3-1; 5-0.
Skerpene - Marie Pampoen: 0-9; 1-9; 1-7; 1-2.
Suffisant - Scherpenheuvel: 2-0; 2-2; 3-2; 3-1.
Brievengat - Dominguito: 3-0; 1-0; 0-2; 0-3.
Jandoret - Wacawa: 5-0; 4-0; 2-0; 5-1.
Boca - Sta. Maria: 1-2; 3-1; 2-4; 0-.
Barber - Rio Magdalena: 0-3; 2-0; 0-5; 1-5.
Mundo Nobo - Souax: 1-2; 0-2; 3-3; 4-1.

Bayern München herstelt zich weer

HSV werd door Borussia Mönchengladbach met een score van 8-2 verpletterd

KEULEN — Stuttgart en Nürnberg hebben voorlopig afscheid genomen van de kopgroep in de Bundesliga door nederlagen bij Kaiserslautern en Eintracht Frankfurt, die aan het begin van de tiende ronde midden in de degradatie-zone stonden. Met Karlsruher SC hebben Stuttgart en Nürnberg al vijf punten achterstand op Werder Bremen en FC Köln, de enige ploeg die nog ongeslagen is. Borussia Mönchengladbach volgt op een punt en Bayern München op twee van het leidende duo.

De opvallendste uitslag van het weekeinde kwam op naam van Borussia Mönchengladbach, dat in eigen huis bekerhouder Hamburger SV met 8-2 op zijn nummer zette. Een merkwaardige uitslag van een duel dat kort na rust (3-1) HSV de beste kansen leek te bieden. Na een door Kaltz gebruikte strafschop had HSV de strijd in handen. Een uitvalstreffer van Rahn zette alles op zijn kop en in het laatste kwartier scoorde Borussia nog vier keer. Rahn en Criens maakten ieder twee treffers, Hochstatter, Frontzeck, Thiele en de Hamburger Beiersdorfer zorgden voor het totaal van acht.

Hamburg raakte niet alleen de punten kwijt, maar ook doelman Mladen Prajila, die al in de eerste minuut van het duel buiten het strafschopgebied hard botste met Criens. Met het hoofd in verband speelde de Joegoslaaf nog een half uur verder, maar werd vervangen wegens het vermoeden dat hij bij de botsing een hersenschudding had opgelopen.

Bayern München miste in Gelsenkirchen bijna een half elftal en met Pfaff, Augenthaler, Wohlfarth, Matthaus en Brehme niet de minsten. Na drie nederlagen in uit-wedstrijden speelde Bayern naar believen met Schalke '04 dat vier zijn afwezigen (Schumacher, Thon, Patzke en Jakobs) minder goede vervangers achter de hand had. Vier minuten na rust leidde Bayern met 4-0 (Pflugler, Rummenigge (2) en Kogl) en herinnerde zich op dat moment dat er woensdag weer in Sofia moet worden gevoetbald. Daardoor kreeg Schalke de kans enigszins terug te komen en door Gotz zelfs tegen te scoren. Het duel werd door maar liefst 61.000 toeschouwers gadegeslagen.

Homburg was naar Keulen gekomen met slechts één doel: de voorspelbare nederlaag zo klein mogelijk te houden. Dat lukte redelijk (3-0), maar voornamelijk omdat 1. FC Köln niet als een topclub voetbalde. Steiner (2) en Poulsen scoorden.

Nürnberg speelde laf in Frankfurt en probeerde een gelijke stand van 1-1 vast te houden. Het plan mislukte door treffers van Schulz en Binz in de laatste vier minuten. Stuttgart werd in Kaiserslautern in alle opzichten door de thuisploeg overtroffen. De score had hoger moeten zijn dan 2-1, maar de kleine marge betekende niet dat Stuttgart een redelijke kans heeft gehad op een gelijk spel. Door Hartmann en amateur Lelle leidde Kaiserslautern kort na rust onbekommerd met 2-0 en pas in de slotfase pikte Koinsmann een doelpuntje voor Stuttgart mee.

Werder Bremen heeft zijn koppositie in de Bundesliga behouden. Werder won in eigen huis, voor ruim 19.000 toeschouwers, met 3-1 van Waldhof Mannheim. Het keihard spelend elftal uit Mannheim nam door Buhrer een verrassende voorsprong, maar die treffer werkte als een wekker op de Noordduitsers die door Riedle gelijk kwamen. Meier en Burgsmuller brachten de winst bij Bremen.

De uitslagen van de dit weekeinde gespeelde wedstrijden zijn:
Hannover '96 - Borussia Dortmund: 2-3; Werder Bremen - Waldhof Mannheim: 3-1; Schalke '04 - Bayern München: 1-4; FC Köln - Homburg: 3-0; Eintracht Frankfurt - FC Nürnberg: 3-1; Borussia Mönchengladbach - Hamburger SV: 8-2; Kaiserslautern - Stuttgart: 2-1; Karlsruher SC - Leverkusen: 1-1.

De stand in de Bundesliga is nu:

1. Werder Bremen	10	16
2. 1.FC Köln	10	16
3. Bor.	10	15
4. Bayern München	10	14
5. VFB Stuttgart	10	11
6. 1.FC Nürnberg	10	11
7. Karlsruher SC	10	11
8. Hamburger SV	10	10
9. Bor. Dortmund	10	9
10. Bayer Leverkusen	10	9
11. Eintracht Frankfurt	10	8
12. Hannover'96	10	8
13. 1FC. Kaiserslautern	10	8
14. VFL Bochum	10	7
15. Schalke '04	9	7
16. Bayer Uerdingen	9	6
17. FC Homburg	10	6
18. Waldhof Mannheim	10	6

SEOUL — Het aftellen in de Zuidkoreaanse hoofdstad Seoul voor de aanvang van de Olympische Spelen 1988 is begonnen. Na de officiële verzending van de uitnodigingen naar de aangesloten landen van het IOC, werd in Seoul door middel van een vuurwerk dit heuglijke feit gevierd.

Samaranch in Calgary:

Geen concessies meer aan Noord-Korea

CALGARY — Juan Antonio Samaranch en het IOC zullen niet opnieuw belangrijke concessies doen in de richting van Noord-Korea met het oog op de Zomerspelen van volgend jaar. De voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité benadrukte dat standpunt tijdens zijn werkbezoek aan Calgary, waar de Winterspelen zullen plaats vinden.

"Noord-Korea is het aanbod van vijf sporten (boogschieten, tafeltennis en volleybal, wielrennen en voetbal gedeeltelijk) gedaan en dat is ons laatste woord. Op detailpunten zal misschien hier en daar nog een aanpassing kunnen geschieden, maar niet in het aantal evenementen dat eventueel in Noord-Korea zal plaats vinden. Wij hebben onze kaarten getoond, meer zijn er niet."

Samaranch heeft vorige week voor het laatst contact gehad met de Noordkoreanen en van hen de toezegging gekregen van een definitief antwoord op korte termijn. "Zij hebben gezegd, binnen een paar dagen of enkele weken", lichtte de Spanjaard toe.

De voorzitter van het IOC verwacht geen boycot op grote schaal, zoals in 1984 te Los Angeles, hoewel Noord-Korea in de vier vorige besprekingen met de Zuidkoreaanse organisatoren en het IOC voortdurend heeft aangedrongen op meer sporten. De overtuiging van Samaranch is gebaseerd op gesprekken met de hoogste sportautoriteiten uit negentien socialistische landen, die te Soekoemi in de Sovjetunie hebben plaats gevonden.

"Behalve Noord-Korea, dringen alleen Cuba, Angola en Nicaragua aan op meer sporten voor Pjongjang." De veronderstelling van een ten hoogste beperkte boycot baseert Samaranch ook op de aanwezigheid van schutters uit prominente communistische landen (Sovjetunie, China en Hongarije) bij de wedstrijden om de wereldbeker, die op dit moment in Seoul plaats vinden.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de dinsdag voor de Major League gespeelde baseball- wedstrijden zijn:

American League
New York Yankees - Boston Red Sox 6-0; Detroit Tigers - Baltimore Orioles 10-1; Milwaukee Brewers - Toronto Blue Jays 5-3; Chicago White Sox - California Angels 1-0; Kansas City Royals - Seattle Mariners 6-3; Texas Rangers - Minnesota Twins 7-5; Oakland Athletics - Cleveland Indians 5-4.

National League
Cincinnati Reds - Atlanta Braves 5-4; (1e) St. Louis Cardinals - Montreal Expos 1-0; (2e) St. Louis Cardinals - Montreal Expos 3-0; Philadelphia Phillies - New York Mets 3-0; Los Angeles Dodgers - San Diego Padres 5-3.

Chelsea klimt naar de tweede plaats

Queens Park Rangers blijft leider na 2-0 winst op Luton Town

LONDEN — Queens Park Rangers blijft leider in Engeland. De koploper versloeg het bezoekende Luton Town met 2-0. Dankzij een 3-0 overwinning op Watford klom Chelsea op naar de tweede plaats.

Twee buitenlanders waren nauw betrokken bij de uitslag van de wedstrijd tussen Manchester United en Tottenham Hotspur. De Argentijn Osvaldo Ardiles legde de Deen Jesper Olsen in het strafschopgebied neer. Brian McClair schoot de kans vanaf elf meter raak. Tottenham viel daardoor terug naar de vierde plaats.

Nottingham Forest, gemiddeld de jongste ploeg in de Engelse eerste divisie, won met 2-0 van Norwich. Everton leed voor het eerst dit seizoen een nederlaag op eigen veld. De bekerwinnaar van van vorig jaar, Coventry, won met 2-1.

De Braziliaan Miradinha scoorde voor het eerst in een thuiswedstrijd van Newcastle United tegen Southampton. De ploeg won met 2-1.

De uitslagen en de stand: Arsenal - West Ham United; Derby County - Oxford United 0-1; Everton - Coventry City; Manchester United - Tottenham Hotspur: 1-0; Newcastle United - Southampton: 2-1; Norwich - Nottinghham Forest: Portsmouth - Wimbledon: Queens Park Rangers - Luton Town: 2-0; Sheffield Wednesday - Charlton Athletic: 2-0; Watford - Chelsea: 0-3.

De stand in de Engelse competitie:
1. Queens Park Rangers
2. Chelsea
3. Nottingham Forest
4. Tottenham Hotspur
5. Liverpool
6. Manchester United
7. Arsenal
8. Coventry
9. Everton
10. Wimbledon
11. Oxford United
12. Portsmouth
13. Derby County
14. Luton Town
15. Newcastle United

Nelson Piquet werd na een aantal stuurfouten slechts vierde

Nigel Mansell behoudt kans op wereldtitel na overwinning in de Grand Prix van Spanje

JEREZ — Met zijn vijfde seizoenzege in de Grote Prijs van Spanje heeft Nigel Mansell zondag op het circuit van Jerez zijn laatste kans op het behalen van de wereldtitel in de Formule-1 klasse gegrepen. Met nog drie Grote Prijzen op het programma, slonk de achterstand op zijn teamgenoot Nelson Piquet, in Jerez slechts vierde, tot achttien punten.

De kansen van Mansell op de wereldtitel zijn plotseling gestegen. De coureurs moeten aan het einde van het seizoen de vijf slechtste resultaten van het totaal aftrekken. Voor de Braziliaan Piquet, die een zeer regelmatig seizoen afwerkt, is die regeling een nadeel. De Brit Mansell, enkele keren zonder punten, kan wel profiteren van dat systeem.

Na dertien wedstrijden heeft Piquet 70 punten, Mansell 52 en Ayrton Senna 51. Berekeningen tonen aan dat de werkelijke kloof veel kleiner is dan het verschil van achttien punten zou doen vermoeden.

Indien Piquet de overige drie races, alle buiten Europa (Mexico, Japan en Australië) zou winnen, beëindigt hij de strijd om de wereldtitel met 84 punten. Als Mansell dit zou doen, komt hij op 79 punten. Senna kan maximaal 73 verzamelen. In Jerez werd wel het merken-kampioenschap beslist. Williams-Honda, de stal van Mansell en (nog) Piquet, prolongeerde die wereldtitel.

Ondanks de overwinning van Mansell was diens teamgenoot en grootste rivaal, Piquet, de opvallendste coureur in Jerez. Het leek echter of de monteurs een bandenwissel gebruikten om hun voorkeur voor de Brit kenbaar te maken. Het oponthoud in de pits duurde maar liefst 20 seconden, omdat de technici het rechter achterwiel niet los konden krijgen.

In vierde positie keerde hij in de wedstrijd terug. In een poging Senna en Prost in te halen, slipte zijn bolide en viel hij weg uit de kopgroep. De afwezigheid duurde de echter niet lang. De Braziliaan manoeuvreerde zijn Williams-Honda ijzingwekkend snel over het smalle en bochtige parcours. Hij haalde drie concurrenten in en won ook het verhitte duel om de tweede plaats met zijn landgenoot Senna. Door een tweede stuurfout en een krachtige rembeweging moest de favoriet kort voor de finish nog eens naar de pits voor de bandenwissel en diende hij zich tevreden te stellen met de vierde plaats.

Mansell beleefde de avonturen van zijn teamgenoot slechts met behulp van zijn achteruitkijk-spiegel. Hij haalde de van pole-position gestarte Piquet aan het einde van de eerste ronde in en bleef aan de leiding tot de finish. Aanvankelijk moest hij ettelijke aanvallen op de kopositie afslaan, maar in later stadium draaide hij voor een tegenvallend aantal van 25.000 kijkers eenzaam zijn ronden.

Het ging de bewoner van het Engelse eiland Man niet gemakkelijk af. "Ik hoopte dat het snel afgelopen zou zijn. Voor de eerste keer tijdens mijn carrière kreeg ik blaren op mijn handen. Ik zat ook niet lekker. In de bolide was een nieuwe stoel gemonteerd, die niet helemaal vast zat. Daardoor kreeg ik kramp in mijn linkervoet", klaagde de winnaar na afloop.

Piquet stelde dat hij nog nooit zo slordig gereden had. "Mijn bolide reed uitstekend, maar ik was niet in vorm. Ik heb vanmiddag meer fouten gemaakt dan voor deze race in het hele seizoen. Dat moet ik maar gauw vergeten. Er zijn nog drie wedstrijden waarin ik wereldkampioen kan worden."

Op 10 oktober wordt de Grote Prijs van Mexico gereden.

DE UITSLAG EN STAND:
De uitslag van de Grote Prijs van Spanje over 303,696 kilometer is:
1. Nigel Mansell (GBR, Williams-Honda): 1 uur, 49 minuten en 12,692 seconden (gem. 166,848 km/uur).
2. Alain Prost (Fra. McLaren): op 22,22 sec.
3. Stefan Johansson (Zwe, McLaren): op 30,81
4. Nelson Piquet (Bra, Williams-Honda): op 30,81
5. Ayrton Senna (Bra, Lotus): op 1.13,50

Op 1 ronde:
6. Philippe Alliot (Fra, Lola)
7. Philippe Streiff (Fra, Tyrrell)

Op 2 ronden:
8. Eddie Cheever (Vst, Arrows)
9. Satoru Nakajima (Jap, Lotus)
10. Derek Warwick (GBR, Arrows)
11. Martin Brundle (GBR, Zakspeed)
12. Ivan Capelli (Ita, March)

Op 4 ronden:
13. Ricardo Patrese (Ita, Brabham)
14. Adrian Campos (Spa, Minardi)

Op 5 ronden:
15. Michele Alboreto (Ita, Ferrari)

Op 6 ronden:
16. Thierry Boutsen (Bel, Benetton)

De stand na 13 van de 16 wedstrijden:

1. Piquet (Bra)	70
2. Mansell (GBR)	52
3. Senna (Bra)	51
4. Prost (Fra)	46
5. Johansson (Zwe)	26
6. Berger (Oos)	18
7. Boutsen (Bel)	10
8. Alboreto (Ita)	8

Sport in het Kort

VOETBAL/ABERDEEN — Het Nederlands voetbalelftal onder de achttien jaar heeft de eerste wedstrijd van het vierlanden-toernooi in het Schotse Aberdeen tegen Schotland met een 1-1 gelijkspel afgesloten. Gilzean zette de Schotten in de eerste helft op voorsprong. **Knippenberg maakte na rust gelijk uit een vrije trap. Italië en België, de andere twee deelnemers, speelden zonder doelpunten gelijk.**

0-0-0-0-0

ALGEMEEN/HAVANA — Cuba heeft met een boycot van de Olympische Zomerspelen in Seoul gedreigd. Fidel Castro uitte zijn dreiging tijdens een ontvangst van de atleten die hebben deelgenomen aan de Panamerikaanse Spelen in Indianapolis. Hij vindt dat de rol van Noord-Korea in de organisatie van de Spelen een kwestie van principe is.

0-0-0-0-0

ATLETIEK/SAO PAULO — Tijdens atletiek-wedstrijden in de Braziliaanse stad Sao Paulo heeft Carl Lewis zich laten verrassen door zijn landgenoot Stanley Floyd op de 100 meter. Floyd was 0,03 seconden sneller dan Lewis. Floyd won overigens in de tegenvallende tijd van 10,44 seconden. Lewis gaf de lage temperatuur in de Koffiestad de schuld.

0-0-0-0-0

WIELRENNEN/BRUSSEL — De klassieker Parijs - Brussel is gewonnen door de Belg Wim Arras uit de ploeg van Jan Gisbers. Hij won de sprint van een groep van negentig renners voor Lieckens en Vanderaerden. Jean-Paul van Poppel eindigde in de massasprint op een vijfde plaats. De Ier Sean Kelly handhaafde zich met een vierde plaats redelijk tussen al dit sprintgeweld.

0-0-0-0-0

ALGEMEEN/LATAKIA — Albanië maakt zich langzaam los uit het sportieve isolement, waarin het land jarenlang heeft verkeerd. Voor het eerst zal een Albanese afvaardiging deelnemen aan de Spelen van de Middellandse Zee, die in de Syrische havenstad Latakia worden gehouden. Latakia staat in het Arabisch bekend als Al-Ladhiqiyah.

Cruijff: Rijkaard heeft Ajax gepiepeld

Affaire Cruijff-Rijkaard mag van Ajax-bestuur door Cruijff afgehandeld worden

DUNDALK — Johan Cruijff houdt vrij mandaat in de afwikkeling van de dit weekeinde geëscaleerde affaire-Rijkaard. Het bestuur heeft alle vertrouwen in zijn technisch directeur. In Dundalk, waar de Amsterdamse club de tweede wedstrijd uit de eerste Europese bekerronde afwerkt, was maandag het hoogste en enige woord aan Cruijff en onthield elke bestuurder, de stoïcijns acterende voorzitter Harmsen voorop, zich van ieder commentaar. Cruijff, die zoals verwacht maandagmorgen bij de training vergeefs op de komst van Rijkaard had gewacht, wees in de morele uitleg van de werkweigering van de 24-jarige international vooral op diens wangedrag richting bestuur.

"Dat heeft de laatste maanden alles gedaan om een oplossing te vinden in de affaire met PSV. Rijkaard wilde bij Ajax blijven voetballen. Het bestuur heeft daar keihard aan gewerkt tot vorige week. En nu piepelt Rijkaard diezelfde mensen door na een conflict met de trainer weg te blijven bij Ajax. Als hij terugkomt, moet hij beginnen zijn excuses te maken aan de voorzitter, het bestuur en daarna pas de spelers en de technische staf."

Rijkaard heeft in zijn schaarse mededelingen van de laatste dagen gemeld slechts op bevel van het bestuur nog in De Meer te verschijnen, maar onder het bewind van Cruijff wenst hij niet meer in het eerste te spelen. De middenvelder, die tot juli 1989 een contract met Ajax heeft, wil een tussentijdse transfer, maar is bereid zijn overeenkomst uit te dienen in het tweede. Zolang hij maar niet onder leiding van de technisch directeur hoeft te trainen.

Cruijff wacht rustig af, wenst geen bemiddelings-pogingen van buitenaf, heeft de hulp van het bestuur nog niet nodig en vindt het een steeds grotere uitdaging Rijkaard toch tot die topvoetballer te maken, die hij in potentie is. "Maar de eerste stap zal van Frank moeten komen. Het is een slechte basis als hij moet worden overgehaald. Met ompraten kom je er niet. Als ie komt, is het een kerel en gebeurt er iets, dat goed is voor zijn toekomst. Het zou in ieder geval verschrikkelijk zonde zijn als zo iemand verloren gaat voor het Nederlands voetbal, het Nederlands elftal en natuurlijk voor Ajax. Maar we hebben alleen iets aan de oude Rijkaard. Hij zou moeten zijn zoals Van Basten en Wouters. Dat zijn jongens, die in moeilijkheden de mouwen opstropen. Nu Rijkaard verkopen zou niet goed zijn. Hij is niet klaar voor een vertrek naar het buitenland. Hij moet daarvoor nog klaargestoomd worden."

Johan Cruijff zegt de ruzie tussen hem en Rijkaard niet te begrijpen. De technisch directeur meent de laatste tijd best aardig te zijn geweest voor de international. "Als spelers het moeilijk hebben, ben ik best bereid ze een aai over de bol te geven. De mannen in topvorm pak ik altijd harder aan. Ruben heeft het veld kon ik het ook altijd goed vinden met Rijkaard. Ik ben op mijn vrije avond naar de arbitrage-zaak in Zeist geweest. Dat zegt genoeg over mijn verhouding met Frank.

Vorig seizoen ben ik ook aardig voor hem geweest. In de laatste vijf, zes duels liep het bij hem voor geen kant. Toch heb ik hem geholpen toch die titel voetballer van het jaar te veroveren. Ik liet hem aan de rechterkant spelen, waar hij geen passes hoefde te geven en zijn doelpuntje kon meepikken. Tegen Twente heb ik Silooy er zelfs naast gezet om Rijkaard op een onkwetsbare plek te plaatsen. Met een zesje of een zeventje word je dan altijd wel gewaardeerd."

Cruijff, die Rijkaard graag de boete van 2500 gulden persoonlijk wil meedelen, zegt nog geen scheuring ontdekt te hebben in zijn spelersgroep. Er zijn geen kampen, die achter speler of achter trainer gaan staan. Cruijff wil het oordeel van de groep best meenemen in zijn overwegingen, maar zegt zelf te beslissen over de affaire. "Prestiges tellen echter niet voor mij. Het gaat om de kwaliteit van de voetballer."

De technisch directeur zei maandag een positief effect bespeurd te hebben van het wegblijven van Rijkaard. "Elk negatief punt heeft ook zijn positieve kant. Tegen Den Bosch stond er voor het eerst dit seizoen een elftal. Het was alsof ze met de neus op de feiten waren gedrukt, dat je elkaar in een elftal nodig hebt. Rijkaard was een soort doping voor de ploeg. De tweede wedstrijd tegen Dundalk kan daar weer een bewijs van worden", aldus Cruijff, die nog steeds in het duister tast naar de ware oorzaak van de persoonlijke crisis bij Rijkaard. De tien dagen geleden opgeloste zaak met mede-eigenaar PSV leek de destabiliserende factor, maar is het toch niet.

Cruijff liet zich in Dundalk ook nog uit over het tussentijds aantrekken van spelers door andere clubs. Daarbij noemde hij met name PSV. Hij dreigde daarbij niet alleen de Eindhovense club aan te pakken, maar ook de nationale voetbalbond, de KNVB. "Dat zou kunnen uitmonden in het niet langer meer beschikbaar stellen van zijn spelers voor nationale selecties.

Cruijff: "Ajax is machtig als club. PSV heeft de morele normen in de voetbalsport overtreden. Wij hebben veel dreigementen achter de hand." Zijn kansen op de landstitel schatte hij nog hoog in: "Er spelen vijf Ajacieden in PSV. We kennen die jongens. Er komt nog een koude winter."

an Rush eindelijk op dreef voor Juventus

lapoli leed een gevoelig verlies egen het nog puntloze Pisa (0-1)

ILAAN — Twee ploegen nog ongeslagen in de Itanse competitie. En daar is poli niet meer bij. De dskampioenen verloren n Pisa, dat daarvoor nog n punt had weten te verzalen. slechts AS Roma en Fientina hebben nog geen dstrijd verloren.

AC Milan kwam tegen het onaanstaande Cesena niet ver dan een doelpuntloos gespel. De andere promovendus de hoogste Italiaanse afdeg, Pisa, deed het nog beter. poli, dat komende woensdag Napels een 0-2 achterstand et zien weg te werken tegen al Madrid, deed te voorzichtig Pisa. De landskampioenen sten niet te scoren tegen een am dat in de vorige twee wedijden reeds vijf doelpunten ten had gekregen. Ook terugr van de Braziliaan Careca randerde hier niet veel aan. t applaus was meer voor zijn ndgenoot Dunga, die de afschop lospeuterde die door ola feilloos werd genomen. De apolitaanse verdediger Renica l hoogstwaarschijnlijk komen woensdagavond niet van de rtij zijn. Een van de tribune georpen muntstuk raakte hem l op het oog. Coach Bianchi zal gen dit incident protesteren en oberen de partij over te laten elen.

AS Roma, dit jaar onder leing van Nils Liedholm, heeft nu duidelijk te kennen gegeven k als titelkandidaat te willen orden bestempeld. Roma, eerr ook al door Liedholm gecoaed, won bij Avellino met 2-3. ankzij de nederlagen van Nali en Pescara zijn de hoofdstelingen nu de leiders in Italië et vijf punten uit drie partijen. oma moest tot twee keer toe een hterstand wegwerken. Grote an bij de ploeg was de Pool Boiek, die zelf eenmaal scoorde en aangever bij de overige twee elpunten was.

Dat ook in Italië het op de tribunes niet altijd even pais en vree is, werd bij dit duel zichtbaar. Meer dan 20 personen werden gearresteerd, waaronder twee wegens illegaal bezit van vuurwapens.

De Welshman Ian Rush was vorige week flink in 'het (negatieve) zonnetje' gezet door zijn voorzitter. Hij verweerde zich toen door te zeggen dat in één wedstrijd hij zich nog niet ingespeeld voelde. In het duel tegen Pescara was hij echter de held van het veld. Zelf scoorde hij tweemaal. Zijn ploeg Juventus won met 3-1 van Pescara.

De buitenlanders waren toch schotvaardig dit weekeinde. In het duel Fiorentina - Como waren het de Argentijnen Ramon Diaz (vorige week al goed voor een doelpunt tegen AC Milan) en Claudio Borghi die voor de gelijke eindstand (1-1) zorgden.

De uitslagen en de stand:
Ascoli - Torino: 3-0; Cesena - AC Milan: 0-0; Fiorentina - Como: 1-1; Inter Milan - Empoli: 2-0; Juventus - Pescara: 3-1; Pisa - Napoli: 1-0; Sampdoria - Verona: 3-1; Avellino - Roma: 2-3.

De stand na dit weekeinde:

1. AS Roma	3 5
2. Fiorentina	3 4
3. Juventus	3-4
4. Sampdoria	3 4
5. Pescara	3 4
6. Inter Milan	3 4
7. Napoli	3 4
8. Ascoli	3 3
9. Verona	3 3
10. AC Milan	3 3
11. Torino	3 2
12. Pisa	3 2
13. Avellino	3 2
14. Como	3 1
15. Cesena	3 1
16. Empoli	3 -3

Franse voetbalcompetitie

Monaco heeft drie punten voorsprong op het verrassend goed startende Niort

PARIJS — Monaco blijft de ranglijst in de hoogste Franse voetbaldivisie aanvoeren. De ploeg, dat met minimaal verschil van het ver teruggezakte Lille won, heeft nu een voorsprong van drie punten op het verrassend sterke Niort.

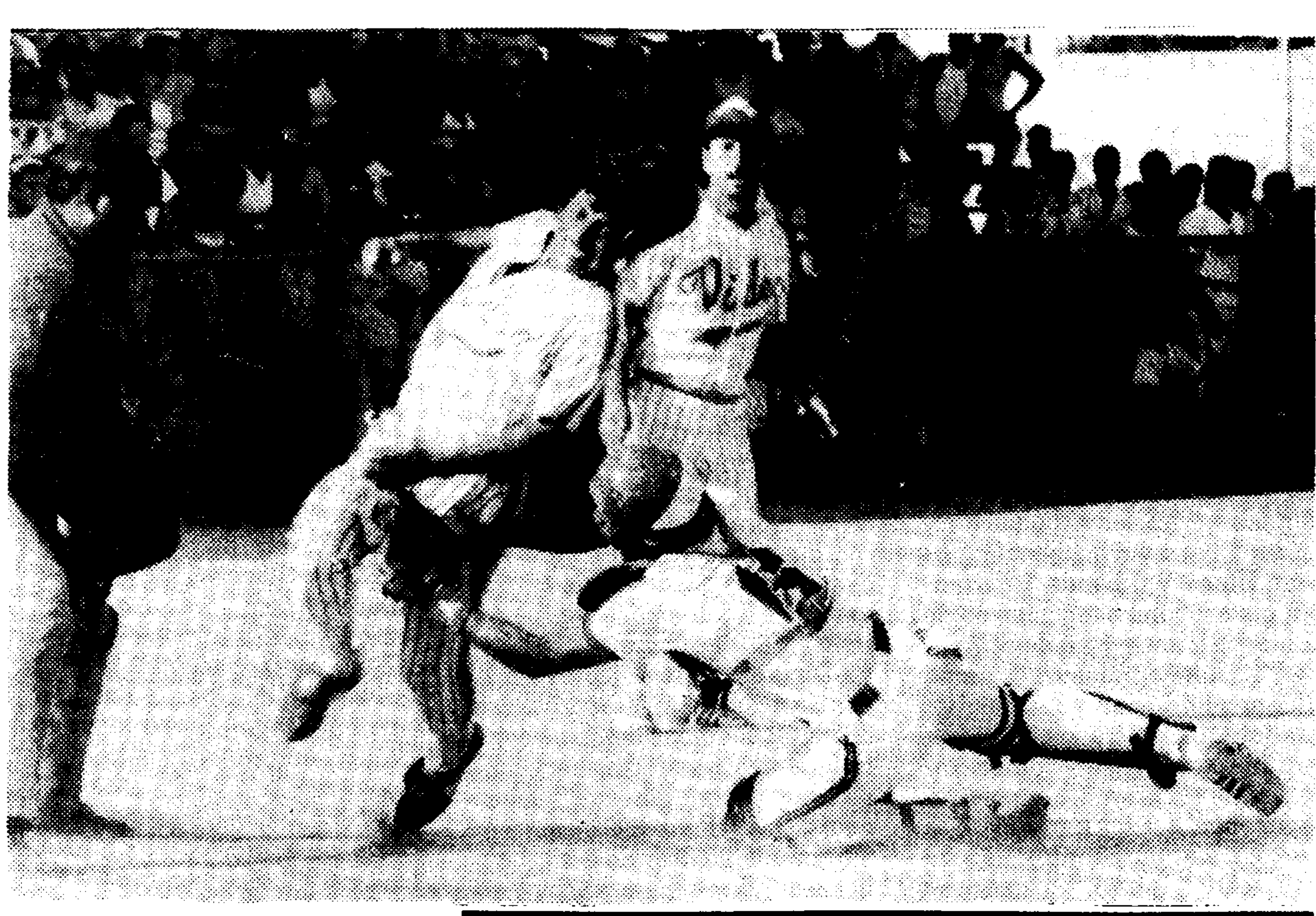
Niort, de promovendus die het het beste doet tot nu toe, won ook nu weer. Het laaggeklasseerde Brest moest er met 3-0 aan geloven.

Bordeaux behield de aansluiting met de top. De landskampioen kwam met veel moeite langs hekkesluiter Laval (1-0). Na de landskampioen volgen vijf teams die een punt minder hebben.

De uitslagen van het afgelopen weekeinde:
Toulouse - Racing de Paris: 0-0; Paris SG - St. Etienne: 3-0; Niort - Brest: 3-0; Monaco - Lille: 1-0; Cannes - Toulon: 1-0; Bordeaux - Laval: 1-0; Marseille - Auxerre: 0-1; Lens - Metz: 2-0; Le Havre - Nice: 2-1; Montpellier - Nantes: 0-0.

De stand na dit weekeinde is nu:

1. Monaco	12	18
2. Niort	12	15
3. Bordeaux	12	14
4. Nantes	12	13
5. Paris St. Germain	12	13
6. Racing Paris	12	13
7. Cannes	12	13
8. Saint-Etienne	12	13
9. Montpellier	12	12
10. Metz	12	12
11. Toulouse	12	12
12. Lille	12	11
13. Toulon	12	11
14. Marseille	12	11
15. Le Havre	12	11
16. Auxerre	12	10
17. Nice	12	10
18. Lens	12	10
19. Brest	12	9
20. Laval	12	9

ORANJESTAD — De strijd in de Arubaanse baseball-finale is nog niet gestreden, nadat Aruba Video Center gistermiddag de vijfde wedstrijd met 6-3 van Marlboro won. Marlboro had zich gistermiddag door winst kampioen kunnen noemen. Nu is de stand 3-2 in het voordeel van Marlboro, ofwel drie overwinningen en twee nederlagen voor Marlboro en twee overwinningen en drie nederlagen voor Video Center. Rock Angela werd de winnende pitcher voor Video Center en Milton Croes verliezer voor Marlboro. De wedstrijd verliep met 6 runs, 11 hits, 2 errors voor Video Center en 3 runs, 12 hits, 4 errors voor Marlboro. Woensdagavond wordt in het Elias Mansur Ballpark de zesde wedstrijd gespeeld. Bij de foto: Wilfrido Thiel (Video) wordt op de thuisplaat uitgetikt door Marlboro-catcher Pierre Richardson.

Jeugd-baseball

ORANJESTAD — In de jeugdbaseball- competitie behaalde Marlboro/Mario's een 7-5 overwinning op Aruba Carpet Center. Erward Leo werd winnende pitcher voor Marlboro/Mario's en Clyde Roga verliezer voor Carper Center. Marlboro/Mario's maakte zeven runs, zeven hits, drie errors en Carpet Center vijf runs, twee hits en vier errors. Giovanni Tromp (Marlboro) werd beste batter met twee hits in drie beurten.

Jeugdvolleyball in het SDK

Uitslagen en standen van de Sta-Sof-Fro jeugdcompetitie

WILLEMSTAD — De uitslagen van de Sta-Sof-Fro jeugdvolleybal competitie van het afgelopen weekeinde:

Mini:
Blenchi - Xaverianen: 2-0 (15-4, 17-15); Watakeli - Xavex Shell Super Plus: 2-0; Warwaru - Kolibri 'Kuzeta': 2-0 (15-5, 15-13).

Heren A:
Blue Birds - Kolibri 'Kuzeta': 2-0 (15-9, 17-15); Xaverianen - Watakeli: 2-1 (12-15, 15-10, 15-7)

Heren B:
Olympia - Xaverianen Shell Super Plus: 2-0 (15-7, 15-9); Wishi Tigers - Zjuntan: 2-0 (15-7, 15-7); Warwaru - Zjuntan: 2-0 (15-4, 15-7)

Dames B:
Zjuntan - Kolibri 'Kuzeta': 2-0 (15-13, 15-3).

De standen tot en met het afgelopen weekeinde (na de naam achtereenvolgens het aantal gespeelde wedstrijden, het aantal punten en tussen haakjes het aantal gewonnen en verloren sets):

Mini:			
1. Xavex	5	8	(8- 3)
2. Warwaru	5	8	(8- 4)
3. Xaverianen	5	6	(7- 5)
4. Kolibri	5	4	(7- 6)
5. Blenchi	5	4	(4- 7)
6. Watakeli	5	0	(1-10)
Heren A:			
1. Blue Birds	4	8	(8-1)
2. Warwaru	4	6	(6-3)
3. Xaverianen	4	4	(5-6)
4. Watakeli	4	2	(3-6)
5. Kolibri	4	0	(2-8)
Dames B:			
1. Wishi Tigers	3	4	(5-2)
2. Zjuntan	3	4	(5-3)
3. Shuatanari	3	4	(4-3)
4. Kolibri	3	0	(0-6)
Heren B:			
1. Xaverianen	4	6	(7-2)
2. Wishi Tigers	4	3	(7-5)
3. Olympia	4	6	(6-4)
4. Warwaru	4	2	(4-6)
5. Zjuntan	4	0	(1-8)

ORANJESTAD — DOW is kampioen geworden van het voetbaltoernooi voor overheidsdiensten. In de finale klopte DOW tegenstander Douane met 2-1 op twee doelpunten van Dama Krozendijk. Bij de foto reikt Glenroy La Rosa, van Idefre, een kampioenstrofee uit aan de DOW captain, Dama Krozendijk, die met tien doelpunten de goalgetter van het toernooi werd.

Van zaterdag op zondag

Bowlingclub Damacor houdt een marathon

WILLEMSTAD — Vanaf zaterdagavond 20.00 uur start er een bowling-marathon.

Twintig bowlers uit Curaçao en vier uit Aruba zullen dan in Damacor Bowling Club een marathon bowling-contest starten, welke twintig wedstrijden zal duren.

Het bowling evenement zal de gehele nacht doorgaan en waarschijnlijk pas zondagavond zijn laatste wedstrijd kennen om te bepalen wie nummer één is geworden. Om het geheel een feestelijk karakter te geven is er voor muziek gezorgd en wordt er gedanst.

Een ieder is van harte welkom deze marathon bij te wonen en onze bowlers aan te moedigen.

Vervoer van boten naar Bonaire geregeld

WILLEMSTAD — Het vervoer van de kleine-botenklasse, zoals surfboards, sunfishes, catamarans, naar Bonaire voor de 20e Regatta, is helemaal rond.

In samenwerking met (de gewaardeerde medewerking van) de Curaçaose Dok Maatschappij en de Koninklijke Marine heeft men het vervoer als volgt geregeld. De lichter zal op woensdag 7 oktober worden afgemeerd bij Smit International nv aan de Grote Werf Noord (Scharloo). Een ieder moet zelf de boot op de lichter bevestigen en wordt daardoor aangeraden autobanden en bindmateriaal zelf mee te nemen.

Zaterdag 10 oktober zal de lichter door de Hr.Ms. Woerden naar Bonaire worden gesleept. Zondag 18 oktober wordt de lichter terug gesleept naar Curaçao en weer op dezelfde plaats afgemeerd.

Het organiserend comité vestigt de aandacht op het feit dat het transport naar en van Bonaire geheel voor risico van de eigenaar van de meegegeven boten zal zijn. Het transport van de boten is gratis.

Sport in het Kort

VOETBAL/KIEV — De roemruchte aanvaller Oleg Blochin heeft besloten aan het einde van dit seizoen een punt te zetten achter zijn voetballoopbaan. De 35-jarige spits speelde meer dan 50 interlands voor de Sovjetunie. In '75 werd Blochin gekozen tot voetballer van het jaar. Hij had de reputatie de snelste aanvaller ter wereld te zijn. De honderd meter legde hij ooit af in 10,8 seconden.

0-0-0-0-0

VOETBAL/GLASGOW — De uitslagen van de halve finales van de strijd om de Schotse voetbalbeker zijn als volgt: Dundee - Aberdeen: 0-2 en Glasgow Rangers - Motherwell: 3-1.

0-0-0-0-0

VOETBAL/BUENOS AIRES — Het Argentijnse Indepediente, heeft River Plate in een duel om de Zuidamerikaanse beker met 2-1 verslagen. Het resultaat geldt voor de halve finale van groep A. In groep A leidt Peñarol uit Uruguay. Peñarol, dat drie punten uit twee duels heeft, gaat 30 september op bezoek bij Indepediente. Een week later gaat de Urguayaanse ploeg op bezoek bij River Plate.

0-0-0-0-0

ATLETIEK/TOKIO — Vijf wereldkampioenen wonnen in Tokio. Met 10,29 bleef Ben Johnson op de 100 meter de Japanner Fuwa (10,33) voor. De Zweed Sjoberg sprong zich met een sprong van 2,31 meter naar de eerste plaats. De polsstokhoog- springer Boebka werd eerste met een sprong van 5,90 meter. Een poging het wereldrecord (6,03 meter) met twee centimeter te verbeteren, mislukte. De tweevoudige wereldkampioene Tatjana Samolenko (Sov, op de 1500 en 3000 m), won de 800 meter. De Bulgaarse Zagortsjeva ging het snelst over de 100 meter horden: 12,94 sec.

0-0-0-0-0

E.H. Quato winnaar van Amigoe Scorebord nr 5

.H. GUATO, wonende aan Casandraweg 20, is na loing de winnaar(es) geworden an het Amigoe Scorebordrmulier nummer 5 en ontngt daardoor de aan het corebord verbonden eekprijs. E.H. Guato kan ten Amigoe kantore te Scherpenheuvel z/n langs komen om zijn/haar desbetreffende prijs op te halen.

Hieronder de standenlijsten in de beide Nederlandse voetbal- afdelingen:

EREDIVISIE						
PSV	8	8	0	0	16	34- 9
Ajax	9	6	0	3	12	25-15
Feyenoord	9	5	2	2	12	22-14
Willem II	9	5	1	3	11	22-13
Sparta	9	4	3	2	11	18-10
PEC Zwolle	9	4	3	2	11	10-10
FC Utrecht	9	3	4	2	10	13-22
Roda JC	8	4	1	3	9	15-11
Fortuna S	8	4	1	3	9	16-13
VVV	9	3	3	3	9	11-12
Haarlem	8	3	1	4	7	12-16
Den Bosch	9	2	3	4	7	13-21
Den Haag	8	2	2	4	6	14-16
FC Twente	9	2	2	5	6	15-21
Volendam	9	1	4	4	6	11-22
AZ '67	8	1	3	4	5	11-16
Groningen	9	2	1	6	5	14-20
DS '79	9	1	2	6	4	15-30

EERSTE DIVISIE						
RKC	9	9	0	0	18	28- 8
Veendam	8	6	1	1	13	16- 9
Graafschap	9	5	2	2	12	19-12
MVV	8	5	1	2	11	14- 6
Heerenveen	9	4	3	2	11	21-14
NEC	9	5	1	3	11	24-17
Cambuur	9	3	5	1	11	19-17
RBC	8	4	1	3	9	15-13
NAC	8	4	1	3	9	14-14
Wageningen	9	3	2	4	8	19-21
Emmen	8	2	3	3	7	11-11
GA Eagles	8	3	1	4	7	16-16
Eindhoven	9	3	1	5	7	18-18
Excelsior	8	2	2	4	6	9-13
Helmond SP	9	1	4	4	6	5-14
Vitesse	9	2	2	5	6	17-27
Telstar	8	1	3	4	5	10-16
SVV	9	1	1	7	3	12-27
Heracles	8	1	0	7	2	8-22

EREDIVISIE
1. PSV - Feyenoord .... 3-1 T 1
2. DS '79 - Willem II .... 1-2 T 2
3. Sparta - PEC Zwolle .... 0-0 T 3
4. Roda JC - Haarlem .... 4-1 T 1
5. AZ '67 - Groningen .... 5-1 T 1
6. Ajax - Den Bosch .... 4-0 T 1
7. Den Haag - Fortuna S .... 3-1 T 1
8. Utrecht - Volendam .... 0-0 T 3
9. Twente - VVV .... 1-1 T 3

EERSTE DIVISIE
10. Excelsior - Helmond SP .... 0-0 T 3
11. Graafschap - MVV .... 2-0 T 1
12. Veendam - Vitesse .... 3-0 T 1

AMIGOE-SCOREBORD UITSLAG:
1-2-3-1-1-1-1-3-3-3-1-1

AMIGOE-SCOREBORD KLM-KANSHEBBERS:
1. E.H.Guato — Casandraweg 20
2. P. van Haren — Kaya Kolonchi 25
3. R.F.Mesker — Redaweg 38
4. A.Otten — Artillerieweg 17
5. Arts Petronella — Sta. Cruz 37 Aruba
6. H.Rodriguez — Avesweg 11

Veel kritiek PNP op personeelsbeleid Caribbean Hotel

Minister zal functie-verlaging onderzoeken

WILLEMSTAD — Minister Winston Lourens van Arbeid en Sociale Zaken zal een onderzoek in stellen naar de geruchten dat de nieuwe eigenaar Caribbean Investment Group (CIG) van het Curaçao Caribbean Hotel, de huidige werknemers in functie zou degraderen. Veel kritiek werd gisteren op deze gang van zaken geuit, tijdens een eilandsraads- vergadering waarin de verkoop van het Caribbean Hotel centraal stond.

Volgens de geruchten zou bijvoorbeeld een directie- secretaresse in het vervolg in de front-office moeten werken, een hoge functionaris uit het restaurant zou de baan "bus boy" aangeboden hebben gekregen en een kokkin moet het werk van een cassière doen. "Zo zijn er nog veel meer voorbeelden te noemen", aldus een verontwaardigde Maria Liberia Peters van de oppositie- partij PNP gisteravond.

Donny Hernandez van de PNP meende dat de achterliggende reden van het verlagen van de functies is dat de nieuwe eigenaar op die manier hoopt dat de werknemers uit eigen beweging ontslag zullen nemen. De oppositie- partij gaf duidelijk blijk het personeels- beleid van de CIG niet zo bijster goed te vinden. Naar mening van PNP-er Ivo Knoppel is het ook eenvoudig voor de CIG om in een later stadium het personeels- bestand te verminderen. Immers staat in de overeenkomst duidelijk vermeld dat de eilandelijke overheid een flexibele houding zal innemen voor wat betreft dit beleid. Bovendien staat er wel dat er 200 arbeidsplaatsen gegarandeerd worden, maar of deze inderdaad bezet worden door personeel, is nog een tweede, aldus Knoppel.

Niet te spreken was de oppositie- partij eveneens over de behandeling van de vakbond Horecaf bij de verkoop van het Caribbean Hotel. Vakbonds- leden zaten gisteravond overigens op de publieke tribune van de Statenzaal en konden zich, met name tijdens pleidooien van coalitieraadsleden, niet weerhouden van het roepen van opmerkingen. Dat bracht waarnemend gezaghebber Stanley Lampertoe te dreigen met ontruiming van de publieke tribune, hetgeen de vakbonds- leden enigszins inbond.

Door de oppositie werd naar voren gebracht dat veel problemen met de vakbond voorkomen hadden kunnen worden indien de Horecaf vanaf het begin goed geinformeerd was geweest over de voortgang van de onderhandelingen. Volgens Maria Liberia Peters had de Horecaf best in de verkoop- commissie opgenomen kunnen worden. "De overheid had niet moeten wachten tot er een babylonische spraakverwarring was ontstaan", aldus Liberia. Daarbij werd overigens Herman George, commissaris van de Holding Company ingeschakeld als bemiddelaar. Hij was het die de partijen tot het tekenen van een overeenkomst wist te krijgen. Dat ontlokte George Hueck van de partij SI de opmerking dat gedeputeerde Reintje Martina die taak had moeten vervullen. De gedeputeerde verschuilt zich volgens Hueck achter George. "Niet Herman George maar Reintje Martina is aangesteld als gedeputeerde", aldus George Hueck die in de periode dat hij op de PNP- lijst stond zelf ook gedeputeerde van Toerisme is geweest.

Dat de gezaghebber de geluids- opnamen van een besloten vergadering tussen de overheid en de Horecaf aan de verkoopcommissie heeft gegeven, bleek evenmin in goede aarde te zijn gevallen bij de oppositie- partij PNP. Met deze tape als bewijsmateriaal heeft de commissie een aanklacht ingediend tegen de Horecaf omdat deze vakbond tijdens die vergadering vergaande beschuldigingen zou hebben geuit. De PNP vindt deze manier van handelen door de gezaghebber zeer afkeurenswaardig. Verschillende raadsleden vroegen zich af of dit een bepaald beleid is van de overheid of dat slechts in specifieke gevallen op een dergelijke wijze gehandeld wordt.

Inmiddels is gisteren het laatste conflict tussen de Horecaf en de Holding Company uit de weg geruimd. Het personeel van het Caribbean Hotel krijgt toch de twee weken opzeg- geld, als gevolg van het vertrek van de Concorde- keten, uitbetaald. De Holding Company had in eerste instantie kenbaar gemaakt niet van plan te zijn dit uit te betalen omdat daar geen afspraken over gemaakt zouden zijn. De werknemers hadden volgens de Holding slechts recht op cessantia over de periode sinds de Corcorde- keten intrek nam in het hotel en opzeg- geld zou alleen uitbetaald worden over de periode vanaf de datum waarop het personeel in dienst trad van Hocurex, na het faillisement van Concorde.

Mayra Coffie van de MAN sprak haar voldoening uit over dit accoord. Hiermee is aan alle oude schulden voldaan, aldus Coffie en kan met een schone lei begonnen worden.

Vertrapt

WILLEMSTAD — Het bedrijfsleven op Curaçao is, evenals de politici op het grootste Antilliaanse eiland, niet erg gelukkig met de crisis die onlangs op regerings- niveau plaatsvond.

Dat ongenoegen steekt de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) in haar laatste nieuwsbrief aan de leden dan ook niet onder stoelen of banken. Temeer, daar volgens de VBC al die politieke ellende had kunnen worden voorkomen, indien het kies- systeem, zoals meermalen door zowel politieke als sociale groeperingen werd aangekaart, nu eindelijk eens was gewijzigd.

Veranderingen bleven tot nog toe echter op electoraal gebied achterwege, voerde de VBC onlangs opnieuw aan. De vereniging heeft daar kennelijk dermate schoon genoeg van, dat zij nog een stapje verder lijkt te willen gaan dan de meeste politieke waarnemers. De VBC pleitte namelijk in de jongste nieuwsbrief niet voor de meer bekende "getrapte" verkiezingen, maar sprak zich voorstander uit van "vertrapte verkiezingen". Aangenomen mag worden dat hier van een "slip of the pen" sprake is. Zoniet, dan gaf de VBC deze week mogelijk de aanzet voor een, waarschijnlijk niet door iedereen evenzeer gewaardeerde, maar in ieder geval wel bijzonder interessante, politieke ontwikkeling.

Claudio Muskus zingt op TV Kanaal 10

WILLEMSTAD — Op 4 en 11 oktober zal op het Venezolaanse kanaal 10 tijdens het programma «Classicos Dominicales» de Venezolaanse bariton Claudio Muskus de hoofdrol vertolken in «Judas Macabeus» van Händel.

Deze bariton is ook op Curaçao geen onbekende. Hij trad voor het eerst hier op in februari 1984 in de Fortkerk met Curaçao Camarata en in mei van dit jaar verzorgde Claudio een «Nochi di Kanto» in de aula van de UNA, begeleid door Iman Landheer aan de piano. Vorige maand gaf Muskus ook enkele concerten op Curaçao, onder andere in de UNA en in de kathedraal te Pietermaai.

Het Cultureel Centrum is van plan om binnenkort een workshop over ademhalingstechnieken te organiseren, die onder leiding zal staan van Claudio Muskus. Geïnteresseerden kunnen zich in verbinding stellen met Edsel Provence van de muziekschool aan de Koninginnelaan in Emmastad.

''Lijken over één-nacht-ijs te gaan''

VBC verwijt politici wispelturig gedrag

WILLEMSTAD — De Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) is, blijkens de jongste nieuwsbrief van deze organisatie, niet bijster te spreken over de instelling van de Antilliaanse bewindslieden. De VBC verwijt deze een nogal wispelturig gedrag.

De vereniging baseert zich voor wat betreft de kritiek op het feit dat een aantal politici zich als gevolg van de recente politieke verwikkelingen, afvraagt of een Antillen bestaande uit vijf eilanden nog wel zinvol is. Een belangrijk deel van vooral de Curaçaose politici is daarvan nu plots niet meer overtuigd. De VBC vindt die klaarblijkelijke mentaliteits- ombuiging van haar kant maar een verontrustende zaak.

DISCUSSIES

Dat de politici "de laatste turbulenties ten zeerste hebben afgekeurd", vindt de vereniging alleszins begrijpelijk. Maar minder blij is deze instantie over de vraagtekens die nu gezet lijken te worden bij de "Antillen van Vijf" en die binnen de gemeenschap de vraag doet rijzen "of onze politici wel weten waar ze zo lang mee bezig zijn geweest". Aan een streven naar een vijf- eilandig verband gingen immers, brengt de VBC in herinnering, jarenlange discussies in Top- conferenties, forums en commissies vooraf, terwijl in de laatste Antilliaanse Top- conferentie zelfs her- structureringsmodellen werden gepresenteerd en besproken.

Aangezien ten overvloede ook nog eens een natievormingscommissie in het leven werd geroepen, acht de vereniging het des te kwalijker, dat "bij de eerste de beste flinke regeringscrisis" het idee van een Antillen-van- Vijf op de tocht lijkt te komen te staan. Door nu het nut van een dergelijk staats- verband in twijfel te trekken, wekken de beleidsmakers de indruk weinig doordacht te werk gaan. Zij lijken daarmee over "één nacht ijs te gaan", zegt de VBC, die tevens vreest dat die beleidsmakers conform datzelfde principe "later weer even gemakkelijk van richting" kunnen veranderen.

SCHEIDEN

De VBC is van oordeel dat er door de politici geen direct verband mag worden gelegd tussen een regerings- crisis en de staatkundige toekomst van de Antillen, maar "dat men de zaken goed van elkaar moet weten te scheiden". De Bovenwindse turbulenties die een crisis in de centrale regering hebben veroorzaakt, kunnen niet beschouwd worden als een nieuw gegeven die onze staatkundige ontwikkeling alsnog drastisch kan beïnvloeden". Wel is het volgens de vereniging een feit dat de crisis kon worden veroorzaakt omdat het politieke en het electorale systeem van de Antillen nog altijd niet werd aangepast aan hetgeen volgens de VBC als "de realiteit" moet worden betiteld. De vereniging wijst er in de nieuwsbrief dan ook tenslotte nogmaals op dat interne destabiliserende factoren op het ene eiland de politieke rust op centraal niveau kunnen verstoren en pleit derhalve voor de, in het recente verleden ook door verschillende andere groeperingen binnen de Antilliaanse gemeenschap sterk aanbevolen, wijziging van het tot nog toe geldende kies- systeem.

Boot vermist

WILLEMSTAD — Bij de politie kwam een 41-jarige man aangifte doen van de verdwijning van zijn boot. De boot van ongeveer 12 voet, wit geschilderd zonder kap of motor, was drie weken geleden vastgemaakt in de Caracasbaai ten zuiden van La Bastille. De boot heeft een waarde van ongeveer duizend gulden. De recherche is op zoek naar de boot.

Aanrijdingen

WILLEMSTAD — In totaal hebben er gisteren 17 aanrijdingen plaatsgevonden. Drie personen raakten licht gewond. De materiele schade is geraamd op ruim elf duizend gulden.

Geen nadelige invloed op werkgelegenheid

Fusie Van Ommeren met Ceteco in december rond

WILLEMSTAD — Het concern Van Ommeren biedt per aandeel of certificaat van het handelshuis Ceteco vijf nieuw uit te geven niet royeerbare certificaten van aandeel plus 100 gulden in contanten, dat is vandaag door het Rotterdamse concern in Nederland bekend gemaakt. De naam van Van Ommeren zal na de fusie worden veranderd in Van Ommeren Ceteco (VOC). De handelsbelangen van Van Ommeren worden geintegreerd in Ceteco. Van de fusie wordt geen nadelige invloed verwacht op de werkgelegenheid. Ir. W.H. Brouwer, bestuurs- voorzitter van Van Ommeren zei vandaag op een persconferentie in Nederland te verwachten dat de fusie begin december een feit kan zijn.

Dan zullen twee bedrijven met internationale allure en te men twee en een halve eeuw varing (Van Ommeren 150 j en Ceteco 100 jaar) zijn sam gesmeed tot een hecht conc waarvan de actviteiten elk wonderwel aanvullen, ald Brouwer.

Op Curaçao heeft Ceteco dochtermaatschappij CTC/ tra die onlangs haar nieuwe recteur Doris Knegtel ontvi In eerdere verklaringen tege ver de Amigoe stelde Kneg niet te verwachten dat een mo lijke fusie met Van Ommeren gatieve gevolgen zal hebben v CTC/Latra. Hij wilde evenwel gang van zaken in Nederla omtrent de onderhandeling afwachten alvorens verder co mentaar te leveren. Vanmorg was Knegtel niet voor de Amig bereikbaar.

De strategie van Van Omm ren voorziet uitdrukkelijk in u breiding van de handels- acti teiten. De handelsorganisat telt nu 18 vestigingen in tien la den, met een nog beperkt aan hoofdproduct- groepen. Uitbr dings- mogelijkheden word vooral gezocht in West- Europ de VS en het Verre Oosten. strategie van Ceteco loopt dui lijk parallel met die van het R terdamse concern waar het ga om uitbreiding van de kernac viteiten in internationale ha del en distributieve groothand in genoemde gebieden. De fus betekent voor het handelshu aansluiting bij een financie sterke onderneming met ove wegend aanvullende handel activiteiten.

Onder de naam Van Ommer Ceteco (VOC) zullen de handel belangen van Van Ommere worden geïntegreerd in Cete Er zal dan een organisatie o staan met drie hoofdgroepe Van Ommeren- transpor Matex- tankopslag en Cetec handel. De combinatie zal een sico- dragend vermogen hebb van ruim 700 miljoen Nede landse guldens. Voor dit ja wordt de omzet op twee milja gulden geschat. Op basis van verwachtingen bij beide co cerns over de ontwikkeling v de resultaten in het twee halfjaar zou de winst van nieuwe combinatie dit jaar u komen op ongeveer 45 miljo gulden. Voor de komende jar wordt een verbetering van de sultaten verwacht, die zich sn ler zal voltrekken dan zonder fusie mogelijk zou zijn gewee zo zeggen de partners.

De commissarissen van Cet co zullen toetreden tot de Ra van Commissarissen van V Ommeren Ceteco. De bestur zullen uiterlijk midden 19 worden samengevoegd. In de ti daartussen zal een groepsraa bestaande uit de besturen, ve antwoordelijk zijn voor een g verloop van het integratie- p ces. De huidige Raad van B stuur van Ceteco krijgt de le ding over de gecombineerde ha dels- activiteiten. De directe handel van Van Ommeren zal het bestuur van Ceteco word opgenomen.

Tijdens de onderhandeling op bestuurs- niveau geduren de afgelopen maanden, groei volgens Brouwer de overtuigi dat een samengaan in het bela van beide ondernemingen z kunnen zijn. Veel van de ha dels- activiteiten van de twee b drijven vullen elkaar aan. " het Verre Oosten kwamen we kaar soms tegen op zoek na over te nemen bedrijven", ald Brouwer.

De besturen zijn van menin dat de basis is gelegd voor verd re uitbreiding van het nieuw vormen VOC- concern. Overn mingen zijn daarbij niet uit sloten, waarbij niet alleen aan handel, maar ook aan ande sectoren wordt gedacht.

Gedeputeerde verdedigt beleid overheid

Martina: prijs hotel niet alleen belangrijk

WILLEMSTAD — Het beleid van de overheid is erop gericht de toerisme- sector verder te ontwikkelen om zodoende meer deviezen te creëren en ter bevordering van de werkgelegenheid. Omdat gebleken is dat de hotels in private- handen betere resultaten opleveren dan onder beheer van de overheid en gezien het feit dat de semi- overheids hotels al jarenlang miljoenen guldens kosten, zullen álle hotels verkocht worden, aldus gedeputeerde Reintje Martina vanmorgen bij de beantwoording van de vragen tijdens de eilandsraads- vergadering die bij het ter perse gaan van de krant nog niet was afgelopen.

Gedeputeerde Martina bracht in zijn verdediging van het overheids- beleid ter verkoop van het Caribbean Hotel naar voren dat er weliswaar fouten zijn gemaakt in de procedure maar dat daaruit lering zal worden getrokken. De andere hotels zullen ook verkocht worden, aldus Martina en de ervaring die bij deze onderhandelingen is opgedaan zal daar ongetwijfeld in positieve zin aan bijdragen.

Dat er bijvoorbeeld vrij weinig notulen zijn gemaakt van vergaderingen, hetgeen door George Hueck bekritiseerd werd, is inderdaad een aspect dat achteraf als nadelig ervaren wordt, zo erkende Martina. Soms blijkt het nuttig indien men kan nagaan op welke wijze een bepaald accoord bereikt werd.

Het contract is volgens hem evenwel, in tegenstelling tot de twijfels die de oppositie- partij PNP daarover naar voren bracht, waterdicht en gunstig voor Curaçao. De overheid heeft het recht op de eerste hypotheek op het pand en het meubilair terwijl er bovendien diverse clausules zijn opgenomen om te voorkomen dat er meerdere hypotheken worden genomen.

Indien de CIG zou besluiten haar biezen te pakken en het hotel te verkopen, heeft de overheid niet alleen het recht als eerste een bod te doen maar bij verkoop aan een derde partij moet de overheid inspraak hebben.

Daarnaast is voor een mogelijk vertrek van de CIG een boete ingecalculeerd van 300.000 dollar. Dat vond de oppositie- partij PNP veel te weinig maar betekent volgens Martina slechts een "extraatje". De zekerheden zijn vastgelegd onder het hoofdstuk hypotheek en bieden volgens Martina voldoende financiele compensatie in zo'n geval.

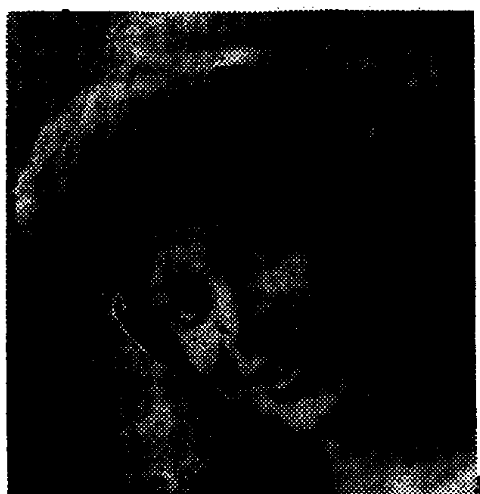
Dat het personeel in lagere functies wordt aangesteld is een kwestie die minister Lourens van Arbeid en Sociale Zaken in behandeling heeft, aldus Martina. Hij verwacht vandaag nog een rapportage te krijgen over het een en ander en beloofde de raadsleden dat zij dan onmiddellijk verslag zullen krijgen. Ook de huurcontracten bijvoorbeeld voor wat betreft de winkels die in het hotel zijn gevestigd, lijken gehandhaafd te kunnen blijven. Weliswaar heeft de CIG het recht de contracten te beeindigen omdat die clausule in de huurcontracten was opgenomen, maar de overheid heeft de CIG uitdrukkelijk verzocht deze zaak niet te ver op de spits te drijven. De verkoop van een hotel moet immers in een goede sfeer plaatsvinden, aldus de gedeputeerde en de overheid tracht daar alles aan te doen.

Zo blijven ook de contracten met de whole- salers in de Verenigde Staten en Canada gehandhaafd voor het komende hoog- seizoen. Dit ondanks het feit dat de CIG de prijzen waarvoor de kamers volgens die contracten verhuurd zullen worden, te laag vindt. Getracht is echter een compromis te bereiken omdat de CIG overtuigd is van het feit dat zij moreel verplicht zijn de contracten aan te houden. Immers het gaat om whole- salers met welke de Curaçaose hotels al jarenlang zaken doen en het zou de naam van Curaçao niet ten goede komen als van de ene dag op de andere contracten afgezegd zouden worden, aldus Martina.

Ook de prijs waarvoor het hotel verkocht wordt, werd door Martina verdedigd. Volgens hem is er geen beter aanbod op tafel geweest en indien er mensen zijn die op de hoogte waren van offertes die wél hoger lagen, hadden zij de plicht deze groepen in contact te brengen met de Holding Company, aldus Martina. Er is volgens hem lang over een mogelijke prijs gesproken en alle aspecten zijn daarbij bekeken. Bovendien is het niet alleen de prijs van het hotel die belangrijk is, aldus Martina. Er spelen meer belangrijke zaken een rol. Het Bestuurscollege is volgens hem zeer tevreden met de vijf miljoen dollar en staat daar volledig achter. Gezien de omstandigheden had er geen hogere prijs gevraagd kunnen worden.

De eilandsraads- vergadering dient overigens vandaag nog over de verkoop van het hotel een beslissing te nemen. Op 1 oktober (morgen) behoort de nieuwe eigenaar het hotel te kunnen betrekken.

WILLEMSTAD — In een supermarket aan de Aztekenweg werd door het bureau Haven- politie drie Venezolanen aangetroffen die in de supermarket werkten zonder werkvergunning. Na onderzoek bleek dat de eigenaar van de supermarket in Venezuela een nieuwe koelkamer had gekocht en dat de leverancier zelf zorg zou dragen voor de installatie. Gezien het feit dat op het eiland niemand in staat was voor de installatie zorg te dragen, werden de drie Venezolanen uitgezocht om het werk te verrichten, hetgeen eveneens in het koopcontract stond geschreven. De drie mannen en de eigenaar van de supermarket werden naar het politiebureau gebracht waar een procesverbaal werd opgemaakt.

BONAIRE AGENDA

...TIE: 8000
...DWEER: 8222
...CENTRALE: 8845
...PITAAL: 8900

...FILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag ...00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 ...ndag gesloten.

...BARE BIBLIOTHEEK
...ingstijden voor het publiek) ...dag en donderdag van 14.00-18.00 ...nsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ ...17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00
...ingstijden voor lezers) ...dag van 14.00-19.00 uur.

...SLUITING: maandag t/m vrijdag ...tekende stukken 15.45 uur; gewone ...n 16.30 uur.

...ICE CLUBS
...s: donderdagavond 19.30 uur - Hotel ...e.
...Informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
...d Table: elke tweede maandag - ...entrum Terra Corra.
...: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

...UURSKANTOOR EN BEVOLKING: ...12.00/14.00-15.30 uur loketten geo...

...EKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging ...n gelieve contact op te nemen met de ...udy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

...TIECLUB (Weg naar Willemstoren): ...nd op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za... ...van 12.00-24.00 uur.

...EKUUR (gezaghebber): elke donder... ...van 09.00-11.00 uur op het Be...kantoor, Kralendijk; laatste donder... ...n de maand van 10.00-12.00 uur te ...n.

...OLISHI (tel.: 8198): verzameling Bo...anse schelpen en koraal; open van ...g t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Nikiboko Zuid 3.

...openingstijden slachthuis maan... ...t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00- ...uur en donderdag en vrijdag van ...11.00/11.30-14.30 uur.

...eptember)
...TESTANTSE KERK: 20.00 uur ...uentro» in de kerk te Kralendijk.

...RT
...BAL (BVB): 20.00 uur Estrellas vs Vi... - Stadion Playa.

...DIENSTEN
...Bernarduskerk Kralendijk: ...ks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
...notokerk Antriol: ...ks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
...uvicuskerk Rincon: ...ks, ook zondag, 19.30 uur.

...CHTENBEZORGING doorgeven ...mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya ...que 4.

...ili maakt kans op ...ss Universe-keuze

...ANTIAGO — Chili heeft de ...s om de volgende Miss Uni...e- verkiezing te organise... Zo verklaarde de Chileense ...ilia Belocco die eerder dit ...tot Miss Universe werd uit...roepen. Volgens haar is het ...chten op de uiteindelijke be...sing of Chili dit internationa... evenement mag organiseren ...de uitslag van het rapport van ...comite. Ook de Bondsrepu...ek Duitsland zou kans maken ...rop.

RUDI ELLIS (UPB) ....motie....

WEB hanteert regeling nog steeds

Motie Ellis over afschaffen brandstof-clausule verjaart

KRALENDIJK — Door het vorige Bestuurscollege is enkele jaren geleden een brandstof- clausule ingevoerd. Dit was ter dekking van de hoge kosten die de toenmalige olieprijzen met zich meebrachten. Een doorn in het oog van fractieleider Rudy Ellis van de UPB, die in de eilandsraads- vergadering van 1 oktober — dus morgen precies een jaar geleden — een motie indiende om de brandstof- clausule te elimineren. De motie werd afgewezen.

Duidelijk is dat Ellis zijn vragen over het energie- beleid van het toenmalige BC stelde in zijn functie als fractieleider van de oppositie. Ellis duidde het BC er toe op, dat in de periode van december 1985 tot mei 1986 de prijzen voor olie aanzienlijk daalden, maar dat de ingevoerde brandstof- clausule gehandhaafd bleef. In de raadsvergadering van 1 oktober 1986 dus diende Rudy Ellis een motie in over het energiebeleid. Daarbij merkte Rudy Ellis op dat het energiebeleid een essentieel bestanddeel vormde voor verschillende sectoren die ten dienste staan van de gemeenschap. Ellis nam daarbij wel aan dat het BC doordrongen zou zijn van deze belangrijkheid, waarbij tarieven betaald moeten worden voor de energie- voorziening, die niet aantrekkelijk zijn voor eventuele investeerders.

Deze kosten voor energievoorziening maken bovendien een zeer belangrijk deel uit van de gezins- begroting, aldus Ellis, maar de voordelen van de ingezette prijsverlaging zag de fractieleider van de UPB in het geheel niet weerspiegeld in de rekening aan de consument. Ellis diende vervolgens een motie in — ondersteund door de fractieleden Papa Statia en Ramoncito Booi om het BC te bewegen als aandeelhouder van het WEB nv, met onmiddellijke ingang de brandstof- clausule te elimineren.

Zoals bekend bestond de eilandsraad op 1 oktober 1986 uit de Partido Democratico Bonairiano met vijf leden en de Union Patriotico Bonairiano met vier leden. De motie van Ellis werd dus met vijf tegen vier stemmen afgewezen. Momenteel bestaat op 1 oktober 1987 de eilandsraad uit vier PDB-leden en vijf leden van Forsa Nobo. De brandstofclausule is echter nog steeds een onderdeel van de electriciteitsrekening van het WEB nv. Waarnemers menen dat het misschien een goede kans voor Ellis is om op korte termijn opnieuw een motie in te dienen. Hij kan daarvoor dezelfde motie gebruiken als op 1 oktober 1986. De kans dat de motie nu wel wordt aanvaard, lijkt groot en zal Ellis de nodige voldoening geven, die hij een jaar geleden miste.

WASHINGTON — Paul Volcker, ex-president van de VS centrale banken (FED), krijgt een adviserende rol bij de Wereldbank.

Na vijf jaar gefunctioneerd te hebben

R.K. Schoolbestuur heft Commissie van Beroep op

KRALENDIJK — Leerkrachten werkzaam onder het R.K. Schoolbestuur van Bonaire, kunnen zich sedert oktober van het voorgaande jaar niet meer wenden tot een commissie van beroep. Die is door het schoolbestuur opgeheven. Dit gebeurde juist op het moment dat de Staten aan de commissie van beroep een wettelijke basis hebben gegeven. Op 20 oktober 1986 bestond de beroeps- commissie op Bonaire onder voorzitterschap van mr L.A. Abraham vijf jaar. Reden voor het schoolbestuur een brief te sturen onder dankzegging van bewezen diensten. Het Simabo- bestuur is van deze situatie op de hoogte.

Het is een vreemde zaak met deze beroeps- commissie. In eerste instantie heeft het schoolbestuur zich zelf tot de leerkrachten gericht om een commissie van beroep op te richten, zoals dit was omschreven in artikel 45 van het Publicatieblad 1979 nr 28. Twee personen zouden worden aangewezen door het schoolbestuur en twee leden door het onder het bestuur werkende personeel. Dit gebeurde, maar aangezien de onderwijzers- vakbond het niet eens was met de procedure, werden opnieuw personen voorgedragen. Het bestuur bestond tenslotte uit mr George Soliana, D. Nicolaas, H. Welvaart en F. Peereboom. Als voorzitter werd door deze vier personen mr L.A. Abraham aangezocht die de functie inderdaad aannam.

In de vijf jaar dat de commissie de werkzaamheden heeft uitgevoerd, zijn verschillende geschillen naar voren gebracht. Onder andere het ontslag van het schoolhoofd van Rincon Alois Lammers, verschillende zaken die vakbonds- voorzitter Norwin Willem aanspande tegen het schoolbestuur. Vrijwel alle zaken eindigden in het nadeel van het schoolbestuur.

Duidelijk is evenwel dat dergelijke voordelen voor het personeel niet lang duren en kort na de installatie van de commissie van beroep liet het schoolbestuur dan ook weten niet gelukkig te zijn met de samenstelling van de commissie. Juist de specifieke doelstellingen van de confessionele richting kon het schoolbestuur niet terugvinden bij de vijf leden van de commissie, waarvan het R.K. Schoolbestuur er overigens zelf drie koos, namelijk in eerste instantie mr Abraham en later de arts H. Welvaart en de tandarts F. Peereboom. Bovendien kwam het hard aan bij het schoolbestuur dat op de uitspraak van de commissie geen beroep mogelijk is. Dit was bindend voor het R.K. Schoolbestuur, terwijl de leerkracht altijd nog de mogelijkheid heeft zijn zaak voor te leggen aan de burgerlijke rechter.

Overigens hielpen deze grieven van het schoolbestuur niet veel. Het bestuur stelde vervolgens, dat de commissie niet deskundig was. Uiteraard viel dat niet in goede aarde. De laatdunkende uitspraak van het schoolbestuur moest worden teruggenomen en de toenmalige secretaris, frater Adelbrecht Nieuwland, verschoonde zijn voorzitter frater Aurelio Verbunt door de opmerking dat niet de beroepscommissie op Bonaire, maar die van Curaçao ondeskundig was. Frater Aurelio was in die tijd namelijk voorzitter van het schoolbestuur op Curaçao en op Bonaire.

WETTELIJKE BASIS

De gehele procedure, zo meent men in onderwijs- kringen, is vreemd. Op 20 oktober 1986 ontving de voorzitter van de beroeps- commissie mr Abraham een lakoniek briefje van het schoolbestuur Bonaire, waarin staat: „Op 20 oktober is Uw vijfjarige periode van de beroepscommissie afgelopen. Het R.K. Onderwijs van Bonaire zegt U dank voor Uw bereidwilligheid en Uw werkzaamheden over de afgelopen vijf jaar." Desgevraagd verklaarde mr Abraham niet op de hoogte te zijn geweest dat de zittingsperiode slechts vier jaar was. Dat stond ook nergens vermeld, aldus mr Abraham. In de benoeming werd slechts melding gemaakt van de samenstelling van de commissie.

Gewezen wordt op het feit, dat de Staten zich hebben uitgesproken voor een verplichte beroepscommissie bij het basisonderwijs. Dat is het Landsbesluit Algemene Maatregelen van 20 maart 1986, artikel 2, waarin is opgenomen dat een schoolbestuur een commissie van beroep dient in te stellen. Deze beroepscommissie kan dienen voor alle scholen die onder het schoolbestuur van Bonaire vallen. Door dit landsbesluit zijn leerkrachten van het R.K. Schoolbestuur dus in staat een door een bestuur genomen besluit, dat schorsing, het opleggen van een disciplinaire straf, dan wel ontslag anders dan op eigen verzoek, aan te vechten.

Het instellen van een beroepscommissie heeft de handen van het schoolbestuur enigszins gebonden, dat voor die tijd tamelijk eenvoudig berispingen oplegde of waarschuwingen uitdeelde, zonder dat de betreffende leerkracht zelfs maar werd gehoord!

Het is niet de eerste maal dat het schoolbestuur pogingen doet om de beroeps- commissie buiten spel te zetten. Op Curaçao is onder voorzitterschap van frater Aurelio Verbunt reeds eerder een verzoek ingediend om de commissie van beroep aldaar de bevoegdheid te ontnemen. Ondanks het feit dat frater Aurelio ook voorzitter is op Bonaire, heeft men hier nooit officieel de beroepscommissie aangevochten.

Desgevraagd verklaarde mr Abraham die behalve voorzitter van de beroeps- commissie op Bonaire ook advocaat is, dat het hem uitermate verwonderde dat het schoolbestuur na vijf jaar zonder meer een bedankje stuurde. Indien er een landsbesluit is, aldus mr Abraham, dan zal het schoolbestuur toch moeten overgaan tot het aanvaarden van een nieuwe beroeps- commissie, waarbij het mr Abraham vrij logisch had toe geschenen, wanneer de commissie, die sedert 20 oktober 1981 bestond, op zijn minst herbenoemd zou zijn geworden.

Inmiddels is geen enkele onder het schoolbestuur werkende leerkracht op de hoogte van het feit dat het schoolbestuur de beroeps- commissie heeft opgeheven. Naast de akte van benoeming die dames leerkrachten elk jaar toegestuurd krijgen, is naast de mededeling dat mr Abraham de voorzitter is van de beroeps- commissie, met potlood geschreven: Opgeheven. Van de zijde van de Simabo is er geen enkele reactie geweest.

Bergingswerk in Medellin gaat door

Burgemeester vreest dat dodental oploopt tot vijfhonderd, onder wie veel kinderen

MEDELLIN — Het zoeken naar mogelijke overlevenden in de rampwijk Villa Tina ging ook dinsdag onverkort door. Dit gebeurt eigenlijk tegen alle hoop in, maar de redders willen zich nog niet neerleggen bij de gedachte dat de steen- en modder- lawine misschien wel aan vijfhonderd mensen het leven heeft gekost. Dit getal noemde burgemeester William Jaramillo Gomez.

Ook in de avonduren worden de werkzaamheden voortgezet bij het licht van grote schijnwerpers. Dit deel van de buitenwijk van Medellin waarin de armen het barre gevecht om in leven te blijven elke dag weer opnieuw moeten leveren biedt een spookachtig beeld met zijn puin, gesteente en modder. Er worden nog slechts stoffelijke overschotten gevonden, in deerniswekkende staat. Lichamen zonder ledematen. Zij worden meteen ter aarde besteld. Burgemeester Jaramillo Gomez heeft voorlopig slechts één limiet gesteld aan het reddings- en bergingswerk: dit kan voortgaan zolang de mensen die zich daarvoor inzetten geen gevaar voor hun leven lopen.

GEEN OVERLEVENDEN

Het zijn vooral brandweerlieden die zich hiervoor inspannen met vrijwilligers van het Rode Kruis en de Burgerbescherming. Ondertussen blijft het regenen, wat het werken niet gemakkelijker maakt. Men doet het rustig aan omdat men beseft dat er geen levenden meer te vinden zijn onder die tonnen steen en modder waaronder de huizen van de armoe- wijk zijn bedolven.

De burgemeester erkent dat het een moeilijke opgave is om het aantal slachtoffers te schatten. Er kan geen definitief doden- cijfer worden genoemd, aldus Jaramillo Gomez. "Misschien zal dit nooit meer mogelijk zijn. Maar het dodental zal hoogstwaarschijnlijk liggen tussen de vier- en vijfhonderd. Dit als we in beschouwing nemen dat de ramp zich voltrok op zondag en dat dan de arme mensen doorgaans allemaal thuis zijn", aldus de burgemeester. Volgens hem moeten er veel mensen zijn begraven in hun woningen.

GEEN STRAF GODS

De commandant van de brandweer, Pedro Nel Correa, is van mening dat er zeker driehonderd doden zijn. Onder de ongeveer tweehonderd doden die men heeft geborgen zijn er volgens hem veel kinderen. Er zijn er bij die pas geboren waren en ook kinderen van vijftien jaar. Ook kardinaal Alfonso Lopez Trujillo die aartsbisschop is van Medellin was er op dat er zoveel kinderen zijn omgekomen bij het ongeluk. "Het is onmogelijk helemaal in te voelen wat voor een leed hier wordt geleden", aldus de kardinaal. "Nu zoveel mensenkinderen die pas aan hun levensweg waren begonnen weer uit dit leven zijn gerukt".

De kardinaal hield de preek tijdens de eerste massale begrafenis van slachtoffers van de ramp. Met nadruk zei hij dat het "niet geoorloofd is in zo'n ramp een straf van God te zien. Het waren goede gezinnen, goede gelovigen, onschuldige kinderen, jongeren die er trots op waren tot de kerk te behoren", aldus de kardinaal. "Hoewel we nu zoveel mensen moeten begraven, mag onze hoop niet begraven worden", zo vervolgde de prelaat. Hij deed een oproep tot solidariteit met de slachtoffers, met hen die have en goed verloren hebben, met hen ook die verweesd zijn achtergebleven. Duizenden mensen rekenen op de steun van hun medemensen nu zij het weinige wat zij bezaten zijn kwijt geraakt, zo meent de kardinaal.

PRESIDENT ONTSTELD

De Colombiaanse regering heeft nood- onderkomens aangewezen waarin de overlevenden samengebracht worden. Daar worden zij voorzien van voedsel en kleding en aan de kinderen probeert men wat verstrooiing te bieden.

President Virgilio Barco heeft opdracht gegeven zo snel mogelijk met de bouw van nieuw onderdak voor de daklozen te beginnen. Vooral voor hen die niet over de middelen beschikken om zich elders in de twee miljoen inwoners tellende stad te gaan vestigen. Hij zei "ontsteld te zijn van wat in deze wijk van Medellin is gebeurd, waar zoveel eenvoudigen hun woning hadden". Heel Colombia moet deze mensen nu bijstaan, zo vindt de Colombiaanse president.

Bij verjaardag van korps

Voor tweede maal organiseert Bonaire politie-sportweek

KRALENDIJK — De komende week van 29 september tot 4 oktober zal voor het politiekorps op Bonaire de zogenaamde sportweek worden, georganiseerd in verband met het feit dat het politiekorps Nederlandse Antillen achtendertig jaar bestaat. In 1983 is men begonnen ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan om interinsulaire sportwedstrijden te houden.

De eerste was op Bonaire en de twee volgende jaren werden respectievelijk op Aruba (1984) en St Maarten (1985) georganiseerd. Aangezien het afgelopen jaar de beurt was van Curaçao om als gastheer op te treden voor de sport- delegaties van de andere eilanden, heeft nu bij het achtendertig jarig bestaan Bonaire weer de eer. Toen de interinsulaire sport- ontmoetingen voor de eerste maal werden gehouden, behoorde Aruba nog steeds tot de constellatie van de Nederlandse Antillen. Hoewel dat dus nu niet meer het geval is, blijft het korps van Aruba echter toch meedoen aan de ontmoetingen. Er zijn verschillende wedstrijden georganiseerd waaronder voetbal, schieten, biljarten, volleyball, tafeltennis, basketball, domino en uiteraard softball.

Om de sportweek af te sluiten, zal er een traditioneel songfestival worden georganiseerd, maar wel op een andere manier dan dit voorheen gebeurde. Het songfestival zal namelijk een rancherafestival zijn. Op 29 september komen de delegaties uit Curaçao, Aruba en St Maarten aan en om 20.00 uur zal de officiële opening plaats vinden in het stadion van Kralendijk; daarna de eerste voetbalwedstrijd. Het schieten begint de volgende dag al om negen uur 's morgens te Washikemba. Diezelfde dag om 14.00 uur biljarten in de Libertybar en om 19.00 uur een stevige partij volleyball op het BSF-terrein.

Op 1 oktober, zondag — en dat is de officiële verjaardag — is er een mis in de St Bernarduskerk, waarna een heildronk uitgebracht zal worden in jeugdhuis Jong Bonaire. Om 12.00 uur gevolgd door een lunch in Flamingo Beach-hotel en de rest van het programma die dag betreft om 14.00 uur tafeltennis te BSF en om 19.00 uur basketball op de Scholen- gemeenschap. De laatste dag van de sport- ontmoeting is dus aan het eind een songfestival, maar alvorens daar aan te beginnen, zal er om 10.00 uur een partij softball worden gespeeld in het stadion, terwijl dan tenslotte op 4 oktober de prijzen uitgereikt zullen worden, waarna alle groepen weer naar hun eigen eiland zullen terugkeren.

GRADISIMENTO

Pa medio di esaki nos kier a gradisi tur esnan ku di un òf otro manera a mustra nan atenshon durante enfermedat, fayesimento i entiero di nos defunta:

JOSEPHINE MARTIJN - SALSBACH

Gradisimento ta bai espesialmente pa Dr. Welvaart i zusternan di Kas di Sosiego na Bonaire pa nan bon kuido.

Juan Martijn i famia
Sistra Alves-Martijn i famia.

Nieuwe pastoor voor Playa

KRALENDIJK — Met het vertrek van pastoor drs Antoon Boks uit de St Bernardus- parochie van Kralendijk ontstond een groot probleem, aangezien er in het geheel niemand was die de naar Aruba vertrekkende pastoor zou kunnen vervangen.

Beide overgebleven pastoors van de parochie Rincon, pastoor Joachim Vasquez en de pastoor van Antriol, Henricus van Nooyen, namen wel min of meer regelmatig waar, maar daarmee was het probleem de wereld niet uit.

Op Curaçao was er wel aandacht voor, dat de grootste parochie van Bonaire nu zonder geestelijke leider was en besprekingen in de katholieke kerk hebben daaraan kortgeleden alle aandacht besteed. Met ingang van volgende week zal in de St Bernardus- parochie pastoor Fabio Velasquez worden benoemd, die enkele maanden heeft waargenomen op Koraal Specht voor pastoor Rudy Lampe. Met de komst van de Colombiaanse pastoor is de parochie op Kralendijk voorlopig weer uit de brand.

» stockmarket « NEWS

AMSTERDAM TODAY SEPTEMBER 30,1987.

Aegon	87,40	Meneba	60,50
Ahold	103,70	Naarden	73,30
Akzo	175,90	Nat.Ned.	189,50
Cred.Lyon.	71,00	Philips	51,50
Fokker	58,10	Royal Dutch	267,40
Gist.Broc.	48,80	Telegraaf	296,00
Heineken	174,30	Unilever	139,00
KLM	54,40	Index	311,20

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Abbott Labs.	59 5/8	+ 1 1/4	IBM	150 1/4	- 2 3/8
American Exp.	35 5/8	+ 7/8	Imperial Oil	58 1/8	- 3/8
Am.Home Prod.	86 3/8	- 3/8	Johnson & J.	94 5/8	- 7/8
Am.Tel.& Tel.	34 1/4	- 3/8	Kroger	34 1/8	- 1/8
Amoco	82 1/8	- 1/4	McKesson	35 1/4	- 7/8
Archer D.	26 1/4	+ 1 1/8	Merck & Co.	206	+ 1 1/4
Atlantic R.	94 3/8	+ 5/8	Mobil Corp.	49 1/2	- 3/8
Placer Dome Gld	20 1/4	- 5/8	NCR Corp.	84 1/2	unch
Chrysler	40 1/2	unch	Norf.South.	33 5/8	- 1/4
Citicorp	55 3/4	- 1	Philips Ind.	20 1/2	unch
CocaCola	48 3/4	- 1/2	North.Tel.	22 3/4	unch
Consol.Nat.G.	40 3/8	- 7/8	Northrop Corp.	47 1/4	- 3/4
Diebold	48 1/4	+ 3/4	Pac.First.Fin.	19 3/8	+ 1/8
Digital Eq.	192	+ 1/2	Pfizer	69 5/8	+ 1/4
Dupont	118 1/8	- 1 7/8	Phelps Dodge	52 7/8	+ 1/8
East.Kodak	102 3/8	- 1 1/4	Philip Morris	118	- 1 1/8
Exxon	49 1/4	- 3/8	Public Serv.E.	24 5/8	+ 1/2
Firestone	47	+ 5/8	Quaker	52 3/4	unch
Fluor	19 1/4	- 1/2	RJR Nabisco	66 5/8	- 1/8
Genl.Elect.	61 3/8	- 7/8	Shell Trp.Tr.	90 1/8	- 1/4
Genl.Mills	58 1/2	+ 1	Southern U.	12 1/2	unch
Genl.Motors	83	unch	Texas Instr.	74 3/4	- 7/8
Gulf & West.	86 1/2	+ 2 1/4	Unisys	45 1/4	- 3/8
Hecla Mng.	19 5/8	- 1/8	Unocal	39	unch
Hilton	85 1/2	- 1 7/8	Williams Cos	34 5/8	+ 1 7/8
Homestake Mng.	46 5/8	- 1/2	Zenith Labs.	7 1/8	unch

DOW JONES
Industrials 2.590,57 - 10,93
Transportation 1.037,14 + 1,05
REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT SEPTEMBER 29, 1987.
The bears chalked up a victory today as the Dow slid approx. 11.26 points to 2590.24 in moderate trading. The Transports displayed some relative strength today. Bond quotes slipped. Big-board declines led winners by a five to three margin. Ford, IBM, Minnesota Mining, Carter Wallace, and Federal Express were all casualties. IC Industries also slipped while appearing on the most active roster. Telex Corp., Swank Inc., Gulf and Western, and Atlas Corp. moved ahead. The bears continue to use the 2620-2640 supply zone to their advantage although the bulls have made some progress recently. Weakness in IBM and GM recently have kept the Dow 30 in a better performance.
E.F. HUTTON RESEARCH.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP WOENSDAG 30 SEPTEMBER 1987 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.335	1.355	1.375
PND STERLING	2.83	2.885	2.945
NED GLD	85.48	86.20	87.00
BOLIVAR	—	—	—
ZW FRANCS	116.09	116.81	117.61
FR FRANCS	27.81	28.91	29.61
DUITSE MARK	96.33	97.05	97.85
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	1.02	1.32	1.38
AR FLORIN	98.00	100.00	100.20

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 30 SEPTEMBER 1987 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	97.56
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	103.11
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	101.83
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	98.65
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1986 PER 1990	96.90

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 11.35%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

VEEL ERVARING OPGEDAAN DOOR VARIETEIT ZAKEN OP ANTILLEN

Van aanrijdingen met koeien tot miljoenen-zaken

Rechters Vrieze en Holtrop gaan terug met een koffer vol goede herinneringen

OLANG ER TE weinig Antillianen zijn die rechten studeren zich vervolgens specialiseren in de richting van het hterschap, zullen Nederlandse rechters het Geenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antilen Aruba bij moeten blijven staan. Daar is tot op heden vrij l belangstelling voor. Terwijl sommige Nederlandse hters worden overtuigd tijdens de informatie- bijeennsten waar onder andere dia's van de Nederlandse Antillen toond worden, krijgen anderen "de tip" van collega's die r al geweest zijn en niet alleen een zeer leuke tijd hebben ad, maar vooral ook een hoop ervaring hebben opgedaan het werkgebied. Hanneke van Kouwen sprak met twee hters, mr Solco Holtrop en mr Gert Vrieze die met gengde gevoelens afscheid nemen van de Antillen: aan de ene nt is daar die trek terug naar Nederland en aan de andere nt zijn er nu alleen nog maar herinneringen waar ze op kunteren.

Mr Solco Holtrop kwam in 81 in aanraking met het idee de Antillen te gaan bezoeken. j is toen met een zekere uchterheid naar de voorhtingsdag in Den Haag gen en was aanvankelijk vast plan om af te haken als hij ger dan een jaar zou worden gezonden. Vrijwel direct rde hij dat de minimale tern drie jaar is. Door de dia's r de eilanden kwam Holtrop ter in de stemming en toen zijn echtgenote wel zin had t avontuur" te wagen, namen plannen meer concretere voren aan. Een bezoek van presint van het Hof van Justitie ime Saleh was de laatste ush": door zijn vele verhalen st hij Solco Holtrop en zijn htgenote te overtuigen. In 82 kwam het gezin Holtrop ar Curaçao waar hij na drie r moest besluiten of er bijgetend zou worden. "Dat hebben vol overtuiging gedaan en we bben geen moment spijt gehad t we hier naartoe zijn gekoen." Alhoewel het mogelijk s om nogmaals bij te tekenen, eft Holtrop dat niet gedaan. k denk dat vijf jaren voor mij n goede termijn is geweest om er te zijn. Langer hoeft niet aar ik ben blij dat ik hier ook et korter ben geweest."

ONDRECLAME

Voor mr Gert Vrieze verliep de mst naar "de West" wat anrs. Hij kwam in 1983 naar Cuçao zonder ooit een voorhtings- bijeenkomst te hebben gewoond. Omdat Vrieze afmstig is van een rechtbank arvan al verschillende colle's een termijn op de Antillen ebben doorgebracht, maakten j hem enthousiast om er ook ns heen te gaan. "Ik ben eigenk door mond op mond reclame t het besluit gekomen om hiereen te komen." Het idee werd j Vrieze al in de jaren '70 geboen maar dat besluit schoof hij en aantal jaren voor zich uit. In 983 is het eigenlijk heel snel gepen. "Ik had een keer een gerek met Saleh toen hij in Neerland was, om me te oriënteen en te zeggen dat ik in één van e komende jaren wel wilde koen. In dat jaar waren er niet zoeel sollicitanten naar die post. en paar weken later bleek dat k de enige overgebleven kandiaat was." Vier jaar noemt Gert Vrieze de minimum periode om een beetje thuis te raken op de Antillen. Langer wilde hij echter niet blijven uit vrees Nederland te veel te ontgroeien. "Ik zag er een half jaar geleden eigenlijk nog als een berg tegenop om terug te gaan. Nu ik er dichterbij kom, verzoen ik me er steeds meer mee."

GROTE VERSCHILLEN

Zoals gebruikelijk doen de rechters op de Antillen allerlei soorten zaken, zoals strafzaken en civiele zaken. Daarnaast hebben zowel Holtrop als Vrieze als ambtenaren- rechter gefungeerd. Alhoewel de opzet van het Hof hier in principe hetzelfde is als de rechtbanken in Nederland, zijn er toch een aantal verschillen waardoor het werk juist aantrekkelijk wordt. Zo komen alle zaken tegen de overheid voor de burgerlijke rechter, terwijl dat in Nederland door een apart college behandeld wordt. "Dat is een van de aantrekkelijke kanten van het werken hier. Dat je in een andere cultuur werkt en dat je ook met alle takken van het recht in aanraking komt waar je in Nederland door de vergaande specialisering waarschijnlijk niet aan toe zou komen", aldus Gert Vrieze. "Die veelzijdigheid en die afwisseling vinden wij nooit terug in Nederland. Dat geven we weer op."

VREEMDE MATERIE

Juist omdat de zaken die in Nederland als "gespecialiseerd" beschouwd worden, hier bij "normale rechters" terecht komen, krijgen die wel eens te maken met materie die vrij vreemd voor hun is. "Om even terug te komen op dat ambtenarenrecht. Dat is een materie die je hier voor het eerst echt leert kennen. Daar heb je in Nederland speciale college's voor die na jaren bijstuderen het meestal nog met z'n drieën doen. Terwijl wij er van de ene dag op de andere mee geconfronteerd werden en je alleen een beslissing moet nemen. Dat vind ik al een bijzonder verschil tussen de Antillen en Nederland", zo meent Holtrop. "Dat is ook zo op het gebied van het burgelijk recht. Je hebt hier verschrikkelijk veel 'geladen' zaken die bijvoorbeeld de publiciteit halen. Het is echter best moeilijk om daar alleen een beslissing over te nemen. Daarbij speelt onze betrekkelijk gebrekkige ervaring uiteraard een rol maar er zijn ook zaken bij waarvan ik zeker weet dat ze die in Nederland ook zouden laten behandelen door drie rechters."

ONDENKBAAR

Ook Gert Vrieze heeft dat zo ervaren: "Ik heb laatst een moordzaak op Sint Maarten gehad. Daar wordt dan vijftien jaar voor geeist. Dat is toch heel wat om alleen over te beslissen en in Nederland zou het ondenkbaar zijn dat zoiets kan gebeuren. Het heeft hier natuurlijk te maken met het feit dat men niet om de haverklap drie rechters naar Sint Maarten kan sturen. Je moet woekeren met de mensen die je hier hebt." Vrieze noemt het dan ook "heel goed" dat je als nieuwkomer begint met zaken in Hoger Beroep waar drie rechters samen de beslissing nemen. "Dan kun je een beetje gewend raken aan de heel andere geladenheid van de zaken. Want dat is inderdaad een groot verschil. Er zit vaak een stuk emotionaliteit achter dat je in het begin niet herkent. Je komt hier bijvoorbeeld zaken tegen waar brua (een vorm van bijgeloof- HvK) op de achtergrond speelt." Opvallend noemt Vrieze ook de vele politieke zaken die tegen de overheid aanhangig worden gemaakt omdat ze daar zelf niet weten wat voor een beslissing genomen moet worden. Daardoor zijn er volgens Vrieze dan ook verhoudings- gewijs gezien het aantal inwoners van de eilanden, veel rechters. "Ik denk ook dat je hier veel zaken ziet waarvoor men in Nederland niet naar de rechter zou stappen. Ook al omdat er in Nederland veel in een voorfase geschikt wordt door advocaten. Ik heb het idee dat men hier om het principe nog wel eens een rechtelijke uitspraak wil hebben. Waar het precies aan ligt is moeilijk te zeggen, maar ik vind het in elk geval een opvallend verschil."

GLAD STRIJKEN

"Een verschil is ook dat er hier veel in persoon wordt geprocedeerd", zo vult Holtrop aan. "Dat is denk ik het elementaire verschil tussen Nederland en hier. De advocatuur kan al veel glad strijken wat glad gestreken moet worden. Maar dat gebeurt hier niet zoveel. Er wordt vaak toch een uitspraak van de rechter gewenst om te accepteren wat redelijk is." Op de vraag of dat aan de advocaten hier zou kunnen liggen, antwoordt zowel Holtrop als Vrieze bevestigend alhoewel daar direct aan toegevoegd wordt dat het heel moeilijk te zeggen is. "Dan zouden we eigenlijk in hun kantoren moeten zitten om te zien hoe ze dat doen", aldus Vrieze.

Wat Gert Vrieze ook opvallend anders noemt is het familierecht op de Antillen. "Wij werken hier met een Nederlands Burgerlijk Wetboek en dat is gezins- georienteerd. Dan zie je ook dat een Nederlandse rechter eigenlijk niet het idee heeft dat kinderen niet zozeer opgevoed worden door hun ouders maar vaak door de grootouders en tantes enzovoorts. Dat weet je als je hier een tijdje zit langerzamerhand wel. Met dat soort culturele verschillen kom je steeds in aanraking. De Bovenwinden vind ik altijd het sterkste voorbeeld. Je gaat een dagje naar Saba of Sint Eustatius en dan is het echte plattelands rechtspraak en het volgende moment zit je op Sint Maarten en gaat het bijvoorbeeld over casino's, contracten en time- sharing projecten en gaat het om miljoenen dollars. Dat geeft een enorme varieteit in de zaken."

PUBLICITEIT

Rechters op de Antillen komen veel vaker in de publiciteit dan in Nederland het geval is. Vinden ze dat vervelend? "Ik vind het niet vervelend, ik ervaar het. Het wordt pas vervelend als je merkt dat men de uitspraken niet meer goed leest. Dat is een groter probleem. Maar dat iemand belangstelling heeft voor zaken die in de maatschappij een belangrijke invloed hebben, vind ik alleen maar een goed teken. Het verbaast me integendeel wel eens dat bij bepaalde belangrijke zaken weer niemand is", aldus Holtrop. Vrieze is het wel met hem eens maar is soms wel verrast welke zaken in de publiciteit komen. Zo moest Gert Vrieze onlangs een beslissing nemen in de uitleveringszaak van een Antilliaan die in Nederland verhoord diende te worden. "Ik was er eigenlijk verbaasd over dat daar zoveel belangstelling voor was."

INVLOED

Alhoewel Vrieze niet van mening is dat publiciteit over een bepaalde zaak van invloed is op de uitspraak, houdt hij onbewust wel rekening met die emoties. "Ik heb niet het gevoel dat het op de inhoud van je beslissing invloed heeft. Alleen al omdat voor een groot gedeelte de beslissing voortvloeit uit wetten en verdragen die op dat gebied gelden. Wel is het zo dat als je merkt dat een zaak veel tongen los maakt en veel beroering wekt, je misschien meer dan anders geneigd bent om het wat breder te motiveren in het vonnis." Holtrop is iets voorzichtiger in zijn uitspraak hierover: "Het is inderdaad wel eens zo dat je tussen de behandeling en de uitspraak een stuk in de krant leest dat voor mijn gevoel op de rand is. Ik denk wel dat ik moet vaststellen dat je soms kan beinvloeden."

In het recente verleden is met name door het vakbondswezen op Curaçao felle kritiek geleverd op de rechtsspraak op de Antillen. De onafhankelijkheid zou te wensen overlaten en de rechters zouden te beinvloeden zijn, zo luidde de kritiek. Holtrop en Vrieze blijken echter een andere mening te zijn toegedaan: "Voor de onafhankelijkheid van het Hof zou ik zondermeer mijn hand in het vuur willen steken", aldus Gert Vrieze. "Ik vind het heel begrijpelijk dat mensen weleens teleurgesteld zijn na een uitspraak en dan verbitterd reageren. Je verliest immers een zaak en vooral als je erop gerekend had dat je zou winnen, dan vind ik het op zich heel begrijpelijk dat mensen daar geëmotioneerd op reageren." Solco Holtrop windt zich er ook niet over op maar noemt het wel een "vrij vergaande beschuldiging die kant noch wal raakt". "Als je iemand geen gelijk geeft is dat beslist niet uit pure willekeur of ondemocratische overwegingen. Zo'n uitspraak raakt me extra omdat ik weet hoe mijn collega's en ik hier werken en gewerkt hebben.

TE WEINIG ADVIES

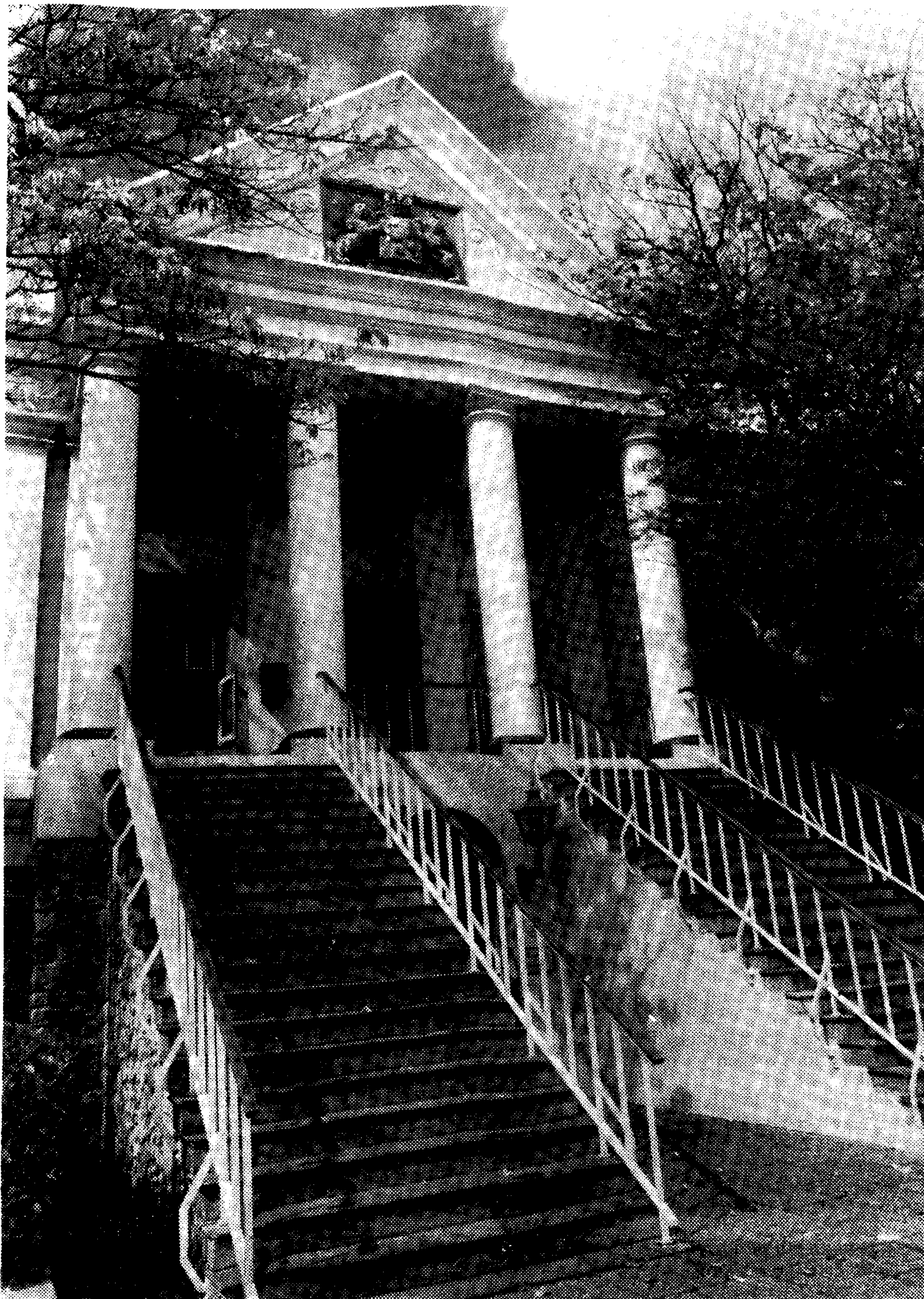
Holtrop denkt overigens dat op het terrein van het vakbondswezen op de Antillen geen conservatievere uitspraken gedaan worden dan elders in de wereld het geval is. "Ik heb weleens de indruk, en heb dat ook weleens met een vakbonds- bestuur besproken, dat de vakbond zich te weinig laat adviseren door juridisch geschoolde mensen, waardoor teleurstellingen bij het verliezen van een zaak bespaard kunnen blijven. Want ik gun ze wel dat ze weten welke rechten ze hebben en ik heb ook weleens de indruk dat ze te weinig weten wat hun rechten zijn. Als ik kijk naar de laatste zaak van die 190 ambtenaren (die hun ontslag in het kader van de "Berenschot- maatregelen" aanvochten- HvK), dan denk ik dat als de vakbond de kwestie wat beter had bekeken er misschien meer uit was gekomen. De eisen moesten op formele gronden grotendeels worden afgewezen en dat vind ik jammer. Dat had voorkomen kunnen worden als er een eigen jurist bij betrokken was geweest die dat bijtijds ontdekt had. Dat gun ik de mensen die zich door vakbonden laten bijstaan.

ANDERE SFEER

Behalve op Curaçao, moeten de rechters ook op Aruba, Bonaire en de Bovenwindse eilanden werken waarvoor regelmatig heen en weer gereisd wordt. Hoe bevalt zo'n uitgebreid werkterrein? "De sfeer op de verschillende eilanden is opvallend anders, er is bijvoorbeeld een groot verschil tussen Curaçao en Aruba", aldus Solco Holtrop die veelvuldig op Aruba is geweest voor zijn werk als Ambtenarenrechter. Ook op de Bovenwinden is er weer een heel andere sfeer, het-

geen door Gert Vrieze bevestigd wordt: "Ook de zaken liggen op een ander vlak vooral op Saba en Sint Eustatius. In Nederland ben je gewend veel aanrijdingen te behandelen maar dat gaat op die eilanden om aanrijdingen tussen een auto en een koe of zo. Als ik op Sint Eustatius aankom, haalt de politie je af en dan zit je bijna zwaaiend als de Koningin van Lombardije in de auto. Dan ziet een man op een ezel je tegemoet komen en denkt aha, 'the judge'. De ezel wordt omgedraaid en de man rijd je achterna. Even later zit je dan in het dorpshuis

...het stadhuis op Curaçao...

...mr Gert Vrieze...

...mr Solco Holtrop...

Westindische vrouwen aan het woord

OP DIT OGENBLIK is het meest opmerkelijke gebeuren in het Westindische literaire bedrijf, de publikatie van een groot aantal door *vrouwen* geschreven romans, verhalen en gedichten. Er zijn wel altijd al vrouwelijke Westindische auteurs geweest en in de orale traditie hebben zij eveneens een belangrijke rol gespeeld (onder meer als 'Calypsonians' tot aan het begin van deze eeuw), de laatste jaren is hun aantal echter als nooit tevoor toegenomen.

Hier wordt, vandaag en de komende weken, een aantal door vrouwen geschreven teksten, gepubliceerd in 1985 en '86, onder de aandacht gebracht.

Grace Nichols

GRACE NICHOLS

Wederzijds wantrouwen, achterdocht en rassenhaat ontstonden in feite vanaf het moment dat Indiase kontraktarbeiders Brits Guyana binnen werden gehaald in de loop van de 19e eeuw (tot ver in de 20ste) en de sociaal-economische verschillen tussen de vroegere slaven en de (nieuw aangekomen) kontraktarbeiders raciale contouren meekreeg. In de jaren vijftig van deze eeuw kwam daar eigenlijk voor het eerst enigszins verandering in. Het is vooral aan Hindoestanen als Cheddi Jagan te danken dat de etnische verschillen opzij werden geschoven voor *overeenkomsten* tussen de beide grote bevolkingsgroepen: in het bijzonder de onderdrukte positie van beide ten opzichte van de kolonisator Groot Brittannië. De kracht en macht die Jagan en zijn partij (de 'People's Progressive Party') wist te organiseren, maar vooral hun uitgesproken voorkeur voor het Marxistische denken, was een doorn in het oog van Engeland en de Verenigde Staten. Na de revolutie in Cuba werd Jagans regering een uitgesproken bedreiging.

Westerse machthebbers, in het bijzonder de Amerikaanse en Britse inlichtingendiensten, hebben aan het begin van de jaren zestig alles in het werk gesteld om een wig te drijven tussen de twee etnische groeperingen, hebben de brosse eenheid weten te breken en zodoende een gespleten samenleving langs etnische scheidslijn bevorderd. Echter niet nadat het land in de eerste van de jaren zestig werd geteisterd door zeer bloedige onlusten, waarin Cheddi Jagan uiteindelijk ten val werd gebracht door de Afro-Caraïbische Forbes Burnham, de man die jaren lang het land als dictator zou regeren.

Brits Guyana in de jaren vijftig en begin jaren zestig, de overgang van een potentieel vreedzaam en zeer leefbaar land naar een land met bloedige onlusten en raciale haat, vormen het belangrijkste onderwerp van Grace Nichols roman *Whole of a Morning Sky*. In de eerste vier, van de negentien, vrije korte hoofdstukken tekent Nichols het pastoraal aandoende leven in het dorpje Highdam, waar vroeg in de jaren '50 de familie Walcott zich vestigt. Archie, de vader van het gezin, wordt er schoolhoofd, Clara, zijn vrouw, zorgt er voor hun [illegible] kinderen en het huishouden. Met de op handen zijnde verkiezingen die 'kandidaten' naar alle uithoeken van het land doet reizen, kruipt de politiek en de achterliggende raciale haat de roman binnen. Waar aanvankelijk slechts de dagelijkse wederwaardigheden bestonden, en de tegenstellingen tussen de twee belangrijkste bevolkingsgroepen niet aanwijsbaar zijn, wordt de lezer, met de belangrijkste personages de tweespalt voelbaar gemaakt door de 'bezoekende politiei'. Het is dan 1961, het jaar ook waarin Archie met vervroegd pensioen gaat en besluit om naar Georgetown te verhuizen met zijn gezin, om zijn kinderen meer kansen te bieden.

'On the very day of leaving, Clara's big brown and white cat gave birth to three kittens, and devoured them almost immediately.'

Een onheilspellend symbool. Dit kleine voorval markeert het einde van [illegible], het einde van een [illegible] voor de Walcotts, voor de Guyanese samenleving in het algemeen. De [illegible] van de roman wordt [illegible] door stakingen, [illegible], plunderingen [illegible], waar de familie [illegible] in hun directe [illegible] lopende [illegible] ken, en [illegible] ken [illegible] *Whole of a Morning Sky* laat er overigens geen twijfel over bestaan [illegible] van regelmatig [illegible] korte composities [illegible] personages [illegible] de oorzaak van deze [illegible] gen van raciale [illegible]

de twee Westerse grootmachten zijn.

'Is all part of bringing down the government', continued Dinah (de oudste dochter van Archie en Clara) in the blustering tone she used whenever she made a political observation. 'Divide and rule. Divide and rule. Why the Americans don't give aid to the sugarworkers?)d.w.z. voedselpaketten aan de hindoestaanse landarbeiders) Why they're only helping the strikers?)d.w.z. de Afro-Guyanese arbeiders) It's just to destabilise the country and give the British a good excuse for not granting independence.'(p. 128)

Toch is *Whole of a Morning Sky* geen uitgesproken politiek getinte roman. Het mag dan duidelijk worden dat naar met name Groot Brittannië en de Verenigde Staten een beschuldigende vinger wordt opgestoken, naar de machten die de onlusten en de problemen waarmee het land nog steeds te kampen heeft, veroorzaakte, de roman is toch vooral het verhaal van de gewone mensen in Guyana, die worden meegesleurd door voor hen ongrijpbare machten en onweerstaanbare processen. Mensen, waar onder Archie en zijn gezin (met uitzondering van zijn oudste dochter Dinah), die met een minimum aan politiek bewustzijn, maar met een uitgesproken mening over 'de taakverdeling in huis', 'het bereiden van eten', 'de kwaaltjes van grootmoeder', 'het lekkende dak', 'onhandelbare kinderen', 'de muziek van de buren', enzovoorts, genoodzaakt worden om 'partij te kiezen'. Dit wordt in feite voor hen gedaan op grond van de etnische groep waartoe zij behoren.

(Clara:) 'Look girl, tell me what you have to tell me. I can take it. You dream carrion crow flying round mih house? You dream the roof fall in? You dream mih teeth fall out?'

'Nothing as bad as that', said Rose, 'But you have to be careful. Ah dream you was walking on a road, you one and ah didn't like the way you was looking. You was wearing a white dress, and you look so pale.'

(...) 'So you have to be careful, you know white and sickness.' (pp 152/3)

Ook aan dergelijke duistere machten is het leven van alle dag gebonden.

De beperkte macht over en het beperkte inzichtelijk begrip van het leven wordt met name geaccentueerd door de korte, poëtische fragmenten die aan ieder hoofdstuk vooraf gaan. Fragmenten waarin vanuit het perspectief van Gem, de jongste dochter van Archie en Clara, een impressionistische beschrijving wordt gegeven van een, voor het kind, belangrijke gebeurtenis. Een gebeurtenis uit een reeks, dikwijls veel belangrijkere en ingrijpendere gebeurtenissen die worden beschreven in het daarop volgende hoofdstuk. Wat Gem zich aan het bezoek van de Engelse Prins-gemaal (ter ondersteuning van de Britse aanwezigheid in Guyana) vooral herinnert is de 'vlieger-wedstrijd': het karig gevulde bord voor de maaltijden is wat Gem zich het snelst voor de geest kan roepen waar het de rellen betreft.

Nichols lijkt met *Whole of a Morning Sky* toch iets meer voor ogen gehad te hebben dan het weergeven van deze menselijke tekortkoming: *het gebrek aan inzicht in het menselijk samenleven.* Door dit samenleven in kaart te brengen en eniger mate doorzichtelijk te maken, bedoelt *Whole of a Morning Sky* eveneens een waarschuwing te zijn. Dit maakt Nichols duidelijk door de dichtregels van John Agard (eveneens een Guyanees dichter) die zij vooraf laat gaan aan haar roman (samen met die van Martin Carter), waaruit de volgende:

is all ahwe hoping
is all ahwe groping
is all ahwe dreaming
an is all ahwe
gon wake up an burn
if we don't learn...
if we don't learn...

Een vermanende vingerwijzing, niet alleen dus naar Westerse grootmachten, maar ook naar de eigen Guyanese bevolking. Geen ongebruikelijke handelwijze in de Westindische literatuur.

Grace Nichols ontleende de titel van haar roman aan een gedicht van haar landgenoot Martin Carter, 'Black Friday 1962', dat begint met de volgende regels:

were some who ran one way.
were some who ran another way.
were some who did not run at all.
were some who will not run again.
And I was with them all,
when the sun and streets exploded.

Dit beeld van de onlusten en de uitwerking ervan op de mensen, hier opgeroepen in enkele poëtische regels, is ook wat Grace Nichols voor ogen moet hebben gestaan en getracht heeft in proza te tekenen. Uitzenlopende reakties, maar toch geen eindeloze reeks van mogelijkheden voor de bewoners van Guyana.

Alle belangrijke personages, ook al die [illegible] hebben in het politieke machtsspel, worden gekenmerkt door een zeer beperkte greep op hun eigen leven. Ze handelen, al dan niet in de overtuiging bewust te kiezen, [illegible] worden voortdurende gestuurd (in een onbedoelde richting), waarop hen niets anders over blijft dan zich daaraan aan te passen en te trachten zog [illegible] van hun leven te maken. [illegible] de mensen [illegible] duistere machten, [illegible] Clara [illegible]

Aart G. Broek

Grace Nichols, *Whole of a Morning Sky*. Londen: Virago Press Ltd., 1986. ISBN 0.86068.779.1., 156 blz.

Janice Shinebourne

JANICE SHINEBOURNE'S EERSTE roman, *Timepiece* sluit in een aantal opzichten nauwkeurig aan bij Nichols's roman. *Whole of a Morning Sky* (besproken in Napa van vorige week.) Waar *Whole of a Morning Sky*, voor wat mij betreft, ophoudt: midden in de jaren van gruwelijke uitbarstingen van rassenhaat, begint Shinebourne's roman. *Timepiece* beslaat de jaren '65 en '66, de periode waarin het Forbes-regiem zich vast hecht in de Guyanese samenleving en er, zoals dat werd genoemd, aan een 'nieuwe toekomst' wordt 'gewerkt'. Orde en rust hebben zich hersteld, in de herinnering leven de uitbarstingen voort. In die van Sandra, het belangrijkste personage uit de roman, die haar hele jeugd doorbracht in het klein dorpje Pheasant midden tussen de suikerriet-plantages, ver weg van de 'grote stad', Georgetown.

'(T)he tragedies which began in 1961 sent shock waves through Pheasant: the 1963 race riots, the Wiswar atrocities, political intrigue between the political parties, labour unrest on the sugar estates and the return of the British to resolve the political situation. The impact of all these things came at several removes to Pheasant, as news over the radio and in the newspaper or rumour and hearsay. One thing did effect them directly, the arrival of some of the Wismar refugees in Berbice. She (d.i. Sandra) was at school then. At recess one day, a truck brought the refugees to the Lutheran Hall near the school. Before that, the newspapers had carried explicit news and photographs about the atrocities which took place: women raped and murdered, including pregnant women whose wombs were disgorged of feetuses which were flung into Wismar River. It was said that the river was strewn with bodies and dismembered limbs, men and boys were castrated; even the aged were not spared. The newspaper spoke of genocide and decimation of the East Indians at Wismar.' (pp. [illegible])

Slechts een handjevol van dergelijke korte passages gewijd aan de extreme geweldadigheden werden opgenomen, voldoende om, zoals in Nichols' roman, een scheidslijn te markeren tussen twee werelden, die van vóór en van nà de 'race-riots'.

Deze twee 'werelden' worden ingevuld met verschillende, elkaar aanvullende elementen, een vrij overzichtelijk netwerk van motieven: een fundamenteel contrast tussen verleden en heden/toekomst; tussen platteland en stad; tussen de afwezigheid van tegenstellingen op grond van huidkleur en het accentueren van ethnische verschillen; tussen uitsluitend basisscholing, gevolgd door handarbeid en middelbaar/hoger, bij voorkeur universitair onderwijs, gevolgd door hoofdarbeid; tussen gecreoliseerde Guyanese levensstijl en (het streven naar) 'the American way of life'; tussen saamhorigheid en eigengerechtige individualiteit, met respectievelijk een minder en een meer ondergeschoven positie voor de vrouw. In de loop van de roman profileren deze contrasten zich door de gebeurtenissen en de handelingen van de belangrijkste personages, maar de roman is ook bijzonder *expliciet* in het naar voren schuiven van deze contrasten.

'They (de mensen in Pheasant) grind away under an unjust system just like people in Georgetown, but they share their emotions, their fears, and their understanding. They not afraid of doing that. That is how they are creative. They scrape some dignity together through a basic regard for each other, by not degrading each other.' (p. 146)

'Men lose out a lot in this society but they take it out a a lot on women. It's easy, to easy, to treat a woman how you like and get away with it. It's a very macho place, Georgetown.' (p. 144)

'Georgetown doesn't make me feel free as an individual. It doesn't make me feel any racial part of me is free either. Colour is important here and status - money and education. The only culture that matters now-a-day is American culture. (...) Yes, skin colour matters in Georgetown, not in Pheasant' (p. 153)

In *Whole of a Morning Sky* komt het merendeel van deze concrete verschillen tussen de twee werelden ook naar voren, maar beduidend minder expliciet. In *Timepiece* komt die explicitering met name tot stand door Sandra, die aan het begin van de roman haar middelbare school heeft afgerond, haar laatste vakantie in Pheasant doorbrengt om daarna naar Georgetown te vertrekken. Ze gaat daarheen met het doel om te studeren, maar begint haar leven in de stad met een baantje als assistent-verslaggever van *The Daily Mail*. Dit levert de roman voldoende mogelijkheden om de grote contrasten door middel van Sandra naar voren te brengen, èn een interessant middel om de wijze waarop Forbes' regiem (onder meer) een steeds grotere greep op de Guyanese samenleving wist te krijgen: in casu, censuur, dan wel de manipulatie van de (regeringsgevoelige) hoofdredacteur waardoor de berichtgeving kan worden gestuurd in het voordeel van de regering van Forbes.

De ervaringen van Sandra met een veelvoud aan contrasten, noodzaken haar als nooit tevoor positie te kiezen. Hiermee wordt een van de belangrijkste motieven uit de Westindische literatuur ook in deze roman verwerkt: *de vorming en handhaving van de eigen identiteit, los van het (wegkwijnende) waarden en normen* [illegible] weer meer dan eens zeer expliciet.

'Neither the education she (d.i. Sandra) received at school nor their advice would provide answers. (...) The values which they (waaronder haar ouders) hinted at were vague; they were large and ambitious, yet small and humble, double-edged with the benign tyranny ot their ruthless good intentions.' (p. 15)

'They (bedoeld wordt onder meer Sandra) must live at peace with themselves, their conscience must be clear, (...); the law of life was learning to live with people according to the rules of conscience.' (p. 37)

Sandra's integriteit botst in het bijzonder met de censurerende hand van de hoofdredacteur, wanneer deze haar artikel voor publikatie tegenhoudt, waarin zij ongenoegen uit over een gemanipuleerde rechtszitting (nog een van Forbes' machtsmiddelen).

Dat Sandra zich tòch corrumpeert - ze schrijft snel precies wat van haar verlangt wordt - is wel begrijpelijk, maar juist dàt wordt *niet* geproblematiseerd in de roman. 'One week replaced another, lengthened into months and the dramas in the office, streets (...) smoothed into routines.' Met slechts deze ene zin wordt dat wat bladzijden lang voor Sandra een maatschappelijk en persoonlijk probleem was, opeens voor haar een probleemloze handelwijze. Ze verlaat uiteindelijk wel *The Daily Mail*, maar niet om principiële redenen (de collega's waarmee zij het goed kon vinden zijn vertrokken, wat haar min of meer zonder steun alleen zet - die collega's vertrokken voor een deel wèl tegen de censuur). Ze besluit om te gaan studeren. Wat een bewust probleem was voor Sandra, lijkt zonder dat zij zich daarvan bewust is, een probleemloos gegeven in haar leven te zijn geworden, waarnaar zij zich voegt.

"We don't know a shit who pulling what strings" merkt een van haar collega's op een gegev[en] moment in de roman op. Sand[ra] is hiervan eveneens het slacht[of]fer (waarmee de roman ook in [een] opzicht aansluit bij Nicho[ls'] *Whole of a Morning Sky*. Het [is] echter twijfelachtig of dit 'we[g]zakken' van de hoofdpersoon, [dat] het overgrote deel van het b[e]zoek zo'n strijdbaar en zeer b[e]wust behandeld personage le[ek], eigenlijk wel in de bedoeling l[ag] van de auteur, juist het ontbr[e]ken van enige explicitering [in] deze (waar deze er verder w[el] steeds is) doen het tegengeste[lde] vermoeden. Anderzijds: h[et] laatste hoofdstuk brengt de do[od] van haar moeder en daarm[ee] Sandra weer naar haar dorp, d[at] in feite eveneens op sterven na []dood is. De roman begint met e[en] 'prelude' van enkele bladzijde[n] waarin Sandra jaren later d[] het eigenlijke verhaal Pheasa[nt] bezoekt. 'Pheasant as she h[ad] known it was dead', dan wel h[et] nieuwe Guyana (onder Forbe[s]) waartegen Sandra (en met h[aar] vele anderen) zich ooit nog ee[n] ieder op hun eigen manier, v[er]zette, is een feit. Sandra hee[ft] zich daar niet aan kunnen o[nt]trekken.

AART G. BROEK

Janice Shinebourne, *Timepiece*. Leeds: Peepal Tree Press, 198[6]. ISBN 0.948833.03.3., 186 blz.

Rechters Vrieze en Holtrop gaan terug met een koffer vol goede herinneringen

om de zitting voor te bereiden en om de mensen op een soort spreekuur te woord te staan. En dan komt de man van de ezel even later ook binnen want die wil ook wat vragen. Op die eilanden is geen enkele jurist of advocaat. De mensen sparen hun problemen op totdat de rechter in het dorpshuis komt en dat geeft een zeer bijzondere sfeer. Het is ook de enige "rechtszaal" in het hele Koninkrijk waar een bar gevestigd is. Het is in het Cultural Center Sint Eustatius en je zit daar voor het podium en achter bij de bar zitten ze een glaasje te drinken. De bartender werkt op die dagen graag, want er is dan heel wat aanloop. De mensen verdringen zich voor de ramen en zien het als een enorme belevenis. Als ik daar moet gaan kijken op een bepaalde plaats om een situatie in ogenschouw te nemen, ziet het er ook altijd zwart van de mensen. Ik hoef dan ook nooit te zoeken naar getuigen."

ZEER BIJZONDER

Holtrop kent Saba iets beter en vindt de sfeer daar eveneens zo bijzonder. "Dan heb je daar zo'n zitting waar vijftig mensen komen omdat er een strafzaak wordt behandeld van wat meer allure en daar zit dan de hele familie met nog twintig tot dertig andere belangstellenden. En dan realiseer je je dat vijf procent van de bevolking ter plaatse naar de zaak is gekomen om te luisteren. En ze applaudisseren eens wat en ze praten onderling met elkaar. Een ongewone sfeer maar heel bijzonder ook."

Van het ene verhaal komt het andere en zo zitten Holtrop [en] Vrieze samen "goede herinn[e]ringen" op te halen. Ik heb [op] Sint Eustatius ook een keer iets bijzonders meegema[akt] waarbij ik mijn oren niet kon [ge]loven," aldus vertelt Gert V[rie]ze. [illegible] uit het dorpsh[uis] [illegible] omdat de kinder[en] een filmvoorstelling hadden [in] de bibliotheek, waar ik naar [toe ge]wezen was, werd ik heel h[arte]lijk ontvangen. Tussen de [boe]ken werden wat tafels [illegible] en daar kon ik zitting houden. [De] schoolkinderen kwamen [illegible] de bibliotheek en zongen [illegible] keels, allemaal naar [illegible] rend, "The judge is [illegible] land", een soort [illegible] liedje. Dat geeft volgens m[ij] aan wat op zo'n dag hét ond[er]werp van gesprek is."

Op heel korte termijn ke[ren] Soles Holtrop en Gert Vrieze [te]rug naar Nederland waar [ze] weer op hun "oude stekkie" g[aan] werken. Beide hebben er wel [zin] in en vertrekken met een ko[ffer] vol goede herinneringen [aan] hun tijd op de Antillen. G[ert] Vrieze is er dan ook van o[ver]tuigd dat hij, net zoals hijzelf [ge]stimuleerd werd de stap te [ne]men, collega's warm zal ma[ken] voor een periode in "de W[est]" een uitspraak waarbij S[oles] Holtrop knikkend mee [instemt]. Vrieze en Holtrop, die teg[elijk] met nog twee andere rech[ters] huiswaarts keren, zullen op k[or]te termijn vervangen wor[den] door een nieuwe groep van rechters uit Nederland.

Hanneke van Kou[illegible].

REACTIE: JE MAG OP ZWARTEN SCHIETEN

Metro-schutter Goetz vrijgesproken van neerschieten vier zwarte jongelui

Zichzelf boven wet plaatsen wordt gewoonte in Amerika

...Bernard Coetz wordt na het vrijsprekende vonnis door de menigte aanhangers en tegenstanders bij het gerechtsgebouw geleid...

'HEY BERNEY, HEB je het gehoord? Het is net als in Johannesburg. Je mag op zwarten schieten', zo werd geroepen nadat het vonnis was voorgelezen. De jury, samengesteld uit 'gewone' Newyorkers sprak Berney Goetz vrij voor het neerschieten van vier ongewapende jonge zwarten. In een metrotrein had een van de slachtoffers van Goetz vijf dollar gevraagd. In plaats van zijn portemonnee te pakken vuurde Goetz liever zijn revolver leeg op de jongelui.

"Wij hier zijn de pro-Goetz mensen. Iedereen aan de andere kant van de hal is tegen hem", zo vertelde een demonstrant in Newyorks Manhattan toen hij vorige week in het gerechtshof opeteerde. Heel Amerika is overigens verdeeld, pro of contra Goetz. De blanke burgerij ziet in hem voornamelijk een held. De man die durfde te doen wat zij vaak denken: 'neerschieten die hap, als je door een zwarte bedelaar wordt aangesproken'.

Troy Cantry (19)

Darly Cabey (19)

Het gebeuren trok in de dagen vlak voor Kerst 1984 wereldwijde aandacht. In de supersnelle metro nummer twee richting zuid zoekt de 37-jarige ir. Berhard H. Goetz een plaatsje tussen een groepje zwarte jongelieden. Troy Canty, een negentien jarige jongen, vraagt Goetz om een vijf dollarbiljet. Dit is iets wat dagelijks duizenden keren in Amerikaanse grote steden gebeurt omdat daar zoveel bedelaars zijn.

Goetz ontsteekt in angst en woede (zo verklaarde hij later). Hij trekt het geladen pistool dat illegaal in zijn zak steekt. "Ik wilde ze killen, dood schieten. Laten lijden...Raken waar ik ze maar kon. Want aan het vuile lachje van die Canty zag ik dat het niet om vijf dollar ging, maar om mij er tussen te nemen en me te beroven", aldus Goetz na afloop in een getuigenis. Het verhaal van de omstanders sluit daarbij aan. Nadat Canty en zijn vrienden James Ramseur (18), Barry Allen (19) en Daryl Cabey (19) waren geveld pakte Goetz de laatste bij zijn kladden. Hij zag dat Cabey het schot had gemist. "Jij schijnt het nog best te maken", mompelde Goetz. Vervolgens schoot hij Cabey in koelen bloede alsnog door zijn lijf. Deze blijft daardoor levenslang gedeeltelijk verlamd.

ONBEWOGEN

Goetz hoorde, gekleed in jeans en een wit open hemd, het 'niet schuldig' van de juryvoorzitter James Hurley uiterlijk volmaakt onbewogen aan. Hij was onder meer beschuldigd van poging tot moord en liep het risico van vijftig jaar gevangenisstraf. Goetz wordt wel vervolgd wegens illegaal wapenbezit, maar omdat dit de eerste keer is, zal hij daarvoor waarschijnlijk geen straf oplopen. Op borgsom werd hij dan ook onmiddellijk weer vrijgelaten.

Aangezien echter het hele gerechtsgebouw was bezet met pro en anti-Goetz-demonstranten en honderden verslaggevers was het nog een heel karwei om de verdachte in een taxi te smokkelen en af te voeren. Op een persconferentie verklaarde Goetz' advocaat Barry L. Slotnick dat zijn cliënt zich geweldig opgelucht voelt. Hij bedankte het grote publiek voor de enorme steun.

"Meneer Goetz wil niets liever dan als een gewone burger in New York blijven leven", aldus Slotnick. Maar op hetzelfde moment begonnen bij de Newyorkse radiostations reeksen woedende maar ook veel instemmende commentaren van luisteraars binnen te komen.

James Ramseur (18)

De zaak tegen Goetz heeft maar liefst tweeëneenhalf jaar aangesleept. Al in januari 1985 een maand na de schietpartij, oordeelde een jury dat Goetz niet te verwijten viel dan illegaal wapenbezit. Maar in de lente die daarop volgt komt de Newyorkse procureur Robert Morgenthau met nieuw bewijsmateriaal. 'Je mag als burger het recht niet in eigen hand nemen', zo oordeelt Morgenthau. Het hoge hof van de staat New York verwerpt vervolgens dan de poging tot moord die Goetz opnieuw ten laste wordt gelegd.

Het hoogste hof stuurt later uiteindelijk aan op een nieuwe jury. Het hof wil uitgezocht zien of Goetz met zijn woedende uitval in zo'n situatie handelde als 'een redelijk mens'.

OBJECTIEF

Deze lente kwam de jury tot stand. De helft van de twaalf gezworenen blijkt zelf ooit slachtoffer te zijn geweest van een of andere metro-misdaad, wat hun objectief oordeel uiteraard bemoeilijkt. Dit beeld geeft overigens wel weer wat voor stad New York momenteel wel is. De vier vrouwen en acht mannen (incl. twee zwarten) spraken Goetz uiteindelijk nu vrij.

Volgens zijn advocaat Slotnick vuurde zijn klant op 'bad people' (kwalijk volk), dat hem bedreigde en had hij dus alle recht om zich te verdedigen. Slotnick beroept zich daarbij op het gegeven dat het viertal misdrijven als verkrachting en cocaïnehandel op zijn geweten heeft. 'Kortom legaal gebruik van een illegaal wapen', aldus handelde advocaat Slotnick de hele gecompliceerde affaire in een paar woorden af.

Jurylid Michael Axelrod (telefoontechnicus) ziet het ook zo. "Wij hebben gewoon de wet toegepast. Goetz handelde uit zelfverdediging en dus verklaarbaar. Het is onjuist onze vrijspraak als racistisch te omschrijven", aldus Axelrod. Goetz zelf heeft onderstreept dat hij jaren geleden ook al het pijnlijke slachtoffer was geworden van zo'n roofpartij. De vervolger Gregory Waples noemt Goetz echter een 'sadistisch persoontje met een duidelijk boosaardig karakter en een gespleten denktrant".

En wat te denken van Goetz die zelf verklaarde: "Als het mij weer overkwam, zou ik het wéér doen. Die metro in New York is namelijk een ramp. Trouwens het hele Amerikaanse systeem van opvoeding is een ramp voor de samenleving. Ik was volgens veel mensen wellicht een monster. Ik ontken dat niet. Maar ik ben zo geworden door de ervaringen van het leven. Wie nooit zulke dingen als ik (de vroegere beroving) heeft meegemaakt... ja die heeft natuurlijk gemakkelijk praten", aldus Goetz in zijn getuigenis.

Verslaggever Caldwell van de grote New York Daily ziet de verrassende uitspraak van de jury als racistisch. "Wat zouden de reacties zijn geweest wanneer een zwarte volwassene die om vijf dollar wordt gevraagd, vier blanke jongelui neerschiet?" Dat is het thema waarop Caldwell in zijn krant de zaak heeft behandeld.

"Je kunt deze hele affaire niet eens meer bespreken zonder de racistische sfeer die in New York heerst, erin te betrekken", zo meent hij.

"Die vier jonge zwarten zijn vanaf de eerste dag in de pers als pure beroepsmisdadigers beschreven. Zij hadden ook het een en ander op hun kerfstok, ik geef dat toe. Maar dat wist die Goetz toen ze hem aanspraken toch helemaal niet! Iedereen die zwart is en in jeans gekleed in de Newyorkse metro stapt wordt aan de lopende band gediscrimineerd. Ik geeft toe dat er een verschrikkelijk misdaad-probleem is in onze stad New York. Maar om dat nu te gaan oplossen door de mensen het recht in eigen hand te geven?" aldus Caldwell. Hij keerde zich met name tegen de Newyorkse massakrant die wil dat schutter Goetz een onderscheiding krijgt omdat hij zo doortastend optrad.

MODIEUS

Caldwell snijdt hier een brandend probleem aan. Het zichzelf buiten en boven de wet plaatsen wordt namelijk modieus in de Verenigde Staten. Het is afgelopen lente begonnen met Reagans toenmalige publiciteitschef Patrick Buchanan. Tegenover het Witte Huis staande om een omgedraaide kist, recht voor de televisie-camera's schiep Buchanan als ideoloog van rechts Amerika het 'recht van North en Poindexter' om de Contra's te financieren. Dit dus desnoods buiten de wet om aangezien de dwarsliggende Amerikaanse volksvertegenwoordiging niet weet wat daar in Nicaragua aan de hand is. Buchanan deed de hele Iran-Contra's-affaire af als een vondst van op sensatie belustte anti-Reagan journalisten. Hij schiep aldus het 'recht' om ondanks het verbod van dat Congres toch miljoenen voor die strijders via het Witte Huis te verzamelen.

In mei nam president Reagan die draad ook op. Toen bleek dat hij via Saoedi-Arabië toch wel persoonlijk betrokken is geweest bij de fondsvorming kwam de president vertellen dat de betrokken wet voor hem als staatshoofd niet geldt. Dit omdat hij een eigen belangen-afweging moet kunnen maken en daarbij buiten uitspraken van het Congres om kan gaan.

FAWN HALL

Norths secretaresse, Fawn Hall, beriep zich voor de hoorzittingen ook al op het recht om de wetten als overheidsdienaar aan de kant te schuiven. In wezen trekt de jury nu in de affaire Goetz - in een overigens andere maar evenzeer brandende kwestie - die lijn door. 'Legaal gebruik van een illegaal wapen', is haar slotsom. Wie tien seconden over die kreet nadenkt voelt dat er iets niet klopt. "Wordt de samenleving er veiliger op nu een jury zo'n schietpartij in de metro accepteert?" zo vraagt de New York Times zich af. De zaak Goetz is juridisch daarmee afgehandeld. Maar het spektakel en de emoties rond de affaire gaan door. Want de Amerikaanse samenleving weet kennelijk geen weg met het groeiende binnenlandse geweld.

Barry Allen (19)

(Uit de Haagsche Courant)

Als gevolg van stembus boycot oppositie

Herverkiezing voor 8e maal van Stroessner lijkt zeker

ASUNCION — Niets lijkt de achtste herverkiezing van generaal Alfredo Stroessner als president van Paraguay meer in de weg te staan. De Revolutionaire Febrerista Partij (PRF) heeft zich nu aangesloten bij de verkiezingsboycot waartoe andere oppositiepartijen al eerder hadden besloten. De verkiezingen hebben in februari plaats.

Het besluit van de Febreristas was van het grootste belang, omdat zij volgens de huidige kieswet als enige legale oppositiepartij ook de enige was die een kandidaat kon voorstellen. De andere partijen die deel uitmaken van het oppositionele Nationaal Akkoord zijn niet erkend door het bewind, dat tot voor kort 33 jaar lang krachtens een noodtoestand regeerde. De twee kleine partijtjes die de voor de oppositie gereserveerde zetels in het parlement bezetten, worden algemeen niet gezien als oppositie.

De oppositie boycot al jaren de verkiezingen. Deze keer leken de kansen dat zij wel met een kandidaat zou uitkomen groter dan tevoren. Met de recente opheffing van de staat van beleg wilde generaal Stroessner, de langst zittende dictator van Latijns-Amerika, de oppositie overhalen om toch mee te doen. Een einde aan de staat van beleg was één van de voorwaarden van de partijen van het Nationaal Akkoord voor deelname aan de stembusgang. In het akkoord hebben zich de sociaal-democraten, christendemocraten, liberalen en dissidenten uit de regerende Colorado Partij verenigd.

Volgens Waldino Lovera, voorzitter van het Nationaal Akkoord, is het 'onmogelijk' uit te komen in de verkiezingen omdat de 'basiszekerheden' voor een eerlijke krachtmeting ontbreken. Juan Benitez Florentin, voorzitter van de Liberale Radicale Authentieke Partij (PRLA), de grootste oppositiepartij, noemde deelname 'onwaardig en vernederend'. Meedoen maakt de partijen 'ongeloofwaardig' nu zij zich inzetten voor een akkoord met sociale bewegingen.

Luis Andrada Noguez, leider van de christen-democratische partij die illegaal werd verklaard toen zij de vorige keer oproep tot blanco stemmen, noemde deelname 'politieke zelfmoord'.

Met hun besluit torpederen de Febreristas ook het zogeheten Plan Z, dat een gezamenlijke kandidaat van de oppositie voorstelde.

Volgens de geestelijke vader van het plan, Aldo Zuzolillo, eigenaar van het verboden dagblad 'ABC Color', kon de oppositie juist op deze wijze "aan de wereld laten zien dat de democratie hier niets voorstelt".

De verkiezingen zouden reeksen buitenlandse verslaggevers en waarnemers op de been brengen. Met massale protest- demonstraties zou de campagne de misstappen van het regime aan de kaak kunnen stellen, aldus Zucolillo.

Hij noemde de politieke leiders 'luiaards, domoren en lafaards' omdat zij in zijn ogen de confrontatie met het 33-jarig regime van generaal Stroessner uit de weg gaan. Een boycot betekent in wezen dat zij het regime legitimeren, stelde hij.

De zakenman Guillermo Vargas, wiens naam veelvuldig was genoemd als mogelijke oppositie-kandidaat, had al eerder zijn scepsis over deelname uitgesproken. "De oppositie heeft geen serieuze kans om te winnen. Iedere keer is tot nog toe zichtbaar gefraudeerd met de uitkomsten".

Maar Vargas, zelf lid van de PRF en voorzitter van de Paraguayaanse Bond van Industriëlen (UIP? had ook scherpe kritiek op de 'weinig zakelijke' wijze waarop de oppositie was omgesprongen met het Plan Z. "Je kunt niet met namen van kandidaten komen, als nog niet eens duidelijk is wie meedoet".

De regering veroordeelde de boycot scherp. "Stemmen van onthouders zijn stemmen van coupberamers", stelde president Stroessner. Zijn minister van Onderwijs, Carlos Ortiz, die ook genoemd wordt als mogelijk opvolger van Stroessner, vergeleek het boycotten van de verkiezingen met terrorisme.

(Uit de Gelderlander)

Regering krijgt te maken met presie van ASEAN

Vietnams laatste mannen van eerste uur nemen afscheid

DE LAATSTE LEGENDARISCHE leiders die Noord-Vietnam na een lange oorlog de overwinning op achtereenvolgens de Fransen en de Amerikanen bezorgden, hebben zich teruggetrokken. Zo werden Pham Hung en Vo Chi Cong tot respectievelijk premier en president van Vietnam gekozen. Dit gebeurde door de volksvertegenwoordiging. De bijna 500 afgevaardigden kozen verder Le Quang Dao tot parlementsvoorzitter.

Pham Hung, de 75-jarige nummer twee van het Politburo van de communistische partij, wordt de opvolger van Pham Van Dong, die 33 jaar premier is geweest. De 81-jarige Dong verzocht in december 1986, net als de 80-jarige president Truong Chinh, vanwege zijn gevorderde leeftijd van zijn functie te worden ontheven.

Hung was tot nu toe vicepremier. Van 1980 tot februari 1987 was hij minister van Binnenlandse Zaken. Hij geldt als een uitgesproken voorstander van samenwerking met de Sovjet-Unie. Na de hereniging in 1976 van het communistische Noord-Vietnam en het kapitalistische Zuid-Vietnam werd hij belast met het integreren van het zuiden in het noorden. Deze 'normalisatie' kostte hem flink wat sympathie bij een deel van de Zuidvietnamese bevolking.

Vo Chi Cong (74), die ook vicepremier was, is een bekwaam politicus. De nummer drie van het Politburo geldt als een gematigd man, die in staat is compromissen te sluiten tussen de verschillende stromingen binnen de partij. In 1935 werd hij lid van de Indochinese communistische partij. Hij nam actief deel aan de strijd tegen de Fransen en de Amerikanen. Na de verovering van Saigon (het tegenwoordige Ho-Chiminstad) in 1975 werd hij lid van het Politburo en vicepremier.

De verschuiving in de landsleiding is vorig jaar juni eigenlijk al begonnen. Vijf ministers werden ontslagen omdat ze geen economische hervormingen hadden kunnen doorvoeren. En in december vorig jaar, tijdens het zesde landelijke partijcongres, kwam het vervolg: Dong Chinh en de oude ideoloog en Nobelprijswinnaar Le Duc Tho traden uit het Politbureau nadat ze hadden toegegeven dat ze er niet in waren geslaagd de economische crisis op te lossen.

Daarmee werd de weg vrijgemaakt voor een nieuwe partijleiding met aan het hoofd de economische hervormer Nguyen Van Linh. Deze 71-jarige, als tamelijk flexibel bekend staande Zuidvietnamees wil economische hervormingen doorvoeren en wordt daarom ook wel de kleine Gorbatsjov genoemd.

Dong noch Chinh had zich herkiesbaar gesteld voor de parlementsverkiezingen van 19 april. Ze lieten toen al doorschemeren dat ze ook hun overige functies zouden neerleggen als het nieuwe parlement bijeen zou komen. Hoewel het parlement volgens de grondwet gemachtigd is de regering te kiezen, is het in feite toch de partijleiding die de beslissingen neemt.

De bijeenkomst van het in april vernieuwde parlement duurde zeker een week. Waarnemers gaan ervan uit dat men uitvoerig van gedachten zal wisselen over mogelijkheden de stagnerende economie nieuwe impulsen te geven. Een mogelijkheid hiertoe vormt de invoering van kapitalistische elementen in de centraal geleide economie, die geldt als één van de armste in de wereld. Per hoofd van de bevolking ligt het jaarinkomen lager dan tweehonderd dollar.

Andere punten die nodig aandacht verdienen zijn de bureaucratie, een grote ondoelmatigheid, een voorthollende inflatie en een stagnerende distributie van goederen.

PRESSIE

Een van de eerste problemen waar de nieuwe regering mee te maken krijgt, zal de pressie zijn die door de Organisatie van Zuidoost-Aziatische Naties (ASEAN) wordt uitgeoefend, hoewel Vietnam zelf geen lid van deze organisatie is. Felle kritiek werd onlangs geleverd op Vietnam door de zes ministers van Buitenlandse Zaken van de ASEAN (Thailand, Indonesië, Singapore, Maleisië, de Filipijnen en Brunei). De kritiek betrof vooral de nog steeds aanhoudende stroom vluchtelingen die volgens hen een gevaar vormt voor de stabiliteit in Zuidoost-Azië. Bovendien zal de ASEAN waarschijnlijk opnieuw de bezetting van Cambodja veroordelen.

Turkije wacht lange hete zomer

Referendum over opheffing ban op oud-partijleiders is in aantocht

ANKARA — Terwijl de temperatuur langzaam boven de dertig graden kruipt, is het inmiddels duidelijk dat Turkije ook op politiek gebied een lange, hete zomer tegemoet gaat. Er zijn verkiezingen in 84 nieuwe gemeenten; op 6 september vindt een referendum plaats aan de hand waarvan duidelijk wordt of de politieke ban van de oud- partijleiders wordt opgeheven en daarnaast is het allerminst uitgesloten, dat in plaats van in 1988 dit jaar vervroegde algemene verkiezingen worden gehouden.

De verkiezingen in de nieuwe gemeenten verspreid over Turkije zijn op zich niet zo belangrijk, maar het feit dat ze nu plaats vinden, maakt dat de uitslag ook in de nationale politiek zal doorspelen. Menige politieke waarnemers beweert al weken, dat het resultaat van deze provinciale stembusslag voor de conservatieve premier Ozal bepalend zal zijn of hij wel of niet de algemene verkiezingen naar dit jaar zal verschuiven.

Het referendum in september wordt algemeen gezien als een belangrijke ontwikkeling in het proces van democratisering in Turkije. Op basis van art. 4 in de nieuwe grondwet, die na de militaire staatsgreep in 1980 is opgesteld, zijn zo'n honderd oudpartijleiders tot 1982 uitgesloten van een actieve rol in de politiek. Deze bepaling in de grondwet is van het begin af aan zowel in Turkije zelf, als met name in Europa uiterst omstreden geweest en het is dan ook niet verwonderlijk dat de hoogste generaal in Turkije, Necdat Urug, onlangs in een interview in de liberale krant «Milliyet» zei, dat bij nader inzien de politieke ban wel eens een vergissing zou kunnen zijn geweest.

Premier Ozal, die over een meerderheid in het parlement beschikt, heeft van het begin af aan gesteld grondwets- wijzigingen alleen te willen doorvoeren als ze aan een referendum zouden worden onderworpen, omdat de constitutie in 1982 ook pas na een volksraadpleging van kracht is geworden. De oppositie van sociaal- democraten en conservatieve liberalen daarentegen voelde er veel meer voor deze zaak aan het parlement over te laten.

Het wetsvoorstel, dat wijzigingen in de grondwet regelt — het is overigens de eerste keer dat een burgerregering in Turkije veranderingen in de constitutie aanbrengt — is desondanks met eveneens de steun van een deel van de oppositie aangenomen en inmiddels ook voorzien van de handtekening van president Evren. Wat nu nog moet gebeuren is het opstellen van een wet met betrekking tot het houden van referendums.

VRIJ MAN

Desondanks zijn van de vier belangrijkste oud-leiders op dit moment alleen Demirel van de liberale conservatieven en Erbakan van de religieuze fundamentalisten, die verenigd waren in de partij van National behoud, na het opheffen van de politieke ban weer vrij man. Art. 76 van de grondwet stelt namelijk, dat degenen die zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf, of gezamenlijke straffen van een jaar of langer, niet meer in de gelegenheid zijn een politieke partij in het parlement te vertegenwoordigen.

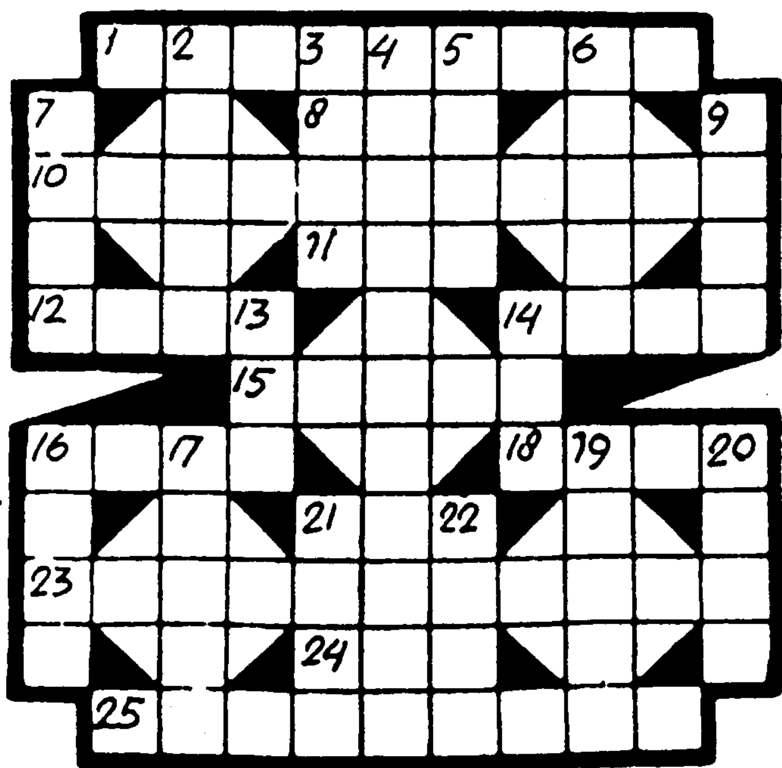
Türkes, de oud-leider van de fascistische partij van Nationale actie, is inmiddels veroordeeld tot elf jaar gevangenisstraf, al loopt zijn zaak nog in hoger beroep. De Sociaal- democraat Ecevit heeft nog zo'n honderd rechtszaken tegen hem lopen op grond van zijn betrokkenheid bij de partij van democratisch links van zijn vrouw Rahsan Ecevit. Voor één van die zaken is hij inmiddels al veroordeeld tot elf jaar en twee dagen celstraf en het wachten is nu op de uitspraak in hoger beroep. Die uitslag is dus bepalend voor de politieke toekomst van Ecevit. Eveneens heeft hij na de militaire staatsgreep voor korte tijd gevangen gezeten voor het kritiseren van de ondemocratische houding van de toenmalige Turkse machthebbers.

Een andere ontwikkeling, die voor de regering- Ozal aanleiding is om nog eens te benadrukken in hoeverre de democratie in Turkije inmiddels alweer gestalte heeft gekregen, is het besluit om na 19 juli de staat van beleg volledig op te heffen. Die maatregel geldt nu nog in vier provincies in het zuidoosten van het land en zal daar worden omgezet in een soort noodwet, die eveneens in vijf andere provincies geldt. Het verschilt in zoverre van de staat van beleg, dat het gezag weer in handen is van burgers, in plaats van militairen.

Het feit dat de provincies Diyarbikar, Hakkari, Mardin en Siirt de laatste zijn waar de staat van beleg wordt opgeheven, is het gevolg van het feit dat daar sinds een aantal jaren de strijd van Koerdische nationalisten weer is opgelaaid. De Turkse regering heeft in het zuidoosten van het land speciale militaire eenheden gelegerd, die er op zijn getraind de activisten te ontmantelen.

(uit de Haagsche Courant)

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. bevorderen; 8. beweging van de tong; 10. schriftgeleerde; 11. rivier in Frankrijk; 12. oningewijde; 14. kippeziekte; 15. pook; 16. drietal; 18. koraaleiland; 21. traag;

23. oorspronkelijk; 24. meisjesnaam; 25. aardmannetje.

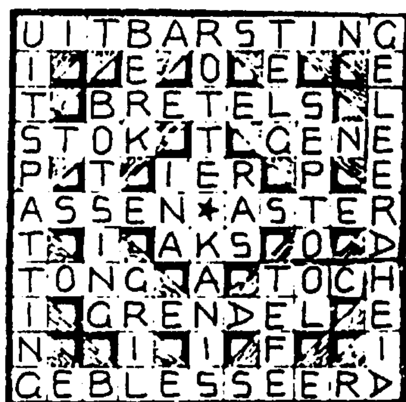
VERTICAAL: 2. kuilnet; 3. grondsoort; 4. door willekeur bepaald; 5. plaats in Duitsland; 6. juwelenkistje; 7. holtedier; 9. doopvader; 13. omroepvereniging; 14. groente; 16. kegelvormig; 17. plaats in Turkije; 19. torenomgang; 20. kleur; 21. Engelse titel; 22. denkbeeld.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Robert Arends
Savoneta 26-A
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 tijdens kantooruren

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

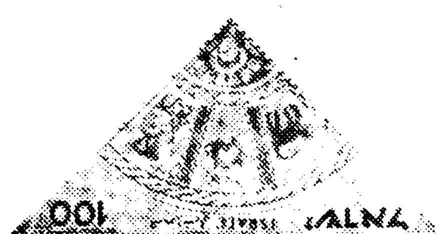
Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 9 juli 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Postzegels

IN HET VORIGE artikel vertelde ik u, dat de Italiaanse Posterijen de tweelingen Castor en Pollux op een tweetal zegels ten tonele voerden bij het vijftig jarig bestaan van de éénwording van Italië onder het Huis van Savoye. Dat was in 1911. In 1913 laten de Italiaanse Posterijen Castor en Pollux nogmaals aanrukken in dezelfde zegelbeelden. De frankeerwaarde wordt echter bij deze zegels door middel van een opdruk - die dan nog even in twee verschillende afmetingen voorkomt - gewijzigd in 2 centesimi.

Het op filateliegebied ook niet bepaald zuinig met emissies omspringende Israël heeft Castor en Pollux als het sterrebeeld "De Tweelingen" op een postzegel geplaatst. De eerste keer was dit op 17 september 1957 met een soevenierveIletje ter waarde van 1 Israëlisch pond. Dit doorstoken bloc is langs de doorsteeklijnen te verdelen in vier driehoeken met respectievelijk een frankeerwaarde van 100, 200, 300 en 400 prutot. Castor en Pollux bevinden zich dan in het driehoek van 100 prutot.

Op 27 februari 1961 produceren de Israëlische Posterijen voor de tweede maal de hele dierenriem met toebehoren. De tweelingen belanden nu op de zegel van 6 agarot en hebben, eerlijk gezegd, meer weg van Ot en Sien uit de eerste klas van de basisschool, dan van de ferme jongens, stoere knapen uit de Griekse en de Romeinse mythologie. Ik geloof, dat het nu toch zo langzamerhand tijd wordt of is om naar ons uitgangspunt "De filatelie en de XVII-de Olympiade van Rome" terug te keren om een algehele verwarring te voorkomen.

U zag, dat de Italiaanse Posterijen in het pré-Olympische jaar 1959 reeds een beroep deden op de beurzen van de filatelisten door op 23 juni 1959 met een serie van vijf Olympische zegels op de markt te komen. Ik meen, dat het rood-oranje exemplaar van 15 lires uit deze serie met een afbeelding van de Dioscurenfontein van Rome nu wel voldoende besproken is. Vervolgens is de blauwe zegel van 25 lires met de Kapitooltoren van Rome aan de beurt. Reeds vanaf de vroegste tijden vormde het Kapitool de voornaamste verdedigingsburcht van het oude Rome.

Eerst in het jaar 410 gelukte het aan de Hun Alarik als eerste het Kapitool te veroveren. Uit de tijd van vóór de christelijke jaartelling is het historische feit bekend, dat de op het Kapitool levende ganzen door hun gesnater de eeuwige stad behoed hebben voor een brandschatting door de Galliërs onder het bevel van een zekere Brennus. Die beestjes verbleven daar niet als voedselvoorraad voor de verdedigers, maar waren aan Juno gewijd, de enige wettige echtgenote van oppergod Jupiter.

In de Griekse mythologie huppelt deze godin rond onder de naam van Hera Boöpis of Hera de Koe-ogige. In de Griekse boeken is zij de gemalin van Zeus. Er staat over haar geschreven, dat zij een lastige en een jaloerse echtgenote was. Vooral dit laatste mag geen verwondering baren, gezien het enorme aantal escapades, slippertjes en scheve schaatsen, dat aan oppergod Zeus wordt toegedicht. Vooral toen Zeus het presteerde geheel uit zich zelf Pallas Athene in dit aardse tranendal neer te poten, kende haar woede geen grenzen meer vóór zij dit biologisch wereldrecord ge-evenaard had.

Om uw geheugen even op te frissen: Pallas Athenen sprong geheel geharnast en gewapend uit de schedel van Zeus te voorschijn. Dit tot nu toe onovertroffen huzarenstuk is te zien op de Griekse 2-drachma-zegel van 1974.

Maar terug naar Hera de Koeogige. Mogelijk is Hera bij de Amerikaanse televisieserie "Mission impossible" in de leer gegaan, feit is, dat zij enige tijd na Zeus' alle natuurwetten tartende kunststuk, zonder tussenkomst of hulp van een vertegenwoordiger van hetgeen nog altijd als het sterkste geslacht omschreven wordt, de oorlogsgod Ares in het leven riep, daarmede het haar toebehorende kindertal tot drie verhogend. Hierbij was slechts één dochter, Hebe genaamd, die in de Romeinse mythologie als Jeventutas rondloopt, de godin van de eeuwige jeugd. Hebe mocht de goden en godinnen de nectar schenken, de honingdrank, die uitsluitend aan wezens van hogere orde was voorbehouden.

M. ARVIS

(wordt vervolgd)

KARIKARI

1701 — Zoals de goede drinker eerst wat rum plengt voor de overledenen en dan pas de fles aan de mond zet, was het vroeger ook gebruikelijk wat koffie te morsen, vóór de eerste slok.

1702 — In Sorsaka heeft een put gelegen die Shete pilá heette, Zeven pilaren; maar die is er niet meer.

1703 — "Ik heb iemand die naar Venezuela ging gevraagd een brood mee te brengen. Dit is nu twee jaar oud. Ik bewaar het in een plastic zak en laat het iedereen zien."

1704 — Een paraplu mag je niet in huis openmaken; dat is riskant, je moeder kan dan sterven.

1705 — Oude mensen zie je nog wel eens met een touwtje om de pols lopen. Ze voelen zich zwak en zo'n touwtje geeft kracht.

1706 — De beste loopdieren zijn de muilezels; die liepen van Sabaneta naar de stad, zegt men, in een ruk.

1707 — "Mijn grootvader had een ruim huis gebouwd, maar het verging hem daarin niet goed. Later kwamen we aan de weet, dat een vijand voor de bouw mensenbeenderen in de grond gestopt hadden."

1708 — De sloppenbuurt Ulanda, pas geheel afgebroken, was oorspronkelijk een onderdak voor klipwerkers.

1709 — "Als een bulldozer een oude boom wegduwt, kun je de eigenaar erop zien zitten." Nooit gezien.

1710 — "Is je man ontrouw geweest dan leg je in zijn slaap een imansteen onder zijn kussen. Hij gaat dan hardop aan de eigenaar van de steen vertellen met wie hij op stap is geweest."

1711 — "Dieren die ziek zijn giet je een aftreksel van basora liber gemengd met karpata in de bek."

1712 — "Als je 's avonds in de wildernis loopt, moet je alpargata's aanhebben en vlug lopen. Of er mensen zijn hoor je aan het kraken van takjes en het opvliegen van vogels."

1713 — Een zeer plastische uitdrukking voor met aandrang bidden is: bati den lomba di Djos, God op zijn rug slaan.

1714 — "Eens trouwde een vrouw, die tevoren een bruamaakster bezocht had, een die een munt op haar voorhoofd had. In de huwelijksnacht bleef ze dood."

1715 — Een man ging eens dansen bij een bruavrouw. Na een tijdje merkte hij, dat zijn voeten niet meer op de grond stonden. Hij schrok, vluchtte weg en stond buiten weer op de grond."

1716 — Een goed gemetselde put is Pos Kasabi, de Kassaveput, aan de weg naar Westpunt dicht bij Jakumén.

1717 — "Aanstaande zondag zal ik een meisje behandelen, dat bezeten is door een paard; ze ziet er lelijk uit met die paardekop. Ze is al naar een dokter en naar zeven kurioso's geweest."

1718 — Een cent of nog beter een gouden munt vast in de portemonnee houden, trekt meer geld aan."

1719 — Een helderziende: "Iedere keer als ik voorbij Groot Ravenhof kom, voel ik dat in het ronde landhuis een ongelukkig mens zit opgesloten."

1720 — "In Den Koko is eens een onzichtbare bezig geweest in een huis. De bewoners lieten mensen voor geld de ravage zien, die deze had aangericht en hebben er heel wat mee opgehaald."

Paul Brenneker

ÑAPA

"Foto '87" in Instituto di Cultura

De meest gefotografeerde expositie

Op originele wijze werd in de expositiezaal van het Instituto di Cultura vrijdagavond de xpositie "FOTO '87" geopend.

Na een kort openingswoord door dhr. Stan Kuiperi van het ICA werd de grote groep aanwezige deelnemers en andere geïnteresseerden uitgenodigd de expositiezaal binnen te gaan. Anders dan gewoonlijk was de zaal nu echter helemaal donker! Op een afgesproken teken flitsten opeens tientallen flitsapparaten (door de deelnemers meegebracht), stroboscooplampen en andere elektronische flitslampen door de hele zaal, terwijl er tegelijkertijd ook elektronische muziek uit het donker opkwam.

Door deze bijna een volle minuut durende "happening" ontstond een zodanig verrassend visueel en auditief effect, dat het aanwezige publiek dit met een warm en spontaan applaus beantwoordde. Het langzaam ontstoken zaallicht, en de labyrinth-achtige inrichting van de zaal, met een groot aantal hoge, spierwitte panelen met de in strak witte passe partouts gemonteerde foto's, droegen extra bij aan het aparte effect van deze openingsavond.

"Foto '87" is de eerste jaarlijks terugkerende fotografie- expositie die het ICA, als onderdeel van een vrij uitgebreide serie beeldende kunst en andere exposities in 1987, organiseert.

Zoals dhr. Stan Kuiperi bij de opening onderstreepte, is het ICA hiertoe overgegaan met als doel een concrete, praktische bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de uitoefening van de fotografie op Aruba.

De fotografie is, naast bijv. film, immers een zeer belangrijk communicatie- en informatiemiddel, welke als geen ander medium gebruikt wordt in de (visuele) registratie van de ons omringende wereld. Beelden uit alle hoeken van de wereld bereiken ons, dankzij de fotografie "vereeuwigd". (Zie bijv. de foto's van het verdwenen viaduct bij Manchebo en die van het ingestortte "Castillo" aan de Wilhelminastraat.)

De fotografie vormt echter ook een op zich staande, serieuze kunstvorm (met een grote "K"), met een - zij het relatief korte - eigen geschiedenis en ontwikkeling. De artistieke fotografie, naast bijv. industriële- of reportage- fotografie is een bloeiende en boeiende kunstvorm met een vaste plaats in de wereld van de beeldende kunst en audio- visuele media. Een voorbeeld hiervan is bijv. de Canon-galerie tegenover het Centre Pompidou in Parijs, waar het hele jaar door allerlei foto- exposities te zien zijn.

Hiernaast is de fotografie ook een medium voor persoonlijk gebruik met veel verschillende genres, waarvan de meest bekende zonder twijfel de "familiefoto's" en de "vakantiekiekjes" zijn. Fotografie als familieregister en bewijs van de verovering van verre landen en culturen.

In de expositie "Foto '87" wordt duidelijk dat de meer dan twintig deelnemers de fotografie heel serieus neemt. Opvallend is het feit dat de deelnemers bijna allen hobbyisten zijn, die zichtbaar met veel toewijding bezig zijn.

De professionele fotografen kijken, zo te zien, eerst nog even de kat uit de boom. Zij zullen in ieder geval volgend jaar hard moeten werken om zichzelf als professioneel waar te maken, gezien het uitstekende niveau van de collectie.

De 22 deelnemers zijn: Ingrid Albertus, Roberto Angela, Charles Brown, Louis Boekhoudt, Hemmy Croes, Michael Croes, Marjon Egberts, Janine Flanegin, Rinus de Graaff, Max Hassel, Dax Hassel, Edwin Kock, Stan Kuiperi, Ronald Lemminga, Franklin Lue, Arsenio Maduro, Albertico de Palm, Guy Paris, Victor Pieters, Jossy Semelier, Wong Wai-Meng en Wong Wai-kon.

Hieronder vallen verschillende groeperingen zoals de Aruba Camera Club en "the Photographers", die met hun inzendingen een belangrijke bijdage hebben geleverd. Samen met alle individuele deelnemers heeft men gezorgd voor een zeer gevarieerde collectie bestaande uit zwartwit; kleur- en experimentele fotografie met verschillende onderwerpen (o.a. modellage, stilleven, landschappen, architectuur, abstraktie, astronomie, etc.). Een bezoek aan deze expositie is dan ook van harte aanbevolen. Gelet op het enthousiasme van de deelnemers en het kwaliteitsniveau van de expositie kan men zonder meer stellen dat "Foto '87" een belangrijk succes is.

Asiel geluiden

VAKANTIE, VAKANTIE, VAKANTIE!! Hóórt U nog iets anders? Gaat U er ook vandoor? Hebt U aan Uw dieren gedacht? Blijven ze thuis bij een - laten wij hopen - verantwoordelijke verzorger, zorg dan dat de honden voorzien zijn van een stevige *halsband-met-penning*. U kunt dat bij ons op het Asiel komen halen.

Zorg, dat Uw plaatsvervanger-in-huis het nummer van Uw dierenarts kan vinden. Het nummer 614000 van de Veterinaire Dienst voor NOODGEVALLEN. De portier *moet* kunnen vertellen welke dierenarts dienst heeft en waar en wanneer hij te bereiken is. Laat U niet afschepen!! Tenslotte het nummer van het Dierenasiel op Parera: 54300. Helaas kunnen wij nog geen 24 uur service geven, maar wij helpen waar mogelijk. Honden die hun baas missen willen nog wel eens aan de kuiten trekken. Laat Uw huisbewaarder ons daarvan onmiddellijk op de hoogte stellen. Misschien kunnen wij van dienst zijn.

Hebt U Uw dieren graag ergens veilig: breng ze in het Dierenpension van de DIERENBESCHERMING op het Asiel te Parera.

De honden zullen U zeker missen, maar heus, ze worden goed verzorgd en delen mee in de liefde, die op het Asiel heerst. Ze hebben ruime hokken en rennen en ze mogen regelmatig de benen strekken, in de speelwei of buiten op een wandeling aan de lijn. Wilt U wèl voor een recente gezondheidsverklaring van de dierenarts zorgen?

Hij kan nagaan of aan de noodzakelijke voorwaarden is voldaan: algehele conditie/gezondheid, hartworm negatief, al dan niet pillen slikkend ter voorkoming van eventuele besmetting, en inenting tegen Parvo en Hondeziekte. Is het advies van de dierenarts niet voor 100% positief, dan blijft het verblijf in ons Dierenpension wel voor eigen risico van de eigenaar.

Poezen nemen wij bij uitzondering op in pension. Ze komen dan in een grote kooi in het kattenhok. Niet ideaal voor langere periodes. Hoewel ook poes best regelmatig de benen mag strekken en buurten bij de Asielpoezen. Poes wel graag een halsbandje aandoen ter identificatie! Toch, poes zit natuurlijk het liefst op zijn eigen vensterbank.

Rest ons U een prettige vakantie toe te wensen en een behouden terugkeer op ons dushi Korsou. Te aworo!!

Voor mensen die echt geen raad meer weten met hun geld, is er weer iets nieuws uitgevonden. Na de rage van diamanten halsbandjes voor poedeltjes en gouden colliertjes voor de pekinees, heeft Jane Ulloa zich nu op de rest van de diertjes gestort. Want ja, zo'n harig lijf vraagt natuurlijk om een bedekking. Zij ontwierp roze satijnen jurkjes met tule en bijbehorende capes, een bruidsjurk en een zwangerschaps- T-Shirt met de tekst «I rolled over for Rover» voor de trouwe viervoeter. Ook de lingerie- lijn ontbreekt niet. Voor de 'heren' is er onder andere een matrozenpakje.

De collectie werd geshowd in het Bal Harbour restaurant in Miami, een etablissement dat zich vorig jaar al onderscheidde door een hondenmenu. De show werd bezocht door ruim 25 -welgestelde- hondenbezitters, zonder hun object van liefde overigens want dat zou te veel problemen veroorzaken, zo oordeelde men. De creaties kosten tussen de 75 en 325 dollar. Op de foto een cocker spaniel die, in haar butler- outfit, de glazen champagne ronddeelt. Wat zou een échte hond hier nu van denken ?

Slachtoffer Lise Lesevre

Barbie was een beest

'BIJ DE EERSTE confrontatie in januari durfde hij me nauwelijks aan te kijken. "Ik heet Klaus Altman", zei hij maar steeds en ik antwoordde: "U bent Klaus Barbie, de slachter van Lyon. U heeft mij gemarteld." Zijn ogen ontvluchtten de mijne. Hij zei dat hij nooit vrouwen had gemarteld. "Ik heb nooit vrouwen gemarteld!" Drie keer heb ik hem dat laten herhalen. Geen vrouwen, zo bedacht ik, maar hoeveel mannen dan...?"

Mevrouw Lise Sevèvre is een van de weinige, nog levende, slachtoffers van nazi-beul Klaus Barbie, die van 1942 tot 1944 chef van de Gestapo in Lyon was.

Ervan verdacht een vooraanstaande rol te spelen in de Franse verzetsgroep 'Combat', werd de inmiddels 87-jarige mevr. Lesèvre op 13 maart 1944 in Lyon gearresteerd en overgebracht naar de Ecole de Santé Militaire, het hoofdkwartier van de Gestapo. Daar werd ze 19 dagen lang verhoord en gemarteld door SS-Obersturmführer Barbie.

Hoewel ze aan geen enkele gewapende actie had deelgenomen en voornamelijk koeriersdiensten vervulde, werd Lise Lesèvre door een Duits tribunaal ter dood veroordeeld. Maar omdat haar dossier bij een geallieerd bombardement op Lyon werd vernietigd, ontsnapte ze met veel geluk aan het vuurpeloton. De Duitsers besloten haar naar het concentratiekamp Ravenbrück te deporteren. Op bevel van Barbie werden ook haar man en hun 16-jarige zoon naar een kamp in Duitsland gestuurd. Zij kwamen niet meer terug.

Indrukwekkend

In haar flat in de Parijse wijk Montparnasse vertelt de oude dame in simpele woorden over de oorlog en de doorgemaakte gruwelen. De vastberadenheid, die uit haar heldere ogen spreekt, is indrukwekkend en ontroerend.

Maandag zal ze opnieuw tegenover haar beul staan. Klaus Barbie wordt onder meer beschuldigd van medeplichtigheid aan de deportatie en de moord op Georges en Jean-Pierre Lesèvre en de deportatie van Lise Lesèvre zelf. Niet van marteling, want Barbie's oorlogsmisdaden

...SS- officier Barbie tijdens de Tweede Wereldoorlog...

(gepleegd in militaire operaties of tegen verzetstrijders) zijn al meer dan tien jaar verjaard.

Aanvankelijk wilde de Franse rechter van onderzoek Christian Riss de aanklacht van mevr. Lesèvre niet in de akte van beschuldiging opnemen, juist omdat ze deel had uitgemaakt van een verzetsgroep. Het haar aangedane leed zou in het kader hebben gepast van de Duitse oorlogsvoering en kon de nazi daarom niet meer worden aangerekend. Lise Lesèvre en haar drie advocaten-onder wie de voormalige socialistische minister van buitenlandse zaken Roland Dumas - bestreden dat en kregen gelijk van het Gerechtshof.

Wreed

"Barbie was een buitengewoon wreed beest", vertelt de oude dame over haar ontmoeting met de Gestapochef. "Fanatieker en gemener dan de andere SS-ers. Hij was een slecht ondervrager, maar je zag dat hij het fijn vond mensen te laten lijden. Hij genoot ervan me met een bullepees of met een knoet af te ranselen. Dat ik naakt vastgebonden op een tafel lag, wond hem op.

"U kent Didier. Wie is Didier? Waar is Didier?", vroeg hij steeds. Toen ik gepakt werd, had ik namelijk een brief bij me voor een Didier, alias Albert Chambonnet, die naar ik later hoorde, een belangrijke figuur in het verzet was. Wat er in die brief stond, heb ik nooit geweten, maar Barbie was door het dolle heen. Negen dagen hield hij me in de martelkamer.

Aan het begin van een marteling was Barbie altijd aanwezig. Zijn knechten namen het dan over en de laatste klappen gaf hij zelf. "Als je praat, ben je vrij", probeerde hij af en toe, en dan begon hij weer te slaan.

Met een cocktail van bier en cognac dronk hij zich telkens moed in. Als de slachtoffers van zijn martelingen 's avonds uitgeput in de kelder van het Gestapokwartier lagen, dan kwam hij nog eens langs met twee honden. Met zijn schoenpunt draaide hij de lichamen om en als hij een jood meende te herkennen, dan trapte hij die in het gezicht."

Warm-watertest

Lise Lisèvre verbeet haar pijn. Ze heeft niets gezegd. Eenmaal dacht ze dat het afgelopen was. Dat was toen Barbie haar aan de zogeheten 'warmwatertest' onderwierp. Die hield in dat de handen van het slachtoffer op de rug werden gebonden en het hoofd achtereenvolgens in badkuipen met gloeiend heet en ijskoud water werd gedompeld.

Lise Lesèvre werd onder water gehouden tot ze bijna was verdronken. De herinnering daaraan was zo gruwelijk dat ze meer dan twintig jaar na de oorlog bijna flauwviel bij het zien van die grote ouderwetse badkuipen.

"Barbie was een sadist. Om me te laten praten had hij eens spullen van ons thuis en foto's van mijn kleine Jean-Pierre op de hoek van zijn bureau gelegd. Op papiertjes stond 'mama, mama'. Overal. Geschreven in het het handschrift van mijn kleine Jean-Pierre. Mijn angstkreet waarop Barbie zat te wachten, heb ik alleen inwendig geslaakt."

...Jacques Vergès, de verdediger van de oorlogsmisdadiger Klaus Barbie, zal zich tijdens het proces bedienen van zijn beproefde taktiek van niet- erkenning van de rechtbank...

Schok

Het heeft lang geduurd voordat Lise Lesèvre haar oorlogstrauma had verwerkt. Een schok kreeg ze in 1972 toen ze niets vermoedend de televisie aanzette en het interview zag van de Franse journalist en nazi-jager Ladislas de Hovos met Klaus 'Altman'.

"Dat gezicht, die ogen. Mijn lichaam begon te trillen. Dat was Klaus Barbie!". Dat de Amerikanen, 'de bevrijders', de nazi-beul later voor spionagewerk gebruikten en ook naar Zuid-Amerika hebben helpen ontsnappen, noemt de oude dame een 'ongekende barbaarsheid'.

Barbie was een heel slecht verhoorder. Dat hij Jean Moulin (de belangrijkste verzetsleider, red.) heeft dood gemarteld, is hem door zijn Duitse superieuren verweten. Hij had hem moeten door sturen naar Parijs, maar was uit op eigen glorie."

Pijnlijk

Hoe pijnlijk sommige herinneringen ook zijn, Lise Lesèvre wil alles vertellen.

"Opdat de jongeren weten waartoe een systeem als dat van Hitler kan leiden. Het is voor het eerst dat er in Frankrijk nu zo over martelen wordt gesproken. De mensen zijn daarvan misschien meer onder de indruk dan van wat vandaag de dag nog in sommige Zuidamerikaanse landen gebeurt, omdat het dichter bij huis is.

Op sommige scholen maken leerlingen werkstukken over het nazisme en ik probeer ze te helpen als ze om raad vragen.

De jongeren moeten op hun hoede zijn. Iemand als Le Pen kun je onmogelijk vergelijken met Hitler, maar toch ben ik bang voor hem. Fransen zijn geen engelen. De Franse militie was in de oorlog net zo wreed als de Duitsers, laat daarover geen misverstanden bestaan. In het begin wilde niemand toch geloven dat het systeem van Hitler tot zo iets monsterlijks kon worden."

Wat verwacht u van het proces?

"Dat Barbie levenslang krijgt, omdat de doodstraf is afgeschaft."

(Door Bob van Huët van de Gelderlander).

...de uitlevering van Barbie door Bolivia op 5 februari 1983. Twee functionarissen brengen de in een deken gehulde 'slachter van Lyon' naar een auto waarin hij naar het vliegveld van La Paz zou worden gereden...

Aanslag lijkt wel uitgelokt door minister Pasqua

Onrust op Corsica na moord op Lafay

DE CORSICAANSE veearts Jean-Paul Lafay, die na een t.v.-debat in koelen bloede werd doodgeschoten, was als leider van de anti-onafhankelijkheids- beweging doelwit nummer één van groeperingen als het verboden FLNC (het 'Corsicaanse bevrijdingsfront'). Zijn huis werd bij herhaling door aanslagen getroffen en eenmaal belandde Lafay in een ziekenhuis, met een lading kogels in zijn schouder. Hij werd vanuit een hinderlaag neergeknald voor de ingang van een t.v.-studio in Ajaccio, waar hij had deelgenomen aan een debat over Corsica's onafhankelijkheid.

De moord op Jean-Paul Lafay vond plaats aan het eind van een rumoerige reis, die de Franse minister van Binnenlandse zaken Pasqua op het eiland had gemaakt. Pasqua, die in Grasse is geboren en zichzelf een 'continentale Corsicaan' noemt, verklaarde tijdens een van zijn vele toespraken op het eiland dat hij was gekomen 'om de aard van de onrust en de malaise op Corsica beter te begrijpen'.

Men kon zich bij dergelijke woorden afvragen of de Parijse regeerders van het eiland ook in 1987 nog niet door hebben waaruit 'de aard van de onrust' op Corsica bestaat. Tegelijkertijd echter sprak Pasqua - een echte houwdegen uit de eerste dagen van het Gaullisme - stoere woorden over de vastbeslotenheid van 'Frankrijk' om de 'solidariteit' met het eiland te bewaren.

UITGELOKT

Politieke tegenstanders van de minsite - zoals de socialistische oud-premier Fabius - hebben dan ook al laten doorschemeren dat de moord op de leider van de anti-onafhankelijkheids- beweging wellicht is uitgelokt door de nogal opruiende taal waarvan Pasqua zich tijdens zijn reis heeft bediend.

Presidenten en ministers uit de Franse hoofdstad vliegen al jarenlang met steeds weer nieuwe bezwerings- formules naar Corsica heen en weer. Tegelijkertijd gaan de aanslagen gewoon door. Soms vallen ze samen met dergelijke bezoeken, en dan wordt er een bijzondere betekenis aan toegekend.

Nadat de verantwoordelijkheid voor de sluipmoord op Jean-Paul Lafay onmiddellijk de verboden FLNC in de schoenen was geschoven, liet de FLNC weten dat ze met de aanslag niets te maken had. Blijft de vraag of er werkelijk sprake was van politieke motieven, dan wel van die onuitroeibare Corsicaanse zucht tot banditisme en vendetta, waarvoor iedere aanleiding genoeg is om een of meer eilandgenoten naar de andere wereld te helpen. Lafay liet een vrouw en twee kinderen na.

Toen oud-premier Fabius op voorzichtige manier een verband probeerde te leggen tussen de moord en de 'tournee' van minister Pasqua, wist hij dat nog geen enkele Franse regering, indertijd ook de zijne niet, een oplossing voor het Corsicaanse probleem heeft weten te vinden.

STATUUT

De socialisten hadden in '82 een nieuw regeer-statuut voor het eiland in het leven geroepen met grotere beslissings- bevoegdheden op eigen terrein, alles met de bedoeling de 'onafhankelijkheids- strijders' de wind uit de zeilen te nemen. Dit nieuwe statuut, dat de Franse belastingbetaler nog meer geld kostte dan er al jarenlang in het onproductieve Corsica was gepompt, leidde nog in datzelfde jaar tot zo'n opleving van aanslagen, dat de beroemde politie- commissaris Broussard als prefect naar het eiland werd gestuurd om er de bandieten eigenhandig tot bedaren te brengen. Ook de pogingen van commissaris Broussard brachten echter de rust niet waarop de meerderheid van de Corsicanen en de vakantiegangers hadden gehoopt.

In datzelfde jaar 1982 werd ook het FLNC voor ontbonden verklaard, wat in de praktijk niet veel verschil maakt, en een jaar later ontstond een 'Vereniging voor Frans Corsica' (ACF), die in '84 een betoging hield waaraan ruim 20.000 Corsicanen deelnamen. Van deze anti-nationalistische stroming was de vermoorde vee-arts Lafay een exponent.

Het officiële politieke verzet tegen Frankrijk heeft intussen zijn terroristische kanten verloren. Toch is er nog een kleine, maar harde en uiterst actieve kern van 'nationalistische' sluipschutters en bommenleggers over, die minister Pasqua bij voorkeur aanduidt als 'bandieten'.

Dat dergelijk 'uitschot' met een handomdraai kan worden uitgeroeid, kan ook minister Pasqua, ondanks zijn ferme uitspraken, voorlopig niet waarmaken.

(Uit de Haagsche Courant)

Plannen zijn een eind op streek

...Ton van Steen: "We hebben een enorme doelgroep"...

Goede hoop voor een Pop-museum

EEN MUSEUM WAARIN de geschiedenis van de internationale popmuziek centraal staat. Ongeveer twee jaar is Ton van Steen bezig dit plan te verwezenlijken. Zo langzamerhand heeft hij goede hoop dat het popmuseum er komt. Een aantal organisaties, zoals de Stichting Nederlandse Top 40, heeft al toegezegd materiaal af te willen staan voor de collectie.

De muziekbladen Oor, Hitkrant, Muziek Express en Pop Rocky reageerden eveneens positief.

Van Steen verwacht ook steun van de gemeente Den Haag, want dat is volgens hem de aangewezen stad voor een popmuseum. "Den Haag was Beatstad nummer één", weet hij. "Het museum zou dat zeer op zijn plaats zijn. Op die manier wordt dat popverleden in ere gehouden."

Met Hanna de Heus en Robbert Bax vormt Ton van Steen sinds begin dit jaar het bestuur van de stichting Popmuseum. De drie hebben de afgelopen tijd allerlei ideeën op papier gezet. Behalve een overzicht van het ontstaan van de popmuziek in de jaren vijftig en de ontwikkeling die zij heeft doorgemaakt, moet er in het museum onder meer een permanente tentoonstelling komen van mnuziekinstrumenten, kleding, muziekbladen en allerlei curiosa. Er is tevens het plan om in een apart zaaltje popfilms en video's te vertonen. Op aangename geluidsstrekte zullen bovendien popklassiekers worden gedraaid.

"Dit is een uniek initiatief", verzekerte Ton van Steen. "Er is wel een Beatle-museum in Liverpool en een Elvis Presley-museum in Memphis, maar een popmuseum bestaat nog nergens ter wereld. Via internationale popbladen zullen we de aandacht gaan vestigen op ons initiatief".

Het museum moet een plek krijgen op een centraal punt in Den Haag. "Hoe moet in ieder geval gemakkelijk bereikbaar zijn", stelt Van Steen. Wat voor pand het is, doet er niet zo toe. Wij denken bijvoorbeeld aan een leegstaande kleuterschool. Het gebouw zou dan beschilderd kunnen worden door graffitikunstenaars. Over enige tijd gaan we bij de commissie gebouwenbeheer van de gemeente Den Haag een ondernemersplan indienen. Dat plan maken we met behulp van Magriet Lestraden. Zij is museumconsulente van de Federatie van Musea in Zuid-Holland".

Van Steen is om het museum toegankelijk te maken voor een zo breed mogelijk publiek. Volgens hem krijgt het ook een educatieve functie.

"Groepen scholieren kunnen in het kader van hun muzieklessen hun kennis in het popmuseum verrijken".

De stichting heeft geprobeerd prins Willem Alexander als beschermheer van het museum te krijgen, maar het verzoek is afgewezen. Als reden werd opgegeven dat de kroonprins vanwege zijn studie geen tijd heeft.

Als alles volgens plan verloopt, zou het museum eind volgend jaar open kunnen gaan. Van Steen wil daarna nog andere ideeën uitwerken, zoals een podium voor beginnende muzikanten en een geluidsstudio voor popgroepen. "En in de hele verre toekomst willen we ook popfilms gaan maken", zegt hij.

Mocht het museum er komen, dan heeft Den Haag er volgens Ton van Steen een toeristische trekpleister bij. "De reacties zijn tot nu toe overwegend enthousiast. We hebben ook een enorme doelgroep. We rekenen op bezoekers van twaalf tot vijfenveertig jaar: jongeren die net belangstelling beginnen te krijgen voor popmuziek tot de generatie die in de tienerjaren is opgegroeid met Elvis Presley".

Van Steen: "Onze hoop is dat **mensen na een bezoek aan het museum eenzelfde kick hebben** als na afloop van een popconcert. Het moet echt terug dromen worden in het verleden. Muziek roept immers herinneringen op. Dat magische willen we vooral ook naar voren brengen".

Pakkerdjes

Feestneus
om misverstanden te voorkomen:
we vieren voortaan alles weer.
Dus noteer maar 6/3, 27/3, 24/5, 28/6, 4/10 en 31/12.
Spijtoptant

Colus
Ik zal ook jou flink missen de komende drie lange weken.
Een fijne vakantie en doe de groeten daar van
Kras.

Kandidaats Sherai

Samen met je ouders zijn we trots op je! Bo ta hopi great! Je aangenomen familie
H — I en de 3 munsters

Je zult moeten toegeven dat er tenminste 2 dingen zijn die ik heel goed kan.
De kampioen.

Een roos in dun glas en foto's van jou horen voor 't slapen steeds weer: "Ik hou van jou"
De vertroetelaar

Ik wist niet dat je zoveel talen machtig was, of is het alleen maar het woord JA. In ieder geval wel lief, nou niet meer praten over het vorige niet geplaatste maar wel verwachte pakkerdje.

Dear
a non-smoker tastes better and looks better not doing it. I love you for quitting smoking. So keep it up.
A wanderer

Voor een twijfelaar
Je moet altijd voor je rechten opkomen. Dat ben je niet alleen jezelf, maar ook anderen verplicht. Dan weet iedereen tenminste waar-ie aan toe is.
Beterweter.

W.
You loving me, makes it a lot easier. I love you for supporting me in whatever I do.
D.

Voor stapmaatje
Zo lang de grote stap nog niet is gedaan blijf ik maar stappen met jou.
Stapmaatje.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

PRINCE

NADAT 'PURPLE RAIN' was uitgebeend en het verkoopartikel 'Prince' geheel was uitgeven, hebben volgende elpees van Prince ('Around The World In A Day', 'Parade') bij het grote publiek nooit meer datzelfde effect gesorteerd, laat staan verkoopscores gehaald. Alleen het publiciteits- fenomeen en zijn live-reputatie wisten een sporthal nog enkele malen tot de nok toe te vullen.

Op dit moment is Prince weer terug bij zijn uitgangspunt waarvan hij destijds '84 vertrok om in één gemene zwiep de wereld van zich te doen spreken. De massa-hysterie heeft zich inmiddels traditiegetrouw op een ander doelwit gestort, het fenomeen heeft zich andermaal in de luwte teruggetrokken en de uitgesproken liefhebbers van zijn opmerkelijke muziek schuiven met gemengde gevoelens zijn (alweer) volgende (dubbele) werkstuk 'Sign Of The Times' in hun CD-speler.

En Prince blijft Prince, zo mogen we constateren.

Was 'Purple Rain' het 'magnum opus' en de opvolger zijn grote psychedelische verrassing en 'Parade' een krachtige trap na, dan is 'Sign Of The Times' in feite de letterlijke dooddoener. De plaat (platen) is wel degelijk van hoge kwaliteit maar valt overduidelijk buiten de reeks van evidente muzikale verklaringen die Prince totnutoe heeft afgelegd. Voor veel mensen is dat al reden genoeg om van aanschaf van dit werk af te zien. Het voegt namelijk niets wezenlijks toe aan het talent dat we al zo goed kenden. Het is louter een bijzonder veelzijdig en buitengewoon fraai exposé van zijn kunnen, maar zonder verrassing, zonder bijzondere uithalen, zonder opmerkelijke indrukken.

En dan blijkt eens temeer hoezeer een werkelijk borrelend talent zijn onbenullig gehoor in kwaliteit kan leggen en hoe onterecht de reacties kunnen zijn als hij, na een aantal hoogtepunten, voor één moment op eenzelfde hoogte blijft hangen zonder blijk te geven van de behoefte nog verder te stijgen. In zo'n geval als dit, blijkt dat een plaat als 'Sign Of The Times' kennelijk tegenvalt, niet voldoet aan te hoog gespannen verwachtingen en derhalve niet op de juiste waarde wordt geschat.

Toegegeven, het is een werk dat in de verwennerij-cyclus van Prince misschien minder uitgesproken is. Zijn popmuziek staat evenwel boven elke twijfel verheven en dat alleen maakt van, zowel de plaat als de maker, een absolute vedette die inderdaad in de popmuziek ongekend is.

Waar de 'zwarte' funkmuziek hedentendage vergeven is van misselijk-makende technische hoogstandjes die meer zeggen over de kwaliteit van de studio dan die van de artiest, kiest Prince opnieuw en opzettelijk voor sobere, directe en uitermate kaalgeslagen muziek.

Hij bereikt er hetzelfde mee, want er is geen tweede die in deze minimale opzet, waarbij vaak van weinig meer gebruik wordt gemaakt dan het hoogstnoodzakelijke instrumentarium. evenveel opwinding en waardering kan oogsten. Het is - voorbeeld - ook niet voor niets dat Prince kan volstaan met zijn kirrend kontje waar anderen miljoeneninvesteringen voor moeten laten aanslepen.

Bovendien - het wordt tegenwoordig maar al te graag over het hoofd gezien - betreft het hier een meesterlijk muzikant die alle disciplines van het vak tot in de puntjes beheerst. Zijn arrangementen en produktie zijn perfect en dat is een constatering die iedereen met gezonde oren zou kunnen maken zonder onmiddellijk met de muziek te moeten dwepen.

De conclusie dat zowel Prince als 'Sign Of The Times' van eenzame klasse zijn, is niet per se gebaseerd op een onvoorwaardelijke overgave voor het fenomeen en zijn muziek. Er zullen tallozen zijn die allergisch blijken voor zijn 'aanstellerige zwarte dansmuziek', maar tegelijkertijd volmondig zullen toegeven dat het er maar één is die in staat is deze te maken.

Zonder twijfel is Prince een van de grootste muzikale talenten die de popmuziek van de jaren tachtig totnutoe heeft voortgebracht. Dat heeft niet alleen te maken met de verkoopresultaten van de laatste vier elpees want die zijn, op de doorbraak-plaat 'Purple Rain' na, eigenlijk nooit reusachtig indrukwekkend geweest.

De jongeman wist respect af te dwingen door de wijze waarop hij z'n vak uitoefent: nauwgezet, compromisloos, eerlijk, trefzeker en met een creativiteit die voor de popmuziek ongekend mag heten.

Het waren in eerste instantie dan ook pure muziekliefhebbers die het nu 26-jarige fenomeen vijf jaar geleden al op zijn juiste waarde wisten te schatten. En verloop van tijd raakte de grote meute weliswaar ook van Prince gecharmeerd, maar dat had meer te maken met zijn presentatie, rolprenten, pikante details en toevallige (niet-representatieve maar uiterst dansbare) hitsingles, dan met de overtuiging dat het hier inderdaad een bijzonder popartiest betrof.

KIES - KEURIG

Levensmiddelen technologie

In de "AMIGOE" van 15 juni jl., stond als preke "Demei wil lieve[r] geen vlees waar een luchtje aan zit". Op de binnenpagina kon je ver[der] lezen dat het raadslid hiermee protesteerde tegen de import van bedorven vlees uit de Verenigde Staten. Volgens genoemd raadslid kan tegen dergelijke praktijken weinig worden gedaan.

Enige dagen later kon je een bericht lezen waarbij de Hygiënische Dienst en Gezondheidsdienst op Aruba een verbod uitvaardigden op de import en verkoop van een bepaald Chinees merk sojasaus omdat er binnen een tijdsbestek van nog geen maand achtereenvolgens jonge ratjes, kakkerlakkeneitjes en glassscherven in de flessen met sojasaus waren aangetroffen.

Soms lijkt het erop alsof sommige producenten en importeurs weinig geven om onze gezondheid, en die indruk wordt nog eens bevestigd als je produkten die aan bederf onderhevig zijn koopt waarbij je achteraf merkt dat over de uiterste verkoopdatum (toevallig?) een prijsetiketje geplakt is.

Genoemde voorbeelden geven aan dat er mensen zijn die het met de kwaliteit van het voedsel niet zo nauw nemen. Gelukkig staat daar een groeiend leger van prijs- en kwaliteitbewuste consumenten tegenover.

Om te waken over de kwaliteit van het voedsel dat wij dagelijks nuttigen heb je deskundigen nodig. Tot die deskundigen behoort o.a. de levensmiddelentechnoloog. Deze deskundige houdt zich behalve met controle op de kwaliteit ook bezig met de produktie, de verkoop en de ontwikkeling van nieuwe en betere produkten. Het gaat hierbij om diepvriesprodukten, brood, conserven, veevoeding, snacks, pindakaas, tomatenketchup enz. Afgestudeerden van deze richting komen, afhankelijk van hun specialisatie, o.a. terecht bij keuringsinstanties en levensmiddelenindustrieën.

Er bestaan opleidingen op lbo, mbo, hbo en academisch niveau. Alle opleidingen hebben echter gemeen dat een exact inzicht en belangstelling voor scheikunde en natuurkunde noodzakelijk is. Beide vakken vormen dan ook vaak een verplicht onderdeel van het vakkenpakket, evenals wiskunde omdat zonder dat vak natuurkunde meestal niet te volgen is. Op de Middelbare school voor de Levensmiddelen Technologie (MSLTe) en de Middelbare Landbouwtechnologische School (MLTeS) kun je op twee niveaus een opleiding volgen. Het A-niveau duurt 4 jaar, waarvan een stagejaar, en is bestemd voor bezitters van het MAVO-diploma met wis- en natuurkunde, diploma LBO met natuurkunde of biologie. Het B-niveau duurt drie jaar waarvan het 2e jaar een stagejaar is. Voor verdere inlichtingen: RMAS, Bergerweg 25, 1816 BM Alkmaar.

De Hogere School voor Levensmiddelen Technologie (HSLTe) of de Hogere Landbouwtechnische School (HLTeS) bieden beide een vierjarige opleiding. Het eerste jaar is een propadeutisch jaar. De volgende anderhalf jaar is de ingenieursfase-I; de laatste anderhalf jaar de ingenieursfase-II. Er zijn vier praktijkperioden. Voor kandidaten met een deficient pakket (d.i. een pakket dat niet voldoet aan de wettelijke vereisten) bestaat de mogelijkheid tot het volgen van een schakelklas. Bezitters van het HAVO-diploma moeten natuur- en scheikunde in het pakket hebben.

De bezitters van het diploma HSLTe of HLTes, die gerechtigd zijn de wettelijk beschermde en erkende titel van ingenieur (ing.) te voeren, zullen vooral emplooi vinden als bedrijfstechnoloog bij de voeding- en genotmiddelenindustrie, die zoals bekend ook op Curaçao, soms al heel lang zelfs, aanwezig zijn, en waarvan er binnenkort weer enkele bij komen.

Aan de Landbouw Universiteit Wageningen (voorheen Landbouwhogeschool) kun je levensmiddelentechnologie studeren na een propadeuse in landbouworiëntatie, Algemene en Fysische Chemie, Wiskunde of Biologie. De studie duurt vier jaar. Vereiste vakken zijn ook hier natuur- en scheikunde. Tot de specialisatiemogelijkheden behoren: levensmiddelenchemie, levensmiddelenmicrobiologie, levensmiddelennatuurkunde en levensmiddelentoxicologie. Bij de afdeling Studentenzaken kun je de brochure "Levensmiddelentechnologie" aanvragen.

Adres: Studentenzaken, Salverdaplein 11, 6701 DB Groningen.

Aan de Universiteit van Amsterdam kun je medische biologie studeren met als afstudeerrichting gezondheidswetenschappen en voeding.

PEDRO CASIMIRI

IN DEZE RUBRIEK kun je informatie verwachten over mogelijke opleidingen, de eisen die daarbij gesteld worden, adressen waar je terecht kunt voor meer gedetailleerde informatie, de beroepsmogelijkheden, enz.

ARUBA AGENDA

SCOPEN
ULEVARD THEATER
0.15 - 24.00 uur *Fire Walker* (14 jr.).
20.45 uur *Some kind of wonderful* (18 jr.).
RIVE-IN: 20.30 + 24.00 uur *The Black Cat* 8 jr.).

.....

OTICA'S (nachtdienst)
bao brug: Sta. Anna, tel.: 28181.
riba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

.....

ACHTREGELING DOKTOREN
njestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki endert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A. derstap, Sta. Cruz 362, tel.: 28017.
s Chiquito, Savaneta en San Nicolas: ter E. Weststrate, via Centro Medico San colas, tel.: 48833.

.....

T GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; ord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: : 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Da- a: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kan- or).
oor brandgevallen, ongelukken of n of ander ongeluk gelieve armcentrale op te bellen, tel.: 115)

.....

VERSEN
IGHT INFORMATION CENTER: dage- s geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 r informaties via verkeerstoren.

SSO SERVICE CENTER (Oranjestad): .00 **uur per dag geopend** (alleen geslo- n van zondag 20.00 uur tot maandagmor- n 07.00 uur).

OKTER HORACIO ODUBER HOSPI- AL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 8.30-19.30 uur.

NGFESTIVAL: 20.00 uur 2e Mexicaanse tival - Centro di Barrio Brazil.

PORT
ERKAMP (Politie Opleidingsschool): ales; daarna prijsuitreiking - Camacuri wling Center.
ASEBALL (selectiewedstrijden): uth League vs North League (senior eague) - Little League Ballpark.
RCCO: 19.00-23.00 uur «Grandprix 987»- wedstrijden - Marlboro Tennis- ark.

*****

ONDAG
IOSCOPEN
OULEVARD THEATER
18.00 uur *Pinocchio* (alle leeft.); 20.15 uur *re Walker* (14 jr.).
20.45 uur *Some kind of wonderful* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *The Black Cat* (18 jr.).

.....

IVERSEN
RUBA SECRETARIES ASSOCIATION: 0.00 uur jaarlijkse vergadering - Manchebo each Hotel.
OTI FESTIVAL ARUBA: 19.00 uur voorse- ectie - Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel.

SPORT
TAFELTENNIS: tafeltennis- toernooi - club- ebouw Estrellaclub.
FIETSTOCHT (**Malta Amstel Base- ballclub**): 09.00 uur vertrek vanuit Esso- club naar de finish bij Buurtcentrum Brazil.
ARCCO: 17.00-22.00 uur «Grandprix 1987»- wedstrijden - Marlboro Tennispark.
SOFTBALL: 09.30 uur toernooi om de «Copa Amstelito» - Astros Ballpark te Pa- vila.

.....

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Style with Elsa Klensch (CNN); 18.20 Science and Technology (CNN); 18.40 Countdown; 19.30 Big story (CNN); 20.00 Telenoticias; 20.30 St. Elsewhere: «Rain»; 21.30 Estreno: «I married Klondike»; 23.00 CNN international news; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Studiosport; 18.00 Highway to heaven: «Banker & Bum»; 18.50 This week in review (CNN); 19.30 Showtime; 20.30 Telenoticias; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international news; 22.45 Santo Domingo invita; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 18.00 Mr. «T»; 18.30 CNN International news; 19.30 The world tomorrow: «Coping with stress»; 20.00 Telenoticias; 20.30 You again?: «Uncle Randy» 21.00 Dynasty; 22.00 Telenovela: «Venganza de Mujer»; 22.45 This week in Japan; 23.10 Showbiz today (CNN); 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

*****

EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche and zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen (doop- dienst); zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: geen dienst.

DE NIEUWE APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

Regeringspartijen in minderheid bij behandelen MEP-motie

Staten nog niet klaar met ontslag-brief min. Kelly

ORANJESTAD — De Staten van Aruba hebben gisteren nog geen overeenstemming bereikt over de brief, die aan de gouverneur moet worden geschreven om minister Kelly het gevraagd ontslag te geven. Bij de behandeling — na uiteenzetting door minister Kelly, die aan de ministertafel zat en duidelijk stukken zat te tekenen om nog eens te laten zien dat hij nog steeds in functie is — werd door de MEP een motie ingediend tegen het beleid van premier Eman. Over het wel of niet behandelen van de motie — de AVP- fractieleider Gonzalez vond dat dit niet nu ter sprake was — werd wel aangenomen omdat de ADN en MEP met tien zetels in de meerderheid waren tegen de regeringspartijen met negen omdat Digna Laclé en Servito Thijsen afwezig waren. Besloten werd de premier — die dit weekeinde op uitnodiging van gouverneur Hernandez Colon de feestelijkheden van 4 juli op Puerto Rico bijwoont — voor maandagmorgen in de Staten uit te nodigen. De vergadering werd geschorst. Of deze maandag door kan gaan, is nog een vraag daar vele Statenleden onder meer dit weekeinde op vakantie buiten Aruba gaan.

Voor het Staten- reces, dat maandag begint, hebben de Staten drie dagenlang vergaderd over allerlei onderwerpen. Onder meer werd gisteren uitvoerig vergaderd over de brief, die aan de gouverneur moet worden geschreven—zoals door de gouverneur verzocht voordat hij ontslag kan verlenen — over het gevraagde ontslag van minister Kelly. De heer Kelly kreeg ook alle gelegenheid een en ander toe te lichten, waarbij weinig nieuwe gezichtspunten naar voren kwamen, daar alles reeds uitvoerig in de pers is behandeld. Wel was het opmerkelijk dat de kritiek van de MEP- fractie zich niet op minister Kelly richtte, maar wel op het beleid van de AVP-ministers met aan het hoofd premier Eman.

Het was dan ook geen verrassing dat de MEP een motie tegen dit beleid indiende. Er kwam een lange schorsing omdat de AVP-fractieleider, mr. Hector Gonzalez, van mening was dat het ontslag van minister Kelly ter sprake was en niet het beleid van premier mr. Henny Eman. Bij stemming over wel of niet behandeling van deze motie bleek dat de meerderheid — ADN en MEP — met tien stemmen voor was en slechts negen tegen (AVP en Arturo Oduber). Nadat besloten was de motie wel te behandelen kwam mr. John van der Kuyp (MEP) met het voorstel de vergadering te schorsen en de minister- president zo spoedig mogelijk in de Staten uit te nodigen om zijn beleid in deze te verdedigen. Dit zou pas maandag kunnen gebeuren omdat premier Eman in San Juan verblijft.

AVP- fractieleider mr. Hector Gonzalez kwam daarop met het voorstel de ontslagbrief van minister Kelly af te handelen en de motie tegen de premier later te behandelen. Het MEP- voorstel werd met 10-9 aangenomen en AVP- voorstel met 10-9 afgewezen. Hierop schorste voorzitter Pedro Bislip de vergadering tot maandagmorgen tien uur. Niet uitgesloten moet worden geacht dat deze vergadering aanstaande maandag niet kan worden gehouden, omdat een groot aantal Statenleden — rekening houdende met aangekondigde reces dat maandag begint — dit weekeinde reeds naar het buitenland met vakantie vertrekken. Er zou dan maandag geen quorum zijn zodat bedoelde vergadering in augustus na het reces pas kan worden gehouden. Dit houdt in dat minister Kelly voorlopig als minister aanblijft.

Vandaag beginnen de Staten met de tweede ronde van de behandeling van de Petroleumlandsverordening. Gehoopt wordt dat dit met een stemming kan worden afgesloten, waarbij bepaalde spanningen en verwachtingen bestaan wat de ADN in deze gaat doen, omdat gisteren met de MEP werd meegestemd. Indien de ADN wel voor het MEP- ontwerp zou stemmen, zou dit tegen het eigen ADN- beleid zijn, omdat van begin af aan het MEP- ontwerp door de ADN werd afgekeurd en de ADN meehielp het landsverordening door de regering ingediend, samen te stellen.

Toen gisteravond om negen uur de Staten aan de tweede ronde van de Petroleum- verordeningen zouden beginnen, stelde de voorzitter vast, dat reeds drie dagen werd vergaderd, waarop hij de vergadering schorste tot vanmorgen tien uur.

Wel bereid binnenskamers verder te praten

Sepa: openbare discussie met GABA is afgesloten

ORANJESTAD — SEPA-secretaris voor vormingzaken, A. Figaroa, heeft gereageerd op verklaringen van de president van de GABA, waarin een felle aanval op de SEPA werd gedaan. Na zijn verklaring stelde de SEPA-secretaris dat voor de SEPA deze kwestie hiermee publiekelijk is afgedaan. Mocht er gepraat moeten worden binnenskamers dan is de SEPA hiertoe bereid. In ieder geval beschouwt de SEPA de openlijke discussie en het buiten hangen van vuile vakbondswas als gesloten.

De GABA- voorzitter had fel gereageerd, dat in feite er een grote discriminatie bestond in het toekennen van pensioenen aan overheids- arbeiders en ambtenaren. In dit verband wijst de SEPA erop dat reeds in 1974 de GABA hiervan op de hoogte was en dat destijds GABA- voorzitter Joaquin de Vries deze kwestie op concrete wijze naar voren bracht. In 1977 ging de heer De Vries weg als voorzitter en daarna werd aan de kwestie niet voldoende aandacht gegeven door de GABA- bestuursleden. SEPA heeft steeds grote problemen met bestuursleden van de GABA gehad, omdat GABA de werkconditie van de arbeiders wilde verbeteren. Dat de SEPA altijd klaar gestaan heeft om de arbeiders te helpen bewijst de heer Figaroa aan de hand van enige voorbeelden. Dat is bij het GABA- bestuur niet in goede aarde gevallen. Onder meer zijn op het ogenblik twee arbeiders bestuurslid van de SEPA, hetgeen weer eens bewijst dat SEPA ook voor de belangen van de arbeiders opkomt.

Het SEPA- bestuur wijst dan ook de uitspraken van de GABA-voorzitter geheel van de hand. "Wij veroordelen als vakbond iedere vorm van geweld", aldus de SEPA- secretaris. Het zou goed zijn als de president van de GABA zijn woede richt op hen die verantwoordelijk zijn voor de descrepantie tussen arbeiders en ambtenaren. Zij die in het verleden de arbeiders benadeeld hebben en de regering die met maatregelen tegen de arbeiders is gekomen.

ARUBAANS COMMMENTAAR

Duidelijkheid gewenst

HOE MOEILIJK HET kan zijn om met een minimale meerderheid van 11-10 te regeren heeft de regering- Eman gisteravond in de Arubaanse Staten ervaren bij de behandeling van het aangevraagd ontslag door minister Charro Kelly. Doordat bij de regeringsfracties twee leden ontbraken en de twee ADN-leden met de MEP meestemden, was de regeringsmeerderheid in de Staten volkomen zoek.

AANSTAANDE MAANDAG ZAL doorvergaderd moeten worden, doch het zou wel eens kunnen zijn, dat voor de stemming niet voldoende leden aanwezig zijn, omdat inmiddels het reces is begonnen en enige leden in het buitenland vertoeven. Dit zou inhouden dat bij de stemming geen quorum is, de zaken aangehouden moeten worden tot de eerst volgende Statenvergadering — na het reces in augustus. Intussen blijft minister Kelly als minister aan en dat hij zich nog uitstekend thuis voelt op de ministerstoel bleek gisteravond toen hij aan de regeringstafel de nodige stukken zat te tekenen.

ZOALS BEKEND HEEFT de regering- Eman een beroep op de aftredende voorzitter gedaan aan te blijven om de zaken af te handelen. De heer Bislip — die reeds eerder in een dergelijke positie verkeerde in de Staten van de Antillen — heeft in het belang van Aruba toegezegd te helpen, waardoor hij weer eens toonde een politicus van karakter te zijn. Dat de ADN gisteravond bij de behandeling van het ontslag van Kelly met de MEP meestemde, is te begrijpen omdat dit paste in de kritiekstraatje van de ADN, zoals deze dit de laatste dagen duidelijk heeft laten horen. De ADN had moeilijk tegen kunnen stemmen.

EN ZO KUNNEN we doorgaan. Allemaal gebeurtenissen die er op wijzen, dat het de hoogste tijd is dat er duidelijkheid in regeren en vooral de steun die men in de Staten heeft, komt. Zo kan het niet doorgaan omdat dit de politieke stabiliteit niet garandeert en we van het ene uitstel in het andere vallen. Op de eerste plaats zullen de regeringspartijen — als men op basis van 11-10 wil proberen te regeren — moeten zorgen dat men voldoende leden aanwezig heeft. Als dat niet kan, dan zal men moeten opstappen en trachten een regering te vormen — verkiezingen brengen toch geen veranderingen — die wel stabiel kan regeren. In de huidige onzekerheid dient in het belang van Aruba zonder uitstel duidelijkheid te komen.

EN DAN SPREKEN we niet eens over het feit dat de Staten met vakantie gaan, terwijl vele belangrijker zaken liggen te wachten om afgehandeld te worden — onder meer de begroting 1987. De Staten hadden zich meer respect — zeker wat werken betreft — kunnen verwerven door het reces te vergeten en aan het werk te blijven. Ook hier dient meer duidelijkheid te komen.

ORANJESTAD — Sinds afgelopen woensdag vliegt American Airlines drie keer per dag naar Aruba. De nieuwe derde vlucht, die verbinding maakt met 58 verschillende Amerikaanse steden, zoals Los Angeles, San Francisco en Dallas, komt om 8.57 uur's avonds aan en vertrekt weer de volgende morgen om 8.08 uur. Voor deze derde vlucht wordt gebruik gemaakt van Boeing-727 vliegtuigen met 150 zitplaatsen. De vliegtuig- bemanning blijft op Aruba overnachten, hetgeen een bezetting van 14 hotelkamers per dag betekent. Niet alleen brengt deze derde vlucht een verbinding met practisch het hele Caribisch gebied — via San Juan — met zich mee, maar het vertrek in de morgenuren opent tevens de mogelijkheid om verbindingen te maken met alle delen van de Verenigde Staten alsmede met Europa door de tussenstop in New York. Bij de foto: na aankomst van de eerste avondvlucht op woensdag is gezagvoerder Gary Engel in geanimeerd gesprek met minister van Toerisme, Don Mansur en AA- general manager op Aruba, Osling Toppenberg.

Ministersfunctie was nooit belangrijk voor mij

ORANJESTAD — "Ik heb respect voor de mening van de rechter, maar ik ben het niet eens met zijn uitspraak". Zo reageerde PDA- voorzitter dr. Leonard Berlinski vrijdagmiddag op het vonnis van de rechter, waarbij Berlinski veroordeeld werd tot een geldboete van 6500 florin en hij gedurende vijf jaar geen openbare functie mag bekleden.

"Ik ben onschuldig", liet Berlinski gistermiddag in restaurant Trocadero Inn horen. Hoogstwaarschijnlijk gaat hij tegen het vonnis in hoger beroep, doch eerst moet dit vonnis grondig bestudeerd worden in de komende veertien dagen. Hij zei over de rechtszaak niet veel meer te willen zeggen op verzoek van zijn raadslieden, omdat de zaak nog steeds in handen van de Justitie is.

Hoe hij zich voelde nu hij gedurende vijf jaar geen ministersfunctie mag bekleden, gaf dr. Berlinski als antwoord, dat hij wel op de verkiezingslijst kan gaan en Statenlid kan worden. Een ministers- functie was voor mij nooit belangrijk — zo verklaarde hij — omdat wij indertijd een vakminister als kandidaat hadden. De naam van deze persoon wilde dr. Berlinski niet noemen omdat deze persoon niet op Aruba verblijft en er ook geen machtiging was om zijn naam te noemen. Maar het was de leider van die andere partij — zo gaf Berlinski te kennen — die indertijd een beroep deed op de partijleiders van de andere coalitiepartijen om zelf minister te worden. Hoe het in de afgelopen negentien maanden gegaan is met deze partijleiders weten we allemaal wel, merkte hij op.

Berlinski zei nog, een professional met een beroep te zijn en dat hij een ministersfunctie overlaat aan anderen, die op andere terreinen bezig zijn.

Bonbini Festival

ORANJESTAD — In het Bonbini Festival van volgende week dinsdag zullen Tipico Latino en Teatro di Danza Arubano optreden. Het festival begint om half zeven in Fort Zoutman.

Hoofdprijs van Sportlotto volgende week rond 35 mille

ORANJESTAD — De hoofdprijs van de Sportlotto — groot *f*.25.670,55 — is ook deze week in de pot gebleven.

De getrokken nummers waren 2-12-13-27 en niemand had deze vier nummers op zijn formulier. Hierdoor zal de eerste prijs volgende week aangroeien tot ongeveer *f*.35.000. Voor de tweede prijs — *f*.5.232,20 — waren 69 personen met drie goed ingevulde cijfers en ieder van hen ontvangt het bedrag van *f*.75,80. Ook werd gisteren de sociale prijs voor de maand juni getrokken. Deze prijs viel op nummer 524011.

Drugstrio na uitspraak rechter op vrije voeten

ORANJESTAD — Een reeds behandelde drugszaak, die zich vorig jaar afspeelde en die terugverwezen werd naar de rechter- commissaris, kwam vrijdagmorgen weer voor de rechter. De drie beklaagden in deze zaak — twee mannen en een vrouw — werden veroordeeld tot een straf die overeenkwam met de reeds in voorarrest gezeten maanden. Het trio kon na de behandeling dan ook weer naar huis gaan.

Het trio werd beschuldigd van het afleveren / verstrekken / in bezit hebben van cocaïne. De officier zei vrijdag geen reden te zien om af te wijken van zijn in februari geëiste straffen van twaalf maanden tegen de man P.M. en vijftien maanden tegen zowel de man F.M. als de vrouw S.I.

De door de rechter opgelegde straffen waren als volgt: tegen de man P.M.: negen maanden, waarvan 127 dagen voorwaardelijk met proeftijd van twee jaar en aftrek van 143 dagen voorarrest. Tegen de man F.M.: driehonderd dagen met aftrek, waarvan 150 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar en aftrek van 150 dagen voorarrest. Ook tegen de vrouw S.I., legde de rechter een straf op van driehonderd dagen, waarvan 150 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar en aftrek van 150 dagen voorarrest.

Oduber wil meer informatie over besprokene in minister-raads-vergaderingen

ORANJESTAD — Naar aanleiding van het antwoord op de vragen, die hij stelde over het functioneren van de Ministerraad gedurende het conflict tussen de AVP en ADN heeft Nelson Oduber nog enige aanvullende vragen aan de minister- president gesteld. Onder meer wil Statenlid Oduber weten of de agenda van de vergadering van de Ministerraad vertrouwelijk is. Hij zegt dat de Staten graag inlichtingen willen hebben van alle zaken, die door de minister van Publieke Werken op de agenda van de Ministerraadvergadering werden geplaatst.

De heer Oduber wil voorts weten welke onderwerpen in de Ministerraad werden besproken in afwezigheid van minister Kelly. En tenslotte vraagt hij de Staten in te lichten welke beslissingen er werden genomen in afwezigheid van minister Kelly.

Vakantieplan van Bibliotheek

ORANJESTAD — Traditiegetrouw organiseert de Biblioteca Nacional ook dit jaar activiteiten voor de jeugd gedurende de grote vakantie. De activiteiten worden gehouden op alle dinsdagen voor kinderen van vier tot zeven jaar en op alle donderdagen voor kinderen van acht tot twaalf jaar, van drie tot vier uur. Deze activiteiten zijn ook voor niet-leden van de Bibliotheek toegankelijk en bestaan onder andere uit: toneel, poppenkast, verhalen vertellen, spelletjes en andere bezigheden.

Oduber vraagt naar beschermen privacy burgers nav douane inval

ORANJESTAD — MEP-Statenlid Nelson Oduber heeft, naar aanleiding van berichten, dat de recherche vorige week zwaar bewapend een inval deed in de woning van een zakenman, aan minister van Justitie een viertal vragen gesteld.

In dit verband wil het Statenlid weten wat de regering verstaat onder het "binnentreden" van een woning. De heer Oduber vraagt of de regering het artikel van de constitutie van kracht wil verklaren waarin geregeld wordt het binnentreden van een woning tegen de wens van de bewoner in. In verband met deze "inval" wil Statenlid Oduber van de minister van Justitie weten onder welke wetten of artikelen de opsporings- ambtenaren in de vroege ochtenduren zonder vergunning een huis binnengingen. Als dat niet juist is, dan wil Statenlid Oduber tenslotte weten wat de minister gaat doen om de privacy van de burgers te beschermen.

Vijfkamp tussen Primavera — Pova

ORANJESTAD — Morgenmiddag begint een sportvijfkamp tussen de Portugezen van Club Primaveta en de politiemannen van de Povaclub. Om drie uur staan domino en voetbal op het programma. Dinsdag 7 juli wordt in de Povaclub biljart gespeeld, op 8 juli bolas criollas (dames) in Club Primavera en op 10 juli zaalvoetbal bij de Povaclub. De vijfkamp wordt op 11 juli in Club Primavera besloten met de prijsuitreiking en huldiging van de elf personen, die Club Primavera jaren geleden hadden opgericht.

Uitvoering Grupo Union Infantil Noord

ORANJESTAD — Grupo Union Infantil Noord organiseert morgenmiddag om zes uur een zang- en danshow in Centro di Barrio Noord. Deze groep bestaat al twaalf jaar en werkt met kinderen in de leeftijden van vier tot twaalf jaar. Ongeveer vijftig kinderen zijn in deze groep ondergebracht.

Roadtests gratis

SAN NICOLAS — Het International Raceway Park, te Palo Marga, is morgen geopend voor roadtests. Dit is van twee tot zes uur 's middags. Het publiek kan deze roadtest gratis bijwonen.

Met gevarieerd concert van leerlingen

Slot van schooljaar van Arubaanse Muziekschool

ORANJESTAD — Met een concert, waaraan leerlingen vanaf vijf jaar en ouder deelnamen, heeft de Arubaanse Muziekschool zijn schooljaar afgesloten. Het werd een gevarieerd concert met onder meer groepen met gitaar, cuarto, piano, blokfluit, klarinet, saxofoon en orff- instrumenten onder leiding van mejuffrouw R. Provence en de heren I. Jansen en A. Navas.

Als speciale attractie trad een concertband op bestaande uit dertig leerlingen van de school. De sluiting van het schooljaar kan zeer geslaagd genoemd worden, zeker wat de prestaties van de leerlingen betreft.

Het bestuur van de Arubaanse Muziekschool heeft personen nodig, die zich als bestuurslid voor de school willen inzetten. Dit omdat enige bestuursleden Aruba hebben verlaten. Belangstellenden kunnen contact opnemen met mevrouw Diet Booi (tel.: 22559) of G. Maduro (tel.: 31893). Bij het begin van het schooljaar wordt een open dag gehouden waarop de nodige inlichtingen worden gegeven. De juiste datum zal op een later tijdstip worden bekend gemaakt.

Veel toezeggingen niet nagekomen

ARSCA teleurgesteld: tegenvaller zes mille

ORANJESTAD — Toen afgelopen maandag de ARSCA-teleton met een record bedrag van bijna 72 mille kon worden afgesloten, was iedereen enthousiast. De verwachtingen werden uitgesproken dat er nog meer giften zouden volgen zodat de 75 mille bereikt kon worden. Het tegendeel blijkt het geval. Bij het incasseren van toegezegde telefonische giften blijkt dat vele personen niet op de hoogte waren — thans wordt dit gesteld nu ARSCA om zijn donatie komt — dat op hun naam toezeggingen werden gedaan. Voor de ARSCA zou dit een teleurstelling van ruim zes mille betekenen. In ARSCA-kringen wordt het ten zeerste betreurd dat personen misbruik hebben gemaakt door donaties door te geven van personen, handel en politieke partijen zonder dat deze hiervan op de hoogte waren. Uiteindelijk zijn de ARSCA en zij die geholpen moeten worden de dupe van deze onsmakelijke grap geworden.

"Ik heb geen ontwikkeling, opleiding of vak"

Patrik Sjoberg: van een potentiële kruimeldief naar grootgeld-bezitter

STOCKHOLM — Patrik Sjoberg, de man die hoog springen verkoos boven in de goot kruipen, is het toonbeeld van het nieuwe slag topatleet, dat floreert sinds de sport in een adem wordt genoemd met heel veel geld. De Zweed, die 30 juni bij de Grand Prix-wedstrijd in Stockholm het wereldrecord hoogspringen op 2,42 meter bracht, is een leidend figuur in dat atletiekwereldje. Hij heeft de hoogspringlat verheven tot maatstaf van welvaart.

De 22-jarige Sjoberg maakt geen geheim van zijn voorkeur voor de goede dingen des levens. Hij kleedt zich met de zorgvuldig afgewogen nonchalanche van de moderne atleet en is ogenblikkelijk herkenbaar in de stadions met zijn rijzige gestalte en lange blonde haar. En hij steekt niet onder stoelen of banken dat hij het er graag van neemt. "Ik struin graag lekker rond en een feestje en een beetje lol op z'n tijd is nooit weg", geeft Sjoberg ronduit toe.

Een opvallende karaktertrek, vaak onderwerp van discussie, is Sjobergs vastberadenheid zijn atletische mogelijkheden zo goed (dus duur) mogelijk te verkopen. Die ambitie stond nog maar enkele jaren geleden, toen geldelijk gewin strikt verboden was, gelijk met godslastering. "Economisch voortaan altijd onafhankelijk zijn, dat is het doel waar ik naar streef", zegt Sjoberg onomwonden. "Ik heb geen ontwikkeling, geen opleiding en geen vak. Ik kan niets, behalve hoogspringen. Nu is het tijd mijn toekomst zeker te stellen en te pakken, wat er te pakken valt."

Die verklaring geeft voldoende informatie over zijn instelling, maar licht ook een tipje van de sluier op, die over zijn verleden hangt. Zijn achtergrond past perfect in de befaamde traditie van het Hollywood-succesverhaal: vanuit de goot naar de top, van zwerver tot miljonair. Sjobergs ouders gingen uit elkaar toen hij drie was, op zijn zesde stak hij zijn eerste sigaret op en als tienjarige randgroep- jongere leek een loopbaan als kruimeldief voor de hand liggend. Sport behoedde hem echter voor een leven als kleine krimineel.

Als tienjarige kuierde Sjoberg een sportzaal binnen in zijn woonplaats Gothenburg. Hij sprong een paar keer hoog en was eigenlijk meteen verknocht aan die discipline. Het delinquentje richtte de blik voortaan op de atletiek.

In de gymzaal liep hij ook Viljo Nousiainen tegen het lijf. Die zou zijn stiefvader en trainer tegelijk worden in een soms erg explosieve maar altijd produktieve relatie. Sjobergs ontwikkeling van louter talentvol hoogspringer tot 's werelds beste schreed vanaf dat moment gestaag voort.

De Zweed veroverde in 1984 bij de Olympische Spelen in Los Angeles de zilveren medaille achter de Westduitser Dietmar Mohenburg en dit jaar verbeterde hij in Athene het indoor-wereldrecord tot 2,41 meter. Vorig weekeinde miste hij het buitenrecord van de Rus Igor Paklin, dat op dezelfde hoogte stond, slechts op een haar. Tijdens een persconferentie in Stockholm was zijn zelfvertrouwen zo groot, dat hij aankondigde dat het record met enig geluk daar al zou sneuvelen. Sjoberg zei ook dat zijn achillespees- blessure geheel over was en hij goed had kunnen trainen in Spanje. Wat hem betrof was de tijd rijp voor een nieuw hoogtepunt.

Toch had bijna niemand erop gerekend dat hij dat uitgerekend in Zweden al zou bereiken. De omstandigheden waren er namelijk niet naar. Langdurige regenval had de aanloopstrook naar de lat flink doorweekt. Terwijl alle opponenten al tot toekijken waren veroordeeld, besloot Sjoberg een poging te wagen over 2,35 meter. Daarna liet hij de lat maar gelijk op 2,42 leggen. "Eerlijk gezegd was die sprong over 2,35 m mijn beste", blikte Sjoberg terug. "Als de lat tien centimeter hoger had gelegen, was ik er misschien ook wel overheen gegaan. Ik dacht echt: nu of nooit."

De 1,99 meter lange en voor het hoogspringen uitstekend geproportioneerde atleet dankt zijn succes eerder aan zijn explosieve kracht dan aan een fluwelen techniek. De mogelijkheden tot een verdere verbetering zijn dan ook nadrukkelijk aanwezig. "Als ik blessurevrij blijf, moet ik dit seizoen nog hoger kunnen komen", is het credo van Sjoberg. Zijn Westduitse maatje Carlo Tranhardt, ook een blonde hoogspringreus, twijfelt niet aan die uitspraak. "Patrik is doodeenvoudig de beste", prees Tranhardt zijn concurrent en vriend. "Hij is mijn favoriet voor het wereldkampioenschap volgende maand. Hij was altijd al een goede atleet, maar heeft nu ook nog de goede mentaliteit ontwikkeld. Ik ben bang dat hij binnenkort over 2,45 me-

Voor de O.S. 1996

Griekenland zal erg hard moeten werken

ATHENE — Griekenland moet keihard werken voor het verkrijgen van de organisatie van de Olympische Spelen in 1996. Dan zal het Zuideuropese land de Spelen hoogstwaarschijnlijk wel toegewezen krijgen.

Dat zei voorzitter Juan Antonio Samaranch van het IOC in Athene, nadat hij had gesproken met de Griekse premier Papandreou en minister Melina Mercouri van cultuur.

De Grieken zijn nu reeds begonnen met de lobby van Athene de Olympische Stad van 1996 te maken. In de Griekse hoofstad werden in 1896 de eerste moderne spelen gehouden. "De uitstekende organisatie van het pas geëindigde basketbaltoernooi om het Europees kampioenschap spreekt in het voordeel van Griekenland", vertelde Samaranch, die een dag eerder bij zijn aankomst al had gesteld: "Als Griekenland in 1996 bewijst de Spelen in goede banen te kunnen leiden, zullen we zien wat er kan worden gedaan het evenement permanent in Athene te vestigen." Papandreou voelde zich gesterkt door Samaranchs woorden: "We zullen Athene zeker kandidaat stellen en hopen, dat de IOC-voorzitter ons daarin zal steunen."

VOETBAL/BUENOS AIRES — Cesar Luis Menotti, coach van het Argentijnse wereldkampioenselftal van 1978, heeft een aanbieding om bij Atletico Madrid te gaan werken. Menotti verdient op dit moment bij Boca Juniors in Buenos Aires een kwart miljoen gulden per jaar.

0-0-0-0-0

Metgod gaat naar Tottnham Hotspurs

LONDEN — John Metgod zal de komende drie seizoenen uitkomen voor Tottenham Hotspur.

De 29-jarige middenvelder, die sinds 1983 voor Nottingham Forest speelde en daarvoor bij Real Madrid en AZ '67 actief was, moet nog een medische keuring ondergaan voordat het contract wordt getekend. Metgod gaf de voorkeur aan de Spurs boven Feijenoord, omdat de Rotterdamse club niet verder wilde gaan dan een contract voor de duur van twee jaar.

In Oranjeschool

Bokslessen door bekende Venezolaanse trainer

WILLEMSTAD — De CABA, Curaçaose Amateur Boks Assosiatie, is er in geslaagd een Venezolaanse trainer naar Curaçao te halen.

Gedurende de gehele maandag zal José Castillo Silva in de Oranjeschool aan de Oranjestraat clinics geven waaraan iedereen kan meedoen. Het enige waarvoor moet worden gezorgd is een shirt, een sportbroek en gymschoenen. De clinics zijn van 09.00 - 11.30 en van 17.00 - 20.00 uur.

Vooral zij die graag trainer willen worden en zodoende bezig zijn de jeugd van de straat te houden, zijn van harte welkom.

BOKSEN/GENEVE — De Italiaanse bokser Mauro Martelli is in Geneve Europees bokskampioen in het weltergewicht geworden. Martelli versloeg de Spaanse titelhouder Alfonso Redsondo op punten in een gevecht over twaalf ronden. De 25-jarige Redondo verdedigde zijn kampioenschap pas voor de eerste keer. Op 4 april had hij de gordel overgenomen van de Westduitser Jose Varela. Tegen de betere techniek en de grotere precisie van de 22-jarige Martelli was hij niet opgewassen.

Oud-wereldkampioen bij de amateurs

Lech Piasecki: werd beroepsrenner in ruil voor een partij fietsen

WEST-BERLIJN — Lech Piasecki heeft als eerste echte Pool de macht in de Tour gegrepen. Het gebeurde een dag later dan voorzien. De oud-wereldkampioen bij de amateurs (1985) was er van overtuigd, dat hij en niemand anders de proloog op de Kurfürstendamm zou winnen.

De verbetenheid, waarmee hij donderdagochtend in de beslissende ontsnapping aan het hoofd van de kopgroep sleurde, was niet anders te verklaren. De zwijgzame Pool kreeg zijn zin. Hij verloor de etappe, maar nam de gele trui van Jelle Nijdam over. Een paar uur later in de ploegentijdrit, was Piasecki de grote animator van zijn Italiaanse ploeg. Enkele kilometers voor het einde dreigde hij de gele trui aan Guido Bontempi te moeten overdragen. De ploeg van Boifava had na 26 kilometer al 12 seconden voorsprong. Dat was het maximum dat Piasecki mocht verspelen. In de slotfase haalde Piasecki persoonlijk vier seconden van de marge af.

Lech Piasecki kon twee jaar geleden in ruil voor een partij fietsen beroepsrenner worden. Hij had de wielerbond verbaasd door de vredeskoers te winnen en van proloog tot slotetappe de leiderstrui te dragen. Een paar maanden later won hij ook met spelend gemak de wereldkampioenschappen in Italië. De beroemde fietsenconstructeur Colnago kon voldoen aan de eis van de Poolse wielerbond. Hij stuurde de voor een vermogen aan racemateriaal nar het arme Oosteuropese land en liet Piasecki als prof debuteren naast Giuseppe Saronni. Of het grootste Poolse talent daar op zijn plaats was, werd dikwijls betwijfeld. In de meeste wedstrijden moest hij zich uitsloven voor Saronni, ook al bleek bij voortduring dat de wereldkampioen van 1982 al lang op zijn retour was. Pas in de tijdritten, als de renners individueel bezig zijn, kwamen de bijzondere kwaliteiten van Piasecki tot uiting.

Omdat Saronni bepaald niet in topvorm aan de Ronde van Frankrijk begon, kreeg Piasecki de vrije hand in zijn zucht naar internationale erkenning. Na een uitstekende proloog, greep hij een dag later de gele trui. "Als ik de gele trui niet meer heb, ga ik proberen een etappe te winnen. Meer is voor mij niet mogelijk, want in de bergen ben ik niets waard."

Zondag om 16.00 uur

Amateurboksen te Sta. Maria

WILLEMSTAD — Op zondag 5 juli organiseert Sta. Maria Boxing Club op het schoolplein van de St. Anthoniusschool bokswedstrijden.

Gedurende deze boksmiddag kan men verschillende lokale boksamateurs in actie zien. Chino Lont heeft eindelijk een tegenstander gevonden. Otmar Balijn komt uit tegen Tico Thomasa van Willy Ray Boxing Club. Een ander lid van Sta. Maria Boxing Club, Ruben Wilson neemt het op tegen Gunnard Schoop van Olympic. Naast deze duels zijn nog drie wedstrijden gepland.

Voorafgaande aan deze amateurboks- wedstrijden, wordt een demonstratie wedstrijd gegeven van kick-boxing. Bij deze sport mag ook met de voeten de tegenstander boven de gordel worden geraakt. Een zeer spectaculaire sport om te zien.

Het programma begint om 16.00 uur en de toegang bedraagt fl. 2,- voor volwassenen. Kinderen tot 14 jaar betalen de helft.

WILLEMSTAD — De softball-vereniging S.B.C. Uniko toont hier met trots het nieuwe club-uniform. De vereniging wordt nu gesponsord door Studio Club. In hun eerste wedstrijd in het nieuwe uniform werd gewonnen van S.B.C. Happy Times.

Brazilie werd door Chili vernederd (0-4) in strijd om Amerika-Cup

CORDOBA — Chili heeft Brazilië vernederd in de voorronde van het voetbaltoernooi om het Zuidamerikaans kampioenschap. In poule B won Chili te Cordoba (Argentinië) voor 15.000 toeschouwers maar liefst met 4-0 van de drievoudig wereldkampioen. Daardoor plaatst Chili zich als groepswinnaar voor de halve finales. Brazilië bleef op de tweede plaats met lege handen staan.

Bij de rust leidden de Chilenen met 'slechts' 1-0 door een treffer in de 42e minuut van Ivo Bassay en zag het er voor de Brazilianen nog niet zo beroerd uit. Zij hadden immers na de zege van 5-0 op Venezuela aan een gelijkspel voldoende voor het bereiken van de halve finales. In de tweede helft liep Brazilië storm op het Chileense doel, dat net als voor de pauze voortreffelijk werd verdedigd door Roberto Rojas, die het geluk had dat schoten van Careca en Muller door de paal of lat werden gekeerd of dat men in geheel vrije positie voor het doel huizenhoog overschoot.

De slimme tegenstanders bestookten het Braziliaanse doel evenwel met tegenstoten, waaruit een score van bijna 100% werd gehaald: Juan Carlos Letellier in de 49e en 67e en Bassay in de 75e minuut. Chili, dat Venezuela met 3-1 had verslagen, bezorgde Brazilië een van de dieptepunten in zijn voetbalhistorie. De positie van de Braziliaanse coach Carlos Alberto Silva, al eerder fel bekritiseerd, werd door de nederlaag aan het wankelen gebracht.

Letellier en Maradona leiden beiden met drie doelpunten als topscorer. Vandaag ontmoet Peru Ecuador en morgen bindt Colombia de strijd aan met Paraguay.

De standen:

Groep A:	
1. Argentinië	2 3 (4-1)
2. Peru	1 1 (1-1)
3. Ecuador	1 0 (0-3)
Groep B:	
1. Chili	2 4 (7-1)
2. Brazilië	2 2 (5-4)
3. Venezuela	2 0 (1-8)
Groep C:	
1. Colombia	1 2 (2-0)
2. Paraguay	1 1 (0-0)
3. Bolivia	2 1 (0-2)

In totaal zijn er al zeven rode kaarten gevallen in het toernooi. In het openingsduel van het toernooi tussen Argentinië en Peru (1-1) werd van beide partijen een speler verwijderd. Gisteren werd bij Brazilië - Chili een Braziliaan weggestuurd. Hij haalde een tegenstander (Letellier) toch wel zo grof onderuit dat beiden van het veld verdwenen. Hij met rood en de Chileen per brancard. De Chileen kwam terug.

Naast de drie poulewinnaars is Uruguay de vierde halve finalist. Uruguay werd direct geplaatst. De halve finales zijn op 8 juli (tussen Chili en de winnaar van groep C) en op 9 juli tussen Uruguay en de winnaar van groep A. Op 12 juli wordt in Buenos Aires de finale gespeeld.

Alle wedstrijden wordt direct door kanaal 10 uitgezonden.

VOETBAL/BELGRADO — Vadar Skopje is toch voetbalkampioen van Joegoslavië geworden. Dat heeft de rechter in de Joegoslavische hoofdstad Belgrado beslist. De magistraat gaf daarmee de voetbalbond in hoger beroep gelijk. Helemaal zeker is Vadar nog niet, want Partizan Belgrado noemt zich ook nog steeds titelhouder en zal tegen het vonnis in beroep gaan.

0-0-0-0-0

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van vrijdag uit de twee Amerikanase baseball- competities zijn:

American League

(1e) Texas Rangers - New York Yankees 9-0; (2e) New York Yankees - Texas Rangers 3-1; (1e) Kansas City Royals - Toronto Blue Jays 6-4; (2e) Kansas City Royals - Toronto Blue Jays 5-4; Chicago White Sox - Cleveland Indians 14-9 (11 innings); Minnesota Twins - Baltimore Orioles 6-5; Boston Red Sox - Oakland Athletics 2-0; Milwaukee Brewers - California Angels 6-4; Detroit Tigers - Seattle Mariners 5-2.

National League

San Francisco Giants - Chicago Cubs 3-1; Cincinnati Reds - New York Mets 8-3; Montreal Expos - San Diego Padres 2-1; Philadelphia Phillies - Houston Astros 2-1; Pittsburgh Pirates - Los Angeles Dodgers 6-0; St. Louis Cardinals - Atlanta Braves 9-1.

Ivan Lendl tegenstander van Australier

Pat Cash speelt in de finale na winst op Jimmy Conners

LONDEN — De finalewedstrijd tussen Martina Navratilova en Steffi Graf is door Amerikaanse gewonnen. Navratilova versloeg Graf in twee sets: 7-5, 6-3. De finale bij de heren wordt morgen afgewerkt. Ivan Lendl zal dan tegenover Pat Cash komen te staan.

Vrijdag is op Wimbledon gebleken welk een dienst Michiel Schapers zichzelf, maar ook het Londense tennispubliek had kunnen bewijzen. De lange Rotterdammer trof in de derde ronde de Australiër Pat Cash op diens enige zwakke dag, of in ieder geval in de uren dat hij niet optimaal geconcentreerd was. Schapers dwong hem tot een tiebreak en nam de derde set af. Het zijn de enige zaken, die de 22-jarige Australiër zich liet afpakken op weg naar de Wimbledon-finale.

Schapers had meer moeten doen. Hij had moeten winnen. Nu verstoorde Cash de hartewens van tienduizenden Britten, die de oude Jimmy Conners zo graag een derde Wimbledontitel hadden gegund. Na de 6-4, 6-4, 6-1 was alleen het jonge popsterrengevolg van Cash, dat jubelde. Conners zou alleen al op grond van zijn reputatie in de finale Ivan Lendl de stuipen op het lijf hebben gejaagd. Cash zal het moeten hebben van zijn technische wapens: de service en het weergaloze netspel om Lendl van diens eerste Wimbledontitel af te houden. Of dat lukt, staat te bezien.

Pat Cash heeft onlangs het gravel-toernooi van Nancy op zijn naam gebracht. Maar dat is voor lieden als McEnroe en Borg nog geen reden hem in te schalen in de rijen van de groten. De Australiër heeft, in tegenstelling tot Ivan Lendl, nog geen Grand Slam-titel in zijn bezit. Hij is geschapen voor gras, maar in de finale van de Australische kampioenschappen dit jaar was Edberg hem in vijf sets de baas. Wel zorgde hij ervoor dat de Davisbeker twee keer naar zijn vijfde continent ging.

Zijn wonderbaarlijke overwinning op Pernfors, gevolgd door de drie- setszege op Zivojinovic maakten Conners op zijn oude dag populairder dan ooit. Hij behoefde zijn vuist maar omhoog te steken om de bijval van de tribunes te laten rollen. Dat is in het verleden wel anders geweest. Toen hij in '74 voor het eerst kampioen werd, had iedereen medelijden met de verslagen 39-jarige Rosewall en toen hij een jaar later door Ashe werd onttroond, huilde alleen zijn moeder Gloria. Pas tegen het einde van zijn zijn loopbaan krijgt Conners de sympathie, waar hij recht op heeft.

Pat Cash is echter iemand om zich daar niets van aan te trekken. Hij is een struikrover, die vergeten is een lapje over het ene oog te trekken. Zijn tegenstanders zijn voor Cash voornamelijk 'Guys' zonder verdere toevoeging, die hij een voor een te lijf gaat. "Zo win je nu eenmaal toernooien", was zo ongeveer de langste zin , die hij bij een persconferentie uitbracht. Newcombe, de laatste Australische Wimbledon-kampioen (1971) getuigde van hem: "Hij gaat de baan op met slechts een doel voor ogen, het winnen van een tennispartij. Iets anders bestaat er niet. Die tunnelvisie is hem aangeboren. Hij heeft het temperament van een kampioen."

Conners accepteerde het dat intimidatie geen zin had. Cash speelde het service-volleyspel zo vloeiend, dat het hem slechts zelden lukte de Australische barrière aan het net te slopen. Ook niet in de derde set. De herinneringen aan de Pernfors-partij vervaagden snel. "Ik verloor geen partij, maar een oorlog", erkende Conners.

MALTA AMSTEL B

SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 u
dinsdag- en donderdagmorgen gesloten

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchbiweg)
openingstijden: maandag t/m donderd van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterd van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag va 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 uur ge genheid tot schaken in het Maduro Plaza.

BASEBALL
(AA-klasse)
20.00 uur Royal Scorpions vs Wild Cat Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * *

ZONDAG

BOKSEN
(Sta. Maria Boxing Club)
16.00 uur amateur- bokswedstrijden schoolplein St. Antoniusschool (tevens de monstratie «kick boxing»).

BASEBALL
(AA-klasse)
10.30 uur Blue Hawks vs Groot Kwarti Stars - Sentro Deportivo Kòrsou.

VOETBAL
(Federashon Futbòl Kòrsou)
16.00 uur Centro Barber/Coca Cola vs El ven Brothers;
18.00 uur Undeba/NAC vs Scherpenheuv /Setel - Sentro Deportivo Kòrsou.

TOERTOCHT VOOR BROMMERS EN MO TORFIETSEN
(Antonio Autorijschool)
08.00 uur start vanaf Muizenberg Superma ket naar de finish bij de Postkantoor (Gro Kwartier); na afloop bbq-dansant in Hòfi B

FIETSTOCHT
(SBC Blue Angels)
07.15 uur vertrekkende van La Ronda (Te Kòra) naar de finish te Hòfi Hooi (muziek v DJ Sidney Amerikaan).

GEZELLIGHEIDSTERRIT
georganiseerd door het Rode Kruis, afd. Cu raçao.

* * * * *

MAANDAG

TENNIS
(6 t/m 15 juli)
08.30-15.30 uur jeugdtenniskamp o.l. Kenneth Hennep - CSC-banen.

* * * * *

0-0-0-0-0

WIELRENNEN/GEULLE — De sectie beroepsrennen van d KNWU heeft na afloop van d Nederlandse kampioenschappen in Geulle reeds vijf renner aangewezen voor de strijd om d wereldtitel in het Oostenrijks Villach. Het zijn Eric Breukink Teun van Vliet, Steven Rooks Johan van der Velde op gron van hun prestaties in het voor seizoen plus Adri van der Poel, d nieuwe Nederlandse titel houder.

De overige zeven renners va de profformatie worden tijdens d na de Ronde van Frankrijk aan gewezen in overleg met Peter Post, die dit jaar als ploegleider zal optreden. Joop Zoetemelk heeft de sectie beroepsrennen la ten weten geen prijs meer te stel len op een selectie.

0-0-0-0-0

L BONAIRE AGENDA

TIE: 8000
NDWEER: 8222
CENTRALE: 8845
PITAAL: 8900

FILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag 8.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00

BARE BIBLIOTHEEK
ningstijden voor het publiek)
ndag en donderdag van 14.00-18.00
dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/
-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

ningstijden voor lezers)
sdag van 14.00-19.00 uur.

TSLUITING: maandag t/m vrijdag etekende stukken 15.45 uur; gewone en 16.30 uur.

VICE CLUBS
nis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel ire.
: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
nd Table: elke tweede maandag - tcentrum Terra Corra.
y: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

TUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 0-12.00/14.00-15.30 uur loketten geo-d.

EKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging an gelieve contact op te nemen met de Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

TIECLUB (Weg naar Willemstoren): end op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za-g van 12.00-24.00 uur.

EEKUUR (gezaghebber): elke donder-van 09.00-11.00 uur op het Be-skantoor, Kralendijk; laatste donder-an de maand van 10.00-12.00 uur te on.

OLISHI (tel.: 8198): verzameling Bo-aanse schelpen en koraal; open van ag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Nikiboko Zuid 3.

ITEBO: 20.00 uur verkiezing Miss age Bonaire.

KDIENSTEN
Bernarduskerk Kralendijk:
ijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00

motokerk Antriol:
ijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00

ovicuskerk Rincon:
ijks, ook zondag, 19.30 uur.

ACHTENBEZORGING doorgeven mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya que 4.

uto's vernield

HILIPSBURG — Een dame laagde zich over het vernie- van de voorruit van haar auto r onbekenden. Een andere ne vond de rechter- zijruit van ar auto kapotgeslagen en mis- bovendien enkele kle- gstukken, die zich in de auto onden

ieuw bestuur CU gekozen

WILLEMSTAD — De btenaren Credit Union heeft ngs tijdens haar algemene envergadering nieuwe be- ur- en commissieleden be- nd. Het bestuur bestaat uit volgende personen: de heer . Eleonora is gekozen tot zitter, A.A. Constansia tot voorzitter, H.R.E. Genaro penningmeester, R.S. Marti- tot 2de penningmeester, E.J. olina tot secretaris en W.R. es tot commissaris.

De Raad van Toezicht bestaat D. Pandt, voorzitter; E. Lar- ie, secretaris; I.H. Senior, M. Römer en E.R. Calmes, en.

De nieuwe leden van de kre- commissie zijn F. de Windt, Treurniet, A. de Jongh, A. Ro- quez en A. Kranwinkel.

WILLEMSTAD — De "basis erche- cursus" werd onlangs or waarnemend Hoofdcom- issaris Fred Wiel afgesloten. eze cursus had tot doel het bij- engen van fundamentele ken- is en vaardigheden ten aanzien n de meest voorkomende re- erche- handelingen in de sporings- praktijk.

Aan de cursus namen in totaal 7 leden van het Korps Politie Ne- erlandse Antillen deel, te weten waalf van het korpsonderdeel Curaçao, twee van Bonaire en rie van Sint Maarten.

De deelnemers aan deze cursus zijn op de foto te zien in ge- elschap van de waarnemend Hoofdcommissaris, Fred Wiel.

BC in beleids-programma: ten strijde tegen drugs

Speciale aandacht voor "pilaren van economie"

KRALENDIJK — In het door het nieuwe BC aangeboden beleidsprogramma voor de komende vier jaar heeft gedeputeerde Ramoncito Booi met nadruk gewezen op dat toerisme één van de belangrijkste pilaren is waarop de economie van het eiland moet steunen. De manier waarop het toerisme echter wordt aangepakt blijkt verre van professioneel. In de toeristen- organisatie zullen technisch capabele mensen moeten worden aangetrokken die een brede visie hebben en bovendien Bonaire attractiever en ontvankelijker kunnen maken voor het toerisme.

Deze voorbereidingen voor een betere aanpak van het toerisme zullen al moeten beginnen op school, aldus gedeputeerde Booi die in het nieuwe BC verantwoordelijk zal zijn voor het toerisme. Er zal een gedragslijn gevolgd moeten worden die inderdaad past in het beleid van de toeristische industrie. Iedereen zal er van overtuigd moeten zijn, aldus Booi, dat de misdaad bestreden zal moeten worden, want misdaad is de dodelijke vijand van het toerisme. Daarin spelen vandaag de dag de verdovende middelen mede een rol en daarom zal aan het gebruik van drugs paal en perk gesteld moeten worden.

Deze overheid, aldus Booi, zal geen moment rusten in de strijd tegen de drugs; het is ook de verantwoordelijkheid van dit BC om degenen die genezen moeten worden uit de fatale kring worden gehaald. Het BC zal de presentatie en uitvoering van de diverse projecten versnellen op een dynamische en energieke manier; er zal eveneens aandacht besteed worden aan de reparatie van de wegen en de verbetering van het water- en electriciteitsbeleid die tenslotte ook twee pilaren zijn aan de basis van Bonaires economie en het welzijn van de bevolking.

LVV

In landbouw en veeteelt ziet het BC wel goede mogelijkheden, aldus de gedeputeerde, die onlangs nog in het nieuws kwam door de opzet van een modelboerderij. Er zullen nieuwe voedings- methoden worden geintroduceerd waarbij de landbouw in dienst komt te staan van de veeteelt. Het BC zal alle steun verlenen aan coöperatieve verenigingen, aan sociaal-educatieve organisaties, aan sport, aan organisaties die werken een een verbeterde woningbouw en dergelijke. Eveneens ligt het in de bedoeling van de overheid meer aandacht te besteden aan de visserij en aan de stichting Malcultura.

TELEFOON

Een belangrijke factor in de moderne wereld is de tele- communicatie, aldus gedeputeerde Booi. Helaas heeft dit de laatste vier jaar te weinig aandacht gehad. Er is een wachtlijst voor telefoon- aansluitingen van meer dan 1100 personen, ofschoon in 1983 het net uitgebreid zou worden met 800 nieuwe abonnees. Dat is tot op heden nog niet gebeurd, zo verklaarde de gedeputeerde, vanwege het feit dat de noodzakelijke telefoonlijnen daarvoor niet aanwezig zijn. Dit BC zal alle problemen serieus aanpakken en zeker het probleem met de telefoonlijnen oplossen, zo zei Booi. Inter- insulair en internationaal telefoon- verkeer heeft eveneens de aandacht van het BC en zal uitgebreid worden met betrekking tot de telefoon- en telex- verbindingen in nauwe samenwerking met de Landsradiodienst (LRD).

In gevallen waarin beslissingen genomen worden over de staatkundige structuur, aldus gedeputeerde Booi, zal geopteerd worden voor een deelname in alle zaken die tot het Koninkrijk of tot de Antillen behoren. Indien nodig zal het BC pal staan om optimaal de belangen van Bonaire te dienen. Vooral op onderwijs-, luchtvaart- en economisch gebied zal het BC trachten alle belemmeringen zoveel mogelijk te beperken. In het algemeen echter staat het BC wel achter bepaalde decentralisatie. Daar vallen dan ook onder kadaster, Radio- en tele- communicatie en de Inspectie van Belastingen. Het BC zal niet langer treuren over de vijftig miljoen schuld, aldus Booi, maar wel zal er een oplossing gezocht moeten worden. Hetzij bij de Centrale regering hetzij bij Nederland. Met nadruk stelt gedeputeerde Booi echter dat alle medewerking en alle begrip van de bevolking voor de moeilijke situatie eveneens op prijs gesteld zal worden.

Geslaagden

BIJ DE EINDEXAMENS van de Scholen- gemeenschap Bonaire (SGB) slaagden van de 161 kandidaten er vijfennegentig. Dat is ruim 59%. Algemeen directeur Rolly Pourier had dit resultaat wel verwacht, mede gezien de resultaten tijdens de schoolonderzoeken. Op de ETAO slaagden negentien kandidaten (van de 26). Op de LHO 17 (20), op de Mavo 23 (42), Havo 17 (37) en op de LTO 23 (van de 36 kandidaten).

Geslaagden van de ETAO waren: Marycelle Balentien, Arnolda Beukenboom, Jasmila Diaz, Jaqueline Frans, Mara Frans, Marie Angela Goeloe, Judith Leoneta, Licetha Martis, Ditmar de Palm, Carolyne Paula, Staay Peters, Geraldine Piard, Astrid Rosaria, Nathaly Thielman, Anuska Thomas, Solange Vlijtig en Giselle Winklaar. Best geslaagde kandidate was Jasmila Diaz.

Geslaagden voor de LHO- A stroom: Sandra Anthony, Joyce Bernabela, Rugia Coffie, Indra Martis, Edilburga Nicolaas, Lilian Trinidad.

T- Stroom: Milelle Wolters, Kathleen Winklaar.

P- Stroom: Marisol Isebia, Mildred Jansen, Desiree Manuela, Ellen Martis, Nilda Pietersz, Ursela Pourier, Luvenia Winklaar en Rutshella Winklaar als best geslaagde.

Geslaagden Havo- 5: Edsel Albertus, Patricia Angela, Marisel Boekhoudt, Desi Coffie, Ada Cranston, Hilly Gravenhorst, Jolanda Kort, Diana Lammers, Sharine Offerman, Joselito Oleano, Ethel Rosario, Idelma Serfilia, Joan Silie, Jearaline Snijders, Arnold Thielman, Theo Thielman, Cyrill Vrolijk.

Geslaagden Mavo- 4: Nazaira Augusta, Ordina Bernabela, Soraida Cicilia, Denise Coffie, Giselle Coffie, Albert Crestian, August Geerman, Mon van Herkhuizen, Lisette Ilario, Monique Isebia, Sonia Janga, Girigorio Martij, T.F. Molina, Cedric Piětersz, Mirlene Pourier, Susan Rijna, Randolph Ruiz, Dorothy Sances, Marlotte Silberie, Sefriano Silberie, Maruschka Smariius, Joaquin Theodora, Larry Thomas.

Geslaagden LTO afdeling: P- Stroom: Davis Adoptie, Kerrel Alberto, Edward Bernabela, Glenn Bomba, Jerome Coffie, Clinton Martis, Gabriel Nicolaas, Urvin Weiman. Metaal: Ricardo Carlo, Caniso Nicolaas, Mario St Jago. P speciaal onderwijs Maikel Kock, Francisco Manuel, Serio Mercera, Albert Molina, Florentino Weiman. A- Stroom: Huliocito Cicilia, Robert Domacasse, Gregory Emerenciana en Pablo Martinus. Metaal: Pursley Bernabela, Enny Janga. T- Stroom bouw Elios Coffie, Marcelo Frans, Giovanni Kock, Gregori Piar. Metaal: Micjal Clarenda, Kenneth de Palm.

Nieuw Bestuur Lions Club

THE BOTTOM — De Sabaanse Lionsclub heeft een nieuwe bestuur geinstalleerd.

Dit bestaat uit voorzitter Eugenius Johnson, 1ste vice- voorzitter Osmar Simmons, 2de vice-voorzitter Harry Sagers, 3de vice- voorzitter Joseph Hassell, secretaris Leonard Hassell, penningmeester Freddy Johnson, tailtwister Guy Johnson, tamer Curil Withfield, lid voor een jaar Ramon Hassell en Kenneth Johnson, lid voor twee jaar Elmer Linzey en Edgar Senior en Roy Smith als Immediate Past President.

Voor de Lionessen ziet het bestuur als volgt uit: Carmen Simmons voorzitster, Elizabeth Hassell secretaresse en Immediate Past President Rose Zagers, 1ste vice- voorzitster Juliana Johnson als penningmeesteres Peggy Johnson. Leden Yolanda Hassell, Yvonne Wilson, Edwina Linzey tamer en Joyce Smith tailtwister. **De nieuwe besturen zullen vanaf 1 juli hun werkzaamheden beginnen.**

Personalia

KRALENDIJK — NA VORIGE WEEK bekend gemaakt te hebben de "employee of the month April", is het nu alweer tijd de "employee of the month May 1987" voor te stellen. Dit keer is door de hoofden van dienst gekozen voor Isabel Martis, oud 48 jaar, werkend in de housekeeping. Isabel, die moeder is van drie jongens en drie meisjes zal op vrijdag 26 juni naar Curaçao vertrekken samen met haar man Aquiles om daar te gaan genieten van hun welverdiende weekend in het Holiday Beach Hotel. Isabel heeft na eerst zes maanden in de laundry te hebben gewerkt, nu 5½ jaar als kamermeisje gewerkt in de avonddienst. Recentelijk was zij zeer verheugd over haar oudste zoon die in Nederland geslaagd is als bestuurs- ambtenaar en als zodanig op Bonaire hoopt te komen werken.

Ingezonden

De ambtenaren van Brievengat

GOUVERNEMENTS- KANTOOR Brievengat. Woensdag 1 juli, acht uur's morgens. **Lekker vroeg om snel de telefoon- rekening te kunnen betalen. Vreemd genoeg staat er in tegenstelling tot normaal een hele lange rij. Hij wordt steeds langer wat logisch is, omdat om 15 over 8 het kantoor nog niet open is. En werkneemster komt om 8.15 pas binnen. Hoe laat beginnen ambtenaren te werken?**

Intussen komt een mevrouw, die de rij wachtenden passeert, klopt en wordt binnengelaten. Wanneer om 8.20 eindelijk de deuren opengaan, staat ze uitgebreid aan een loket te betalen. Vriendjes- politiek?

Waarom kan een gouvernements- kantoor zomaar flink overtijd opengaan en dan ook nog zonder dat iemand de beleefdheid heeft het wachtende publiek excuses aan te bieden? Waar blijft de beloofde discipline onder het leger van ambtenaren? Blijven prikklokken beperkt tot het Bestuurscollege? Zo zouden de vragen eindeloos door kunnen gaan.

Maar één ding is zeker, zolang de ambtenaar zelf niet het goede voorbeeld geeft blijven de mooie verhalen van zijn werkgever (onze politieke gezagsdragers) een lachertje.

IFNA WEISHEYER

Man bestolen

PHILIPSBURG — Een buitenlander die op vakantie was op St Maarten, meldde bij de politie dat hij op maandagmorgen om drie uur na het bezoeken van een nachtclub door een man van achteren werd aangevallen die hem zijn tas afpakte en in een gereedstaande auto verdween. In zijn tas zaten een rijbewijs, I.D.-kaart, een retourbiljet, honderd Amerikaanse dollar en vijfhonderd Franse francs.

PHILIPSBURG — Een dame rapporteerde de politie dat op maandagavond een of meer personen de etalageruit van haar zaak in de Frontstreet hadden kapot gemaakt en de deur hadden geopend. Er werd echter tot nu toe niets uit de winkel vermist.

Inbraak

PHILIPSBURG — Zaterdagnacht ontdekte men dat bij een winkel in de Backstreet de glazen voordeur vernield was en een grote steen binnen lag. De eigenaar werd gewaarschuwd. Bij controle in de winkel bleek dat er niets werd vermist. De politiepatrouille zocht de omgeving af, maar trof geen verdachte personen aan.

Betreden tuin inzet gevecht

PHILIPSBURG — Op de L.B. Scott Road was een gevecht gaande tussen twee mannen. Bij aankomst van de politie- patrouille bleek de onenigheid hierin te bestaan dat een van de mannen bij de ander in de tuin was gekomen, die hem verzocht te vertrekken. De aangekomene wilde echter niet vertrekken, zodat de ander besloot hem met geweld te verwijderen.

U kunt nog vóór de vakantie gezellig profiteren van de geweldige

VLOOIENMARKT

BIJ VAN DORP -EDDINE PROMENADE

Aanstaande zondag, 5 juli van 10 uur 's morgens tot 4 uur 's middags.

Boeken, edukatief speelgoed, puzzels en nog veel meer om de kinderen gedurende de vakantie bezig te houden.

Tot a.s. zondag, op de koele patio van VAN DORP-EDDINE in de „ PROMENADE SHOPPING CENTER".

U zult deze kans immers niet willen missen ? ? ? ?

van dorp - eddine n.v. NET EVEN..... IETS BETER!

BOUWGROND TE KOOP

op Toni Kunchi

Kaya Papachi Sutherland no. 99

1320 m² nú *f*. 40.-

Tel.: 872099 tussen 18.00 - 20.00 uur

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Faculteit der Technische Wetenschappen

Hierbij wordt bekend gemaakt, dat personen, die de leeftijd van 23 jaar hebben bereikt en die niet voldoen aan de toelatingseisen voor de studie in de faculteit der Technische Wetenschappen op grond van een van wege de faculteit [illegible] onderzoek naar hun geschiktheid voor het volgen van onderwijs in genoemde faculteit, kunnen worden toegelaten tot de studie in de Technische Wetenschappen.

Uiterlijk 1 augustus 1987 dient een verzoekschrift daartoe te worden gericht aan de MINISTER VAN ONDERWIJS, onder overlegging van reeds behaalde getuigschriften c.q. diploma's en cijferlijsten. Formulieren voor verzoekschriften zijn verkrijgbaar bij de Administratie van de Universiteit.

Het Colloquium Doctum zal worden afgenomen op:

woensdag 12 en vrijdag 14 augustus 1987

Het schriftelijk onderzoek zal betrekking hebben op:
- de Nederlandse taal
- de Engelse taal
- Wiskunde
- Natuurkunde

Het onderzoek is op M.A.V.O.-nivo.

Voor nadere inlichtingen en literatuuropgave wende men zich tot de administratie van de Universiteit, Jan Noorduynweg 111, Curaçao, telefoon 84422.

[illegible]
Decaan Faculteit der Technische Wetenschappen.

RYSTTAFEL
RESTAURANT INDONESIA
Mercuriusstraat 13

[illegible] ZELFSTANDIG WERKEND [illegible]

[illegible]

Meest interesse hebben voor de "Indische keuken".

[illegible]

Creatief kunnen [illegible] en bezig zijn.

De inkoop zowel dagelijks als periodiek kunnen plannen.

Geboden, prettige werksfeer in een nieuwe keuken en een salaris naar prestatie.

Interesse? Maak een afspraak met Johan, tel. 612606-999

ANTHONY VEDER GROUP N.V.

is een op Curaçao (N.A.) gevestigde [illegible]

[illegible] autoverhuur-, trust- en assurantieactiviteiten.

Ten behoeve van één van haar stafleden [illegible]

zoekt zij op korte termijn een

VOLLEDIG GEMEUBILEERD APPARTEMENT TE HUUR

Reacties gaarne aan bus [illegible]

[illegible]

Discover the true potential of Business Computers.

NorthStar guarantees the following:

1 North-Computer Sales & Consultants N.V.

personnel are trained at the NorthStar Inc. "California", to give you the high-quality assistance and support you need in,

A) Technical Support and Back-up Support.
B) Technical Service.
C) Modem-diagnostics.
D) Consultants North-Star Dimension.
E) Desktop publishing.

2 NorthStar Software.

NorthStar has one of the fastest growing libraries of software in the business and your authorized Distributor can tell you all about it,

A Full compatibility with Novell. Advanced Net Ware 2.06 MS-Dos 3.1/3.3 compatible
Complete M.S-Dos 3.1 file and record locking support.

B More than 15.000 multi-user applications are available.

C More than 40.000 single-user applications are available.

3 NorthStar price.

NorthStar™

ADVANCED NETWARE

The Direct Line to Multi-User Computing

For further information call:

NORTH-Computer Sales & Consultants

Kolon Unit 130 - Tel.: 626239

Hebt U achterstand, wilt U komende examen extra trainen? Probeer het met

BIJLES WISKUNDE

Bijlenes en/of na de vakantie.

Bel: 53256

TE HUUR AANGEBODEN
tot eind 1989
ROYALE LUXE WONING
met 3 slaapkamers [illegible] vruchtbomen [illegible]
Huur: *f*. [illegible]

INBOEDEL TE KOOP

[illegible]

Specialist in koopwoningen

MAKELAARSKANTOOR SALAS TEL. 76183

De Stichting Administratie Protestants Onderwijs

vraagt voor spoedige indiensttreding

EEN BOEKHOUDER

[illegible]

ministrateur, tel.: [illegible]

optica otrabanda

BREEDESTRAAT (O) 104 TEL. [illegible]

1977 10 Jaar 1987

Win Uw geld terug

Wie koopt tussen 1 en 31 juli heeft kans het gehele bedrag terug te winnen.

Trekking hiervoor: 3-10-17-24 en 31 juli om 5 uur 's middags bij

OPTICA OTRABANDA 10 JAAR

Meer inzicht door beter zien.

TE KOOP AANGEBODEN

1 slaapkamerset + 2 wandlampen + 1 plafondlamp *f*.600.-; 1 eetkamerset *f*.600.-; 1 bridgetafel + 4 stoelen *f*.55.-; 2 tafeltjes à *f*.15.-; 1 boekenkast à *f*.15.-; 1 bankje *f*.5.-.

Kaminda Palombe 9
Tel.: 75648 na 6 u. p.m.

GEVESTIGD

op Curaçao

Dr. J.N. Maria

K.N.O.-Arts

Behandeling volgens afspraak.

Tel.: 75158-78788

VAKANTIEPLAN KONOSE BO ISLA

In dit plan worden er uitstapjes gedaan per bus en de zelfwerkzaamheid van de kinderen staat centraal.

Thema's: brandstoffengebruik als energiebron
milieuvervuiling
ontdekken stukje historisch Curaçao

7, 8, 9, 10 juli 7-12 jaar
13, 14, 15, 16 juli 7-12 jaar

Voor inschrijving en informatie: L. Prasl, tel. 625121 (deelname beperkt)

TERESE STEPHENS KOMT!!!

KOMT U OOK??

VAN 6 T/M 18 JULI

SHOWTIME 8.30 P.M.

[illegible]

AVOND-MAVO MARNIX

INSCHRIJVING NIEUWE LEERLINGEN

[illegible]

Een beschouwing

Het belasting-verdrag tussen de Antillen en de VS

OPZEGGING VAN HET belastingverdrag van de Nederlandse Antillen met de Verenigde Staten heeft een stortvloed van kritiek veroorzaakt. De financiele sector is razend op het Amerikaanse Ministerie van Financien, the Treasury. Echter ook de Nederlandse Antillen zouden de mogelijke gevolgen van de opzegging van het belastingverdrag verstrekkend zijn geweest. Het had de Antillen en in het bijzonder Curaçao tot 1991 wel een 70-150 miljoen dollar gekost kunnen hebben oftewel overheidsinkomsten voor zo'n 4-7 maanden. Het hoe en waarom zal van dit artikel besproken worden doch allereerst een stukje historie.

HISTORIE

Het belastingverdrag van de Nederlandse Antillen met Amerika dateert van 1948 en is in 1963 enigszins aangepast. Voor de financiele offshore sector op Curaçao was dit verdrag in de jaren '70 een van de belangrijkste fundamenten waarop later deze bloeiende sector gebouwd zou worden. Voor de overheid leverde dit verdrag een aanzienlijke financiele meevaller op. Wat bleek? In Amerika gold dat de regeling wanneer Amerikaanse ondernemingen een lening direkt op de kapitaalmarkt afsloten ze in Amerika over de verschuldigde rente nog 30 procent belasting moesten betalen, de zng. "withholding tax".

Dus stel dat een Amerikaans bedrijf in 1982, 100 miljoen dollar wilde lenen op de Europese geldmarkt (de "Eurobondmarkt") tegen en rente van 15 procent, dan moest naast de jaarlijkse renteverplichting van 15 miljoen dollar nog een belasting betaald worden van 4.5 miljoen dollar. Deze belasting hoefde men niet te betalen wanneer de Amerikaanse moedermaatschappij via een eigen financierings- maatschappij op de Antillen, obligaties, de Eurobond, plaatste op de Europese kapitaalmarkt. Nadat eenmaal deze constructie, welke gebruik maakte van het belastingverdrag ontdekt was, werd de Antillen-route voor een groot aantal Amerikaanse multinationals buitengewoon aantrekkelijk.

In Amerika vond op deze manier zo'n 50-70 miljard dollar (1) haar weg van Europa naar het Amerikaanse bedrijfsleven. Op 18 juli 1984 tekende president Reagan de Tax Reform Act, die tot doel had de gaten in de Amerikaanse belastingwetgeving te dichten. Deze wet zorgde ervoor dat Amerikaanse bedrijven in het vervolg ook deze "withholding tax" moesten betalen, ook als deze via financierings- maatschappijen op de Antillen liepen. Voor nieuwe leningen werden de Antillen van de een op de andere dag oninteressant. Voor de oude leningen van voor 18 juli gold een overgangsregeling, deze behoefden nog twee jaar, dus tot en met medio 1986 geen withholding tax te betalen. Hoewel het voor de oudere Eurobonds mogelijk was om vervroegd af te lossen (1) maakten slechts weinigen daar gebruik van, voor deze bonds bleef de Antillen-route, voorlopig, als gevolg van deze overgangsregeling haar aantrekkelijkheid behouden (2).

Deze Eurobonds waren voor de financiele offshore sector slechts een klein gedeelte van het werk en de verdiensten, zo'n 5 a 10%. Echter de impact op de Antillen van het doorsluizen van kapitaalstromen was enorm. Globaal diende de financierings- maatschappij 0.3 procent van het geleende bedrag af te dragen aan de Antilliaanse overheid. Daarnaast ontving de Antilliaanse overheid inkomsten uit de winst gemaakt op het Eigen Vermogen van deze financierings- maatschappijen. De Amerikaanse fiscus schreef voor dat de verhouding Vreemd-Eigen Vermogen zich moest verhouden als 5.1. alvorens de Antillen-route te accepteren. Leende een Amerikaans bedrijf nu 100 miljoen dollar dan moest er bij de financierings- maatschappij (haar dochter) 20 miljoen dollar Eigen Vermogen geplaatst en volgestort worden.

Hoewel die 20 miljoen nooit de Antillen hebben gezien. Het Eigen Vermogen werd direkt weer uitgeleend aan de moedermaatschappij, leverde dit voor de Antilliaanse financierings-maatschappij wel winst op (over het Eigen Vermogen wordt geen rente betaald en over de "20 miljoen lening" wel). Dit alles bracht jaarlijks ca.140-200 miljoen dollar op, een bedrag ter grootte van ruim 40-50 procent van de overheids- inkomsten voor Curaçao. Dat aan deze inkomsten ooit eens een eind kwam wist men in Curaçao ook, zelfs als de overgangsregeling gecontinueerd werd. Gegeven het feit dat de Antillen geplaatste Eurobonds een looptijd hebben van gemiddeld 8 jaar, dat zij in 1981 en 1982 hun grootste bloei kenden en er na juli 1984 geen nieuwe obligaties meer via de Antillen geplaatst werden, kan men eenvoudig uitrekenen dat deze overheids- inkomsten langzaam afliepen en het in 1992 /2 definitief afgelopen zou zijn.

Reeds vanaf 1979 sleepten de onderhandelingen over het nieuwe belastingverdrag. De nadruk bij de onderhandelingen om tot nieuw verdrag te komen lag in het bijzonder op het tegengaan van "treaty shopping" (3). Voorkomen moest worden dat Amerikanen of Amerikaanse bedrijven gebruik maakten van regels van het belastingverdrag tussen twee landen waarvoor het feitelijk niet bedoeld was. Het nieuwe verdrag werd 8 augustus 1986 ondertekend. Hierbij werd afgesproken dat indien het Amerikaanse parlement wetten zou aannemen die het evenwicht in de voordelen van het verdrag zouden raken, de twee betrokken landen de mogelijkheid hebben de onderhandelingen opnieuw te openen. Hierbij zou nagegaan worden welke de gevolgen zijn die de nieuwe wetten hebben op het verdrag om vervolgens het verdrag dusdanig te wijzigen dat het evenwicht weer hersteld wordt (4/5). Korte tijd later, in datzelfde jaar, werd een nieuwe vergaande Tax Reform Act aangenomen die de Nederlandse Antillen zwaar raakten.

Over dit nieuwe tot stand gekomen verdrag zei de voorzitter van de Vereniging van Offshore Belangen op Curaçao G. Smeets: "In het kader van de vastberadenheid van de VS om onze sector de nek om te draaien waren wij (de Nederlandse Antillen met haar adviseurs- RvdB) vrij hulpeloos in het onderhandelen voor een beter verdrag en even hulpeloos toen de VS met haar belasting- hervorming de weinige voordelen die over waren ondermijnden" (6).

Echter deze belasting- hervormingen in Amerika in 1986 zorgden er voor dat het evenwicht tussen de verdragspartners zoek was en dat er opnieuw onderhandeld kon worden over het verdrag. Die gelegenheid grepen de Nederlandse Antillen dan ook aan om over een gunstiger versie van het verdrag te onderhandelen. In dit verband wees de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken, Van der Broek zijn Amerikaanse collega Shultz een aantal malen op de politieke effecten van een abrupte verandering in de Antillen. Maar de toezegging van Shultz om de politieke stabiliteit op de Antillen als factor bij zijn collega van Financien Baker te bepleiten, konden Baker en zijn ministerie van Financien niet tot andere gedachten brengen. Het ministerie liet — naar verluidt — weten niet erg gebrand te zijn op Shultz's inmenging en naar een snelle afhandeling van de belasting- onderhandelingen met de Antillen te streven. Slechts op ondergeschikte punten viel te onderhandelen, zo luidde de boodschap.

In maart van dit jaar werd overeengekomen dat voor 12 juni de onderhandelingen afgerond moesten worden en dat, zo verklaarde de Antilliaanse Minister President Martina, "als de verdrags- bepalingen op dat moment de Antillen niet aanstaan, het verdrag tussen de twee landen met ingang van volgend jaar wordt opgezegd" (7).

Op 5 juni vertelde op een persconferentie Martina vervolgens dat "de voorwaarden die de Verenigde Staten voor het verdrag opstelden, zijn voor de Antillen onaanvaardbaar" (8). Dit hield dus in dat als de Antillen verder continuatie van het verdrag niet op prijs stelden tenzij de Amerikanen wat toegeeflijker zouden zijn; de Minister President werd ondersteund in zijn mening door het merendeel van de offshore. Op 29 juni viel de brief van de Amerikaanse Minister van Financien in de bus, het verdrag zou per 1 juli, ingaande per 1 januari 1988 opgezegd worden. Volgens de onderhandelaar van de Nederlandse Antillen, die alle 8 jaren van onderhandelen had meegemaakt, de Gevolmachtigd Minister van de Nederlandse Antillen, Henriquez, zou geen speciale regeling gemaakt worden voor de financierings- maatschappijen met hun Eurobonds, vergelijkbaar met de overgangs- regeling die in 1984 aan het verdrag was toegevoegd.

GEVOLGEN VOOR DE ANTILLEN

Hoewel regering en offshore op het standpunt stonden, beter geen verdrag dan zo'n uitgekleed verdrag, gaven zij aan dat de gevolgen zwaar zouden doorklinken in de economie. De werkgelegenheid in de offshore op Curaçao zou teruglopen met 40 procent en de overheids- inkomsten uit de offshore zouden verder en versneld afnemen. Gesteld werd dat zonder verdrag de inkomsten voor de overheid, die toch al zouden dalen van ca. 140 miljoen dollar in 1987 tot 0 in 1992 voor wat betreft de Eurobonds, met ingang van 1989 nog sterker zouden dalen, vanwege het vervroegd aflossen van deze bonds.

Allereerst lijkt de offshore het werkgelegenheids- effect te overschatten gezien hetgeen belastingadviseur De Cuba stelt in het Financiele Dagblad van 2 juli. Nieuwe wetgeving op het gebied van scheepvaart- registratie en onroerend goed e.d. zorgt ervoor dat de Antillen niet bij de pakken hoeven neer te zitten. Ook werd uit informele bronnen bij de offshore vernomen dat men mogelijkheden ziet om nieuwe activiteiten te ontplooien.

Echter zonder verdrag zullen de Antillen zich actiever moeten opstellen, dienen ze met de rest van de wereld te concurreren en kunnen ze niet meer terugvallen op een gunstig belastingverdrag.

Vervolgens de overheids- financien. Aan dit aspect lijkt in de pers weinig aandacht te zijn geschonken. Onterecht, want de financiele consequentie voor de overheids- inkomsten zijn enorm. Na opzegging van het verdrag zou het voor de financierings- maatschappijen mogelijk worden de Eurobond- leningen vervroegd af te lossen. De kleine lettertjes van de Eurobond- leningen vertellen namelijk dat wanneer de belastingstatus van het verdrag wijzigt, de Eurobonds vervroegd kunnen worden afgelost. Dat impliceert dat als elk Amerikaans bedrijf haar obligatie vervroegd zou aflossen, de Antillen geen inkomsten meer uit deze bron zouden hebben. In het ergste geval zou dit de Antillen ca. 150 miljoen dollar minder aan belasting- afdrachten opleveren en wanneer de helft vervroegd zou zijn afgelost ca. 75 miljoen dollar.

Nauwkeurige ramingen van het verlies aan belasting- afdrachten zijn niet beschikbaar. Desondanks zijn dit bedragen die het economische functioneren en de stabiliteit van een klein Caribisch eiland sterk kunnen beinvloeden. Doordat in 1988 nog offshore- afdrachten van het jaar '87 te verwachten zijn zou de klap pas eind '88 voelbaar worden. Voor 1989 houdt dat bij ongewijzigd beleid in, dat het tekort op de begroting op ca. 50% zou komen. Dat dit repercussies heeft op de werkgelegenheid en inkomens mag duidelijk zijn. Vanuit overheidsstandpunt zou mogelijk zelfs een "uitgekleed" verdrag met een overgangs- regeling voor Eurobonds onder deze omstandigheden te prefereren zijn geweest. Wel is van Antilliaanse zijde voorgesteld, als er geen verdrag tot stand komt, voor de Eurobonds een aparte regeling te treffen. Dit laatste bleek niet onderhandelbaar.

GEVOLGEN VOOR AMERIKA

De financiele sector reageerde furieus op de bekendwording van de beeindiging van het belasting- verdrag. De beleggers waren de klos. Wat bleek het geval te zijn. Ca. 32 miljard dollar aan Eurobonds daterend van voor juli 1984 waren in handen van beleggers. Door opzegging van het belasting- verdrag konden nu per 1-1-1988 de Eurobond-leningen vervroegd afgelost worden. Een zeer aantrekkelijke gedachte voor de Amerikaanse ondernemingen omdat op deze leningen een rente van 13% of meer betaald moet worden terwijl nu op de Eurobondmarkt een financiering voor 6-8% gevonden zou kunnen worden.

Na bekendwording werden de noteringen stopgezet van Eurobonds die via Antilliaanse financierings- maatschappijen liepen; de Eurobonds waren in korte tijd 20% in waarde gedaald. Eenvoudig kan betekend worden dat beleggers in deze obligaties voor maar liefst $6.5 mrd. het schip in zouden gaan. De general manager van Credit Suisse vertelde op 1 juli aan de Wallstreet Journal "this is going to cost us a fortune". En inderdaad, in de loop van de week maakten 5 Amerikaanse ondernemingen bekend dat zij de intentie hadden de leningen vervroegd af te lossen. Dit waren R.J.R. Nibisco, Catercillar Inc., Bank of Boston, Baker International Finances N.V. en American Medical International, samen nominaal te boek staand voor ca. 1.5 miljard dollar. De kritiek op de beslissingen van "the Treasury" was dan ook niet mis. Businessweek: "How long does it take to throw a threiving bond market into near chaos? If you's the U.S. Treasury, two days" (9). En de Wallstreet Journaal in een redactioneel commentaar, "So the treasury was acting by force majeure to wipe out billions from the holdings of perfectly respectable individuals and corporations at home and throughout the world" (10). Op 3 juli verklaart Mentz, assistent Treasury secretary for tax policy, de Amerikaanse leider in de onderhandelingen: "We didn't anticipate the full market reaction to terminate the treaty". De kritiek op Mentz en zijn ambtenaren zou nog even voortduren. Hij zou vergeten zijn op het departement een kapitaalmarkt- deskundige in te schakelen voor onderzoek naar de gevolgen voor deze markt en hij was niet nagegaan wie gedupeerd zouden worden door deze maatregel, dat zouden voor 15 tot 50% wel eens gewone Amerikaanse burgers kunnen zijn die deze obligaties gewoon hadden gekocht (11).

De indirecte effecten op de Eurobondsmarkt zijn aanzienlijk. De akties van de Treasury zullen het vertrouwen van de Europese belegger verminderen in Amerikaanse obligaties, "you're going to see turmoil for a while and that will make it rough for U.S companies to issue in the Euro bond market" stelde de vice president van Chrysler Corp. (12). In dit kader werd al een dreigement geuit in de richting van de ondernemingen die vervroegd zouden aflossen, "if they take this opportunity just to make a profit without concern for the investor, that company than will have to pay a premium of future debt issues" zo zei een woordvoerder van Credit-Suisse (13).

Het effect van de opzegging

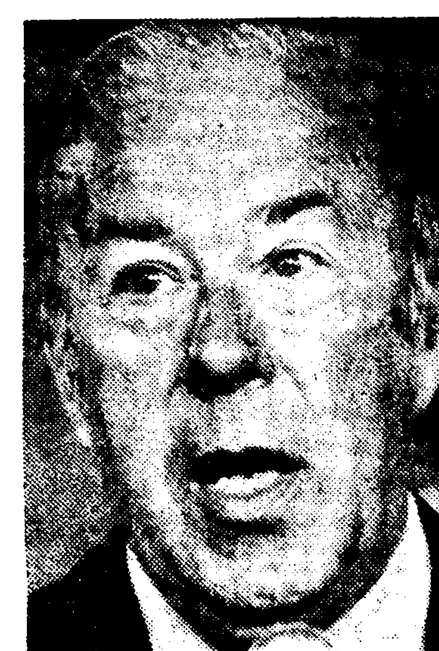
DON MARTINA

van het verdrag gaat nog veel verder, namelijk de geloofwaardigheid van Amerika als verdragspartner staat ter discussie. Gedreven om de belastingwetgeving te hervormen, gaten te dichten, belastingverdragen te herzien, is een afdeling van de Treasury met vergaande bevoegdheden bezig akties voor te bereiden. In een redactioneel commentaar van the Wall Street Journal wordt het zo gezegd: "The more fundamental concern, however, is the political seriousness of the U.S. Here we ratified with the advice and consent of the Senate. That is the formal process by which the world's leading power traditionally has codified its relations with other nations. Now along come some congresman and their staffs trying to kick aside this process and unilaterally rewrite the rules. An intergrated world cannot work in this fashion, and if the Treasury is waking up to the danger it's about time (14).

HET VERVOLG

Geschrokken door het effect van de opzegging kondigde de Treasury binnen enkele dagen aan dat men op zoek is naar een wettelijke regeling om het probleem van de Eurobonds op te vangen. De verontschuldiging van de Amerikaanse hoofdrol speler Mentz "the Treasury never intended for Eurobond investors to suffer losses" (15) werd begeleid door het plan om het belastingverdrag met de Antillen slechts partieel op te zeggen. Het partiele slaat hier op alle regelingen in het belastingverdrag met uitzondering van de Eurobonds. Voor de Eurobonds zou, volgens dit Amerikaanse voorstel het verdrag 1 jaar langer blijven bestaan, tot 1-1-1989. Op de achtergrond speelt de vraag of de datum van 1-1-1989 wel realistisch is in verband met de reacties van de beleggers die dan nog steeds, alhoewel in mindere mate, geconfronteerd zullen worden met vervroegde aflossing van deze Eurobonds. Deze reactie is afhankelijk van het bedrag aan bonds dat uitstaat, dat nu 32 miljard dollar bedraagt maar over een jaar al aanzienlijk minder zal zijn, en is afhankelijk van het verschil tussen de nominale en marktwaarden van de bonds. Naarmate het bedrag aan Eurobonds vermindert en het verschil nominaal-marktwaarde verkleint (dit gebeurt vanzelf als de reguliere aflossingsdatum naderbij komt) zal de reactie op de kapitaalmarkt minder heftig zijn.

De belangen van beleggers en de Nederlandse Antillen lopen hier parallel. Naarmate de Eurobonds langer via de Antillen blijven lopen, levert dit de Antilliaanse overheid een aanzienlijk

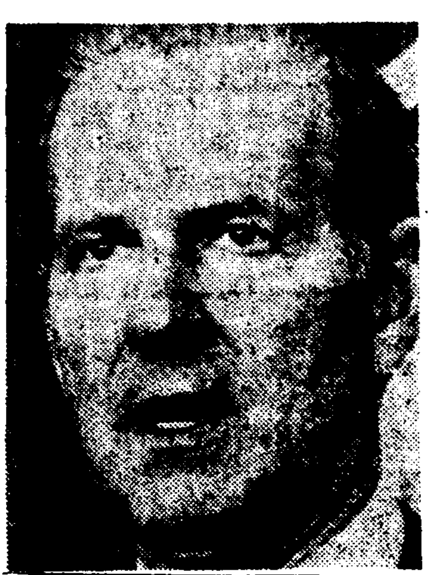
GEORGE SHULTZ

bedrag aan inkomsten op. Het Amerikaanse overheidsbelang is hieraan duidelijk tegengesteld. Hoe langer het belastingverdrag partieel blijft voortbestaan des te minder "withholding tax" deze Eurobonds opleveren. Dat is de reden waarom de Treasury zich slechts bereid toonde om het verdrag maar partieel en voor een jaar extra te verlengen. Eerder hadden de Antillen voorgesteld om tot een miniverdrag te komen waarin uitsluitend de problematiek van de oude Eurobonds geregeld zou worden. Alle oude Eurobonds zouden hierbij via de Antillen blijven lopen voor de duur van de bonds. Daar dit de Treasury geld kost en gezien het feit dat een (mini-) verdrag door de Senaat geratificeerd moet worden (en dat kost tijd) ging men daar niet mee akkoord. Dit ontlokte de Gevolmachtigd Minister van de Nederlandse Antillen, Henriquez de uitspraak "Wat het Ministerie (U.S. Treasury-RvdB) perse lijkt te willen voorkomen, is dat de Antillen ook maar ergens enig voordeel krijgen of ergens baat bij hebben" (16). Dit zou volgens Henriquez vooral aan de Amerikaanse onderhandelings- leider Mentz gelegen hebben: "Alles dat van de Antillen afkomstig was, was voor hem van te voren onaanvaardbaar", en verder was hij steeds persoonlijk en negatief en nauwelijks objectief. (17).

Met de aankondiging van de Treasury over het partiele verdrag is het gevaar voor een forse daling van de offshore afdrachten uitgesteld tot eind 1989/90 en kan de rust op de Eurobondsmarkt zich weer langzaam herstellen.

AMERIKA EN GELOOFWAARDIGHEID

De affaire heeft de geloofwaardigheid van Amerika op het spel gezet na de Irangate staat de Amerikaanse geloofwaardigheid als belasting- verdragspartner ter discussie en dit terwijl binnenkort de belastingverdrag- onderhandelingen met Nederland voor de deur staan. Klakkeloos werd voorbijgegaan aan de Eurobonds in handen van de beleggers, een markt met een omvang van ca. 650 miljard dollar. De opzegging van het belasting-verdrag tussen de Antillen en Amerika toont aan het langs elkaar heen werken van politici en ambtenaren. De koppige onderhandelaar Mentz slaagde erin om binnen 2 dagen de gehele Eurobondmarkt op zijn kop te zetten, iets waarvoor andere ambtenaren hem hadden kunnen waarschuwen. Een handelwijze die niet illustreert dat dit handelen door-

JAMES A. BAKER

dacht geschiedde. Minister van Financien Baker had geen boodschap aan de mededeling van zijn collega Shultz om rekening te houden met de politieke stabiliteit van de Antillen. En daarmee werd het Amerikaanse buitenlandse beleid voor het Caribische gebied danig ondergraven.

MEEVALLER VOOR DE ANTILLEN

Het wegvallen van de afdrachten door de offshore financierings- maatschappijen door het opzeggen van het belastingverdrag zou voor de Nederlandse Antillen en in het bijzonder voor Curaçao waar al deze maatschappijen gevestigd zijn, bijzonder hard zijn aangekomen. Over de periode van 1988-1991 zou de overheid ca. 150 miljoen dollar minder ontvangen. Om hieraan het hoofd te bieden zouden forse saneringen in het overheidsbudget noodzakelijk zijn. Aanbevelingen van het door het consultant- bureau Berenschot opgestelde saneringsplan voor de overheid zouden dan versneld doorgevoerd moeten worden. Inkomens zouden onder druk komen te staan en werkloosheid zou verder toenemen.

Dat het belastingverdrag voor Eurobonds van voor juli 1984 voorlopig blijft bestaan, ligt niet aan de goedheid van de Verenigde Staten, maar aan de felle reacties op de kapitaalmarkt. Belangen van de Antillen liepen namelijk parallel met die van de beleggers, de Antillen voor hun belasting- afdrachten, de beleggers voor hun dreigende vermogensverliezen. En zo hebben de Antillen toch het geluk dat een groot deel van de belasting- inkomsten voor 1988, 1989 en 1990 nog gegarandeerd zijn.

R.O.B. Van den Bergh

Augustus 1987

(Het artikel is op persoonlijke titel geschreven)

NOTEN

Met dank aan H. Schutte, voorzitter van de Vereniging van "Offshore Bankers in the Netherlands Antilles" en directeur van de N.M.B. te Curaçao, voor de verstrekte informatie.

(1) The Wall Street Journal, 15 juli 1987, p. 28.
(2) zie ook: De offshore sector op Curaçao, M.N. Whyte, sociologisch instituut Nijmegen, september 1985.
(3) Definitie treaty shopping, het gebruik maken van tussen twee landen gesloten belastingverdragen door ingezetenen van een derde land, om zodoende aanzienlijke belasting- besparingen te bereiken, middels het vestigen van een tussenvennootschap.
(4) Zie Amigoe di Curaçao, 12 augustus 1986.
(5) Antillian Review, nov/dec 1986, p. 16-18, Netherlands Antilles: off f(or)ever, E.G. Roetenberg.
(6) Amigoe di Curaçao, 3 december 1986.
(7) Amigoe di Curaçao, 30 mei 1987.
(8) Amigoe di Curaçao, 6 juni 1987.
(9) Business Week, 20 juli 1987, p. 86.
(10) The Wallstreet Journal, 15 juni 1986.
(11) The Wallstreet Journal, 3 juli 1986.
(12) The Wallstreet Journal, 1 juli 1987.
(13) The Wallstreet Journal, 6 juli 1987.
(14) The Wallstreet Journal, 24 juli 1987.
(15) The Wallstreet Journal, 13 juli 1987.
(16) Amigoe di Curaçao, 13 juli 1987.
(17) Beurs en Nieuwsberichten, 16 juli 1987.

Naar school

door Nel Basilio

"KABOUTER BRR, WAAROM gaan mensenkinderen naar school en wij niet?" vroeg Moene Muis. Hij was die nacht bij Neef Muis in de stad op bezoek geweest en had een paar schooltassen op de keukentafel zien staan.

"Tja, dat weet ik ook niet," zei Kabouter Brr. "Dieren leren alles, wat ze willen moeten, van vader en moeder." "En als ik nu eens de krant wil lezen?" vroeg Moene Muis. "Wel eh, ik heb je wel voorlezen, hoor," zei kabouter Brr en greep zijn krant. "Wie

mocht komen. En hij was niet de enige, want iedereen wilde naar school. Het was een gedrang van jewelste bij het kabouterhuisje. "Kabouter Brr, mag ik ook komen? Kabouter Brr, ik wil ook naar school. Met brood in een trommeltje. Ik wil alleen maar sommetjes maken!" Het was een geroep en een geschreeuw en een kabaal, dat horen en zien je verging!

"Goed goed!", riep kabouter Brr, "Jullie mogen allemaal komen. Morgen, als de zon opkomt, begint de school hier voor ons kabouterhuisje. Zorg, dat jul-

ven keer verteld, dat een en een ...." Hij kon niet eens uitspreken. "Is twee!", schreeuwden de dieren, die het eerst gekomen waren. "Ja, twee", knikte kabouter Brr, "maar dat kan ik niet de hele dag blijven vertellen. Pinkie, doet je grote speelgoedbus het nog?" "Oh ja", zei Pinkie trots. "Als je hem opdraait, rijdt hij zo hard, dat zelfs de muisjes hem niet bij kunnen houden. En ik heb er een echte rem in gemaakt". "Goed zo", zei kabouter Brr tevreden, "net wat we nodig hebben. Brom Konijn, jij wordt onze chauffeur. Zo gauw mor-

staart had verbonden en het muisjeseen extra stukje brood met kaas had gegeven, voelde het muisje er niets meer van.

Ja, een extra stukje brood met kaas. Want elke morgen in het speelkwartier, (als de dieren net zo veel lawaai maakten als de kinderen op een mensenschool) deelde Poetsje aan alle schooldieren brood met kaas uit. En daarom ging geen enkel mensenkind zo graag naar school als de dieren in de mondi. Behalve jij natuurlijk, he?

SCHOOL BUS

nog", zuchtte Moene Muis met zijn kopje. "Dat is niet echt. Ik wil zelf de krant lezen", [illegible]

[illegible] kie opeens. "Je hebt het mij toch ook geleerd [illegible] ... Ik wil [illegible] school komen, Moene."

En dat wilde Moene dolgraag. [illegible] Moene Muis met [illegible] was hij, omdat hij naar school zou gaan. [illegible] telde het iedereen, die het maar horen wilde.

"[illegible] dat mensenkinderen elke morgen met een tas naar school gaan" kwetterde een [illegible] een hoop [illegible] dan [illegible] ze op [illegible] tje, dat kan [illegible]

Kwaak [illegible] vragen, of hij ook te school

lie allemaal op tijd [illegible]

"Maar wat weten alleen [illegible] van tijd? De volgende [illegible] Moene Muis en twee [illegible] kietje en [illegible] konijntje aangehuppeld en meest kabouter Brr weer helemaal opnieuw beginnen. Dus na kwa-

gen de zon opkomt, draai je de auto op en rijd je door de mondi om alle dieren op te halen, die naar school willen [illegible] die hier [illegible] lopen. Zo gauw de bus [illegible] begint de school. En wie er laat komt, die eh, wel, die heeft pech gehad. Ik ga niet weer elke keer opnieuw beginnen".

En zo kwam de schoolbus in de mondi. Elke morgen reed Brom Konijn langs de wegen van de mondi en [illegible] ren, die mee wilden. Er was geen betere chauffeur dan hij, dat kan ik je wel vertellen. Op een keer stak [illegible] een muisje [illegible] Maar Brom [illegible] cactus [illegible] dieren van [illegible] Maar hij [illegible] maar over de [illegible] muisje [illegible] en toen Poetsje de

HALLO ALLEMAAL,

Deze week is de school weer begonnen. Eigenlijk is die eerste schooldag een soort Kindernieuwjaar. En dan maken we allemaal goede voornemens voor het komende schooljaar:

We zullen reuze ons best doen, goed opletten, netjes ons huiswerk maken en de juffrouw wat minder plagen. En als we nu zorgen, dat we die goede voornemens niet na een week al vergeten zijn, dan gaan we vast en zeker aan het eind van het schooljaar allemaal over. Succes!

TANTE NEL

SCHOOL

Raadseltje

LEG DEZE tien appels zo dat je vijf rijen van vier appels krijgt.

oplossing

Autospelletje

AI, WAT duurt het lang voor we in Westpunt zijn! Weet je wat we gaan een spelletje doen. Wie weet de meeste woorden met een ei-klank? Je mag om de beurt een woord zeggen: ijs, klein, rijstebrij en ga zo maar door. Wie het langst door kan gaan, is de winnaar. Als je niets meer weet, neem je de oe en de au en de oo en alle andere klanken. Dit spelletje kun je natuurlijk ook gewoon thuis doen!

Wist je dat

42 Jaar geleden, op 6 augustus 1945, viel de eerste atoombom op Hirosjima in Japan. Op 9 augustus viel de tweede op Nagasaki. In Hirosjima vielen 60.000 doden, in Nagasaki 40.000. Maar de radio-aktieve straling van deze bommen werkte nog jarenlang door en er stierven nog heel wat meer mensen. Nu hebben Amerika, Rusland en nog een paar landen een grote hoeveelheid bommen in voorraad [illegible] dat ze die nooit zullen gebruiken.

Duizenden jaren geleden, zelfs vóórdat Christus geboren werd, [illegible] den betaalde men dat "in nature". Dat betekent: niet met geld, maar met eten. Koten bijvoorbeeld, of melk of kippen. In sommige landen in Azië kon men zelfs [illegible] ling met honing betalen. Want honing is [illegible] dat veel eet, heb je grote kans op een lang leven. Dat wisten ze toen al!

De grootste vijand voor onze tanden is voedsel met veel suiker. [illegible]

Mopjes

Dame tegen een jongen, die met een dikke wang over straat loopt: "Arme jongen, is dat je kies?" Jongens: "Nee, mevrouw, dat is mijn appel".

De pastoor komt een dronken man tegen: "Maar Everts, heb je al weer te veel gedronken?" [illegible] "Evertst" [illegible]

maar u spreekt [illegible] liefde. Heb je [illegible]

[illegible]

Raadseltjes

1. Wat is grijs en draagt een koffer?

[illegible]

ANTWOORDEN

Woordraadseltje

1. Hij is zo dik als een [illegible]
2. Met dit slechte weer [illegible]

[illegible]

Oplossing Woorden [illegible]

1. pad, 2. hond, 3. [illegible], 4. [illegible], 7. hond, 8. paard, 9. ezel, 10. uil.

Doolhof

Puzzel [illegible]

1. Lichaamsdeel van een koe
2. Plan
3. Watervogel
4. Toespraak

Verbind de punten van 1 tot 69.

1. Een muis die op vakan-

Bereikt wat ik van plan was om te doen: uitzetting nieuwe koers

Adelman was een trouwe aanhanger van Reagan

...Kenneth Adelman: Een eer om voor de regering van Reagan te hebben mogen werken...

"IK KAN U VERZEKEREN dat ik me na deze drie maanden niet meer zo jong voel", zei de 36-jarige Kenneth Adelman in april 1983 na zijn benoeming tot directeur van het Amerikaanse bureau voor wapenbeheersing en ontwapening.

Na lang touwtrekken — de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen had Reagan's voordracht om Adelman te benoemen tot drie keer toe afgewezen — keurde de Senaat zijn benoeming toch goed. Dat was een overwinning voor Reagan, maar zijn nieuwe directeur had wel zware averij opgelopen voordat hij goed en wel was begonnen. Adelman's jeugdige leeftijd was destijds nog lang niet zijn slechtse punt. Tijdens de hoorzittingen voorafgaand aan zijn benoeming had Adelman enorm zitten schutteren. Verscheidene senatoren meenden vraagtekens te moeten zetten bij zijn intelligentie na vage antwoorden over wapenbeheersing. En hij streek vooral Democraten tegen de haren door zijn duidelijke verachting voor de inspanningen om tot ontwapening te komen.

Ook werd Adelman aangevallen op een interview met een grote Newyorkse krant in 1981. Hij had daarin gezegd dat het wapenoverleg 'een vertoning, een komedie' was. Naar zijn zeggen zouden dergelijke onderhandelingen alleen zijn bedoeld 'om de Amerikaanse publieke opinie en de Westeuropeanen gerust te stellen'. Later ontkende Adelman ooit een interview met de krant te hebben gehad. Adelman had in 1983 al een behoorlijke carrière achter de rug. Hij was gepromoveerd aan de George-town- universiteit in Washington met een dissertatie over Afrika. In 1986 trad hij in overheidsdienst. In 1976 werd hij onderassistent van de minister van Defensie. Onder Reagan werd Adelman de tweede man van de Amerikaanse delegatie van de Verenigde Naties. Een baan met de status van ambassadeur.

President Reagan had Adelman uitverkoren om de toen zeventig jarige democraat Eugene Rostov op te volgen, die een te 'zachte' houding zou hebben aangenomen tegenover de Russen. Rostov was ooit binnengehaald omdat hij een fel tegenstander was van het Salt II verdrag over strategische kernwapens. Adelman moest de harde lijn weer gaan verkondigen. Die harde opstelling van Reagan tegenover de Sovjets lijkt nu wat minder te zijn geworden: het Russische voorstel voor de vermindering van wapens voor de middellange afstand is geaccepteerd. Op zichzelf hoeft die mildere houding geen verrassing te betekenen. Amerikaanse presidenten boeken aan de vooravond van hun vertrek graag nog een succes op het gebied van de buitenlandse politiek. Ook kan Reagan nu iedere afleiding van het Iran-Contra-schandaal goed gebruiken.

TROUW

Adelman, die in zijn vierjarige periode bij het ontwapeningsbureau altijd een voorstander is geweest van een consistente Amerikaanse houding bij de onderhandelingen met de Sovjets, is zijn president trouw gebleven. Dit in tegenstelling tot Richard Perle, die enige maanden geleden ontslag nam als onderminister van defensie. Perle was een van de grootste critici binnen de regering-Reagan over vroegere wapenakkoorden met de Sovjet-Unie. In zijn ontslagbrief schrijft Adelman dat hij het als een 'eer' beschouwt om voor de regering-Reagan te hebben gewerkt en zich te hebben ingezet voor een aantal van de belangrijkste onderwerpen waarmee het land heeft te maken. Maar ik heb nu het gevoel dat ik bereikt heb wat ik van plan was om te doen: het uitzetten van een nieuwe koers voor de Sovjet-Amerikaanse wapenbeheersing, waardoor het aantal kernwapens drastisch kan worden verminderd en de kans op een oorlog wordt verkleind".

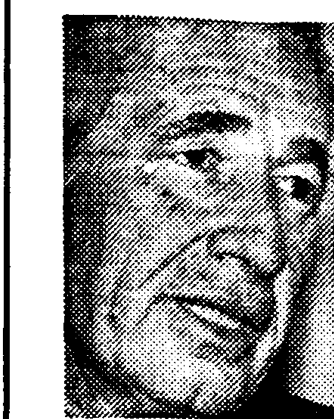
GRIJZE HAREN

In zijn ontslagbrief slaat de nu met flink wat grijze haren getooide Adelman nog een keer terug naar de vele critici van Reagan's plan voor de ontwikkeling van een defensieschild in de ruimte, het Strategisch Defensie Initiatief (SDI). "Het tegenovergestelde van wat uw critici beweerden, is gebeurd. SDI heeft juist de wapenbeheersing geholpen in plaats van het te ondermijnen. Er is sinds SDI meer vooruitgang geboekt om tot echte wapenbeheersing te komen, dan in alle jaren daarvoor", aldus Adelman.

(Uit de Haagsche Courant).

Premier Shamir wijst transferplan partijgenoot Dekkel ook af

Rel om hervestiging van Palestijnen in Israel

...Premier Peres: 'pervers idee'...

IN ISRAEL WORDT een pittige discussie gevoerd over het toestel van vice-minister van Defensie Michael Dekkel om de Palestijnse Arabieren, die er niets voor voelen onder Israelische bestuur in het bijbelse 'land van Israel' te leven, uit de bezette gebieden naar Jordanië over te brengen.

Onder druk van de demografische verhouding tussen de 1,4 miljoen Palestijnen en de 75.000 joodse kolonisten op de westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook wordt zo'n 'transfer' van de Palestijnse bevolking naar de Arabische buurstaat Jordanië door een toenemend aantal Israelische nationalisten als de enige en eenvoudigste oplossing van het Palestijnse vraagstuk bepleit.

Volgens Dekkel zou Israel de Verenigde Staten moeten vragen bij de uitvoering van deze evacuatie van de Palestijnen naar Jordanië een handje te helpen. Dekkel meent dat op de Verenigde Staten en de Westeuropese landen de politieke en morele plicht rust deze zuiveringsoperatie van 'Judea en Samaria' uit te voeren. Dit omdat zij sinds de juni-oorlog van 1967 bij de Palestijnen de illusie hebben gewekt dat Israel de heerschappij over de westelijke Jordaanoever en de Gazastrook ooit zal moeten opgeven. Onderminister Dekkel verklaarde dat hij geen gedwongen uitwijzing van de Palestijnse bevolking op het oog heeft, maar een 'repatriëring' op basis van een internationale overeenkomst wil bewerkstelligen. Met zijn provocerende boodschap hoopt Dekkel op langere termijn via een educatief en politiek ontwikkelingsproces en door hem gewenste gevolgen te bereiken.

Het transfer-plan van Dekkel, dat enkele weken geleden al door de bekende houwdegen, reserve-generaal Rachawam Ze'evi was geopperd, heeft de steun gekregen van enkele Knesset-leden van de Likoed, Renaissance-partij en de Nationaal-Religieuze Partij en van de voorzitter van de Raad van Joodse Nederzetting op de Westelijke Jordaanoever.

De Kach-partij van Rabbijn Kahane, die naar deportatie van de Arabische bevolking van Israel in de bezette gebieden streeft, heeft het voorstel van Dekkel in een verklaring een grote overwinning voor de morele positie van deze fascistische partij genoemd. De uitspraken van Dekkel hebben bij tal van Israelische politici echter reacties van walging en afschuw opgeroepen. In antwoord op een Knesset-motie van de agenda over 'de legitieme rechten van joden uit Arabische landen' verklaarde minister van buitenlandse zaken Peres dat alleen een gestoorde geest het plan van een verplaatsing van de Palestijnen uit de westelijke Jordaanoever en de Gazastrook kan bedenken.

Het tot de Verenigde Staten gerichte verzoek om voor de evacuatie van de Arabieren te zorgen is volgens Peres een pervers idee dat Israel enorme schade berokkent. Premier Shamir heeft het transferplan van zijn partijgenoot eveneens afgewezen als een privé-denkbeeld van Dekkel, dat niet in het politieke programma van de Likoed voorkomt. Volgens minister van Defensie Rabin zou uitvoering van het transfer-plan op de mislukking van het ideaal van het hele 'land van Israel' als democratische staat met joodse waarden neerkomen. "Het is een moreel bankroet als een jood over de 'transfer van Arabieren' praat, aldus Rabin. Een Israelische anti-racistische organisatie heeft aangekondigd een campagne tegen het transfer-plan te zullen voeren. De progressieve vredeslijst en het communistische 'Front voor vrede en gelijkheid' hebben wegens het transfervoorstel moties van wantrouwen tegen de regering-Shamir ingediend en het aftreden van Dekkel als onderminister van defensie geëist.

(Uit de Haagsche Courant).

Loodziekte'' belangrijke doods-oorzaak

Colombia vergeven van geweld

BOGOTA — In bepaalde delen van de Colombiaanse hoofdstad Bogota rijden alle automobilisten door het rode licht. Ze zijn bang voor een overval als de auto te lang stilstaat.

In Colombia wordt iedere vijftig uur iemand gegijzeld en ieder uur iemand vermoord en overvallen. Seksuele vergrijpen komen elke drie uur voor. De Colombianen maken zich grote zorgen over het geweld, dat de minister van onderwijs, Antonio Yepes, onlangs omschreef als "het grootste probleem van de volksgezondheid". In Medellin, ruim 500 km ten noordwesten van Bogota, is de kans vermoord te worden 84 keer zo groot als in West-Duitsland. Doodslag is de belangrijkste doodsoorzaak in deze stad van cocaïnebaronnen.

Maar wie denkt dat het geweld zich beperkt tot de steden, heeft het mis. Tientallen veehouders hebben hun bedrijf opgegeven. Afpersing, dreigementen en ontvoering maken het onmogelijk op het platteland normaal een boerenbedrijf te leiden, zegt een van hen. In sommige streken zitten de boeren letterlijk tussen twee vuren: van de guerrilleros en van het leger. In het middennoorden van het land, aan de oevers van de Rio Magdalena, hebben duizenden hun geld gekozen en hun akkers verlaten.

'Loodziekte' is hier de belangrijkste doodsoorzaak, zegt een begrafenisondernemer ironisch over Uraba, een streek in het noorden waar bananenplantages de belangrijkste bron van inkomsten vormen. De meesten van zijn klanten kregen een kogel door het lijf. Geweld beheerst het dagelijks leven van veel Colombianen. De schrik zit er goed in. Huizen van de rijkere inwoners baden in een zee van licht en zijn omgeven met muren, prikkeldraad of hoge hekken met scherpe punten. Bewakers houden de wacht en moderne bewakingsapparatuur zoals een gesloten televisie-circuit raapt de steekjes op die zij laten vallen.

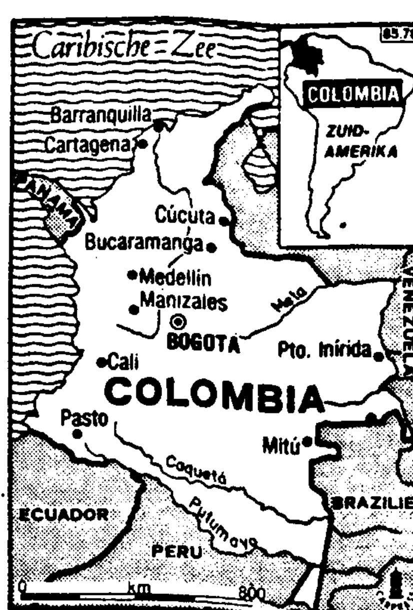
Alleen al in Bogota lopen meer dan 100.000 gewapende bewakers rond, in dienst van particuliere veiligheidsbedrijven. Overheidsfunctionarissen vermoeden dat daarnaast nog ontelbare burgerwachten rondlopen die niet zijn geregistreerd. "Het land is vergeven van geweld", gaf president Virgilio Barco onlangs toe. De voorzitter van de oppositionele Conservatieve Partij, Misael Pastrana, verwoordt het zo: "De situatie in Colombia is uniek. Geen land ter wereld gaat zo gebukt onder geweld. Zelfs Libanon niet. De natie verkeert in een oorlog, schreef het grootste dagblad 'El Tiempo'. Volgens het dagblad 'El Espectador', dat vorig jaar werd opgeschrikt door de moord op zijn directeur Guillermo Cano, staat het land "aan de rand van de afgrond".

Een hoge politiefunctionaris wijst de kleine criminelen en georganiseerde bendes aan als grote schuldigen. Ondernemers, politici, vakbondsleiders en militairen vrezen een toename van de guerrillastrijd. Volgens de voorzitter van de regerende Liberale Partij, Ernesto Samper, hebben hoge militairen gezegd dat de gewapende opstandelingen zich de afgelopen jaren hebben verdrievoudigd.

Rechters vrezen represailles van de drugsbazen. Die angst lijkt gerechtvaardigd. De afgelopen jaren zijn rechters, juristen, een minister, hoge politiefunctionarissen, journalisten en getuigen vermoord. Allemaal hadden ze openlijk de strijd aangebonden met handelaren en producenten van verdovende middelen.

Rechters worden onder druk gezet of afgeperst. Ze krijgen lugubere kadootjes als grafbloemen en doodskisten. Juryleden zijn vaak moeilijk te krijgen in zaken waarbij drugshandelaren zijn betrokken. Het wegblijven van een zitting kost een jurylid slechts vijfhonderd pesos (vier gulden), een schijntje als je daarmee je leven kunt redden.

(Uit De Gelderlander).

*****

MEXICO — De presidenten van de grootste schuldenlanden van de Derde Wereld -Mexico en Brazilië- komen de volgende week bij elkaar om te praten over de schulden problematiek en over de verbetering van de economische en politieke samenwerking in Latijns- Amerika. Ook het Middenamerikaanse vredesplan en de Latijnsamerikaanse topconferentie staan op de agenda.

*****

Een grondwet welke leeft

IN TIJDEN VAN politieke crisis wendt Amerika zich tot zijn grondwet, de constitutie, die precies tweehonderd jaar geleden tot stand kwam. In de Verenigde Staten heeft de grondwet voor veel inwoners, politici, maar ook miljoenen andere burgers, een actuele waarde, die wij in Nederland ons maar moeilijk kunnen voorstellen. Onze grondwet is in de loop van de tijd herhaaldelijk herzien, maar dat geldt eigenlijk slechts in geringe mate voor de Amerikaanse grondwet, die een beperkt aantal amendementen kent.

Nog altijd gaan Amerikanen uit van de fiere en optimistische aanhef van hun 18e eeuwse grondwet uit de tijd van de Verlichting, waarin de mens vooral als redelijk denkend wezen in dienst van de vooruitgang werd gezien: 'Wij, het Volk van de Verenigde Staten ten einde een volmaakter Unie te vormen, Gerechtigheid te vestigen, binnenlandse Rust te verzekeren, maatregelen te nemen voor een gemeenschappelijke verdediging, het algemeen Welzijn te bevorderen en de zegeningen van de Vrijheid veilig te stellen voor ons en ons Nageslacht, verordenen en bevestigen deze Constitutie voor de Verenigde Staten van Amerika'.

De Amerikaanse grondwet bepaalt ook nu in hoge mate het denken en doen van Amerikaanse politici. Zoals het Amerikaanse weekblad Time in een herdenkingsartikel in verband met het tweede eeuwfeest plastisch en tegelijk poëtisch vaststelt: de grondwet leeft via een slordige reeks maatschappelijke botsingen, die de regels in elkaar flanst voor het leven van een natie. Zo bezien heeft de constitutie de afgelopen week een belangrijke rol gespeeld tijdens de verhoren door twee commissies uit de Amerikaanse volksvertegenwoordiging, die het complex van de leverantie van wapens aan Iran en van geld aan de zogenoemde contra's in Nicaragua moeten uitzoeken.

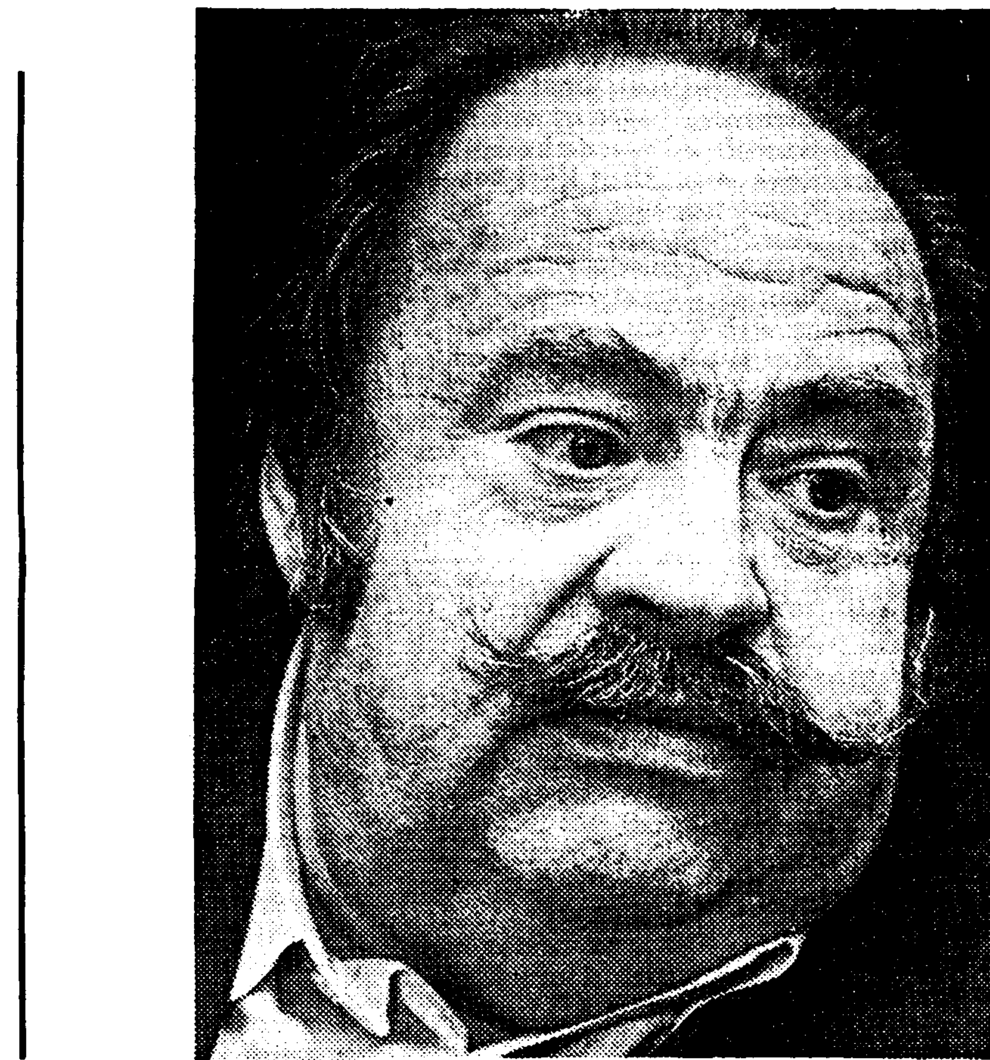
De volksvertegenwoordigers hadden veel te stellen met de nieuwe Amerikaanse volksheld, luitenant-kolonel Oliver North. Met een beroep op de grondwet verweten de voorzitters van de commissies, senator Inouye en congreslid Hamilton aan North, dat mede door zijn toedoen een geheime buitenlandse politiek was gevoerd. Dat dat inging tegen de democratische principes van de Amerikaanse grondwet en dat hij herhaaldelijk had gelogen tegen het congres en tegen het Amerikaanse volk. Hamilton, drager van een historische naam, want een van de opstellers van de Amerikaanse grondwet heette ook zo, hield North voor: 'Ik kan niet inzien hoe uw houding valt te rijmen met de grondwet van de Verenigde Staten'.

Waar North had laten blijken het onderzoek schadelijk te vinden voor de Verenigde Staten, oordeelde Hamilton, dat de hoorzittingen nodig en in overeenstemming met de Amerikaanse grondwet waren. Senator Inouye bracht zelfs het verweer van Nazi-misdadigers na de Tweede Wereldoorlog bij processen in Neurenberg ter sprake. Zij beriepen zich op het zogenaamde Führerbefehl en blinde gehoorzaamheid, waarop ook North zich beriep. Dit in tegenstelling tot de geest van de Amerikaanse grondwet, aldus Inouye.

In het huidige debat in Washington speelt ook de positie van de Amerikaanse president een rol. De oorspronkelijke vraag, toegespitst op de positie van Ronald Reagan was: wat wist de president van het handelen van zijn ondergeschikten? Juist de afgelopen week maakt duidelijk dat het vooral gaat om de vraag: hoe kon het dat de president, gezien zijn constitutionele positie, van niets wist, terwijl buiten hem om buitenlandse politiek werd bedreven? Dat leidt onvermijdelijk tot de verhouding van de Amerikaanse president als hoogste gekozen uitvoerder van het beleid met de volksvertegenwoordiging in het licht van de grondwet.

De makers van de grondwet zijn uitgegaan van een lichaam dat controle uitoefende op het uitvoeren van de macht. Maar ze wilden geen systeem, dat zo gefragmentariseerd was, met zo'n verdeling van de macht, dat de regering niet meer zou kunnen functioneren. Zij kozen voor een sterke volksvertegenwoordiging, maar ook voor een sterke president. Dat kan het beeld opleveren van een constant duel en vanaf president Kennedy in de jaren zestig van deze eeuw, wordt dat beeld ook bevestigd.

Veelal is de president aan de winnende hand, maar het heengaan van president Nixon in 1975 na het Watergateschandaal geeft wel aan dat de president niet oppermachtig is of in willekeur kan handelen. De Amerikaanse opperrechter Robert Jackson heeft enkele jaren geleden het constitutionele systeem als volgt omschreven: de grondwet legt aan de verschillende organen (president, congres, hooggerechtshof) gescheidenheid op maar ook onderlinge afhankelijkheid, autonomie maar ook een wisselwerking. In de zaak Irangate komt tot uiting, dat die wisselwerking tussen president en congres node is gemist. Daarom kunnen de hoorzittingen in Washington, worden beschouwd als een bewijs dat de Amerikaanse grondwet springlevend is. (Uit de Haagsche Courant).

...Aleksandr Bovin: warm pleitbezorger van de 'glasnost'- politiek van Gorbatsjov...

Open brief aan Stalin uit 1939 nu pas gepubliceerd

U hebt het Rode leger onthoofd en de beste generaals vermoord

MOSKOU — Een belangrijk onderdeel van Gorbatsjov 'perestrojka', zijn omvangrijke herstructurerings- programma dat ook op economisch gebied kracht van wet heeft gekregen, is de 'glasnost'. De 'openbaarheid' (de eigenlijke betekenis van dit woord) die tot voor kort het monopolie van de partij was — die besliste immers waar er in de openbaarheid kwam — zal nu gevoed dienen te worden door de 'openheid' (de nieuwe betekenis) van de mensen zelf, die steeds weer worden opgeroepen om toch vooral van hun hart geen moordkuil te maken.

De respons is enorm. Op de televisie zijn er livepraatprogramma's waarin ongestraft de vreselijkste dingen over allerlei tekortkomingen in de Sovjet-maatschappij gezegd worden. Menig scribent van een krante- of tijdschriftenartikel zou voor zijn controversiele produkt nog niet zo lang geleden een ernstige berisping hebben ontvangen. Toch is het beeld dat uit de media oprijst bedrieglijk. De tegenstanders van de 'perestrojka' komen nauwelijks aan het woord, maar in werkelijkheid zijn ze er wel. Hoeveel het er zijn en wie het zijn weet niemand met zekerheid te zeggen, maar ze vormen in het revolutionaire tempo, dat Gorbatsjov aan zijn maatschappelijke dynamisering wil meegeven, wel degelijk een remmende factor.

De bekende commentator Aleksandr Bovin, een topjournalist van het regeringsblad Izvestija, mag sinds april niet meer voor de radio en de televisie optreden. Bovin, een markant besnord figuur van enorme omvang, geldt als één van de warmste voorstanders van Gorbatsjov en is uiterst populair onder de gewone bevolking (de obers in het restaurant noemen hem direct bij zijn naam en vadersnaam), maar kennelijk zit er ergens in het media-apparaat toch een anoniem hoger geplaatste, die, 'perestrojka' of niet, hem de mond kan snoeren.

Een gewichtig twistpunt in het 'perestrojka'-proces is de vraag: wat doen we met onze geschiedenis en met name Stalin. Igor Laptev, de hoofdredacteur van Izvestija (en dus Bovins baas) bekritiseerde onlangs op het plenum van de Journalistenbond de algemene nieuwe tendens om de Sovjet-geschiedenis als één grote aaneenschakeling van fouten te zien. "We neigen ertoe om de kritiek op onze leiders van de afgelopen zeventig jaar te laten doorslaan naar generalisaties die het socialistisch systeem in een kwaad daglicht stellen", zei Laptev, die er aan toevoegde dat de huidige nieuwe lijn toch ook is ontstaan uit wat er voorheen is opgebouwd. Dat het ook een reactie op de oude tijden kan zijn, ontging hem kennelijk.

Haaks hierop staat dan weer de publikatie, in het weekblad 'Ogonjok' ('Vlammetje') van het open brief die Fjodor Raskolnikov in 1939 aan Stalin schreef en die altijd uit de Sovjet-pers is gehouden. Raskolnikov, die een vriend van Lenin was geweest en in Sofia ambassadeur was, had de juiste ingeving gehad om niet naar Moskou terug te keren toen hem dat door Stalin was bevolen. Vele collega's van Raskolnikov waren immers bij zulke gelegenheden geliquideerd — het was het hoogtepunt van de terreur.

Vanuit Parijs schreef Raskolnikov zijn open brief, die niets van Stalin heel laat: "Met smerige verzinsels heb je valse beschuldigingen gefabriceerd die belachelijker zijn dan in de heksenprocessen in de Middeleeuwen", kon de Sovjet-lezer anno nu uit 'Ogonjok' vernemen. "Genadeloos roeit u getalenteerde schrijvers uit die u persoonlijk onaangenaam zijn. U hebt het Rode Leger onthoofd en de beste generaals vermoord. Vroeg of laat zal het Sovjet-volk u als een verrader van het socialisme veroordelen, als de grootste saboteur en een echte vijand van de natie, als de organisator van hongersnood en namaakprocessen".

EEN SCHOK

Met name voor de oudere generatie is de publikatie van deze brief een schok. De Ogonjok heeft dit ongetwijfeld zo bedoeld — als een shocktherapie, een hernieuwde ontmaskering van Stalin op een moment dat er weer ingezonden brieven komen die Stalin de hemel inprijzen en er op aandringen dat zijn naam 'in gouden letters wordt uitgehouwen'. Bij dit alles moet men bedenken, dat 'Ogonjok' evenmin als de andere dag- of weekbladen, uit zucht naar een hogere oplage sensatieverhalen opzoekt. Niemand wordt rijker in de Sovjet-Unie van dit soort spraakmakende publikaties en door de gelijkelijk verdeelde papierschaarste is er ook geen gelegenheid tot grotere oplagen of andere concurrentie- middelen. De redactie van Ogonjok is gewoon fel tegen iedere vergoelijking van Stalin en fel voor Gorbatsjov's 'perestrojka', en ziet het haar plicht daar, in het kader van de 'glasnost', zo overtuigend mogelijk voor uit te komen. (Uit de Haagsche Courant).

Uitnodiging gaat uit van kardinaal Willebrands

Paus bespreekt met VS-joden ontvangst Waldheim

NEW YORK — Joodse leiders in de Verenigde Staten hebben een uitnodiging aanvaard om met paus Johannes Paulus II in Rome te spreken over de kritiek van joodse zijde op de ontmoeting van de paus met de Oostenrijkse president Kurt Waldheim eind juni. Dat heeft de directeur van het Joods wereldcongres, Elan Steinberg, in New York aan journalisten meegedeeld.

De uitnodiging voor de ontmoeting is afkomstig van kardinaal Willebrands, hoofd van de Pauselijke commissie voor de relatie met het jodendom. Willebrands heeft de joodse leiders laten weten dat de paus bereid is eind augustus de joodse leiders te ontvangen. Talrijke joodse organisaties hebben na het bezoek van Waldheim aan het Vaticaan een "gebaar" van de leiding van de RK kerk geëist voordat de dialoog tussen deze kerk en de joden zou kunnen worden hervat. Het Amerikaanse joodse congres besloot niet deel te nemen aan de ontmoeting met de paus tijdens diens bezoek aan de Verenigde Staten komende maand. Sommige joodse leiders zeiden dat de deelneming van hun organisatie aan de ontmoeting met de paus in Miami afhankelijk is van de resultaten van het gesprek tussen de paus en de joodse leiders.

...De Amerikaanse joden zijn uitgenodigd om met de paus diens recente ontvangst van de Oostenrijkse president Kurt Waldheim te bespreken. Deze foto geeft een beeld van het bezoek van Waldheim aan het Vaticaan ...

Meningen verdeeld over benoeming mgr Neves

Vaticaanse Dominicaan primaat kerk Brazilie

SAO PAULO — Paus Johannes Paulus II heeft aartsbisschop Lucas Moreira Neves benoemd tot aartsbisschop van Sao Salvador da Bahia en daarmee tot primaat van de RK Kerk in Brazilië.

Neves, lid van de Orde der Dominicanen, is sinds 1974 werkzaam in Rome, aanvankelijk als vice-president van de pauselijke Lekenraad en vanaf 1979 als secretaris van de Congregatie voor de Bisschoppen. Hij is een neef van Tancredo Neves, die in 1985 tot president van Brazilië werd gekozen, maar kort voor zijn installatie overleed. De benoeming van de 61-jarige Neves is in Brazilië met gemengde gevoelens ontvangen. Een deel van de vooruitstrevende geestelijken meent, dat de benoeming de weg opent voor betere relaties tussen de Braziliaanse bisschoppen-conferentie (CNBB) en het Vaticaan.

Van Neves' invloedrijke positie in het Vaticaan werd de laatste jaren herhaaldelijk gebruik gemaakt door de conservatieve vleugel binnen de Braziliaanse kerk. Deze kon zijn conflicten het Bevrijdings- theologen en met de CNBB rechtstreeks bij de conservatieve lobby in het Vaticaan aankaarten. Volgens bepaalde theologen en vooruitstrevende bisschoppen is Neves "weggepromoveerd". Ze verwachten, zo deelt het Braziliaanse dagblad "Folha de Sao Paulo" mee, dat de rechtstreekse contacten tussen de CNBB en paus Johannes Paulus II nu worden vergemakkelijkt.

De opvattingen over de vraag hoe Neves precies moet worden gekenschetst, lopen nogal uiteen. Sommigen noemen hem "gematigd vooruitstrevend", omdat hij tijdens zijn periode als hulpbisschop in Sao Paulo tussen 1967 en 1974 meermalen het militaire bewind en vooral de heersende censuur bekritiseerde. In zaken als abortus en voorbehoedmiddelen volgt hij echter de behoudende richtlijnen van het Vaticaan.

Volgens waarnemers was Neves de derde keus van de CNBB. Aanvankelijk ging de voorkeur uit naar kardinaal Aloisio Lorscheider als opvolger van de vorig jaar december overleden primaat Avelar Brandao Vilela. Tegen zijn benoeming werd evenwel fel gereageerd door de conservatieve bisschoppen onder leiding van de aartsbisschop van Rio de Janeiro, kardinaal Eugenio Sales.

*****

WASHINGTON — De tekorten op de VS handelsbalans zijn vorig jaar en dit jaar kleiner geweest dan aanvankelijk is gemeld. In eerste instantie werd het tekort over 1986 opgegeven als 169,8 miljard dollar. Dit werd herzien tot 166,3 miljard dollar en nu werd bekendgemaakt dat het 'slechts' 156,2 miljard dollar bedroeg. De verlaging is toe te schrijven aan overschatting van het tekort met Canada.

Met bijbel berg op

KATMANDU — Twee Chileense bergbeklimmers hebben bij hun bezoek aan het Himalaya gebied ook een bijbel meegenomen toen zij de op zes na hoogste bergtop ter wereld beklommen, namelijk de Cho Oyu-berg. Het boek met de Blijde boodschap werd meegenomen naar deze top door de 25 jarige Maurizio Purto en de twee jaar oudere Italo Valle. Met het neerleggen van de bijbel op 8.201 meter hoogte wilden zij de eerste Chileense poging afronden tot beklimming van de Himalaya. De Mount Cho Oyu ligt in het grensgebied tussen Nepal en Tibet.

ONDER GORBATSJOV SPRAKE LICHTE DOOI KERK EN STAAT

Ondanks 47 jaar communistisch bewind overleefde kerk

Poolse paus leidt tot opleving van het katholicisme in Litouwen

VILNIUS — De katholieke kerk in de Sovjet-republiek Litouwen viert dit jaar zijn zeshonderdste verjaardag. En het mag een klein wonder worden genoemd dat zij de afgelopen 47 jaar onder het communistische bewind heeft overleefd. Na tientallen jaren van verdrukking en intimidatie hebben de katholieken eigenlijk nog wat te vieren. Geïnspireerd door de begrijpende paus uit het naburige Polen valt een religieuze opleving te signaleren, die onder partijleider Michail Gorbatsjov nog wordt versterkt door een lichte dooi in de ijskoude verhouding Kerk-Staat.

Vanaf de lage heuvels aan de rand van Vilnius is te zien dat het katholicisme ooit het leven van de Litouwse hoofdstad volledig heeft beheerst. De torens en kruisen van de rijk versierde 16e en 17e-eeuwse kerken zorgen voor een bijna mystieke 'skyline' die sterk contrasteert met de saaie betonnen bouw die zo typerend is voor de naoorlogse Sovjet-Unie. Een grote meerderheid van de ruim een half miljoen inwoners van Vilnius is katholiek.

Tijdens de vijf zondagsmissen en de drie doordeweekse diensten puilen de elf geopende kerken van de stad uit. Oude en gebogen Baboesjka's, eens de karakteristieke kerkbezoekers, moeten om nu een plaatsje dringen in een publiek van jonge arbeiders, schoolkinderen en tieners. Paus Johannes Paulus II legt een bijzondere belangstelling aan de dag voor Litouwen, dat zo'n rijke historie deelt met het geboorteland van de kerkvorst. De banden tussen Litouwen en Polen, dat van 1569 tot in de 18e eeuw het buurland regeerde, zijn sterk, vooral tussen de katholieke gemeenschappen. Zij delen het moeilijke leven onder een communistisch bewind, en de standvastige paus heeft hun kracht gegeven. De paus — de eerste uit een communistische staat — wordt ronduit aanbeden en heeft de kerk nieuw leven ingeblazen.

Het Vaticaan schat zelfs dat momenteel negen op de tien Litouwers lid van de katholieke kerk zijn. "Het kerkbezoek neemt toe, daar is geen twijfel over," zegt Alexander Kasziewicz, een etnische Pool en kapelaan van de kerk van de H. Geest in het centrum van Vilnius. "Er komen steeds meer jongeren en meer gezinnen. Het feit dat er een Poolse paus is, heeft daar zeker mee te maken", aldus Kasziewicz, die zijn sacristie heeft behangen met krantenknipsels van Johannes Paulus II.

Het seminarie in Kaunas, op zo'n honderd kilometer van de hoofdstad, is het enige opleidingsinstituut voor priesters in de Sovjet-Unie. Het sterk gestegen aantal inschrijvingen onderstreept de katholieke opleving. De cijfers liggen dicht bij het naoorlogse record van 190, terwijl dat aantal enkele jaren geleden nauwelijks boven de honderd kwam. Tot voor kort traden slechts vijftien tot twintig nieuwe priesters in het voetspoor van de vijfentwintig a dertig die er jaarlijks stierven. Het aantal priesters in Litouwen ligt nu op 750, en de gemiddelde leeftijd van hen daalt. Ondanks die dalende gemiddelde leeftijd blijft het aantal priesters achter bij de behoefte, aldus Kasziewicz, die zelfs in 1976 priester werd gewijd.

De katholieke kerk profiteert van nog een aspect van de Litouwse werkelijkheid: het sterk nationalistische karakter van de bevolking. Een Litouwer is katholiek. De bevolking is erin geslaagd zich te verzetten tegen de Russificering van Litouwen sinds het land in 1940, samen met de Oostzee-republieken Letland en Estland, bij de Sovjet Unie werd ingelijfd. Maar hoewel de betrekkingen tussen Kerk en Staat verbeteren, blijft de situatie gespannen en ongemakkelijk. Toch geven zelfs de communistische autoriteiten tandenknarsend toe dat het katholicisme stand houdt tegen de inspanningen van Marxistische atheïsten.

De kerkelijke leiders in Litouwen hopen nog steeds op het mooiste verjaarscadeau: een bezoek van de paus in 1987. Dit wellicht tegen beter weten in, daar de paus bij zijn bezoek aan Polen in juni geen toestemming kreeg het zesde eeuwfeest in Vilnius te bezoeken. Maar in een emotionele preek sprak de kerkvorst volmondig zijn steun uit voor de Litouwse katholieken. "Ik ben met hart en ziel bij jullie", zei de paus.

Een hoge partijfunctionaris in Litouwen verzet zich tegen opmerkingen van het Vaticaan over de vervolging van gelovigen in de Oostzee-republiek. "Ik wil de paus niet kritiseren, maar soms zegt hij dingen over de religie in Litouwen die gewoon niet waar zijn. "Er is hier sprake van godsdienstvrijheid en vrijheid van geweten. Het kerkbezoek is niet gedaald, het is constant gebleven. Communisten zijn atheïsten, maar wij weerhouden mensen er niet van naar de kerk te gaan", aldus Mecislovas Sadovskis, lid van het Centraal comite in Litouwen.

Toch staat de kerk wel degelijk bloot aan tegenwerking. Zo staat de regering niet toe dat er op een regelmatige basis religieuze werken en missalen worden gepubliceerd. Verder kan de kerk geen eigenaar zijn van onroerend goed en moet zij de bedehuizen huren van de lokale autoriteiten, waarbij de kerkgemeente is overgeleverd aan de genade van de staat. Bovendien zijn er katholieken veroordeeld wegens hun steun aan mensenrechtenbewegingen. Volgens kerkelijke functionarissen is discriminatie van gelovigen op de werkplek wijdverbreid. Maar in vergelijking met de Stalin-dictatuur, toen de volledige kerkleiding met opsluiting werd bedreigd en vele kerken werden gesloten, is de verbetering aanzienlijk.

"Ondanks dit alles mogen wij kinderen bijvoorbeeld geen catechismus- onderricht geven. Dat moeten de ouders zelf thuis doen", aldus kapelaan Kasziewics. "In het algemeen voelen wij echter de druk van de regering niet meer in die mate als in het verleden". Sinds januari hebben de autoriteiten de beperkingen bij het grensverkeer naar Polen wat verzacht, met als gevolg dat Poolse priesters in groten getale naar Litouwen komen om een bijdrage te leveren aan het parochiewerk, zegt Kasziewicz. De komst van de paus na dit jaar wordt noch door kerkelijke, noch door partijfunctionarissen uitgesloten. Zij denken daarbij aan 1988 wanneer duizend jaar christendom in 'Kiev-roes', het historische Rusland, wordt gevierd. De komst van de Filipijnse primaat, Jaime Sin, naar Vilnius en Kaunas in juli werd gezien als een mogelijke voorbereiding op een pausbezoek. Een ander teken ziet men in de toestemming voor de Litouwse kerk voor het voorlezen van een telegram van de paus bij het begin van de festiviteiten in juli.

De doorbraak wordt verwacht van Gorbatsjovs bezoek aan Italië, dat mogelijk tegen het einde van dit jaar plaats heeft. "Misschien gaat hij ook naar het Vaticaan", zegt een partijfunctionaris. "Misschien heeft hij dan een uitnodiging voor de paus, in diens hoedanigheid van staatshoofd, bij zich".

JOHANNES PAULUS II
... graag naar Sovjet Unie ...

Behoudens in Islamitische wereld overal actief, vaak met idelogische achtergrond

Rome: sekten als uitdaging zien

VATICAANSTAD — De katholieke kerk moet de uitdaging onder ogen zien welke gepresenteerd wordt door de grote verscheidenheid van sekten en religieuze culten, waarbij in sommige gevallen ook gebruik wordt gemaakt van systemen als hersenspoeling of van sexuele prikkels om aanhangers te winnen, zo waarschuwt het Vaticaan in een officieel document. Dat men tot een diepgaande studie heeft besloten over deze problematiek gevolg van de bezorgdheid van de katholieke kerk in heel de wereld. Dit omdat nagenoeg alle plaatselijke kerken de penetratie van de sekten en culturen als alarmerend en ernstig kwalificeren.

In het zeventien pagina's tellend document wordt geen enkele sekte en cultus met name genoemd. Een Vaticaanse functionaris wilde wel een enkele namen noemen welke men op het oog heeft gehad in dit document wegens zijn manier waarop men zijn bekeringen werft en wel de Moon-sekte en verder het bonte geheel van de Evangelische fundamentalistische groepen zoals die vooral in Latijns Amerika en in de Verenigde Staten actief zijn.

Wij veroordelen niets, maar willen wel achterhalen waarom deze groepen zoveel succes hebben en op grond daarvan stappen ondernemen en actie om het probleem aan te pakken. Aldus pater Pierre Duprey, onderdirecteur van het secretariaat voor de Christelijke eenheid. Het document is gebaseerd op antwoorden en reacties van de plaatselijke clerus op een vragenlijst over dit thema zoals door het Vaticaan in 1984 werd verspreid. De zo ontvangen gegevens werden verzameld en bewerkt door het secretariaat waar pater Duprey werkzaam is en door drie ander Latijnse instellingen.

Vastgesteld wordt in het document dat het optreden en de methodiek van enige sekten destructief kunnen zijn voor de persoonlijkheid, en verwarring kunnen zaaien onder de familieleden en hun leer is vaak zeer ver verwijderd van de leer van Christus en Zijn kerk. Opmerkelijk is dat dit fenomeen zich zo snel ontwikkelt en dikwijls met groot succes in heel de wereld, met uitzondering dan van de Islamitische wereld. In veel landen vermoedt hij dat er machtige ideologische krachten achter zitten, in enige gevallen is dit ook te bewijzen zoals economische belangen en politieke belangen die actief zijn bij het steunen van deze sekten, aldus het document, dat ook hierbij geen namen noemt.

Bijna alle plaatselijke kerken nemen de opkomst en de snelle verspreiding waarvan alle types van nieuwe groepen en godsdienstige praktijken en pseudo- religieuze praktijken en overal ervaart men dit dan als een ernstige en alarmerende zaak. Volgens het Vaticaanse document moeten de bisschoppen dit echter niet zo zeer beschouwen als een bedreiging voor de kerk, maar men moet het meer beschouwen als een pastorale uitdaging. We moeten het niet snel voldoende vinden als we de sekten veroordelen en bestrijden, en hen verbieden of veroordelen. De uitdaging van deze nieuwe bewegingen moet een stimulans voor onze eigen vernieuwing zijn om zo een grotere pastorale efficientie te bereiken.

Dit betekent dat de priesters niet alleen beschouwd moeten worden als administrateurs, als employees van een bureau en rechters, maar zij moeten meer beschouwd worden als broeders, gidsen, troosters en mensen van gebed. De priesters, aldus het Vaticaanse document moeten "de taal van het volk spreken".

De sekten zijn aldus het document zo verscheiden en zo talrijk in aantal dat het onmogelijk is om er een duidelijke en eenvoudig definitie van te geven. De wortels voor de christelijke sekten en culten kan men omschrijven als de groepen welke naast de bijbel vaak andere onthulde boeken hebben of georganiseerd zijn op profetische boodschappen of als groepen welke op radikale wijze de inhoud van de kerkelijke documenten veranderen....

Bij de katholieke kerk worden de termen sekten en culten niet gebruikt met betrekking tot de belangrijkste protestantse kerken. Met even zoveel woorden zegt het document dat de zorg voor de sekten op geen enkele wijze van invloed mag zijn op de inspanningen ten gunste van de pogingen om tot eenheid te komen tussen de belangrijke christelijke kerken.

Talrijke Evangelische stromingen hebben de laatste tijd kans gezien binnen te dringen in de landen van Latijns Amerika en in Afrika evenals in de VS. In Brazilië dat in naam de grootste katholieke bevolking van de wereld heeft zijn de aanhangers van de Pinkstergemeente ongeveer zestig procent van de hele Protestantse bevolking welke op vijf miljoen wordt geschat. Verder behoren tot die zestig procent de getuigen van Jehovah en de sekte Brazilië voor Christus.

De secten lijken gemakkelijke en voorgefabriceerde oplossingen te bieden voor dilemma's en voor gecompliceerde situaties. Zij geven deel- waarheden en sluiten aan op traditionele waarden. Zij hebben een pragmatische theologie, een theologie ook van het succes en van beloften voor het lichamelijk herstel van ziekten, en dit dan in het bijzonder in Afrika, aldus de Vaticaanse studie. Tot de methoden om hun ledental uit te breiden behoren som doctrinatie, het aanbieden van geld, sexuele prikkels en ook soms het behendige gebruik maken van de moderne massamedia.

Delegatie VS raad van kerken

Kerken in Noord-Korea klein maar levendig

NEW YORK — Met berichten over "kleine, levendige christelijke gemeenten in Noord-Korea" is de eerste officiële Amerikaanse kerkelijke delegatie teruggekeerd uit de Democratische volksrepubliek Korea. Tot nu toe was heel weinig bekend over de christenen in het land, omdat er geen contacten bestaan tussen de kerken in Noord- en Zuid-Korea.

De delegatie van de raad van kerken van de Verenigde Staten heeft op uitnodiging van de niet-regeringsgebonden "Koreaanse Christelijke raad" een week doorgebracht in het land. De Koreaanse Christelijke raad vertegenwoordigt ongeveer tienduizend christenen. De Amerikanen, die werden aangevoerd door de secretaris-generaal van de raad van kerken, Arie Brouwer, voerden gesprekken met regerings- vertegenwoordigers en bezochten vijf gemeenten die in huiskamers diensten houden. Een delegatielid vergeleek de Noordkoreaanse kerkjes met de Latijnsamerikaanse basisgemeenten.

Tijdens haar bezoek aan Noord-Korea en aansluitend ook Zuid-Korea heeft de delegatie zich tevens ingezet voor de hereniging van tien miljoen gezinnen, die door de Tweede Wereldoorlog en de oorlog van 1950 tot 1953 werden gescheiden. Bij de Amerikaanse raad van kerken zijn 32 protestantse en orthodoxe kerken aangesloten, die samen in totaal ongeveer veertig miljoen leden tellen.

Pauselijk bezoek in teken zendings-opdracht

Argentijnse kerk moet evangeliserend worden

BUENOS AIRES — Het recente pauselijke bezoek aan Argentinië heeft het bewustzijn van de missionaire opdracht de kerk doen groeien. Het daarbij ontstane enthousiasme zal uiteindelijk moeten meewerken aan het ombuigen van de situatie van te worden geëvangeliseerd tot evangeliserend land en kerk.

Bij het opzetten van het programma voor het bezoek van Johannes Paulus II was daar bij doelbewust gekozen voor een missionaire aanpak. Zo was de toespraak tot de jeugd van Buenos Aires gewijd aan deze zendings- opdracht van de hele kerk en van die van afzonderlijke kerken.

De paus presteerde zich ook als "de herder" die de boodschap van de bijbel kwam verkondigen. Dezelfde boodschap welke vijf eeuwen eerder door de eerste missionarissen uit Spanje naar Amerika was gebracht. In zijn samenkomst met de bisschoppen van Argentinië bracht de paus deze opdracht ook ter sprake waar hij herinnerde aan het feit dat zoveel trouwe instrumenten zijn geweest bij de evangelisatie van Argentinie, tot nu toe. Volgens de paus is nu de tijd aangebroken als Argentijnse kerk de blijde boodschap elders te gaan zorgen, "tot het einde der wereld".

Ook in Argentinie wees de paus er op dat het komende eeuwfeest van de kerstening van Amerika moet worden gezien in de algemene opdracht voor de kerk de blijde boodschap over uit te dragen. Een nieuw evangelisatie-geest moet door de Latijnsamerikaanse kerk varen. Missionarissen, aldus de paus tijdens de misviering in Buenos Aires voor allen die een gewijde opdracht hebben in de kerk, een belofte van liefde tot Jezus...

Boekbespreking

Heelheid en de impliciete orde

ID BOHM, INTERNATI-AL vermaard fysicus, tijdens vele jaren van nschappelijk werk zich uitgebreid beziggehou-met wijsgerige proble-Hij heeft daarvoor in di-e fora gepubliceerd en 1985 is er in het Neder-een boek beschikbaar in wij een neerslag vin-an Bohm's werk.

centrale thema in Bohm's — de eenheid zien en erva-n de verdeeldheid overko-— maakt dat de auteur ge-d wordt tot de zg. *Holisten*. doet in dit boek een poging eenheid te beschrijven op e terreinen: dat van den-n handelen, de materiele lijkheid, op het gebied van ie en bewustzijn èn van lijkheid en kennis. Kor-ij exploreert de aard van de lijkheid en datgene wat r die werkelijkheid te we-nnen komen. In deze be-d is hij niet de enige of de . Samengevat kan men dat de antwoorden over ag naar de aard van de lijkheid, te classificeren een drietal categorieën: vistische antwoorden, reli-e antwoorden en metafy-antwoorden.

gens extreme positivisten onmogelijk iets zinnigs te n over "de ware werkelijk-. Wat we hebben en waaro-en kan beschikken zijn ts waarnemingen en ver-en daartussen, meer niet. t andere is pure speculatie, te toetsen, en hoort niet in het wetenschappelijke debat. (Er bestaan "mildere" varianten van het positivisme, doch dat is hier niet van belang). Kortom: *niet zeuren* is de boodschap.

Op het positivisme kan men verschillende kritiek hebben. Het gemakkelijkst is te stellen dat het positivistische credo zichzelf ondermijnt. Interessanter is de discussie waar men de zijns- en zinsvragen in wil onderbrengen en hoe men binnen deze stroming wil voorkomen dat het woord "betekenis" elke betekenis verliest. Voor veel mensen is het positivistische antwoord te mager, te gemakkelijk en niet interessant.

VERKLARINGEN

Andere opvattingen over de aard van de werkelijkheid vinden we in elke, ook maar enigszins georganiseerde religie. Verschillende religies houden er verschillende antwoorden op na, zodat ze niet allemaal tegelijk gelijk kunnen hebben. Binnen die religies omzeilt men dit dilemma door te stellen dat de eigen opvattingen een kwestie van "Openbaring" zijn, en dat de anderen het fout hebben. Dat die openbaring vrijwel steevast leidt tot systemen die niet intern consistent zijn, wordt door de gelovigen zelden als een serieus probleem ervaren.

In de Christelijke kosmologieën (= leren over de aard van de werkelijkheid) bijvoorbeeld wordt de wereld met al wat erop, erin en eromheen zit, gezien als schepping van een almachtige God; die schepping ontvouwt zich op een wijze die in overeenstemming is met God's plan.

Nou heeft de Bijbelse leer de plank op flink wat punten misgeslagen, doch velen geloven nog in "de kern" van de Christelijke versie, waarbij de wereld zich vormt naar de wil van een alwetende, almachtige en nooit geheel te begrijpen God.

Wanneer men niet domweg gelooft of domweg afwijst, maar de zaken poogt te overdenken en begrijpen, dan blijkt dat alwetendheid en almacht begrippen zijn die vol zitten met voetangels en klemmen. Het so ontzettend jammer dat theïsten gewoon zijn om publieke discussie hierover te ontwijken, maar het blijkt dat met name de logica in de afgelopen decennia deze attributen van God stevig aan het wankelen heeft gebracht.

Daarnaast zit men in de Christelijke godsdiensten en kosmologieën nog met het probleem van goed en kwaad, variërend van goedkope moraal tot diepzinnige ethische discussies. De rol van God in een wereld die niet altijd wil deugen, wordt er echter niet duidelijker op. Voor een forse stellingname in dezen, raadplege men: *De ongelooflijke slechtheid van het opperwezen* (Van Oorschot, A'dam, 1987) van de hand van *Karel van het Reve*. Dit alles draagt ertoe bij dat velen eerder vermoeden dat God door de Christenen is geschapen, dan andersom.

METAFYSISCHE, DOCH NIET-RELIGIEUZE ANTWOORDEN

Het is op dit terrein dat Bohm zich beweegt. Voordeel is dat zijns- en zinsvragen aan de orden kunnen komen, doch dat religieus sectarisme te vermijden valt. Bohm stelt zich op het standpunt dat de werkelijkheid één is: één stromend, samenhangend geheel dat hij *"holoflux"* doopt.

Hij spreekt zijn onderwerpen vrij diepzinnig. In de verschillende hoofdstukken komen achtereenvolgens de volgende zaken aan de orde. De *scheidingen* die mensen aanbrengen tussen dingen onderling, tussen dingen en henzelf, tussen hun medemensen en henzelf, tussen hun lichaam en hun geest, berusten, aldus de auteur, op misverstanden. Verdeeldheid is secundair, de eenheid is primair, en moderne wetenschappen, aldus Bohm, wijzen in die richting.

De verdeeldheid houden mensen onder andere in stand door middel van de taal die zij gebruiken. Bohm introduceert een nieuwe manier om bestaande talent te gebruiken (de "Reo-modus", of "stromende wijs") die méér de stromende eenheid kan benadrukken dan onze normale wijzen van taalgebruik.

Vervolgens komen wereldbeelden en theorieën, vanuit algemeen wetenschaps- filosofisch standpunt aan de orde, waarna de auteur in enkele, wat technischer, hoofdstukken conclusies trekt uit resultaten van de moderne fysica. Aan het eind van zijn boek gaat Bohm in op de eenheid die hij ontdekt in materie en bewustzijn, welke hij ziet en beschrijft als verschillende aspecten, of afspiegelingen, van eenzelfde "ingevouwen orde". Uiteraard is Bohm's metafysica niet de enig mogelijke: hier is echter niet de plaats om daarop uitgebreider in te gaan....

GELOVIGHEID

Het boek is niet samengesteld uit "bedlectuur"; het is de neerslag van decennia van wetenschappelijk en wijsgerig werk van de auteur. Daarin ligt de *kracht* van het boek: meedogenloos toont Bohm zijn lezers de zwakke punten van veel moderne wetenschaps- filosofische standpunten. Diverse inconsistenties en inconsequenties moeten het ontgelden, gammele wereldbeelden sneuvelen, enzovoort. Echter, ook de *zwakte* van het boek komt voort uit diezelfde bundeling van resultaten van tientallen jaren werk. Geloof èn vaststellingen, die de auteur op een of andere wijze tot één systeem heeft gebracht, versmelten in het boek tot een groot, onontwarbaar kluwen. Wat op de ene bladzijde nog heet:
"zou het niet zo kunnen zijn dat...",
wordt even verder weergegeven als:
"omdat het zo is, dat...".

Ook de woordjes "dus" en "want", die een sluitende redenering naar een bepaalde conclusie suggereren, worden vaker van stal gehaald op plaatsen waar dat naar mijn smaak volstrekt niet had mogen gebeuren. Voeg daarbij dat Bohm soms diverse beschrijvings- niveau's door elkaar goochelt en we komen uit bij een ietwat te wantrouwen geheel, dat door de voorliefde van de auteur voor een "ordelijke en stabiele maatschappij" nog een enigszins vies nasmaakje bij mij achterliet.

Samenvattend: Een bij tijd en wijle kritisch boek, waarin sommige bestaande ideeën en concepten op wetenschaps- filosofisch terrein grondig tegen het licht worden gehouden. Echter, datgene wat voor het bekritiseerde in de plaats zou moeten komen, Bohm's metafysica, vertoont alweer de kenmerken van het zoveelste, ietwat enge, dogmatische systeem. Helaas zal Bohm zijn gelovigen vinden, want er zijn nog steeds mensen die het denken overlaten aan andermans (m/v) hoofd.

MIKE STARING
augustus 1987

David Bohm: Heelheid en de Impliciete Orde.
(ISBN 90 6069 597 6), 155 blz., verscheen in 1985 in de Paradigma- reeks bij uitgeverij Lemniscaat te Rotterdam.

Uitgave van een Caraibs woordenboek

Taal en identiteit

Kalihna
Nederlands
Woordenboek
(met index)

Redaktie:
Nardo Aloema, M. J. Pierre,
C. N. van der Ziel

DE INDIANENVERENIGING i.o. Mushiro heeft op zaterdag 25 juli een Caraibs woordenboek aan het publiek gepresenteerd. Het Kalinha + Nederlands Woordenboek met een index bevat ongeveer 1000 woorden. De uitgaven kwam tot stand met de ruime medewerking van het instituut voor Taalwetenschap. Zo heet in Suriname het bekende Summer Institute of Linguistics, dat zo her en der in Latijns Amerika behoorlijke kritiek krijgt, maar in Paramaribo rustig aan taal- en vertaalwerk kan doen.

De uitgave is een proefuitgave en de redaktie- Nardo Aloema, Marie Jeanne Pierre en Cees van der Ziel (SIL) hoopt dat velen die nog Caraibs spreken, een bijdrage zullen leveren om de woordenschat op peil te brengen. Mushiro is een organisatie in oprichting van en voor Indianen, de meest achtergebleven groep in de Surinaamse maatschappij, zoals Mushiro van zichzelf zegt. Vorig jaar mei benoemde de minister van wetenschappen, onderwijs en cultuur een spellingskommissie voor het Caraibs en binnen 3 maanden had deze een spellingskommissie voor het Caraibs en binnen 3 maanden had deze een werkstuk op tafel liggen met o.a. als aanbevelingen:

— de aanname van het spellingsvoorstel
— binnen een jaar een woordenlijst uitgeven
— het maken van een grammatica
— evaluatie na 5 jaren
— uitspraakleer opstellen

In de spellingskommissie zaten Indianen en taalkundigen en Mushiro heeft alvast uitvoering gegeven aan een van de aanbevelingen. De spelling van het Caraibs is niet het enige probleem op taalgebied in Suriname. Er zijn ook spellingskommissies voor het sranan-tongo, het sarnami (het "Surinaams-Hindostaans") en het Javaans-Surinaams, aan het werk geweest. De universiteit heeft wat jaren besteed aan een taalprojekt rond de spelling en de lexiconografie, maar door gebrek aan geld en mankracht is dit opgehouden. De afdeling Cultuurstudies van het ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur zet het een en ander op eigen wijze voort.

Op vrijdag 24 juli heeft de minister van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur, drs. A. Li Fo Sjoe de voorgestelde spelling van het sranan, het sarnami en het Surinaams-Javaans officieel vastgesteld- en in het kielzog van deze drie, ook een caraibse voorstel.

Het Caraibs is natuurlijk niet de enige Indiaanse taal in Suriname. Het Trio, Wajana en het Arrowaks functioneren ook nog. Eigenlijk is het Arrowaks totaal in het slop geraakt: het wordt erg weinig gebruikt en het onderzoek is dan ook gestopt. Amerikaanse zendelingen van World Team werken onder de Indianen van de Zuidgrens, de Trio, Wajana en er zijn bijbelvertalingen in de respectievelijke talen. Het Instituut voor Taalwetenschap heeft daar eigenlijk niets mee te maken maar is wel blij dat daar ook iets aan de talen wordt gedaan. Van de 10.11.000 Indianen zijn misschien een 5.000 Caraib. Arrowakken zijn er ongeveer een 3-4.000. De bovenlandse Indianen, dus de Trio en Wanaja zijn met ongeveer een 3.000. De schatting van Indianen in Nederland lopen tussen de 300-500. In de stad Paramaribo zullen ongeveer 2-2½.00 Indianen zijn.

BELANGSTELLING

Het Caraibs heeft in deze eeuw wel enige belangstelling gehad. Pater W. Ahlbrinck gaf in 1934 een Encyclopaedie uit en dat is een standaardwerk gebleven. C. de Goeje publiceerde in 1946 een studie over het Caraibs in de Franse taal. De Surinamer B. Hoff promoveerde in 1968 op een proefschrift over de Caraibse taal. Deze studies zijn uiteraard niet toegankelijk voor de gewone man en zijn bovendien niet meer of nauwelijks te vinden. De Caraib van deze dagen gebruikt nogal wat sranan. En het is heel normaal dat de Caraib drietalig is. Het Nederlands is en blijft nog steeds de officiele taal en het sranan is de gemeenschappelijke taal. Het schijnt dat er de laatste jaren een groeiende belangstelling voor het Caraibs is van de kant van de jongeren. Studenten vragen steeds meer om materiaal. Op een dorp aan de Wayombo, Donderskamp werden weer lessen in het Caraibs gegeven.

De Indianengroep Oemari van de Marowijne heeft in 1985 het boekje ATAMYGANO WARERY, een bundel met piailiederen (genezersliederen) uitgegeven en heeft daarmee een nieuwe wereld voor de Surinamer geopend. In de bundel OPO STEN, een Nederlandse bundel van Surinaamse auteurs, heeft ook een kort verhaal in het Caraibs van de oude bekende Robert Kiban.

De synchronisatie van de spellingen van de diverse talen in Suriname is ook op het nieuwe Caraibs toegepast en Mushiro is blij dat er eindelijk aan hun eigen taal ruimte gegeven is. Volgens C.v.d. Ziel is het Surinaamse Caraibs verwant aan de taal van de Hixkariana, een stam in Brazilië. D. Derbyshire heeft in 1982 daarover gepubliceerd.

Ook zijn er overeenkomsten met de Braziliaanse Apalaisstam. Ook is het interessant dat de Surinaamse Caraiben kunnen converseren met de Caraiben van Dominica. Het Caraibs van Suriname is dan weer te verdelen naar het oostelijk (undypono) en het westelijk (aretyrypono) dialect. Het westelijk is eigenlijk sterker door het sranan beinvloed dan het oostelijk. Het werk aan de uitgave van dit bescheiden- woordenboek heeft wel aangetoond dat een zuiver puristisch standpunt niet te handhaven is. Ook zijn in het Caraibs — eigenlijk vanzelfsprekend — portugese en spaanse woorden te onderkennen.

Het Instituut voor Taalwetenschap heeft al andere zaken in het Caraibs uitgegeven, zoals WAJAMY TORIRY (Schildpaddenverhalen) in 1982, OTYWA JEPORYPO MARAUNI PO (Wat me overkomen is het het district Marowijne) in 1984 en YNEWARA JONA WARENOPYPO (Hoe Jona zijn les leerde) in 1985. Het Instituut is dus ook wel met religieuze zaken bezig. Nu is de leestraditie nog niet erg groot maar de boekjes zijn goedkoop en Mushiro wil best wat activiteiten ontwikkelen om de taalvaardigheid te vergroten. Mushiro betekent samenwerken en heeft dan ook de medewerking van de groepen en dorpen nodig om uit de voeten te kunnen. Mushiro heeft ook een musical in voorbereiding. De werktitel is Epakanon Jakonombo, de opstanding en er zijn al proefvoorstellingen gegeven. Vorig jaar is bovendien van overheidswege een Instituut voor Indiaanse Zaken opgericht om tegemoet te komen aan de specifieke wensen en aspiraties van deze bevolkingsgroep.

Nu is er het afgelopen jaar wel het een en ander met de Indianen gebeurd. In West-Suriname is het rustig geweest, maar de Indianen van Oost-Suriname rond Albina en Moengo hebben ook hun portie geweld opgediend gekregen. Maar ook in Midden-Suriname, met name dorpen als Cassipora, Powakka.

Bij de gewelddadigheden zijn ook Indianen omgekomen. Velen zijn naar Frans-Guyana gevlucht maar zijn nauwelijks in de opvangkampen tevinden. Deze vluchtelingen hebben onderdak gevonden bij Indianen met wie ze toch al veel contacten hadden. Er is nogal eens geschermd met de gedachte dat de spanningen tussen de Indianen en Bosnegers erg is toegenomen en dat de verdeel- en- heerspolitiek weer opgeld heeft gedaan. De terroristen zouden Indiaanse vrouwen molesteren en zouden stelen en geweldplegen. Indianen zouden het leger helpen.

Mushiro en anderen willen niets van spanningen weten en benadrukken dat er geen broedermoord kan plaatsvinden. Er zou ook een aparte Indiaanse groep in het leger zijn met mensen die het oerwoud beter dan anderen kennen en die speciaal als voorhoede zou worden ingezet. Ook zijn Indiaanse hulporganisaties in Nederland van mening dat de Indianen weer achtergesteld worden. Het Platform van Indiaanse Organisaties in Nederland (PION) is van mening dat de samenwerking wat de hulp betreft veel te wensen overlaat en dat dat uiteraard nadelig is voor de Indianen in Suriname of Frans-Guyana. Er gaan stemmen op dat deze Pion toch te raciaal optreedt en dat er moeilijk onderscheid gemaakt kan worden tussen vluchtelingen en evacue's. Maar Pion stelt dan dat er echt sprake van achterstelling is en dan moet er wel iets specifieks voor de groep gebeuren.

Zowel in Nederland, waar diverse Indiaanse groepen zwaar bezig zijn met de herwaardering van de Indiaanse muziek en zang, als in Suriname waar groepen als die van Mushiro proberen de eigen identiteit van de groep te verhogen, het wel zo dat de groepen veelal toch wel alle werk zelf moeten doen: niemand doet het voor hen. En de politieke groepen van vroeger hebben de ontwikkeling van de boslandbevolking behoorlijk laten liggen.

Onlangs is daarom Vooruitstrevende Partij Suriname door een aantal Indianen opgericht. Uiteraard staat de VPS open voor alle Surinamers, want de nieuwe grondwet verbiedt alle diskriminatie naar ras en geloof voor politieke partijen. De VPS gaat met de Nationale Democratische Partij van minister-president drs. Jules Wijdenbosch en anderen die betrokken zijn bij het revolutionair proces, meedoen omdat naar een communique van de VPS alleen deze partij "daadwerkelijk streeft naar nationale eenheid en natievorming".

De Indianen hebben inderdaad altijd de deur naar anderen opengehouden en hebben zich nooit willen isoleren. Wel eisen ze binnen het geheel hun eigen plaats op. En Suriname kan niet anders dan de Indianen- als de oorspronkelijke groep, - een waardiger plaats in het geheel geven. De waardering voor de uitgave van het KALINHA-NEDERLANDS WOORDENBOEK kan er een uiting van zijn. De Indianen zijn ook grote voorstanders voor een zo spoedig mogelijke normalisatie van de toestand in Suriname zodat alle vluchtelingen weer terugkunnen en binnen het geheel van de maatschappelijke zaken een eigen leven kunnen leiden. Tot heden kunnen met name de Caraiben een eigen levensstijl handhaven en de afdeling Kultuurstudies ondersteunt dat.

J. VERNOOY

Kalinha-Nederlands Woordenboek (met index) Redaktie: Nardo Aloema, M.J. Pierre, C.v.d. Ziel, is te bestellen bij SIL (Instituut voor Taalwetenschap. Andirastraat 54 Paramaribo a 10 Sf.

Westindische vrouwen aan het woord (3): Joan Riley

GEEN VOOR haar in de indische literatuur, door Joan Riley in The longing (oorspronkelijk het incestmotief ver-. Zij heeft hierdoor een rkelijke roman aan deze tuur toegevoegd.

y's eerste roman plaatst jarige meisje Hyacinth, na er gelukkige kindertijd on-hoede van Auntie Joyce in loppenwijk van Kingston aica), abrupt over naar en. Haar (onbekende) va-enst zich zijn dochter bij haar stiefmoeder en tjes, die al jaren in de Brit-etropool wonen. De merrie die daarmee voor nth begint en overwegend t haar perspectief wordt senteerd, wordt door de pen iley een van de meest aan-nde beschrijvingen van on-tukking uit de Westin-literatuur. Haar heimwee volstrekt vijandige omge-van het gezin en van de die zij bezoekt, uit zich in plassen, een psycho-risch probleem waarop st ernstige mishandeling aar stiefmoeder, en vooral aar vader volgt. Hyacinth' middel om zich staande te n zijn de dromen van haar ommerde kinderjaren bij e Joyce en haar vriendin-ynthia en Florence. Deze n de onveranderlijke steun r overlevingsstrijd tot dat im tien jaar later, terug-naar Jamaica. Hyacinth dan een jeugd achter zich ar in mening opzicht heeft nderd om een volwassen te worden.

haar eerste menstruatie, r veertiende jaar, veran-Hyacinth' vader zijn hardhandige benadering in een nog venijniger "waardering" voor zijn dochter, die uitloopt op een grove aanranding. Deze ervaring voegt aan de reeds bestaande grote haat- en wanhoopgevoelens, die van een diepte schaamte. Het blijft dan ook een onbesproken en daardoor ondeelbare ervaring, een niet te slechten muur tussen haar en de buitenwereld, waar ze, door direkt daarop weg te lopen bij haar vader, aan is overgeleverd: sociaal-werkers, artsen, internaatshoofden en medeleerlingen. De bedreiging die van deze — overwegend blanke — wereld uitgaat is echter beduidend minder groot dan die van haar vader. Het lukt haar dan ook om uiteindelijk via de weg waarop zij al haar zinnen heeft gezet: studie, terug te keren naar Jamaica. Ze haalt haar 'O-levels' (Havo), vervolgens haar 'A-levels' (V.W.O.) en doorloopt de Universiteit, waarna ze een 'grant' krijgt om aan de University of the West Indies verder te studeren.

De confrontatie met Jamaica, getekend in het laatste hoofdstuk van de roman, slaat haar jaren gekoesterde ideaal-beeld van deze samenleving tot stukken, en completeert aldoende de titel: 'the unbelonging'. Jarenlang had het geidealiseerde Jamaica van haar kinderjaren Hyacinth gediend als psychische handgreep, van haar elfde tot haar veertiende onder de (incestueuse) bedreiging van haar vader, daarna in de internaten waar ze een zeer geïsoleerd leven leidt tussen medeleerlingen en hoofden die haar onwennig, bevoogdend of uitgesproken vijandig benaderen, weer later op de Universiteit, waar de 'escape' naar Jamaica steeds reëler voor haar wordt, maar de vriendschappelijke relatie met enkele medestudenten steeds wordt belemmerd door Hyacinth' schaamte omtrent haar aanranding. Het is vanaf de eerste bladzijde voelbaar gemaakt dat Engeland niet haar 'thuis' is en nooit zal worden, dat zou Jamaica zijn.

Het contrast tussen de vele fragmenten van gedroomde Jamaicaanse werkelijkheid uit Hyacinth' jeugd en het beeld van de sloppenwijk waar Hyacinth doorloopt op zoek naar Auntie Joyce is vernietigend groot. Waar is haar herinnering plezier, lachen, menselijke warmte, solidariteit, emotionele rust, aanhankelijkheid, zorgeloosheid heerste, treft ze vijandigheid, ziekte, absolute armoede, lusteloosheid, verzengende hitte en droogte, verschraling, bedreiging. Het 'thuis' van haar jeugd is net zo min nog een plaats waar ze hoort, als Engeland dat de voorafgaande jaren was. Hiermee is ook Hyacinth' laatste houvast gebroken. Een harde werkelijkheid heeft de plaats ingenomen van de geromantiseerde kinderjaren, een onheilspellende toekomst van een zeer leefbaar, ver verleden. Een toekomst waarop de ervaringen van haar verleden in Engeland, in het bijzonder die met haar vader, nu nog zwaarder drukken.

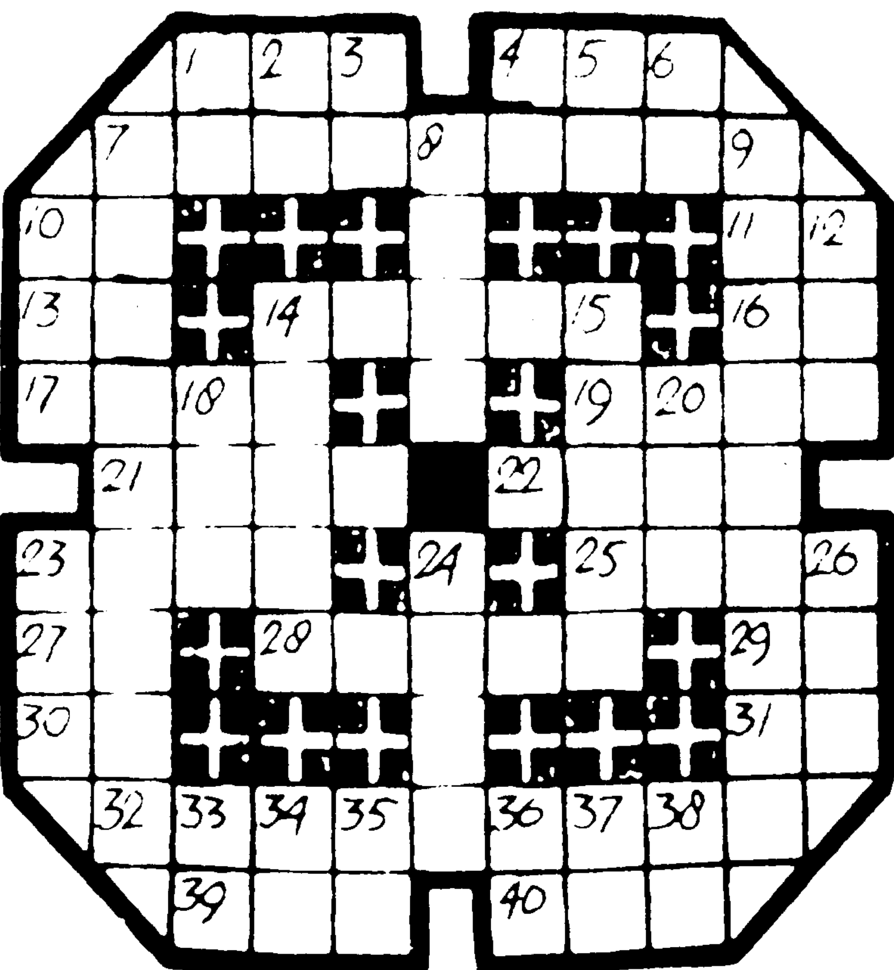
> 'And always, behind it all, her father waited, crouching in the shadows, beating at her with all the horrors she had faced, laughing and mocking all her attempts at escape. And inside her, deep down, buried inside her woman's body, trapped and bleeding in the deepest recesses of her, a young girl screamed. As the scream echoed in her mind, the tears seeped out and Hyacinth knew she would never be free until that child had healed.' (p. 143)

Een alles behalve hoopvol einde van een roman die de funeste uitwerking van machtsmisbruik sterk invoelbaar heeft weten te maken. Dit heeft Riley weten te bewerkstelligen door dikwijls heel gedetailleerd de gevoelens en gedachten van het jonge meisje weer te geven, door de bijna poëtische herinneringen aan haar kinderjaren te laten overlopen in een nachtmerrie van geweld die dan vervolgens de werkelijkheid van haar vader op Hyacinth loslaat, en door het contrast tussen Hyacinth (noodgedwongen) zegt en feitelijk denkt en zou willen zeggen. Dit, het incestmotief en de keuze voor een meisje / jonge vrouw als hoofd-personage, maken The Unbelonging tot een verrijking van de Westindische literatuur, en overschaduwen mijns inziens een aantal tekortkomingen- in het bijzonder enkele opvallende 'losse draden', zo komt het onderwijs als uitweg min of meer uit de lucht vallen halverwege de roman, blijkt een zekere mate van vriendschap tussen Hyacinth en een Hindoestaans meisje geheel uit de roman te verdwijnen zonder verdere toelichting, en is het baantje van Hyacinth in de supermarkt een geheel duistere bezigheid, waar haar uren op school een in detail besproken kwelling is.

AART G. BROEK.

Joan Riley, The Unbelonging. Londen: The Women's Press, 1985. ISBN 0.7043.3959.5., 144 blz.

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1 schaakterm; 4. groente; 7. schade, nadeel; 10 lidwoord; 11. en dergelijke; 13. landbouwwerktuig; 14. stilstaand water; 16. vrouwelijke titel; 17. pit; 19. zintuig; 21. vrucht; 22. slim; 23. balspel; 25. roemen; 27. als volgt; 28. aardappel; 29. omroepvereniging; 30. vrouwelijke titel; 31. regeringsreglement; 32. plant; 39. vallei; 40. boom.

VERTICAAL: 1. persoonlijk voornaamwoord; 2. Duitse N.V.; 3. voorzetsel; 4. vaartuig; 5. laatstleden; 6. water in N-Brabant; 7. overzijde; 8. omlaag; 9. benadeeld; 10. deel van een schip; 12. deel van een huis; 14. schijfje, bevestigingsmiddel; 15. gil; 18. cilinder; 20. roem; 23. stap; 24. plaats; 26. gevangenis; 33. hetzelfde; 34. uitroep; 35. welwillende lezer; 36. dierengeluid; 37. laatstleden; 38. spil.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

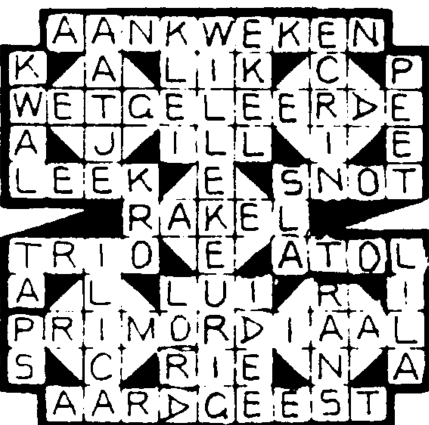
Frère Kaspar
Huize La Salle
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Nassaustraat 110 (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór donderdag 21 augustus 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

Pakkerdjes

OPENLIJK DANK
Aan de Amigoe voor wéér een bommel-ding. Zo ben je „mas Amigoe" voor mij.
A.

H, kom, even lekker knuffelen!
dBvE

Beste Winston
De schep en de kruiwagen staan maandagmorgen vroeg naast het riool. Doe je best.

Don Juan
Ik had je willen waarschuwen om morgen geen handjeplak te spelen. Maar dat doe ik niet. Wee echter je gebeente...

Klompvoetje
Het kost ons wat geld om je te plagen. Maar we hebben dat er graag voor over.

Nog vijf nachtjes slapen dan zal ik vijf nachtjes bijna niet slapen!

Aan de koningin van O'banda en haar hofnar:
Het was hardstikke gezellig.
De drank was bovendien uitstekend, want we hadden niet eens een kater.
het bezoek

Knutselaar
Je blijft met je handen van de bezem af en aan het schuurpapier mag je ook niet komen. Daar had ik al een bestemming voor.
Timmervrouw.

Theo
Gedraag je. Teveel energie kun je met verven makkelijk kwijt.

Leuk hè, die Pakkerdjes... Door iedereen gelezen en voor een schijntje te plaatsen. Zou je er ook niet eens eentje opgeven?

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Vliegtuigongeluk Mexico gevolg technische fout

MEXICOSTAD — De bemanning van het vrachtvliegtuig dat eind juli neerstortte op een Mexicaanse hoofdweg waarbij 43 doden vielen en twintig gewonden konden het ziekenhuis waarin men werd verpleegd als vrij man verlaten. Het onderzoek door de Mexicaanse autoriteiten naar de toedracht van het ongeluk heeft geen gronden opgeleverd om hen aan te houden. Het onderzoek wees uit dat het ongeluk het gevolg is geweest van een technische fout en niet van menselijk falen. De overjarige Boeing waarvan men bij de Boeing- fabrieken niet wist dat er nog toestellen van dit type in de lucht waren behoorde toe aan een maatschappij in Belize en vervoerde renpaarden en hun jockeys naar de Verenigde Staten.

Recept

Galiña den sous di koko

Pa: mas o ménos 4 persona

Mester di:

1 galiña di mas o menos 2 á 3 liber, kòrtá na pida pida.
siboyo, promenton, sèldu i yerba bueno.
algun pipita di allspice
speserei (netumuskat i komino)
1 kup di buyon di galiña
½
1 kup di koko raspá

Moda di prepará:

1. Laba e galiña, primi lamunchi riba dje i lagé para un ratu.
2. Awa e galiña, primi e awa afó i but'e smor ku e siboyo, sèldu èts., i e spesereinan den e buyon.
3. Baha e kandela i paga tinu pa e sous no seka. Ora e galiña ta kla, mester sobra 1 kup di sous.
4. Ora e galiña ta moli, ta sak'e for di sous, lag'e fria poko, kaba ta kit'e for di e wesu. No kòrta e galiña kushiná muchu chiki, pa e no garna.
5. Keinta poko manteka i hasa mitar kup di koko aden. Laga e koko bira bruin, ma no kimá.
6. Keinta e sous ku e galiña a kusina aden i basha esaki riba e otro mitar kup di koko. Lag'e para un ratu, kaba primi e koko, saka su lechi den e sous.
7. Brua e sous den e galiña kòrta i stroi e koko hasá ariba. Sirbi e kuminda ku Pilaf i Banana na Fòrnu.

Postzegels

IN HET KADER van de Wereld van de Postzegels in samenhang met de XVII- de Olympiade, die in 1960 te Rome gehouden zou worden, zijn we nog steeds bezig met de bespreking van de Italiaanse uitgifte van 23 juni 1959. Het vorige artikel beeindigde ik met de mededeling, dat godin Hera slechts één dochter rijk was, Hebe genaamd, de godin van de eeuwige jeugd. In de Wereld van de Postzegels vindt u een afbeelding van Hebe bij de krantenzegels van de USA. Het exemplaar heeft een frankeerwaarde van 48 dollar en werd op 1 januari 1875 uitgegeven. Voor de doorgewinterde postzegelspecialisten onder de lezers mag hieraan nog worden toegevoegd, dat er van dit zegel drie verschillende versies bestaan: een roodbruine uitgave van de Continental Bank Note Company op dun papier en eveneens een roodbruin geval op wit hard papier, en een geelbruine editie uit 1879 van de American Bank Note Company op zacht poreus papier.

Wenst u helemaal het naadje van de kous te kennen, dan dient u ook nog te weten, dat de ongetande exemplaren van deze drie zegels op onregelmatige wijze in de roulatie zijn gekomen. Met andere woorden wil men zeggen, dat het personeel op genoemde drukkerijen bij tijd en wijle lange vingers heeft bezeten. Naast Ares, de oorlogsgod, en dochter Hebe was Hera ook belast met de opvoeding van zoon Hephaestos, de god der smeden. Hephaestos timmerde in zijn vrije tijd ten gerieve van de uitgelezen goden- en godinnenschaar een prachtig koperen paleis in elkaar, dat op de Olympus geplaatst werd. Andere van Hephaestos' hand afkomstige kunstwerken zijn onder meer: de onvergankelijke wapenrusting van Archilles, de helm van Hades en het halssnoer van Harmonia. Het was ook Hephaestos, die zijn moeder Hera te hulp durfde komen, wanneer het tussen haar en Zeus weer eens tot een heftige botsing kwam.

Op zekere dag maakte Zeus het daarbij toch wel bijzonder bont. De eeuwige jaloersheid en verwijten van Hera meer dan beu, liet hij haar aan een gouden ketting ophangen tussen hemel en aarde met aan elke voet een aambeeld. Hephaestos snelde ijlings toe om haar los te maken. Jammer genoeg verzuimt de kroniek- schrijver hierbij te vermelden of dit nu gebeurde vanwege Hera, de gouden ketting of omdat Hepaestos de aambeelden van zijn smidse dreigde te verliezen. Wat er ook van zij, Zeus was van deze hulpvaardigheid allesbehalve gediend, greep zijn zoon vast en slingerde hem de Olympos af. Na een eindeloze vrije val maakte Hephaestos, bij gebrek aan een reddende parachute, een erg onzachte landing op het Griekse eiland Lemnos.

Dit kwam hem op een blijvende invaliditeit te staan. Volgens andere historie- vorsers was Hephaestos reeds vanaf zijn geboorte man en mismaakt. Zijn moeder Hera zou hem uit schaamte over zijn lelijkheid in zee gedropt hebben. Gunstige wind en stroming deden hem vervolgens Lemnos als pleisterplaats toekomen. Hephaestos of de Romeinse Vulcanus is met zijn smidse onder meer afgebeeld op een Spaanse zegel van 2 peseta's, behorende tot een serie van tien stuks met als zegelbeelden evenzovele reprodukties van werken van Diego de Silva Velasquez, uitgegeven op 24 maart 1959 bij gelegenheid van de Dag van de Postzegel in Spanje. Ook bij de Spaanse weldadigheidszegels van 1938 is de smidse van Hephaestos te zien. We moet hierbij onmiddellijk aangetekend worden, dat dit zegel zowel wat papier als druk betreft een hopeloos inferieur geval is.

Tot zover de mythologische verwikkelingen, samenhangend met de blauwe 25 lires- zegel uit de Italiaanse pre- Olympische postzegelserie van 23 juni 1959. Uit deze serie volgt nu de sepiaen chamoiskleurige zegel van 35 lires met de ruines van de Thermen van Caracalla. Marcus Aurelius Severus Antoninus Caracalla was keizer van het Romeinse Rijk in de jaren 211- 217. Hij werd in 188 te Lyon in Gallië of Frankrijk geboren als zoon van keizer Septimius Severus en Julia Domna. Hij besteeg in 211 als Septimius Bassianus de keizerlijke troon, maar veranderde enkele jaren later die naam in Caracalla naar de Keltische mantel, die hij vanaf 213 droeg. Caracalla kende als veldheer een uitstekende naam, maar als mens was hij en monster van wreedheid en wellust. Bij de dood van zijn vader wou hij het Romeinse Rijk met zijn broer Gela delen. Het feest ging niet door toen hij zich door zijn moeder liet bepraten. Caracalla, die zich toch ergens bedreigd voelde liet daarop binnen het tijdsbestek van één maand in zijn naaste omgeving zo'n 20- duizend verdachten vermoorden, waaronder zijn eigen vrouw en een groot aantal hovelingen.

M. ARVIS
(wordt vervolgd)

KIES - KEURIG

Cultuur

VEEL JONGEREN VOELEN zich sterk aangetrokken tot beroepen waarbij de fantasie en creativiteit een belangrijke rol spelen. Mode, toneel, filmkunst, ballet enz.

De beroepen in de kunstsector kun je ruwweg verdelen in twee groepen: 1. de zuivere kunst, waarbij het gaat om de kunstuiting zoals de kunstenaar dat zelf waardevol vindt en 2. de toegepaste kunst, waarbij men in opdracht van anderen bepaalde kunstuitingen produceert.

Bij de zuivere kunst, de kunst om de kunst, is slechts plaats voor de meest begaafden. Alleen de allerbesten zullen erkenning genieten. Bij de toegepaste kunst ligt dat iets makkelijker. Het gaat er hierbij niet om wat jij als kunstenaar mooi en verantwoord vindt (hoewel, je kunt een opdracht weigeren) maar wat je opdrachtgever er van vindt. Maar of het nu om zuivere of toegepaste kunst gaat in beide gevallen zul je hard moeten werken om er iets in te bereiken.

De opleiding, of het nu gaat om zuivere of toegepaste kunst vindt meestal plaats aan een van de vele kunstacademies, waarvan Nederland er vele telt. Studie- richtingen waaruit je kunt kiezen zijn o.a.: Algemene Industriele Vormgeving, Architectonische Vormgeving, Fotografie en / of Film, Keramische Vormgeving, Monumentale Vormgeving, Plastische Vormgeving, Publiciteits- en Grafische Vormgeving, Schilderkunst en Grafische Kunst, Textiele Vormgeving en Vormgeving in Metaal en Kunstwerk.

De meeste academies (er zijn er dertien) kennen een basisjaar voor richtingen die enigszins aan elkaar verwant zijn. Zo heeft Arnhem de richtingen beeldende vorming, grafische vorming, architectonische vorming en 3D (= dimensionaal) wat vroeger vormgeving in metaal en kunststof heette. Het eerste jaar vormt hier een basisjaar waarin de student in aanraking komt met elementair tekenen, beeldgrammatica, ruimtelijken plastisch vormen en kunstgeschiedenis. Een dag per week wordt besteed aan de gekozen richting. Na het basisjaar kun je dan nog eventueel voor de andere richtingen kiezen.

De beeldende vorming, ook wel de vrije richting genoemd, trekt de meeste studenten. Het vrije zit hem hier in de keuze van het te gebruiken materiaal. Bij de grafische vormgeving werkt de student aan opdrachten als boeken, tijdschriften en affiches. Het werken met foto- en filmmateriaal vormt hier ook een onderdeel van. Bij modevormgeving gaat het om ontwerpen, tekenen en uitvoeren van kleding, waarbij het bedoeling is dat de studenten een eigen creatieve ontwikkeling doormaken.

Om toegelaten te kunnen worden moet je in het bezit zijn van een havo diploma. Aan het vakkenpakket worden geen bijzondere eisen gesteld, maar afhankelijk van de gekozen richting zullen sommige vakken een betere aansluiting geven. Om toegelaten te worden zul je echter ook een gesprek moeten voeren met docenten en studenten van de academie waaruit zal moeten blijken of je wel voldoende gemotiveerd bent en of je over voldoende talent, creativiteit en originaliteit beschikt om de eenmaal gekozen studie- richting tot een goede einde te brengen.

Enkele jaren geleden pakte een student zichzelf helemaal in om maar voldoende op te vallen. Dat lukte inderdaad en hij werd aangenomen. Waarschijnlijk zal hij over meer kwaliteiten beschikt hebben dan alleen maar "inpakkwaliteiten". Naast het gesprek dat je met de toelatingscommissie moet voeren, vraagt men bijna altijd naar je eigen werk. Wie zich dus wil opgeven voor een van de academies doet er goed aan zich terdege voor te bereiden door er onder meer voor te zorgen dat je eigen werk kunt presenteren. Voor de opleiding mode kan dat bijvoorbeeld bestaan uit een aantal mode- ontwerpen.

Omdat creativiteit en talent een belangrijke rol spelen bij de toelating is men vaak wat soepeler ten aanzien van diegenen die geen havo diploma hebben, maar die wel kunnen aantonen dat zij over de nodige talenten beschikken. Een goede voorbereiding voor een studie aan een kunstacademie geven de opleidingen aan de Academia di Arte op Curaçao, Roodeweg 7A. Wat de beroeps- mogelijkheden betreft is het zo dat je mensen met een opleiding aan een van de kunstacademies overal kunt tegenkomen. Je vindt ze in het onderwijs, reclamebureaus, als binnenhuisarchitekt. Hier geldt vaak dat je je eigen fantasie moet gebruiken om te kijken wat er allemaal met zo'n opleiding te doen is.

PEDRO CASIMIRI

KARIKAR[...]

1721 — Ornitholoog: "C[...] daar komt de papegaai m[...] zijn kleintje terug van [...] scadera; die komt hier s[...] pen in de holte van een [...] de mahokboom en ga[...] morgenvroeg om zes u[...] uit mango's eten".

1722 — In Kwartje ligt [...] Hollandse Put, Pos[...] Ulanda; je vraagt je af h[...] zo'n put aan die naa[...] komt.

1723 — "Om iemand kwa[...] te doen begraaf je een [...] met een poppetje erin, [...] kaarsenstompjes, o[...] ijzervijsel, verroeste sp[...] kers en poep van beest[...] die lelijk bijten".

1724 — "Vraag mij niet of [...] weet wat een duivebad [...] Want toen ik me lange t[...] niet goed voelde heb ik [...] er zelf een laten geven".

1725 — Sommige jon[...] meisjes laten hun pink[...] gel lang doorgroeien; [...] zeggen, dat dit gel[...] brengt.

1726 — "Als je in het duist[...] op een ezel rijdt, en d[...] blijft plotseling stilstaa[...] dan moet je er even af[...] men, de knobbels aan zi[...] poten omwinden met e[...] doek.

1727 — "Om geluk te kr[...] gen moet je de rest van e[...] rummetje over e[...] imansteen uitgieten, da[...] na een sigaar opsteken, [...] rook over de steen uitb[...] zen en dan je wens doen".

1728 — Op Sabana di [...] djan, benoorden Ra[...] moet een Indianendorp g[...] legen hebben.

1729 — Tegen te ster[...] vloeiing drinken vrouw[...] water met wat blauwsel [...] in: gewoon za[...] jesblauwsel.

1730 — "Een tijdje geled[...] ging een vrouw naar b[...] buitenland, deed daar m[...] aan een ceremonie, g[...] raakte in trance en kw[...] niet meer bij; ze stierf".

1731 — "Mijn buurvrou[...] verkoopt nummers en g[...] zich iedere week een h[...] uur lang baden in een [...] ham aan de noordkust [...] gebruikt daarbij een b[...] keljouwstaart".

1732 — De kleine sten[...] pijpjes die men vroeg[...] veel rookte, waren van k[...] gebakken en heetten a[...] den pijpjes, witte pijpjes [...] Gouwenaars.

1733 — Sommige mens[...] geven de voorkeur a[...] melk van een witte, zwa[...] of roodgevlekte koe.

1734 — Vroeger liet m[...] vaak nachtelijke urin[...] vooral van een man e[...] tijdje staan, pe echa, [...] sprenkelde die voor e[...] huis om zumbi's te were[...]

1735 — "In de regel werk[...] alleen met de patient", z[...] de kurioso- vrouw. "Ma[...] soms, als ik een meisje b[...] handel, laat ik de moed[...] erbij tegenwoordig zijn".

1736 — De appeltjes van [...] mansalinja zijn vergift[...] maar niet de pitten er[...] kinderen eten ze.

1737 — "Toen ik pas in de [...] buurt woonde bevestig[...] een vrouw in de buurt [...] jaloers was op mijn blan[...] kleur een pop op haar o[...] heining met twee popp[...] jes, allen blank".

1738 — "Hij is gaan va[...] zonder terug te komen, [...] een bedekte uitdrukki[...] voor, hij is overleden".

1739 — Shon Momo is ja[...] geleden spoorloos verd[...] nen. Vannacht droom[...] ik, dat voor zijn huis e[...] man in de boom zat, een [...] ik ken. Die man wilde n[...] praten. Dit moet ik o[...] houden".

1740 — "Heb je een man [...] ontrouw is, steek dan, [...] hij vast slaapt heel vo[...] zichtig wat reukkru[...] achter zijn oor; reukkr[...] doet vergeten".

1741 — "Als het blikse[...] mag je geen brood snijd[...] want je snijdt verkeerd, [...] snijdt in je vinger".

Paul Brenneker

ARUBA AGENDA

DORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/ 17.30 uur; zaterdag gesloten.

on: 24333 (drie lijnen).

poedgevallen na kantoortijd: 21639, jen 22316.
oy: 027-849.

Bk. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

IE: 100.

MCENTRALE: 115.

ERTJES verschijnen op dinsdag en en kunnen iedere dag tussen 08.00- 14.00-17.00 uur worden opgegeven; e op zaterdag. Alleen zoekertjes, die andag en donderdag voor 10.00 uur zijn, kunnen de dag daarop (dus g en vrijdag) verschijnen.

COPEN
EVARD THEATER
uur *"Black Widow"* (18 jr.); 24.00 uur *Meañera Erotica"* (18 jr.).
0 uur *"Alice in Wonderland"* (alle

-IN: zaterdag 20.30-24.00 uur en 21.00 uur *"The Living Daylights"*

*****

A'S (**weekeindedienst**)
stad: Santa Cruz, tel.: 28028.
colas: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

TREGELING DOKTOREN
stad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki ert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Lin, Noord 68, tel.: 22694/21522.
hiquito, Savaneta en San Nicolas: E. Weststrate, via Centro Medico San , tel.: 48833.
erts: dokter R. Bryson, tel.: 24254/

*****

RSEN
HT INFORMATION CENTER: dage geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 formaties via verkeerstoren.

SERVICE CENTER (Oranjestad): uur per dag geopend (alleen gesloten zondag 20.00 uur tot maandagmor- 7.00 uur).

TER HORACIO ODUBER HOSPI- (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 -19.30 uur.

DAG
RSEN
EEL
uur opvoeren Birinia den comeback - Pro Arte (mmv.: Doble R en La Nueva racion).

HTING "PROMOVE BALOR POSI-

uur "onthulling bord" Palabra di siman punt Euwensweg ' Zwijssenstraat.

*****

NDAG
RSEN
RISTENSCHIP
-20.00 uur "Carla C" - vert. Selma.

DOKMIJ.
uur inwijding drijvend dok.

*****

EARUBA
ERDAG: 18.00 Style with Elsa ach (CNN); 18.20 Science and nology (CNN); 18.40 That's Incre- 19.30 Big story (CNN); 20.00 Telenas; 20.30 St. Elsewhere (Family y); 21.20 Estreno (Baby comes ho- 22.55 CNN international news; CNN Sports tonight (live); 24.00 ng.

NDAG: 17.00 Studiosport; 17.55 way to heaven; 18.40 This week in re- (CNN); 19.30 Memoria; 20.00 Showti- 20.30 Telenoticias; 21.00 Quo Vadis; 5 CNN international news; 23.00 Paul (Shari Ulrich); 23.30 CNN Sports to- (live); 24.00 Sluiting.

NDAG: 18.00 Mr. T.; 18.30 CNN International News; 19.30 World Tomorrow; Telenoticias; 20.30 You Again; 21.00 sty; 22.00 Telenovela: Venganza de r; 22.45 This week in Japan; 23.10 biz today; 23.30 Sports tonight (live); 0 Sluiting.

*****

ERDAG
ERSEN
RT
TBAL
0 uur (eredivisie) Nacional vs Estrella - Sport Park.

*****

DAG
ERSEN
RT
TBAL
0 uur (eredivisie) RCA vs Buball - Wilhelminastadion.

LVOETBAL
0 uur aanvang toernooi "Gran campeo- Pepsi Cola futbol di Sala '87" - banen clubs, Sta Cruz.

*****

ORANJESTAD — Door de regering werd de heer Servio Raven uit Venezuela, tot Goodwill Ambassador benoemd omdat hij al veertig jaar ieder jaar naar Aruba komt. Voorts werden eregast-onderscheidingen uitgereikt aan de Amerikaanse echtparen: John en Harriette Bennett en Bernice en Steve Selsky. De onderscheidingen werden uitgereikt door Tim Werleman, van het Toeristenbureau in tegenwoordigheid van Frank Conway en Jan van Nes Jr, van de directie van Aruba Beachclub.

Passagiers nu rondrit gemaakt over eiland

Weer problemen met taxi-chauffeurs

ORANJESTAD — Bij aankomst van het toeristenschip "Regent Star" in Oranjestad werden wederom problemen veroorzaakt door Taxi chauffeurs, die ditmaal geen enkele passagier kregen om te vervoeren. De Regent Star had besloten ditmaal het watersport programma naar Holiday Inn te laten vervallen en met acht toerbussen de passagiers over het eiland een rondrit aan te bieden.

De toerdirecteur liet horen dat bij de eerste aankomst op Aruba niet voldoende taxi's aanwezig waren om de passagiers te vervoeren terwijl vorige week de toerbussen door de taxichauffeurs werden geblokkeerd en de nodige onrust onder de passagiers veroorzaakte. In kringen van de taxichauffeurs was men erg ontstemd dat er niets te verdienen viel. Voorzitter Hendrik Croes stelde op de hoogte te zijn dat de directie van de tours aan boord van de Regent Star door haar vertegenwoordiger op Aruba op de hoogte was gesteld dat er problemen met de taxi's waren. Aangezien men dit reeds tweemaal ondervonden had en de passagiers voor hun plezier en niet voor problemen met taxi's naar Aruba komen, werd besloten niet naar het Holiday Inn te rijden voor watersport, doch de passagiers een tour over het eiland aan te bieden.

Taxibond-voorzitter Croes wees erop dat hieruit duidelijk blijkt dat de tocht naar Holiday Inn voor watersport niet in de package zit en de passagiers daarvoor ook niet vooruit betaalden, zodat het vervoer voor rekening van de taxi's moet komen. Minister van Verkeer mr Angel Bermudez betreurde gisteren de gang van zaken ten zeerste omdat dit ook nadelige gevolgen voor de komst van Regent Star naar Aruba kan hebben. Door problemen kan hun komst in gevaar worden gebracht. Hij betreurde het des te meer omdat er in feite tussen de toerbussen van De Palm en Pelicantours met de taxi's reeds overeenstemming was bereikt. Beide maatschappijen hebben vergunning om meer dan veertig toeristen gezamenlijk in een bus te vervoeren, omdat de reisagentschappen dit ook wensen om hun groepen bij elkaar te houden. In verband met de problemen haalde de bewindsman het spreekwoord aan "twee honden vechten om een been, een derde loopt er mee heen".

Later bleek dat de tourdirector aan boord van het schip door de agent op Aruba niet op de hoogte was gesteld dat de problemen met de taxi's waren opgelost en er een overeenstemming was bereikt. Daarom besloot hij de tocht naar Holiday Inn te veranderen in een toer over het eiland.

Premier en ministers op informatie-avond van de bibliotheek

ORANJESTAD — De Nationale bibliotheek begint binnenkort met een serie informatie-avonden waarop ook gezagdragers gegevens zullen verstrekken over diverse interessante onderwerpen en vragen van het aanwezig publiek zullen beantwoorden. De eerste informatie-avond, met als onderwerp Arbeid is op dinsdag 18 augustus, om acht uur, in Centro di barrio Brazil. Aanwezig zullen zijn, functionarissen van directie Arbeidszaken, minister president mr Henny Eman en andere leden van de ministerraad.

Arubaanse vlag voor Regent Star

ORANJESTAD — Bij aankomst van het toeristenschip Regent Star in de haven van Oranjestad bleek het schip niet de Arubaanse vlag — zoals gebruikelijk bij binnenvarende schepen — in top te voeren maar de Antilliaanse vlag. Dit werd door de ontevreden taxi chauffeurs die aanwezig waren direct opgemerkt. Uit een gesprek met de kapitein werd begrepen dat deze niet op de hoogte was dat Aruba een land was en dat de Arubaanse vlag gevoerd diende te worden. De taxichauffeurs lieten zien dat hun Arubaans hart op de goede plaats zat, zij kochten een Arubaanse vlag en boden die aan de kapitein van het schip aan. Deze aanvaardde de vlag, streek de Antilliaanse vlag en hees daarna de Arubaanse vlag in top.

Premier feliciteert Sociedad Bolivariana

ORANJESTAD — Minister president mr Henny Eman zond een gelukstelegram aan de Sociedad Bolivariana de Aruba in verband met het vijftig-jarig bestaan. In het telegram stelt premier Eman het te betreuren dat hij niet aanwezig kon zijn op de dag van het vijftig-jarig bestaan vanwege het bezoek van minister drs Jan de Koning. Premier Eman zegt verder in zijn telegram dat de bevolking er trots op is, dat Sociedad Bolivariana het eerste cultureel centrum van Aruba is en dat Sociedad Bolivariana na voltooiing van de renovatie de toekomende plaats in het sociaal en cultureel leven van Aruba weer zal gaan innemen.

MAANDAG
DIVERSEN
INFORMATIEAVOND
19.00 uur over muzieklessen bij mevr. Rhoda Figueroa Viana's geb., Bernhardstraat 101.

JAYCEES
08.30-08.45 uur aanvang progr. over "drugs, alcohol en kindermisbruik" - via radio Canal 90.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
Oranjestad: 10.00 uur doopdienst, (creche en zondagsschool) ds A. van den Doel.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds H. Hessen.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds H. Hessen.

ZAKENVARIA

APADES ORGANISEERT op maandag 17 augustus een informatieavond voor belangstellenden van zes jaar en ouder die geinteresseerd zijn in het leren zingen en piano spelen. Deze bijeenkomst begint om zeven uur in het voormalig Viana-gebouw, aan de Bernardstraat 101 in San Nicolas, en staat onder leiding van muziek/zanglerares, Rhoda Frigerio.

In West-Duitsland

Wilma Kuiperi-Jansen naar internationale dans-cursus

ORANJESTAD — Onlangs heeft Wilma Kuiperi-Jansen beroeps danseres en docente, in Köln, West-Duitsland, de 21e internationale danscursus gevolgd.

Deze jaarlijkse dansgebeurtenis is een van de meest bekende en drukbezochte evenementen in de Europese danswereld. Het geheel bestaat overwegend uit een grote hoeveelheid cursussen moderne-, klassieke-, jazz-, en folkloristische dansen, choreografie, danscompositie, gegeven door internationaal zeer bekende dans-docenten en dansers uit alle delen van de wereld zoals Van Manen, Taliaferro, Alvin Ailey, Trisha Brown, Louis Falco en Nikolai.

Naast de cursussen worden er verschillende workshops en demonstraties gehouden, alsmede een jaarlijkse choreografische competitie, waar choreografen nieuw werk kunnen laten zien. Tijdens haar danswerkzaamheden in Europa heeft Wilma Kuiperi-Jansen in het verleden meerdere malen de internationale dans-cursus bezocht. Dit jaar heeft zij op medewerking van de Sticusa en het CCA kunnen rekenen.

MEP-handtekeningactie

Premier Eman dankt overige Arubanen voor in regering gesteld vertrouwen

ORANJESTAD — Ofschoon minister president mr Henny Eman gisteravond in Telenoticias als commentaar op de handtekeningen actie van de MEP liet horen dat deze actie niet serieus werd genomen, bracht hij toch dank aan de rest — bijna zeventig procent — van de kiesgerechtigden die niet aan de uitnodiging van de MEP om hun handtekening te zetten gehoor hadden gegeven.

De premier zag dit als een blijk van vertrouwen en een aansporing om door te blijven werken om Aruba uit de economische chaos te halen, waarin de regering het eiland anderhalf jaar geleden bij overname aantrof. Wat het niet serieus nemen van de handtekeningen actie betreft wees de premier erop dat dit moeilijk is als men zelfs kinderen en toeristen laat tekenen. Terwijl de actie bovendien tegen het constitutionele systeem is. Dat de MEP daarbij hulp van Nisbet kreeg interesseert hem niet. Inplaats dat zij, die verantwoordelijk zijn door hun beleid dat duizenden mensen zonder werk zitten meehelpen om Aruba uit die misere te halen, tracht men door negatieve acties — die alle weer mislukken — deze pogingen de grond in te boren. Het feit dat ruim twee derde deel van de bevolking weet dat de regering werkt om Aruba uit de misere te halen en te tekenen zichtbaar beginnen te worden, is de oorzaak dat slechts dertig procent aan de MEP uitnodiging gevolg heeft gegeven om te tekenen of te komen tekenen. Als dit het geval was geweest, aldus premier Eman, dan zouden er veel meer handtekeningen gezet zijn. Ze weten nu dat hun actie een fiasco is.

ARUBAANS COMMMENTAAR

Drie en dertig procent

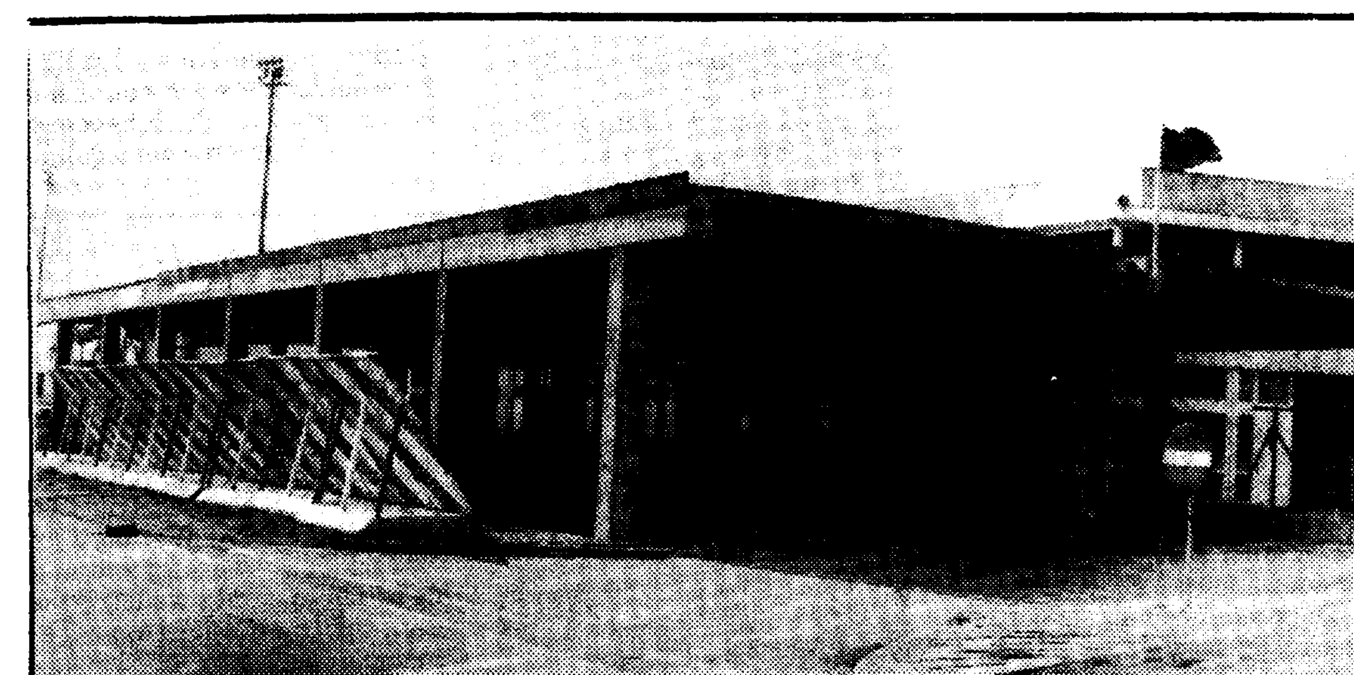
OP INITIATIEF van de MEP werd in de afgelopen twee weken op Aruba een handtekeningen actie gehouden, waardoor afgelopen donderdag aan gouverneur Felipe Tromp 14578 handtekeningen konden worden getoond van mensen die allen verzochten om nieuwe verkiezingen uit te schrijven. De MEP voerde deze actie uit in opdracht van zijn congres waarbij gebruik werd gemaakt van de mogelijkheid in de Staatsregeling — hoofdstuk één artikel veertien — dat eenieder de gelegenheid biedt schriftelijke verzoeken bij het bevoegd gezag in te dienen. De gouverneur kreeg van de MEP de verzekering dat alle op de lijsten voorkomende handtekeningen door de MEP geverifieerd werden als handtekeningen van kiesgerechtigde ingezetenen van Aruba.

Zeer terecht liet de gouverneur daarop de MEP weten dat hij kennis heeft genomen van het aantal ingediende handtekeningen, maar dat hij niet borg kan staan voor de MEP-verklaring aan hem dat de handtekeningen alleen die van kiesgerechtigde ingezetenen van Aruba betreffen. Een volkomen juist standpunt omdat men toch niet kan verwachten dat de gouverneur gaat onderzoeken of deze beweringen inderdaad juist zijn. Daarvoor moet de MEP de verantwoordelijkheid dragen welke partij echter inmiddels nadrukkelijk verzocht — uit vrees voor represailles — de lijsten met handtekeningen ter plaatse te vernietigen. Weliswaar wordt gesteld dat de handtekeningen actie een opiniepeiling was zodat het aantal kiezers dat de regering naar huis wil sturen aanmerkelijk groter zou moeten zijn. Dat kan dan wel zo zijn, maar iedereen die dit wilde heeft de kans gehad deel te nemen. Immers niet alleen werden huisbezoeken gebracht maar in de pers werden ook uren en plaatsen bekend gemaakt waar men kon komen tekenen. De oppositiepartijen hebben hun leden vrij gelaten of zij wilden tekenen. Alleen de PPA — eens de grootste vijand van de MEP — heeft op bescheiden schaal meegewerkt.

Nu 33 procent van de kiesgerechtigden tekende, kan de vraag gesteld worden wat is het standpunt van de rest, die 67 procent vertegenwoordigd? Wij verwachten niet dat de handtekeningen actie veel veranderingen in de huidige situatie zal brengen. Gebaseerd op het aantal kiesgerechtigden — de MEP liet alleen kiesgerechtigden tekenen — van november 1985 blijkt dat het aantal handtekeningen ironisch genoeg 33 procent van de kiesgerechtigden vertegenwoordigt. En 33 procent — de regering heeft het de afgelopen maanden vele maanden moeten horen — is geen basis om democratisch op te regeren. Daarom verwachten wij met een meerderheid van 11-10 dat weinig zal veranderen. Immers niet de handtekeningen maar de Staten beslissen wat er gebeuren gaat.

11-10 is weliswaar een kleinst mogelijke meerderheid, maar de oppositie weet uit ervaring in het verleden dat daarmee ook nog wel geregeerd kan worden. Dat een meerderheid van 11-10 ook rijk aan problemen kan zijn hebben we de afgelopen maand nog kunnen ervaren. Al heeft dan de handtekeningen actie weinig waarde, toch dient er rekening mee te worden gehouden. Het zijn niet tweehonderd burgers die aan een demonstratie deelnemen, maar meer dan vijftienduizend mensen die hun handtekening hebben gezet. Ofschoon geen officiele doch zuiver een politieke actie kan daaraan zonder meer niet worden voorbijgegaan. Het moet voor de regeringspartijen een duidelijk teken aan de wand zijn, dat getracht zal moeten worden die kleine meerderheid desnoods te vergroten. De uitslag van de handtekeningen actie wijst ook erop dat verkiezingen weinig veranderingen zullen brengen.

Het volk van Aruba dat niet deelnam aan de actie heeft duidelijk getoond dat men wil hebben dat er door geregeerd wordt, dat er doorgewerkt wordt — zoveel mogelijk tezamen — om Aruba uit de economische chaos te halen waarin de huidige regering dit bij overname aantrof. Dat men op de goede weg is bleek afgelopen week uit de uitlatingen van minister De Koning, dat hij alle waardering heeft voor de wijze waar op Aruba de zaken worden aangepakt om uit de moeilijke tijden te komen. Daarin mag geen stagnatie ontstaan. Daarmee is Aruba niet gediend.

ORANJESTAD — Gisteren werd het spantenbierglas geheven vanwege het bereiken van de hoogste top in de constructie van de uitbreiding van de vertrekhal van de internationale luchthaven Reina Beatrix. De constructiewerkzaamheden worden uitgevoerd door Bohama nv onder directievoering van Associated Architects Aruba nv. De oplevering van het gebouw wordt begin oktober dit jaar verwacht.

Veel radio-programma's over Jaycees-thema

Jayceesweek over misbruik van alcohol, drugs, kinderen

ORANJESTAD — De jaarlijkse Jaycees-week is dit jaar van 16-22 augustus en heeft als thema: Misbruik van drugs, alcohol en kinderen.

Het programma begint maandag om half negen 's morgens met een vijftien minuten durend programma over drugsmisbruik op het radiostation Canal 90. s' Avonds van acht tot half elf wordt in Centro Educativo Cristian een forum gehouden over hetzelfde onderwerp. Vanaf 18 augustus tot en met 22 augustus is er iedere morgen om half negen een radioprogramma op Canal 90 over alcoholmisbruik, drugsmisbruik en misbruik van kinderen van de Jaycees-organisaties, terwijl het programma op 22 augustus om tien uur begint en een life programma is.

Het thema op deze dag is misbruik van drugs, alcohol en kinderen, waarbij de luisteraars via de telefoon vragen kunnen stellen. Op dinsdag 18 augustus en woensdag 19 augustus worden van half negen tot negen uur 's avonds programmas gepresenteerd over misbruik van kinderen en misbruik van alcohol.

Instanties die medewerking verlenen aan de Jaycees-programmas zijn: het bureau Leven en Gezins-moeilijkheden, FADA, Douane-recherche, sectie Verdovende Middelen, Voogdijraad, Kinder- en Zedenpolitie, stichting Bestrijding Alcohol misbruik en verschillende geneesheren.

DE ARUBAANSE REGERING heeft een wijziging aangebracht in het tarief van zekere officiële documenten, verkrijgbaar bij Bevolking en Burgerlijke Stand. Er wordt vijf florin rekening gebracht voor een bewijs van nationaliteit en voor een familieboekje of duplicaat hiervan. Tien florin voor een bewijs van inschrijving/afschrijving en voor een eenvoudig trouwboekje, 25 florin voor een luxe trouwboekje en één florin voor een geboortebewijs en inschrijving/afschrijving.

NWIWA wint pas in verlenging

Dames-basketballwedstrijd NWIWA-Leonisa op goed peil

ORANJESTAD — In een spannende en op niveau gespeelde wedstrijd behaalden de dames van Nwiwa General Contractors een 38-37 basketbal-zege op Leonisa Sports.

Er moest extra tijd aan te pas komen om een beslissing te forceren. De reglementaire speeltijd was namelijk met de gelijke stand 32-32. De Amigoe tekent hierbij aan, dat zowel Nwiwa als Leonisa sports in deze wedstrijd heeft getoond ook goed basketbalspel te kunnen leveren. Dit in tegenstelling met het geen een radiocommentator donderdagmiddag nog liet horen, dat bij de dames alleen Connie Francis Club en Marlboro kunnen basketballen en de rest maar niets voorstelde. Deze commentator is aan te raden de wedstrijden bij te wonen om zich ervan te overtuigen dat het spel dat geleverd wordt echt iets is. Door negatieve kritiek wordt een sport alleen maar afgebroken en daarmee is niemand gediend. Men moet niet vergeten, dat zonder teams er geen competitie mogelijk zou zijn, geen Basketbalbond zou bestaan en dat dan pas van niets voorstellen kan worden gesproken.

CAIRO — Ex-minister van Binnenlandse Zaken van Egypte Ismail is donderdag thuis in Cairo ontsnapt aan een moordaanslag. De aanslag werd uitgevoerd door 4 personen, die vanuit een auto schoten losten op Ismails huis.

Hoofdprijs blijft in Sportlotto-pot

ORANJESTAD — De hoofdprijs van de Sportlotto (*f*.8.526,25) is ook gisteren in de pot gebleven. Hij zal volgende week tussen de elf en twaalfduizend florin liggen. Niemand bleek gisteren bij de trekking de juiste nummers: 18- 20- 25- 27 te hebben ingevuld. Voor de tweede prijs (*f*.2474,55) waren er zestien winnaars die ieder een bedragje van *f*.154,65 krijgen.

Na 1-3 nederlaag tegen Centro Dominguito:

Scherpenheuvel na nederlaag waarschijnlijk uitgeschakeld voor de finaleronde van FFK

WILLEMSTAD — Scherpenheuvel/Setel hoeft zich geen illusies meer te maken op een mogelijke kwalificatie voor de finaleronde van de FFK-voetbalcompetitie. Door gisteravond met 1-3 onderuit te gaan tegen Centro Dominguito / Island Finance heeft men zelf de de deur opengetrokken voor Undeba/NAC dat mee concurreerde naar de vierde plaats op de ranglijst welke recht geeft op deelname aan de play-offs. De Bandabaose formatie heeft als gevolg van het resultaat van gisteravond in haar laatste (voor morgenavond geprogrammeerde) wedstrijd aan een gelijkspel voldoende om zich definitief te plaatsen voor de eindronde. Tegenstander morgenavond van Undeba is hekkesluiter De Koning/Grupo Nan.

Een kleine 300 toeschouwers zagen Scherpenheuvel gisteravond goed partij bieden tegen Centro, veel beter dan de score waarmee elkaar toch aan het kortste eind werd getrokken, zou doen vermoeden. Beide ploegen gingen er in hoog tempo tegen aan en waren praktisch op alle fronten aan elkaar gewaagd. De beslissende factor was echter de kracht van de defensie van Centro, waarin keeper Ingemar Pieternella weer een heldenrol vervulde met talrijke knappe reddingen.

Het eerste doelpunt viel na nog geen minuut spelen. Stephen Emelina brak tussen de onthutste, nog niet warm gedraaide verdedigingslinie van Scherpenheuvel door en loste een hard schot dat de doelman niet klemvast kon krijgen. De mee naar voren getrokken Sharlon de Windt was er als de kippen bij om het leer in het net te deponeren. Een slordige uittrap van keeper Pieternella bood Scherpenheuvel in de zesde minuut al de kans om langszij te komen. Via het lichaam van een Centro-speler (Pikeur) belandde de bal voor de voeten van Edward Henriquez voor wie het een koud kunstje was de bal langs een ontstelde en uit positie verkerende keeper Pieternella tegen het net te jagen.

In de 16e minuut liet Scherpenheuvel een uitgelezen kans liggen om het initiatief te nemen. André Bernardus schoot vanaf de elf-meterstip (wegens een hands door een Centro-verdediger) op de lat inplaats van eronder.

De ploegen hielden elkaar ook in de tweede helft lange tijd in evenwicht. Meer dan zijn tegenstander, stelde Scherpenheuvel goede pogingen in het werk om op voorsprong te komen, maar toen de doorbraak in de partij kwam, was dat echter aan de kant van de Dominguitoploeg. Een razendsnelle counter van Centro - na een uitstekende redding van Pieternella - waarop de verdediging van Scherpenheuvel niet snel genoeg kon reageren, stelde Hensley Felomina in staat om in de 30e minuut de stand op 2-1 te brengen. Drie minuten voor tijd bepaalde Sharlon de Windt de eindstand op 3-1.

In de eerste divisie versloeg Hubentut Westpunt dankzij Norwin Albertus Eleven Brothers met 4-2. Albertus tekende namelijk voor alle vier de treffers van Hubentut Westpunt.

WILLEMSTAD — Gisteravond is het nieuwe shirt van de eerste klasser Apache Volley Masters ten doop gehouden. Voortaan zal de ploeg het woord Amstel voor haar naam en op het shirt dragen tijdens de morgen van start gaande volleybalcompetitie.

Op de foto zit P.R.-man Bobo Nieuw van de Amstel Brouwerij geheel ontspannen bij de dames van Apache Volley Masters, die hun nieuwe shirt tonen.

De volleybal-vereniging Warwaru neemt overigens onder protest deel aan de nieuwe competitie. Zij protesteert tegen het feit dat het nieuwe seizoen van start gaat terwijl na verschillende algemene ledenvergaderingen nog steeds het financieel verslag van de bond over het afgelopen jaar niet is goed gekeurd. De volgende vergadering hierover zal op 25 augustus plaats vinden. Het is te hopen dat dan decharge aan de bonds-penningmeester kan worden verleend.

Nu 22,91 m. ver:

Wereldrcord kogelstoten verbeterd

VIAREGGIO — Bij atletiekwedstrijden in het Italiaanse Viareggio heeft de Italiaan Alessandro Andrei het wereldrecord kogelstoten verbeterd.

In zijn derde poging kwam hij tot 22,91 meter. Dat was 27 centimeter verder dan de prestatie van de Oostduitser Udo Beyer die op 20 augustus 1986 tot 22,64 meter kwam. De Italiaan was overigens in uitstekende vorm bij de andere stoten kwam hij ook nog 22,72 en 22,84 meter ver.

De recordverbetering van de Olympisch kampioen in Los Angeles was uniek. Niet alleen verbeterde hij tijdens het programma drie keer het wereldrecord maar ook vijf maal het nationaal record. De Florentijn begon zijn serie met een afstand van 22,19 meter. Hiermee kwam hij al meteen twee centimeter boven zijn eigen nationaal record.

Tijdens interland:

Doelman Bats loopt hersenschudding op

WEST-BERLIJN — Tijdens het vriendschappelijke voetbalduel tussen West-Duitsland en Frankrijk in West-Berlijn, dat door twee doelpunten van Rudy Völler door de thuisclub met 2-1 werd gewonnen, is er rond het veld ook behoorlijk gestreden.

De politie heeft elf supporters gearresteerd. Drie spandoeken met nationaal-socialistische leuzen werden in beslag genomen. Tijdens de wedstrijd gingen twee personen elkaar met messen te lijf. Anderen bleken in het bezit te zijn van bedwelmende middelen. Er waren driehonderd agenten ingezet om het een en ander rond het duel in goede banen te doen leiden.

Waar de agenten geen invloed op hadden was de botsing tussen de Franse doelman Joel Bats en de Westduitse aanvaller Guido Buchwald. De Westduitser liep de Fransman omver en scoorde met het hoofd. Vijf minuten voor het einde van de wedstrijd liet Bats zich vervangen. Hij klaagde over duizeligheid en kon zich het voorval niet meer herinneren.

Tijdens een onderzoek in het ziekenhuis bleek hij een flinke hersenschudding te hebben opgelopen. Hij keerde donderdagochtend wel met zijn ploeggenoten terug naar Frankrijk.

De Deense scheidsrechter Sorensen keurde overigens het doelpunt van Buchwald af.

Op Pan-Am Games:

Hilton Woods wint eerste medaille

INDIANAPOLIS — De eerste medaille voor de Nederlandse Antillen is binnen. De Antilliaanse zwemmer Hilton Woods bereikte (een gedeelde) derde plaats op de 50 meter vrije slag.

Het is voor het eerst dat op de Panamerikaanse Spelen door een Antilliaan een medaille wordt gehaald. Hilton Woods werd op de 50 meter vrije slag met een tijd van 23,39 seconden samen met de Canadees Claude Lamy derde. Tom Williams uit de Verenigde Staten won dit onderdeel in een tijd van 22,55.

Ook Suriname veroverde voor het eerst op deze spelen een medaille. De zwemmer Anthony Nesty voegde vrijdagavond een bronzen medaille toe aan zijn reeds veroverde gouden medaille. De in de Verenigde Staten studerende Surinamer had woensdagavond op de 100 meter vlinderslag het goud veroverd. Op de 200 meter vlinderslag werd de negentien-jarige nu derde. Winnaar werd de Amerikaan Bill Stapleton in een tijd van 2.00,70. Nesty had een tijd van 2.01,09 nodig.

Voor ambtenaren:

Vanavond finale volleyball-toernooi

WILLEMSTAD — Vanavond wordt de finale wedstrijd gespeeld van het volleybaltoernooi tussen de verscheidene eilandelijke en landelijke afdelingen en departementen.

Brandweer of KAE. Een van de twee komt in de finale uit tegen PSV. Het duel dat beslist wie in de finale terecht komt (tussen Brandweer en KAE) start vanavond om 20.00 uur op het volleybalveld van buurtcentrum Janwé. De avond begint met een demonstratie-wedstrijd tussen Apache (in hun nieuwe shirt van hun sponsor) en Odesa.

Nadat een drumband een show heeft gegeven start om 21.30 uur de finale.

Veteranen van Asiento en SUBT spelen eerste duel:

Zondag gaat het Asiento voetbaltoernooi van start

WILLEMSTAD — Morgen start weer het bekende Asiento voetbal toernooi, onder de naam Asiento Curoil Toernooi. De opening van dit voetbaltoernooi, waaraan weer vele teams in een A-, B- en Veteranen-klasse deelnemen, begint om 16.00 uur met een defilé, waarna enkele toespraken worden gehouden. Om 16.45 uur zal de officiële aftrap worden verricht.

Dit jaarlijks terugkerend toernooi onder leiding van E. Molina en H. Bentura (toernooileider), duurt tot eind oktober. Op 7 november vindt de prijsuitreiking plaats.

Zondagmiddag om 16.00 uur wordt het toernooi geopend met een defilé achter een drumband, waarna de voorzitter van Asiento voetbal, E. Molina, het woord zal voeren. Nadat de vlaggen zijn gehesen, zal een vertegenwoordiger van Curoil een toespraak houden, waarna deze de officiële aftrap zal verrichten.

Het toernooi kent drie klassen: een senioren-klasse (A-klasse), een dames-klasse (B-klasse) en een veteranen-klasse.

In de A-klasse komen uit: UNA, PSV, Angua, Indepedienten, Brandweer, Juristen, Amorosa, Abrahamsz HHHC, DTS, Olympia, Belo Horizonte, Islashop en The Champs.

In de B-klasse (dames) spelen: Undeba, Nueva Union, Deportivo Dafonte, Buena Vista en Seru Grandi.

Bij de veteranen zien we: Asiento, SUBT CM, Jong Colombia, De Koning, Abrahamsz HHHC en s.v. Quick '60.

De speelavonden van het Asiento toernooi op het veld van Rust en Burgh zijn op alle dagen behalve de zondag (na de openingswedstrijden) en op de woensdagavonden. Er worden twee wedstrijden gespeeld. De eerste vangt aan om 19.30 uur en het tweede duel om 21.15 uur. In de Amstel Sportagenda wordt dagelijks bijgehouden welke duels op het programma staan.

VOETBAL/RIO DE JANEIRO — Dertien Braziliaanse topclubs willen 13 september beginnen met een nationale competitie. De voetbalbond, die vergelijkbare plannen heeft in plaats van de regionale competities, plus een kampioenschapstoernooi, noemt het initiatief van de clubs een op fantasie gebaseerde onmogelijkheid.

Watakeli - Xaverianen in eerste duel:

Volleyball-competitie start zondag in het SDK met 37 teams verdeeld in drie klassen

WILLEMSTAD — Morgen start de volleybal-competitie van de Federashon di Volibol Korsou (de Curaçaose volleybalfederatie) met een wedstrijd tussen de heren van Watakeli en Xaverianen. Voorafgaand aan de officiële eerste wedstrijd is een defilé en openingsceremonie.

Aan de competitie 1987 nemen de volgende teams in de volgende klassen deel:

DAMES:
Hoofdklasse: Green Socks, Hurricane Van Dorp/Eddine, Shwatanari, Sta. Rosa Stars/Nos Strea, Xaverianen Alesie en Zjuntan.
A-klasse: Amstel Apache Volley Masters, Carnation Lluvia Volley Club, Green Socks, Jolly Angels, Odesa, Watakeli en Xaverianen.
B-klasse: Angelo Golden Stars, Botan, Hurricane Van Dorp/Eddine en Sensation.

HEREN:
Hoofdklasse: Jets AGT, Stakamahakchi Banco di Caribe, The Birds Coca Cola, Warwaru, Watakeli, Xaverianen Muebles Kennedy en Zjuntan.
A-klasse: Frisian Flag Volley Gents, Olympia, Sithoc Mensingh Caminada, Warwaru, Watakeli, Wishi Tigers en UNA.
B-klasse: Botan, Jets, Kamari, Watakeli, Xaverianen en Zjuntan.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag voor de voornaamste Amerikaanse honkbalcompetitie gespeelde wedstrijden zijn:
AMERICAN LEAGUE:
Cleveland Indians — New York Yankees 6-5, Boston Red Sox — Texas Rangers 9-3, Texas Rangers — Boston Red Sox 9-4, Toronto Blue Jays — Chicago White Sox 3-2, Milwaukee Brewers — Baltimore Orioles 6-2, Minnesota Twins — Seattle Mariners 6-3, Kansas City Royals — Detroit Tigers 7-5, Oakland AS — California Angels 7-6, (12 innings).
NATIONAL LEAGUE:
Chicago — New York Mets 6-1, Cincinnati Reds — San Diego Padres 2-0, San Diego Padres — Cincinnati Reds 15-8, Montreal Expos — Pittsburgh Pirates 3-2, Los Angeles Dodgers — San Francisco Giants 4-3, St. Louis Cardinals — Philadelphia Phillies 8-4, Houston Astros — Atlanta Braves 8-4.

Standen Major League Baseball

NEW YORK — De standen in de Major League tot aan vandaag zijn:

AMERICAN LEAGUE				
Oost				
Toronto Blue Jays	69	47	.595	—
Detroit Tigers	66	47	.584	1½
New York Yankees	66	50	.569	3
Milwaukee Brewers	60	55	.522	8½
Boston Red Sox	54	61	.470	14½
Baltimore Orioles	52	64	.448	17
Cleveland Indians	44	71	.383	24½
West				
Minnesota Twins	63	54	.538	—
California Angels	59	57	.509	3½
Kansas City Royals	58	57	.504	4
Oakland A's	58	57	.504	4
Seattle Mariners	56	59	.487	6
Texas Rangers	55	59	.482	6½
Chicago White Sox	46	68	.404	15½
NATIONAL LEAGUE				
Oost				
St. Louis Cardinals	70	45	.609	—
New York Mets	65	51	.560	5½
Montreal Expos	64	51	.557	6
Philadelphia Phillies	59	56	.513	11
Chicago Cubs	59	57	.509	11½
Pittsburgh Pirates	51	65	.440	19½
West				
Cincinnati Reds	61	57	.517	—
San Francisco Giants	60	57	.513	½
Houston Astros	56	59	.487	3½
Los Angeles Dodgers	52	63	.452	7½
Atlanta Braves	50	65	.435	9½
San Diego Padres	48	69	.410	12½

American League		National League	
slaggemiddelde (350 aan slag)			
1. Boggs (Bos)	.367	1. Gwynn (SnD)	.370
2. Seitzer (KsC)	.333	2. Galarraga (Mon)	.332
3. Trammel (Det)	.330	3. Guerrero (LsA)	.331
4. Mattingly (NwY)	.329	4. Raines (Mon)	.330
5. DwEvans (Bos)	.321	5. MThompson (Phi)	.316
gescoorde punten			
1. Boggs (Bos)	87	1. EDavis (Cin)	101
2. GBell (Tor)	82	2. Gwynn (SnD)	93
3. Whitaker (Det)	82	3. Coleman (StL)	86
4. DWhite (Cal)	80	4. Samuel (Phi)	86
binnengeslagen punten			
1. GBell (Tor)	99	1. Wallach (Mon)	100
2. DEvans (Bos)	93	2. Dawson (Chi)	99
3. McGuire (Oak)	90	3. JClark (StL)	95
4. Joyner (Cal)	86	4. EDavis (Cin)	88
honkslagen			
1. Boggs (Bos)	157	1. Gwynn (SnD)	160
2. Seitzer (KsC)	151	2. McGee (StL)	133
3. Puckett (Min)	144	3. Guerrero (LsA)	132
tweehonkslagen			
1. DwEvans (Bos)	32	1. Wallach (Mon)	34
2. Boggs (Bos)	31	2. Galarraga (Mon)	32
3. Tabler (Cle)	30	3. Leonard (SnF)	29
driehonkslagen			
1. Wilson (KsC)	12	1. Gwynn (SnD)	10
2. PBradley (Sea)	10	2. Samuel (Phi)	10
3. Drie spelers	7	3. MThompson (Phi)	9
homeruns			
1. McGwire (Oak)	39	1. Dawson (Chi)	36
2. GBell (Tor)	36	2. EDavis (Cin)	33
3. Hrbek (Min)	29	3. DMurphy (Atl)	32
4. Snyder (Cle)	28	4. JClark (StL)	30
gestolen honken			
1. Redus (Chi)	38	1. Coleman (StL)	79
2. Reynolds (Sea)	38	2. EDavis (Cin)	42
3. Wilson (KsC)	34	3. Hatcher (Hou)	42
Werpcijfers (9 beslissingen)			
1. Henneman (Det)	8-1 (2.19)	1. Leach (NwY)	10-0 (2.80)
2. Cerutti (Tor)	9-2 (4.09)	2. Forsch (StL)	10-3 (3.99)
3. Schmidt (Bal)	10-3 (3.34)	3. Heaton (Mon)	12-4 (4.16)
Drieslag			
1. Langston (Sea)	188	1. Ryan (Hou)	181
2. Higuera (Mil)	170	2. Scott (Hou)	181
3. Clemens (Bos)	158	3. Hershiser (LsA)	143
Saves			
1. Henke (Tor)	26	1. Bedrosian (Phi)	31
2. Reardon (Min)	23	2. LeSmith (Chi)	29
3. Rhigetti (NwY)	21	3. Worrell (StL)	25

Steven Rooks leidt in Ronde van Engeland

BIRMINGHAM — De Nederlander Steven Rooks heeft zijn eerste plaats in de Ronde van Groot-Brittannië, welke hij overigens moet delen met de Brit Joey McLoughlin, behouden.

In de derde etappe, 179 kilometer van Manchester naar Birmingham, kwam Rooks in het peloton binnen met bijna een minuut achterstand op winnaar Steve Joughin. Doordat Rooks als 14e in het peloton net voor McLoughlin (17e) eindigde, bleef hij in het bezit van de gele leiderstrui.

MALTA AMSTEL
SPORTAGENDA

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chu biweg)
openingstijden: maandag t/m dond van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en za van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 uur genheid tot schaken in het Maduro Pl

*****

ZEILEN
(WSU Jan Sofat en CSSA): 08.00 uu fish-kwalificatie races - Spaanse Wat

BASEBALL (jeugd)
10.00 uur Armendaris vs AGT; 13.00 Paf vs Contupo; 16.00 uur Name vs C Don Nicho Hurtado Ballpark.

VOLLEYBALKAMP. OVERHEID
19.00 finale - Sentro di bario Janwe.

ZONDAG
ZEILEN
(WSU Jan Sofat en CSSA) 08.00 uu fish kwalificatie races - Spaanse Wat

BASEBALL (jeugd)
10.00 uur Coco Rico vs Groot Kw 13.00 uur Buena Vista vs Royal Scor 16.00 uur Armendaris vs Angelo Ro Don Nicho Hurtado Ballpark.

MICRO KORFBAL
10.00 uur Beep-Beep vs Modelo - Zaal

ASIENTO CUROIL TOERNOOI
16.00 uur officiele opening - voetbal en B.

*****

ATLETIEK/NAIROBI — Ethiopiër Belayneh Dins heeft bij de Afrikaanse Spele Nairobi de marathon gewon Hij legde de klassieke afstan de hoofdstad van Kenia af uur, 14 minuten en 47 secon Dinsamo werd op 18 april va jaar in 2.12,58 winnaar va marathon van Rotterdam. T landgenoten van hem eindig als tweede en derde.

0-0-0-0-0

VOETBAL/LISSABON Sporting Lissabon, werkg van Peter Houtman, heeft nieuwe aanvaller gekocht. Vitoria Guimaraes werd de ziliaan Paulinho Cascavel o genomen. Hij tekende voor jaar.

Voldoen niet aan conditie-eisen:

Jan Keizer en vier collega's mogen voorlopig niet fluite

ZEIST — Vijf scheidsrechters uit het betaalde voetbal zijn door het sectie-bestuur tijdelijk buitenspel gezet. Nederlands meest bekende en niet altijd even geliefde Fifa-scheidsrechter Jan Keizer is een van de vijf, samen met Mulder, van der Laar, De Munnik en Arnouts.

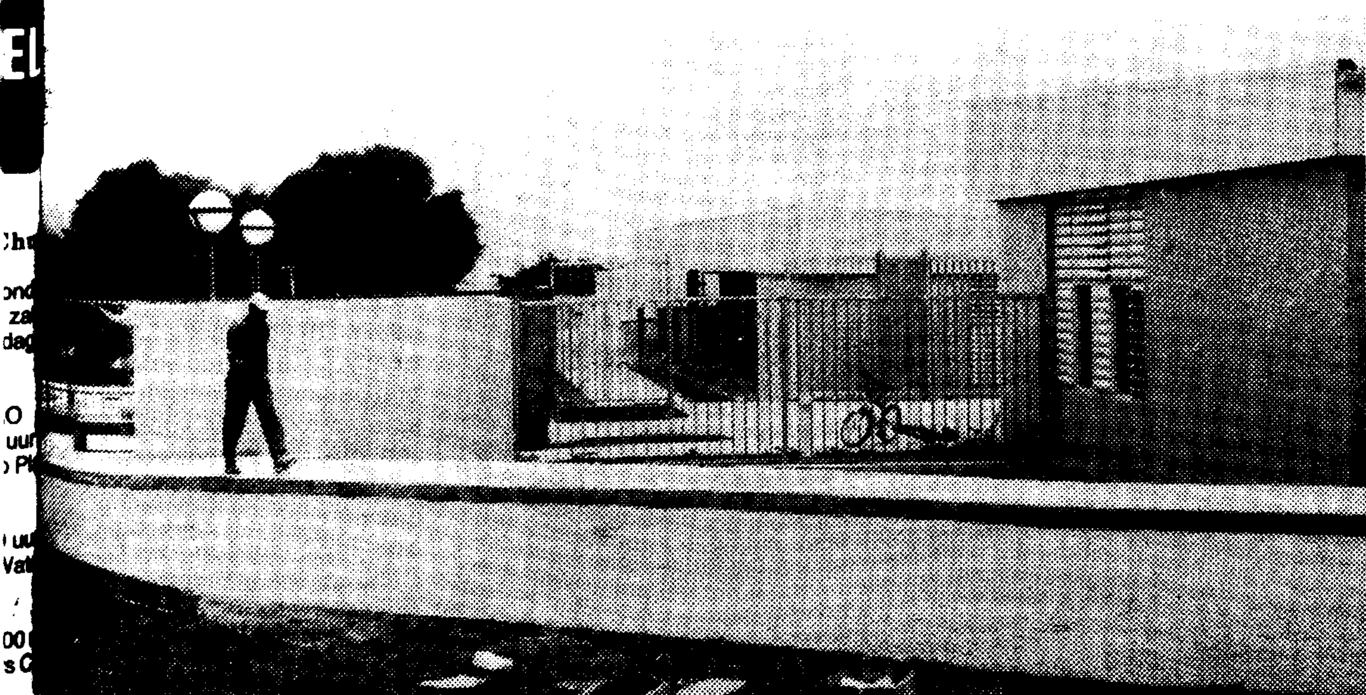
Zij hebben op 6 augustus niet voldaan aan de eisen van de conditietest. De vier man van de A-lijst (Mulder, Keizer en Van der Laar zijn ook Fifa-scheidsrechter) en Arnouts kregen donderdag een herkansing, maar slaagden ook toen niet.

Lang voor het begin van het seizoen is de scheidsrechters uit het betaald voetbal, zoals alle KNVB-arbiters, meegedeeld dat aanstelling slechts zou plaats vinden, wanneer kon worden voldaan aan de conditie-eisen. De semi-profs hebben nog een herkansing gekregen en zullen nog eens in staat worden gesteld aan de voorwaarden te voldoen.

Het bestuur van het betaal de voetbal staat op he standpunt, dat zelfs de bes scheidsrechters aan d vastgestelde eisen voor lich melijke fitheid moeten vo doen. Eisen overigens, die d Fifa ook stelt, binnen bepaa de grenzen. Nederland han teert, net als Zwitserlan trouwens, de minimale no men die de federatie voor schrijft. Van bijvoorbeeld En gelse, Schotse, Belgische e Westduitse arbiters wordt o dit punt door de national bonden aanzienlijk meer g vergd.

De Cooper-test ken voor d Nederlandse scheidsrechte de volgende normen: ze moe ten afhankelijk van hun lee tijd binnen twaalf minuten d volgende afstand hebbe hard gelopen: 45 jaar en oud 2600 meter, 41-44 jaar: 270 meter, 35-40 jaar: 2800 met en onder de 35 jaar: 290 meter.

Dit weekeinde zullen daar door een aantal duels ee andere scheidsrechter al leidsman hebben.

PHILIPSBURG — Deze week is het nieuwe scholen- complex voor de Mavo opgeleverd door de St Eustatius Construction nv exact volgens het tijdschema. Deze oplevering komt enkele maanden nadat de voormalige gouverneur De Graaffschool haar gedeelte van het complex heeft betrokken.

Voorlopig zullen beide scholen met oud of geleend meubilair moeten draaien, daar het nieuwe pas eind september geleverd zal worden. In augustus 1985 zijn op het eiland de Mavo- brugklas en de LTS van start gegaan in het voormalige Antillean View-hotel. Drie leerkrachten verzorgden toen het onderwijs aan 49 leerlingen. Twee jaar later is het aantal leerlingen bijna driemaal zo hoog en zullen in totaal negen leerkrachten in het nieuwe gebouw zowel als in het voormalige hotel les gaan geven. Naast de Mavo en LTS zal dit jaar evenals op andere eilanden het geval is de LADVO van start gaan, een nieuwe opleiding die de ETAO en Huishoudschool vervangt.

Dat de start van een nieuw schooljaar niet altijd vlekkeloos verloopt, blijkt wel uit het feit dat het schoolbestuur van de Gwendolyn van Puttenschool de opening een week heeft uitgesteld wegens "technische problemen".

Nederlandse drijvende kraan al een jaar werkloos

Plan voor overslag Argentijns graan in havens van Uruguay op papier prachtig, in praktijk een fiasco

MONTEVIDEO — Op papier was alles in kannen en kruiken. Een Nederlandse kraan voor graanoverleg in de haven van Montevideo, de hoofdstad van Uruguay. De stagnatie en wachttijden in de havens van het buurland Argentinie zouden worden bekort. De opbrengst van het Argentijnse graan zou door kostenverlaging kunnen oplopen met een jaarlijks bedrag van tussen de 40 en 60 miljoen dollar. De Uruguayaanse haven zelf zou een dollar per overgeslagen ton incasseren, wat extra inkomsten van 15 miljoen dollar per jaar zou opleveren. Het project zou direct 23 arbeidsplaatsen opleveren, en indirect naar schatting nog meer. Bovendien zou de havenactiviteit in Montevideo toenemen.

Op basis van deze perspectieven kwam de Nederlandse drijvende kraan Dona Flor naar Montevideo. De werkelijkheid ziet er anders uit: De Dona Flor ligt er al meer dan een jaar roerloos aan de kade en heeft nog geen korrel graan overgeslagen. De boeten waaraan de kraan en de te verladen schepen moeten worden vastgelegd zijn een rustplaats voor de meeuwen. Hoelang deze situatie nog zal voortduren is niet duidelijk. De drijvende kraan werd in 1971 door de Arnhemse scheepsbouw maatschappij als baggerschip gebouwd voor de Westminster Dredging Company, die eigendom is van Bos-Kalis. Toen er in de baggersector geen emplooi meer was voor het schip, werd het geschikt gemaakt als drijvende kraan voor de overslag van graan en omgedoopt tot Dona Flor. De naam is ontleend aan de vrouwelijke hoofdpersoon uit een Braziliaans boek, die met twee mannen tegelijk getrouwd was. De kraan werkt met twee schepen tegelijkertijd aan weerszijden van de kraan.

De Dona Flor heeft een hefvermogen van 25 ton over een afstand van 38 meter en kan 600 ton graan per uur overslaan. Op het dek van 20 bij 50 meter staat een kraanarm of giek van 64 meter hoog, zodat ook zeer hoog liggende schepen bediend kunnen worden. De maatschappij International Bulk Handling Services (IBHS), een Antilliaanse dochter van de Rotterdamse bedrijven Shipmair BV en Hes Beheer NV charterden het schip van Bos-Kalis, waarna alles gereed was om met de graanoverslag te beginnen.

In 1985 riep de Uruguayaanse havendienst ANP bij openbare inschrijving gegadigden op voor de verzorging van graanoverleg in de haven van Montevideo, een van de voorwaarden was dat de werkzaamheden moesten worden uitgevoerd onder Uruguayaanse vlag en met Uruguayaanse bemanning, de ANP van zijn kant zou een deel van de baai van Montevideo zo diep uitbaggeren dat ook grote schepen met een diepgang van 11 meter konden binnenlopen. IBHS, de exploitant van de Dona Flor, won de inschrijving en kreeg de vergunning te gaan werken.

De baai werd door tien miljoen dollar en op tijd uitgebaggerd. De Dona Flor werd einde 1985 naar Montevideo gebracht en de noodzakelijke kettingenstelsels en boeien werden door IBHS in de baai gelegd. Alles was op 1 jan. 1986 gereed om de graanoverslag op de overeengekomen datum te beginnen. Er was een Uruguayaanse vennootschap aangekocht, die als beheersmaatschappij zou gaan fungeren, de Uruguayaanse vlag was in aanvang, het personeel geworven. Tevens waren er Nederlanders om het Uruguayaanse personeel in te werken. Het wachten was nog slechts op het Argentijnse graan, dat niet kwam.

De graanoverslag in Argentinie is in handen van enkele grote bedrijven, die gezamenlijk in deze sector de dienst uitmaken. Deze bedrijven bekeken de ontwikkelingen in de haven van Montevideo met argusogen, maar rekenden er aanvankelijk niet op dat de baggerwerkzaamheden inderdaad uitgevoerd zouden worden en dat de Dona Flor zou kunnen gaan werken. Toen echter de mogelijkheden praktisch aanwezig waren en de Dona Flor voor ongeveer de helft van de prijs van zijn Argentijnse concurrenten bleek te kunnen werken, kwam er een tegenmaatregel. De regering in Buenos Aires vaardigde een decreet uit waarbij de overslag van Argentijns graan door andere dan Argentijnse schepen met Argentijnse bemanning verboden werd. Dit decreet verscheen kort nadat in Montevideo de voorbereidingsfase was afgerond en het contract tussen de Nederlandse exploitant van de Dona Flor en de Uruguayaanse havendienst ANP openbaar was gemaakt.

International Bulk Handling Services BV had zo'n acht a tien miljoen gulden gestoken in de voorbereidingen van het werk en ziet de Dona Flor nu al zestien maanden zonder rendement stilliggen. De Uruguayaanse beheersmaatschappij Rentronic/ Servibulk SA kost aan running costs ongeveer 40 duizend dollar per maand, hetgeen nu dus al is opgelopen tot een totaal van 1,5 miljoen gulden.

De Dona Flor is inzet van de traditionele concurrentie tussen Montevideo en de Argentijnse havensteden. De havens van Argentinie zijn ondiep en hebben te kampen met een permanente slib-afzetting. Montevideo daarentegen heeft een natuurlijke, diepe haven waar ook schepen met een grote diepgang zonder problemen kunnen binnenlopen. In deze concurrentiestrijd leek Uruguay dit keer een slag te gaan winnen, want in de haven van Montevideo kan sneller en goedkoper worden gewerkt. De Dona Flor kan voor nog geen tien gulden per ton overslaan, terwijl de Argentijnse overslagbedrijven rond de twintig gulden per ton in rekening brengen en door de geringe diepte van de havens de schepen niet volledig kunnen lossen. De Argentijnen moeten daarom de grotere schepen buitengaats afladen, hetgeen niet onder alle weersomstandigheden kan geschieden.

De regeringen van Uruguay en Argentinie komen van tijd tot tijd met verklaringen om hun bereidheid te tonen tot integratie van bepaalde sectoren. Met name wordt daarbij gewezen op de rol die de haven van Montevideo in deze zou kunnen spelen. De praktijk is tot nu echter anders gebleken. Argentinie geeft kennelijk de voorkeur aan een jaarlijks verlies van 40 tot 60 miljoen dollar boven een vergroting van de rol van de haven van Montevideo. De Uruguayaanse regering heeft zelfs geen lauw protest laten horen, maar lijkt zich bij het Argentijnse verbod neer te leggen. In Montevideo gaat zelfs het gerucht dat Uruguay overweegt in de haven van Montevideo een vrije zone voor Argentinie in te richten, waardoor de graanoverslag kan plaatsvinden door Argentijnse bedrijven met Argentijnse bemanning.

Voorlopig zijn echter de haven van Montevideo en de Nederlandse exploitanten van de Dona Flor de grote verliezers.

De beheersmaatschappij IBHS tilt overigens niet zo zwaar aan de kosten van het werkloos liggen van de Dona Flor in Montevideo. Directeur Haksteeg van de moedermaatschappij Shipmair in Rotterdam sprak van "een investering". Deze is inmiddels gestegen tot bijna 2 Nederlandse miljoen gulden omdat IBHS sinds december 1985 zestien lokale werknemers in dienst heeft, voor wie geen werk was. "Daarom hebben we nu de mooist geschilderde kraan van het continent".

Haksteeg verwacht veel van een oplossing die hij de autoriteiten in Montevideo voorgelegd heeft die voorziet in samenwerking van Argentijnse en Uruguayaanse havenbedrijven in de vorm van een joint venture. Montevideo is nog steeds zeer geinteresseerd in het project, aldus Haksteeg, want door de graanoverslag zal het aantal bulk-carriers van rond 60.000 ton dat de haven aandoet, stijgen van 20 per jaar naar rond 70. De "spin-off" van deze activiteit is groot. De Sovjetunie, die veel graan koopt in Argentinie, volgt de zaken met belangstelling want de overslag zal naar Haksteegs verwachting in Montevideo accurater en met meer zekerheid, en dus goedkoop, geschieden.

Delegatie De Koning dinsdag op Saba

THE BOTTOM — De minister van Antilliaanse en Arubaanse zaken, drs Jan de Koning, en zijn delegatie zullen dinsdag op Saba arriveren voor een officieel werkbezoek. Het programma ziet er als volgt uit: 9.20 uur: aankomst op de Juancho Yrausquin luchthaven; 10.00 uur: bezoek aan gezaghebber van het eilandgebied Saba W.S. Smith in het bestuurskantoor; 10.15 uur: bestedingsoverleg met het Bestuurscollege van het eilandgebied Saba in het bestuurskantoor; 12.30 uur: lunch aangeboden door het BC van het eilandgebied Saba in Captain's Quarters- hotel; 16.00 uur: bezoek aan projecten.

De delegatie zal op Saba overnachten en te gast zijn in Captain's Quarters.

Nieuw bestuur Statia Reformation Party

ORANJESTAD — De "Statia Reformation Party" heeft een nieuw bestuur gekozen. Deze verkiezing vond plaats op 17 juni en luidt als volgt: George N. Lyfrock president; Louis M. Brown vice-president; Marchell Debbie Brown secretaresse; Cheryl L. Turner assistent secretaresse; Veronica Lyfrock penningmeester; Clive L. Brass public relations officer. Andere leden van de SRP zijn: Leonie Brown, Alvin Courtar, Marvin Berkel, Kenneth Mitchell, Leo Courtar en Mary A. Brown. Tijdens dezelfde vergadering werd Clyde van Putten herkozen als partijleider.

PHILIPSBURG — Het afgelopen boekjaar zijn er op St Eustatius dertig processen- verbaal opgemaakt, waarvan vier misdrijven betroffen. De overige overtredingen waren voor het rijden zonder rijbewijs, het rijden met defecte verlichting of het rijden met een kapotte uitlaat.

EEN GENOCIDE KAN MEN NIET VIEREN

Taak van de Latijnsamerikaanse schrijvers is oorsprong onvolwassenheid te zoeken

Argentijnse schrijver-diplomaat Pose ziet geen enkele reden om Columbus-eeuwfeest te vieren

CARACAS — De belangrijkste opdracht voor de Latijnsamerikaanse schrijvers is het zoeken van de basis van onze geweldige onvolwassenheid en van ons falen om ons definitief in de wereld een plaats te veroveren. Zo stelde de Argentijnse schrijver en diplomaat Abel Pose vast die in Caracas de Romulo Gallegos- prijs voor 1987 in ontvangst mocht nemen uit handen van president Jaime Lusinchi. Deze onvolwassenheid heeft volgens hem alles te maken met het godsdienstige verleden van dit werelddeel.

Als onderdeel van dit zoeken lijkt het hem interessant de oorsprong van het huidige Amerika te achterhalen in zijn Iberisch verleden en in Colombus. Hij zegt vooral onder de indruk te zijn van de schok van deze cultuur met wat de Spanjaarden brachten: een cultuur welke zijn wortels had in het joodse christendom welke zijn wil wilde opleggen via het katholieke imperialisme. Het is een oorlog tussen God en een synthese uiteindelijk, dat is de wereld waarin wij leven. De werkelijke impuls is volgens hem de taal, er is de noodzaak fabels te creëren. Onverbeterlijk is daarbij het trio van Isabel de katholieke, Columbus en Fernando de Aragon. Hij wees er op dat het officiele verhaal van de koloniale overheersing een versie is welke door academici en religieuzen is vervaardigd. Dat waren geen mensen van vlees en bloed maar asexuele wezens, bijna heilig. Hij achtte het daarom van groot belang dat deze officiele geschiedschrijving van zijn mythes zijn heilig karakter wordt ontdaan. Dit is wat de schrijvers moeten doen. Zij moeten daarbij doordringen tot de rigoreuze werkelijkheid van de historie en deze dan omzetten in lichtere fabels. De Argentijnse schrijver is van mening dat Colombus een uiterst boeiende figuur is, die fascineert met zijn extreme dubbelzinnigheid welke alles van het huidige werelddeel als een synthese omvat.

Zijn boek moet men zien als een inleiding voor de lezer om een bijzondere reis te maken naar de gebeurtenissen welke voorafgingen aan de ontdekking van Amerika, aan de reis van Colombus, aan de aankomst in ons gebied en ook aan de uiteindelijke vernietiging, het plunderen van ons continent. Pose moet niets hebben van de plannen om in 1992 te gaan herdenken dat het vijf eeuwen geleden is dat Amerika werd ontdekt en dat men dit eeuwfeest zelfs wil gaan vieren. Dit idee vindt ik verschrikkelijk. Het zou beter zijn een internationale diplomatieke paranda te organiseren van enige regeerders. Je kan namelijk geen genocide gaan vieren, een historische tragedie waaruit een nieuwe wereld is voortgekomen welke ook niet gelukkig is, aldus Pose. Latijns Amerika is een gemeenschap welke zich nog een het vormen is, in een totale crisis. Daarom vind ik dat er niets te vieren valt maar wel moet er nagedacht worden, met een kritische geest, over deze episode om uit het verleden nog te redden wat betekenisvol is voor de analyse van ons tegenwoordige zijn.

Hij erkent dat hij ten opzichte van andere schrijvers wat uit de toon valt, dat hij heel anders is en heel anders leeft dan zij. Dat komt onder meer omdat hij in Cordoba is geboren, in Buenos Aires is opgegroeid en omdat hij als diplomaat over de hele wereld heeft rondgezworven. Het was in Peru en Brazilie dat hij de ontdekking deed van de Amerika's. Iedere schrijver schrijft op basis van zijn eigen autenticiteit. De mijne is intens gevormd in Buenos Aires, in Latijns Amerika en in de rest van de wereld. Met deze drie verschillende uitvalshoeken probeer ik mijn eigen synthese te maken, zo getuigde hij bij gelegenheid van de uitreiking van de Venezolaanse onderscheiding welke als een van de belangrijkste op literair gebied wordt beschouwd in Latijns Amerika.

Abel Pose die eigenlijk Abel Parentini Pose heet werd voor deze prijs gekozen uit een totaal van 124 mededingers. Eerder werd de prijs al toegekend aan de Peruaan Mario Vargas Llosa, de Colombiaan Gabriel Garcia Marquez en de Mexicanen Carlos Fuentes en Fernando del Paso. Pose won de prijs met zijn boek Los perros del Paraiso waarvan hij zelf zegt dat hij daarin via de verbeelding en gevoelens de oorsprong en de wortels van de Latijnsamerikaanse identiteit heeft proberen bloot te leggen.

CARACAS — Het is onmogelijk een absolute garantie te geven dat Orlando Bosch Venezuela niet zal verlaten. Zo verklaarde minister van Binnenlandse zaken Jose Angel Ciliberto.

De voorwaardelijk in vrijheid gestelde anti- Castristische Cubaan werd in hoger beroep vrijgesproken van de hem tenlaste gelegde medeplichtigheid aan de sabotage schikking blijven van de rechtbank totdat een uitspraak is gedaan over de klachten welke tegen hem door verschillende juristen zijn ingebracht. De bewindsman wees er op dat zijn ministerie zijn verplichtingen nakomt maar dat men geen magiers tot zijn beschikking heeft om te voorkomen dat Bosch van de altijd bestaande mogelijkheden gebruik maakt om het land te

Venezolaanse minister:

Geen absolute garantie dat Orlando Bosch niet ontsnapt

aan een Cubaans verkeersvliegtuig in 1976 zadt dit bij Barbados in zee stortte waarbij tientallen Cubaanse sporters om het leven kwamen. Volgens de dagvaarding was Bosch betrokken geweest bij het uitdenken van dit plan. Na de vrijspraak in hoger beroep werd hij na bijna elf jaar gevangen gezeten te heben in Venezuela op vrije voeten gesteld. Overigens is Bosch niet helemaal vrij. Hij moet ter beverlaten. Net zo goed als het onmogelijk is te voorkomen dat er gesmokkeld wordt, zo is het ook mogelijk langs sluipwegen het land te verlaten zonder dat de autoriteiten dit in de gaten hebben. De voorwaardelijke vrijlating betekent dat Bosch binnen het rechtsgebied van de hoofdstad moet blijven. Met het oog op zijn veiligheid is hij op een geheim gehouden plaats ondergebracht.

Werkgevers en werknemers liggen dwars

Argentijnse regering ziet sociaal pact alsnog stranden

BUENOS AIRES — De Argentijnse regering onder leiding van president Raul Alfonsin maakt moeilijke tijden door. Met in het naaste verschiet verkiezingen welke van cruciaal belang kunnen zijn heeft men te maken met de dreiging dat het sociale pact met werkgevers en werknemers gaat stranden.

President Alfonsin die geruime tijd zijn handen vol heeft gehad met de dreiging van een militaire opstand uit welke dreiging het wetsontwerp voortkwam voor het nieuwe rechtscriterium van de passende gehoorzaamheid in mensenrechten- zaken tegen militairen heeft zich daarna gestort op een andere zaak welke hem na aan het hart ligt: een sociaal pact waarbij regering, bedrijfsleven en vakbeweging bepaalde afspraken maken op het gebied van lonen en prijzen met als doel de economie van Argentinie in rustiger vaarwater te brengen.

Aanvankelijk leek dit sociale pact er wel in te zitten. Maar sinds enige tijd liggen de werkgevers wat dwars. Zij maken zich onder meer druk over de hoge rente- tarieven en de achteruitgang in de afzet van hun producten. Als gevolg daarvan is het hen onmogelijk de productie op te voeren. De vakbeweging, het Algemeen vakverbond CGT, dat onder leiding van de Peronisten staat, blijft maar hameren op het aambeeld van nieuwe loons- verhogingen waartoe de werkgevers naar hun zeggen niet in staat zijn. Het enige wat de regering een beetje lucht geeft is het feit dat het CGT afziet van zijn strategie van algemene stakingen. Daarvan heeft men onder het bewind van Alfonsin er al acht gehouden, welke niet zo succesvol waren. Dit neemt echter niet weg dat de bestaande ontevredenheid zijn uitweg zoekt in stakingen in bepaalde sectoren van de Argentijnse maatschappij. De staats- ziekenhuizen waren onlangs nagenoeg verlamd, het personeel van de luchtvaartmaatschappijen voert verrassings- acties en evenzo doet het spoorweg- personeel om slechts een paar groeperingen met name te vernoemen.

Volgens Alfonsin echter blijft een sociaal pact een absolute noodzaak wil het land uit zijn problemen komen. De kans dat hij zijn doel bereikt lijkt echter zeer gering. Met in het naaste verschiet verkiezingen voor onder meer het huis van afgevaardigden mag men bij het CGT niet veel bereidheid verwachten om Alfonsin te helpen aan iets waarna hij nu al enige jaren streeft en dat hij zou kunnen opvatten als een politiek succes.

*****

MAPUTO — President Botha van ZA heeft vandaag Moçambique gewaarschuwd dat Pretoria zich het recht voorbehoudt om op te treden tegen ANC- guerrilla- strijders in Moçambique, ondanks het niet- aanvalsverdrag dat beide landen in 1984 sloten. Botha vindt dat Moçambique harder moet optreden tegen het ANC.

Overgelopen Cubaanse inlichtingen-agent voor Radio Marti:

Noriega bemiddelaar bij wapen-levering aan Midden-Amerika, technologie-aankopen Cuba

WASHINGTON — De commandant van de Panamese strijdkrachten generaal Manuel Antonio Noriega doet dienst als bemiddelaar voor het zenden van Cubaanse wapens naar Midden Amerika en helpt verder Cuba bij het aanschaffen van hoogwaardige technologische goederen vanuit de Verenigde Staten. Zo heeft de Cubaanse dissident Florentino Aspillaga verklaard.

In een door Radio Marti uitgezonden interview verklaarde Aspillaga die aangeduid wordt als een vroegere agent van de Cubaanse geheime dienst die twee maanden geleden met Cuba brak, dat de Cubaanse president Fidel Castro vier zonen in Moskou heeft studeren, terwijl altijd de nu 37-jarige Fidelito als enige zoon werd aangeduid. Op 6 juni liep hij over door van Tsjecho Slowakije naar Oostenrijk uit te wijken. Hij was in Praag werkzaam geweest als hoofd van de Cubaanse inlichtingen- dienst. Zijn huidige verblijftplaats is onbekend. Zoals wel meer gebeurt wordt een dissident wel eens naar Washington overgebracht voor een interview dat door Radio Marti wordt uitgezonden. Dit is de op Cuba gerichte zender van Voice of America.

Volgens deze Aspillaga heeft Fidel Castro de beschikking over een eigen woning in elk der veertien Cubaanse provincies. Verder heeft hij een vloot aan jachten als bezit en heeft hij een bankrekening in Zwitserland. Het complex dat dienst doet als Fidel Castro's woning in Havana treft men alle mogelijke luxe aan. Niets ontbreekt er, terwijl de bevolking zoveel ontbeert. In dit complex bevinden zich honderden woningen voor zijn lijfwacht. Volgens Aspillaga is het logisch dat Fidel Castro over een jacht beschikt maar gaat het tegen zijn ideologie in dat hij de eigenaar is van een vloot.

De Zwitserse bank- rekening wordt gebruikt voor ondersteuning aan bevrijdings- bewegingen, maar ook om leidinggevende figuren om te kopen evenals voor het voldoen aan persoonlijke grillen van Fidel Castro. Bij gelegenheid van zijn zestigste verjaardag verleden jaar maakte een geheime agent die er een illegaal bedrijf op na hield een bedrag van 4,2 miljoen dollar over op deze rekening, aldus Aspillaga. In tegenstelling tot de Verenigde Staten waar men in de afgelopen maanden het congres- onderzoek op de voet kon volgen naar wat er in het Iran- contra- schandaal is gebeurd kan Fidel Castro ongestraft en ongecontroleerd zijn gang gaan. "Wie kan hem straffen? Zou het congres of de Nationale assemblee hem om uitleg kunnen vragen van zijn geld?", zo vroeg de overloper zich af.

Volgens Aspillaga wordt de Panamese sterke man gebruikt voor het sturen van wapens naar Nicaragua, El Salvador, Honduras en Colombia. Noriega heeft ook drie miljoen dollar verdiend bij het door- verkopen van Amerikaanse technologie aan Cuba. Aspillaga wist ook te vertellen dat de onlangs op Cuba aangevangen campagne tegen de Amerikaanse inlichtingen- dienst CIA eigenlijk het gevolg was van zijn overlopen naar het Westen. Onderdeel van de campagne was een tv- documentaire waarin onthuld werd wie er als agent voor de CIA heeft gewerkt. Zo wilde men tegengas geven voor het overlopen van een van zijn eigen geheime agenten. Overigens toont de Cubaanse documentaire aan hoe agenten van de CIA op ver afgelegen plaatsen geld, communicatie- apparatuur en andere zaken overhandigden aan hun Cubaanse agenten, wat met verborgen camera's werd opgenomen.

Cubaanse president: voor zover mogelijk bereid Managua te helpen

Ortega en Castro: buitenlandse soldaten weg uit Midden-Amerika

HAVANA — Aan de aanwezigheid van militaire adviseurs in Midden Amerika moet een einde worden gemaakt. Zo menen de presidenten Daniel Ortega en Fidel Castro van Nicaragua en Cuba. Dit is volgens hen een onderdeel van de pogingen om tot vrede in deze regio te komen. Zo bericht het Cubaanse persbureau Prensa Latina.

Tijdens het werkbezoek van de Sandinistische president aan zijn Cubaanse collega is uitvoerig gesproken over de aanwezigheid van buitenlandse militairen in Midden Amerika. De bespreking tussen beide presidenten ving onmiddellijk aan na aankomst van Ortega in Havana en duurde lang. Donderdagmorgen werd het gesprek voortgezet en diezelfde dag nog keerde Ortega naar Managua terug.

Het in praktijk brengen van de afspraak als onderdeel van het regionale vredesplan om een einde te maken aan de buitenlandse militaire aanwezigheid in het gebied zou een belangrijke bijdrage kunnen zijn aan de vrede, zo stelden de beide presidenten vast, overeenkomstig een communique dat na hun samenspraak werd uitgegeven. Ortega zegt bereid te zijn een overeenkomst aan te gaan over het terugtrekken van alle buitenlandse millitairen, inclusief de buitenlandse militaire bases en het beeindigen van militaire manoeuvres. Over deze kwestie onder meer ging hij met Cuba praten.

Het gesprek leverde de vaststelling op dat beide regerings- leiders het volledig met elkaar eens waren dat het uiterst positief is en iets geheel nieuw in de geschiedenis van de regio, dat de landen in een houding van opmerkelijke onafhankelijkheid het Akkoord van Guatemala hebben aanvaard. Daaraan zijn zeker niet vreemd de ontzaglijke inspanningen welke zich hebben getroost de landen van de Contadora- groep in de voorbije jaren, welke er steeds van uitgingen dat Latijns Amerika voor zijn problemen zelf een oplossing moest bedenken, dus ook ten aanzien van Midden Amerika.

Fidel Castro heeft zijn collega Ortega uit Managua de verzekering gegeven dat men ten uiterste bereid blijft met Nicaragua samen te werken, voor zover men daartoe in staat is. Het doel hierbij is te bereiken dat deze vredes- politiek voor Midden Amerika effect sorteert en een succes wordt.

Debrot-voordracht op de UNA

WILLEMSTAD — Morgenochtend om elf uur organiseert de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) een aantal Cola Debrot- voordrachten in de aula van de UNA. De voordracht wordt verzorgd door Ramon Williams, muziek docent aan het Radulphus College en Maria Immaculata Lyceum en heeft als titel "Over muzikale gevoeligheid en coördinatie bij kinderen". De voordracht is een korte bewerking van "On increasing musical sensibility and coordination in children. A collection of multifunctional en multicultural songs", waarmee Ramon Williams het doctoraat verwierf aan de Columbia Pacific University in Californië.

De voordracht duurt ongeveer een uur en zal muzikaal worden geïllustreerd met klinkende voorbeelden van het gepresenteerde materiaal. Na dit officiële gedeelte zal het boekwerk worden aangeboden aan enige prominente personen uit de samenleving.

Herdenking slavenstrijd

WILLEMSTAD- Aanstaande maandag herdenkt de Asosiashon Promoshon Konseshi Istoriko de bloederige vrijheids- strijd van de slaven in 1795 onder leiding van kapitein Tula. De herdenking vindt plaats op het Rif. Het programma begint om acht uur 's avonds met de toespraak van Charles Middelhof over de Curaçaose landbouw. Hierna volgt een cultureel programma met Grupo Ritmiko, Grupo Kaska di Pinda, Grupo Okey, Grupo Nos Amistad en Imelda Valerianus. Ook is er de gelegenheid om een krans te leggen bij het monument. Degenen die van deze gelegenheid gebruik willen maken moeten om half acht bij het monument aanwezig zijn en van te voren contact opnemen met de stichting.

Caracas protesteert in Bogotá en vraagt uitleg

Venezolaans leger paraat na incident Colombiaanse korvet

CARACAS — President Jaime Lusinchi van Venezuela heeft zijn strijdkrachten in staat van paraatheid gebracht en heeft het legercommando geconsigneerd voor een "permanente vergadering" naar aanleiding van het incident met een Colombiaanse korvet welke de Venezolaanse territoriale wateren binnendrong. Zo is officieel meegedeeld.

Het Colombiaanse marineschip is inmiddels teruggekeerd in Colombiaanse wateren na drie dagen lang aan de Venezolaanse kant van de "grens" te hebben vertoefd in de zogenaamde Golf van Venezuela. Het incident met het Colombiaanse oorlogsschip heeft de hoogste leiding van Venezuela bezorgd gemaakt. De manier namelijk waarop het zich in het Venezolaanse deel van de Golf van Venezuela ophield deed meer denken aan een provocatie dan aan een ongelukje of een onschuldige vergissing. Zo stond in een bulletin dat door het presidentiele paleis Miraflores werd uitgegeven. Na een vergadering welke drie uur duurde met leden van zijn kabinet en politieke leiders gaf de president opdracht tot algemene waakzaamheid en bleef de hoogste militaire leiding permanent bijeen om de ontwikkelingen op de voet te volgen. De aanwezigheid van de Venezolaanse marine in het betrokken gebied is opgevoerd. Er is een stipte controle ingevoerd op de Venezolaanse territoriale wateren nadat eerder het Venezolaanse patrouilleschip Libertad de Colombiaanse korvet Caldas gesommeerd had zich te verwijderen.

De Venezolaanse ambassadeur in Bogota heeft in een onderhoud met president Virgilio Barco uitdrukking gegeven aan "de bezorgdheid van Venezuela" over deze zaak en meteen ook "om uitleg verzocht". Minister van Buitenlandse zaken Simon Alberto Consalvi heeft inmiddels een protestnota overhandigd aan de Colombiaanse ambassadeur in Caracas. 'De nationale regering heeft er geen belang bij de situatie op te blazen", aldus het Venezolaanse regerings- communique. Daarom drong men van het begin af aan op een "nuchtere reactie".

Mexicaanse film in maak

MEXICOSTAD — In de Churubusco- filmstudio in de Mexicaanse hoofdstad zijn de voorbereidingen begonnen voor de film Gringo Viejo, welke gebaseerd is op de gelijknamige novelle van de Mexicaanse schrijver Carlos Fuentes en welke geproduceerd wordt door Jane Fonda onder regie van de Argentijn Luis Puenzo.

Men is al begonnen met de selectie van de Mexicanen die in deze film gaan optreden in de kleinere rollen. Van Puenzo werd eerder een film bekroond met een Oscar, namelijk voor de beste buitenlandse film in 1985 en wel voor La Historia oficial over de verdwenenen tijdens de recente militaire regerings- periode in Argentinie.

Gringo Viejo is het verhaal van de avonturen welke Ambrose Bierce meemaakt als Amerikaanse verslaggever en verteller, die nadat hij een reputatie had opgebouwd als satiricus en literaire criticus in Californie naar Mexico trok ten tijde van de revolutie in dit land. Tijdens deze woelige tijd verdwijnt hij zonder een spoor achter te laten.

Zakenvaria

ENCHANTED GARDEN, de nieuwste aanwinst op culinair gebied, werd deze week onder enorme belangstelling officieel geopend. Het trotse eigenaarsechtpaar Morgan- Duynstee ontving alle gasten die zowel in de tuin, als de bar of de binnenzalen (die onder andere voor vergaderingen gebruikt kunnen worden), terecht konden. Het barrestaurant aan de Uranusstraat 5 is vanaf 11 uur 's morgens geopend voor de lunch en blijft op vrijdag en zaterdag open tot 2 uur 's nachts, terwijl Enchanted Garden de overige dagen om 1 uur 's nachts haar deuren sluit.

De feestelijke opening werd extra luister bijgezet toen gedeputeerde Agustin Diaz van Economische Ontwikkeling en tevens belast met de Fundashon Empresa Chikí, het eigenaars- echtpaar de cheque kon overhandigen namens deze stichting die voor gedeeltelijke financiering zorg droeg. Daar werd uiteraard op gedronken: op de foto vlnr gedeputeerde Raymond Bentoera, zijn collega Diaz, notaris Alexander en de heer Morgan.

Solidariteit Colombia en Peru geprezen

President Ecuador: guerrilla is bedwongen, drugs slag toegebracht

QUITO — De solidariteit van Peru en Colombia hebben het mogelijk gemaakt dat Ecuador de aardbevingsramp van maart te boven kon komen, zo beklemtoonde president Leon Febres Cordero in zijn boodschap bij gelegenheid van de Nationale feestdag van Ecuador. Hij stelde daarbij vast dat een van de belangrijkste successen van zijn bewind tot heden toe is geweest dat de guerrilla de kop werd ingedrukt.

Een groot deel van zijn boodschap aan het Ecuadoraanse parlement werd besteed aan internationale vraagstukken en daarbij ging hij dan in op de noodzaak tot integratie. In dit verband wees hij op de steun welke Colombia en Peru hebben geboden bij de ramp van maart waarbij de belangrijkste inkomstenbron van Ecuador in gevaar kwam: de olie- verkoop. Dankbaar was hij verder aan de olie- landen Venezuela en Nigeria welke Ecuador in die moeilijke periode hebben geholpen. Tevens zwaaide hij de Verenigde Staten veel lof toe voor het zenden van genie- soldaten om bruggen en wegen te herstellen welke schade hadden opgelopen bij de aardbevingsramp.

Wat de binnenlandse kwesties betreft beklemtoonde hij het belang van het uitschakelen van de guerrilla en de klappen welke men de drugshandel heeft uitgedeeld. Deze beschouwt hij overigens als een bondgenoot van de guerrilla- beweging. Ook in zijn laatste regerings- jaar zal veel aandacht worden besteed aan de strijd tegen de drugs- mafia. De manier waarop de kwestie- Vargas was opgelost noemde Febres Cordero de enige mogelijkheid om een bloedbad te voorkomen. Deze wegens muiterij gedetineerde generaal werd vrijgelaten, wat de voorwaarde was voor het beeindigen van president Febres Cordero's gijzeling.

Zakenvaria

BENETTON, het kledingmerk dat in vele landen ter wereld haar sporen reeds verdiende, heeft nu ook een filiaal op Curaçao geopend. Onder leiding van Serge en Michel Nataf (zie foto) wordt in het pand in de Madurostraat 4 / hoek Plasa Jojo Correa kleding voor het hele gezin verkocht.

Benetton is Europa's grootste kleding- industrie en het bedrijf is zeer succesvol. Eind 1986 had het Benetton familie- bedrijf al 4000 winkels in 60 landen en de omzet was dat jaar 700 miljoen.

De Benetton winkel op Curaçao is eigendom van de gebroeders Nataf die een overeenkomst hebben met het moederbedrijf om exclusief Benetton producten te verkopen en de winkel in te richten conform het image van Benetton.

Het Benetton assortiment dat nu op Curaçao verkrijgbaar is, bestaat uit moderne, makkelijk draagbare mode voor jong en oud en uit bijpassende bijous. Ook wordt een kleine collectie Benetton's wollen winterkleding aangeboden voor vakantie- gangers die de kou opzoeken.

De eigenaren zijn er dan ook van overtuigd dat de succes- formule van Benetton op Curaçao niet zal falen en dat hun winkel de reputatie en het succes zal verwerven die Benetton in de rest van de wereld kent.

Ingezonden

Amnesty Internationa

U ZAG ONS op de Expo-F staan, maar U wist niet wat nesty International was? nesty International is e politieke en onpartijdige or satie, die opkomt voor alle sen, die — waar ook op de w — slachtoffer zijn geworden dat de rechten van de me hun land worden overtred Belangrijke zaken waar Am ty International zich voor zijn:

1) De vrijlating van gewete vangenen
2) Eerlijke processen voor politieke gevangenen
3) Bestrijding van martelin doodstraf.

Elke maand zijn er daaron schrijfavonden, de eerst vo de is maandagavond 17 au tus, om 20.00 uur op het Stuyvesant College. Ook meer informatie bent U van te welkom!

AMNESTY INTERNATIO
werkgroep, Cur
tel.: 676

Remitido

Kapitan Tula Eroe Nashon

DJALUNA 17 di ougu 1987 ta kumpli eksáktam 192 aña ku a tuma lugá al Kòrsou na Landhuis Kene gran rebelion di katibu di 1 guiá primordialmente pa tan TULA. Tula ta realment éroe pa diferente motibu:

1) E a motivá katibunan p ta trabou abou i eksigí libe den un situashon político i s masha difisil i peligroso. Ap di e echo ku e tabata sa kont forsa ekonómiko i polítiko e ter a lucha, e a lanta para, silensio di opreshon, i bisa: basta awor."

2) Huntu ku otro liderna nera Bastiaan Karpata, P Wacao i Louis Mercier, Ka Tula a mustra inteligensia royá den e manera kon nan a nifiká e rebelion. Tula a muestra di gran konosemen e situashon político i sosial tempu, e tabata konosé alma katibu i tambe spiritu di su datarionan. Vishon strategi Kapitan Tula tabata amp skèrpi, sigur si nos studia e ku nan a diseñá pa nan "ma di libertat".

4) E a keda akseptá pa e m ria komo lider. Testimoni esaki ta e echo ku tur tabat m'é: KAPITAN.

5) Tula tabata bon na altu e revolushon franses i tamb lucha pa libertat na Haiti b guia di Toussaint L'ouvertu luchanan aki a inspir'é pro damente. Su ideal tabata: li tur katibu i establesé un E Liber, basá riba prinsipiona Fraternidat i Igualdat. Un frasenan sélebre tabata: "P si tur hende a bini di e mesun mé Mama i Tata, ta kon ant por ta Shon i un otro Katibu? hasi malu ora mi a liberá 20 rumannan for di buinan ku ta tene nan presu inhustame "Tula, realmente e bosero i tibunan, a formulá di un ma klaru i konsiso e metanan i e anan tras di e lantamentu di ougustus 1795.

6) Finalmente Tula a mu su lucha i su idealnan. Nan brak'é, kima su kueru, kap bes afó i pone esaki riba un riba Rif. A pesar di ku e taba ku e por a bin muri na mann su opresornan di un manera el, tòg e a sigui lucha te na amargo.

Konsiderando e puntona ba elaborá, lagando ainda a ferente otro opservashon honá ku e hazañanan di Ka Tula, nos di Asosiashon Pro hon Konsenshi Istóriko ta ku konvensí ku Tula ta nos nashonal máksimo i ku pa 1988 mester tin aki na Kòrso parke di éroenan nashonal, kua Tula mester haña un sentral. Pa duna forsa na e vikshon aki nos ta hasi un y da serio na pueblo di Kòrso aportá na su debido tempu ku idea komo ku plaka, pa sou por yega na loke ya pa ta bringa p'e, esta un estát presentativo di Kapitan Tu

Asosiashon promo
Konsenshi Istó

*****

JOHANNESBURG — De Z tie heeft vrijdag rubberkogels vuurd op een groep met kap zwaaiende stakers, zo hebben genaren bekendgemaakt. Mi 76 stakers zijn gewond geraak wie 4 ernstig. De zwarte mij kersbond Num zei dat de autori zich steeds harder opstellen ver de staking. Nog hardere worden gevreesd wanneer he man tellende centrale comite Num dit weekeinde bijeenkom

*****

BONAIRE AGENDA

…IE: 8000
…DWEER: 8222
…ENTRALE: 8845
…ITAAL: 8900

…LL te Lagoen: maandag t/m vrijdag …00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 … widag gesloten.

…ARE BIBLIOTHEEK
…ngstijden voor het publiek)
…ag en donderdag van 14.00-18.00 …nsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ …7.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

…ngstijden voor lezers)
…ag van 14.00-19.00 uur.

…SLUITING: maandag t/m vrijdag …ekende stukken 15.45 uur; gewone …n 16.30 uur.

…CE CLUBS
…: donderdagavond 19.30 uur - Hotel …
…nformatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
… Table: elke tweede maandag - …entrum Terra Corra.
… woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

…URSKANTOOR EN BEVOLKING: …12.00/14.00-15.30 uur loketten geo-

…KBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging … gelieve contact op te nemen met de …udy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

…IECLUB (Weg naar Willemstoren): …d op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za- …van 12.00-24.00 uur.

…EKUUR (gezaghebber): elke donder- …an 09.00-11.00 uur op het Be- …kantoor, Kralendijk; laatste donder- …n de maand van 10.00-12.00 uur te …

…LISHI (tel.: 8198): verzameling Bo- …anse schelpen en koraal; open van … t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - …kiboko Zuid 3.

…peningstijden slachthuis maan- …n woensdag van 07.00-12.00/13.00- …uur en donderdag en vrijdag van …1.00/11.30-14.30 uur.

…DIENSTEN
…ernarduskerk Kralendijk: …s 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
…otokerk Antriol: …s 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
…icuskerk Rincon: …s, ook zondag, 19.30 uur.

…agua: vergaande …ormingen na …zetting VS- …n aan contra's

…ASHINGTON — Door- …ing van verstrekkende …ormingen in Nicaragua …en af van de beeindiging … de Amerikaanse steun …de contra's. Zo verklaar- …ice- president Sergio Ra- …z van Nicaragua.

… Sandinistische vice- presi- … heeft zijn gedachten uiteen- … tegenover de New York Ti- … Wanneer president Ronald …an zegt dat hij het akkoord … Guatemala steunt maar de …a's toch blijft helpen torpe- … hij dit akkoord, zo meent …irez. "Wij willen dat het … binnen negentig dagen vre- …eft... Ongewapende groepe- …en zullen dezelfde politieke …en hebben. Contra- revolu- …ire leiders kunnen zich bij …ieke partijen aansluiten of …we oprichten. De grondwet- …e rechten zullen volledig …en hersteld en de oppositio- … media La Prensa en Radio …lica kunnen weer verschij- …en zenden". Aldus de vice- …dent.

…rder had Washington Ma- …a opgeroepen met concrete …en te tonen dat men inder- … vrede en democratie wil en …name was daarbij gevraagd …erstel van de persvrijheid en …ffing van de noodtoestand. …r tegelijkertijd liet men ook …chemeren dat men de hulp …de contra's niet zo maar zou …etten.

Nieuw bestuur bario Nrd Saliña

KRALENDIJK — In het buurtcentrum Noord di Saliña is een nieuw bestuur gekozen, dat bestaat uit een aantal dynamische jongeren die de handen ineen hebben geslagen om tot een vruchtbare samenwerking te komen in hun wijk. Voorzitter van het wijkcentrum is Feliz Thomas, eerste en tweede secretaris Iris Semeleer en Francis Francees; eerste en tweede penningmeester Hose Leonicia en Shonma Lodowika. Tenslotte de wnd voorzitter Celestino Melaan en de commissaris Cornelius Thielman.

Blokkades door campesinos in Bolivia

LA PAZ — Groepen ontevreden boeren in Bolivia zijn begonnen met het opwerpen van blokkades op verschillende wegen in het land waarmee zij hun sympathie betuigden met de stakende leerkrachten.

Van regerings- zijde was gewaarschuwd dat men niet zal tolereren dat het verkeer gehinderd wordt. De blokkade- actie had een vreedzaam verloop. Zonder geweld konden de blokkades weer worden verwijderd. Van katholiek- kerkelijke zijde worden pogingen ondernomen het Boliviaanse vakverbond COB en de regering aan tafel te krijgen om langs de weg van overleg een einde te maken aan de onderwijs- staking waaraan vijftienduizend werknemers bij de staats- scholen deelnemen.

KRALENDIJK — Tegen elf uur vrijdagmorgen arriveerde op Bonaire de minister voor Antilliaanse zaken, drs Jan de Koning. De bewindsman werd vergezeld door zijn Antilliaanse collega Franklin Crestian van Ontwikkelings- samenwerking. Op de Flamingo luchthaven werd de Nederlandse minister ontvangen door het voltallige Bestuurscollege en secretaris mr Frits Goedgedrag. Vóór het bestedings- overleg dat in de middaguren plaats vond, bracht de minister een bezoek aan gezaghebber mr George Soliana in het bestuurskantoor. Bij de foto: links mr George Soliana en rechts drs Jan de Koning.

Compliment voor goede voorbereiding in korte tijd

Gunstig bestedingsoverleg voor Bonaire: elf mln gulden

KRALENDIJK — Alle partijen waren het er vrijdagmiddag over eens dat het bestedings- overleg tussen de Nederlandse minister van Antilliaanse zaken, drs Jan de Koning, en het nieuwe BC van Bonaire uitstekend was verlopen. De Nederlandse bewindsman complimenteerde het BC dat zich in een zeer korte tijd — in feite slechts één maand — op de hoogte wist te stellen van de situatie.

Ook de Antilliaanse minister van Ontwikkelings- samenwerking ing. Franklin Crestian liet zich in dezelfde bewoordingen uit, vooral ten aanzien van gedeputeerde Ramoncito Booi, die zich herhaaldelijk op de hoogte had gesteld op het departement van minister Crestian. Minister Hernandez, gevolmachtigd minister van de Antillen in Den Haag, merkte op, dat Bonaire een uitstekende indruk had gemaakt en derhalve uitstekend is weg gekomen tijdens het overleg. Dat bleek ook wel, want in tegenstelling tot de laatste jaren, waar rond negen miljoen aan projecten werd goedgekeurd, was het bedrag aanzienlijk hoger en kan Bonaire op ruim elf miljoen rekenen.

Gedeputeerde Ramoncito Booi toonde zich eveneens tevreden en richtte zich in zijn verklaring in de landstaal tot de pers. Hij vertelde onder andere dat een groot aantal lopende projecten gewoon uitgevoerd kon worden, terwijl ook enkele nieuwe projecten door de Nederlandse minister werden goed gekeurd. Onderdelen van het masterplan voor de Bonaireaanse haven bleken geen enkel bezwaar op te leveren voor De Koning, evenals de restauratie van de protestantse kerk in Kralendijk. Dit, aldus gedeputeerde Booi, was in het kader van de toeristische aanpak en de verfraaiing van de binnenstad natuurlijk wel belangrijk. Ook de — door de PDB geëntameerde — aanleg van de boulevard langs de zeekant van Playa Pabao tot Flamingo Beach leverde geen problemen op. Belangrijk achtte Booi ook het akkoord over het WEB nv en de verplaatsing van Marcultura. Het zelfbouw- project van Fundashon Kas Popular vond eveneens genade in de ogen van minister De Koning, evenals de restauratie van Slagbaai.

Uiteraard is er nog een aantal belangrijke zaken te vermelden naar aanleiding van het bestedings- overleg, waarop in een later stadium terug gekomen zal worden. Papa Statia, die als adviseur het bestedings- overleg heeft meegemaakt, toonde zich ook zeer tevreden, maar vroeg zich wel af of de nieuw goedgekeurde projecten ook inderdaad nog rond zouden komen voor het nieuwe jaar. Hij zelf wist wel een modus om enige versnelling te bereiken. Of dit inderdaad zal gebeuren, moet de tijd leren.

Na het bestedings- overleg, dat voor alle partijen toch wel vermoeiend bleek te zijn, werd er nog wat nagepraat in Flamingo Beach-hotel.

Jopie Abraham (POB):

Opmerkelijk verschil in aanpak tussen UPB en PDB

KRALENDIJK — Hoewel het huidige Bestuurscollege, bestaande uit vertegenwoordigers van de Forsa Nobo, nog maar nauwelijks één maand bestuurs- verantwoordelijkheid draagt, ziet de partijleider van de Partido Democratico Bonairiano (PDB) Jopie Abraham al een aanmerkelijk verschil met de afgelopen vier jaar, toen de PDB bestuurs- verantwoordelijkheid droeg. De menselijke aanpak van de PDB, aldus Abraham, heeft plaats gemaakt voor het negeren van de menselijke waardigheid.

Het vorige bestuur, aldus de ex-minister en ex-adviseur van het BC, hield terdege rekening met de sociale rechtvaardigheid, de grondrechten van de bevolking en heeft vooral gestreden voor het welzijn van de bevolking. Dat mist Abraham volgens zijn verklaring bij de coalitiepartijen UPB/POB, die alleen maar arrogantie en minachting ten toon spreiden. Dit Bestuurscollege, aldus Abraham, begaat fout op fout en brengt Bonaire op de weg naar de afgrond. UPB en POB ontwikkelen ellende, werkloosheid, haat, onenigheid en discrimineren en terroriseren degenen die als aanhangers van de PDB beschouwd worden. In één klap een werkloosheid voor 250 werknemers en alles wijst er volgens Abraham op, dat er nog meer personen hun werk en inkomen zullen verliezen. De leider van de oppositiepartij ziet daarin een schrijnende tegenstelling met de beloften vóór de verkiezingen, waarin werd beloofd dat het loon omhoog gebracht zou worden.

Abraham blijkt trouwens nog meer op zijn lever te hebben: geen invoering van Papiamentu op de basisschool, geen Regatta meer, de verkoop van Hotel Bonaire aan de minst draagkrachtige koper, die geen garantie voor de toekomst kan geven en op Curaçao niet werd aanvaard. Ook zit het Abraham dwars dat op het Toeristenbureau een benoeming tot hoofd verwacht kan worden van een politiek vriendje, waarbij een medewerker met meer capaciteiten dan het huidige hoofd van het Toeristenbureau, Rudy Ellis, opzettelijk wordt overgeslagen.

Tenslotte vindt Abrham dat Bonaire op het laatste Topoverleg het gezicht heeft verloren door te weinig kennis ten toon te spreiden van de materie.

BONAIREAANS COMMENTAAR

Kunst- en Vliegwerk

HET ZAL ONGETWIJFELD een bittere pil zijn geweest voor de Kopebo toen gedeputeerde van Onderwijs, Carmo Cicilia, verklaarde dat de invoering van het vak Papiamentu voor het komend schooljaar van de baan was. De Kopebo heeft immers veel werk verzet. Cursussen voor leerkrachten, aanschaf boeken en tenslotte de aanpassing aan de Bonaireaanse zeden en gewoonten. Toch heeft het besluit van gedeputeerde Cicilia niet zoveel commentaar opgeleverd als de Kopebo misschien gewild zou hebben. Duidelijk is uiteraard dat de moedertaal de school binnen moet treden. Het is genoegzaam bekend, dat onderwijs in de moedertaal prefereert; dat is geen uitvinding van de laatste dagen. Voorwaarde voor de invoering van het vak Papiamentu is echter dat het schoolkind geen onderwerp wordt van experimentele probeersels. Aangezien velen echter de mening zijn toegedaan dat dit wel het geval is, blijken er zowel op Curaçao als op Bonaire tegenstanders van een te vlugge invoering. Dat is hun goed recht en gedeputeerde Cicilia appelleert aan dat recht. Een verstandige en dappere beslissing.

NOG TE VERS ligt in het geheugen dat ex-gedeputeerde Franklin Crestian, gesteund door adviezen van de afdeling Onderwijs en de inspecteur van V.O. tegen andere deskundige adviezen in een Havo-top op Bonaire realiseerde. Eerstegraads leerkrachten — die elders reeds de bewijzen van hun pedagogische onkunde hadden geleverd — werden op stel en sprong aangetrokken, terwijl de overige lessen verzorgd werden door niet bevoegde leerkrachten voor dit type onderwijs. Begeleiding door bestaande Havo- en VWO-scholen werd niet nodig geacht. De praktijk zou wel leren hoe wel-genomen deze politieke beslissing was.

IN EEN PAPIAMENTSTALIG ochtendblad trekt de scheidende voorzitter van de Scholengemeenschap Bonaire drs Antoon Boks, die tevens leraar M.O. Pedagogiek is, in twijfel of de Havo-top op Bonaire bestaansrecht heeft en of deze vorm van onderwijs voortgezet moet worden. Dwars tegen de adviseurs van ex-gedeputeerde Crestian in. Natuurlijk hoort Papiamentu op de basisschool. Natuurlijk is het wenselijk dat jonge kinderen hun Havo kunnen afmaken op Bonaire. Kunst- en vliegwerk mag echter nimmer de plaats innemen van deskundigheid en verantwoordelijkheid.

Busstaking in steden ten einde

Regeringsjunta Haïti neemt wetsontwerp kiesraad over

PORT AU PRINCE — De Haïtiaanse regerings- junta heeft zijn goedkeuring gehecht aan het wetsontwerp voor de kieswet zoals dit was opgesteld door de onafhankelijke kiesraad. Volgens deze wet zullen de presidents- verkiezingen later dit jaar worden georganiseerd.

Nadat de junta eerder al had bekend gemaakt dat men de kieswet overnam van de kiesraad werd de wet een dag later in het Haïtiaanse staatsblad Le Moniteur gepubliceerd. Bij de verkiezingen van 27 november zal men niet alleen een president en een vice- president kiezen maar ook een parlement dat uit twee kamers bestaat. Het zijn de eerste vrije algemene verkiezingen in Haïti sedert dertig jaar. Mocht het inderdaad zo zijn dat de nu gepubliceerde wettekst geheel gelijk is aan die welke door de kiesraad is opgesteld dan zou dit kunnen betekenen dat de kiesraad intact blijft en dat het de hoogste instantie is welke toezicht houdt bij de komende verkiezingen. Dit is dan overeenkomstig de grondwet welke via een referendum op een overweldigende manier de steun van het volk kreeg in maart.

De regerings- junta welke sedert het vertrek van dictator Jean Claude Duvalier onder leiding van generaal Henry Namphy aan de macht is in Haïti had in juni besloten een andere koers te gaan varen op verkiezings- gebied en wilde de kiesraad tot een ondergeschikt orgaan maken. Dit veroorzaakte zoveel onrust in de vorm van algemene stakingen dat de junta binnen een paar dagen zijn besluit inslikte. Uit de verandering welke de junta wilde aanbrengen bleek duidelijk dat het leger een flinke vinger in de pap wilde behouden, zelfs bij het opstellen van het presidentiele programma.

Tijdens de manifestaties en protest- betogingen welke op dit junta- besluit volgden zijn minstens 33 doden gevallen en zeker tweehonderd gewonden. Het was de ergste crisis waarmee Haïti te maken kreeg sinds Duvalier vertrok. Vanaf het ogenblik dat de junta zijn stembus- plannen bekend maakte stak er een storm van protest op en werd algemeen de eis gehoord van het aftreden van de regerings- junta. Behalve generaal Namphy maken daar nog deel van uit brigadier Williams Regala en de burger Luc Hector.

De voorzitter van de kiesraad Ernst Mirville merkte op dat de afkondiging van de kieswet een factor kan zijn welke de crisis ten einde brengt. Maar er zijn ook nog andere factoren welke hun invloed hebben op de situatie in Haïti, aldus Mirville. Het bedrijfsleven en de handel functioneerden donderdag weer normaal nadat de buschauffeurs hun actie hadden opgeschort. Deze werd onder meer gehouden uit solidariteit met de studenten die de eindexamens boycotten omdat zij daarmee het vertrek van de regeringsjunta wilden bereiken. Intussen lijkt deze boycot ook te verlopen.

Honderdduizenden kunnen telefoneren voorlopig wel vergeten

Braziliaanse regering verbiedt grijze markt van snelle telefoon-aansluitingen

BRASILIA — De Brazilianen zijn boos dat de zogenaamde "grijze markt" is opgeheven voor wat betreft de telefoon- verbindingen. Daarom wordt steeds luider de eis gehoord dat iedereen weer het recht krijgt telefoonlijnen te kopen en te verkopen. Het komt er op neer dat het particuliere initiatief sneller reageert dan het logge overheids- apparaat.

De door de regering van president Jose Sarney aangekondigde en doorgevoerde "telefonie- revolutie" heeft slechts een beperkt effect gesorteerd. Het gevolg ervan is wel dat er een golfbeweging is ontstaan waarbij steeds meer wordt opgekomen voor de "individuele rechten" der burgers. Dit soort volks- bewegingen zou men het pas voorbije ruim twintig-jarige militaire bewind totaal onmogelijk zijn geweest.

Verleden jaar vaardigde het ministerie van Verkeer en Communicatie het decreet uit dat verbood aan particulieren om handel te drijven met telefoonverbindingen. Hoewel altijd getwijfeld werd aan de rechts- geldigheid van deze handel was de "grijze markt" een werkelijkheid en moest erkend worden dat via deze grijze markt het meest effectief en snel een telefoonverbinding bereikt kon worden. Op zich was dit wel een kunst in een land als Brazilie dat met zijn 147 miljoen inwoners amper elf miljoen telefonie- aansluitingen had aan te bieden. Minister Antonio Carlos Magalhaes verduidelijkte dat zijn maatregel ten doel had een einde te maken aan het "speculeren waarmee de moraal wordt aangetast van de overheids- dienstverlening".

De feiten lagen echter als volgt: op de grijze markt kostte de telefoon- aansluiting 7500 dollar tegen iets minder dan vijftienhonderd dollar als men via de officiele kanalen te werk ging. In het laatste geval kon het echter wel drie maanden duren voordat men zijn eerste telefoontje via de nieuwe verbinding kon plegen. Maar het kon ook wel vier jaar op zich laten wachten. Via de grijze markt echter kon men dit binnen tweemaal 24 uur bereiken. De hogere kosten werden gemotiveerd door de factor tijd welke nu eenmaal geld kost.

Het ministeriele verbod is hard aangekomen. Men noemt het een "artbitrair besluit, demagogisch en dictatoriaal. Daarmee worden de rechten van miljoenen Brazilianen vertrapt". Aan het woordt is Joao Barbosa, een der zogenaamde "lopers". Dat zijn degenen die op de grijze markt de aansluiting snel weten te versieren. Volgens de minister van Communicatie zijn het echter parasieten, die schatrijk kunnen worden van hun activiteiten. Barbosa heeft uiteraard een andere mening. Volgens hem zijn de "lopers" gewoon "eerlijke beroeps- beoefenaren die een dienst verlenen waartoe de overheid niet in staat is".

Bij deze vreemde situatie van een snel- werkende grijze markt en een uiterst trage officiele dienst- verlening moet men wel rekening houden met het feit dat Brazilie zich razendsnel aan het industrialiseren is. Op het ogenblik bezet men de achtste plaats wat zijn economie betreft in de Westerse gelederen. Maar op telefonie- gebied beschikt men over amper één tiende deel van het aantal aansluitingen waarover de Verenigde Staten beschikken. Daar telt men namelijk 182 telefoon- abonnees. De Braziliaanse regering heeft daar ook wel weet van en heeft dan ook toegezegd dat men in de periode tot 1990 zo'n 4,5 miljoen telefoon- aansluitingen wil verwerkelijken. Maar de ernstige economische crisis waarin het land zich nu bevindt heeft de prioriteit voor de telefonie naar een lager plan verwezen.

Bij de telefonie- bedrijven meldden zich weliswaar honderdduizenden mensen aan voor een telefoon- aansluiting maar men kan geen enkele garantie geven wanneer die wens ooit werkelijkheid wordt. De situatie is miserabel, erkent de Amerikaanse staatsburger James Philips die aan het hoofd van een belangrijk reis- bureau staat in Rio de Janeiro. "We hebben nieuwe telefoon- verbinding nodig en we kunnen er geen een krijgen als gevolg van het officiele verbod van de grijze markt. Als men nu een nieuw bedrijf gaat opzetten in Brazilie, zo voegt Philips er mistroostig aan toe, gaat men moeilijke tijden tegemoet. Alleen al als het gaat om een telefoon, wat heden ten dage toch een must is in een modern bedrijf.

Ondertussen zijn de lopers van plan de regering aan te klagen. Velen volgen met meer dan gewone belangstelling deze ontwikkeling. Hun telefoon- aansluiting kan er vanaf hangen en ook hun droom om een eigen zaak te beginnen.

…en duidelijke uitspraak over vredesplan

…alvadoraans verzet …klaar voor dialoog

…AN SALVADOR — Het …vadoraanse verzet heeft …uitnodiging aanvaard van …ident Jose Napoleon Du- … om met hem aan tafel te …n zitten. Maar men ging …zover dat men uitdrukke- …instemde met het vrede- …n voor Midden Amerika …s aanvaard door de presi- …ten van de vijf Middena- …ikaanse landen.

…resident Duarte van El Sal- …r had de publieke aanvaar- … van het door Costa Rica op- …elde vredesplan als voor- …rde gesteld voor de hervat- … van de dialoog met de guer- …. Deze aanvaarding vroeg …rte ook van de anti- Sandi- …sche contra's in Nicaragua. …neer de verzets- bewegin- …zich hadden verenigd met dit …desplan voor Midden Ameri- …ou men op 15 september kun- …gaan praten. De guerrilla re- …erde heel snel, veel sneller … men had verwacht want Du- … had de tijd gegeven tot eind …gustus.

…nze delegatie zal bestaan uit …n van het uitvoerend comite van het Democratisch Revolutionaire front (FDR) en het opperbevel van het Farabundo Marti Bevrijdings- front (FMLN), zo maakte verzetsleider Ruben Zamora bekend in een communique. Men heeft ook meteen een plaats voorgesteld waar men de ontmoeting kan houden, namelijk in de ambtswoning van de pauselijke nuntius. Ook vraagt het verzet de bemiddeling van aartsbisschop mgr Arturo Rivera y Damas die al meerdere malen tussen de elkaar bestrijdende partijen bemiddeld heeft.

Men meent dat twee dagen nodig zijn voor dit overleg, gezien het grote belang ervan. Verder wil het verzet als agenda-punten opgevoerd zien: een staakt het vuren en een politieke oplossing van de oorlog. Bij twee voorgaande gelegenheden heeft de dialoog niets opgeleverd. Een derde dialoogronde ging al de mist in tijdens de voorbereiding ervan. De burgeroorlog heeft al zo'n zestigduizend mensenlevens geeist. Het land is er helemaal door ontwricht in economisch opzicht.

National bank for Economic and social development:

Gulden toekomst voor Brazilië

SAO PAOLO — Brazilie schaart zich in het jaar 2000 onder de industrie- landen met een deviezen- reserve welke groter is dan zijn buitenlandse schulden. Deze voorspelling werd gedaan in een rapport van de National bank for Economic and social development (BNDES).

Het Bruto nationaal product (BNP) zal volgens dit rapport aangroeien tot zevenhonderd miljard dollar, gerekend in de prijzen van 1986. Verleden jaar kwam het BNP uit op 286 miljard dollar. Als deze raming uitkomt wil dit zeggen dat het BNP ongeveer even groot is als dat van de grote Westeuropese landen. Gerekend per hoofd van de bevolking komt het BNP dan uit op ongeveer hetzelfde niveau als dat van Spanje.

De bank geeft twee scenario's voor de komende ontwikkeling: een optimistische en een pessimistische. In het rapport ligt de nadruk op de optimistische benadering waarbij men uitgaat van een jaarlijkse economische groei van 2,5 procent in de industrie- landen en een groei van de wereldhandel van vier procent per jaar. In dit geval kan de economie van Brazilie tot aan 1990 groeien met acht procent per jaar en in de jaren daarna met zeven procent. De bank verwacht een sterke toename van het overschot op de Braziliaanse handelsbalans. Dit jaar zal het overschot 9,7 miljard bedragen en in 2000 zal het uitkomen op 37,2 miljard dollar. Brazilie is de grootste schuldenaar van de Derde wereld.

JERUZALEM — Israel gaat accoord met de oprichting van een nieuwe- pro- Jordaanse universiteit voor Palestijnse studenten op de bezette westelijke Jordaanoever. Het nieuwe instituut voor technisch onderwijs, Hitin College, komt in Nablus. Hoe groot de universiteit wordt is niet bekend.

Chili voldaan over Midden Amerika-akkoord

SANTIAGO — De Chileense regering heeft zijn voldoening uitgesproken over het akkoord ten aanzien van de vrede dat werd bereikt door de Middenamerikaanse presidenten tijdens hun top- conferentie in Guatemala. Bij Buitenlandse zaken gaf men een verklaring hierover uit, waarin men deze ontwikkeling een positieve daad noemt bij het zoeken naar vrede in Midden Amerika.

NOTICE OF THE ANNUAL GENERAL MEETINGS OF THE F.I.F. FUNDS

Notice is hereby given for the

ANNUAL GENERAL MEETING OF SHAREHOLDERS

of F.I.F. America N.V., F.I.F. Pacific N.V. and F.I.F. Europe N.V.

The meetings will be held at the registered office of the companies at Kaya Flamboyan 3C, Plaza Rooi Catootje, Curacao, Netherlands Antilles.

The agenda of all three meetings are:

1. Approval of the balance and Profit-and-Loss account as per December 31, 1986 presented and approved by the auditors Moret & Limperg, Paris.
2. Discharge of the members of the Board and Consultative Committee.
3. Proposal to rectify the Articles of Incorporation by adding one or more articles, giving the possibility to transfer the seat of the company to another country.
4. Appointments according to the Articles of Incorporation.
5. Matter arising.

Willemstad, Curaçao August 1987

Stroomonderbreking

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken op:

* Dinsdag 18 augustus 1987 vanaf 09.00 t/m 16.00 uur.
* Libië- ged., Nrd. Sta. Rosa, Groot Sta. Rosa, Ma Louisa, gedeelte Kent U Zelf, ..., gedeelte Koraal Partier, W. Groot St. Joris, gedeelte Jan Boos, Groot St. Joris, omgeving Dode Water.

KODELA

SETEL N.V. maakt bekend dat op
WOENSDAG 19 augustus 1987
alle telefoonnummers waarvan de rekening over de maand
JUNI 1987
... ZULLEN WORDEN AFGESLOTEN

De abonnees die nog moeten betalen worden dringend verzocht dit aan de kassa te STA. MARIA te doen. ... betalingen die via andere instanties verricht worden ...

SETEL
Servicio di telekomunikashon

OPENBARE VERKOOP

...

Frank & Osman
Polarisweg 31–33

CURAÇAO SEAQUARIUM

maakt bekend dat op zondag 16 augustus op het strand het grandioze Radio Hoyer

BOOM BOXFEEST

gehouden wordt met SURVIVAL en ERA

U bent allen van harte welkom.

Leden gratis
Niet-leden f 3.50

De dynamiek van de onderwater wereld

PROEFSCHRIFT OVER HET CURACAOSE KORAALRIF

--- door Jos de Roo ---

HET LEVEN OP de koraalriffen aan de zuidkust van Curaçao is een belangrijke toeristische trekpleister. Maar de kleurrijke vissen, koralen, wieren en zee-anemonen trekken ook de aandacht van de wetenschappers, die bij hun onderzoek dankbaar gebruik maken van de hulp die Carmabi biedt. Van november 1982 tot februari 1986 snoerde Erik de Ruyter van Steveninck bijna dagelijks de duikflessen om, om af te dalen naar een diepte van dertig meter. Hij bestudeerde twee soorten minder in het oog lopende algen en schreef er een proefschrift over, waarop hij aan de universiteit van Groningen promoveerde. Als men niet uitkijkt voor overbevissing van het rif, zou men het wel eens kwijt kunnen raken, luidt zijn conclusie.

Erik de Ruyter van Steveninck promoveerde in Groningen op een onderzoek naar algen op de Curaçaose koraalriffen. "Ik had het gevoel dat de natuur experimenten met mij uitvoerde in plaats van andersom".

"Een rif ligt als een soort bank voor de kust. Het bestaat uit allemaal levende organismen, koralen groeien, vormen harde skeletten, tuimelen daarna om en de gaten tussen de koralen worden opgevuld met sediment, dat wordt verkit, zodat een harde structuur ontstaat. Daarop groeit weer koraal dat alsmaar hoger komt, weer instort, wordt opgevuld, enzovoorts. Op die manier groeit een koraalrif omhoog. Op een koraalrif is het ontzettend druk. Er is een uitbundigheid van allerlei mooi gekleurde visjes en planten en verder zijn er sponzen, algen, anemonen, kreeftjes, garnalen en wat niet al. Al die levende organismen beconcurreren elkaar omdat de ruimte schaars is. Om die ruimte wordt een gevecht op leven en dood gevoerd. Verschillende soorten koraal maken elkaar het leven zuur met tentakeltjes waarmee ze ander koraal kapot zwiepen of verteren. Of er zijn koraalsoorten die heel snel groeien, waardoor ze het onderliggende koraal in de schaduw zetten, waardoor het niet kan overleven. Er is ook een duidelijke concurrentie tussen algen en koralen: waar algen zitten kunnen koralen zich moeilijk vestigen. Maar het koraal krijgt hulp van vissen en zeeëgels die de algen weer afgrazen, zodat ze het rif niet overwoekeren".

ALGEN

Erik de Ruyter van Steveninck koos de algen als studie onderwerp. Rustig docerend zegt hij: "Het zijn planten. Ze vormen de basis van het leven in water, er zijn veel soorten. Soms zijn ze eencellig, dan kun je ze zonder microscoop niet zien. Ze zweven door het water en dienen als voedsel voor kleine beestjes. De grotere algen worden ook wel zeewieren genoemd. Ze vallen meer op: in gematigde streken kunnen ze op harde rotskusten weelderige vegetaties vormen. Deze algen zijn in het rif van Curaçao wel aanwezig, maar ze worden gelukkig vrij sterk begraasd, waardoor ze niet echt uitgroeien en klein en onopvallend blijven".

Het onderzoek richtte zich op twee soorten: de *Lobophora variegata,* een bladvormige als die over de bodem kruipt, en bij Curaçao op een diepte van 25 meter en meer voorkomt, of in de getijdenzone. De andere soort is *Sargassum polyceratium*, die echt op een plant lijkt. Die komt op ruwere plaatsen in de getijdenzone voor, bijvoorbeeld aan de noordkust. In het koraalrif komt hij alleen op grotere diepte voor. Waarom richtte De Ruyter van Steveninck zijn onderzoek op deze algen? "Er was nog niet veel over bekend en ze zijn vrij onopvallend. Is er bijvoorbeeld een seizoenseffect? Komen ze het hele jaar voor of niet? Hoe hard groeien ze en waar komen ze precies voor? Dat waren allemaal vragen die ik stelde."

GROEI

Op verschillende riffen zette hij kwadraten uit met de bedoeling ze eens in de vier weken te fotograferen. Door de foto's te vergelijken zou hij kunnen zien hoe hard ze groeiden, dacht Erik de Ruyter van Steveninck. Maar de vlieger ging niet op. "Wat bleek bij de *Lobophora?* Na vier weken was een groot deel van de oorspronkelijke bladen alweer verdwenen, zodat ik de groei niet kon meten. Dat dwong me ertoe ze eens in de veertien dagen te fotograferen, wat net ging. Dan was de helft van het aantal bladen ook wel verdwenen, maar er bleef genoeg over om nog iets over de groei te kunnen zeggen".

Het was een aanwijzing dat Lobophora vrij sterk werd begraasd, wat ook uit verdere experimenten bleek. "Opvallend was dat de dichtheid van de Lobophora in de loop van het jaar niet wezenlijk veranderde. De bladen groeiden net hard genoeg om weer terug te komen, het verdwijnen ging even snel als het aangroeien. Als je zo nu en dan naar het rif gaat, zie je weinig veranderingen: die algen zitten daar gewoon altijd even dicht, maar juist door het gedetailleerde kijken eens in de twee weken merkte ik dat er een hele hoge dynamiek zit in de onderwaterwereld, veroorzaakt door de begrazing".

Niet op alle dieptes zitten evenveel algen. "Opvallend was dat in de brandingszone vrij veel algen voorkomen tot een diepte van één á twee meter. Daarna verdwijnen ze bijna en pas op een diepte van 25 meter worden ze weer opvallend. Het idee was dat dat kwam door begrazing. Vissen en zeeëgels kunnen niet goed grazen in de branding, omdat het er te ruw is en ze het diepe rif mijden, want er zitten veel minder vissen. Daardoor concentreert zich de begrazing door vissen en zeeëgels op de zone tussen twee en 25 meter. Uit het onderzoek bleek dat de 25-metergrens inderdaad door begrenzing wordt bepaald, maar de tweemetergrens niet. Het lijkt erop dat *Lobophora* daar ophoudt door sterke concurrentie met andere algen."

ZONLICHT

De *Lobophora* van het diepe rif ziet er anders uit dan die van de getijdenzone. In deze golfslagzone vormt de Lobophora donkerbruine korsten en de blaadjes zien er dik en stug uit. Erik de Ruyter van Steveninck: "Je zou je kunnen voorstellen dat het een aanpassing is aan de steeds terugkerende golf die er tegenaan slaat. De donkere kleur is vermoedelijk een aanpassing aan het zonlicht. De diepe *Lobophora* is lichtbruin, goudbruin, omdat op die diepte veel efficiënter van het zonlicht gebruik wordt gemaakt".

> *Overbevissing zou het eind van het rif zijn*

Erik de Ruyter van Steveninck deed verplaatsingsproeven: *Lobophora* uit de golfslagzone zette hij uit in de diepe zone en andersom. "Ik vroeg me af of ik met één soort of met twee soorten te maken had, of dat het om één soort met twee aparte groeivormen ging, die misschien niet meer in elkaar over konden gaan. Het resultaat van de verplaatsingsproef is niet helemaal duidelijk. Als je de planten uit het diepe rif in de golfslagzone zette, verdwenen ze, ze konden niet tegen de sterke golfslag. Zette je ze op een meter diepte, dan overleefden ze wel en ze veranderden dan in de richting van golfslagplaten: de bladeren werden dikker en de kleur werd donkerder, maar nooit zo dik en donker als de golfslagplanten. En andersom, wanneer de golfslagplanten werden verplaatst naar het diepe rif, dan overleefden ze het wel, maar ze groeiden bijna niet uit, alsof ze stil stonden. Daardoor bleef de kleur hetzelfde, maar de blaadjes werden wel iets dunner. Op grond hiervan heb ik het gevoel dat het dezelfde soort is, maar dat ze zover uit elkaar gegroeid zijn, dat ze niet meer in elkaar kunnen overgaan".

MASSALE STERFTE

In 1983 stuurde een massale zeeëgelsterfte de plannen van Erik de Ruyter van Steveninck in de war. Door een ziekte stierf meer dan 95% van de zeeëgels in het Caribisch Gebied. "Ik moest me aanpassen, ik had geen keus. De zeeëgel staat bekend als een van de belangrijkste grazers en ik wilde weten in hoeverre de zeeëgels of de vissen de algen begrazen. Aan de ene kant is die zeeëgelsterfte voor een bioloog ook een prachtig experiment. Je hoeft zelf geen kleinschalige experimenten te doen, maar een groot nadeel is dat elk experiment een controlegroep moet hebben. Als je op de ene plaats de zeeëgels weghaalt, moet je kunnen vergelijken met een plaats waar ze nog gewoon zitten. Pas dan ga je kijken naar de verschillen, want er kunnen andere factoren een rol spelen. Maar hier had ik geen keus. Ik kon ook niet meer vergelijken met andere plaatsen in het Caribisch gebied, het enige wat ik kon doen was: kijken of op andere plaatsen in het Caribisch gebied hetzelfde gebeurde als op Curaçao. Dat was inderdaad zo: de massa algen nam direct na de sterfte toe, totdat er een nieuw evenwicht ontstond, waarbij er meer algen waren ten koste van koralen en kalkroodwieren".

GEVAAR

Vormt de zeeëgelsterfte dus een bedreiging voor het voortbestaan van het rif? Erik de Ruyter van Steveninck: "Als algen niet worden begraasd, raken de belangrijkste bouwende organismen van het rif, de steenkoralen, overgroeid. Verder hebben de zeeëgels een belangrijke functie in het kalkbudget van het rif. Het is belangrijk dat kalk wordt afgebroken om sediment te krijgen waarmee de gaten worden opgevuld. De zeeëgels schrapen veel kalk af en vormen sediment. Het wegvallen van de zeeëgels kan op langere termijn effect hebben voor het rif. Dat er na zes maanden een nieuw evenwicht ontstond, komt doordat de vissen als begrazers niet zijn weggevallen. Er vindt dus nog een behoorlijke begrazing plaats, de algen hebben zeker niet het hele rif overwoekerd. Er schuilt een gevaar: nu houden de vissen het evenwicht in stand, maar als er een ziekte bij de vissen optreedt, of als er teveel wordt gevist, dan is het rif extra kwetsbaar, want alleen zij grazen nu".

Als de vissen zouden wegvallen, is dat volgens Erik de Ruyter van Steveninck een regelrechte ramp. "Een eiland als Curaçao is voor een groot deel afhankelijk van het rif. Dan denk ik niet alleen aan het rif als een voedselbron — het levert vis — ik denk vooral aan het toerisme. Een rif dat met algen is overgroeid, zal niet meer aantrekkelijk zijn voor toeristen om te duiken en te snorkelen. Dus als het rif overgroeid raakt, zal dat zeker zijn weerslag vinden op het aantal toeristen".

Behalve de zeeëgelsterfte kreeg Erik de Ruyter van Steveninck nog met een tweede ramp te maken: de orkaan Klaus in 1984. "Ik ging naar de tropen met het idee dat het er vrij stabiel zou zijn, maar dat bleek helemaal niet het geval. Allereerst was er de zeeëgelsterfte die de zaak aardig in de war stuurde, en toen Klaus. Een week lang kwam de wind uit de verkeerde hoek, zodat de zuidkust onder een enorme golfslag leed. De golfslagvegetatie werd voor een groot deel weggeslagen. In Boca San Michiel heb ik de gevolgen op een diepte van dertig meter gezien. Veel sediment werd in het water opgeworpen en dat zakte langzaam naar beneden op mijn Sargassum-planten.

Die waren niet in staat om de grote sedimentval te weerstaan, alle planten verdwenen. Je verwacht niet dat een verandering van windrichting zo'n belangrijk effect heeft op een diepte van dertig meter. Veel koralen raakten ook onder het sediment bedolven en stierven af, want een koraal kan niet lang in het donker verkeren".

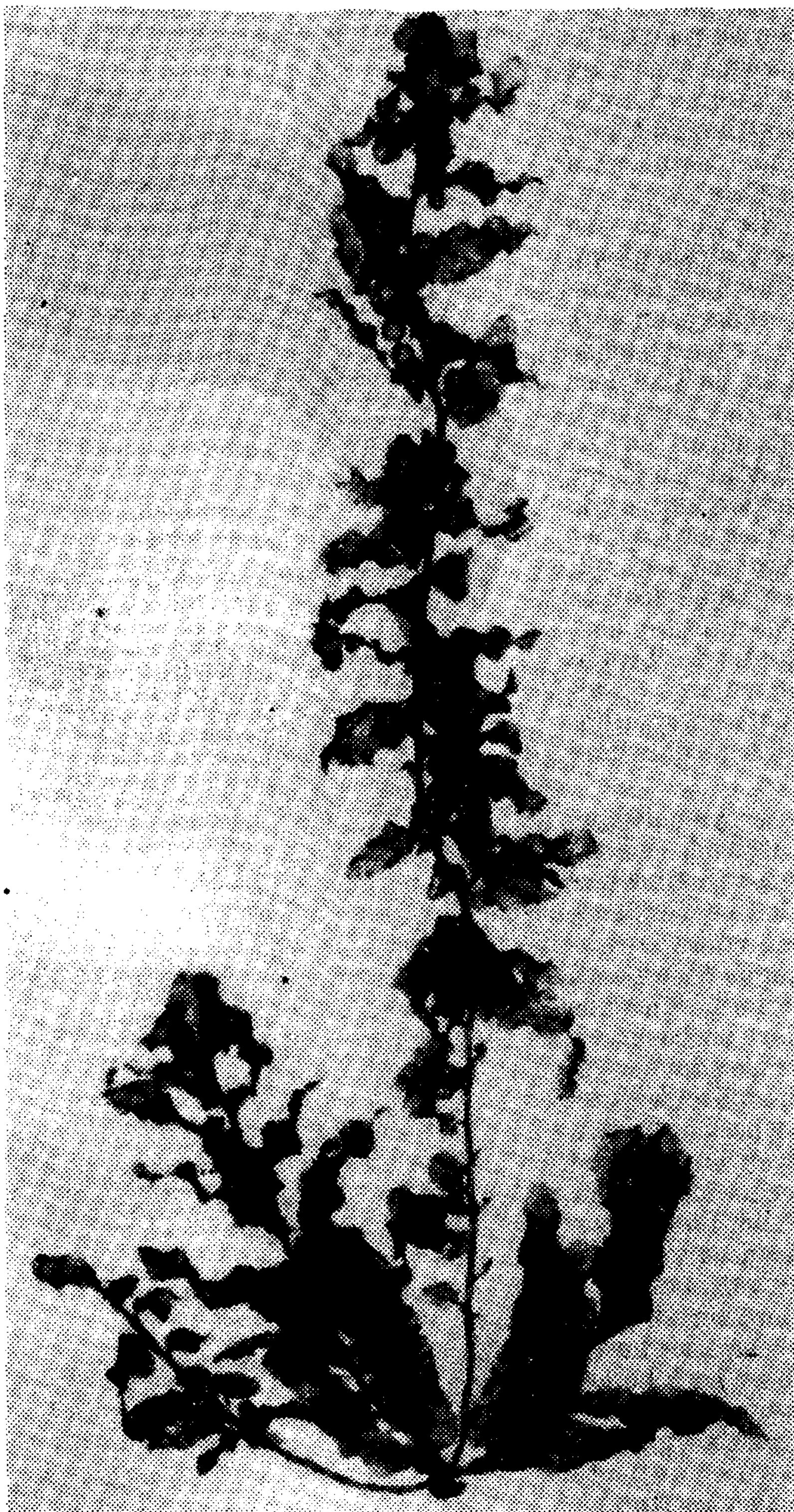
HERSTEL

"Ik had een unieke kans om het herstel van een populatie te volgen na een natuurlijke verstoring. Heel interessant, maar er was weer het nadeel dat ik geen controlegroep had. De natuur dwong me om me aan te passen en niet andersom. Als bioloog probeer je om de natuur een beetje aan jou aan te passen en daar experimenten mee uit te voeren, ik had nu het gevoel dat de natuur experimenten met mij uitvoerde. In de brandingzone ging het herstel vrij snel, binnen één, twee maanden was er niet zo heel veel meer van te zien. In het diepe rif duurde het wat langer. Na een maand of vijf, zes begon *Sargassum* weer behoorlijk uit te groeien en hadden de planten weer de afmetingen en de dichtheid van het jaar daarvoor. Blijkbaar zijn de planten in een koraalrif in staat zich vrij snel te herstellen van onverwachte rampen".

De hoofdvraag van Erik de Ruyter van Steveninck was welke factoren de groei van de algen bepalen. "Seizoensfluctuaties komen op Curaçao niet zo veel voor, dat uit zich ook in de planten. *Lobophora* trok zich in groeisnelheid niets aan van het seizoen. De effecten van de storm en de zeeëgelsterfte zijn veel groter en belangrijker dan de kleine seizoenschommelingen. Dit soort onvoorspelbare verstoringen heeft een grote invloed op de vegetatie".

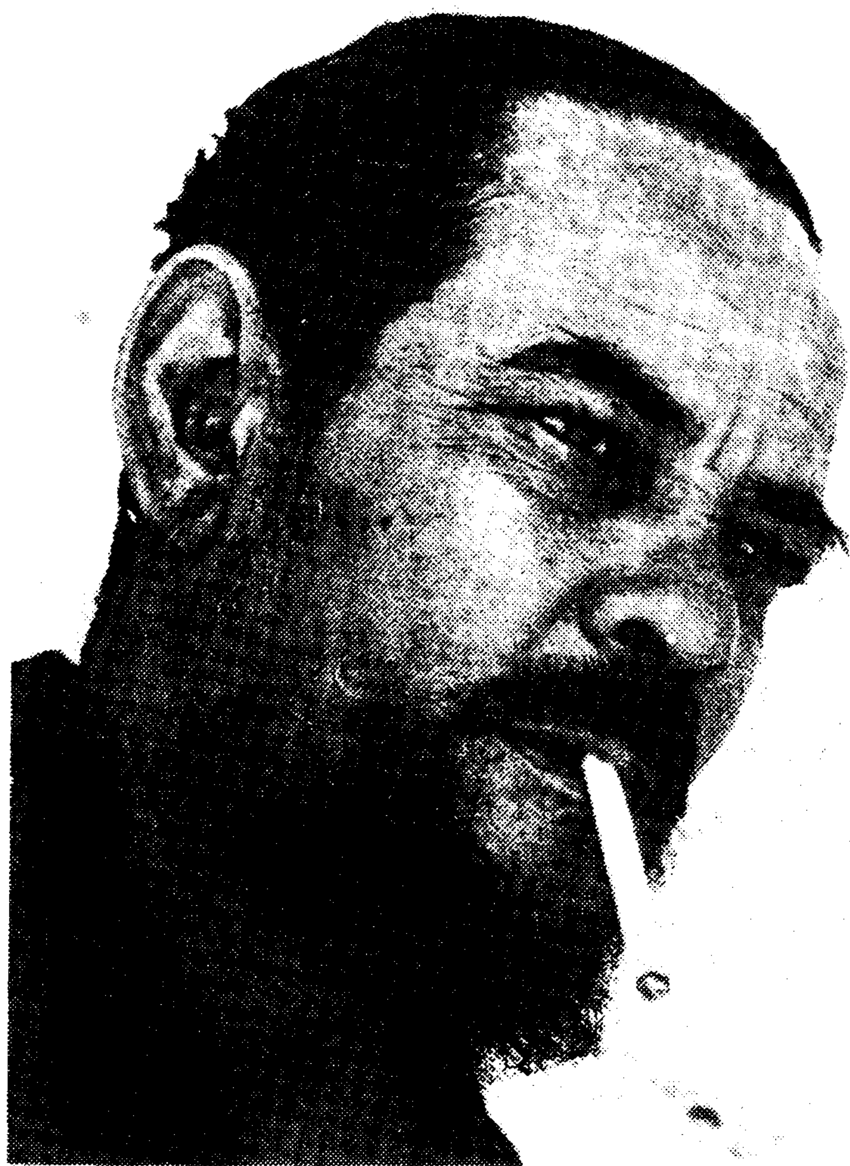
Heeft het onderzoek behalve voor de wetenschap ook nog nut voor de samenleving? Erik de Ruyter van Steveninck: "Eens te meer is duidelijk geworden dat begrazing heel belangrijk is voor het evenwicht in het koraalrif en dat daar een stukje beheersaspect aan vastzit. Men moet oppassen een rif niet kapot te maken door overbevissing, omdat dat ten koste gaat van het rif. Dan verliest het zijn waarde voor de toerist en uiteindelijk ook als voedselbron."

Een van de algen die De Ruyter van Steveninck onderzocht. Links Sargassum polyceratium uit de golfslagzone, rechts dezelfde plant op dertig meter diepte.

De dynamiek van de onderwater wereld

ROGER MAIS

De studie van Westindische literatuur in een stroom versnelling

JEAN RHYS

HET IS UITGESLOTEN nog langer aan de hand van Kenneth Ramchands The West Indian Novel and its Background (oorspronkelijk 1970, herziene druk 1983) en het door Bruce King gedirigeerd West Indian Literature (1979) aan te nemen dat men goed geïnformeerd is over de stand van zaken in de studie van Westindische literatuur. Dit ligt niet zo zeer aan de kwaliteit van deze studies (ook al valt er hier en daar het nodige op af te dingen), maar aan de aanzienlijke hoeveelheid nieuwe publikaties met betrekking tot Westindische literatuur die de afgelopen vijf jaar is verschenen. Hieruit volgt een keuze. Ter sprake komen bijdragen over auteurs, teksten of onderwerpen die in bovengenoemde studies niet aan de orde kwamen, respectievelijk konden komen. Deze presentatie bedoelt niet alleen die studies onder de aandacht te brengen, een enkele ervan ook te kritiseren, maar evenzeer enige belangstelling te wekken voor bepaalde teksten uit en aspecten van de Westindische literatuur.

I. ISMITH KHAN

Rhonda Cobham, "the Jumbie Bird" by Ismith Khan: A New Assessment", in: The Journal of Commonwealth Literature, vol. xxi, 1986, I, pp. 240 - 249.

Rhonda Cobham (verbonden aan de Westduitse Bayreuth-Universität) geeft in haar artikel een vrij uitgebreide interpretatie van een roman "(that has) all too often been relegated to the footnotes of West Indian literature", Ismith Khans The Jumbie Bird. De roman verscheen oorspronkelijk in 1961 en werd in 1985 herdrukt in Longmans Caribbean Writers Series. Door Cobhams artikel krijgt The Jumbie Bird niet alleen een hogere status dan die van 'voetnoot', maar haar interpretatie maakt tevens duidelijk dat deze roman zonder twijfel een belangrijkere plaats zou moeten innemen in de Westindische literatuur.

Tegen de achtergrond van sociale en politieke veranderingen in de Trinidese samenleving in de jaren '40 en '50 wordt in The Jumbie Bird het leven van een 'East Indian boy' getekend, zijn groei van kind naar adolescent. Khan's roman sluit zich aldoende aan bij de (toentertijd nog jonge) traditie van 'Novels of Childhood', maar ook in thematisch opzicht sluit The Jumbie Bird aan bij de Westindische literatuur, in het bijzonder waar het de botsing tussen verschillende kulturen en het zoeken van een plaats in de gecreoliseerde Trinidese samenleving betreft. Waar in deze de Westindische literatuur wordt gedomineerd door de Afro-Caraïbische invalshoek, plaatst Khan de problematische wereld van de 'Wast Indians' op de voorgrond, hun zoeken naar een plaats in de Trinidese samenleving, de botsingen die dit teweeg brengt, de problematische band met hun moederland (India, Pakistan).

Cobham besteedt in haar artikel in het bijzonder aandacht aan 'the quality of Eastindianness' dat zich uit in een belangrijk symbool: het Hussay-festival, en de gepresenteerde taalregisters, waaronder die met meer of minder uitgesproken 'East Indian nuances'. Dit laatste wordt geïllustreerd aan de hand van sprekende voorbeelden, die evenzeer duidelijk maken dat linguïstisch onderzoek van essentieel belang is voor de studie naar en uiteindelijk waardering voor Westindische literatuur (vgl. hierna). Het Hussay-festival wordt door Khan op een uitgelezen wijze aangewend om de persoonlijke strijd van Kale Khan, de grootvader van de 'East Indian boy' Jamini, invoelbaar te maken. Kale Khan ziet zich geconfronteerd met een nieuwe maatschappelijke orde waarin geen plaats is voor (emotionele) banden met het door hem gekoesterde Aziatische moederland. Het festival vormt zowel uitlaatklep van frustraties als middel van rebellie tegen deze breuk die onvermijdelijk toch plaats vindt (onder druk van de jongere generaties). Hoewel Cobham overeenkomsten schetst tussen het Hussay-festival en het Trinidese Karnaval ('drumming', 'stickfighting', 'public display of rebellion') trekt zij geen vergelijking met Earl Lovelace's populaire roman The Dragon can't Dance, waarin de hoofdpersoon zijn wrok tegen de nieuwe orde uitvecht in en met het karnaval. Een dergelijke vergelijking zou naast de drie door Cobham genoemde motieven, 'the experience of childhood', 'the clash of cultures' en 'the search for identity' nog een vierde motief uit de Westindische literatuur naar voren hebben geschoven: (het deficit) van de idealisering van de vroegere sociale orde — in The Jumbie Bird verpersoonlijkt in Jamini's grootvader.

Cobhams artikel is mijns inziens illustratief voor de toenemende belangstelling voor Westindische literatuur. Die maakt het mogelijk dat 'vergeten' Westindische auteurs zoals Ismith Khan Namba Roy, Ralph de Boissière, Alfred Mendes na jaren hun werk weer in herdruk zien verschijnen, en dat er ook literair-kritische aandacht voor hun werk komt. Zo werd de herdruk van de Boissière's tweede roman in 1984 (oorspronkelijk uit 1956), ná de herdruk van De Boissière's eerste roman Crown Jewel in 1981 (oorspronkelijk uit 1952, geschreven eind jaren dertig), recentelijk verwelkomd door een zeer kritische lezing van Reinhard W. Sander (eveneens werkzaam aan de Bayreuth-Universität) — een tweede voorbeeld van groeiende belangstelling.

2. DE BOISSIERE.

Reinhard W. Sander, "The American Invaders: Ralph de Boissière's "Rum and Coca-Cola", in: The Journal of Commonwealth Literature, vol. xxi, 1986, nr. 1, pp. 93 - 108.

Ralph de Boissière ontleende de titel van zijn tweede roman aan een calypso van Lord Invader. Een calypso die wereldberoemd werd in de versie van de Andrew Sisters. Sander citeert in zijn artikel slechts het refrein; aan Quevedo's Atilla's Kaiso (1983) ontleen ik de hele tekst.

Since the Yankees came to Trinidad
They have the young girls going mad
The girls say they treat them nice
And they give them a better price
Chorus:
They buy rum and coco-cola
Go down Point Cumana
Both mother and daughter
Working for the Yankee dollar

I had a little mopsy the other day
Her mother came and took her away
Then her mother and her sisters
Went in a car with some soldiers
There are some aristos in Port-of-Spain
I know them well but I won't call names
In the day they wouldn't give you a right
But you can see them with the foreigners late at night.

A couple got married one afternoon
And was to go Mayaro on a honeymoon
The very night the wife went with a Yankee lad
And the stupid husband went staring mad

Inspector Jory did a good job
At. St. James he raid a Recreation Club
They was carring on the club as a brothel
The condition he found the girls in I cannot tell.

'This kaiso (d.i. calypso) described in a few short verses what it would have taken a sociologist pages and pages to accomplich', voegde Quevedo — zelf, onder de naam Atilla the Hun, een invloedrijke 'calypsonian' — er aantoe. De complexe sociale en psychologische veranderingen die de komst van de Amerikanen op Trinidad veroorzaakten, worden ook in De Boissière's Rum and Coca-Cola in 'pages and pages' beschreven, maar is er geen mindere prestatie om geworden. De roman geeft een gedetailleerde (gefictionaliseerde) analyse van de positieve en negatieve effecten van de Amerikaanse aanwezigheid, en is daarmee — als ook in andere opzichten — het vervolg op Crown Jewel, dat de arbeidersstrijd in Trinidad in de tweede helft van de jaren '30 centraal heeft staan. De titel is een zeer beeldende ondersteuning van deze 'analyse', energizjds door de verwijzing naar de calypso, waarmee het daarin getekende spanningsveld al direkt wordt opgeroepen, anderzijds door de symbolische reikwijdte: (in Sanders woorden) 'the image of the local rum, diluted but made effervescent by the addition of the all-American commercial soft drink, Coca-Cola'.

Personages (die we voor een belangrijk deel ook al tegen kwamen in Crown Jewel) en de handelingen die zij ondergaan of te weeg brengen, representeren de veranderingen die de Trinidese samenleving in het algemeen onderging in de jaren '40. Zo symboliseert de dood van Henri de Coudray, de ondergang van de oude blank-creoolse élite op het eiland. De 'overname' van zijn uitgestrekte landgoed door de Amerikanen voor militaire doeleinden, accentueert de abrupte wijze waarop een nieuwe (kapitalistische) maatschappelijke orde de oude, bijna feodale orde vernietigt.

Een even sterk symbolische, maar niet opdringende funktie heeft de 'geboorte van kinderen' in de roman. De twee kinderen die bij Trinidese vrouwen werden verwekt door de Amerikaan Wal Brown, sterven. Hiermee lijkt De Boissière zijn overtuiging te onderstrepen dat een relatie tussen Trinidad en de Verenigde Staten niet anders dan 'ten dode opgeschreven' is, daar deze relatie wordt gekenmerkt door grote ongelijkheid. Wal Brown huwt twee Trinidese vrouwen zonder dat zij dit van elkaar weten, en al evenmin zijn zij op de hoogte van zijn bestaande huwelijk met een vrouw 'back home'. De levensloop van Mopsy, een van de twee Trinidese vrouwen, is illustratief voor de machtsmisbruik van Amerikaanse zijde. Haar relaties met Amerikanen verbeteren aanvankelijk haar levensstandaard aanzienlijk, maar de uiteindelijke ontmoeting met Brown werpt haar terug in het armoedige leven van de barrack-yards, daar hij haar vlak voor zijn vertrek al haar geld ontneemt.

"I will have to go out whorin' again. I will have to go out whorin' again. I will have to..." Over and over the words kept running through her mind. Alongside of them was another thought she tried not to heed. She kept shaking her head in the effort to turn away from it and not hear or see it, but in spite of herself she could not, as it were, help peeping at this thought: she saw it, and it terrified her. "When my girl child gets older she'll be a whore, too", said this thought, which kept trailing her like a shadow and would give her no peace"

Ze verdrinkt de baby om het dit lot te besparen. Zelf eindigt ze in een gekkenhuis. Met Mopsy's leven wordt nog een ander uitgangspunt van De Boissière belicht dat in het kort neer komt op 'ze geven met een hand wat ze met de andere weer wegnemen': 'The Americans give money and excitement, but they take financial control of the island at a personal and industrial level and they corrupt the generosity and community spirit of the lower classes'. Dit laatste aspect wordt invoelbaar gemaakt door verschillende personages en de beslissingen die zij moeten nemen, waarbij trouw aan de principes van de arbeiders-strijd moeten worden afgewogen tegen het gebonden zijn (door arbeid en inkomsten) aan het Amerikaanse grove materialisme en bijkomend individualisme.

Sanders artikel belicht vooral deze en enkele andere symbolische aspecten van de roman en is daarmee een boeiende verhandeling geworden. Zijn stuk eindigt met wat mij voorkomt als een 'afterthought'.

This discussion of Rum and Coca-Cola is based on the 1956 Australian edition of the novel, and the reader of the 1984 British edition will immediately be struck by several drastic revisions. Although the major thematic thrust of the novel has remained the same, there are numerous alterations in plot and focus in the revised version. (...) The reader familiar with both versions of Rum and Coca-Cola must decide for himself which of the two he considers more succesful.

Met de laatste zin houdt Sander een aantal interessante vragen uit het zicht, waaronder 'waarom' en 'in welke mate' bracht De Boissière deze drastische veranderingen aan.

Een 'terzijde' ter afsluiting: de twee romans die in het recente nummer van The Journal of Commonwealth Literature onder de aandacht worden gebracht, geven tesamen een vrij compleet beeld van het uitgebreide spanningsveld dat vertegenwoordigers van uiteenlopende kulturele achtergronden met elkaar vormen: oude en jongere generaties East Indians, Afro-Caraïbische mensen uit verschillende sociale lagen, de blank-creoolse élite en Amerikanen, en zijdelings ook Chinezen.

3. ROGER MAIS.

K. Ramchand, "Introduction" bij Roger Mais, Listen, the Wind and other Stories. London: Longman (Caribbean Writers), 1986.

Aan de literair-kritische belangstelling van Cobham en Sander gaat de publikatie, i.c. (gewijzigde) herdruk van de besproken teksten vooraf. Juist de huidige beschikbaarheid van lange tijd moeilijk bereikbare uitgaven wijst op een groeiende belangstelling (het is tenslotte niet aannemelijk dat de betreffende uitgevers voornamelijk uit principiële overwegingen tot publikatie zijn overgegaan). Toch is de 'vraag' nog geenszins optimaal. Er komen meer of minder lang vergeten teksten op de markt, zoals onlangs verhalen van Roger Mais, maar de titel van een dergelijke verzameling luidt niet: 'the complete stories of Roger Mais'. De Westindische literatuur heeft zich nog te weinig een plaats veroverd bij een dusdanig grote groep lezers (met name nog niet in het onderwijs) dat er interesse is voor (en dus 'afname' van) ook de minder geslaagde, of uitgesproken slechte verhalen, voor de curiosa. Kenneth Ramchand — hoogleraar in de Westindische literatuur aan de University of the West Indies — maakte dan ook een keuze uit de ooit gepubliceerde en ongepubliceerde verhalen van Mais en verzamelde aldoende het beste (in ieder geval in Ramchands ogen) van Mais voor de bundel Listen, the Wind and other stories. De bundel bevat 22 verhalen, waarmee zeker een evengroot aantal verhalen nog 'opgesloten' blijft in jaargangen van Focus, Public Opinion, Caribbean Voices, Life and Letters en in de twee bundels die Mais ook in eigen beheer uitgaf (en dus nu vrijwel onvindbaar), Face and Other Stories (1939) en And Most of All Man (1940). Auteurs, waarvan Mais er een is, die de canon aan Westindische literatuur vormen, verdienen een verzorgde uitgave van hun verzamelde verhalen (en van de andere teksten die zij schreven).

De Westindische literatuur wordt in deze stiefmoederlijk behandeld (door de samenlevingen waaruit ze voorkomt, dan wel door de Britse uitgeverijen die ze uitgeeft). (De Antilliaanse literatuur is beter af met Verzamelde Stilte van Oda Blinder (1979) en het Verzamelde Werk van Debrot (1982 en later); 'beter af' ook in vergelijking met de Spaanse en Franstalige Caraïbische literatuur, waarvan bij mijn weten alleen (een deel van) het werk van Nicolás Guillén en Saint John-Perse verzameld werd uitgegeven, door respectievelijk Casa de las Americas (Havana) en Gallimard (Parijs).

In de 'introduction' tot Listen, the Wind and other stories geeft Ramchand een korte schets van Mais' leven (dat zo bewogen en boeiend was dat het te hopen is dat iemand zich nog eens zet aan een biografie), gevolgd door een uitgesproken interpretatieve uitleg van de verhalen. Ramchand maakte een indeling in zes gedeeltes, op grond van uiteenlopende 'criteria', zoals wel of geen 'urban or suburban setting', het gegeven dat de belangrijkste personages vrouwen zijn, 'the drift from country to city' en het centraal staan van 'the relationship between male and female'. Erg overtuigend is de gemaakte indeling niet, daarvoor overlappen de vermeende verschillen elkaar te veel. Ook in de verhalen waarin een vrouw het belangrijkste personage is speelt de relatie tussen haar en haar 'man' een centrale rol en de 'setting' is evengoed óf urban, óf rural. De volgorde (zoals de selectie als zodanig) lijkt mij toch vooral ingegeven door de noodzaak om een gevarieërde sequentie van verhalen te presenteren (en daarmee een 'verkoopbare'). Hoe het ook zij, een deel van de verhalen van een Jamaica's grootste schrijvers is binnen handbereik gelegd.

V.S. NAIPAUL

4. JEAN RHYS.

K. Ramchand, "Introduction" bij Jean Rhys, Tales of the Wide Caribbean. Londen: Heinemann (Caribbean Writers Series, 33), 1986.

Waar de publikaties van een bundeling geselecteerde verhalen van Mais nog rechtvaardiging vindt in het praktisch onbereikbaar zijn van deze teksten, ontbreekt deze rechtvaardiging voor 'a new collection of short stories' (aldus de omslag) van Jean Rhys. Haar ooit gepubliceerde werk is nog steeds probleemloos voorhanden in Penguin-edities. Het is mij dan ook absoluut onduidelijk waarom (behalve dan uit commercieel oogpunt) er een selectie uit de verhalen uit de door Rhys zelf samengestelde bundels moest worden gemaakt van verhalen die meer of minder direkt betrekking hebben op de Caraïben — te meer daar enkele van dergelijke verhalen niet werden opgenomen (waaronder 'Rapunzel' en 'Sleep It Off Lady'). Het is ook zeer twijfelachtig of Rhys zelf — die bijzonder consciëntieus aan haar teksten werkte (vgl. Fr. Wyndham and D. Melly (eds.), Jean Rhys: Letters 1931 - 1966), Londen, 1984, haar fiat aan deze bundel zou hebben gegeven.

De 'Caraïben' (hetzij in personages, setting, of in minder opvallende aspecten als beeldspraak) vormen een onlosmakelijk deel van haar proza (als van haar leven) dat zeker nooit bedoeld is om te worden geïsoleerd van 'Groot Brittannie / Londen' en 'Frankrijk/Parijs' (de andere sociaal-geografische grootheden in haar werk). Als zodanig acht ik Tales of the Wide Caribbean dan ook geheel misplaatst en doet het afbreuk aan Heinemanns 'Caribbean Writers Series'. Het Essay van Ramchand ter introductie van de verzameling is daarentegen wel een overzichtelijke inleiding tot haar werk, in het bijzonder haar verhalen geworden. Vanzelfsprekend ontkomt Ramchand er niet aan ook de zogenaamde 'niet-Caraïbische' verhalen te betrekken bij zijn uiteenzetting, waarin hij niet zoals bij Mais een samenvattende interpretatie van ieder verhaal geeft, maar gemeenschappelijke kenmerken zoekt, thema's en motieven, wijst op de geaffineerde rol die 'landscape' in haar verhalen speelt en op de specifieke visie van Rhys op het Caraïbische maatschappelijke samenleven.

"These Caribbean stories describe a socialization process which induces the attitude in the child protagonists that parents, other adults, school, church and organized society work together to repress individuality, control and limit experience, abolish magic and dreaming, and make life safe, predictable and dull".

Zo in z'n algemeenheid geformuleerd voegt Rhys zich in de gelederen van een groot aantal Caraïbische auteurs.

5. SAM SELVON

Maureen Warner-Lewis, "Samu-

l Selvon's Linguistic Ex-ravaganza: Moses Ascending", n: E. Sollish Smilowitz & R. uarles Knowles (eds.), Critical ssues in West Indian Literature. arkersburg (U.S.A.): Caribbe-n Books, 1984. pp. 101 - 109.

De hoofdpersoon uit de fascine-nde roman The Lonely Londo-ers (1956), Moses, duikt een eine twintig jaar later opnieuw p in een roman van Sam Selvon, oses Ascending (1975). In te-enstelling tot the Lonely Londo-ers is er nu geen onbekende ver-ller, maar is Moses zowel be-ngrijkste personage als vertel-r. Hierdoor zijn de gebeurtenis-en ook veel direkter betrokken op oses dan in The Lonely Londo-ers, dan in feite een aan-enschakeling van anecdotes is.

Een aan het eind van de aatstgenoemde roman opko-ende wens bij Moses houdt hem og steeds bezig. "Daniel was tel-ng him (d.i. Moses) how over in rance all kinds of fellars writing ooks what turning out to be best-llers. (...) Moses watch a tugbo-on the Thames, wondering if he ould ever write a book like that, hat everybody would buy". wintig jaar later is Moses het ele boek door bezig zijn memoi-s te schrijven die hem in een ap wereldberoemd moeten ma-en en voor altijd uit de geld zor-en zouden moeten halen. Moses er in Moses Ascending overi-ens (materiëel) wel beter aan toe an twee decennia terug — in het egin van de roman tenminste. ij komt in het bezit van een pand Shephard's Bush (dat echter p de nominatie blijkt te staan om worden afgebroken).

Moses verschanst zich op de bo-enste verdieping, tracht zijn me-oires op papier te krijgen en on-ertussen het luxueuse leven te eiden dat volgens hem een 'hui-eigenaar-literator' betaamt. Hij eemt een blanke vriend in ienst, Bob, die als Robinson rusoe's Friday alle klusjes in et huis opknapt en een buffer ormt tussen hem en de huur-ers. Zijn rust is van korte duur. oor hij het weet is de kelder-uimte van het pand het centrum an een Black Power groepering eworden van waaruit zij hun (il-egale) akties coördineren. De est van het huis blijkt bovendien eldra onderdak te bieden aan akistaanse immigranten die het and zijn binnen gesmokkeld.

Selvon laat in de loop van de ro-man allerlei personages een ge-eel andere rol aannemen dan ze n het begin van de roman had-en. Hierdoor ontstaat een ironi-erend effekt, dat sterk aan kar-aval doet denken. "Carnival ti-e everybody dress up as some-ody else, that it's not real". De uurder blijkt verhuurder, de nderdrukte blijkt uitbuiter, de ulpverlener blijkt hulpbehoe-ende, de vechter voor mensen-echten blijkt een overtreder van ie rechten, de meester blijk necht, de knecht meester. Moses Ascending schetst een karnava-leske wereld, alle belangrijke ersonages blijken uiteindelijk ndere rollen te hebben dan die elke ze aanvankelijk speelden. De belangrijkste 'ommezwaai' maakt Moses, die zich aan het eind van de roman in de kelder an 'zijn' huis bevindt (waar hij n het begin zich in de 'penthouse' had genesteld), een 'huurder' in zijn eigen woning. De beoogde memoires' werden niet geschre-en, maar met de laatste regel van de roman' is wel een 'autobiogra-fie' ontstaan. Een fundamentele erschuiving van 'herinneringen aan gebeurtenissen en personen, waarbij de schrijver een secun-daire rol speelt' naar 'een portret an de schrijver (Moses) zelf'.

Het artikel van Maureen War-ner-Lewis — verbonden aan de University of the West Indies, Mona, Jamaica — gaat gedetail-leerd in op de 'linguistische ex-travagantie' die de roman toont, d.w.z. 'dus' een essentiële bijdra-ge levert aan het portret dat we van Moses krijgen. Juist het lin-guistische 'geschut' maakt van Moses een in psychologisch op-zicht zeer complex personage dat 'vast zit' in een netwerk van 'af-komst' (Trinidad, lower class), 'onvermijdelijke socialisatie' (assimilatie aan Britse samenle-ving), 'opleiding' (geen geïnstitutionaliseerde oplei-ding; tot op zekere hoogte, en eenzijdig 'self-educated') en 'as-piraties' ('civilized & educated', succesvol schrijver èn zaken-man). Dit netwerk manifesteert zich in het taalgebruik van Mo-ses, "the socio-historical tensi-ons underlying Moses' aspirati-ons are reflected in the in-congruity of his language codes, in the concomitant severity and suddenness of his register shifts, in inconsistent grammatical forms, and in extravagant me-thaphoric comparisons". War-ner-Lewis draagt uitgebreid voorbeelden aan van de vermen-ging van 'taal-registers' (d.w.z. 'a language style appropiate to a particular social, cultural, psy-chological, or professional context') en laat zien om welke taalregisters het gaat: 'English slang', 'Standard English', 'Biblical English', 'Trinidadian variant of English', 'Formal English', 'Business English', 'Snobbish English' en, in grote mate aanwezig (vanzelfsprekend), 'Literary English'. Voor wat dit laatste betreft wijst Warner-Lewis op taalgebruik dat 'regelrecht' uit het werk van Dickens, Eliot en Shakespeare komt, dat thuishoort in 'gothic novels' of in Renaissancistische teksten.

Deze linguistische verbindingen die de Moses Ascending aangaat met andere teksten, worden aangevuld met verbindingen die de roman ook anderszins aangaat. Zo verwijst Moses Ascending ook naar personages en hun positie in Defoe's Robinson Crusoe en Shakespeare's The Tempest. Deze teksten geven een 'Westindiër' de rol van ondergeschikte (Friday, Caliban) en een Westerling die van meester (Robinson Crusoe, Prospero). Met name George Lamming heeft voor de Westindische literatuur de waardering voor 'Caliban' als "gekooide, maar integere en intelligente onderdrukte" vergroot en de waardering voor Prospero daarmee sterk onderuit gehaald. Selvon verscherpt met Moses Ascending deze verheerlijking van Caliban weer, door Moses de rol van 'Prospero/Robinson Crusoe' toe te kennen, maar te laten mislukken in deze rol en hem daarmee weer die van Caliban aan te meten: de knecht, slaaf, leerling, niet in staat om 'meester' te zijn (zelfs al zou je hem die kans geven). Hier is sprake van een geraffineerd verscholen boodschap!.

De linguistische en literaire verbindingen tekenen niet alleen het personage Moses, maar ondersteunen direkt het thema van de roman: de assimilatie van Westindiërs aan de Britse kultuur is gedoemd te mislukken. De linguistische vermenging creëren een roman die van de eerste tot de laatste bladzijde zwaar geladen is met ironie. Zo 'lachwekkend' als de vermenging van uiteenlopende taalregisters is, zo bedenkelijk is het dat Caliban zich de rol aanmeet van Prospero. Iedere poging van de Westindiër om een 'Prospero' (of Robinson Crusoe) te zijn, met de invulling die er in het westen aan gegeven is, zal niet alleen mislukken, maar mislukt ook met recht: die rol is het niet waard om gespeeld te worden. Selvon laat de Westindiër mislukken die het waagt zich zelf weg te cijferen om 'een ander' te zijn.

6. V.S. NAIPAUL
Jeffrey Robinson, "V.S. Naipaul and the Sexuality of Power" in: Mark A. McWatt (ed.), West Indian Literature and its Social Context: Proceedings of the Fourth Annual Conference on West Indian Literature. Trenton: New Jersey: The Red Sea Press, 1985, pp. 69-77; Elaine Fido, "Psycho-Sexual Aspects of the Woman in V.S. Naipaul's Fiction", in: ibid., pp. 78-94; Cheryl Griffith, "The Woman as Whore in the Novels of V.S. Naipaul", in: ibid., pp. 95-106; John Small, "Sexuality and Cultural Aesthetic in the Novels of V.S. Naipaul", in: ibid. pp. 107-118.

In de Caraïbische regio ho dt de bewondering voor Naipa ls werk niet over. Er verschijnen meer en meer artikelen die een uitgesproken afkeer onder woorden brengen van het zogenaamd Naipauline negativism: Naipauls vlijmscherpe kritiek op alles dat en iedereen die afbreuk doet aan zijn 'zuiverheidsideaal', en — van doorslaggevend belang voor de Caraïbische afwijzing van Naipaul — zijn onvermogen/onwil om toch nog iets aan opbouwende, hoopgevende tendensen te constateren.

De vier bijdragen over Naipauls romans aan 'The Fourth annual Conference on West Indian Literature' (1984) die werden opgenomen in de congresbundel (er waren er nog twee maal zo veel) concentreren zich op de behandeling van 'sexualiteit', in het bijzonder 'vrouwelijke sexualiteit' in zijn romans. De critici weten annemelijk te maken dat het spanningsveld tussen Naipauls ideaal van 'zuiverheid' en 'de daaraan tegengestelde krachten in de werkelijkheid' zeer negatief uitpakt in zijn romans voor het beeld dat we van 'de vrouw' krijgen. Zij is — in toenemende mate in de latere romans — de verpersoonlijking van die tegenkrachten ('antivalues' noemt Small ze). Deze tegenwaarden manifesteren zich in Naipauls romans in de tegenstelling tussen 'geest' en 'lichaam', tussen de hogere/hoger gewaardeerde kwaliteiten (het rationele en geestelijke leven) en de lagere/lager gewaardeerde kwaliteiten (het emotionele en het fysieke leven). 'De vrouw' valt als zodanig bij de laatstgenoemde. In de woorden van Small,

> "Naipaul is seldom kind in his treatment of women. His remark that the red caste mark worn by Hindu women means "my head is empty" (in zijn verhaal 'One out of many', in: In A Free State, 1979) is a bon mot that hardly hints at the harshness reserved for white women he portrays in fiction written after The Mimic Men. His novels Guerrillas, In A Free Gate en A Bend in the River support the anti-value idea that women devour the masculinity of men and are a threat to reason." (p.111).

Of, zoals Griffith het formuleert,

> "Naipaul perceives the woman as purely flesh and he encumbers her with responsability for man's sexuality. In manifesting this attitude he is only supporting an ancient and persistent sentiment. He regards the sexual needs of a woman as repulsive and considers her nothing more than a whore. His hatred and contempt for female sexuality is expressed verbally in In A Free State, through battery in A Bend in the River and in its most violent form through the extinction of the woman by murder in Guerrillas'. (p.97).

In de loop van A Bend in the River blijkt feitelijk niets meer naar behoren te functioneren in de jonge, zelfstandige Afrikaanse staat — redelijkheid, 'law and order', religie, democratie, electriciteit, watervoorziening, enz. —, en zoeken de belangrijkste personages nog een laatste houvast in een sexuele 'relatie'. Juist de sexuele handelingen slaan het laatste beetje aan menselijke waardigheid uit deze personages. Met name in Guerrillas wijst in deze Naipaul de beschuldigde vinger naar 'de vrouw', in casus, Jane.

> 'Naipaul is very careful to use words which mirror his vision of female sexuality as a weakening, bewitching source of entrapment. There is the passive, naked Jane exhibiting a cleft that was "like a dumb stupid mouth", her face turned towards the wall. Jimmy is "swallowed up by her hard big kiss", and the act itself climaxes "without convulsions, hit little strained strength leaked out of him..." (p.112).

Inderdaad, weinig verheffende woordkeuze. In alle vier de bijdragen wordt de rol die Jane, de (blanke) vrouw, krijgt toebedeeld in Guerrillas, gehekeld. Jane wordt op afschuwelijke wijze verkracht en om het leven gebracht. Voor Griffith betekent dit slechts één ding,

> 'For Naipaul, woman, the flesh, is evil and must be destroyed. Jane's murder is not as gratuitous as it appears to be nor is she merely sacrificed to a man's empty pride. It is her carnal nature which Jimmy (haar verkrachter en uiteindelijk ook haar moordenaar) endeavours to annihilate. She is considered reprehensible for being flesh, the shore, and she must suffer 'retribution'.' (p.104).

De ongenuanceerde gelijkstelling van een personage (i.c. Jimmy) met Naipaul zelf in de bijdrage van Griffith, wordt in Fido's artikel beter onderbouwt.

> 'Naipaul is a persuasive purveyer of psychopatic male-masochistic female relation without providing, by authorial comment or strong counterbalancing characters, a clue to how we are to understand his moral perception of the nature of his cruel men and passive, self-rejecting women. (p.83, mijn cursivering). What is characteristically missing from Naipaul's later fiction is a sexual relationship characterised by humane attitudes. In this sense these relations, Jimmy and Jane (in de roman Guerrillas), and Yvette and Bobby (in A Bend in the River) and Bobby and Linda (in 'In a Free State') are corrupt, lacking the tenderness which transforms the banal contours of lovers' bodies into something gorgeous and desirable'. (p.86, mijn cursivering).

Het is dit onthouden van enige houvast, dit ontbreken van iedere vorm van optimisme, die er de oorzaak van zijn dat de critici met dezelfde grote afkeer waarmee Naipaul zijn personages — in het bijzonder vrouwen — neerzet, nu op Naipaul zelf reageren. Met uitzondering van Jeffrey Robinson — die in vrij neutrale bewoordingen aangeeft dat de 'corrupte' relaties tussen man en vrouw de brede sociaal-politieke, eveneens door en door corrupte relaties accentueert — delen de andere twee critici zonder meer Fido's aanteiging: Naipaul is een geborneerde, en daardoor gevaarlijke schrijver. Voor Naipaul zullen deze critische reakties waarschijnlijk echter even zo vele voorbeelden van 'anti-waarden' van de 'Zuiverheid' (hier in rationeel denken) vertegenwoordigen.

7. NOGMAALS RHYS
Carole Angier, Jean Rhys. Harmondsworth: Penguin Books Ltd. (Lives of Modern Women), 1985.

De geschreven Westindische literatuur kent, ondanks haar betrekkelijk 'jonge leeftijd', reeds een aanzienlijk aantal autobiografische geschriften van literaire auteurs. Tot nu toe verschenen er autobiografieën, dan wel aanzetten daartoe (in de vorm van langere of kortere essays), memoires en briefverzamelingen, van onder meer Claude McKay (A Long Way from Home, 1937 en My Green Hills of Jamaica, 1979), Albert Gomes (Through a Maz of Colour, 1974), Edgar Mittelholzer (A Swarthy Boy, 1963), George Lamming (The Pleasures of Exile, 1960), V.S. Naipaul ('Prologue to an Autobiography', 1982), Shiva Naipaul ('Beyond the Dragon's Mouth', 1984), Jean Rhys (Smile Please, 1979, Letters (1931 - 1966), 1984,), C.L.R. James (Beyond a Boundary, 1963). Romans met een uitgesproken autobiografische onderstroom zijn er in grote getalen geschreven, te denken valt in het bijzonder aan de 'Novels of Childhood', waarin meer of minder nauwkeurig het eigen jonge leven van de auteur gefictionaliseerd wordt. Hiervan zijn (overwegend de eerste) romans van onder meer Jamaica Kincaid, George Lamming, Zee Edgel, Geoffrey Drayton, Austin Clarke voorbeelden. Biografieën van Westindische auteurs — hun levensverhaal (of een belangrijk deel ervan) door een ander verwoord — werden er tot nu toe niet geschreven. Er zijn wel enkele aanzetten — zie bijvoorbeeld Jacqueline Mittelholzer in Bim, nos. 66/67, vol. 17, 1983.

Jean Rhys heeft meerdere malen de wens uitgesproken dat er na haar dood geen 'biografie' aan haar gewijd zou worden, daar de 'waarheid' omtrent haar en haar leven toch nooit op papier zou geet kunnen worden, of meer of minder bewust verdraaid zou worden. Dit was een van de redenen waarom ze enkele jaren voor haar dood (op 14 mei 1979) besloot om aan haar autobiografie te werken. 'She was sometimes angered and hurt by what other people wrote about her, she wanted to get the facts down', schreef Diana Athill — bij André Deutsch de belangrijkste redacteur van Rhys' werk — in het voorwoord tot haar Smile Please: An Unfinished Autobiography (1979). In de Penguin-reeks 'Lives of Modern Women' — een serie 'biography/autobiography' — verscheen een deeltje gewijd aan Jean Rhys waarin nu toch een schets van haar leven wordt gegeven. Al mag dit boek dan geen biografie heten — hetzij omdat Rhys dit niet wenste, hetzij omdat het daarvoor te veel uit haar leven onbesproken laat (met name het gedeelte uit Smile Please, haar jeugdjaren in Dominica) —, het boek gaat toch wel aardig in die richting, in het bijzonder door de poging van Rhys 'biografie' Carole Angier diepere psychologische motieven van haar handelen en denken te doorgronden. Haar 'verantwoording' begint met de volgende alinea.

> 'All the thoughts and feelings attributed to Jean Rhys in this book are quoted from or based on things she said or wrote, or things that have been said or written about her. As well as her published novels, stories, autobiography and letters, I have used her notes and drafts for these; I have also drawn upon unpublished manuscripts, notes and drafts in the British Museum and in the possession of her literary executor, Francys Wyndham.' (p.9) (mijn cursivering).

Hierna volgt nog een aantal informanten, waaronder familieleden en vrienden. Een aanzienlijk aantal bronnen heeft Angier ter beschikking gestaan, waarvan er echter één direkt vraagtekens oproept: haar romans en verhalen. In haar introduktie stelt Angier: "We not only can identify Jean with her heroines: we must". Een biograaf mag dan een enkele keer de woorden van een personage aanwenden om 'iets' van zijn/haar 'schepper' toe te lichten, gebruikelijk en raadzaam is het niet. Angier heeft zich daar niet aangehouden en haar levensschets van Jean Rhys is een moeilijk te ontwarren netwerk van citaten uit fictionele (Rhys' proza) en niet-fictionele teksten (haar brieven), interpretaties van Rhys' werk — in het bijzonder de vrouwelijke hoofdpersonages — en haar leven, aanvulling uit gesprekken met informaten en 'notes and drafts', 'unpublished manuscripts', zonder dat verantwoord wordt wie wat zegt, waar wat te vinden is. Hoewel Angier zich best bewust is van het feit dat noch Anna (uit Voyage in the Dark) of Antoinette (uit Wide Sargasso Sea), noch een van Rhys' andere 'heldinnen' de schrijfster zelf was — hen ontbreekt allemaal Jean Rhys' doorzettingsvermogen en de 'ontladingsmogelijkheid' van het schrijven, om slechts het meest voor de hand liggende te noemen — heeft Angier gemeend Jean Rhys meer dan eens volledig gelijk te kunnen stellen met personages uit haar romans. Ook mensen uit Rhys' omgeving, met name haar grote liefdes, ondergaan dit lot, ze worden gelijkgesteld met de 'tegenspelers' van de vrouwelijke hoofdpersonages in Rhys' romans. Woorden die 'personages' hebben gezegd worden de woorden van mensen, waaronder Rhys zelf. Gebeurtenissen uit romans lijken onbekende periodes uit Rhys' leven te hebben opgevuld daar Angier niet verteld wat haar bron is. Het een en ander levert wel een zeer levendig en indringend beeld van Rhys' leven op, in een zeer boeiende stijl, maar deze 'fictionalisering' ondermijnt de betrouwbaarheid van deze 'biografie'. En dat is nu juist het laatste wat mag gebeuren in dit genre. Nieuwe informatie, zoals de komst van haar moeder en zusters naar Engeland na de dood van haar vader, het verzorgen van haar moeder op haar sterfbed door haar zuster, terwijl Rhys hier niet bij betrokken wenst, dienen met 'bronvermelding' opgenomen te worden, willen ze niet de indruk wekken ontleend te zijn aan 'her published novels', in dit geval After Leaving Mr. Mackenzie. Romans zijn geen betrouwbare bronnen in deze — nooit geweest.

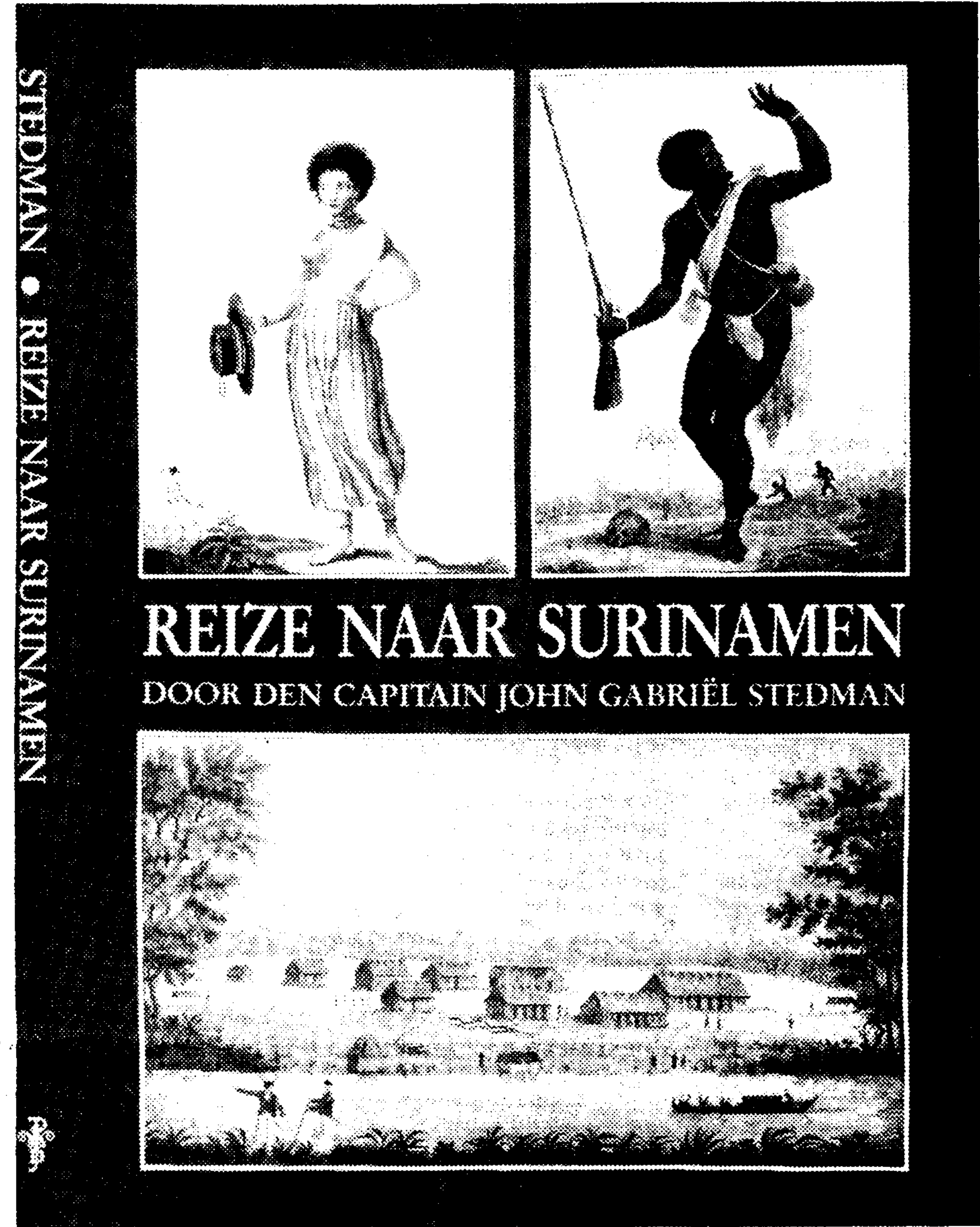
Het wachten is nog steeds op de eerste biografie van een Westindische auteur.

***

Met deze korte tocht door het literair-kritische veld van de Westindische letteren heb ik mijns inziens een aantal belangrijke ontwikkelingen naar voren geschoven: een groeiende belangstelling voor minder bekende en vrijwel vergeten teksten; de publikatie van moeilijk toegankelijk en daarmee vrijwel onbekend werk (ook al laten deze publikaties te wensen over); nauwkeuriger bestudering van de linguistische verfijningen die veel Westindische teksten karakteriseren; meer en meer aandacht voor de 'beeldvorming' van groepen uit de Westindische samenleving in fictionele teksten (i.c. 'vrouwen'); en ten slotte, een groeiende belangstelling voor de persoon van de schrijver, die zich mogelijk beter nog dan aan de levensschets van Jean Rhys laat 'aflezen' aan de interviews die verschijnen met Westindische auteurs, niet alleen in kranten en weekbladen, maar nu ook in 'vakbladen'.

AART G. BROEK

Dit is de enigszins ingekorte en bijgewerkte 'basistekst' van een college uit een reeks van zes, getiteld "Aspecten van de recente Westindische literatuur (studie)", U.N.A., mei 1987.

Boekbespreking

Stedman's "Reize naar Surinamen" herdrukt

IN HAAR SERIE "klassieken" uit de Surinaamse geschiedenis publiceerde De Walburg Pers in het Nederlandse Zutphen onlangs het bekende werk van Capitain John Gabriël Stedman: Narrative of a five years expedition against the revolted negroes of Suriname, van welk origineel in de jaren 1792 - 1818 niet minder dan tien drukken verschenen, in een door redacteur Jos Fontaine verkorte bewerking van de Nederlandse vertaling uit 1799, onder de titel: REIZE NAAR SURINAMEN.

De door zijn boek zo bekend geworden kapitein Stedman nam in jaren 1772 tot 1777 deel aan zeven moeizame bosexpedities tegen de weggelopen slaven, de marrons, ten tijde van de zogenaamde Boni-oorlogen (1765-1793). Met militaire diplomatieke middelen probeerde het Nederlands koloniale bewind in die dagen de wel zeer verbreide vluchtpogingen naar het binnenland tegen te gaan; met wisselend succes overigens, waaraan Stedman heeft bijgedragen.

Als echte achttiende eeuwer had Stedman een open oog voor alles wat vreemd en exotisch was in zijn omgeving en wat hij uitvoerig beschreef. In deze nu verschenen uitgave is wegens de leesbaarheid voor ons twintigste eeuwers en de noodzakelijk beperkte omvang van het boek veel van juist deze beschrijvingen over flora en fauna weggelaten door Jos Fontaine. Stedmans boek is bijzonder wegens de houding die de auteur aannam tegenover wat hij in de Surinaamse slavenmaatschappij aantrof. Wat mij als lezer van dit in achttiende eeuws Nederlands gestelde verslag opviel was dat dit zo bekende maar weinig echt gelezen werk ook nu nog boeit omdat het een persoonlijke en vooral non-conformistische visie geeft op de problemen die Stedman signaleerde.

De lezer moet daarbij de veelvuldige persoonlijke klachten over muskieten, ondoordringbare moerassen, bossen, kreken en dergelijke, maar voor lief nemen. In de herhalingen daarvan wordt Stedman wel eens vervelend, maar: "Ik verliet derhalven nog eenmaal deze sombere bosschen, alwaar men zoo veele wonderen ziet, maar tevens onheilen ondervindt, die naar de gedachten van hun, die dezelve moeten doorstaan, de tien plagen van Egypten te boven gaan." De leger-expedities waren dan ook vaak slecht toegerust voor hun taak.

Als koloniaal soldaat was Stedman wonderlijk genoeg vaker sympathisant van de onderdrukte, mishandelde en opgejaagde (ex)slaven dan van de witte macht- en dus gelijk-hebber. Zijn visie op en vermelding van de veelvuldige en beestachtige strafoefeningen die slaveneigenaars aan hun "bezit" oplegden, hebben het Surinaamse koloniale bewind zelfs een blijvende slechte naam bezorgd. Exemplarisch is daarvoor een geschiedenis van "mevrouw S..." die een baby verdrinkt omdat het geschrei haar verveelt (p.71) of uit onbepaalde woede de hersens van een klein kind eigenhandig inslaat (p.86) en anderen die van misnoegen blijkgeven laat onthoofden. Degenen die in de stad wilden getuigen tegen haar werden daar als leugenaars gegeseld.

REIZE NAAR SURINAMEN is ook heel belangrijk wegens de unieke getuigenis van Stedman van zijn blijvende sterke liefde voor de slavin JOANNA, bij wie hij een kind heeft. Als Stedman in 1777 weer naar Europa moet vertrekken, weigert Joanna standvastig om mee te gaan. Stedman zal later met de adellijke Adriana Wiertsz van Coehoorn, dochter van de beroemde bouwkundige trouwen; Joanna sterft in 1783 in Suriname, waarschijnlijk door vergiftiging uit jaloezie. Stedman geeft een persoonlijk en onconventioneel beeld van de achttiende eeuwse Surinaamse slavenmaatschappij. Hij verdedigt de slaaf als persoon tegen de wrede meester en heeft begrip voor de individuele wegloper, maar trekt het systeem van de slavernij als zodanig nergens in twijfel. Als trouw soldaat bestrijdt hij de marrons als onverzoenlijke tegenstanders en steunt hij vanzelfsprekend het koloniaal bewind. Maar hij verzet zich fel tegen elk extremisme, zowel van de kant van de plantage-eigenaars en de slaven, als van de militaire leiders en de hoofden van de marrons.

Tijdens zijn bosexpedities legde Stedman met woorden en met tekeningen vast wat hij zag; dat laatste — de illustraties — maakt zijn werk dubbel waardevol. De uitgever en de opdrachtgever Suralco zijn niet zuinig geweest met dit prachtige illustratiemateriaal, omdat er veertig van de oorspronkelijk tachtig verschenen platen uit de druk van 1806 werden opgenomen. Lezers die enigszins op de hoogte zijn zullen heel wat platen die inmiddels klassiek geworden zijn, herkennen. Een uitvoerig Engelstalig "summary" sluit het boek af.

Naar verluidt zou dit werk (voorlopig) het laatste zijn dat in opdracht van de Suralco te verwachten is. Dat is jammer want de tot nu toe verschenen werken zijn alle een prachtige aanwinst naar inhoud en uitvoering voor onze historische kennis omtrent Suriname. Rest me nog de opmerking dat dit achttiende eeuwse werk door de huidige Surinaamse situatie hoogst actueel is. Wie zal Boni van toen niet willen vergelijken met Ronnie van nu, al zijn de tegenstanders totaal verschillend?

*Reize naar Surinamen
door den Capitain John Gabriël Stedman
Met platen en kaarten naar het Engelsch
De Walburg Pers Zutphen 1987
176 pagina's*

WIM RUTGERS

Belangrijke ontwikkeling in Suriname

SURINAME TELT ongeveer 400.000 inwoners. Zeker een zesde van hen heeft de proclamatie bijgewoond van het "Front voor Democratie en Ontwikkeling". De drie oude politieke partijen, NPS (creools), VHP (Hindostaans) en KTPI (Javaans) gaan met dit Front op 25 november gezamenlijk de verkiezingen in. Geen inspirerende aanblik dus voor Bouterse en zijn revolutionaire makkers.

De Surinaamse verkiezingen zijn pas over enkele maanden, maar het electoraat lijkt al met de voeten te hebben gestemd. Het militaire bewind moet een dergelijke manifestatie hebben gevreesd. Om de bijeenkomst te frustreren werd geput uit het rijke arsenaal van pesterijen waarover dictaturen in dergelijke gevallen beschikken. Een vergunning werd pas te elfder ure verleend, maar de manifestatie moest dan wel uit het centrum van de stad worden verplaatst; pontveren mochten slechts volgens de zondagse dienstregeling (dus zeer beperkt) varen; veel van beschikbare bussen waren al gehuurd door de Nationale Democratische Partij van Bouterse; en de legerleiding had op het laatste moment zelfs een concurrerend muziekfestival georganiseerd met veel eten en drank.

De Surinamers hebben zich daardoor echter niet laten weerhouden. Integendeel, de pesterijen hebben hen aangezet tot een demonstratie van ongekende omvang tegen de militaire dictatuur. Dat de staatstelevisie in het geheel geen melding maakte van de bijeenkomst onderstreept slechts het belang ervan. Niet alle manifestanten zullen aanhangers zijn van de 'oude', voor veel kritiek vatbare politiek van voor de coup van 1980. Maar het is bemoedigend te zien dat de democratisch georiënteerde krachten in Suriname zich voorlopig hebben verenigd, ook over de nog altijd aanwezige etnische grenzen heen. De verdeeldheid van het Surinaamse verzet in Nederland, dat voornamelijk met zichzelf bezig is, steekt daar schril bij af.

Bij de oude partijen heerst inmiddels nu een juichstemming. Men houdt al rekening met een monsteroverwinning van 90 procent of meer. De 'oude' politici Arron (NPS), Lachmon (VHP) en Soemita (KTPI) hebben in elk geval de belangrijkste sleutel in handen voor de verdere ontwikkeling van Suriname.

De problemen waarvoor zij staan zijn ernstig. Het land verkeert in een economische chaos, het junglecommando van Brunswijk blijft een factor en het moet nog blijken of de 'oude' politici de militaire top kunnen trotseren door onderhandelingen te beginnen met de guerrillabeweging. Bovendien: de militairen blijven zonder meer een machtsfactor, zoals de ervaring in andere Latijns-Amerikaanse landen leert. De 'oude' leiders hebben alleen al door hun samenwerking blijk gegeven van verantwoordelijkheidsbesef. Arron noemde terecht het stembusresultaat voor zijn eigen partij secundair. Natuurlijk moet in de praktijk blijken of deze saamhorigheid blijvend is, en of de heren door het avontuur-Bouterse zoveel hebben geleerd dat zij de chaos van voor de militaire coup kunnen vermijden. Een andere onzekerheid is of de militairen werkelijk vrije verkiezingen zullen toestaan.

De rol van Den Haag blijft vooralsnog beperkt. Voorzichtige morele en diplomatieke steun voor de gebundelde democratische krachten kan nuttig zijn, maar Nederland moet zich hoeden voor inmenging, al was het maar omdat die contraproduktief kan werken. De militairen zullen elke aanleiding aangrijpen om de verkiezingen te manipuleren. Tekenend het dat er uit die hoek meteen al boze geluiden komen met de suggestie dat de samenwerking met de 'oude' partijen in het zogenoemde Topberaad verbroken moet worden wegens de voor het leger 'beledigende' massabijeenkomst, welke suggestie ook is ongevolgd.

Met de ontwikkelingshulp wil de regering eventueel pas na de Surinaamse verkiezingen over de brug komen. Dat is geheel in overeenstemming met de wens van de 'oude' partijen. Het blijft echter moeilijk te begrijpen dat Den Haag steeds zo terughoudend is geweest met de verstrekking van humanitaire hulp, ja zelfs duidelijke signalen over schrijnende tekorten op bijvoorbeeld medisch terrein soms heeft genegeerd. Omvangrijke humanitaire hulp zou volgens de politici in Den Haag regime bevestigend werken. Die tonen klinken onzuiver gezien het Nederlandse hulpbeleid jegens andere landen. Bovendien onderschatten de politici het onderscheidingsvermogen van de Surinaamse bevolking. De recente massabijeenkomst heeft dat nog eens duidelijk gemaakt, aan Paramaribo en Den Haag.

Het plunderen van winkels en rellen in de straten uit onvrede met de prijsstijgingen zijn alledaagse onderwerpen geworden in de Braziliaanse media.

Economische maatregelen sorteren mager resultaat

Sociale crisis treft Brazilie

SAO PAULO — Brazilië, het grootste en belangrijkste Latijnsamerikaanse land, staat voor de grootste sociale crisis in vijf jaar, de eerste nadat de burgerregering onder leiding van José Sarney in 1985 aan de macht kwam. Rellen in de straten vanwege prijsstijgingen, agressie tegen de president, dreigende algehele staking, groeiende werkloosheidscijfers en winkelplunderingen zijn alledaagse onderwerpen in de pers in dit land.

José Sarney nam het presidentschap over in 1985. Bij de verkiezingen werd hij tot vicepresident gekozen van president Tancredo Neves, één van de meest populaire leiders in de Braziliaanse geschiedenis. Neves werd ziek op de vooravond van zijn installatie en hij zou niet meer herstellen: na veertig dagen overleed hij.

De 56-jarige Sarney was tot vice-president gekozen bij wijze van compromis. Neves was lid van de Partij voor een Braziliaanse Democratische Beweging (PMDB), de partij die oppositie voerde tegen het militaire regime dat 21 jaar lang regeerde. Sarney daarentegen was de leider geweest van de Sociaal Democratische Partij (PDS), de partij die het militaire regime steunde. Hij besloot een paar maanden voor de verkiezingen uit de PDS te stappen en zich bij Neves te voegen. Sarney nam voldoende stemmen in het Congres mee om Neves en hemzelf tot president, respectievelijk vice-president te laten kiezen.

VERTROUWEN

Sarney werd president temidden van rouw, droefheid en ongeloof. Een jaar later slaagde hij erin nationaal vertrouwen te krijgen. Op dat moment, terwijl de inflatie tot een nieuwe recordhoogte steeg, introduceerde hij zijn 'cruzado-plan'. Dit behelsde economische hervormingen, zoals een ander muntstelsel, bevriezing van de prijzen en stijging van lonen. Resultaat was het beste jaar, wat betreft de consumptie, in dertig jaar. Om onduidelijke redenen vertrouwen de ondernemers de toenemende vraag niet en ze investeerden niet. Gevolg was dat aan de sterk toenemende vraag niet tegemoetgekomen kon worden. Tekorten waren het resultaat. De bevriezing van de prijzen werd ontdoken en de inflatie sloeg weer op hol.

President Sarney zag zijn sterke positie verslechteren in de opiniepeilingen. Twee weken geleden was hij het slachtoffer van wilde agressie in Rio de Janeiro. De bus die hem naar zijn hotel bracht van een concert was het doelwit van honderden demonstranten die stenen naar het voertuig gooiden. Vijf dagen later veroorzaakte de verhoging van bustarieven in Rio een dag van straatrellen, waarbij tientallen voertuigen in brand werden gestoken.

RECESSIE

Sarney's laatste troef was een hernieuwde economische schok. Opnieuw bevroor hij de prijzen, maar nu samen met de lonen. Erger nog: even voordat de prijzen bevroren werden, liet Sarney ze nog scherp stijgen, zodat de effecten op de consumptie radicaal anders waren dan een jaar eerder.

De inflatie mag dan verminderen — die groeide met 25 procent in maart en zal naar verwacht nog slechts met 2 procent groeien in juli — maar de symptomen van recessie zullen minder gemakkelijk verdwijnen. De bevriezing zal drie maanden duren. Wat er daarna gebeurt met de inflatie en de economische activiteit, durft niemand te voorspellen. De werkloosheid beweegt zich volgens officiele cijfers rond de 5 procent en het minimumloon bedraagt zo'n 40 dollar per maand. De buitenlandse schuld bedraagt ongeveer 120 miljard dollar en het land is niet in staat geweest de rente daarover na januari nog te betalen. De komende maanden zal het zich bij een overeenkomst met het IMF moeten neerleggen.

Ten gevolge van de magere resultaten van zijn economische maatregelen staat Sarney bloot aan kritiek van veel PMBD-leiders, die oppositie gevoerd hebben tegen het militaire regime en die de macht gedeeld hebben met Sarney's bondgenoten sinds 1985. Zijn ambtstermijn duurt, volgens de in hervorming zijnde grondwet, zes jaar. Tancredo Neves had toegezegd slechts vier jaar te zullen regeren, maar Sarney heeft gezegd vijf jaar in het zadel te willen blijven.

Oppositiepartijen en ook sommigen binnen de PMBD hebben van Sarney geëist dat hij verkiezingen uitschrijft vóór november 1988, maar Sarney peinst daar niet over. Hij lijkt de volledige steun te hebben van de militaire leiders. Sommige politici vrezen dat deze steun overheersend zal worden en dat Brazilië in de toekomst in dezelfde situatie belanden zal als Uruguay onder Bordaberry in de jaren zeventig: een burgerpresident onder militaire controle.

AMNESTIE

Tot nu toe is er geen aanleiding dit aan te nemen. Anders dan in Argentinië hebben de Braziliaanse legerleiders de macht opgegeven op een informele overeenkomst die hun totale amnestie schenkt voor hun eventuele misdaden. Geen van hen is voor de rechter gebracht nadat de burgerregering aantrad. De militairen lijken zich wel prettig te voelen in hun huidige positie. Maar wanneer de economische maatregelen van de regering tot niets leiden, wanneer de recessie andermaal en harder toeslaat, wanneer rellen en plunderingen regel worden, dan bestaat de mogelijkheid dat de militairen zich geroepen voelen om de orde te herstellen op de een of andere manier.
(Uit de Haagsche Courant).

Na fusiebesluit

David Owen stapt op

LONDEN — David Owen heeft het leiderschap over de sociaaldemocratische partij SDP neergelegd, omdat de leden hebben ingestemd met een fusie met de Liberale Partij. Owen was één van de oprichters van de SDP.

De nieuwe fusiepartij, waartegen Owen zich fel gekant heeft, moet de oude droom waarmaken van de 'derde stroming', in de Britse politiek, tussen de Conservatieven en Labour.

De twee te fuseren partijen hebben als 'de Alliantie' bij de laatste twee parlements- verkiezingen gezamenlijk campagne gevoerd, maar ondanks een groot aantal stemmen nauwelijks iets bereikt. Dat kwam vooral door het districtenstelsel, dat sterk in het voordeel werkt van de twee grotere partijen.

Bij de verkiezingen van 11 juni kreeg de Alliantie op ongeveer een kwart van de stemmen slechts 22 zetels, vier voor de SDP en 18 voor de Liberalen. Sindsdien is een verhit debat gaande over een fusie. De 58.000 leden van de SDP werd gevraagd per post te stemmen en de uitslag was dat 57,4 procent van de leden vóór en 42,6 procent tegen de fusie was.

Binnen een uur na de bekendmaking van de uitslag liet de 49- jarige Owen weten dat hij de SDP niet zou leiden bij de onderhandelingen met de Liberalen over de fusie. Dat proces zal zeker een half jaar gaan duren. "Wij hebben een democratische partij met evenredige vertegenwoordiging", zei Owen. "De leden hebben besloten, en daartoe hebben ze het recht, om tegen mijn advies in te streven naar een fusie met de Liberalen. Onder deze omstandigheden geloof ik niet dat ik tijdens de onderhandelings- periode hun leider moet blijven".

Owen beloofde wel zijn zetel in het Lagerhuis te blijven bezetten en de strijd voor de sociaaldemocraten te blijven aanvoeren. Hij raadde zijn medestanders in de SDP aan zijn voorbeeld te volgen en zich ook niet te bemoeien met de onderhandelingen over de fusie.

In de Britse politiek word[t] druk op gespeculeerd dat di[t] einde kan zijn van de opmer[kelij]ke politieke carriere van 'd[r.] Owen'. Maar gevraagd naa[r] politieke toekomst zei O[wen] voor de Britse televisie: "U [moet] mij niet afschrijven. Ook ni[et de] SDP, of de sociaaldemocrati[e in het] geheel".

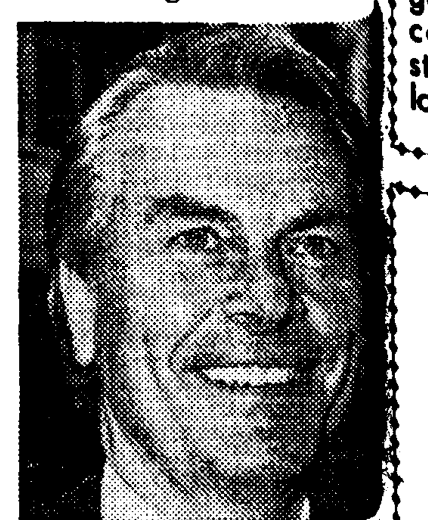
Owens ster leek snel te r[ijzen] in de Labour Partij. Van 197[7 tot] 1979 was hij minister van [Buiten]tenlandse zaken in de laatst[e La]bour- regering van premie[r Ja]mes Callaghan. In 1981 bra[k hij] met de partij, toen die een[...] naar links leek te maken e[n] was een van de vier oprich[ters] van de SDP.

FOUT

David Steel, de leider va[n de] Liberale Partij, is een groot v[oor]stander van de fusie met de S[DP]. "Zes jaar is lang genoeg voo[r een] verloving. Het is nu tijd voo[r het] huwelijksbootje", zei hij in[...] Volgens hem is er in Groot-[Brit]tannie geen ruimte voor [een] vierde partij. Hij was van[...] ning dat Owen, die hij omsch[reef] als een 'een zeer belangrijk [poli]ticus', een fout had gemaakt [door] zich terug te trekken.

Steel liet doorschemeren [dat] hij zelf waarschijnlijk niet [zal] optreden als aanvoerder va[n de] gefuseerde partij. "Volgens[...] valt er veel te zeggen voo[r ie]mand anders, die noch D[avid] Steel noch David Owen heet", dus de Liberale voorman.

De Liberalen zullen zic[h in] september tijdens hun pa[rtij]congres uitspreken over de f[usie]. Steel voorspelde dat zijn p[artij] met de fusie akkoord zal g[aan]. (Uit de Haagsche Courant)

...David Owen: "U moet mij afschrijven"...

Bolivia en VS tekenen anti-cocaine verdrag

LA PAZ — Bolivia en de Verenigde Staten hebben twee verstrekkende overeenkomsten getekend om de verbouw van cocaine in Bolivia en de smokkel daarin naar de VS tegen te gaan. Bolivia zal op verzoek drugs- smokkelaars uitleveren aan de VS en de verbouw van coca- planten verbieden. Een en ander past in het driejaren- plan van president Victor Paz Estenssoro om met driehonderd miljoen dollar aan buitenlandse hulp de cocaine- industrie te bestrijden. De Amerikaanse hulp zou hierbij verzekerd zijn. Overigens bedraagt de omzet in de cocaine- sector al gauw een miljard.

David Steel: "Tijd voor het huwelijksbootje"...

Vredesplan

HET VREDESPLAN VAN de Amerikaanse president Reagan voor beëindiging van het bittere conflict tussen het Sandinistische regime in Nicaragua en de contra's is niet met groot enthousiasme ontvangen. Hoewel de president zich de onverwachte steun verwierf van de Democratische leider in het Huis van Afgevaardigden, werd ook vanuit de Democratische Partij krachtige kritiek geleverd. Het voornaamste bezwaar betreft het in het plan vervatte ultimatum. Het komt er in ronde bewoordingen zo ongeveer op neer, dat de vrede in Nicaragua voor 30 september aanstaande dient uit te breken. Zo niet, dan zal het Witte Huis alles in het werk stellen opnieuw forse financiele steun aan de contra- beweging te bewerkstelligen.

Men hoeft geen notoire pessimist te zijn om de grootst mogelijke twijfel te koesteren over de kansen van een dergelijk scenario. Een verbitterde, al zeven jaar durende strijd lost men niet binnen zestig dagen op. De zet van de Reagan heeft dan ook voornamelijk betekenis op het Amerikaanse politieke schaakbord. Daar komt nog bij dat president Reagan er kennelijk behoefte aan heeft te laten zien dat hij ook na de voorlopige afronding van de voor hem zo schadelijke Irangate- affaire nog in staat is tot het nemen van initiatieven, zelfs als het gaat om kwesties, die een belangrijke rol in diezelfde affaire hebben gespeeld. Dat neemt niet weg dat het vredesplan van de Amerikaanse president het meest constructieve is dat hij in zeven jaar 'strijd tegen het oprukkend communisme in de Amerikaanse achtertuin' heeft geproduceerd. Waar tot nu toe vrijwel uitsluitend werd geëist dat de Sandinisten de macht onvoorwaardelijk zouden overdragen, wordt thans de noodzaak van onderhandelingen impliciet erkend.

Ook de landen in de betrokken regio hebben het vredesplan met grote reserve ontvangen. De deelnemers aan de topconferentie van staatshoofden in Midden-Amerika, die deze week aan gesprokken over een vredesplan voor het hele gebied zijn begonnen, lieten nogal lakoniek weten dat zij het Amerikaanse voorstel aan hun agenda zullen toevoegen. Het zag er naar uit dat de deelnemende landen het sneller dan verwacht eens zullen worden over een plan op basis van voorstellen van de Costaricaanse president Oscar Arias. De voorstellen van Reagan vertonen enige gelijkenis met het door de Costaricaanse president opgestelde plan, dat geen ultimatief karakter draagt en waarin bovendien het hele Centraalamerikaanse gebied wordt betrokken. Men kan zich dan ook afvragen waarom het Witte Huis niet heeft gekozen voor de veel meer begaanbaar gebleken weg van al dan niet geclausuleerde steun aan het Costaricaanse plan. Daarmee zou ook worden ingespeeld op een positieve ontwikkeling in het gebied, want de in Guatemala gehouden topontmoeting mag worden gezien als één van de meest serieuze pogingen van de betrokken landen zelf een gezamenlijke oplossing te zoeken voor de grote politieke en economische problemen in het gebied.

In een artikel in de Washington Post klaagt de vooraanstaande Mexicaanse hoogleraar en politiek commentator Adolfo Aguilar Zinser over het gebrek aan belangstelling, dat Washington aan de dag legt voor ongerustheid, ideeën en gevoelens in Latijns Amerika. Naar zijn mening heeft Reagans onvoorwaardelijke steun aan de contra's in Nicaragua meer dan enige andere ontwikkeling bijgedragen aan de gevoelens van wantrouwen in Latijns Amerika. Ook veel tegenstanders van het Sandinistische regime zien volgens de Mexicaanse hoogleraar de vervanging van dat regime door een CIA openlijk gesteunde groep rebelle als de slechts mogelijke oplossing.

Zelfs Amerikaanse interventie 'met de beste bedoelingen' is volgens Zinser vaak contra- produktief. Zo wijst hij op de Amerikaanse aanvallen op de Panamese machthebber generaal Noriega naar aanleiding van de recente onrust in dat land. De weinig populaire generaal kon zich met een beroep op de Panamese trots en soevereiniteit tegen deze interventie afzetten en de oppositie daardoor in ieder geval tijdelijk de wind uit de zeilen nemen, meent de Mexicaanse commentator.

De Amerikaanse nonchalance ten aanzien van de menings- vorming in Latijns Amerika heeft volgens hem in ieder geval één positief effect. De eenheid in Zuid- en Midden- Amerika lijkt er door bevorderd te worden. Zo leidden de gebeurtenissen in Panama tot opvallend grote eensgezindheid tijdens een recente vergadering van de Organisatie van Amerikaanse Staten. Alle aanwezige landen, met uitzondering van de Verenigde Staten zelf, onderschreven daar een resolutie waarin Amerikaanse interventie in binnenlandse aangelegenheden van de Latijnsamerikaanse landen wordt veroordeeld. In die sfeer heeft het jongste plan van Reagan wellicht een positieve werking gehad. De in Guatemala verzamelde Middenamerikaanse leiders hebben er kennelijk een extra stimulans aan ontleend om zo verrassend snel te komen met een eigen plan, dat vrede en veiligheid in hun gebied moet brengen. (Uit de Haagsche Courant).

Cubaanse balling opgepakt wegens bedreiging van paus

MIAMI — De 32- jarige Cubaanse balling Jorge de Jesus Madlum, die ook bekend staat als Jorge Torres, wordt ervan beschuldigd dat hij in juli aan een politieman heeft gezegd dat hij de paus wel wil vermoorden wanneer deze in Miami op bezoek komt.

De man is aangehouden. Om vrij te komen zal hij honderdduizend dollar op tafel moeten leggen. Tijdens zijn komende bezoek aan de Verenigde Staten zal de paus ongeveer een dag in Miami verblijven. Het is het beginpunt van zijn Amerikaanse reis. De speciale agent N. Keith Collins verklaarde dat Madlum had toegegeven dat hij die opmerking had gemaakt. De onderzoek- rechter heeft de advocaat van de man geadviseerd een psychiatrisch rapport aan te vragen. Madlum had in verband met zijn verlangen de paus te vermoorden nog opgemerkt dat "dit hem het meest geeigende leek' wat hem te doen stond. Hij kwam indertijd in de VS aan als deelnemer aan de Mariel- exodus.

Voorzitter Patriottisch Volksfront komt met revolutionair plan voor draad

Hongarije op zoek naar nieuwe wegen

HONGARIJE, ALTIJD AL de pionier in Oost-Europa waar het economische hervormingen betrof, heeft de weg ingeslagen van nieuwe experimenten op dit gebied. De vraag is alleen of het dit keer bij economische veranderingen kan blijven. Sommige vooraanstaande leden van de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij (HSAP), zoals de communistische partij hier formeel heet, zijn van mening dat voor een gunstig economische ontwikkeling op de lange termijn meer nodig is dan een hervorming van het economische leven, namelijk politieke veranderingen.

Gesteund door de veranderingen die Gorbatsjov in de Sovjet-Unie probeert door te voeren, heeft de hervormingsgezinde vleugel van de HSAP begin juli kans gezien de goedkeuring van het centraal comité van de partij te winnen voor een aantal nieuwe stappen op de weg van economische hervorming, die in 1968 voorzichtig werd ingeslagen. Dat deze weg niet over rozen zal gaan, bleek al uit de waarschuwende geluiden die de partijleiding liet horen, na de bekendmaking van het nieuwe economische programma.

De nieuwe maatregelen omvatten onder meer het invoeren van een nieuw systeem van inkomstenbelasting, bezuiniging op de staatssubsidies en het aanmoedigen van het particulier initiatief.

PRIJSVERHOGINGEN

Op 19 juli kregen de Hongaren een voorproefje van wat hen de komende jaren te wachten staat. De prijzen van een groot aantal consumptie-artikelen, waarbij tabakswaren, benzine en brood, stegen met maar liefst 20 procent. Nu echter een begin is gemaakt met de voorgenomen economische vernieuwingen, benadrukt een aantal partij- functionarissen dat ook duidelijk omlijnde politieke hervormingen nodig zijn, wil de Hongaarse maatschappij uit de problemen komen.

Een van de meest vooraanstaande aanhangers van deze opvatting is Imre Pozsgay, sinds 1982 voorzitter van het Patriottisch Volksfront, de invloedrijke overkoepelende politieke organisatie, waarin naast de HSAP, onder meer de vakbonden, de Hongaarse Vrouwenraad, de jeugdbeweging en verschillende culturele organisaties zitting hebben. Onlangs verklaarde Pozsgay dat hij voorstander is van een grotere en zelfstandiger rol van het Hongaarse parlement, meer autonomie voor de locale bestuurslichamen en een grotere zeggenschap van de gemeenschap over de staatsondernemingen.

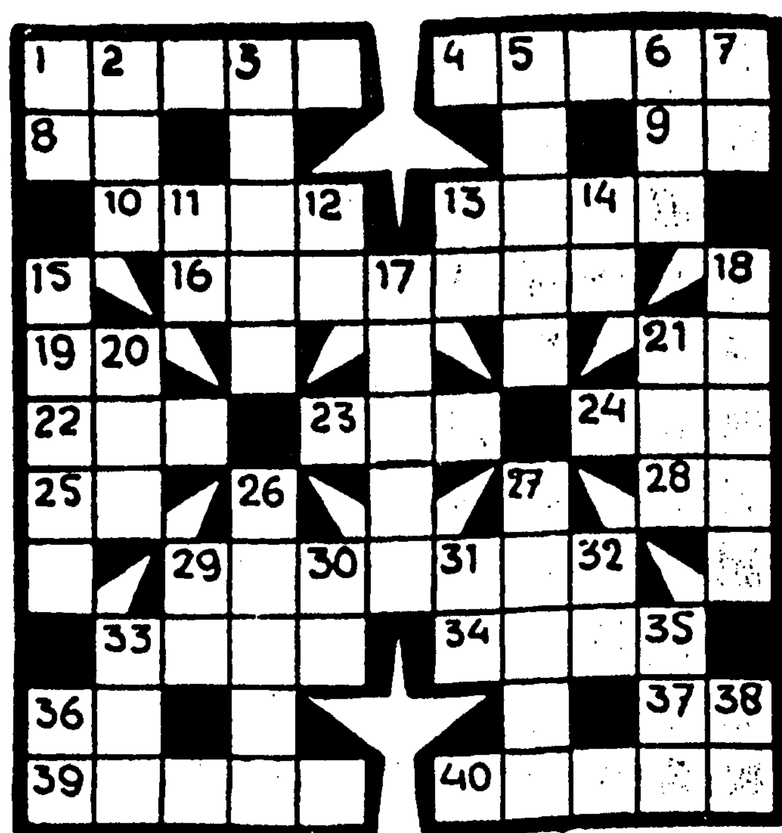
CONTROLE

"Het grootste probleem dat moet worden opgelost is het uitoefenen van controle op de macht van de staat", zo zegt Pozsgay. "Vernieuwde politieke instellingen zouden weer hoop en vertrouwen kunnen wekken bij de bevolking". Volgens hem kan de voor Hongarije zo broodnodige nieuwe energie alleen komen van het individu. Partij- functionarissen met een meer gematigde visie dan Pozsgay voorspellen dat de macht van de regering zal toenemen naarmate de economi[sche] hervormingen voortgaan e[n de] huidige partijleider Janós [Kádár] dár en zijn generatiegen[oten] meer plaats maken voor jong[ere] leiders. De gedoodverfde op[vol]gers van kádár en de zijnen [zijn] van echter vasthouden aa[n de] leidende rol van de HSAP in [de] Hongaarse samenleving.

In de jaren zeventig we[rden] vergaande economische her[vor]mingen doorgevoerd, waard[oor] de Hongaren zich de hoogste [le]vensstandaard in Oost-Eur[opa] wisten te verweren. Maar in [het] begin van de jaren tachtig k[wam] de het tij. De buitenlandse sch[uld] van Hongarije liepen op, [...] wijl de export daalde van[...] de. Momenteel heeft het land[...] buitenlandse schuld 7,7 mi[ljard] dollar in harde valuta. Volg[ens] Pozsgay kan het Patriottis[ch] Front dienen als een forum vo[or] een open debat over de toekom[st] van Hongarije. "Iedereen [is] aanvaardt dat Hongarije een [so]cialistisch land is en de vo[or]naamste standpunten van de [...] buitenlandse politiek onde[r]schrijft, kan hier naar voren [ko]men en zijn mening laten hore[n]", zo zegt hij.

De opvattingen van Pozsg[ay] vallen ook in de Sovjet-Unie [in] goede aarde. Gedurende een [be]zoek aan Moskou, eind vorig [jaar] hield hij een aantal lezingen vo[or] hoge Sovjet-functionarissen [...] zijn ideeën werd gunstig ontva[n]gen. "Wat in Moskou gebeur[t] voor ons een goede steun i[n de] rug", aldus Pozsgay. "Terwijl [...] ze weg voorheen met argwa[an] werd bekeken, heeft men nu [...] trouwen in ons".
(Uit de Haagsche Courant).

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. kneedbaar mengsel; 4. gesteente; 8. familielid; 9. astatium; 10. getroffen; 13. harde rots; 16 armoedig; 19. vlaktemaat; 21. noot; 22. bunzing; 23. huid; 24. vloeibaar voedsel; 25. dieregeluid; 28. kledingstuk; 29. geestelijke; 33. moerassig; 34. durf; 36. tussentijds; 37. hetzelfde; 39. nevens; 40. slang.

VERTICAAL: 1. per procuratie; 2. bloeiwijze; 3. gebak; 5. even; 6. zoogdier; 7. geheel de uwe; 11. water in N- Brabant; 12. lengtemaat; 13. inhoudsmaat; 14. persoonlijk voornaamwoord; 15. niet uit; 17. made; 18. kleed; 20. op de manier van; 21. stuk goed; 26. verlichtingsmiddel; 27. lont; 29. president; 30. vaartuig; 31. voorzetsel; 32. noot; 33. projektieplaatje; 35. aanwijzend voornaamwoord; 36. meisjesnaam; 38. titel.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

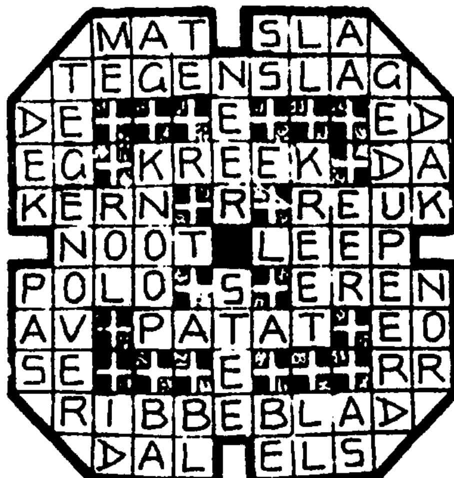
Ingrid Paulina,
Kingstonweg 14,
Alhier

De winnaares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór donderdag 27 augustus 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

Pakkerdjes

Herrie
De vakantie is veel te vlug voorbij gegaan. We rekenen dus nog eens op een gezamenlijke Kerst. Het compliment geldt nog steeds: je was een fijne loge.

Kris Kras,
Uit het oog, maar zeker zeker niet uit het hart!
Jan en Nicole.

Rrrrr...

Bezorgd
Het voordeel van donkere wolken is, dat ze vroeg of laat voorbij drijven en dan de zon weer schijnt. Daar reken ik gewoon op.
Hoopvol.

Aan de keizer van Colon
Nadere evaluatie rechtvaardigde een promotie. Alhoewel die natuurlijk wel met een fles kwaliteitswijn zal moeten worden gevierd. Die komen we dus binnenkort halen.
narrig bezoek.

Van harte gefeliciteerd.
Door het dichte Capriolenbos fladdert de reportervogel naar zijn eigen verdiende feest (waar hij de vogels herkent, die niet konden komen).
11 november-vogels.

Lieve mama,
We zullen bij iedere stap die we nemen aan je denken! We houden van je.
je dochter en schoonzoon.

Muzikant
Ik heb de tekst van de plaat, die je bedoelde, nu ook gehoord. Ik ben het daar ook helemaal mee eens.
een luisteraar.

Moppie,
Vandaag is het op de kop af de 300e dag!
Vond ik wel een pakkerdje waard!

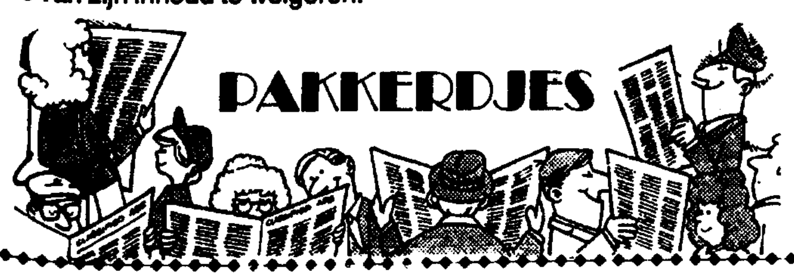
Jongelui,
Het ga je goed in Nederland. Heel veel sterkte en in ieder geval tot ziens!
Kras.

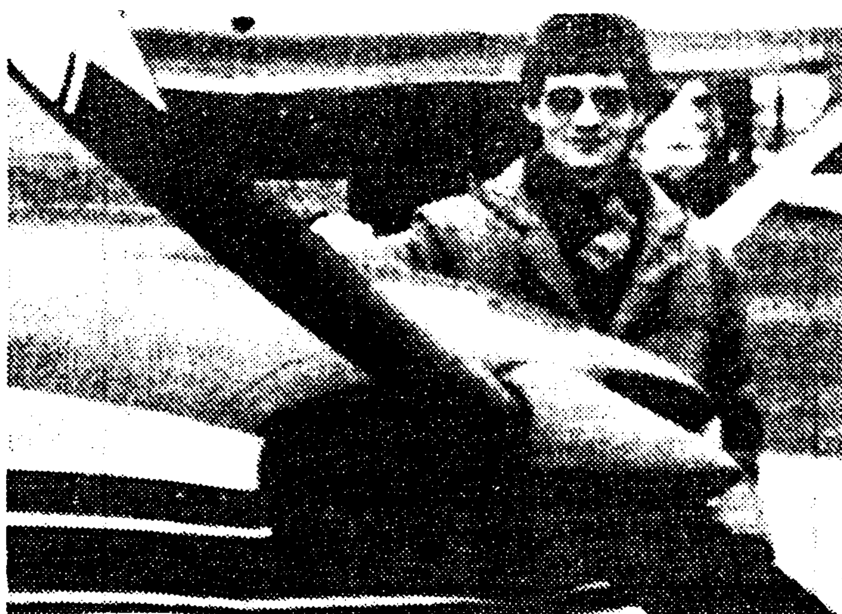
Diving with Robbie:
Getting there is half the fun.
Too bad I lost sight of you.
M.

Prince
When I think of you, I think of words like "handsome, dashing, stunning" and "positively charming". I think you might say that you swept me off my feet.
Cinderella.

E.
Alhoewel dat, gezien je woonplaats en aanverwante rijgedrag, niet makkelijk is, wordt je geacht je ogen op de weg en je handen aan het stuur te houden. Dan halen we tenminste de eindstreep.
L.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Mathias Rust in Lefortovo gevangenis

Duitse stuntpiloot leeft op boekweit, kaas en sigaretten

MOSKOU — De 19-jarige Westduitser Mathias Rust, die op 28 mei met een sportvliegtuig op het Rode Plein in Moskou landde, is 'optimistisch, gezond en opgewekt'. Dit zegt een diplomaat, die op de hoogte is van het dagelijks leven van Rust.

De jonge Westduitser krijgt boekweit als ontbijt, hetgeen door hemzelf wordt aangevuld met kaas, worst, en sigaretten, die hij kan kopen met het geld dat hij maandelijks van de Westduitse ambassade krijgt. Rust verblijft in de Lefortovo-gevangenis bij Moskou, waar ook de Amerikaan Nicholas Daniloff en Gary Powers, de neergeschoten U2-piloot gevangen hebben gezeten. Hij krijgt iedere dag een uur lichaamsbeweging op het dak van de gevangenis, en mag wekelijks een douche nemen.

De diplomaat wil niets loslaten over de inhoud van de gesprekken die Rust heeft gevoerd met de Westduitse diplomaten die hem hebben bezocht. Deze ontmoetingen hebben een persoonlijk karakter. Bovendien zal Rust bij terugkeer in de Bondsrepubliek zijn verhaal waarschijnlijk voor grof geld aan de hijgerige Westduitse media willen verkopen. Het grootste probleem voor Rust is, zoals voor alle gevangenen in Lefortovo, de eenzaamheid. Bezoekers zijn nooit alleen met Rust; er is altijd een tolk, een notulist, en een lid van het openbaar ministerie bij aanwezig. De cel van Rust is 24 uur per dag verlicht, en ieder half uur wordt Rust geobserveerd door een bewaker. De gevangenisregels eisen dat de jongeman met zijn handen boven de dekens slaapt en met zijn gezicht naar boven, zodat de bewakers kunnen zien met wie ze te doen hebben. Er zijn wel aanwijzingen dat Rust met een andere gevangene een cel deelt.

Rust krijgt van de gevangenis alleen het partijblad Pravda te lezen, maar omdat hij geen Russisch beheerst heeft hij daar weinig aan. De Westduitse ambassade heeft wel gezorgd voor boeken. De post die Rust krijgt wordt eerst door de gevangenisautoriteiten gelezen voordat hij wordt overhandigd; hij mag zijn eigen kleren dragen, maar een horloge en juwelen zijn verboden. Rust zal waarschijnlijk binnen een maand terecht moeten staan; hij wordt beschuldigd van 'kwaadaardig vandalisme', illegale betreding van Russisch grondgebied en schending van de luchtvaartreglementen. Volgens zijn ouders wilde Rust met zijn vlucht alleen de vrede tussen Oost en West bevorderen. De Westduitser wordt vertegenwoordigd door Vsevolov Dimitrovitsj Jakovlev, volgens de diplomaat een ervaren advocaat die Duits en Engels spreekt. De zegsman voegde daar echter aan toe dat advocaten in de Sovjet-Unie weinig invloed hebben en pas bij de zaak worden betrokken als het openbaar ministerie haar onderzoek heeft afgerond.

KARIKARI

1742 — "Iets voorbij Palu Banku heb ik een zaakje; soms blijf ik er slapen. Laatst zag ik er in de nacht een man gekleed in het wit rondlopen. Vanaf die dag gaan de zaken achteruit".

1743 — Midden in Veeris staat nog de ruine van een oude schuur; daarbij heeft ook nog een landhuis gestaan, maar dat is tot de grond toe afgebroken.

1744 — Een nieuwe geit die wil weglopen, moet je de snuit inwrijven met okselzweet; dat geeft binding".

1745 — "Toen ik mijn been had gebroken en ik wilde weten wie dat veroorzaakt had, liet men mij in een kom met water kijken, 's middags om twaalf uur. Daarin zag ik duidelijk een familielid".

1746 — Een van de twintig middelen tegen wondroos is er een knobbeltje opbinden, dat een konijn in de knieholte heeft.

1747 — Loop je 's avonds door de wildernis en er begint een uil te krassen, dan weet je dat er onraad is.

1748 — Reinilda heeft in een potje boven de deur een imansteen staan. Ik mag hem er met een schaar even uithalen, niet met de vingers, anders sterft hij.

1749 — In een droom betekent het verliezen van een grote tand onverbiddelijk de dood.

1750 — "Zondag is een rustige dag om over je werk na te denken; ook om een huis dat je wilt gaan bouwen uit te zetten en bovendien zeer geschikt om iemand een geluksbad te geven.

1751 — Nenga Marie is een plaats in San Juan, ontstaan naar aanleiding van een ruzie.

Paul Brenneker

Postzegels

DE VORIGE WEEK vertelde ik u het een en ander over keizer Caracalla, regerend over het Romeinse Rijk van 211 tot 217, als burger een monster van wreedheid, als veldheer aanbeden door het Romeinse leger, dat hij persoonlijk aanvoerde en van overwinning naar overwinning leidde. De Alamannen, de Carpen en de Mediërs ondervonden de kracht van de Romeinse cohorten. Tussen de krijgstochten in gaf Caralla enorme sommen uit voor het aanleggen van wegen en voor allerei bouwwerken.

Op 8 april 217 werd Caracalla in zijn winterkwartier te Edessa, bij de Tempel van de Maan, vermoord door een soldaat, handelend in opdracht van Macrinus, de aanvoerder van de keizerlijke lijfwacht en zijn opvolger als keizer. De Thermen van Caracalla, gebouwd in de jaren 211-216, vormden één van de grootste openbare badhuizen in Rome. Het gebouw, dat een lengte van 350 meter, omvatte een hoofdzaal van 85x24 meter, overburgd door drie reusachtige kruisgewelven, die steunend op de zijmuren, bedrieglijk leken te rusten op een aantal machtige Korinthische zuilen.

Tot de Thermen van Caracalla behoorden niet alleen badzalen, maar ook uitgestrekte wandelgangen, een vergaderzaal, een worstelschool en een stadion. De totale oppervlakte mat 26.500 m2 en men had plaats voor zo'n 1.600 personen tegelijk. Van de Thermen van Caracalla zijn in onze dagen nog aanzienlijke ruines over. Van de Italiaanse pré-Olympische serie, bestande uit vijf postzegels en daterende van 23 juni 1959, is het nu de beurt aan de zegel van 60 lires met een afbeelding van de Triomfboog van Konstantijn.

Konstantijn I, de Grote, was de eerste christen- keizer van het Romeinse rijk. Hij werd in 285 te Naissos, het tegenwoordige Nis in het Servische deel van Joegoslavie, geboren als zoon van Constantius Chlorus en van Helena. Laatstgenoemde is in latere tijden door de Rooms- Katholieke kerk tot de eer van de altaren verheven. In zijn jeugd verbleef Konstantijn bij keizer Diocletianus in Nicomedië zogenaamd om zich in de krijgskunst te bekwamen, in werkelijkheid om de keizer als onderpand te dienen voor de trouw van legeraanvoerder Constantius Chlorus.

In 305 trok Konstantijn met zijn vader naar Brittannie en versloeg daar de Picten. Na het overlijden van zijn vader in 306 drong Konstantijn, na met succes een groot aantal konflikten met allerlei mede- en tegenstanders overleefd te hebben, tot de bestuurstop van het Romeinse Rijk door. In 312 rukte hij de Alpen over richting Italie om bij Rome zijn voornaamste opponent Maxentius te ontmoeten. Bij deze gelegenheid deed zich het beroemde kruisvisioen voor, waarover reeds eeuwenlang zoveel te doen is geweest.

Misschien mag ik volstaan met hier te herhalen, wat een deskundige jaren geleden over deze materie schreef: "Dat Konstantijn subjektief het visioen gezien heeft, is zeker; dat er objektief een visioen is geweest, is moeilijk aan te nemen". Wat er ook van zij, Konstantijn versloeg Maxentius bij de Milvische Brug en nadat ook zijn eertijdse medestander Licinius wegens hoogverraad ter dood was gebracht, bleef Konstantijn van 325 to 337 als alleenheerser over. De nogal stevige nederlaag, die Konstantijn de Gothen aan de Donau toebracht, leverde hem het verlangde aantal van 25- duizend verslagen vijanden op om met kans op succes de oprichting van een triomfboog te Rome aan te vragen.

Het resultaat van het verzoek ziet u op de postzegel van 60 lires van de Olympische serie 1959. Ofschoon Konstantijn I niet vrij te pleiten is van wreedheid en overdreven gestrengheid, heeft hij toch zijn wijs bestuur met recht de bijnaam van "de Grote" verdiend. Foutief bleek in latere jaren zijn besluit om de keizerlijke zetel van Rome naar het oude Byzantium, het tegenwoordige Constantinopel, over te brengen.

Nog rampzaliger viel de beslissing van 335 uit, waarbij het Romeinse Rijk verdeeld werd onder de drie zonen en twee neven: Constantijn, Constans, Constantius, Dalmatius en Annibalianus. Op 22 mei 337 overleed Konstantijn de Grote te Nicomedië, waar hij verbleef in verband met de voorbereidingen van een krijgstocht tegen Sapor II van Perzië.

M. ARVIS

KIES - KEURIG

Sociale sector

ONZE MAATSCHAPPIJ wordt gekenmerkt door snelle veranderingen in werkomstandigheden, menselijke verhoudingen, opvoeding en leefsituaties. Deze veranderingen bieden mensen nieuwe mogelijkheden, maar vaak ook vele zorgen en vragen, waar niet meteen een antwoord op te geven is.

Deskundigen op het gebied van dienstverlening, advisering, voorlichting, organisatiekunde en communicatie- en hulpverleningstechnieken vervullen hierbij een rol van betekenis. Sociale academies spelen een belangrijke rol bij de opleiding van deze deskundigen. Van oudsher verzorgen de sociale academies opleidingen tot maatschappelijk- en kultureel werker. Ook de opleidingen tot personeelschef, inrichtingswerker of reclasseringsambtenaar behoren tot de mogelijkheden. Het maatschappelijk werk heeft zich ontwikkeld van louter op individuen gericht werk naar een hulpverlening aan personen, gezinnen of groepen die in sociale moeilijkheden verkeren.

De meeste sociale academies kennen op H.B.O. niveau de volgende opleidingen: Maatschappelijk Werk (MW), Kultureel Werk (KW) en Welzijnsbeleid (WB). Op M.B.O. niveau bestaan de opleidingen Inrichtingswerk (IW) en Sociale Dienstverlening (SD). Wat alle studieinrichtingen gemeen hebben is de nadruk die gelegd wordt op kennis en vaardigheden die je in steeds wisselende situaties met steeds weer andere mensen moet kunnen toepassen. In je werksituatie kom je bijna alleen maar in aanraking met mensen die op een of andere manier hulp nodig hebben. De mensen komen met vragen bij je omdat ze er zelf niet meer uitkomen. Dat betekent dat je als persoon in staat moet zijn een goede relatie met je client op te bouwen.

Daarvoor zijn goede contactuele eigenschappen nodig. De opleidingen op HBO niveau duren allemaal 4 jaar. Het eerste jaar is een propadeutisch jaar en is bij de meeste academies gemeenschappelijk. Dat betekent dat je pas na het tweede jaar kiest in welke richting je verder wilt studeren. Tot de HBO-opleiding wordt je toegelaten met een HAVO-diploma, een MAVO-diploma geeft toegang tot het MBO. Aan het vakkenpakket worden geen specifieke eisen gesteld. Mocht je niet over de vereiste papieren beschikken, en je bent ouder dan 21 (soms 19) jaar dan kun je via een toelatingsexamen proberen toegelaten te worden.

Het toelatingsexamen omvat de volgende vakken: nederlands, een vreemde taal, geschiedenis en maatschappijleer. De belangrijkste vakken die gedoceerd worden tijdens de opleiding zijn: recht, economie, filosofie, psychologie, politicologie, agologie, sociologie en informatica. Na afronding van je studie kun je zowel in de particuliere als de overheidssector emplooi vinden. Mogelijke werkterreinen zijn bureaus voor alcohol en drugs, bureaus voor huwelijks- en gezinsmoeilijkheden, sociale diensten, instellingen voor de reclassering en het bedrijfsleven. Het diploma van de sociale academie geeft recht op toegang tot de sociale wetenschappen aan universiteiten. In het kader van de wet op de doorstroming kunnen studenten die het eerste of tweede jaar van de Sociale academie voltooid hebben doorstromen naar de universiteit (mits zij in het bezit zijn van een positief advies van de Sociale Academie). Voor wie meer inlichtingen wil volgen hier nog een paar adressen. Sociale Academie Den Bosch- Postbus 1056- 5200 BC 's-Hertogenbosch, Kath. Sociale Academie- Helenastraat 15- 2595 HA 's-Gravenhage, de Aemstelhorn- De Cuserstraat 83- 1081 CN Amsterdam.

PEDRO CASIMIRI

Mis sentimientos

Quiero elevar un grito
que se escuche en lejanía
por que tú eres mi amorcito,
mi vida toda mi alegría

por que es tanto el amor
que por tí he profesado,
no deseo ningun dolor
de parte del ser amado

entraría en mí la tristeza,
en tí ya no confiaría
perdería tu belleza
y toda mi vida lloraría

la oscura suerte
que me depara la vida,
quiero ser fuerte,
piensa y no olvida

que tengo sentimientos;
te ofresco mi abrigo
y todos mis pensamientos
no como simple amigo,

que yo sea tu mundo,
tu razón para sonreir,
tu dicha, tu paz interior,
desea por mí vivír,

buscaremos un rumbo
entre hermosos valles;
por tí paredes tumbo
para que tú me halles.

"JOMIROBS"

Gelegenheidsgedichten

Vergeten momenten uit de Antilliaanse literatuur

JUBILEO DI ORO
RECUERDO DI FIESTA DI EMANCIPACION

1863 1° DE JULIO 1913
Obsequio di BOLETIN COMERCIAL na pueblo di Curaçao

Naar aanleiding van de meest uiteenlopende gelegenheden hebben Antillianen naar de pen gegrepen om de betreffende gelegenheid en de gevoelens die deze opriep in poëtische regels vast te leggen. In feite werd (en wordt) dit gedaan om het belang van de gebeurtenis en de uitwerking ervan enigszins te bestendigen, voor langer vast te houden. De kranten waarin deze 'gelegenheids-gedichten' verschenen kunnen dit eigenlijk niet, ze worden niet, dan wel zelden bewaard, laat staan nog eens gelezen. Daarmee verdwijnen de gevoelens die de gebeurtenis opriep bij de dichter - soms maar voor alleen die keer - uit het oog. Hieronder worden enkele van deze gelegenheidsgedichten even - het medium is hier tenslotte ook weer een krant - aan de vergetelheid onttrokken. Ze zagen het daglicht voor het eerst in de decennia voor de Tweede Wereldoorlog.

I. ST. MAARTEN

Op 28 maart 1918 verscheen in de Vrijmoedige, Curaçaosch Nieuws- en Advertentieblad, uitgegeven en geredigeerd door D.D. Meijer, het volgende bericht uit St. Maarten waarin een gedicht was opgenomen. Het bericht geeft tevens uitleg over de gelegenheid van het ontstaan.

"Phillisburg, 1 maart 1918. Korenmolens — Het is niet te schatten, in welk eene mate de kleine molens, die door het Bestuur ten dienste van het publiek alhier zijn gesteld, tot het oplossen van het voedingsvraagstuk hebben bijgedragen. Van het aanbreken van den dag af tot laat in den avond is men dagelijks aan het malen van mais. Een der molens is opgezet in een der buitendistricten, terwijl de andere, alsmede een iets grootere, door den heer D.J. van Romondt aan de politie-soldaten geleend, op het voorplein van het Raadhuis staat, waarheen de armen zich onophoudelijk begeven, om hun aandeel mais voor het koken te laten voorbereiden. Voorbijgangers en naast wonenden hebben zich reeds gewend aan het gerommel en gedruisch van die korenmolens.

In een hunner hebben zij zelfs deze gedachten doen opkomen;

THE CORN MILL
Grind, little mill, grind
Grain of any kind,
All that we can find,
Grind, mill, grind!

Hardly flour to take
Scarcely meal to make
Anything like cake,
Grind, mill, grind!

Curaçao, extend
All that you can send,
Till the times amend
Grind, mill, grind!

Venezuelan corn,
Day and night and morn
Feeds the weary-worn
Grind, mill, grind!

Now we all must eat
With our soup and meat
The Cachapa treat
Grind, mill, grind!

A delight to see
How we make through thee
Sweetest hommeny!
Grind, mill, grind!

Plaintive cries we hear
Country-folk appear,
Come from far and near!
Grind, mill, grind!

God is not asleep
He will watch and keep,
His a-hungered sheep.
Grind, mill, grind!

Folk so sorely tried,
Have not been denied,
See their wants supplied!
Grind, mill, grind!

Grind with main and might,
Morning, noon and night!
'T is a cheerful sight!
Grind, mill, grind!

II. EMILIO LOPEZ HENRIQUEZ EN EMILIO DAVELAAR

De Eerste Wereldoorlog - waarvan het wapengeweld ver weg, maar de consequenties tot hier in de regio te voelen waren, o.a. problemen met de invoer van granen, waarop het bovenstaande gedichtje wijst - zette betrekkelijk veel pennen in beweging. Maar vooral ook de beëindiging van die oorlog, zoals bij Emilio Lopez Henriquez, journalist en dichter (Curaçao, 29.5.1883 - Aruba, 31.8.1966).

Se acabo la guerra

Al fin de Marne se acabó el reinado;
Tras cuatro años de fatal matanza;
De guerra atroz, de bárbara venganza.
La Paz al fin su faz ha destacado.

I el mundo al saludarla alborozado
Siente en el alma dúlcida esperanza;
Que ella esnuncia de amor i de bonanza;
Que marca el fin de lúgubre pasado.

La fuerza bruta para siempre rota
Se quedó al avance del Progreso.
Ha triunfado el Ideal. No más azota
Atila con sus huestes el Derecho
I de la paz bendita al dulce beso,
De la justicia el triunfo ya es un hecho.

'Se acabo la guerra' verscheen 15 november 1918 in het (overwegend) Spaanstalige weekblad EL HERALDO (Organo independiente y de intereses generales, dat werd uitgegeven en geredigeerd door W.C. Grunings.

Ook in La Cruz -het weekblad verzorgd door de r.k. missie, dat haar lezers vooral vond in de 'buitendistricten' nam een gedicht op waarin het einde van de Eerste Wereldoorlog, het begin van een (vermeend) eindeloos tijdperk van vrede werd bezongen. Het gedicht werd ondertekend met de initialen E.D., die van Emilio Davelaar, die in de jaren 1917 - 1920 betrekkelijk veel gedichten en korte verhalen in het Papiamentu publiceerde in La Cruz. 'Un canto pa dushi paz' verscheen 20 augustus 1919.

Awor nos por canta e dushi cantica
Coe nos tin pa fiesta di paz
E canto koe nos toer ta spera di canta
Toer dia, den pueblo, den cas
Dushi Paz, dushi Paz!
Nos toer kier tini pa semper
Dushi Paz.

Toer mundoe ta tene nan fiesta di gala
Toer pueblo ta goza di dje
Nos tambe kier tini e dicha di goza
Di paz... di su fruta tambe.
Ki un paz, ki un paz.
Mara su fruta pa doena
Dushi Paz.

Nacionnan ta bira amigoe coe otro
Ta pone nan arma abao.
Noticia ta corre, ta plama, ta boela,
Ta jega na tera i Corwouw,
Dushi Paz, Dushi Paz
Fiha den nos dushi tera
Dushi Paz.

Toer mundoe a sufri miseria i hamber
Durante es gera fatal.
Awor ta mui hustoe, kos mundoe ta fiesta
P'e paz koe lo n'tin su igual.
Dushi Paz, dushi Paz!
Mara toer mundoe por tini
Dushi Paz

(Julio de 1919)

III. JOSEPH SICKMAN CORSEN

Van een geheel andere orde is het volgende gelegenheidsgedicht. Op 27 september 1905 publiceerde La Cruz het toen nog geenszins bekende 'Atardi', ondertekend met Jos C. De redaktie was zeer verguld met het gedicht van Joseph Sickman Corsen, blijkens een 'nota di redaccion'. 'Es poesía aki no tabata destiná pa publicidad. Precisamente p'esai e ta mas boenita i mas natural. No bisa, coe Papiamento no ta presta pa expresa sintimentoe tierno na un manera tierna. Leza es poesía aki i sigur bo mester modifica bo opinion. Aki profundidad di sintimentoe i simplicidad di expresion ta uní coe boeniteza i ternura. Ma lezador mes huzga riba es poesía den e dusji lenga di Curaçao' Een week later volgde het zeer enthousiaste oordeel van een van die lezers in een ingezonden brief, die hier wordt afgedrukt daar het - naast die van de redactie van La Cruz - de oudste reactie op dit nu beroemdste gedicht uit de Papiamentstalige Poëzie is. Weer een week later, 11 oktober, bevat het weekblad nog een reactie, dit keer in de vorm van een gelegenheidsgedicht: "Mi Parabien'.

MI PARABIEN
Dedicá na Sr. J.S.C.

Un versu na papiamentu,
Scirbí cu muchu talentu,
bo a publicá den La Cruz:
Mi ta admirá bo pasenshi
pasobra mi tin consenshi
en bo a trahá pa hanja luz.

No es inspiracion sagrada,
cu, semper cu bo, pa nada
di bo ladu e por kitá;
sino es un cu a guiabo
den di e trance cu a lagabo
es idioma tan pisá.

es luz cu a lombrabo amigu
y cu a birá un testigo
di bo gran capacidad
cu lo probá na hinter mundu
cu, pa un homber bon profundu
nunca tin dificultad.

Bon sigur mi sa, poëta
cu bo tin un gran receta
pa hasi versu orijinal;
Corsow conocé bo fama:
bo ta echá riba cama
sin cuenta, cu bo caudal;
caudal di conocementu
den tur ramu di fomentu
cu arte ta mereсé
caudal cu tin su cudishi
pasobra no tin vindishi
pa dunabo su meesté

Den Spanjó, es dusji idioma,
bo ala no ta di paloma
pero si di un Condor:
tur alma di sentimentu
ta birá un sorto di contentu
ora nan ta bo lector.

Den Music bo ta un meester:
toer bo fibra ta un regeester
pa iba arte cu midi;
Dios di Cielu a concede bu
un honor cu ta ponebu
den numer di TRIMINTI

Trimintí sin hila fini;
pues orgullu, bo no tini
cu ta lamtá cu tin su gracia
porké, liber di desgracia
e ta gusta di baai door

Pesai mi simpatía
ta bini aki cu alegria
pa dunabo parabien:
Conservá es pen di oro
cu sá producí tesoro
pa noos gloria, pa noos bien.

Deze lange lofrede op Corsen en zijn 'Atardi' werd geschreven door ene Haëss, die het waarschijnlijk bij dit ene rijm heeft gelaten. Mede dankzij hem weten we nu hoe enthousiast men vanaf het begin is geweest over het gedicht van Corsen.

IV. W.M. Hoyer.

Op 1 juli 1913 herdacht de Curaçaose samenleving de afschaffing van de slavernij vijftig jaar eerder. Ter gelegenheid van dit 'Jubileo di Oro di Emancipacion' werden in vrijwel alle kranten gedichten afgedrukt die de 'bevrijder' van de Afro-Antilliaanse bevolkingsgroep huldigen. Van Willem III werd de lijn doorgetrokken naar de toenmalige vorstin Wilhelmina, waarmee de verbondenheid van de Antillen met het moederland werd onderstreept. W.M. Hoyer doet dit in zijn 'Canto di pueblo' dat werd opgenomen in El Imparcial, 30 juni 1913, maar eveneens op een los vel werd gedrukt voor de feestelijkheden op 30 juni, 1 en 2 juli 1913. Ook het programma van die dagen staat geheel in het teken van de (vermeende) goedheid van Willem III en de wens wordt uitgesproken 'pa NOS REINA STIMA WILHELMINA por continua semper na reinda di su GOBIERNO koe e mes prudencia i SABIDURIA, afin koe es di su ILUSTRE progenitor WILLEM III.

V.H.E. LAMPE.

Twintig jaar later deed zich de gelegenheid bij uitstek voor om het Moederland te prijzen, in 1934 had Nederland 300 jaar het eiland kunnen gebruiken naar eigen goeddunken (al werd dit zeker niet zò onder woorden gebracht). In een brief aan de hoofdredacteur van La Prensa (afgedrukt in zijn boekje Mijne indrukken van Curaçao, Willemstad: Tipografia Electrica, 1934) brengt de Arubaan Henry Everard Lampe - 7 mei 1884/23 maart 1953 - naar voren wat hem bewoog een gedicht te schrijven. 'Met het oog dus op dien grooten Nationale feestdag, waarop N[...] derland en Curaçao het heerli[...] feit zullen herdenken, van de bezitneming 300 jaren geled[...] door Holland van dit eiland, h[...] ik vermeend, niet te moet[...] achterblijven, in het vertolk[...] mijner gevoelens van eenheid [...] aanhankelijkheid ten opzich[...] van het Moederland. Tot aa[...] denken aan die heugelijke g[...] beurtenis, heb ik bijgaande v[...] sjes gedicht, waarvan de tek[...] ontleend is uit historische feite[...] waarvoor ik ook muziek heb g[...] componeerd. Het is me voor[...] een groote eer, dit eenvoud[...] werk, dat mijne liefde getui[...] voor het dierbaar Oranjehuis, mogen opdragen aan Zijne E[...] ellentie Gouverneur TH.B.[...] van Slobbe, waardige Vertege[...] woordiger Hare Majesteit K[...] ningin Wilhelmina der Ned[...] landen in het Gebiedsdeel Cur[...] çao'. Op 5 mei 1934 verschen[...] zijn twee gelegenheids- g[...] dichten in La Prensa. Het g[...] dicht dat een acrostichon vor[...] (de beginletters van iedere re[...] vormen tesamen ook woorden, [...] dit geval tevens de titel), wo[...] hierbij opgenomen: 'Curaçao [...] Holland één!'. Ook in gelege[...] heids- gedichten is de relatie C[...] raçao - moederland sindsdi[...] aanzienlijk veranderd.

Amsterdam, november 198[...]
Aart G.Broek.

(Het op een los vel gedrukte [...] dicht van Hoyer en het door Bo[...] tin Comercial verspreide port[...] van Willem III komen uit de C[...] lectie De Gaay Fortman, K[...] ninklijk Instituut voor de T[...] pen, Amsterdam).

Reaktie in La Cruz van 4 oktob[...] 1905 naar aanleiding van de p[...] blikatie van Corsen's gedic[...] 'Atardi' in dat blad een we[...] eerder.

Apreciado Redactor,
"Boca ta papia for di abundancia di coerazon". Es palabra ta jabi pa abri sentido di loke mi ta bai bisa.

Toer stimador di poesía tin di gradici bo Reverendo, di a kita for di scuridad di olvido un perla fini i preciosa manera e poesía excelente, jamá "Atardi", den último número di "La Cruz".

Su autor ta parce mi unoe di es hombernan privilegiá, koe nan sa jama:"Poéta pa gracia di Dios".

Ata versonan sin ningun pretensión, simpel, sencillo, fescoe y gracioso manera muchanan inocente, halando wowo y coerazon di hende, koe ta mira nan hunga pia-boa den zantoe di playa di lamar!

Coe cuantoe gustoe y gozo m'a entrega mi alma y bolbe entregé na corriente di es cordamentoenan poetico, jen di suave melancolía koe ta causa mi atrobe es emocion dusji y místico manera toer hende - mi ta kere - mester a sinti algun bez, ora, na despedida di solo y dia nan tabata scucha cantica semper melodioso y semper tristoe di olanan di lamar.

Awor mi sabi kiko lamar ta canta ora solo ta drenta y dia ta cerá.

Un poéta pa gracia di Dios a revela mi es misterio. I, entusiasmá, mi ta gradicié.

Si, bo Reverendo huzga coe conveniente di publica es palabranan koe admiracíon sincera a dicta, mi ta doena Bo toer libertad p'esai.

Su sirbidor y amigo,
F.J.A. van den Donk.(Rector)

CURAÇAO EN HOLLAND EEN!

1634 - 29 JULI - 1934.

C uraçao, met uwe schoone ligging, straten, haven,
U w naam en lof weerklinken in deez' eeuw in alle oorden;
R oerloos staart heel de wereld thans, op al gods goede gaven,
A an u zoo rijk'lijk gekend, als waardig kind van Nederland!
C uracao dankt d'eenheid heden aan 't dierbaar Moederland,
A an den grooten moed van Hollands stout en dapperé zonen,
O ndanks den sterken tegenstand der Engelsch'en der Franschen!

E ere, roem en dank gewijd aan het geliefde Moederland,
N.u wij tesaam gedenken het heug'lijk feit van d'eenheidsband!

H ulde 'n groot aan Hollandlief! Onze groote onderdanigheid,
O nze onwankelbare trouw, getuigen van aanhank'lijkheid
L even steeds voort bewogen door groote erkentelijkheid,
L iggen er tastbaar in de drie eeuwenouden sterken band,
A ls beste blijk van "Hou en Trouw" aan Vorstin en Nederland!
N u en eeuwig blijft ons vaste leuze: "Steeds met Holland één,
D oor "Trouw" vereend en beiden van eenzelfde gevoel gemeén!

E en zegenbede tot heil van 't oud Oranjehuis aan God,
E en danklied aan de kroon voor het wijs besturen van ons lot,
N oopt ons ons hart te richten op dit glorierijke eeuwfeest!

H. E. LAMPE.

CANTO DI PUEBLO

Na ocasion di Jubileo di Oro di Emancipacio[n]

1863 — 1 DI JULI — 1913

— COMPUESTO PA —

"FIESTA WILLEM III"

Himno — Música i palabra di W. M. HOY[ER]

1. A cum-pli me-dio si-glo a-wé, K'un Rei, den su bon-dad, A 'na su pue-blo a-gra-de-ci E don di Li-ber-tad. Su nom-ber gran-di, Wil-lem III, Sti-i-má den toer na-cion, Li he-da sem-per ve-ne-rá Pa toer ge-ne-ra-cion.

II

Awé, Corsouw ta recorda
E nobel bienhechor,
I muestra na su jioe stimá
Toer pruebanan di amor.

Nos toer ta pidi Dios p'E spaar
E Reina tan stimá;
Orguljo di nos Gran Nacion,
Toer semper respetá.

III

Bam celebra ese jubilo,
Legria sin midi,
E dia grandi sin igual
Pa un pueblo agradecí.

Bam canta auto ese toer nos boz,
P'e dushi Libertad.
I muestra nos reconocí
N'es obra di bondad.

Westindische vrouwen aan het woord (4): Jamaica Kincaid

ANNIE JOHN DE eerste roman van Jamaica Kincaid, is een perfekt geconstrueerde roman, waarin geen woord te weinig staat, noch te veel, en alle aangedragen elementen onmisbare bijdragen zijn aan het centrale onderwerp: de groei naar volwassenheid. Het betreft hier de ervaringen van Annie John op haar geboorte-eiland Antigua tussen haar tiende en zeventiende jaar. Kincaid geeft een indringend beeld van de overgang van gelukzalige kinderjaren naar de acceptatie van de aanvankelijk gevreesde wereld der volwassenen.

De eerste 25 bladzijden van de roman tekenen Annie's kinderjaren, 'a paradise' zoals ze het zelf noemt, in de eerste en laatste plaats doordat zij zich, als enig kind, volmaakt veilig en daardoor gelukkig voelt bij haar ouders, in het bijzonder haar moeder. Met haar heeft de jonge Annie een band die zij als kind onvervangbaar en eeuwigdurend acht. Het is in deze liefdevolle, zorgzame binding tussen moeder en dochter waarin de moeder 'het mes' zet na de eerste menstruatie van haar dochter op twaalfjarige leeftijd. De eerste uit een lange reeks pijnlijke ervaringen op weg naar een zelfstandige jonge vrouw, vindt plaats in een stoffenwinkel.

> Up to then, my mother and I had many dresses made out of the same cloth, though hers had a different, more grownup style, (...). One day, my mother and I had gone to get some material for new dresses to celebrate her birthday (the usual gift from my father), when I came upon a piece of cloth — (...). I immediately said how much I loved this piece of cloth and how nice I thought it would look on us both, but my mother replied, "Oh, no. You are getting too old for that. It's time you had your own clothes. You just cannot go around the rest of your life looking like a little me". (blz. 25/6).

De perfekte harmonie tussen moeder en dochter, gesymboliseerd door dezelfde stof waaruit hun jurken bestonden, wordt hier voor het eerst voelbaar aangetast voor Annie door haar moeders weigering een jurk in dezelfde stof te zullen maken. Annie is op weg naar 'that faraway day (...), when I would be the mistress of my own house', zoals haar moeder het Annie voorstelt. Voor Annie betekent het in eerste instantie dat er een eind komt aan de jarenlange gekoesterde emotionele binding met haar moeder. De volgende honderdentwintig bladzijden van de roman voeren de lezer mee door de daaropvolgende woelige emotionele jaren van Annie, die deze breuk moet gaan accepteren.

Kincaid heeft een alleszins overtuigend inzicht weten te geven in de uiteenlopende gevoelens en gedragingen die Annie leiden naar de acceptatie van die breuk. Het 'verraad' van haar moeder zet haar aan tot liegen en het stelen van boeken, maar creëert tevens de ruimte om zich emotioneel te binden aan leeftijdgenootjes als nooit tevoor, met hen haar gevoelens en lichamelijke ontwikkelingen te delen, aldoende overeenkomsten en verschillen tussen hen en haar te leren kennen en accepteren, om vervolgens zich ook weer los van hen, hun genegenheid, bewondering en geborgenheid te leren zien. De volledige acceptatie van Annie van zichzelf als jonge vrouw die geheel op eigen benen zal moeten kunnen staan is een 'feit' op het moment dat zij in haar hut zit van de boot die haar naar Engeland zal brengen (waar zij zal gaan studeren).

De laatste paragrafen van de roman maken dit duidelijk door Annie en haar moeder in een situatie te plaatsen die hoofdstukken eerder, in een gedroomde werkelijkheid als zeer beangstigend werd ervaren, maar nu niet meer. Annie staat op het dek van de oceaan-stoomer, terwijl haar moeder in de kleine sloep die Annie even daarvoor er naartoe bracht, wegvaart.

> From the deck (...) I could see my mother facing the ship, her eyes searching to pick me out. I removed from my bag a red cotton handkerchief that she had earlier given me for this purpose, and I waved it wildly in the air. Recognizing me immediately, she waved back just as wildly, and we continued to do this until she became just a dot in the matchbox-size launch swallowed up in the big blue sea.

De gedroomde werkelijkheid waarmee deze scene correspondeert is een nachtmerrie waarin Annie is gescheiden van haar moeder, onbereikbaar door een brede strook zee tussen haar en Annie. "I cried until I wore myself out" geeft haar angst weer om te worden gescheiden van haar moeder, daarvan is nu geen sprake meer. Deze vrij indirecte wijze van vertellen kenmerkt de roman (bgl. de symboliek van dezelfde jurken, hierboven). Beeldspraak, dromen en ook de fysieke ontwikkeling van Annie worden aangewend ter ondersteuning van de psychische verzelfstandiging van Annie.

Zo wordt het gegeven dat zij niet meer in het huiselijk leven 'past', onderstreept door: 'In bed now, I had to double myself up to fit properly'. Het bed dat haar vader eigenhandig maakte, is Annie ontgroeit. Wanneer zij gedrieën over de loopplank naar de sloep wandelen accentueert het verschil in lichaamslengte de voltooiing van de scheiding die heeft plaatsgevonden. Eerder in het verhaal werd de verzelfstandiging van Annie ten opzichte van haar moeder eveneens door de aandacht voor lichaamslengte kenbaar gemaakt.

> I was, in fact, as tail as my mother. When my mother and I spoke to each other, we looked at each other eye to eye. It was the first time such a thing had come to me: my mother and I were eye to eye.

Deze fysieke gelijkheid symboliseert de gelijkheid in zelfstandigheid die Annie op dat moment vrijwel heeft bereikt en geaccepteerd. Alles waaraan in de roman aandacht wordt besteed is direkt of indirekt in verband te brengen met het centrale thema. Zo begint het eerste hoofdstuk met Annie's kinderlijke nieuwsgierigheid naar en reakties op begrafenissen, dode mensen en 'de dood'. Enerzijds een fascinerend hoofdstuk dat de veilige en onbekommerde kinderjaren van Annie tekent, anderzijds de eerste signalen van het belangrijkste motief: scheiding. In dit eerste hoofdstuk eveneens de eerste verwijzing naar onderwijs door de dood van de moeder van 'a dunce', een domkop, in dit geval een meisje. Geen bijkomstigheden. Annie is alles behalve een 'dunce', zij is juist een uitblinker, en haar leerprestaties zouden haar uiteindelijk letterlijk van haar moeder scheiden. De reakties van Annie, als kind van tien, op het overlijden van de moeder van dit meisje blijkt (achteraf) te anticiperen op wat Annie te wachten staat in de loop van de roman.

> I couldn't ever again bring myself to speak to her, even though we spent two more years as classmates. She seemed such a shameful thing, a girl whose mother had died and left her alone in the world.

Diepe schaamte voor wat haar eigen moeder haar aandoet, is een van de belangrijkste gevoelens die Annie achtervolgt in haar puberteitsjaren. De opgelegde scheiding wordt ervaren als een vorm van ongebreidelde hypocrisie. Haar vertrek van het eiland wordt door Annie (dan ook) als een revancherende zet beschouwd aan het adres van haar moeder. Ze heeft zich stilzwijgend voorgenomen om nooit meer terug te komen.

> S)he said that she loved me and could hardly live without me, while at the same time proposing and arranging separation after separation, including this one (d.w.z. haar vertrek van het eiland), which, unbeknownst to her, I have arranged to be permanent? So now I, too, have hypocrisy, and breast (small ones), and hair growing in the appropiate places, and sharp eyes, and I have made a vow never to be fooled again.

Dit laatste impliceert ook dat Annie zich heeft voorgenomen haar moeders ideaal waarnaar ik hiervoor verwees — "to be the mistress of her own house" — anders in te vullen. Op de ochtend van haar vertrek merkt haar moeder nog en passant op,

> "Of course, you are a young lady now, and we won't be surprised if in due time you write to say that one day soon you are to be married".

Annie antwoordt resoluut.

> Without thinking, I said, with bad feelings that I didn't hide very well, "How absurd!"

De rancune die doorklinkt in dit antwoord en direkt aanwijsbaar is in haar onuitgesproken voornemen om niet meer terug te keren, completeren Annie's groei naar volwassenheid: geen volwassene die niet met enige wrok terugkijkt op het verlies van een paradijselijke jeugd.

AART G. BROEK

Jamaica Kincaid, Annie John. Londen: Pan Books Ltd. (Picador), 1985, ISBN 0.330.28837.7., 148 blz.

ARUBA AGENDA

ANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

elefoon: 24508 (drie lijnen).

oor spoedgevallen na kantoortijd: 21639 22316.
geboy: 027-849.

ankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

OLITIE: 100.

LARMCENTRALE: 115.

OEKERTJES verschijnen op dinsdag en ijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; halve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die maandag en donderdag voor 10.00 uur nnen zijn, kunnen de dag daarop (dus nsdag en vrijdag) verschijnen.

IOSCOPEN
OULEVARD THEATER
18.00 uur *Sleeping Beauty* (all ages); .45 uur *Assassination* (14 jr.). 20.45 uur *The Morning After* (18 jr.); 24.00 ur *Sexfilm* (18 jr.).
RIVE-IN: (zat:) 20.30-24.00 uur, (zon:) 1.00 uur *Project X* (14 jr.).

*****

OTICA'S (**weekeindedienst**)
ranjestad: del Pueblo, tel.: 22154.
an Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

*****

ACHTREGELING DOKTOREN
ranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki eendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. ederiks, Stadionweg 27, tel.: 24482.
os Chiquito, Savaneta en San Nicolas: okter C.E. Zaandam, via Centro Medico n Nicolas, tel.: 48833.
INDERARTS: dokter Bryson, tel.: 24354/ 300.

*****

TELEARUBA

ATERDAG: 18.00 Style with Elsa ensch (CNN); 18.20 Science and chnology (CNN); 18.40 That's incredible; 19.30 Big story (CNN); 20.00 Telenoticias; 20.30 St. Elsewhere; 21.20 streno (Adam, true story); 23.00 CNN ternational news; 23.30 CNN Sports night (live); 24.00 Sluiting.

ONDAG: 17.00 Studiosport; 18.00 ighway to heaven; 18.50 This week in review (CNN); 19.30 Memoria; 20.00 Showtime; 20.30 Telenoticias; 21.00 Quo Vadis; 2.15 CNN international news; 23.00 Paul nka show; 23.30 CNN Sports tonight (live); 4.00 Sluiting.

AANDAG: 18.00 Mr. «T»; 18.30 CNN International news; 19.30 The world tomorrow; 20.00 Telenoticias; 20.30 programma BUVO; 20.45 Dia di prensa; 22.15 Telenovela: «Venganza de Mujer»; 23.00 This eek in Japan; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

*****

IVERSEN
LIGHT INFORMATION CENTER: dagelks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 ur informaties via verkeerstoren.

SSO SERVICE CENTER (Oranjestad): 4.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

OKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 8.30-19.30 uur.

RUBA TIVOLICLUB
9.00-24.00 uur Spokenhuis - banen club. rijdag en zaterdag)

OSPELCONCERT
0.00 uur o.a. optreden: Danny Berreis, Living Praise en Youth Light - Cas di Cultura.

PORT
OETBAL
redivisie)
0.00 uur Bubali vs Estrella - Lago portpark.

*****

ONDAG
IVERSEN
ENTOONSTELLING
0.00 uur aquarellen van Irmgard Lampe - anquetroom, Golden Tulip Hotel. (geopend t/m 6 september 1987).

PORT
OFTBALL
ernooi Copa Amstelito) 09.30 uur op tros ballpark, Pairla.

AMACURI BOWLING CENTER
.00 uur toernooi dames en herenteams.

OETBAL
redivisie)
.30 uur Nacional vs Universal - Wilhelmistadion.

OLLEYBALL
.00 uur (dames b.kl): Rapid vs CBN; 17.00 (heren b.kl): Automotive vs Apollo I; .00 uur (heren a.kl): Pentra Strikers vs N - Sporthal.

BASEBALL
10.30 uur Mario's Thriller/Nat Pr. - Elias Mansur Ballpark.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
Oranjestad: 10.00 uur, (creche en zondagsschool) ds A. van den Doel.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds H. Hessen (zondagsschool in het jeugdcentrum).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds H. Hessen, zondagsschool op dezelfde tijd.

Premier: verhuizing overheidsdiensten krijgt meer vorm

Computer-centrum naar San Nicolas

ORANJESTAD — De plannen van de regering om een aantal overheidsdiensten naar San Nicolas te laten verhuizen om in San Nicolas wat meer leven te brengen beginnen steeds vastere vormen aan te nemen.

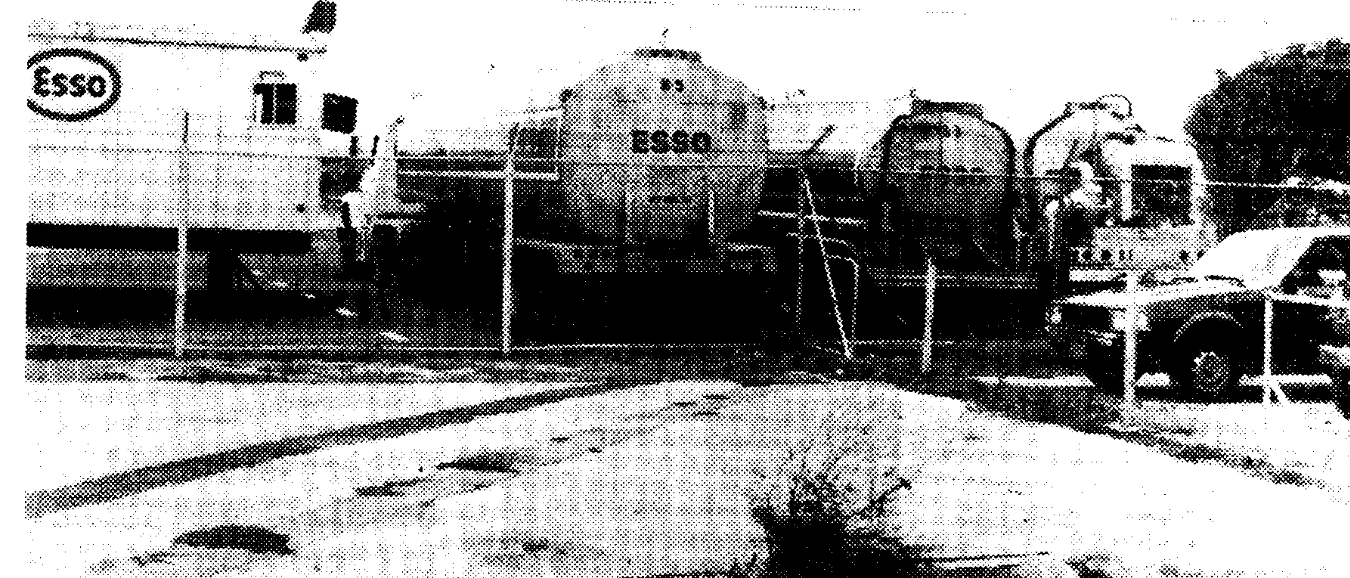
Afgelopen week vergaderde de premier Eman met de staf van het Computer-center aan de Lagoenweg over de mogelijkheid deze dienst naar San Nicolas over te brengen. De premier noemde het belangrijk dat de betrokken ministers met hun departementen overleggen wat de mogelijkheden zijn om naar San Nicolas te verhuizen. Vooral nu besloten is daar niet één gebouw van ruim zeven miljoen — beschikbaar gesteld in het kader van de ontwikkelingshulp — maar twee kleinere gebouwen neer te zetten.

In een van deze gebouwen zal onder meer de Biblioteca Nacional zijn activiteiten in San Nicolas gaan onderbrengen, terwijl ook personeel van Sociale zaken daar zal werken. Ook Codesan krijgt in een van die gebouwen onderdak. Verder wordt een studie gemaakt van de mogelijkheid om in de toekomst het WEB op het Lago-terrein te gaan onderbrengen. Indien er op het Lago terrein meer industrieën gaan komen is de vestiging van het WEB daar zeer belangrijk en efficient. Een werkgroep maakt studie van de mogelijkheden om levering van stroom en water efficienter te maken.

Water en stroomvoorziening is op het ogenblik voldoende, aldus de premier in gesprek met de Amigoe. Maar indien er industriele ontwikkelingen komen, hebben we meer nodig en daar beginnen we met het oog op de toekomst nu reeds aan te werken.

ORANJESTAD — Op de luchthaven werd gisteren een training gehouden, waarbij brand in een der opslagtanks van Esso Petrolera gesimuleerd werd en brandweerlieden eraan te pas kwamen om de brand te blussen. Terwijl op de muur (op bovenste foto) te lezen valt dat veiligheid in deze buurt een eerste vereiste is, staan niet ver vandaar de grote Esso-tanks geparkeerd die de vliegtuigen van jet-fuel voorzien. Deze trucks staan (foto onder) praktisch op straat geparkeerd en dus binnen handbereik van wie dan ook die het in zijn hoofd zou halen een sigarettepeukje of iets dergelijks op de trucks te gooien. Van "safety" voorzorgsmaatregelen valt niet veel te bespeuren in deze omgeving. Esso Petrolera dient zo snel mogelijk hieraan iets te doen.

Hoofdprijs blijft in sportlotto-pot

ORANJESTAD — De hoofdprijs van de Sportlotto f.12.772.20 — is ook deze week in de pot gebleven.

Bij de trekking van gisteren kwamen als de vier nummers uit: 6-21-29-30. De hoofdprijspot zal nu volgende week tussen de zestien en zeventienduizend florin liggen. Voor de tweede prijs (f.3.145,15) waren er 34 winnaars die ieder een bedrag van f.92.50 zullen krijgen.

Premier: vergaderen tot er resultaten zijn

Maandag is hervatting besprekingen met Exxon

ORANJESTAD — Aanstaande maandag worden de besprekingen tussen Aruba en Exxon/Lago delegatie voortgezet.

Verwacht wordt dat vergaderd kan worden tot resultaten zijn bereikt, zo meende premier mr Henny Eman vanmorgen in een gesprek met de Amigoe. Desgevraagd liet de premier weten dat de Exxon met definitieve voorstellen zal komen wat er met Seroe Colorado kan gebeuren alsmede mogelijke industrievestigingen op het voormalige Lago-terrein.

Deze laatste voorstellen zijn bijzonder belangrijk omdat de regering niet alle kaarten op het toerisme wil zetten, maar meer verscheidenheid van inkomsten uitbrengen, onder meer door een vestiging van kleinere industrieën. Hierdoor wordt het Lago-terrein een industrieel centrum en Seroe Colorado een toeristenresort. Voorts is ook belangrijk de toezeggingen van Exxon om deel te nemen in het aandelen kapitaal van de nieuwe opgezette Arubaanse ontwikkelingsbank.

In scholen ingebroken

ORANJESTAD — Drie scholen werden op dezelfde dag het slachtoffer van diefstal en vandalisme.

Onbekenden kwamen via een raam een leslokaal van het Heilig Hart College te Savaneta binnen en daarna door vernieling van het plafond in het magazijn. Er werden zeven shutters van de koffiekamer vernield en drie voetballen vermist.

Bij de Pieter Boerschool kwam men eveneens via een raam binnen. Via het plafond kwam men in de limonadehok waar drie kratten limonade buitgemaakt werden. Verder werd een waterleidingsbuis vernield waardoor niet alleen het hok onder water liep maar het water tot op de speelplaats liep. Het hoofd der school verklaarde nog dat een dag tevoren een zekere M.M. werd gezien die een waterleidingbuis vernielde.

Verder kreeg ook Colegio San Hose te Santa Cruz ongewenst bezoek. Ook hier werden shutters vernield en een kleurentelevisie vermist. Al deze gevallen hebben zich na vijf uur afgespeeld en in alle gevallen werd grote schade aangericht aan voornoemde scholen. De Kinder en Zedenpolitie is met een onderzoek in deze bezig.

Weer woning in brand gestoken

PALMBEACH — Wederom moest de brandweer gistermorgen uitrukken voor een brand die in een woning te Palmbeach 10 was uitgebroken. Het betrof een gedeeltelijk houten woning. Een gedeelte van de woning en inboedel gingen verloren. Oorzaak van de brand was dat twee broers slaags raakten, waarbij vermoedelijk een van hen — die voor onderzoek werd aangehouden — de woning in brand stak.

Organisatie dinsdag naar minister Don Mansur

VWA wil meer zeggingsschap in leiding van WEB

ORANJESTAD — Het bestuur en leden van de VWA — het leiding gevend personeel bij het WEB — willen bij de reorganisatie van het WEB meer zeggingschap in de leiding van het bedrijf krijgen.

Dat kwam tijdens de vergadering van de VWA duidelijk naar voren. Op het ogenblik is de situatie zodanig dat de ingenieurs bij het bedrijf niet in de gelegenheid worden gesteld optimaal mee te werken aan de leiding van het bedrijf. Dat de ingenieurs meer in de leiding moeten worden ingezet blijkt duidelijk uit de situatie waarin het WEB al jaren verkeert en met meer inzet moeilijkheden zouden er ook efficienter gewerkt kunnen worden. De directeur van het bedrijf heeft een reorganisatie-schema opgesteld, aldus de VWA, zonder dat de VWA hierin behoorlijk werd gekend. De VWA is tegenstander dat één persoon bij het WEB de lakens uitdeelt. Maanden geleden heeft de VWA reeds minister Don Mansur op de hoogte gesteld van deze onbevredigende gang van zaken zonder dat er reactie kwam.

De VWA verzocht een spoed gesprek met de bewindsman, die daarop een afspraak met de VWA maakte voor aanstaande dinsdag. In dit verband merkte minister Mansur op, dat destijds afgesproken was dat de directeur van het WEB ing. Chenco Yarzagaray met de VWA aan tafel zou gaan zitten om te trachten door overleg overeenstemming te bereiken over het reorganisatieschema. Dat is niet gelukt, aldus minister Don Mansur en ik hoop dinsdag tijdens het gesprek met de VWA een duidelijk beeld te krijgen waarom geen overeenstemming werd bereikt.

ORANJESTAD — Aruba kreeg deze week bezoek van vijftig reisagenten uit de Verenigde Staten. Het betreft twintig reisagenten van de Go-Go tours uit St. Louis en een groep van dertig reisagenten uit Chicago. Bij de foto een van de groepen voor Casa del Mar samen met vertegenwoordigers van het Toeristenbureau.

Hoofd-dader krijgt conform eis duizend florin opgelegd

Boete voor invoer van kleding zonder invoerrechten te betalen

ORANJESTAD — De man J.F. (27) en de vrouw A.C. (31) werden op vrijdag door de rechter — conform de eis van de officier — veroordeeld tot geldboetes van respectievelijk duizend en tweehonderdvijftig florin. Ze werden schuldig bevonden aan poging tot en medeplichtigheid aan het invoeren van kleren zonder invoerrechten te betalen.

Het geval speelde zich af op 15 oktober vorig jaar op de luchthaven, waar een koffer met kleren uit Venezuela aankwam voor de man J.F. Uit een Douanerapport bleek dat bij een vergelijking van de facturen die F. aanbood met de inhoud van de koffer een en ander niet met elkaar klopte. Volgens beklaagde F., had hij niet alle facturen bij zich en vandaar kwam het verschil. De vrouwelijke beklaagde A.C. die werkzaam is op de luchthaven verklaarde dat J.F. haar slechts om een lift naar de stad had gevraagd. Zij ontkende de koffer met kleren naar buiten te hebben gedragen.

Beide beklaagden waren vóór behandeling van deze zaak onbekenden van de justitie en hadden een schone strafkaart. De officier van justitie was van mening, dat de verklaring van J.F. dat hij geen opzet had goederen in te voeren zonder te betalen niet op waarheid berustte.

De officier haalde in dit verband de door J.F. bij de politie ondertekende verklaring aan waarin hij het tegengestelde vertelde. Voorts had J.F. toen hij op het parket door twee officieren van justitie werd gehoord geen moment naar voren gebracht dat hij door de politie onder druk werd gezet om te tekenen. Zoals hij thans ter terechtzitting aanvoerde. De officier vond het feit bewezen dat J.F. kleren wilde invoeren om te verkopen. Tegen hem eiste de officier een geldboete van duizend florin bij niet betaling te vervangen door veertig dagen gevangenisstraf. Ten aanzien van beklaagde A.C. vond de officier dat zij getracht had J.F. te helpen maar dat zij daarbij geen enkele voordeel had. Tegen A.C. eiste de officier een geldboete van 250 florin subsidiair tien dagen hechtenis.

OCA verplaatst Interpaso '87

ORANJESTAD — Op deze week gehouden vergadering van de Paardensportvereniging Organisashon Caballista Arubano (OCA) werd unaniem besloten de data voor het Interpaso 87 Paso Fino-kampioenschap te veranderen. Interpaso 87 zal nu worden gehouden op 27, 28, 29 november en niet meer begin november vanwege de vele andere activiteiten die reeds geprogrammeerd zijn.

Op de vergadering van deze week waarvoor vele leden kwamen opdagen, werden bijna alle benodigde commissies voor het Interpaso 87 samengesteld uit de aanwezige leden. Aanstaande maandagavond om half acht wordt weer een ledenvergadering gehouden in Hacienda Las Ninas, waarbij de laatste hand zal worden gelegd aan het vormen van de nog resterende commissies.

AMERICAN EXPRESS sponsorde in het afgelopen toeristenseizoen een promotion-campagne onder de naam Star team contest. De bedrijven die uitblonken in huh verkopen die betaald werden met American Express cards waren: Aruba International Beach-club, The Dutch Village nv, Dividivi Beach-hotel en Aquarius boutique. Voorts werden prijzen uitgereikt aan employees van voornoemde bedrijven die in sales uitblonken (zie foto). Deze employees zijn: Aiza Tromp, Marie Tromp, Marcia Engelhart, Giselle van Cleef, Luis Wever (Aruba Beach-club), Dalila Richardson, Liseto Maduro, Marco Noguera, Sharlene Linch, Gomara Chajadi (Divi Divi Beach), Tecla Breeges, Yetta Croes, Maria Koolman, Rufina Tromp (Aquarius Boutique), Floyd Linch, Fitzroy Caton, Sibilia Robert, Harold Richardson en Egla Paul (Dutch Village)....

Avia Air-directeur: geloof niet in ontvoering

Efi Tromp: familieleden piloot Anjie bedreigd

ORANJESTAD — De directeur van Avia Air Efi Tromp heeft de recherche op de hoogte gesteld dat familieleden van de verdwenen piloot met hem contact hadden opgenomen. Nadat de familie door een spaansssprekende man was opgebeld. In dit telefoontje zou gedreigd worden dat wanneer de Avia Air directeur niet zekere betaling van schulden zou doen het leven van de piloot in gevaar zou zijn.

In eerste instantie had hij de familieleden tot gistermiddag de gelegenheid gegeven bij de recherche aangifte te doen van deze dreigementen. Indien dit niet zou gebeuren dan zou Tromp zelf naar de recherche stappen. Toen dit niet gebeurde heeft de heer Tromp zelf aangifte bij de recherche gedaan. Volgens de heer Tromp werd in het telefoongesprek verteld dat zij Robby gevangen hielden in verband met een schuld die Efi Tromp aan hen had.

Ik kon het niet geloven, aldus Efi Tromp in een commentaar aan de pers. Ik dacht dat dit alleen in boeken of in de film gebeurde. Hij verzocht de familieleden zonder uitstel naar de recherche te gaan. Ik geloof niet in ontvoering, aldus de Avia Air directeur. Ofschoon we nog wel een stille hoop hebben dat Robby in leven is, maar die hoop is de afgelopen dagen wel erg klein geworden.

BURGEMEESTER VAN THIJN WIL GEEN RISICO'S NEMEN

Bij ontmoeting op 20 september tegen Ajax

Amsterdamse deur is gesloten voor FC Den Haag-supporters

AMSTERDAM — Bij de wedstrijd Ajax - FC Den Haag die op 20 september in het Ajax- stadion in Amsterdam gespeeld wordt, zal geen enkele supporter van de Haagse club worden toegelaten. Burgemeester Van Thijn heeft dit beslist naar aanleiding van de grote problemen die precies een jaar geleden ontstonden tijdens het bezoek van deze groep supporters aan de hoofdstad. Het is de eerste keer dat een dergelijk rigoreuze maatregel in Nederland wordt genomen. De Amsterdamse politie- woordvoerder K. Wilting heeft dit zaterdag meegedeeld.

Vorig jaar maakten de Haagse supporters zich zowel voor als na de wedstrijd Ajax - FC Den Haag schuldig aan grove racistische en anti- semitische uitlatingen. Dat leidde tot grote emoties en woede bij veel Amsterdammers. Burgemeester Van Thijn kondigde naar aanleiding van deze gbeurtenissen al aan dit "ernstig discriminerende gedrag" van de FC Den Haag- supporters niet langer te tolereren. Hij verklaarde een onderzoek te zullen instellen naar de mogelijkheid deze supporters uit de hoofdstad te weren.

Volgens politie- woordvoerder is gebleken dat de burgemeester inderdaad de bevoegdheid heeft een dergelijk verbod op te leggen. "Ook is nog overwogen de zogenoemde "500- variant", waarbij maximaal vijfhonderd supporters van de bezoekende club worden toegelaten te gebruiken, maar gezien de ernst van de problemen die steeds door de Haagse supporters ontstonden is toch gekozen voor de nulvariant", aldus Wilting.

Het weren van de FC Den Haag- supporters kan volgens de politie- woordvoerder alleen worden gerealiseerd door de verkoop van de kaartjes in handen van het Ajax- bestuur te leggen en geen algemene voorverkoop te hebben. Wie een kaartje wil kopen moet zich legitimeren om aan te tonen dat hij of zij uit Amsterdam of omgeving komt.

Het Ajax- bestuur heeft volgens Wilting tijdens een onderhoud met de gemeente en de politie begrip getoond voor de maatregelen van Van Thijn, zeker ook omdat het bestuur de gebeurtenissen van vorig jaar zeer afkeurt. "Het bestuur heeft echter wel laten doorschemeren dat ze hoopt dat van deze oplossing geen precedent- werking uitgaat. Dat kost de club natuurlijk een hoop inkomsten. Maar het is niet de bedoeling dat steeds voor deze oplossing wordt gekozen", aldus de woordvoerder van de Amsterdamse politie.

"Dat geloof ik niet". Zo reageerde de secretaris van het bestuur van FC Den Haag, F. van Hal, zaterdagochtend op de bekendmaking van de Amsterdamse burgemeester dat de FC Den Haag- supporters niet toegelaten zullen worden bij de wedstrijd Ajax - FC Den Haag op 20 september in de hoofdstad.

Van Hal zei verder dat hij noch van de gemeente Amsterdam, noch van de KNVB had gehoord dat de aanhangers van de Haagse club niet welkom zijn. Zo lang hij het bericht niet officieel had vernomen wenste hij het niet te geloven en wilde hij er ook geen commentaar op geven.

Tijdens Grand Prix-wedstrijd

Overtuigende zege Lewis op 200 meter en estafette

WEST-BERLIJN — Carl Lewis is in vorm, dat toonde de Amerikaan vrijdagavond tijdens de Grand Prix- wedstrijd in West- Berlijn aan. De viervoudig Olympische kampioen zegevierde op de 200 meter in 20,09. Ironisch genoeg besloot Lewis juist deze week niet op deze afstand te starten tijdens de wereldtitelstrijd in Rome.

CARL LEWIS.

Lewis verdedigt in de Italiaanse hoofdstad de titels die hij vier jaar geleden in Helsinki veroverde: 100 meter, verspringen en de 4x100 meter estafette. Met Mc Rae, Mc Neill en Glance noteerde Lewis op dat laatste nummer 38,18. Als slotloper kreeg Lewis het stikje later dan zijn tegenstander in handen. Met een verschil van enige meters werd West- Duitsland (38,55) naar de tweede plaats verwezen.

Van het Nederlandse drietal maakte Edine van Heezik met een tweede plaats bij het verspringen iets goed van een mislukt seizoen. Achter de Amerikaanse Jennifer Innes werd de Amsterdamse tweede met 6.37.

Robin van Helden en Hans Koeleman, die zich wel voor de wereldtitelstrijd kwalificeerden, maakten weinig indruk. Steepleloper Koeleman werd elfde in 8.31,78. De race werd in 8.20,14 gewonnen door de Keniaan Peter Koech. Diens landgenoot Billy Konchellah maakt er een gewoonte van alle belangrijke 800 meters naar zijn hand te zetten. De Afrikaanse kampioen zegevierde achtereenvolgens in Koblenz, Keulen en Zurich. In West- Berlijn was zijn tijd 1.44,40. Van Helden werd in 1.46,29 achtste.

Edberg en Jarryd bereiken halve finale in Cincinnati

CINCINNATI — De uitschakeling van de als eerste geplaatste Zweed Mats Wilander heeft geen indruk gemaakt op de andere favorieten in het Grand Prix- tennistoernooi in Cincinnati. Zijn landgenoten Stefan Edberg en Anders Jarryd haalden zonder veel problemen de halve finales door overwinningen op respectievelijk de Amerikaan Brad Gilbert en de Zweed Peter Lundgren.

Jarryd speelt in de halve finales tegen de Westduitser Boris Becker die tegenstander Mikael Pernfors zag opgeven. Edberg ontmoet weer een Amerikaan. Jimmy Connors had vrijdag drie sets nodig tegen de Nigeriaan Nduka Odizor de laatste vier te bereiken.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de hoogste klasse van de Amerikaanse honkbalcompetitie zijn:

AMERICAN LEAGUE:
Boston Red Sox — Minnesota Twins 11-3, Cleveland Indians — Detroit Tigers 12-4 en 8-3, Oakland A's — New York Yankees 6-4, Milwaukee Brewers — Kansas City Royals 3-0, Chicago White Sox — Texas Rangers 5-1, California Angels — Toronto Blue Jays 3-1, Seattle Mariners — Baltimore Orioles 3-2.

NATIONAL LEAGUE:
Chicago Cubs — Houston Astros 7-5, San Diego Padres — New York Mets 6-2, Philadelphia Phillies — Los Angeles Dodgers 2-1 en 7-3, St. Louis Cardinals — Cincinnati Reds 2-1, San Francisco Giants — Montreal Expos 6-3, Atlanta Braves — Pittsburgh Pirates 5-4.

MALTA AMSTEL
SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken in het Maduro Plaza.

*****

ZONDAG
AUTORALLY (ACC)
Xerox-rally

R-B OPEN MIXED DOUBLE TENNIS TOERNOOI
(B en C klasse) georg. door tennisver. "Asiento" (duur 6 weken:) opening - banen R en B.

ROADRUNNERS CLUB KORSOW
"damesloop" 3 km 07.00 - Rif Koredor.

LAGOEN:
atletiekwedstrijd 06.30 (jongens en meisjes van 14 jr en ouder).

MICRO-KORFBAL
10.00 Elsene vs Turbo - zaal SDK.

GRAND OPENING
16.00 "Asiento Lipton mixed double tennistoernooi banen R en B.

*****

BASEBALL/KIEV — Voor miljoenen televisiekijkers is de Sovjet Unie in zijn eerste internationale baseball-wedstrijd weggemept. Het jeugdteam van Nicaragua gaf met 22-0 aan dat nog veel ontwikkelingswerk moet worden verricht.

SPORT IN HET KORT

VOETBAL, SPAKENBURG — De besturen van de amateurclubs Spakenburg en IJsselmeervogels hebben na gezamenlijk overleg besloten de KNVB voor te stellen de bekerwedstrijd Spakenburg — MVV te verplaatsen naar 7 oktober. De eerste bekerronde is voorzien voor 10 oktober. IJsselmeervogels — Willem II zou op die dag kunnen blijven staan. Beide clubs achtten het gelijktijdig laten spelen van beide bekerduels op 10 oktober een onmogelijke zaak.

*****

ADDIS ABEBA — Op 66-jarige leeftijd is woensdag in Addis Abeba Yindektachew Tessema, de voorzitter van de Afrikaanse voetbal federatie en de unie van Afrikaanse sport confederaties overleden. Tessema heeft geijverd voor een sportboycot van Zuid-Afrika wegens zijn apartheidspolitiek. Hij was lid van het internationaal comite en bestuurslid van de wereld voetbalbond (FIFA).

*****

ZEILEN, MUIDEN — Maarten Kimman uit Blaricum heeft donderdag op het water bij Muiden de eerste wedstrijd in de strijd om de open Nederlandse zeiltitel in 24-klasse gewonnen. De Westduitser Laprell werd tweede, Olaf Litjens uit Amsterdam werd derde.

*****

OLYMPISCHE SPELEN, CALGARY — De organisatoren van de Olympische Winterspelen rekenen op een winst van 32 miljoen Amerikaanse dollar. Dat blijkt na een wijziging van de begroting. Aanvankelijk was de winst becijferd op 48 miljoen dollar. Volgens de laatste stand valt er aan inkomsten 554 miljoen te verwachten, de voorspelde uitgaven bedragen 522 miljoen. Na de fraude met de toegangskaarten staat het organisatie-comite nog steeds onder curatele van het IOC in Lausanne. Met grote regelmaat dienen de Canadese boeken in Zwitserland ter controle te worden aangeboden.

0-0-0-0-0

VOETBAL/BRUSSEL — Pier Janssen heeft de competitiestart van Anderlecht gemist. De aanvoerder liep vier dagen ervoor in de oefenwedstrijd tegen Inter Milan een ribbreuk op en is voorlopig voor enige weken uitgeschakeld.

0-0-0-0-0 TENNIS/NEW YORK — Yannick Noah heeft zich afgemeld voor de open Amerikaanse kampioenschappen, die eind augustus op de banen van Flushing Meadow zullen beginnen. De Fransman heeft daarnaast contact opgenomen met Jimmy Conners. Hij heeft de Amerikaan verzocht zijn trainer te willen worden.

0-0-0-0-0

GOLF/PALM BEACH — Het 69e open Amerikaanse kampioenschap voor profgolfers werd zondag in een play-off gewonnen door de Amerikaan Larry Nelson. Tegenstander was zijn landgenoot Lanny Wadkins. Beide spelers waren met een onder par op 287 geëindigd. In de 'Sudden Death Play-off' won Nelson reeds op de eerste hole.

AC Milan weigert spelers vrij te geven

Gullit en Van Basten niet naar interland Nederland-Belgie

MILAAN — AC Milan weigert Ruud Gullit en Marco van Basten vrij te geven voor de vriendschappelijke interlandwedstrijd Nederland - Belgie, op 9 september in Rotterdam. De nieuwe werkgever van de Nederlandse internationals wil het tweetal niet missen in de laatste fase van de voorbereiding op de Italiaanse competitie, die vier dagen later voor Milan in en tegen Pisa start.

Volgens woordvoerder Sussini van de Italiaanse club zijn Van Basten en Gullit geheel met de opstelling van Milan eens. "Zij zullen ook vragen in Italie te mogen blijven", aldus de perschef. AC Milan zal volgens Sussini slechts voor een wedstrijd dwars liggen. Voor de andere interlands van Oranje dit seizoen ziet hij geen enkel probleem.

AC Milan riskeert met de weigering de contractueel vastgelegde boete van honderdduizend gulden, als een speler niet wordt vrijgegeven voor een interland. Welke sanctie de KNVB zal plaatsen tegenover de weigerachtige houding van Van Basten en Gullit, is onduidelijk.

De KNVB wilde vrijdag niet officieel reageren op de mededeling uit Milaan. De bond heeft AC Milan een telex gestuurd met de precisering van vijf van de zeven interlands, waarvoor het tweetal dit seizoen beschikbaar moet zijn. De KNVB heeft daarop nog geen enkel antwoord ontvangen.

AC Milan moet volgens de bond Gullit en Van Basten afstaan voor twee vriendschappelijke wedstrijden, tegen Belgie (9 september) en Engeland (23 maart), en drie kwalificatie- duels voor de Europese titelstrijd, tegn Polen (14 oktober), Cyprus (28 oktober) en Griekenland (16 december).

De KNVB heeft in de transferovereenkomst van Gullit en Van Basten laten opnemen, dat het duo voor nog eens twee wedstrijden moet worden vrijgegeven. "Dat zullen normaal gesproken oefenwedstrijden zijn in mei, als het Nederlands elftal zich plaatst voor de eindronde om het Europees voetbal- kampioenschap in West- Duitsland", aldus woordvoerder Wim Jesse.

De boeteregeling dient te worden uitgebreid met een speelverbod, opgelegd door de Fifa, zo meent de KNVB. Dat is volgens de Nederlandse bond, gesteund door de collega- organisaties uit Denemarken en Belgie, onderhand een noodzaak om het vertegenwoordigende voetbal op peil te houden.

Bondscoach Rinus Michels zal volgende week contact opnemen met Van Basten en Gullit.

WK-voetbal 1990 begint in maart

ZURICH — De kwalificatieronden voor de wereldtitelstrijd voetbal van 1990 beginnen op 1 maart van het volgend jaar. Eind november 1989 moeten de wedstrijden uit de voorronden gespeeld zijn, aldus een mededeling van de wereldvoetbal- federatie, de Fifa, vrijdag.

De loting voor het kwalificatie- toernooi, dat uit 158 kandidaten 24 deelnemende landen voor de eindstrijd in Italie moet opleveren, wordt op 12 december in Zurich gehouden. Het toernooi in Italie duurt van 9 juni tot 8 juli.

De Europese voetbal- teams hebben veertien van de 24 plaatsen te verdelen, daarbij is het automatisch geplaatste gastland Italie. Zuid- Amerika kan naast titelverdediger Argentinie drie deelnemers afvaardigen. De nummer drie van de Zuidamerikaanse voorronden moet het opnemen voor een plaats in het eindtoernooi tegen de groepswinnaar van Oceanie, waarbij om politieke redenen Israel ook weer is ingedeeld. Voor de plaatsing in het toernooi van 1986 moest de Oceanische vertegenwoordiger nog voetballen tegen een Europees land, Schotland. Voor Afrika, Azie en Concacaf (Noord- en Midden- Amerika en het Caraibisch gebied) zijn telkens twee plaatsen in Italie beschikbaar.

Busch verbetert horden-record

POTSDAM — De Oostduitse Sabine Busch heeft op de tweede dag van de Nationale kampioenschappen in Potsdam het wereldrecord op de 400 meter horden verbeterd. Busch noteerde 53,24 seconden. De 24- jarige Busch was acht- honderdste seconden sneller dan Marina Stepanova uit de Sovjetunie. Het oude record dateerde van de Europese titelstrijd van 1986 in Stuttgart.

Boksers raken slaags met demonstranten

INDIANAPOLIS — De lange reeks doping- schandalen en rellen bij de Pan- Amerikaanse Spelen in Indianapolis heeft een vervolg gekregen. Cubaanse boksers en hun begeleiders gingen op de vuist met bezoekers, die tegen het bewind van Fidel Castro demonstreerden.

Bij de vechtpartij raakten twee personen gewond. Omdat de organisatie niet kon vaststellen wie het handgemeen had veroorzaakt, werd geen van de boksers gestraft. Politiechef Paul Annee dreigde echter dat de betrokkenen bij een herhaling zullen worden gearresteerd. Ook tijdens een basketbal- wedstrijd en in een spelershotel zou tegen de Cubaanse regering zijn gedemonstreerd.

Willaarts maakt eerste doelpunt voor Borussia

MONCHENGLADBACH — Eric Willaarts heeft zijn eerste doelpunt voor Borussia Monchengladbach gemaakt. De 25-jarige spits kreeg na de zware nederlaag van zijn team tegen VFB Stuttgart (0-6) opnieuw een plaats in het basiselftal in de thuiswedstrijd tegen Leverkusen. Nadat Borussia door een treffer van Tauber in de eerste helft op achterstand was gezet, zorgde de ex- speler van Utrecht in de tweede helft met het hoofd voor de gelijkmaker. Willaarts rondde een voorzet van invaller Budde met een scherpe kopbal af. Beslissend het duel een kwartier voor het einde met een draaibal. Beide teams maakten het tamelijk bont. De scheidsrechter deelde maar liefst negen gele kaarten uit, een voorlopig seizoenrecord.

Nurnberg en Borussia Dortmund bleven voor 40.000 toeschouwers op 0-0 steken.

Goud voor Braziliaanse voetballers

INDIANAPOLIS — Brazilie heeft vrijdag bij de Pan- Amerikaanse Spelen het voetbal- toernooi gewonnen.

In de eindstrijd tegen Chili was een verlenging nodig om een winnaar aan te kunnen wijzen. In de eerste extra periode scoorde invaller Washington, Evair maakt er in het tweede kwartier 2-0 van. Was Brazilie voetballend net sterker, wat vechten betreft deden de ploegen nauwelijks niets voor elkaar onder. Vlak voor het eindsignaal van de reguliere speeltijd, haalde de Braziliaanse verdediger Nelsinho Medina onderuit. Dat was niet geheel tot genoegen van enkele Chileense reserves. Onder leiding van Pinto bestormden zij de boosdoener. De korte kloppartij leverde twee rode kaarten op, voor Nelsinho en Pinto.

Diehl wint etappe van Coors Classic

DENVER — De zeventiende etappe van de Coors Classic, van Estes Park naar Denver over 80,5 kilometer, is vrijdag gewonnen door de Westduitse baanrenner Volker Diehl. Hij versloeg in de eindsprint zijn landgenoot Andreas Kappes en de Nederlander Arjan Jagt.

Tom Cordes eindigde als tiende. In het algemeen klassement veranderde er weinig. De Mexicaan Alcala behield de leiderstrui met ruim drie minuten voorsprong op de Amerikaan Jeff Pierce.

Bij de dames ging de dagzege naar de Canadese Brunet. Belangrijker was het uitvallen van de Italiaanse Maria Canins. De nummer twee in het klassement was betrokken bij een valpartij en moest daarna de strijd staken. De Francaise Jeannie Longo bleef eerste in het algemeen klassement.

WILLEMSTAD — Op 11, 12 e[n] 13 september zal een groot aant[al] Venezolaanse rally- rijders, aa[n]gevuld door ongeveer een half d[o]zijn Curaçaose autosport- equ[i]pes, deelnemen aan een auto- ra[l]ly die in Venezuela begint en [op] Curaçao eindigt. Plannen daa[r]toe zijn reeds geruime tijd in on[t]wikkeling en werden kort gelede[n] afgerond. De rit draagt de naa[m] "Primer Rally de Integracion d[el] Caribe", waarmee de organisat[o]ren beogen het "geïntegreerd[e]" karakter van de rally te ben[a]drukken. Organisator van h[et] autosport- evenement is de Ven[e]zolaanse "Organizacion Corr[e]caminos", die het Venezolaan[se] televisie- station "Venevision" het alleenrecht verstrekte om va[n] de rally televisie- opnamen te ma[]ken en deze uit te zenden in h[et] sport- programma "Deportiv[o] Venevision". Mede- organisat[o]ren van het Venezolaans- Cur[a]çaose gebeuren, zijn het Curaçao Toeristen- bureau en de Autom[o]biel Club Curaçao. Op de foto e[n]kele vertegenwoordigers van d[e] organiserende instanties tijden[s] een in Venezuela gehoude[n] persconferentie over de tweelan[]den- rally, met vlnr Gilbert Mau[]ricia van het Curaçaos Toeristen[]bureau, voorzitter van de Organi[]zacion Correcaminos Honori[o] Barrios, Gonzalo Lopez Silve[r] van het sport- programma va[n] Venevision en Pascual Monaste[]rio van de Ferrys del Caribe, di[e] belast zal zijn met het zee[] transport van de deelnemers e[n] hun wagens van en naar Ven[e]zuela.

Evert naar halve Toronto-finales

TORONTO — Chris Evert [is] er zonder problemen ingeslaag[d] de halve finales bij het tenni[s]toernooi in Toronto te bereike[n]. De Amerikaanse, eerste op d[e] plaatsings- lijst, versloeg de C[a]nadese Helen Kelesi met 6-2, 6[-]0.

Kortsjnoi verliest afgebroken partij tegen Torre

BELGRADO — Vikt[or] Kortsjnoi heeft de kans voor[]laten gaan zaterdag al zeker [] zijn van een plaats in het kand[i]daten- toernooi. De Zwitser[se] grootmeester verloor zijn af[ge]broken partij uit de veertiend[e] ronde van het Interzone- schaa[k]toernooi in Belgrado tegen de F[i]lipijn Torre. In de laatste ron[de] heeft hij desondanks tegen d[e] Bulgaar Inkiov aan een remi[se] genoeg het toernooi te winnen.

BONAIRE AGENDA

[PO]LITIE: 8000
[BR]ANDWEER: 8222
[TA]XICENTRALE: 8845
[HO]SPITAAL: 8900

[PON]DFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 zondag gesloten.

[OP]ENBARE BIBLIOTHEEK
(**[Ope]ningstijden** voor het publiek)
[Maa]ndag en donderdag van 14.00-18.00 dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ [14.0]0-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

(**[Ope]ningstijden** voor lezers)
[Woe]nsdag van 14.00-19.00 uur.

[PO]STSLUITING: maandag t/m vrijdag [aan]getekende stukken 15.45 uur; gewone [stuk]ken 16.30 uur.

[SER]VICE CLUBS
[Kiw]anis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel [Bon]aire.
[Lion]s: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
[Rou]nd Table: elke tweede maandag - [...]centrum Terra Corra.
[Rot]ary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

[KAN]TUURSKANTOOR EN BEVOLKING: [08.0]0-12.00/14.00-15.30 uur loketten geo[pend].

[BIJB]EKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging [...]an gelieve contact op te nemen met de [...] Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

[NAU]TIECLUB (Weg naar Willemstoren): [av]ond op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za[terda]g van 12.00-24.00 uur.

[SPR]EEKUUR (gezaghebber): elke donder[dag] van 09.00-11.00 uur op het Be[stuu]rskantoor, Kralendijk; laatste donder[dag] van de maand van 10.00-12.00 uur te [Rinc]on.

[...]OLISHI (tel.: 8198): verzameling Bo[nair]aanse schelpen en koraal; open van [maan]dag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Nikiboko Zuid 3.

[...] openingstijden slachthuis maan[dag] t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-[...]0 uur en donderdag en vrijdag van [...]-11.00/11.30-14.30 uur.

[KER]KDIENSTEN
[St.] Bernarduskerk Kralendijk: [Dage]lijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
[Pr]omotokerk Antriol: [Dag]elijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
[Lu]dovicuskerk Rincon: [Dag]elijks, ook zondag, 19.30 uur.

[A]rmband verdwijnt

[K]RALENDIJK — Door M.S. [we]rd bij de recherche aangifte [ged]aan van diefstal van een gou[de]n armband ter waarde van [ru]im achthonderd gulden. Op 26 [...] werd de armband door M.S. [op]geborgen in het nachtkastje. [To]en hij deze half augustus weer [wi]lde pakken was ie verdwenen. [Er] zijn geen sporen van inbraak [gev]onden. Door de recherche [wo]rdt een onderzoek ingesteld.

PHILIPSBURG — De vreem[de]lingen dienst hield in samen[we]rking met andere eenheden [van] de politie een controle op ille[ga]le personen. Zesentwintig per[so]nen werden gearresteerd en [va]stgehouden om gedeporteerd worden.

Verschillende Antilliaanse eilanden bevinden zich al in gevaren-zone

Bedacht: lawaai- verslaving kan levensgevaarlijk zijn

KRALENDIJK — Personen die verslaafd zijn aan lawaai, de audio-narcomanen, kunnen lijden aan een latente drift tot zelfvernietiging of auto-destructie. Er is slechts een ongecontroleerde psychologische vonk nodig om het zelfvernietigingsmechanisme in werking te stellen. In samenlevingen waarin het stress-niveau hoog is, komt auto-destructie meer voor dan in leefmilieus die rustiger zijn en gemoedelijker van aard.

Dit zegt de geluidsexpert Rudy Bedacht, die zich baseert op audiologische gegevens, afkomstig van Zwitserse wetenschappers. Bedacht meent dat zelfs leken op autiologisch gebied de gevolgen kunnen vaststellen van excessieve acoustische signalen op de psycho-somatische structuur van de mens. Bedacht wijst bijvoorbeeld op verkeersongelukken met dodelijke afloop, waarbij de bestuurder van het fatale voertuig de radio zo hard had aanstaan, dat zijn reactievermogen werd verminderd, zodat hij of zij niet snel genoeg de dreigende verkeerssituatie kon interpreteren.

Helaas nemen veel automobilisten aan het verkeer deel onder geluidsdruk van een hoog aantal decibellen, geproduceerd door de radio van hun voertuig. Zulke lawaai verslaafden hebben minstens 85 decibel nodig om zich in hun auto prettig te voelen. Voegt men daarbij de 70 of meer decibellen van drukke verkeerswegen, dan is zo'n automobilist bezig onder de druk van minstens 150 decibel aan het verkeer deel te nemen. Als men nu weet, dat geluidsdruk van 120 decibel reeds de pijngrens betekent voor iemand met een normaal psychisch-somatisch gestel, en dat blootstaan aan 140 decibel gevaar inhoudt voor blijvende gehoorschade, dan kan men begrijpen welk verkeersrisico de rijdende audio-narcomaan wel is.

De zelfvernietigingsdrift als een gevolg van de consumptie van overmatige acoustische impulsen in de auto, thuis, op het werk, tijdens recreatieactiviteiten, wordt door het individu niet als zodanig onderkend, omdat men ten eerste niet geleerd heeft die te onderscheiden en ten tweede omdat die overschaduwd wordt door luistermoeheid. Dit laatste neemt geleidelijk aan toe en kan zelfs worden verdrongen door audio-exhibitionistisch gedrag dat vooral manifest is bij mannen die hun machismo willen bewijzen, aldus Bedacht.

Veel auto-ongelukken, met of zonder dodelijke afloop, zijn het gevolg van dit audionarcisme dat is een overdreven egocentrische levensstijl, ondersteund door de sensatie, het "high" zijn, tengevolge van acoustische invloeden op lichaam en geest. Rudy Bedacht zegt dat de gesignaleerde problematiek kan worden aangepakt door een publiciteitscampagne, zodat de bevolking zich beter kan wapenen tegen misbruik van geluid. In een tweede fase zou kunnen worden overgegaan tot het benoemen van personen die de taak hebben op te treden als geluidspolitie, of om het vriendelijker te zeggen, audio-informanten, die geen procesverbaal opmaken, maar corrigerend en pedagogisch te werk gaan. Onwetendheid (audio-analfabetisme) kan men in de eerste plaats niet gaan bestraffen, aldus Bedacht.

Indien van overheidswege niet tijdig op pedagogische wijze wordt opgetreden tegen het lawaai in de samenleving, zullen er doden blijven vallen tengevolge van het acoustisch affect van de zelfvernietiging, dat in het onderbewustzijn van mening aan hoge decibellen verslaafde gemotoriseerde weggebruiker op de loer ligt. Een verergering van de situatie zal optreden, en is helaas al in proces, aangezien de prikkeldrempel steeds hoger wordt, hetgeen wil zeggen dat er meer lawaai moet worden geproduceerd om tegemoet te komen aan de behoefte van de consument.

Volgens de wet van Weber bestaat er een constante verhouding tussen de prikkel en de versterking die eraan moet worden toegevoegd om vermeerdering te verkrijgen van intensiteit. Voor geluid is die verhouding 1 tot 4. En verschillende eilanden van de Nederlandse Antillen bevinden zich al in de gevarenzone, aldus Bedacht.

KRALENDIJK — Vrijdagmorgen arriveerde op de Flamingo luchthaven van Bonaire een groep reisagenten uit negen Europese landen, die momenteel op uitnodiging van de KLM Curaçao, Aruba en Bonaire bezoeken. Op de luchthaven werd de groep welkom geheten door vertegenwoordigers van het Toeristenbureau en de hotels.

Tijdens het bezoek van de reisagenten zal er een intensiefprogramma worden afgewerkt dat een goed idee geeft van de aantrekkelijkheden en de mogelijkheden van Bonaire. Vrijdagavond bood de eilandelijke overheid een cocktailparty aan, waarbij ook aanwezig was de directeur van de KLM op de Antillen, Theo Pielage, die daarvoor speciaal naar Bonaire was gekomen. Vanavond — zaterdag — zal als gebruikelijk Hugo Gerharts als vertegenwoordiger van de ALM en de KLM eveneens een ontvangst aanbieden.

De reisagenten zijn ondergebracht in Bonaire Beach hotel, maar zullen ook aan de andere hotels en duikscholen op Bonaire een bezoek brengen. De Europese groep reisagenten wordt begeleid door R.S. Oort en H.G. Sluis. Bij de foto een overzicht van de wel zeer grote groep reisagenten, met op de voorgrond knielende de vertegenwoordigers van de hotels en het Toeristenbureau.

Verblijdende terugkeer van Amerikanen en ook meer Venezolaanse bezoekers

Aanzienlijke verbetering in toerisme

KRALENDIJK — De maand juli heeft een opvallende verbetering gebracht in het aantal toeristen dat Bonaire bezocht heeft. In vergelijking met het voorgaande jaar kwamen maar liefst 473 toeristen meer aan op het eiland. Een verhoging van 24,2 procent. Ook de Amerikaanse markt is zich aan het herstellen terwijl het aantal Canadese toeristen merkbaar is gedaald.

De Amerikanen zijn altijd de grootste groep buitenlandse toeristen geweest die naar Bonaire kwamen. Zelfs de plotselinge daling van het aantal Amerikanen bracht daarin geen verandering, maar had wel een sterke invloed op de totalen. De afgelopen maand echter kwamen er in vergelijking met het vorige jaar bijna drieduizend Amerikanen meer, terwijl het totaal aantal Canadezen 35 personen was. In de eerste zeven maanden van 1986 brachten 17.538 toeristen een bezoek aan Bonaire. Dit jaar waren dat er 18.521 en dat betekent over de eerste zeven maanden van het jaar een percentage verhoging van 5,6%. De verblijdende terugkeer van de Amerikaanse toerist heeft wel zijn reden en zal in de nabije toekomst zeker nog aanzienlijker worden, wanneer de non stop vlucht tussen Bonaire en New York begonnen zal zijn.

Opvallend is ook het herstel van het Venezolaanse toerisme. Deze maand 197 bezoekers in tegenstelling tot vorig jaar toen 116 Venezolanen een bezoek aan Bonaire brachten. Over de eerste zeven maanden zelfs een stijging van 812 naar 1068 toeristen uit het buurland. Argentinië en de rest van Zuid Amerika laten het afweten. Niet alleen in de maand juli een achtergang, maar eveneens over de eerste zeven maanden van het jaar. Nederland blijft langzaam maar gestadig stijgen. De belangstelling — vermoedelijk mede door de gunstige koers van de gulden — blijkt percentagegewijs uitgedrukt bijna twintig procent hoger dan het voorgaande jaar. Een stijging van 1675 Nederlandse bezoekers naar 1986. Ook de Duitsers blijven het pad naar Bonaire vinden. Er is zelfs enige verhoging hoewel het aantal Duitsers toch niet opvallend groot is. Over de eerste zeven maanden van 1986 werden er 200 Duitse toeristen geteld. Voor 1987 was dat 246, een stijging dus van 23 procent.

Uit Bonaire aans diefstallen en inbraken-rapport

Zakenman verliest onderweg fiets en toerist bestolen

KRALENDIJK — Door het forceren van een houten raam verschafte onbevoegden zich toegang tot een woning aan de Papa Cornesweg. Uit een kledingkast in de slaapkamer nam men een zwarte tas weg met daarin zevenhonderd gulden, een paspoort en een identificatiebewijs ouderdomspensioen.

De zakenman L.Y. die een winkel drijft aan de Kaya Korona, meldde de recherche de vermissing van één doos met inhoud. L.Y. verklaarde, dat hij op het vliegveld zeventien dozen met spullen had opgehaald. Bij de zaak aangekomen waren er nog maar zestien stuks over. In de verdwenen doos zat een fiets met een waarde van bijna tweehonderd gulden. Tot nu toe is het een raadsel hoe de diefstal in zijn werk is gegaan.

Wederom werd er door een toerist aangifte gedaan van diefstal. Deze maal werd er veertig dollar weggenomen uit een bij Onima geparkeerd staande auto. De dief of dieven waren alleen geïnteresseerd in geld, want een in de auto liggende camera liet men ongemoeid. De politie vindt het een kwalijke zaak dat er een toenemende criminaliteit is waar te nemen. Zeker gezien het feit, dat men op deze manier de toeristen een slechte indruk meegeeft van Bonaire. De politie is dan ook van plan om aan deze slechte ontwikkelingen paal en perk te stellen.

[B]estedingsoverleg op Statia

[H]avenproject is rond, principe fiat [v]oor watervoorzieningsproject

[S]INT EUSTATIUS — Het [ha]venproject van St. Eustati[us] zal naar verwachting be[gi]n volgend jaar aanbesteed worden, zo werd overeengekomen tijdens het bezoek van minister J. de Koning, minister van Arubaanse en Antilliaanse zaken en minister van Ontwikkelingssamenwerking F. Christian, gevolmachtigde minister G. Hernandez en de vertegenwoordiger van Nederland Lambert de Jong aan St. Eustatius.

Het surplus voor het volkshuisvestingsprogramma, het visserijproject, het slachthuis en een wegproject zijn goedgekeurd. Eveneens werd goedkeuring gekregen voor de voorbereidingskosten voor het "Solid wate garbage landfill" project en voor een project om de erosie van de klifwanden tegen te gaan.

De bespreking die in een zeer goede sfeer verliepen resulteerde ook in een principe goedkeuring voor het watervoorzieningsprogramma, waarbij men het boren naar water en het onderzoek naar kwaliteit en kwantiteit voorlopig goedkeurde. De definitieve goedkeuring wordt echter in september verwacht.

PHILIPSBURG — De man R.S. die te Pondfill woont maakte melding van Joyriding met een huurauto met het kengetal R-1617 die hij in de Frontstreet had geparkeerd vlak voor de katholieke kerk.

[V]oetganger [a]angereden

PHILIPSBURG — Dinsdag[m]orgen had op de Illidge Road [ee]n ongeval plaats doordat de [vo]etganger P.L. onbehoedzaam [d]e weg overstak en door een pas[se]rende auto werd aangereden. [D]e man klaagde over hoofdpijn [e]n was gewond aan zijn voor[ho]ofd. Hij werd met de ambulan[ce] naar het hospitaal vervoerd en [ko]n na behandeling weer huis[w]arts keren.

[A]ktetas en geld [b]uit bij inbraak

PHILIPSBURG — In de nacht [va]n donderdag op vrijdag was er [ee]n inbraak in een huis op de [B]ougainville Road. De zaken[m]an R.L. vertelde de politie dat [ie]mand door het verwijderen van [en]kele shutters was binnenge[d]rongen en een akte tas had [m]eegenomen, waarin persoon[li]jke papieren zaten en een [ge]ldsbedrag van duizendtwee[h]onderd Amerikaanse dollars. [D]e man werd naar de recherche [v]erwezen om een officiele aan[kl]acht in te dienen.

Resultaten bestedings-overleg

Fiat voor de werkboot en herstel protestante kerk

KRALENDIJK — Bij het laatste bestedingsoverleg afgelopen week tussen het BC en de Nederlandse minister drs Jan de Koning is een aantal nieuwe projecten op tafel gekomen. Enkele van de projecten werden reeds geaccentmeerd door het vorige Bestuurscollege, maar verder afgewerkt door het huidige BC.

Dat leverde overigens een complimentje op van de Nederlandse bewindsman, die vond dat het nieuwe BC en met name gedeputeerde Ramoncito Booi verwonderlijk snel in de reeds bestaande en nieuwe projecten gewerkt had. Een van die nieuwe projecten is de werkboot waarvoor in augustus 1985 het projectdossier werd opgesteld. Eind februari 1986 werd het project door tussenkomst van de gevolmachtig minister mr G. Hernandez voor financiering aangeboden. De totale projectkosten bedragen Nafl. 680.000,-. De minister van Antilliaanse Zaken bleek weinig moeite te hebben om akkoord te gaan met dit voor Bonaire belangrijke project, dat een onderdeel is van het totale masterplan van de Bonaire haven, dat binnenkort in eerste fase uitgevoerd zal worden.

Het gebouw van de Protestantse kerk in Kralendijk — tegenover het Bestuurskantoor — is in verval. De kerk heeft echter een duidelijk monumentale waarde en is dringend aan restauratie toe. Al in eerder stadium is dit project ter sprake geweest, maar vooral door de enorme prioriteit die er gesteld werd voor de renovatie van het waterleiding buizenstelsel en de vernieuwing van het WEB NV, werd de restauratie van de Protestantse kerk steeds weer uitgesteld. In september 1985 werd er wederom een projectdossier opgesteld, dat in april 1987 werd ingediend. Minister Jan de Koning kon zich ook hiermee verenigen en ging accoord met de financiering van het project tot een schenking van 100 procent. De totale kosten bedragen Nafl. 393.000,-. De financiering zal door SEC fondsen plaatsvinden.

Sintmaartense gevangenis 2,8 miljoen duurder dan gedacht

PHILIPSBURG — De nieuwe gevangenis voor St. Maarten waar voor de werkzaamheden aan de infrastructuur inmiddels zijn begonnen, is 2,8 miljoen gulden duurder uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd was. Tijdens zijn bezoek aan St. Maarten heeft minister Jan de Koning zijn goedkeuring aan dit project dat nu op bijna dertien miljoen gulden komt. De aanbesteding heeft plaats in september, terwijl met de bouw begonnen zal worden in januari van het volgend jaar. Het bouwwerk zal twee jaar in beslag nemen.

Peuter bijna in zwembad verdronken

PHILIPSBURG — De politiepatrouille werd geroepen naar Castle Cove Inn te Point Blanche, waar een kind van vier jaar aan de rand van het zwembassin gesliped was en in de pool viel, waardoor ze bijna verdronk. Ze was ook gewond aan het hoofd. Ze werd per ambulance naar het hospitaal gebracht, waar ze ter observatie werd opgenomen.

Scorers zijn al in actie gekomen

Oproep BOVOBO voor volleyball medewerkers heeft succes

KRALENDIJK — Eind vorige week verkeerde de competitie van de Bonaireaanse Volleybal Bond (Bovobo) in gevaar aangezien het tekort aan score tellers en scheidsrechters zo nijpend werd, dat de wedstrijden niet gespeeld konden worden. Een oproep aan belangstellende sportliefhebbers bleek voldoende resultaat te geven.

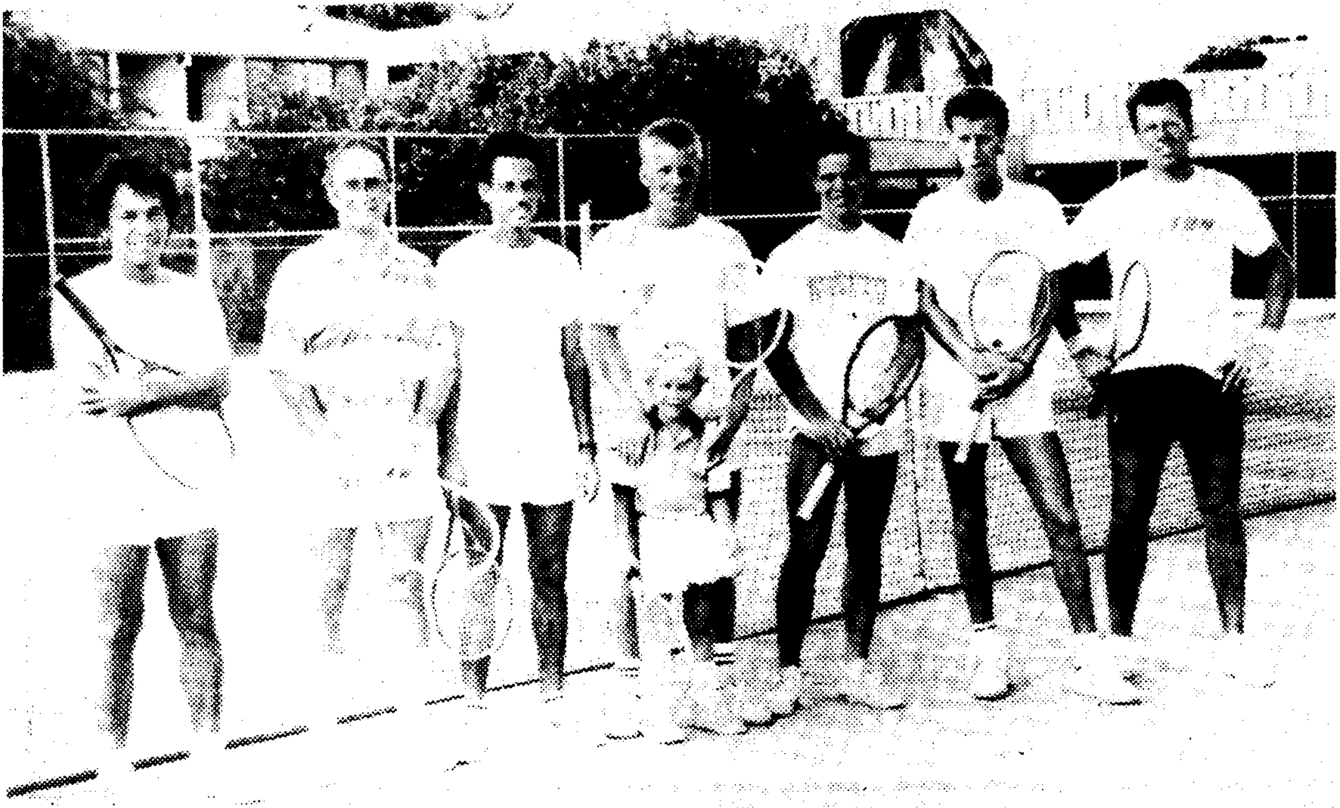
Het lag in de bedoeling dat de liefhebbers verleden week zondag les zouden krijgen in het tellen van de scores. Dat gebeurde door Lilian Domacasse die niet minder dan vijftien score tellers uitleg kon geven van de werkzaamheden tijdens de wedstrijden. De afgelopen week waren al enige van de nieuwe scorers werkzaam.

Ook de cursus voor scheidsrechter — die uiteraard langer duurt dan voor de score tellers — lijkt enige cursus te gaan krijgen. Twintig kandidaten hebben zich opgegeven voor de cursus. Het ziet er volgens de Bovobo voor de toekomst gunstig uit en men verwacht voorlopig geen enkel probleem met scheidsrechter of scorer tellers tekort. Vooral omdat de meesten die zich opgegeven hebben ook relatief jong zijn.

KRALENDIJK — Drie Nederlandse tennisspelers die in hun land tot de top 30 behoren, hebben samen met hun trainer Mark Bishops een bezoek gebracht aan Curaçao en Bonaire. Op Curaçao hebben zij enkele wedstrijden gespeeld, waar de wedstrijd tussen de Antilliaanse kampioen, de van Bonaire afkomst Robby Domacasse en de tot de beste spelers van Nederland behorende Armand Kusters, de hoofdmoot betekende. Kusters wist deze ontmoeting te winnen met 6-1 en 6-1.

Op Bonaire speelden ook de overigen hun partijtje tegen de plaatselijke tenniskrachten Chuoy Gonzalez, Jan van Tilburg en Rudy Domacasse. De lokale spelers kregen een duidelijk lesje van de jonge Nederlandse tennissers, waarbij Jan van Tilburg van zijn naamgenoot Ronald van Tilburg met 9-6 van het net werd gestuurd, terwijl Armand Kusters ook tennisleraar Rudi Domacasse met 9-1 terugverwees. De wedstrijd was als proset tournooi opgezet.

Bij de foto van Bonaire (vlnr) Chuoy Gonzalez, Jan van Tilburg, Rudi Domacasse en de Nederlandse gasten Armand Kusters, Marcel Lammers en Ronald van Tilburg. Geheel rechts trainer Mark Bishops.

OPENBARE VERKOOP
Op dinsdag 25 augustus 1987 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore ... Polarisweg 31-33, ... ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Spanjer in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:
a. een perceel grond gelegen in het Stadsdistrict van Curaçao op "V..." ...

OPENBARE VERKOOP
Op dinsdag 27 augustus 1987 ... Polarisweg 31-33 ... "GOEDE HOOP" ...

ÑAPA

AMIGOE

Weekend Bijlage

ZATERDAG 29 AUGUSTUS 1987

PAGINA 5

OOK GEVORDERDE PLANNEN VOOR WAGENSPEL ''MAL PAIS''

Volgend jaar weer hier met jubileum-voorstelling

Acteur Henk van Ulsen is ''verslaafd'' aan Curaçao

ONLANGS VERBLEEF DE Nederlandse bekende acteur/regisseur Henk van Ulsen voor vakantie op Curaçao. Voor het eerst in de twaalf keer dat hij naar ''de West'' afreisde, was dat om ''lui uit te rusten''. Maar de nog altijd zeer actieve Van Ulsen, kon het niet nalaten ''plannetjes te smeden''. In april volgend jaar komt Van Ulsen wederom naar Curaçao. Een eiland waaraan hij zegt ''verslaafd'' te zijn. Ongewild, het overkomt hem zonder dat hij daar zelf invloed op heeft. Over zijn jubileum- voorstelling die hij volgend jaar in verband met zijn veertig-jarige carriere in Nederland op de planken zal brengen en waarvan hij ook op Curaçao een voorstelling zal geven, en zijn verdere plannen voor het Curaçaose ''openlucht theater'' sprak Hanneke van kouwen met hem.

Terwijl de naam Henk van Ulsen in Nederland een begrip is geworden omdat deze acteur en regisseur al veertig jaar in het vak zit en veel stukken op de planken heeft gebracht, is Van Ulsen ook op Curaçao geen onbekende. In 1953 kwam Henk van Ulzen voor de duur van een jaar naar de Antillen als ''toneelleider''. Hij was uitgezonden door Sticusa als opvolger van Paul Storm. Dat was de eerste kennismaking van Van Ulsen met Curaçao terwijl hij eigenlijk nog een ''groentje'' was in zijn vak omdat hij vier jaar daarvoor eindexamen had gedaan van de toneelschool in Amsterdam. Henk van Ulsen bereidde zich echter zeer goed voor op zijn ''avontuur in de West'' en volgde bijvoorbeeld een half jaar Papiaments- les bij Jules de Palm.

Acteur Henk

van Ulsen is

''verslaafd''

aan Curaçao

DE EERSTE KLAP

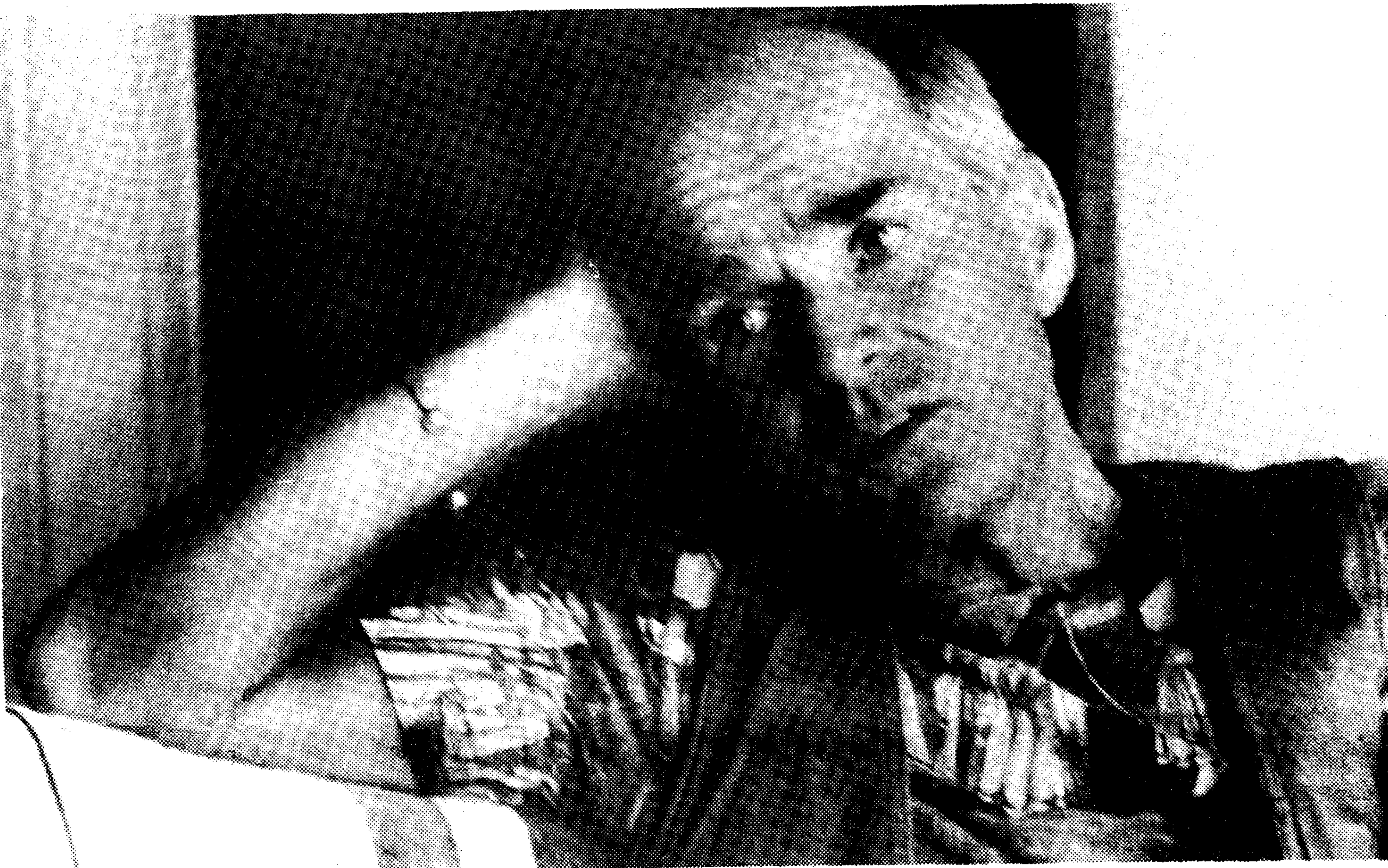
Teleurstellend was zijn verblijf op Curaçao zeker niet. ''De eerste klap was zo'n daalder waard dat ik sinds die tijd voortdurend terug blijf komen naar de Antillen.'' Dat is voornamelijk met theatervoorstellingen geweest of voor het geven van ''workshops''. Deze reizen kwamen tot stand door tussenkomst van de Sticusa, terwijl Van Ulsen ook wel naar Curaçao afreisde op eigen initiatief.

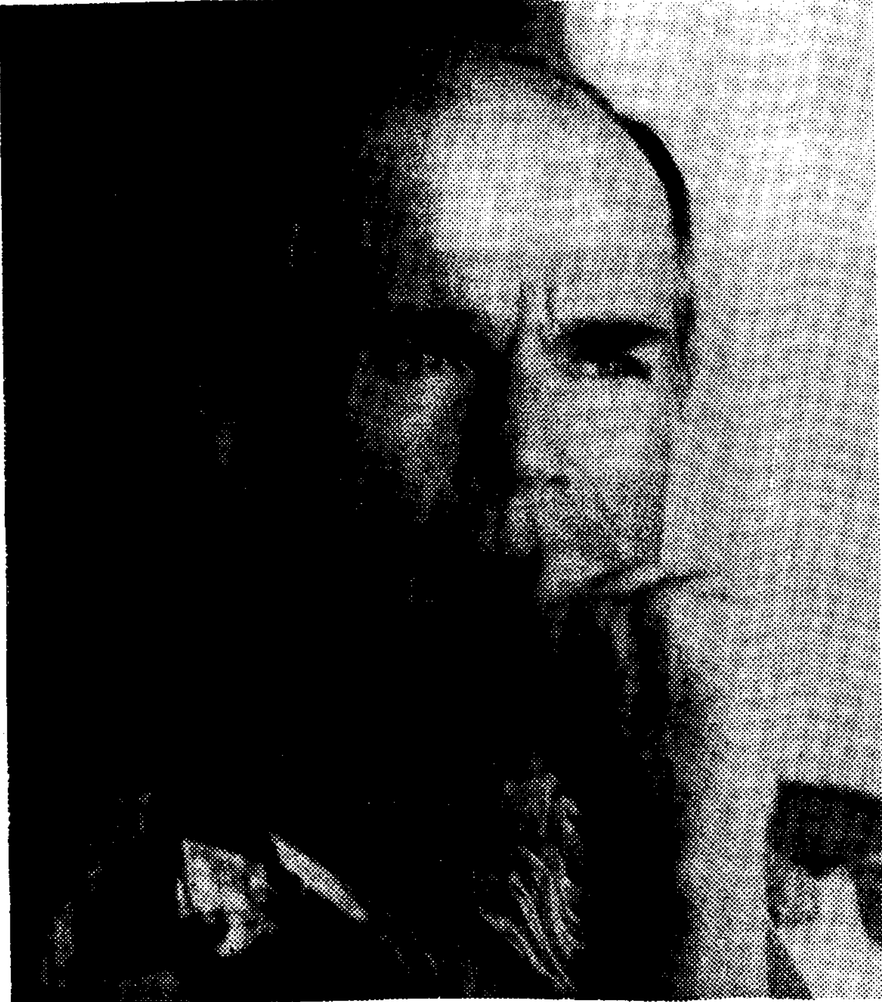
''Ik heb altijd mijn regiewerk en het lesgeven, gecombineerd met eigen optredens waarbij ik dan ook met Engelse vertalingen vanuit Curaçao doorreisde naar Caracas, Mexico, Colombia en dan vaak via New York weer terug naar Nederland.'' Dan kwam Van Ulsen als een ''herboren mens terug op vaderlandse planken'', met hele nieuwe ervaringen.

VERSLAAFDHEID

''Ik heb een moeilijk onder woorden te brengen gevoel voor Curaçao, maar wie zit daar niet mee?'', zo mijmert Van Ulsen over de vraag wat Curaçao voor zijn persoonlijkheid en zijn werk betekend heeft. ''Je ziet steeds het gevecht van de mensen met hun gevoel voor Curacao. Een gevoel dat je niet kunt definieren en ik denk dat hoe vaker je hier komt hoe erger dat wordt.'' Een soort van verslaafdheid misschien, zo probeer ik hem te helpen bij het zoeken naar een omschrijving van zijn ''liefde'' voor het eiland. ''Ja, maar dan een soort van verslaafdheid die je wordt opgelegd. Hier ontkom je niet aan, het is onafwendbaar.'' In zijn werk moet die verslaving volgens Van Ulsen enigszins tot uiting zijn gekomen. Maar veel meer nog in zijn denkwijze: ''Die is nu heel wat minder eng dan alleen maar Nederland, laat ik het zo maar heel eenvoudig stellen'', aldus Van Ulsen.

Iedere keer dat Van Ulsen op de Antillen is, wordt hem gevraagd of hem het eiland niet tegenvalt of hij niet vindt dat het hier veranderd is. ''Dan ben ik geneigd na een week te zeggen 'nee' omdat ik proef uit de vraagstelling ''het valt je zeker wel tegen want het valt ons tegen''. Vooral bij mensen die hier altijd gewoond hebben, die zien hoe de teruggang der dingen is en dat is niet misselijk.'' Toch erkent Van Ulsen dat het soms een beetje tegen valt, ''dat vind ik heel verdrietig. Ik vind Curaçao ook een van de zwaarmoedigste plekken ter aarde.'' En op mijn vragend zwaarmoedig?, komt een overtuigd ''o ja''. Twijfelend en met grote tussenpozen komt de uitleg daarvan. Van Ulsen vindt het moeilijk om die gedachten onder woorden te brengen: ''Zwaarmoedig in de zin van... ik vind bijvoorbeeld de Juliana brug te hoog, daar is iets mee. Het is net alsof Curaçao over een heuvel heen moet om de andere kant te halen maar er zit iets onnatuurlijks in de hoogte daarvan. Het is opboksen tegen de bierkaai. De vrolijkheid van de mensen is zo dun, daar prik je zo door heen.'' De tegenstellingen zijn in vergelijking met vroeger, groter geworden, zo meent Van Ulsen.

EENZIJDIG

Het theater op Curaao heeft Henk van Ulsen jaren geleden in de kinderschoenen zien staan. Hoe is dat theater in de loop der jaren gegroeid? Is het volwassen geworden? ''Nou nee, inhoudelijk zeker niet. Ik denk dat het wel is gaan groeien maar heel eenzijdig. Ik moet dan onmiddellijk denken aan de collega's van mij in Amsterdam, die kijken min of meer neer op wat John Lanting doet met het Theater van de Lach. Een vrij banale, voor de hand liggende manier van mensen aan het lachen maken op basis van platvloersheid, middelmatig gedoe. Ik denk dat Melchior bijvoorbeeld -wiens voorstelling ik overigens nog nooit heb gezien maar ik weet dat het stampend vol is en heel vaak gespeeld wordt- dat zo'n man absoluut voorziet in een gigantische behoefte. Alleen het bedonderde is dat het niets meer biedt. Het heeft geen inhoud en dan kun je zeggen: die zalen vragen om geen inhoud. Die liggen in de beroemde deuk, die zijn gelukkig en die betalen er hun centen voor. De productie vaart er wel bij, wat ik ze van harte gun en ik vind ook dat ze daar nooit mee moeten ophouden. Wat ik wel vind is dat er toch Curaçaoenaars moeten zijn die stukken moeten brengen met meer inhoud. Waarbij ik die lach natuurlijk niet uitsluit. Integendeel, ik weet maar al te goed hoe groot de ''lachkracht'' is van de taal Papiamentu.

ER BROEIT WAT

Vanwege dat eenzijdige karakter dat Van Ulsen meent dat het theater op Curaçao heeft, vindt hij dit ''matig''. Zeker omdat Van Ulsen er van overtuigd is dat theater met meer inhoud, zeker aan zou slaan. De dag na het interview belt Henk van Ulsen mij echter op. Hij had de vorige avond, na ons gesprek, en ook die ochtend met verschillende mensen gesproken en was tot de ontdekking gekomen dat er wel wat ''broeit''. Dat er wel degelijk Antillianen bezig zijn met theater dat meer biedt dan alleen ''de beroemde deuk''. ''Dat zou ik graag in het interview opgenomen zien'', zo verzocht Van Ulzen omdat hij het niet terecht vond dat er een indruk gewekt zou worden dat hij het theater op Curaçao als ''leeg'' beschouwt terwijl er ondertussen positieve ontwikkelingen gaande zijn.

Voor de gemiddelde Nederlandse acteur en het gemiddelde Nederlandse repertoire is er, terecht, zo benadrukt van Ulsen, weinig belangstelling op het eiland. Niet alleen vanwege de taal maar ook omdat men weinig van de Nederlandse situatie af weet. ''Het zou ook erg elitair zijn om te denken dat ze hier op Nederlands toneel zitten te wachten. Een actrice als Mary Dresselhuys (die recentelijk nog met een voorstelling op de Antillen was- HVK) zal vanwege haar leeftijd en haar faam nog wel twee volle zalen trekken'', zo twijfelt Van Ulsen een beetje. Maar dan voegt hij er overtuigd aan toe: ''Kijk in mijn geval is het zo dat, omdat ik zo vroeg begonnen ben hier, nog steeds mensen ontmoet van het eerste uur, die toen speelden. Dus er zijn van verschillende lagen van tijd nog steeds mensen overgebleven. Ik word op straat ook vaak herkend, soms zelfs door mensen die ik absoluut niet meer ken. Ik bedoel daarmee dat de belangstelling voor de persoon Van Ulsen er misschien om een andere reden nog wel is. En daar wil ik ook voor zover het nog kan, me verdienstelijk in maken, er gebruik van maken.''

BEKENDE KRIEBEL

Van Ulsen kwam dit jaar voor het eerst om alleen een vakantie op het eiland door te brengen. Door de ontmoetingen met oude kennissen uit het vak, kreeg hij toch ineens weer ''die bekende kriebel'' in zijn bloed ''en ik dacht waarom doe ik nou niets hier'', aldus een lachende Van Ulsen. Volgend jaar april komt hij naar de Antillen met zijn jubileumstuk ''No Exit'', een theater- voorstelling over euthanasie. ''Maar dat vind ik te eenzijdig. Dat wil ik een beetje uitbreiden. Toen werd het plan geboren om ''Mal Pais'', de Papiamentse vertaling van het stuk ''Marieke van Nimwegen'' opnieuw, geactualiseerd, op de planken te brengen.''

Vrij snel nadat het idee geboren was, werden de plannen al concreter. Acteurs voor het stuk zijn er nog niet, maar Van Ulsen is voornemens een aantal audities te houden in april. Dat zal allemaal in heel korte tijd moeten gebeuren maar daar heeft Van Ulsen goede hoop over. Hij kijkt er ook echt naar uit: ''Ik vind het heel spannend. Vooral omdat het een herhaling is, ben ik wel benieuwd of dat lukt. Dat heb ik hier nog nooit eerder gedaan.''

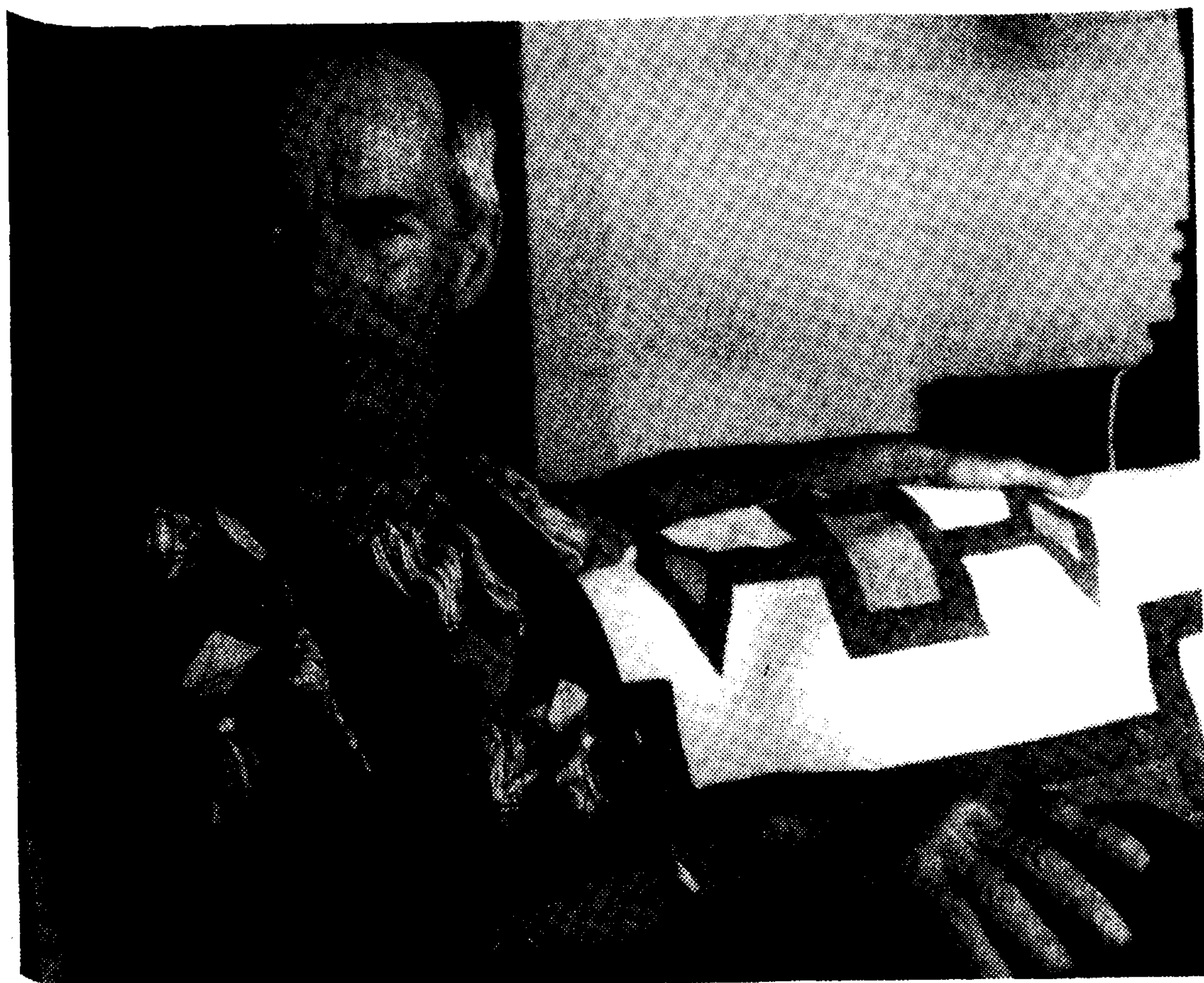
Omdat Van Ulsen toch vreest dat de mensen niet naar het theater zullen komen als daar een voorstelling als ''Marieke van Nimwegen'' gespeeld wordt, heeft hij voorgesteld dit toneelstuk dat geactualiseerd gaat worden door Ellis Juliana, wederom als wagenspel te presenteren. ''Ik stel me voor dat het mirakelspel van dat meisje dat met de duivel op stap gaat van Willemstad naar Caracas, dat dat het wel gaat doen. De schouwburg moet maar naar de mensen komen. Kijk, het wagenspel als zodanig in de openlucht, het zomaar komen aanrijden, de snoeren aansluiten en daar is het spel, dat is fantastisch. De acteurs komen naar de mensen toe in het dorp. Dat is heel leuk. Dat heeft toendertijd ongelooflijk goed gewerkt en ik denk niet dat die werking veranderd is. Toen stonden er moeders met kinderen aan de borst en aan de rokken, zich te bekruisigen als de duivel opkwam en Marieke te waarschuwen als hij achter haar stond. Heel spontaan. Ik hou heel veel van dat principe, dat naar de mensen toekomen, zowel op Banda Riba als op Banda Bou.''

EUTHANASIE

Euthanasie is het onderwerp van het Jubileumstuk ''No Exit''. Een moeilijk onderwerp dat in Nederland de laatste jaren weliswaar veel besproken is geweest, maar dat op Curaçao nog vrij onbekend is. Hoe denkt van Ulsen dat zo'n onderwerp hier zal aanslaan? ''Ik speel in dit stuk een wat oudere man die niet ziek is en dus niet om redenen van pijn of geestelijke gesteldheid redenen heeft om dood te willen gaan. Maar hij hangt de filosofie aan, dat hij op het hoogtepunt van zijn bestaan, zijn leven wil eindigen. In de poging om daar toe te komen, gaat de man een speciale kliniek in, ontmoet daar een jonge vrouw en zonder dat het stuk met een ordinaire bouquet- reeks romance eindigt, ontstaat er door de gesprekken over euthanasie een relatie waardoor beider leven totaal verandert. En ik denk zelfs, maar dat weet ik nog niet zeker, het ook niet plaatsvindt of in het midden gelaten wordt. Het is niet zozeer een pleidooi voor of een aanklacht tegen euthanasie maar er wordt gespeeld met het begrip en wat mensen daarmee doen. Het woord is zo beladen, zo als al die woorden zijn maar met de tijd veranderd dat vooroordeel is.'' Van Ulsen denkt ook wel dat het stuk het op Curaçao zou doen.

Vindt Van Ulsen veertig jaar toneel voldoende en gaat het na volgend jaar afbouwen worden? ''Ben je gek'', klinkt het antwoord zeer spontaan, ''nee, dóór! Ik zal niet zeggen zolang ik ademhaal maar ik ben een vitaal type.''

Hanneke van Kouwen

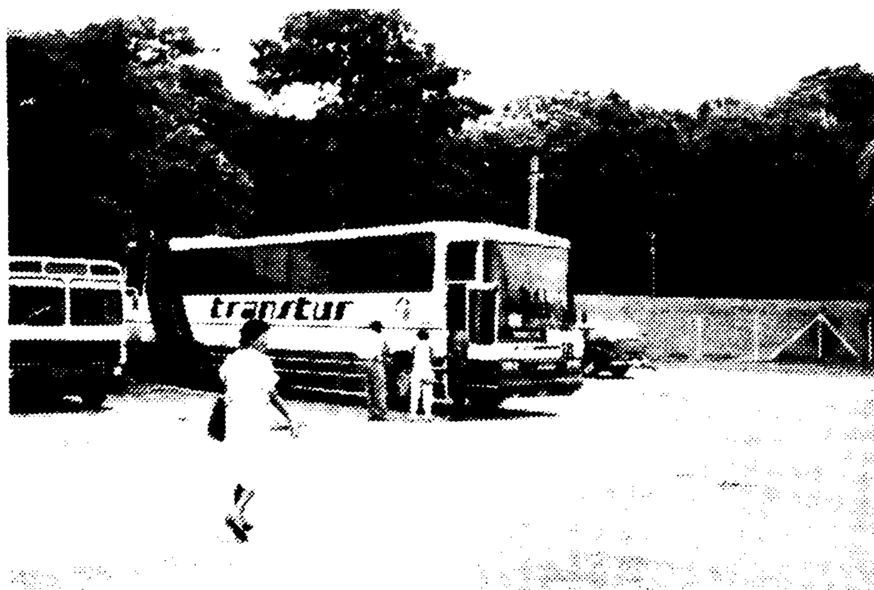

Un biahe pa Cuba

RESIENTEMENTE UN GRUPO di 28 turista di Kòrsou a bishitá Cuba riba un biaha turístiko, organisá pa ''Antilliaanse Reisvereniging''. Via Caracas a bula pa Habana riba 4 di yüli.

E programa itinerario a brinda un "tour" pa Habana Vieja, un ekskurshon pa Pinar del Río (parti mas oksidental di Cuba), un "tour" dor di e pueblo di Pinar del Río (fábrika di sigá), bishita na Valle de Viñales i na "Cueva del Indio".

E yegada na èrport di Habana ("José Martí") tabata den oranan di mardugá i e ambiente no tabata uno ku hende por a kompará ku un yegada na Caracas, San Juan o Miami. E èrport aki ta chikito, si nos realisá ku ta trata di e isla mas grandi di teritorio di Caribe. E no ta asina espasioso. Pero e "touring-car" ku tabata warda e grupo di turista pafó tabata uno ku basta komfort (èrko, asiento bunita, bar i twalet). Di èrport pa hotel tabata mas o menos mei ora.

..."touring-car" ku basta komfort...(1)

E dia siguiente a bai Habana Vieja. Na kaminda por a mira den ki mal estado mayoria di e kasnan ta (a lo largo di "Malecón", kanto di lamá). E airu di lamá, ku su salpeter, ta kome e muraya di e edifisionan aki laga nan tur distribí. E guia a duna splikashon di mil i un kos. Historia (for di tempu di Colon) a desplegá su mes pa e turistanan. A pasa den e barionman "kolonial" di Habana Vieja. Tabata un dia hopi kaluroso. Na final dje "gira" a sinta dal serbes of otro kos friu (pa baha set) na Palacio de Artesania Cubana.

E mes atardi (na kaminda pa hotel) algun turista a baha pa bai presensiá un representashon di e famoso Ballet Nashonal di Cuba (dir. Alicia Alonso) den Teatro García Lorca. Esaki tabata un espektákulo impreshonante. Aki por a sera konosí ku e beyesa di ekspreshon físiko i korporal di un nivel hopi halto. I pa un preis ku tur hende por paga! (e gobierno ta subsidiá e Ballet Nashonal aki enormemente).

...Tropicana: otro rumbera...(7)

Riba dia 7 di yüli a sali pa Pinar del Río. Na kaminda a bishitá Soroa, un lugá turístiko, kaminda tin un parke natural den e serunan. Den e "orquidiario" aki tin diferente sorto di mata i flor: di Afrika, Australia, Europa i Amérika Latina. Durante e almuerso (Soroa) tabatin un konhunto típiko, ku a basha su piesanman popular manera guaracha, son montuno, cha-cha-cha i guaguancó. For di e momento aki e èis duru entre e turistanan a kuminsá dirti. A kibra e seriedat un poko. Ora ku e grupo tabata "saboriando" su almuerso, un turista a lanta para i a manda un "saludo" staccato den direkshon di e kubanonan, sintá na un otro mesa: "Cuba, Cuba!". Imediatamanete despues e grupo di Kòrsou a grita na koro: "Ra, ra, ra!" Despues: "Curaçao, Curaçao!" Koro: "Ra, ra, ra!" Ora ku un par di e turistanan a aserká e konhunto, pa mira si na Cuba nan konosé tumba di Kòrsou, e konhunto a kuminsá "ko'i" ritmo di "Nos a sali paranda ku un pi'e ham", kantá pa algun di e grupo di Kòrsou. Rápidamente despues henter e grupo di Kòrsou i di Cuba tabata riba dansflur ta sakudí kurpa di ariba te abou.

Djei a sigui den "touring-car" pa Pinar del Río. E akogida na e hotel tabata plasentero. E guia (e biaha akí un hende muhé) a duna un splikashon di e programa pa e siguiente dia. E turistanan a haya un pelíkula mira (atrakshon di Pinar del Río) i a bebe un bebida típiko dje lugá: "Guayabita". E anochi ei tabata hasi hopi kalor. E abitantenan tabata sinta lomba sunú den nan balkon i un dama tabata uza su wayer henter anochi. E turistanan a drumi den èrko, pero esaki tabata laga hopi di deseá.....

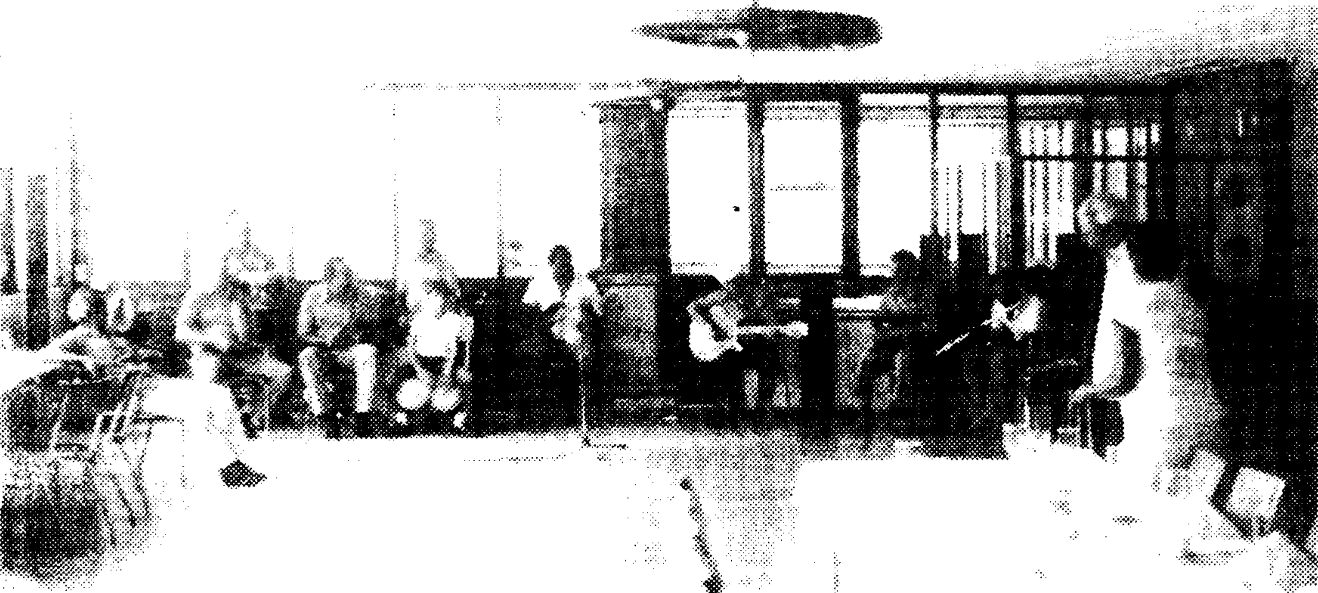
E dia siguiente a hasi un "gira" dor di e pueblo di Pinar del Río. A bishitá un fábrika chikito di tabako, kaminda e "tabakeronan" ta lora blachi di tabako pa traha sigá. Tanto hende homber komo hende muhé ta traha den e fábrika aki. Tin di nan ku ta traha 30 o mas aña aki nan. Tin hende bieu i hende yong. Ora bo hasi nan pregunta, ta ku sierto orguyo nan ta kontestá bo: "Sí, mi tin 30 aña ta traha aki den".

Anochi, a bai asistí na un "Fiesta campesina", kaminda despues di un kuminda bon prepará (galiña humá), por a balia riba musika popular di un kinteto krioyo. Aki, atrobe e grupo por a disfrutá di un ambiente festivo te den promé oranan di mardugá. E grupo a kanta, di su banda, kantikanan na papiamentu. E famoso wals di Padú del Caribe, "Abo so", a "pega", pasobra e kitarista kibano a keda ripití e melodia ketu-bai. E grupo di Kòrsou a keda kanta, kanta i bolbe kanta: "Ki dia mi por tin e onor....."

Na kaminda pa hotel, un dje turistanan a saka dos maraka (grandi i rondó), peganan kontra otro i bisa ku ta e kantante kubana a regal'é nan. E otronan, gepak den otro den un bus chikito, a grita di harimentu. E turistanan antiyano a siña konosé otro mihó i kasi por bisa, nan a kuminsá bira un solo famia.

Dia 9 di yüli a sali atrobe pa Habana. Na kaminda for di e "touring-car" por a mira e "mogotenan" di Valle de Viñalers (serunan ku forma straño ku ta parse olifantinan drumí). A hasi un bishita na e "Cueva del Indio". Aki, den un boto di motor, a keiru dor di e kuebanan bou di superfisie di tera. Algun hende a saboriá nan awa di koko, komiendo despues e karni dje koko, ku por a kumpra aya bou pa $1.

Ora ku a yega Habana bèk, e èrko a laga tur hende na kaya den Hotel Riviera. Esaki a kousa algun hilariteit bou di e famia di Kòrsou. Na frontdesk e yufrounan tabata purba kalma e turistanan, bisando ku "tenemos un problema, señores". Esaki, berdat, ta un "problema" pa e turistanan, pasobra nan no ta kustumbrá di haya un kamber na un hotel, kaminda nan mester sinta "hòrna", komo si fuera ta den un fòrnu nan ta. Cuba por wél di keda sin fèrf su edifisionan, pero asina ku bo laga un turista keda den un kamber di hotel, kaminda e tin ku soda den su kama henter anochi, anto e ora sí b'a mishi ku su bèis!

...Soroa: un konhunto musikal tipiko...(10)

E "mahaderia" kubano a yega su kolmo, ora ku pasu mayan anochi, e bus no a yega na tempu pa hiba e famia di Kòrsou na e kabarèt ku yama "Tropicana". Por a nota un malkontento di parti di e turistanan.

"Tropicana" ta un lugá den airu libre. Un grandioso parke kaminda turistanan por sinta wak un show espektakular i sensashonal. Tin bailerina na monton: riba podium, na haltu riba e tronconnan di pal'i mata, i den un fila bo tras of banda di bo mesa. Un sensashon di algo tridimenshonal! Bistínan briyante di tur koló. Un berdadero karnaval konsentrá den un parke tropical. Kantantenan ku ta drama nan "sandunga" i nan alma salsero, kompañá pa e tokadónan di guaracha i guaguancó. I manera gotanan di awasero, e rumberanan ta pasa tembla kurpa, kousando kishi-kishi den e espektadornan. Na final, te band'i kuat'or di mardugá, e animador riba podium a invitá tur hende pa lanta para i "join" e grandioso karnaval aki for di kaminda nan tabata sintá. Tur hende a lanta riba pia i tabata balia den kompas di e músika kayente. Na e momentonan aki, niun hende no tabata kòrda e retraso dje bus mas.

Pasu mayan, anochi, nos a bolbe Caracas bèk.

HENRY HABIBE

...Pinar del Rio: trahando i humando...(11)

...«El Che» na Habana...(8)

...Pinar del Rio: fábrika di tabako...(2)

...Tropicana: rumberanan manera gota di awasero...(5)

...edifisionan na Habana den mal estado...(9)

KARIKARI

1752 — De rode krab is een lekkernij, vooral klaargemaakt met kadushi en giambo; als het heeft geregend komen ze overal te voorschijn.

1753 — "Mijn tweede kind heb ik verloren door het boze oog. In de middag begon het met het hele lichaam te trekken en 's avonds was het dood. Zelfs een meisje van 18 kan er door sterven".

1754 — Bewesten het huis van Ronde Klip zag men vroeger vaak dwaallichten stilstaan. Er is ook al een gegraven, maar geen geld of goud gevonden.

1755 — In de slaventijd droegen de mannen bij het buitenwerk niet meer dan een lendedoek, lantera; ze spaarden hun kleding.

1756 — "Als er op een ocho dia verhaaltjes worden verteld, moet je de schillen van de pinda's ver weg gooien; want zou je met 51 man zijn, dan zijn er opeens maar 50 over".

1757 — Een beetje kwik is niet zo moeilijk te bemachtigen; voor twee kwartjes krijg je een kapsule met kwik.

1758 — Voor een meisje is het erg een spiegel te breken; het zal niet gemakkelijk trouwen.

1759 — Tegen een vijand: "Neem een oude bezem, liefst een basora di pita, haalt de steel eruit, steek in het gat een papiertje met de naam erop; begraaf hem in de mondi met een steen erop."

1760 — "Veel handelaren gieten op oudejaarsavond champagne uit in hun zaak met het doel een goede verkoop te hebben in het komende jaar".

1761 — "Als iemand op klaarlichte dag wordt vermoord, zal een wijze rechercheur de ogen van het slachtoffer laten fotograferen, want daarin staat de moordenaar in afgedrukt".

1762 — In veel hofjes voor een huis zie je het kleine plantje peon genaamd; het brengt geluk.

1763 — Ginese kippen hebben onder meer dit voor, dat zij al hun voedsel zelf zoeken en ook vinden.

1764 — "Grote meisjes op een feest moeten vooral hun zakdoeken goed opbergen, waarmee ze zich het zweet hebben afgeveegd; wat dat zijn middelen waarmee men hen kwaad kan doen".

1765 — "De kaars die je voor een heilige hebt aangestoken, mag je zelf niet uitblazen, een ander wel, of laat hem geheel opbranden". Is maar een weet.

1766 — Kombinatie van eten kan gevaarlijk zijn; zo gaat bakoba eten en rum drinken niet altijd goed samen.

1767 — De oude man heeft voor zijn huis een blinkend stuk staal opgehangen, waarop een paar blauwe flesjes zijn bevestigd, bovendien een spiegeltje en wat zilverpapier.

1768 — "Je moet mensen je kristelijke naam niet vertellen. Niemand weet, dat ik Clement heet; ze zouden er kwaad mee kunnen doen".

1769 — "Mensen die een oog meer open hebben dan het andere hebben vaak het boze oog; pas ervoor op".

1770 — De zwarte spelden die ze bij brua gebruiken, zijn niet hier te krijgen, wel in het buitenland. Ze zijn groot en helemaal zwart en hebben een grote zwarte kop.

1771 — " 's Nachts in de mondi kom je altijd zumbi's tegen; wij noemen dat bo ta kontra zámajo".

1772 — Kadushi moet je niet zonder er iets bij eten; je maakt het bij voorbaat klaar met zoutevis, varkensstaart of ook wel met karkó, de grote schelp.

Paul Brenneker

"Mensen raken moe van de ideologie"

Guerrilla Maleisische communisten eindigt vreedzaam in Thailand

BOR NAM RON — Aan de 40 jaar durende guerrillastrijd van de Maleisische Communistische Partij komt langzamerhand een einde.

Militaire operaties van Thaise regerings- troepen en het op grote schaal overlopen van voormalige rebellen hebben er voor gezorgd dat nog slechts zo'n 800 opstandelingen actief zijn in het Maleisische grensgebied.

Tientallen jaren hebben de communisten zich schuilgehouden in het oerwoud van Thailand vanwaaruit zij stellingen aanvielen in Maleisie. Nu hebben velen hun geweren ingeruild voor een schoffel en verbouwen zij groenten en rijst op het land dat zij gratis hebben gekregen inruil voor het staken van de strijd. De Thaise autoriteiten verwachten dat ook de resterende 800 rebellen hun verzet zullen staken.

In het Thaise dorpje Bar Nam Ron hebben zich 250 voormalige rebellen gevestigd. Zij maakten deel uit van een groep van 711 die eerder dit jaar de strijd hebben gestaakt en zijn overgelopen. Volgens de Thaise opperbevelhebber generaal Chaovalit Yongchaiyuth is het einde voor het communistische verzet nabij. "Het probleem is nu hoe wij ze onderdak moeten geven als ze allemaal uit het oerwoud komen", zei hij onlangs.

Het Maleisische communistische verzet stamt uit de door Chinese communisten geinspireerde arbeidersbeweging in de jaren twintig. De Chinese communisten stuurden agenten naar Maleisie die daar hun ideologie verspreidden, scholen oprichtten, vakbonden organiseerden en op kwamen voor de belangen van de minderheden. In 1927 werd de Nanyang Communistische Partij van Maleisie opgericht. Met name Chinezen die zich verzetten tegen de discriminatie door de machthebbers werden lid. Van 1948 tot 1960 werden de communisten door de Maleisische autoriteiten en de Britten uit hun bolwerken in het noorden van het land verdreven naar schuilplaatsen in het zuiden en van Thailand.

SAMENGEWERKT

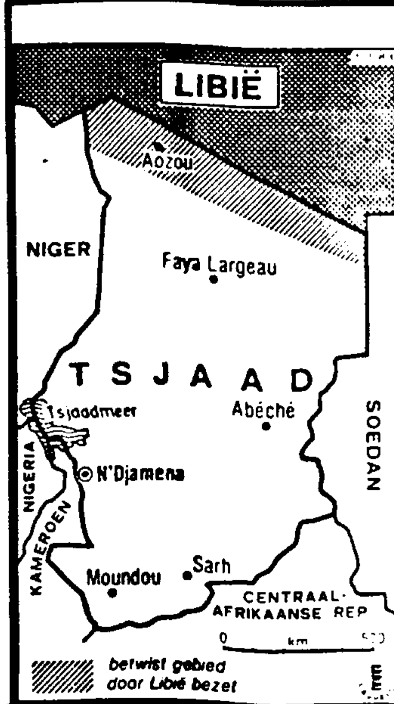
In de afgelopen jaren hebben de Thaise en Maleisische autoriteiten samengewerkt bij de bestrijding van de rebellen. In augustus 1983 werd een belangrijke basis van de rebellen opgerold. In mei van dit jaar werden in totaal 16 kampen aangevallen en overmeesterd door Thaise troepen terwijl Maleisische soldaten de vluchtende rebellen tegen hielden, zodat de communisten in Thailand moesten blijven. Generaal- majoor Opas had aangekondigd dat het Thaise leger een groot offensief zal lanceren.

Maar de Thaise autoriteiten zijn tot het inzicht gekomen dat militaire acties alleen niet helpen. De strijd kost vele levens en materieel. "Onderhandelingen zijn goedkoper en dienen beide partijen", aldus kolonel Bunchorn Chavarnsil, woordvoerder van het commando van het Vierde Leger dat in het grensgebied opereert. Sinds 1980 hebben kleine aantallen opstandelingen het amnestieaanbod van de Thaise regering geaccepteerd. Dit jaar zijn er tot dusver 711 rebellen overgelopen na maandenlange onderhandelingen tussen het leger en Zhang Zhong Min, die aan het hoofd staat van een regiment van de rebellen.

...vluchtelingen zoeken een veilig heenkomen in het Thaise grensgebied als gevolg van de guerrillastrijd...

UITLEVERING

Maleisie heeft niet om de uitlevering van de opstandelingen gevraagd maar heeft zelfs aangeboden om bij te dragen in de kosten om de voormalige opstandelingen onder te brengen. Thailand zal de rebellen alleen maar uitwijzen als zij daar mee instemmen. In Bar Nam Ron wonen nu voormalige strijdmakkers. Ze leren Thais, lezen Chinese klassieke werken, bewerken het land en hebben andere bezigheden. De 59- jarige Chie Chen is de voormalige secretaris- generaal van de Marxitische- Leninistische fractie van het verzet. Hij maakte sinds 1948 deel uit van de rebellen. "Onze vijanden bestaan niet meer en daarom moeten revolutionairen realisten worden", meent Chiu. Hij heeft zich samen met zijn vrouw in april overgegeven. Hij wil in Thailand een rubberplantage beginnen. "De mensen raken moe van de ideologie en de klassenstrijd", aldus Chin Feng, een 32- jarige voormalige Chinese student die zich eveneens heeft overgegeven. Hij heeft het dan nog niet over het extra lokkertje: het Thaise leger geeft iedere voormalige rebel een dagelijkse bedrag van 18 baht (ongeveer 1,50 gulden) en elke familie krijgt een stuk land van 2,5 hectare.

Tripoli heeft geen belangstelling voor bemiddelings-pogingen

Tsjaad wint een slag maar niet de oorlog tegen Libie

N'DJAMENA / PARIJS — "Het Libische bezettingsleger is volledig op de knieën gedwongen", juichte Radio-N'Djamena. "De territoriale integriteit van Tsjaad is hersteld"

De berichten over de herovering van de Aouzou- strook wezen op een belangrijke overwinning voor Tsjaad. Maar de daarop volgende berichten over zware Libische bombardementen gaven aan dat de oorlog nog lang niet is afgelopen.

Radio-Tripoli bevestigde voor het eerst dat Tsjadische troepen een aanval hebben uitgevoerd in Aouzou, dat werd aangeduid als "Libisch grondgebied". Libië heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en de Organisatie van Afrikaanse Eenheid op de hoogte gesteld van de Tsjadische agressie tegen Libisch grondgebied". Het Libische ministerie van Buitenlandse Zaken waarschuwde dat Libië "het recht heeft om zich met alle middelen tegen deze agressie te verweren". In de Libische berichten wordt niet duidelijk gemaakt of het plaatsje Aouzou, het bestuurlijk centrum van het gebied, inderdaad in handen van het Tsjadische leger is gevallen, zoals N'Djamena beweert.

Tsjaad beschouwt de Aouzoustrook, die sinds 1973 door Libië werd bezet, als integraal deel van zijn grondgebied. De geschillen over het verloop van de grens tussen Tsjaad en Libië dateren nog uit de koloniale periode. Volgens Tsjaad zijn zijn troepen tot aanval overgegaan om een opmars van 3.000 Libische militairen naar de Noord-Tsjadische stad Bardai af te slaan. Vervolgens zette het Tsjadische leger een tegenoffensief in en verdreef de Libiërs uit de plaats Aouzou.

Maar N'Djamena geeft toe dat een Libische luchtmacht- basis ten noorden van de plaats Aouzou nog in Libische handen is. Volgens Westerse militaire experts wordt deze basis door enkele duizenden Libische militairen verdedigd. Zolang deze basis niet is veroverd, kan Tsjaad niet de volledige controle uitoefenen over de Aouzou- strook.

TERUGHOUDEND

Het Franse leger heeft in het kader van "operatie- Sperwer" logistieke steun verleend aan het Tsjadische leger bij de strijd tegen de Libiërs. Maar Parijs heeft zich altijd terughoudend opgesteld tegenover Tsjadisc'.e overzoeken om hulp bij de herovering van de Aouzou- strook, uit vrees voor een rechtstreekse botsing met Libië. De Franse regering heeft er bij de regering-Habré op aan gedrongen het geschil voor te leggen aan het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

Maar Libië heeft tot dusver weinig belangstelling getoond voor bemiddelings- pogingen. Een missie van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid, die vorige maand verslag uitbracht van de top van Afrikaanse staatshoofden over haar bemiddelings- pogingen, beklaagde zich ook al over het gebrek aan Libische medewerking.

Het afgelopen voorjaar heeft het Tsjadische leger een succesvol offensief uitgevoerd in het noorden van het land en de Libiërs verdreven van hun luchtmacht- basis in Ouadi Doum, waar meer dan 1.200 Libische militairen gesneuveld zouden zijn. De strategische oase Faya Largeau viel daarna zonder dat er een schot werd gelost in Tsjadische handen. Maar het is voor het eerst sinds de Libische annexatie van de Aouzou- strook in 1973 dat het Tsjadische leger voet zet in dit gebied en daarmee een forse knauw toebrengt aan Gadaffi's prestige.

MUSSOLINI

Het geschil over de Aouzoustrook gaat terug tot 1935 toen de Italiaanse dictator Benito Mussolini na de verovering van Libië een verdrag sloot met de Franse premier Pierre Laval waarbij het noorden van Tsjaad aan Italië werd afgestaan. Het Franse parlement ging vervolgens met dat verdrag accoord, maar noch Italië noch Frankrijk hebben het verdrag ooit geratificeerd.

Tsjaad redeneert dat dit verdrag dus nooit rechtsgeldig is geweest en dat de Aouzou- strook deel uitmaakte van zijn grondgebied toen het in 1960 onafhankelijk werd. Gadaffi daarentegen beweert dat het gebied op grond van het verdrag bij Libië hoort.

GEHEIME TRANSACTIE

Gadaffi's troepen bezetten de dorre strook land in 1973, kort nadat de toenmalige Tsjadische president François Tombalbaye een bezoek aan Libië had gebracht. Hij keerde toen terug met de mededeling dat Libië voor 58 miljoen dollar hulp zou geven aan Tsjaad.

Sindsdien circuleert in Afrikaanse diplomatieke kringen het hardnekkige gerucht dat Tombalbaye in een geheime transactie de Aouzou- strook had verkocht. Het verhaal wil dat Libië nu in ruil daarvoor ook de steun aan de Moslem- rebellen in het noorden van Tsjaad zou staken. Maar niettemin is de Libische kolonel zich ook daarna actief blijven bemoeien met de conflicten in Tsjaad. In sommige Afrikaanse hoofdsteden gaf dat voedsel aan de vrees dat Gadaffi uit was op groot Islamitische Sahel- rijk onder Libische leiding, dat zich uit zou moeten strekken van Tripoli tot Dakar.

(uit de Haagsche Courant).

in Midden Amerika Hoopvolle ontwikkelingen

VREDE IS HET nog lang niet in Midden-Amerika, maar de gedachte eraan is niet langer een hersenschim. De "procedure voor de vestiging van een krachtige en duurzame vrede in Midden-Amerika" waarover Nicaragua, El Salvador, Honduras, Guatemala en Costa Rica overeenstemming bereikten, is in essentie een verklaring van goede wil, een teken dat deze landen elkaar het voordeel van de twijfel gunnen. In een regio, die al jaren wordt verscheurd door interne conflicten, is zo'n gezamenlijke intentie- verklaring bemoedigend. Tegen veler verwachting in is nu toch een eerste stap gezet op een weg vol hindernissen.

De eerste test voor de duurzaamheid van het accoord komt dezer dagen. Dan komen de ministers van Buitenlandse Zaken van de vijf landen bijeen in San Salvador. Zij moeten een begin maken met de concrete invulling van de afspraken over onder andere amnestie voor opstandelingen die de wapens neerleggen, dialoog met de niet-gewapende oppositie, democratisering en herstel van de persvrijheid en, nog moeilijker, over het toezicht hierop. Het accoord van Guatemala roept voor verificatie en controle de hulp in van de Contadora- groep, maar deze is al eens eerder gestruikeld over de vraag hoe moet worden toegezien op naleving van de afspraken.

Om binnen negentig dagen jaren van argwaan en wantrouwen te overwinnen, is nog niet eens de moeilijkste opgave. De geweren van de opstandelingen in Midden-Amerika zwijgen niet wanneer de vijf presidenten daar tot vrede besluiten. De guerrillastrijders van El Salvador en Guatemala, de contras en de Amerikaanse regering hebben nog niets ondertekend. Het Salvadoraanse verzet heeft al laten weten er niet over te peinzen zomaar de wapens neer te leggen. De contras zeggen aarzelend dat ze alleen over een staakt-het-vuren willen praten als de troepen aan beide zijden blijven waar ze zijn, en dat het accoord van Guatemala niet voorziet in sancties als de Sandinisten hun beloftes niet houden. En president Reagan, die het accoord politiek gezien niet kon afwijzen, wilde niet meer kwijt dan dat de Verenigde Staten "zo hulpvaardig mogelijk" zullen zijn.

Het accoord van Guatemala, dat is gebaseerd op een ontwerp van president Arias van Costa Rica, biedt meer mogelijkheden voor rust in de regio dan de voorstellen, die Reagan had gelanceerd. Het richt zich niet vrijwel uitsluitend op Nicaragua, zoals Reagan deed, maar neemt alle conflict- haarden in aanmerking. Bovendien geeft het de landen een maand langer de tijd om een staakt-het-vuren tot stand te brengen. Reagans plan was dan ook voornamelijk bedoeld voor de binnenlandse politiek: de termijn voor een bestand liep af op het moment dat de Amerikaanse regering om nieuw geld voor de contras moest gaan vragen.

Vreemd genoeg lijkt het juist Reagans plan te zijn geweest dat het accoord in Guatemala mogelijk heeft gemaakt. De vooruitzichten waren slecht: een eerder geplande vergadering moest worden uitgesteld, en het plan van Reagan leek bedoeld om de Middenamerikaanse presidenten in verwarring te brengen. Maar president Arias van Costa Rica heeft gesuggereerd dat het juist Reagans voorstel was dat de vijf landen ervan doordrong dat zij zelf een accoord moesten zien te bereiken. De Middenamerikaanse landen hebben de bal nu teruggespeeld naar Reagan. Hij moet bewijzen dat het hem ernst is als hij zegt te streven naar vrede in Midden-Amerika.

Dat het accoord van Guatemala afwijkt van Reagans eigen voorstel, kan niet het grootste obstakel zijn voor een ja-woord uit Washington. Het staat er zeker niet haaks op, en de Democraat Jim Wright, die Reagans plan steunde, heeft al gezegd dat het Middenamerikaanse plan voorrang moet krijgen.

Maar het grootste probleem voor de Amerikaanse regering is dat middelen ontbreken om de Cubaanse en Russische invloed tegen te gaan. Volgens het accoord van Guatemala moet de buitenlandse steun aan ongeregelde strijdmachten worden gestaakt. Over steun aan officiële strijdmachten is geen passage opgenomen. Het betekent dat de Verenigde Staten kunnen doorgaan het Salvadoraanse leger te steunen, maar ook dat de Sovjetunie wapens kan blijven leveren aan het bewind in Managua. En het gaat de Amerikaanse regering zeker niet alleen om de vraag of de bevolking van Nicaragua in vrijheid haar regering kan kiezen. Het belangrijkste doel is voorkomen dat de Sovjetunie vaste grond onder de voet krijgt in Midden-Amerika.

President Ortega heeft gezegd dat de regering- Reagan verantwoordelijk is voor het slagen of mislukken van het accoord van Guatemala. Hij gaat daarmee wel erg makkelijk voorbij aan het feit dat de Sandinisten nu zelf ook veel woorden moeten omzetten in daden. Bovendien geeft het hoofdstuk El Salvador problemen, omdat de Salvadoraanse guerrilla- strijders betrekkelijk autonoom opereren. Maar wie na deze belangrijke eerste stap op vrede hoopt in Midden-Amerika, moet nu zijn ogen richten op Washington.

(uit het NCR Handelsblad).

Brazilie's bekendste dichter overleden

RIO DE JANEIRO — De bekendste hedendaagse schrijver van Brazilie Carlos Drummond de Andrade is als gevolg van een hart- infarct op 84- jarige leeftijd overleden. Dit gebeurde tien dagen na de dood van zijn dochter.

Hij voerde indertijd de "modernistische" stroming aan als dichter. In 1930 publiceerde hij zijn eerste bundel. Bekendheid verwierven Er ligt een steen in het midden van het pad en de kronieken- bundel De beurs en het leven. Hij was lange tijd kroniek- schrijver bij de liberale krant van Rio de Janeiro Jornal do Brasil. Hij werd zaterdag opgenomen nadat hij een hartaanval had gehad. Dat was de tweede infarct binnen een jaar. Zijn dochter overleed aan kanker, maar heeft zich lange tijd tegen de ziekte verzet. Maria Juliette Andrade was ook dichteres.

Drummond Andrade heeft zich in zijn beste tijd fel verzet tegen de toenemende Europse invloed in de Braziliaanse cultuur. Van hem werd werk in zes talen vertaald. Dit gebeurde onder meer in Tsjecho Slowakije. In de jaren 40 schreef hij een befaamd geworden artikel Sentimentos do Mundo waarin hij uiteenzette waarom hij het communisme de rug toe had gedraaid. Hij is overigens altijd de journalistiek trouw gebleven. De dichter was getrouwd. Hij laat zijn echtgenote achter en twee kleinkinderen.

Geruststelling

ER IS DE laatste maanden een gematigd optimisme ontstaan ten aanzien van de ontwikkelingen in Suriname. De in samenwerking met alle betrokken partijen bereikte overeenstemming over het volgende maand te houden referendum over een nieuwe grondwet en de daarop volgende verkiezingen leken de weg te openen naar een respectabele terugkeer tot normale democratische verhoudingen. Tot voor kort wekten de militaire machthebbers de indruk die verkiezingen niet al te opvallend te willen frustreren. Bleef de vraag of zij ook werkelijk bereid zouden zijn na die verkiezingen de niet via de stembus bereikte macht prijs te geven. Het kost na de recente ontwikkelingen moeite optimistisch te blijven over een positief antwoord op die vraag.

De problemen begonnen al aan de vooravond van de door de "oude" politieke partijen georganiseerde manifestatie ter oprichting van een gezamenlijk "Front voor de democratie". Via allerlei manipulaties heeft het militair gezag geprobeerd een massale opkomst te verhinderen. Dat er toch 60.000 mensen kwamen — gesproken wordt van de grootste manifestatie in de Surinaamse geschiedenis — bewijst hoezeer het overgrote deel van de Surinaamse bevolking verlangt naar een terugkeer tot verhoudingen, waarin niet de loop van het geweer, maar de loop van vrije verkiezingen de politieke verhoudingen bepaalt. Het betekent ook, dat de Surinaamse bevolking weer vertrouwen heeft in de politieke leiders van voor de militaire coup en bereid is ze hun in het verleden gemaakte fouten te vergeven. Tekenend voor de huidige verhoudingen is, dat de door het militair gezag gecontroleerde staatstelevisie volledig aan de unieke manifestatie voorbij ging.

Er zijn door de vroegere politieke leiders tijdens de bijeenkomst enige weinig hartelijke woorden gesproken ten aanzien van het militaire regime, maar tegen het licht van wat ook in ordentelijke democratieën tijdens verkiezings- campagnes aan verbaal geweld wordt gespuid, ging het slechts om sterk onderkoelde en in algemene termen gehulde kritiek. Desondanks barstte onder een flink deel van de manschappen van legerleider Bouterse een storm van heftige verontwaardiging los. Op hoge toon eisten de "bataljons- commandanten" het vertrek van legerleider Bouterse uit het topberaad, het overlegorgaan van leger, politieke partijen, vakbewegingen en bedrijfsleven.

De schade viel uiteindelijk nog wel mee. Na 24 uur bedenktijd te hebben gevraagd, stapte Bouterse inderdaad uit het beraad, maar hij zal zich daarin nog wel op lager niveau laten vervangen. Die ontwikkeling kan erop wijzen, dat Bouterse bereid blijft zich in te zetten voor een goed verloop van de eind november te houden verkiezingen. Het betekent echter ook, dat Bouterse te maken heeft met een krachtige oppositie binnen zijn eigen militaire gelederen, waarvan in ieder geval een flink deel helemaal geen vrije verkiezingen wenst. "Welke politieke partij de verkiezingen ook zal winnen, zij zal rekening moeten houden met het leger", liet Bouterse zijn manschappen ter geruststelling weten. Geruststellend voor een eerlijk verloop van de verkiezingen en de vorming van een volksvertegenwoordiging en een regering naar de wens van de kiezers is die opmerking echter geenszins.

(uit de Haagsche Courant)

De vechtjassen

-door Nel Basilio-

JE ZOU NIET zeggen dat Miepie en Koentje, twee kleine muisjes, zulke goeie vrienden waren. Ze maakten de hele dag ruzie! Totdat op zekere dag ..... Maar laat ik jullie vertellen wat er die dag gebeurde.

Miepie en Koentje trippelden door de mondi en maakten ruzie over hun staartjes. "Die van mij is veel langer", zei Koentje met zijn neus in de lucht. "Maar die van mij is veel mooier", zei Miepie kattig. En ze waren elkaar vast in de snorharen gevlogen als Koentje toen niet net over een dadel struikelde. "Hé, een dadel", lachte Miepie en vergat haar staartje. "Ik heb hem gevonden", schreeuwde Koentje. "Ik zag hem het eerst", piepte Miepie. En het volgende ogenblik rolden ze toch nog over de grond. Ze stompten elkaar op hun neus en trokken aan elkaars oren. En ze trappelden zo hard in het rond en tegen de dadel, dat die zomaar wegrolde. Regelrecht naar Pinkie die daar met zijn karretje liep. "Ha", lachte Pinkie. "Een dadel. Die neem ik mee voor mama Pootje. Dan eten we morgen dadeltaart".

Tja, en toen de muisjes uitgevlochten waren was de dadel verdwenen. Verdrietig sjokten ze verder. "Het was jouw schuld", bromde Koentje. "Nietes", zei Miepie. "Welles", piepte Koentje. "Nietes", gilde Miepie. "Willen jullie [illegible] den? [illegible] spin liet zich plotseling aan een lange draad naar beneden zakken. Bijna op [illegible]. "Huhhuh", schreeuwden de muisjes en zetten het op een lopen.

"Ik ben [illegible]", [illegible] Miepie. "Ik heb honger", [illegible] Koentje. "Waren we die dadel maar niet kwijt[illegible]. [illegible] is een [illegible] "Laten we [illegible] Maar bij de [illegible] die ze zagen [illegible] "Ik zag [illegible]. "Niet [illegible] Koentje. "Gulzigaard", gilde Miepie nog harder. "Kijk maar jezelf", piepte Koentje woedend. Tja, als je vlak bij een mensenhuis zoveel lawaai maakt! Het scheelde maar een haartje of een grote rode kat had hun te pakken gekregen. Nog net op tijd konden ze in een paar struiken duiken.

En daar kropen ze [illegible] later weer [illegible], warm, hongerig en verdrietig. [illegible] meer ruzie, maar sjokten met hun neusjes bijna op de grond verder. "Au!" [illegible] tje [illegible] Hij [illegible] mooie grote [illegible] die daar [illegible] op het pad lag. De muisjes vergaten op slag hoe moe en verdrietig ze waren. "Een mango", lachte Miepie blij. [illegible] Koentje [illegible]. "O nee", piepte Miepie [illegible] en begon [illegible] len. [illegible] Koentje [illegible] Miepie [illegible] de terug [illegible] zo ver. [illegible] rolden de muisjes [illegible] grond. En als kabouter Brr [illegible] kwam, niet gauw opzij gesprongen was, waren ze pardoes tegen hem opgebotst. "Is het weer zo ver", zei kabouter Brr boos en trok de muisjes uit elkaar. "Waarom moeten jullie nu weer vechten"? Hij wilde me niet van de mango laten eten", piepte Miepie. "Ik heb die mango gevonden. Hij is van mij"! schreeuwde Koentje. Kabouter Brr schudde zijn hoofd. "Wat een ruzie om niets", zuchtte hij. Toen pakte hij de muisjes ieder in hun nekvel en zette Koentje aan de ene kant van de mango en Miepie aan de andere kant. "Er is genoeg voor wel zes muisjes", zei hij. "Vooruit eet"!

En dat deden de muisjes. Ze aten hun buikjes dik en rond, kropen toen tevreden naast elkaar onder een grote steen en sliepen wel twee uur lang. Zo moe waren ze. En weet je wat nu het gekke was? Ze hebben nooit meer ruzie gemaakt. Voortaan deelden ze alles samen, net zoals kabouter Brr het hun geleerd had. En het kon hen ook niet meer schelen wie nu eigenlijk het mooiste staartje had. Daar waren ze nu veel te goeie vriendjes voor. Echte vriendjes!

EEN MUIZEDROOM

Verbind de punten van 1 tot 15. Dan zie je waar alle muizen van dromen.

Puzzel van de week

HORIZONTAAL; 1. dierenwoning; 4. beroep; 7. opperwezen; 10. rivier in Nederland; 14. kledingstuk; 15. heleboel; 16. karakter; 18. tocht; 19. okay; 20. vervoeging van doen; 21. dwaas; 23. deel van koren; 25. deel van mast; 26. gek; 27. jongen; 29. zoen; 31. pienter; 32. dicht; 33. kleefmiddel; 35. voegwoord; 36. part; 37. voedsel; 39. broer van Kain; 40. watervogel; 42. hals; 45. meubelstuk; 48. een ogenblik; 50. ontkenning; 51. knaagdier; 52. palmmerg; 53. het likken; 55. stekelige plant; 57. jongensnaam; 58. gij; 60. vruchtennat; 62. hals; 63. bosje gras; 64. rund; 65. zeer; 67. raadgeving; 69. schattig; 71. 100 m²; 72. nee; 73. aanwijzend voornaamwoord; 74. voordeel; 75. getal.

VERTICAAL: 1. kinderen; 2. bovendien; 3. okay; 4. ouderwetse meisjesnaam; 5. oosterlengte; 6. honden- verblijfplaats; 7. onderdak voor auto's; 8. onder andere; 9. [illegible]; 11. slee; 12. verwaande houding; 13. uiteinde van een beest; 15. gevuld; 17. deel van een huis; 20. ophoging om water tegen te houden; 22. riviertje in Noord-Brabant; 24. sterke drank; 26. wonder; 27. rund; 28. keukengerei; 30. soort schoen; 32. kweken; 34. derde persoon enkelvoud van menen; 36. deel van een schip; 38. hals; 41. sarren; 43. getal; 44. verleden tijd van lenen; 45. stuk maken; 46. paling; 47. minder vast; 49. muurholte; 52. muzieknoot; 54. voertuig; 56. voorzetsel; 57. bovendien; 59. roem; 61. smalle weg; 63. binnenste van een vrucht; 64. munteenheid; 66. gij; 68. uitroep; 70. thans; 71. ad interim (afkorting).

ZIE VOOR OPLOSSING van de winnaar de kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 8 september 1987 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer Linkels, P.O. Box 122, Bonaire) en zet op de envelope: KINDERPUZZEL.

Winnaar [illegible]:
René Kock
Spaans Lagoenweg 7
Aruba

Hij ontvangt een waardebon van ƒ 15,- van Augustinus Boekhandel.

Oplossing vorige keer:

U I E R
I D E E
E E N D
R E D E

Spreekwoorden

HIER ZIJN tien spreekwoorden, waar niets van klopt. Kun jij ze goed maken?

1. Ieder vogeltje zingt dan de mond gebrand.
2. De morgenstond hebben grote oren.
3. De hond komt om zijn loontje.
4. Eerlijkheid heeft goud in de mond.
5. Beter hard geblazen dan een verre vriend.
6. Boontje aan de galg gesmeerd.
7. Je moet roeien duurt het langst.
8. Beter een goede buur in de pot vinden.
9. Kleine potjes met de riem, die je hebt.
10. Dat is boter, zoals gebekt is.

Woorden invullen

1. Dat meisje is een onnozel .....
2. Hij is zo dom als het achtereind van een .....
3. Zij is zo bang als een .....
4. Eén ..... maakt nog geen zomer.
5. Die man is zo slim als een .....
6. Toen kwam plotseling de ..... uit de mouw.
7. Er is een vreemde ..... in de bijt.
8. Hij is zo koppig als een .....
9. Het schip is met man en ..... vergaan.
10. Een blind ..... kan daar geen schade doen.

Mopjes

Mevrouw: "Wat is dat nu voor [illegible]! Je koopt een tube tandpasta en je krijgt er een pakje [illegible] bij".
Winkeljuffrouw: "Dat is voor het geval u haar op uw tanden hebt, mevrouw!"

Moeder komt thuis met een mooie plant.
Dochter Lucy: "Is dat een rubberplant, mama?"
Kleine broertje: "Joh, doe niet zo stom. Je ziet toch zo, dat hij echt is!"

Er is circus op de tv. Twee zusjes kijken hoe een man messen naar een meisje gooit. Alle messen komen keurig, zoals het hoort, precies naast het lichaam de armen en benen van het meisje terecht.
Zegt het ene zusje tegen het andere: "Hij kan er helemaal niets van. Ik zou [illegible] raak gooien!"

[illegible] zit aan tafel. Op een [illegible] ogenblik [illegible] vrouw: "Nu je toch je mond open hebt, roept Jantje even binnen, dan gaan we eten!"

Het Paard

EEN MAN rijdt met een peperdure Mercedes door een verlaten streek. De motor begint rare geluiden te maken en even later staat het prachtige vervoermiddel stil, vlak naast een grasweide. De man stapt uit, maakt de motorkap open en staart er in. Dan hoort hij een stem zeggen: "Draai de bougies even vast, dat is alles".

Hij kijkt om en kijkt recht in de ogen van een paard. Toch volgt hij de raad van het dier op, draai de bougies vast en start zijn motor. Die loopt als een zonnetje. Helemaal op van de zenuwen rijdt de man naar de eerste de beste boerderij, om daar zijn verhaal te doen.

De boer luistert aandachtig, krabt zich eens achter een oor en vraagt dan:

"Was het mijn witte paard of mijn zwarte paard?"

"Een witte. Ik weet het zeker, een witte", hijgde de geschrokken man.

De boer knikt kalm: "Dan hebt u geboft", zegt hij. "Want die zwarte heeft geen bal verstand van auto's...."

TEKENEN

Kun je deze twee gezichten afmaken?

Cijferspel

KIJK NAAR [illegible] zult ontdekken, dat hij uit louter cijfers is opgebouwd. Tel die cijfers eens bij elkaar. Welke totaal krijg je?

Wist je dat

De jeans (spijkerbroek) werd in 1873 uitgevonden al[s] een eenvoudige werkbroek door Levi Strauss, een Duit[-] ser, die als 17-jarige jongen naar Amerika was gekomen. De firma Levi Strauss & Co. bestaat nog steeds! Ze heeft maar liefst 40.000 mensen in dienst in meer dan 70 landen. Per jaar worden er alleen al buiten Amerika 38 miljoen jeans verkocht. Dat is wel eens anders geweest. Tot 1940 bleef de jeans een werkbroek, die alleen door boeren en cowboys gedragen werd. En in 1950 toen iedereen hem begon te dragen, was het op verschillende scholen ten strengste verboden hem te dragen. Dat was niet netjes!

======

Katten en honden zijn, als ze niet samen opgroeien, el[-] kaars vijanden. Dit komt, omdat ze ieder een andere taal spreken. Als een kat zijn pootje optilt, betekent dat: p[as] op, kom niet dichterbij. Maar bij een hond betekent het dat hij je aardig vindt en met je wil spelen. Daar beginnen de problemen dus al. Als de hond dan kwispelt, om te laten zien hoe aardig hij je wel vindt, gaat het helemaal mis. Want als de kat met zijn staart zwaait, betekent het dat ze boos is en klaar staat om zich te verdedigen. D[e] ruzie kan niet uitblijven!

======

Te dik is niet goed. Magere mensen leven meestal langer dan dikke mensen. Maar soms kan dikte je leven redden. Een dikke visser had zes uur lang in de winter in de ze[e] gelegen voor hij gered werd. Dankzij zijn vetlaag, di[e] hem tegen de kou beschermde, is hij in leven gebleven.

Doolhof

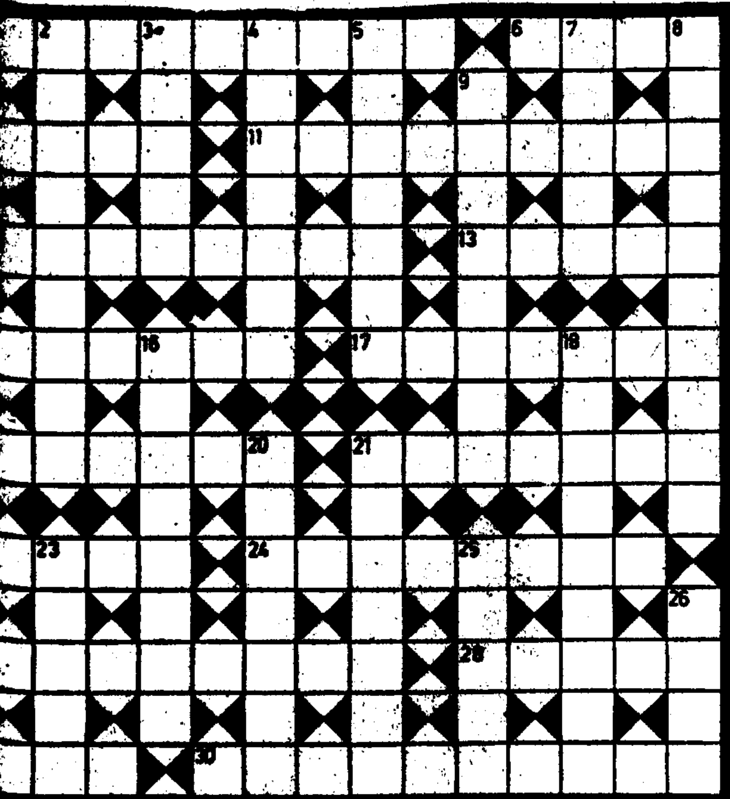
IN HOEVEEL minuten kun je van het bovenste plaatje door het glas naar het onderste plaatje komen.

OPLOSSING Cijferspel: [illegible]

Oplossing Doolhof: [illegible]

Oplossing Spreekwoorden: [illegible]

ruiswoordpuzzel

ONTAAL: 1. Rommelig … Een reu in C is onge… 0. Kijk en lach als U een … 11. Wat U te beurt valt, …de van Uw bestaan; 12. …r is een kwaad wijf met … rug! 13. C. kwam voor de mier als iets onaangenaams; 15. Hij heeft niet de hoogte, S, integendeel; 17. En zo vallen de bacterieën op U neer; 19. Erg vies en te zwartachtig; 21. Kermen op schragen; 22. Wie te laat is voor de tweede oogst; 24. Logé's zitten U op de huid; 27. Zend een rad om de richting te bepalen; 28. Is er voer voor de kaper? 29. En van Anton krijgt U hem aangeboden; 30. Dat is dit.

VERTICAAL: 1. Een rots vol afval; 2. Op tijd, snoodaard; 3. Bezopen doek; 4. Schoeisel voor een file; 5. U kunt dit doen met drie; 7. Er is van de ketting in de dozen gedaan; 8. Goed bekeken, men heeft juist het spel beëindigd; 9. En de koker uit Overijssel; 14. Verbazingwekkend, iedereen is er! 16. Vasthoudend gedierte; 18. Duitendief; 20. Kent U deze meneer aan z'n gezeur? 21. Is de vette buitenlander nog aan het eten? 23. Zit U in de erwt in Gelderland? 25. Troost zonder thee een beeld; 26. Bij pijn valt P uit door een spijker.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Albert Harms
Cuquiscistraat 10
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 3 september 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

Pakkerdjes

…unt van vriendschap:
…n Linzer Torte … bakken voor … je vriend!

Lor,
Bedankt voor een geweldig leuke vakantie.
Tot Kerst '88.
Gerrit, Herrie, Gerrie.

…I … emagaan he.
P.L. II

In memoriam Strauss
Je zag er misschien niet meer … uit, maar voor … was je het symbool van een heleboel liefde. Jij bent nu weg, maar die liefde duurt gelukkig nog altijd voort.

…die katoenen dra… …van een mop bou… …verliefde vogels … hun nestje.
Pie

Robert-Jan Lensink
Als je de raad van de juf op school ook zo goed opvolgt, komt het wel goed.
I.J.

…n Jan, …nkt voor deze 2 fij… …en en julie gast…
Jaap en Brenda.

Alleen iemand uit St. Maarten kan de Bank van Engeland laten springen. Alsnog een knuffel uit Nederland.

Aan Narijders en Spreckels:
Dankjewel
Ineke

E.
Voor degene met de grootste mond en de beste partner heb je een verrassende blessering weten te bereiken.
L

…en gelukkige danser.

…en van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kos… …schieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Ami… …dt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op …n zijn inhoud te weigeren.

PAKKERDJES

KIES - KEURIG AUTO'S

WIE GEINTERESSEERD IS in de autobranche kan na het behalen van het diploma LBO, MAVO, HAVO of VWO een groot aantal vervolgopleidingen volgen. Ruwweg kun je de vervolgopleidingen verdelen in drie groepen, n.l.: commercieel, administratief- organisatorisch en technisch. In dit artikel wordt aandacht besteed aan de autotechniek. Bezitters van een LBO of MAVO diploma kunnen verder studeren op MBO- niveau. Aan sommige MTS-en kun je na de drie jarige opleiding werktuigbouwkunde een 2- jarige vervolgopleiding volgen voor motorvoertuig- techniek. De vervolgopleiding kent een theoretisch en een praktisch jaar.

De meest bekende MTS op het gebied van autotechniek is die in Apeldoorn. Dit is een 4- jarige opleiding waarbij de studenten in het derde leerjaar de praktijk in gaan.

Tot de opleiding kunnen toegelaten worden diegenen die in het bezit zijn van een diploma LBO of MAVO, of een overgangsbewijs van 3- HAVO/VWO naar de vierde klas. Zonder wis- en natuurkunde in het pakket is de kans op aanname nihil.

In diezelfde stad vind je de HTS voor autotechniek. Dit is eveneens een 4- jarige opleiding. Om toegelaten te kunnen worden moet je beschikken over een MTS, HAVO of VWO diploma met wis- en natuurkunde in het pakket.

Overigens is het met een HAVO of VWO diploma ook mogelijk toegelaten te worden tot het tweede leerjaar van de MTS, een mogelijkheid die zeker voor leerlingen die niet uitblinken in wis- en natuurkunde de moite van het overwegen waard is.

Het onderwijs is gesplitst in een aantal theoretische en een aantal praktijkgerichte vakken. Tot de laatste groep behoren vaktekenen, metaalbewerking, lassen en plaatwerken, de praktijk van verbrandingsmotoren en electrotechniek.

Tot het theoretisch gedeelte horen vakken als voertuigentechniek, verbrandingsmotoren en electrotechniek. Deze vakken worden ondersteund door wiskunde, natuurkunde en mechanica.

Welke beroeps- mogelijkheden bieden de bovengenoemde opleidingen? In de praktijk blijkt dat veel afgestudeerden van zowel MTS als HTS midden- en hoger kader functies gaan bekleden in garages en werkplaatsen. Een ander deel komt terecht bij de fabricage, een mogelijkheid die we op de Antillen en Aruba (nog) niet kennen. Verzekerings- maatschappijen bieden ook al mogelijkheden in verband met het beoordelen van schade- claims.

Voor degenen die na het behalen van het MTS- diploma verder willen studerem bestaat de mogelijkheid van een vervolgopleiding VBBM (Vervolgopleiding Bedrijfskunde en Bedrijfsmechanisatie Motorvoertuigen). In deze opleiding van 1 jaar ligt het accent op de bedrijfskundige vakken algemene en commerciele economie, bedrijfsorganisatie en bedrijfs- administratie, bedrijfseconomie, recht en verzekering.

Naast de bovengenoemde studie- mogelijkheden bestaat nog de mogelijkheid een studie te volgen aan het Instituut voor de Autohandel (IVA) in Driebergen. Het instituut leidt niet alleen op voor de autohandel; er wordt ook ruim aandacht besteed aan de autotechniek.

Het IVA is een particulier instituut. Dat betekent dat je geen beroep kunt doen op de Wet Studie- financiering. Wie echter in staat is de kosten voor het eerste studiejaar (ca. 8000,-) zelf te voldoen, maakt in het volgende studiejaar eem goede kans in aanmerking te komen voor een gemeentelijke of provinciale studiebeurs.

Wil men na de MTS en HTS nog verder studeren, dan blijft de mogelijkheid van een studie aan een van de Technische Universiteiten. De studie werktuigbouwkunde geeft uitstekende mogelijkheden om je verder te specialiseren in de richtingen voertuigtechniek en Vervoertechniek.

Adressen: MTS- Autotechniek, Loolaan 46, 7315 AD Apeldoorn; HTS- Autotechniek, Condorweg 10, 7332 AC Apeldoorn; Instituut voor de Autohandel, Hogesteeg 2a, 3972 JT Driebergen.

PEDRO CASIMIRI

Postzegels

EEN ZEGEL VAN 110 lires met de ruine of de restanten van de Basiliek van Maxentius als zegelbeeld sluit de pre- Olympische serie 1959 van Italie af. Genoemde Maxentius zijn we reeds in het relaas over Konstantijn de Grote tegengekomen. Maxentius was de zoon van keizer Maximianus. Toen deze in 305 tegelijk met keizer Diocletianus de regering neerlegde, verwachtte Maxentius tot Caesar te worden benoemd. Die hoop bleek ijdel. Maxentius trok nu naar Rome, waar hij door allerlei chicanes het zover wist te schoppen, dat men hem in 306 tot keizer uitriep. Door zijn wreedheid tegenover de christenen verschaf-te hij Konstantijn een gerede aanleiding om tegen hem op te trekken.

In 312 vond hij de dood in de slag bij de Pons Milvius of de Milvische Brug. Maxentius was tijdens zijn regering te Rome begonnen met de bouw van een enorme basiliek. U dient echter bij het lezen van dat woord "basiliek" wel te beseffen, dat in de vóór- christelijke Romeinse tijd een basiliek geen voor de eredienst bestemd gebouw was. Van een eertijds Grieks koningspaleis groeide het begrip "basiliek" uit tot een monumentale ruimte, geschikt voor rechtszittingen, beurszaken, geldtransacties, vergaderingen en massa- meetingen. De grote zijbeuken dienden tot wandelgangen of staanplaatsen voor de toeschouwers.

Eerst tijdens de regering van Konstantijn de Grote gaat het begrip "basiliek" langzamerhand de richting van een majestueus kerkgebouw uit. Konstantijn de Grote heeft voor de voltooiing van de Maxentius- basiliek zorggedragen. Het indrukwekkende gebouw op het Forum Romanum kwam in 315 gereed. De middenbeuk, die een spanwijdte van 25 meter had, werd door drie kruisgewelven bekroond. De zijbeuken waren overdekt met drie tongewelven. Van de Basiliek van Maxentius is één zijschip of zijbeuk tot op … de resten van het middenschip een diepe indruk geven van de kennis, de kunst en de durf van de oude Romeinen, die met hun voor ons nog altijd primitieve hulpmiddelen er in slaagden op veertig meter hoogte een spanwijdte van 25 meter te overbruggen.

In het Olympische jaar 1960 meldden zich de Italiaanse Posterijen opnieuw present met een Olympische serie, die wederom in elk opzicht lof verdient. De negen zegels vertonen alle de Olympische ringen. Daarnaast staat op … zegel van 5 lires het embleem van de XVII- de Olympiade. Voor de verklaring van dat embleem moeten we weer eens in de mythologie- boeken bladeren. De Romeinse oorlogsgod Mars, die volkomen identiek is met de Griekse god Ares (de biologische wonderzoon van Hera), had eens een keer een tamelijk duister onderhoud met onverhoopte gevolgen met een zekere Rhea Silvia. Deze vertegenwoordigster van het zwakke geslacht was niet zomaar de eerste de beste. Zij was de dochter van ene Numitor, die ergens in de wijde Romeinse vlakten het koningschap probeerde uit te oefenen over anderhalve man en een verzameling koebeesten, schapen en geiten.

Dit karwei gelukte hem niet al te best en op een kwade dag wipte zijn bloedeigen broer Amulius hem vierkant uit het zadel. Intussen was het Mars- Rhea- onderhoud zichtbaar geworden in een voorspoedig opgroeiende tweeling, toegerust met de fraaie namen van Romulus en Remus. In die langvervlogen tijden heersten op de Romeinse vlakten andere zeden en gewoonten dan in de eeuw, waarin wij nu leven. Destijds behoorde het volstrekt tot het normale gedragspatroon, dat een nieuwbakken heerser zijn bewind aanving met een grootscheepse schoonmaak onder de getrouwen van zijn voorganger. In casu: Amulius stuurde zijn teamgenoten in het catch- en kill- vak te straat op om Numitor's familieleden, in het bijzonder de mannelijke vertegenwoordigers daarvan, in geswinde vaart naar het graf te begeleiden.

Oorlogsgod en vader Mars, de door de natuur aangewezen beschermer van Romulus en Remus drukte zich bij deze gelegenheid prachtig en ook moeder Rhea Silvia liet zich niet zien. Zij had genoeg aan zichzelf om het vege lijf te bergen. Ergo, Romulus en Remus werden snel en vakkundig door Amulius' makkers in een of andere Italiaanse rivier gedumpt met een ferrykaartje enkele reis Walhalla op zak. In de mythologie is echter van alles mogelijk.

Laat er nu plotseling in het te… verrijst zo'n … als een wol… … evolutie- theorie … in de spartelende kleuters een paar van haar eigen nakomelingen … zich in het … diploma rijdend- zwemmen, met ware doodsverachting zich onverv… aard in het … nat werpt, Romulus en Remus de oever oplegt en … als toppunt van … uit haar … rondborstigheid nog … melk weet te puren, dat de levensgeesten bij de drenkelingen weerkeren. Rome en de XVII- de Olympiade hebben daarmee hun wapenschild gevonden. Hoe zo? Daarover de volgende week.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

dierenbescherming

KARINO — WOORD VAN de week. Een fijn woord, méér dan het Hollandse "genegenheid"; "kindness" komt er iets dichter bij. Karino heeft warmte, bijna iets liefkozends. Karino dus — weet u waar u veel daarvan kan vinden? Op het Dierenasiel op Parera, bij onze honden: hun oogjes schitteren, hun staarten zijn druk in de weer, zij zijn absoluut bereid u, de mens, in hun hart op te nemen. Ook thuis bij uw eigen honden, katten misschien iets minder. Maar toch, die onvoorwaardelijke "karino", die zij voor de mens voelen, spontaan, volop, van kleine pup en kitten af aan. Tenzij de mens hen daarin heeft gestoord!!

Neem een voorbeeld aan hun karino en betrek hen in wat u aan anderen geeft. Trek die lijn eens door — waarom is het dat dieren altijd uit de boot vallen? Slechts een enkele organisatie denkt maar ooit aan dieren. Wij citeren uit de Beurs- en Nieuwsberichten van donderdag 11 juni jl., waarin de start van de campagne wordt belicht: "de Stichting voor bevorderen van positieve waarden vindt dat genegenheid, karino, een bepalend ingredient behoort te zijn van ons dagelijks gedrag en dat ongeacht of het om grote of kleine, lokale of buitenlandse mensen gaat". EN DE DIEREN??

Bij het bezoek van HM koningin Beatrix dit jaar op Landhuis Sorsaca een scala van organisaties uit onze gemeenschap uitgenodigd. Niemand dacht er zelfs aan iemand uit te nodigen, die voor de dieren spreken. Wij hebben zo het gevoel, dat Hare Majesteit het best had gewaardeerd. Zij komt over als een vrouw met wijde blik en brede belangstelling voor al wat leeft op deze, onze aardbol.

Mensen- en dierenlevens zijn zó met elkaar verweven, hoe is het mogelijk, dat dieren gewoon worden vergeten! Heb u wel eens in de Jeugdbibliotheek rondgeneusd? Enig idee hoe ongelooflijk veel boeken daar zijn te lezen, waarin dieren de hoofdrol spelen? En toch komen ze er maar zelden aan te pas. Behalve als ergens voor gebruikt (misbruikt?) kunnen worden.

Karino — "het kost niets, is niet te koop, maar maakt zowel ontvanger als gever behoorlijk rijker", aldus Nydia Ecury. Helemaal mee eens. Eén stapje verder: mensen, wees niet zo vermoeiend alleen met jezelf bezig — sta open voor andere levende wezens! Dit was een boodschap van de DIERENBESCHERMING — ku karino!

Recept

Balchi den sweet and sour sous

Pa: 6 persona

Mester pa e balchi:
- ½ liber di karni mulá
- ½ liber di karni di porko mulá
- 3 kuchara di maisena
- 2 kuchara di soya sous
- 1 kuchara di biña blanku
- salu na smaak
- 1 kuchara di ehèmber na puiru
- 2 kuchara di siboyo largu, kòrtá chiki

pa e sous:
- ¼ kup suku
- 2 kuchara di maisena
- salu na smak
- 1 kucharita di zeta di zjozolí
- 1 kuchara di cider vinegar
- 1 kuchara di soya sous
- ½ kup di buyon di galiña

Moda di prepará:
1. Meskla tur e ingredientenan pa e balchi. Meskla bon i lag'e meskla para "sosegá" un ratu. Forma balchi, no muchu grandi di e meskla.
2. Traha e sous, mesklando e buyon di galiña, poko poko den e otro ingredientenan. Drei bon pa e no kria pipita. Lag'é para, te ora e balchinan ta kla.
3. Hasa e balchinan den zeta kayente, bruá ku poko margarine. Laga e balchinan skore, pero tene nan kayente.
4. Drei e meskla di e sous, si el a sak i keinta e sous te ora e kuminsá bira diki. Drei e bon i basha e sous riba e balchinan.

Sushou... stop di susha Korsou

Yu di Kòrsou por ta dushi hende
pero tin ku ta tende mes nan no ke tende.
Nan ta susha Kòrsou sin fin.
Ta manera ku ta óreá mes nan no tin.

Mientras gobièrnu ta gastando bosh'i plaka,
pa libra nos di e.o. sangura i di djaka,
tin hende ta sigui tira sush'abou,
mientras gobièrnu tá laga hasi e trabou.

Unda ku bo bira,
sushi bo ta mira.
Unda ku bo bai,
bo ta haña sush'abou di nai.

Kiko e sushounan tin ku mes,
ku e koenan ku nan ta hasi'ey ta robes.
Ta susha nan ta susha bai.
Pa nan Kòrsou sin sushi ta susha sai.

Ma si enberdat nan ta sinti nan mes dushi,
dor di sigui hasi Kòrsou mas sushi,
anto e temp'a yega,
pa pon'un fin n'e yega.

Or'un mucha hasi kos di mala mucha,
bo ta papia kuné sperando k'e ta skucha.
Pero ora palabranan ta yuda nada,
mester hasi algu … bai bèk waterpas.

Si nan mester laga un gran sushou,
un djesnan ku malamente ta sigui susha Kòrsou,
drumi lunanan largu … di yen di kos fis i sushi,
ta kasi sigur ku … le bai kushi.

Lo ta bon p'esnan di mala fe para pens'un ratu,
pase ta sigur ku … di nan no ke tal trato.
Ta mihó nan busk'un manera hasa nan koko,
i stop di abusa di nos dushi Kòrsou un poko.

Un Kòrsou limpi ta na benefisio di tur hende.
Ku suhedat en kambio ta enfermedatnan so por rende.
Fuera djesey ta sigur ku'n Kòrsou limpi i bunita,
lo pone mas turista dindi di hasi nos isla un bishita.

Demonstra ku bo ta digno yu di Kòrsou.
Stòp di tira sush'abou.
Nos lo biba muchu muchu mas dushi,
rib'un Kòrsou limpi i sin sushi.

E.R.V. DEMEI

Afleggen geloften als religieus door Ana Bella Martina en Marveline Davelaar

Hoop en vertrouwen kenmerken feestelijke viering in Montagne

WORD WAKKER JEUGD van Curaçao, word wakker, zo klonk het uit honderden kelen op 15 augustus in de kerk van Montaña toen Anabella Martina en Marveline Davelaar hun tijdelijke geloften aflegden als zusters van de congregatie van de Zusters van Liefde, van Jezus en Maria, Moeder van Goeden bijstand, beter bekend op de Antillen als de Zusters van Schijndel.

Word wakker, jeugd van Curaçao. Luister naar Christus, onze Heer. Met animo en met elan. Help de mensen steeds weer, zodat Christus altijd in de huisgezinnen en in alle harten kan regeren. Dit was het openingslied van een plechtigheid in de Dominicuskerk, welke gekenmerkt werd door hoop en overtuiging. Hoop dat het werk van de Zusters van Schijndel zal worden voortgezet en vertrouwen dat er mensen bereid blijven zich voor de katholieke kerk in te zetten.

Duidelijk werd daarbij gewezen, in een der liederen, naar de noodzaak, dat de Curaçaose bevolking zich ook over zijn geestelijke toekomst bezorgd gaat maken. Daartoe moeten alle buurten hun krachten inspannen. Om een einde te maken aan het kwaad, maar vooral ook om de kroon te zetten op dit werk: de zege en vreugde voor iedereen.

Het volk is namelijk op weg om op eigen benen te staan, zoals iedere mens op zijn eigen benen moet staat, om zich een zekere toekomst te verwerven. Zo ook zal er overal, 'n alle woningen, hoop opkomen en zal iedereen de krachten bundelen in het belang van de vrede en het geluk. Zo zong men.

Van deze hoop getuigde het jongeren- koor en de band met voor een deel ook oorspronkelijke liederen. Zo kreeg de viering een feestelijke karakter en kwam er inderdaad vertrouwen tot uitdrukking. Dit kon zich uiten in het opstandingslied Gloria, Gloria, Alleluya en aan het einde van de viering in het steeds imponerende Grandi bo ta.

Religieus zijn is getuige zijn zoals het christen- zijn op zich ook een getuige zijn is. Over het getuigenis handelde de eerste lezing van Johannes, in zijn eerste brief: "Het getuigenis is namelijk dat God ons eeuwig leven geeft en dit leven is in Zijn Kind. Degene die de Zoon heeft, heeft leven, degene die de Zoon van God niet heeft, heeft ook geen leven". Dezelfde Johannes schreef ook de evangelietekst waarin Jezus aan zijn twaalf leerlingen vraagt: Willen jullie misschien ook gaan? Namens de twaalf zei Petrus toen: Heer naar wie zouden we dan moeten gaan? Uw woorden zijn de woorden van het eeuwig leven en wij geloven en weten dat Gij de Heilige van God zijt. Jezus reageerde hierop met: Heb ik niet jullie alle twaalf gekozen?

Het getuigenis gaat over leven. Dit moet men in het dagelijkse leven uitdrukken. Dan zal men een licht zijn van hoop. Maar in een der liederen werd wel opgemerkt dat "ons volk bedroefd is omdat het ontbreekt aan geloof in onze jongeren om Jezus te volgen. Als priester, of als religieus.

...de Heer heeft grote dingen met ons gedaan...

Wat het leven als religieus, in dit geval in de congregatie van de Zusters van Schijndel inhoudt, blijkt uit de gelofte- tekst. Tot driemaal toe bevestigd door een duidelijke Ja, dat willen wij, door Anabella en Marveline: Geloven jullie, zo luidde de eerste vraag, in de evangelische armoede? Zijn jullie bereid om naast degenen te gaan staan, die arm zijn en hen verlossing te brengen en bevrijding uit hun situatie? Willen jullie de armoede zoeken en beleven van het geloof samen met het Volk Gods en dit volgens het woord van Christus: als de arme van geest?

De tweede vraag was: Aanvaarden jullie de ongehuwde staat omwille van het Rijk Gods, als een mogelijkheid om samen met anderen meer beschikbaar te zijn om te mediteren en het Evangelie te beleven in de dienst aan onze mensheid, waarvoor Jezus zijn leven heeft gegeven?

De derde vraag tenslotte: Zijn jullie bereid tot gehoorzaamheid en tot luisteren naar allen, die zich tot jullie wenden? Om verantwoordelijk te zijn in volledige vrijheid en eenheid met de andere zusters in jullie gemeenschap en wel in echte toewijzing aan het werk dat jullie te verrichten krijgen? Zijn jullie bereid tot gehoorzaamheid en tot luisteren om zo jullie leven als religieus te zien als een vervulling van de wil van God?

Concreet betekent dit verbond op basis van de drie geloften dat men als zuster het leven van de ongehuwde leidt om vrij te zijn voor het Rijk Gods en om de naaste als Christus te kunnen beminnen. Zo zal men ook het voorbeeld van Jezus kunnen volgen en zich in volledige vrijheid aan de wil van God te onderwerpen en de congregatie te gehoorzamen en naar "alle mensen, die in oprechtheid behoefte hebben te luisteren". De belofte houdt ook in eenvoudig te leven en zoveel mogelijk te staan naast de minder- bevoorrechten. Alles wat ik in eigendom heb, mijn talenten en gaven, dat alles wil ik met anderen delen. Zo luidt de gelofte- tekst.

Gezien de menselijke beperkingen "zweer ik dat ik in mijn eentje niet volledig zal slagen, tenzij met de kracht van God. Ook dit wil ik aanvaarden", aldus de gelofte- tekst. De geloften werden op die zaterdagavond, terwijl de zon plaats maakte voor het duister van de nieuwe nacht, aanvaard door zuster Florentina namens het hoofdbestuur van de congregatie in Nederland.

Als symbolen van deze verbondenheid, welke in de geloften ligt opgesloten, kregen de nieuwe zusters hun ring en ketting aangeboden nadat deze gezegend waren en uiteindelijk ook de kaars, die zij brandend meevoerden toen zij naar buiten gingen. Als een licht in de nacht, zichtbaar voor allen, die een beroep op hen willen doen. En dan met voorkeur de armen van wie ook de Curaçaose gemeenschap er zovelen kent, in al hun verscheidenheid en schakeringen.

...opgenomen in de Curaçaose communiteit van de Zusters van Schijndel...

Daarbij kunnen zij zich gesterkt voelen door de wetenschap, dat "de Heer grote dingen heeft gedaan, voor zijn volk, om dat te verlossen", van welke wetenschap eeuwen geleden Maria getuigde wier feestdag op die gedenkwaardige 15e augustus werd gevierd. Die wetenschap "doet een lied opkomen uit het hart van de mens, een lied voor de Heer".

Maar, zo getuigde pastoor Rudy Josepa in zijn preek tijdens deze plechtigheid, het kan de mens die zich geeft aan God op een gegeven ogenblik ook zelf duister worden. Hij kan voor een donkerte komen te staan in zijn geloofsleven, in zijn religieus zijn en hij en zij kan overvallen worden door vragen. In zo'n situatie echter kan men altijd bij Maria aankloppen, die kan luisteren en zo helpt om het licht weer te vinden. Maria verwijst naar Hem, die "de grote dingen heeft gedaan". "Die met liefde kijkt naar de nederigen, die de hongerigen voedsel geeft en die voor de armen een voorkeurs- liefde heeft. Maar die ook nakomt wat beloofd is en die ons als mensen blijft volgen omdat zij zijn kinderen zijn", zoals het magnificat zegt.

...ja, dat willen wij...

...namens de congregatie neemt zuster Florentina de nieuw geprofeste leden aan...

Colleges Hermans op Curaçao

DRS. LEONARD JOZEF Maria Renier (Lou) Hermans werd in 1922 geboren en werd in 1946 tot priester gewijd. Hij studeerde bijbel- wetenschappen in Rome en Jeruzalem, was pastoor in Maastricht, was verbonden aan het Liturgisch Centrum van het bisdom Roermond, doceerde aan en beheerde ook het Bisschoppelijke Studiecentrum Molenberg en doceerde aan het Theologisch Katechetisch instituut en was nauw verbonden bij de oprichting en uitbouw van deze drie laatstgenoemde instellingen. Sinds enige jaren gaf hij ook geregeld colleges op Curaçao. Dit gebeurde in het kader van de FESSKA, een stichting van Antilliaanse katholieke academici ter bevordering van de studie van de filosofie en wetenschappen. Sedert 1983 heeft drs. Lou Hermans cursussen gegeven. In 1983 over het Oude Testament, in 1984 over de Synoptische Evangeliën en over de profeten, in 1985 over de Psalmen, in 1986 over de Wonderen in de bijbel. In begin dit jaar gaf hij nog een cursus over Dood en verrijzenis. Een maand na afloop van deze cursus werd hij persoonlijk met de dood geconfronteerd.

Bij het overlijden van FESSKA docent

Leven van Hermans illustratie van fundamentele opvattingen christendom

LEVEN OP EEN breuklijn tussen twee tijdperken. Het is een opdracht voor hen, die zich op dit ogenblik katholiek noemen. Men krijgt de indruk dat de kerk een kathedraal is die permanent in de steigers werd gezet. Anderen zien de kerk als een op drift geslagen boot, waarvan de bemanning de navigatie- instrumenten over boord heeft gegooid en welke nu doelloos ronddobbert. Zo werd de situatie geschetst tijdens de Eucharistie- viering waarbij drs. Lou Hermans het feit herdacht dat hij veertig jaar geleden tot priester was gewijd. Niet lang daarna werd dezelfde Lou Hermans herdacht na zijn overlijden. De dood maakte daarmee een einde aan het leven van een man die de laatste jaren, ook op de Nederlandse Antillen, zich vrienden had verworven door de manier waarop hij de bijbel wist te belichten in het kader van de FESSKA- cursussen.

Deze priester uit het bisdom Roermond heeft het niet gemakkelijk gehad. Alleen de vermelding van de naam Roermond maakt dit meteen duidelijk, met aan zijn hoofd op dit ogenblik een uiterst rechtzinnige en rechtlijnige man als mgr. Gijssen. De priester/ docent Hermans is een der mensen geweest, die daaronder heeft moeten lijden, die deze rechtlijnigheid aan den lijve heeft ondervonden. De docent in de bijbel- exegese aan de Universiteit voor Theologie en Pastoraat in Heerlen was namelijk niet alleen docent, hij heeft onder meer ook aan het vroegere grootseminarie van Roermond een gezonde financiële basis gegeven. Desondanks kon er bij zijn veertig- jarige priesterfeest in 1986 van het bisdom Roermond geen bedankje af. Hij heeft dit als erg pijnlijk ervaren. Zo bleek uit de preek tijdens de uitvaartmis van Lou Hermans. Deze houding van de kant van het bisdom heeft hem erg hoog gezeten. Daarom dit citaat uit deze homilie:

Voor Lou (Hermans — RED) als gelovige was de Schrift, als grondslag en norm van het geloof, slechts in haar diepste betekenis toegankelijk voor zover de toets van de rede niet werd geschuwd. Zijn geloof was een rationeel geloof. Daarom had hij zo'n grote moeite om dat wat hem overkomen was te plaatsen. Gelukkig is hij hierin geholpen door de vele mensen, die hem met zorg hebben omringd. Hij is ontzettend dankbaar en blij geweest omwille van de talrijke blijken van genegenheid tijdens de laatste weken van zijn leven. Hij was dankbaar voor de zorgen en de liefde van zijn familie, van de zusters, van zijn vrienden uit Nederland en Curaçao.

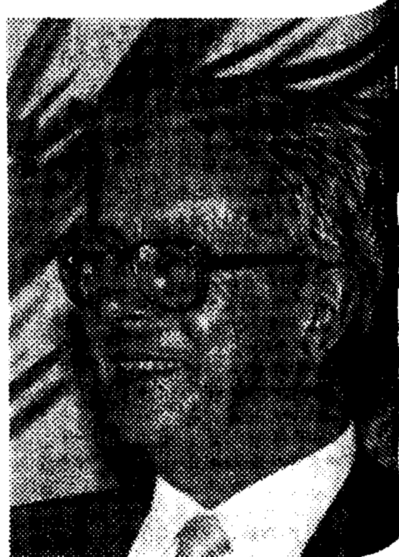
Bij herdenking van zijn veertig- jarig priesterfeest werd nader ingegaan op de plaats van de priester op de breuklijn, zoals men de huidige situatie in de katholieke kerk kan omschrijven. De predikant erkende dat het niet gemakkelijk is om in een paar woorden te zeggen wat een priester is. Hij begon dan ook met te zeggen wat de priester niet is of in ieder geval niet meer kan zijn: "De priester is geen uitzonderlijk wezen, dat begiftigd is met een soort magische kracht, geen tovenaar die God naar zijn hand kan zetten. De priester is ook niet de behoeder of de bewaarder van de traditionele burgerlijke moraal, die vaak weinig met het Evangelie te maken heeft. Hij is ook niet de garant van een bepaalde maatschappijordening, die niet zelden gevestigde wanorde is. Veel te lang is de priester de trooster van de vertrapten geweest, al te vaak heeft hij in het verleden de verdrukte voor ogen gehouden dat lijden en armoede door God gewild zijn".

"Wat de priester wel is, kunnen wij ten dele aflezen aan het Evangelie van vandaag", aldus de predikant. Hierin wordt ons Thomas ten tonele gevoerd. Hij is niet de patroon van de twijfelaars, zoals hij in een bepaalde religieuze folklore wordt voorgesteld. Van hem stamt immers de meest indringende geloofs- belijdenis van het hele Nieuwe Testament: Mijn Heer en mijn God. Nergens was Jezus als God aangesproken tenzijde in deze passus van het Johannes- Evangelie. Thomas is de representant van alle gelovigen, die niet het voorrecht hadden een rechtstreekse ervaring op te doen van de verrezen Heer; die geen getuigen waren van het lege graf. In de figuur en het wedervaren van Thomas heeft Johannes de mogelijkheids- voorwaarden en de structuur van elk verrijzenis- geloof aangegeven. Dit geloof is gestoeld op getuigenis. Met deze toedracht heeft Thomas blijkbaar moeite. Hij kan zijn medeleerlingen niet geloven. Wanneer de Heer hem verschijnt en hij op zijn beurt tot geloof komt, hoort hij echter de woorden: Zalig die niet zien en toch geloven. De latere generaties van gelovigen waarvoor Thomas hier model staat, bewegen zich dus niet in een vacuüm. Het geloof kan aan de getuigenis van de leerlingen ontspringen.

Er is echter een tweede belangrijke gegeven in het verhaal, namelijk de vaststelling dat de Heer Thomas pas verschijnt wanneer deze zich terug bij zijn medeleerlingen had gevoegd. Precies in de leerlingengemeenschap komt hij tot het opstandigings- geloof, precies daar wordt zijn twijfel overwonnen. In deze gemeenschap wil de Heer zijn verheerlijkte aanwezigheid tot ervaring brengen. Dat geldt ook voor ons. Het geloof in de opstanding zal nooit het resultaat zijn van een eenzame worsteling met de vraag naar de zin van het bestaan. Verrijzenisgeloof zal ook nooit uitkomst zijn van een sluitende bewijsvoering. Het zal alleen — net als bij Thomas — het resultaat zijn van de ervaring van de aanwezigheid van de Heer temidden van zijn leerlingen. Nu de Verrezene als verheerlijkte niet meer gebonden is aan de grenzen van tijd en ruimte kan Hij overal aanwezig zijn waar twee of drie in Zijn naam samenkomen. Waar het brood van Zijn lichaam gebroken wordt en de kelk van Zijn bloed wordt rondgedeeld, waar Zijn woord verkondigd wordt, kan men de aanwezigheid van de verrezen Christus ervaren.

Tegen de achtergrond van deze vaststelling moeten wij de taak van de priester zien. Hij is allereerst een verteller en een getuige. Steeds opnieuw, in menigvuldige aan het leven aangepaste varianten, vertelt hij hoe God tochtgenoot van Zijn volk is geweest. Hij vertelt het verhaal, dat zich uitgekristalliseerd heeft in een droom, een utopie zo men wil, van een Godsrijk van gerechtigheid en barmhartigheid onder de mensen. Een verhaal dat ons thans nog de ogen opent voor nieuwe mogelijkheden en kansen. Daarnaast is de priester de verteller van het verhaal van Jezus van Nazareth, die door God uit de dood werd gewekt en die thans leeft. Van dit overweldigend gebeuren is hij de bestendige getuige in woord en sacrament. Aan de geschiedenis van Gods volk en meer nog aan het verhaal van leven, dood en opstanding van Jezus van Nazareth kan men de zin van ons leven aflezen. Daarom is de priester ook een profeet, die verkondigt dat menselijk leven zinvol is, dat de mens niet de gevangene is van een zinloos en onverschillig universum..... In deze tijd moet hij tenslotte iemand zijn, die ondanks alles blijft geloven. Daarom moet hij bereid zijn de ogenblikkelijke spanningen te doorstaan. Hij moet de moed hebben om zich vogelvrij te laten verklaren door links en rechts, zoals vroeger de nar aan het koninklijke hof tegelijkertijd vriend en vijand was van iedereen, vaak de grote eenzame midden alle geweld om zich heen.

Het leven van Lou Hermans, aldus de predikant, was "een illustratie van een van de fundamentele opvattingen van het christendom: dat het menselijk geluk bestaat in de dienst aan de anderen". In zijn geval door zijn dienst aan "de vorming van generaties van priesters en pastorale werkers en werksters door hen toe te rusten om Gods woord te ontsluiten en daardoor gemeenschap en zin te stichten".

DRS. LOU HERMANS

IN DE VOL-MENSELIJKE liefde kan de mens ontdekken dat Hij-die-er-is zich erin uitspreekt. De dood wordt hier voorbij gestreefd en het leven heeft de overhand: ...doordat God zelf liefde is. En met Hem begint leven voor ieder die in liefde leeft (Lou Hermans in een commentaar op passages uit het Hooglied).

ARUBA AGENDA

TOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / -17.30 uur; zaterdag gesloten.

on: 24508 (drie lijnen).

spoedgevallen na kantoortijd: 21639 316.
boy: 027-849.

nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

TE: 100.

MCENTRALE: 115.

KERTJES verschijnen op dinsdag en en kunnen iedere dag tussen 08.00- /14.00-17.00 uur worden opgegeven; op zaterdag. Alleen zoekertjes, die ndag en donderdag voor 10.00 uur n zijn, kunnen de dag daarop (dus en vrijdag) verschijnen.

OSCOPEN
LEVARD THEATER
20.15, 21.15 en 24.00 uur *Platoon* (18

VE-IN: 20.30+24.00 uur *Delta Force* r.).

*****

CHTREGELING DOKTOREN
jestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki dert, Paradera en Sta. Cruz: dokter E. uba, Sta. Cruz 356, tel.: 25666.
Chiquito, Savaneta en San Nicolas: r C.E. Zaandam, via Centro Medico Nicolas, tel.: 48833.
erarts: dokter F. Croes, tel.: 27591 / 00 (hospitaal).

*****

T GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; rd: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 20/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kan-).

or brandgevallen, ongelukken of of ander ongeluk gelieve rcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

LEARUBA
ERDAG: 18.00 Style with Elsa ch (CNN); 18.20 Science and nology (CNN); 18.40 That's incre- ; 19.30 Big story (CNN); 20.00 Tele- cias; 20.30 St. Elsewhere; 21.20 eno: «Island of Sister Theresa»; 00 CNN international news; 23.30 N Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

NDAG: 17.00 Studiosport; 18.00 way to heaven; 18.50 This week in w (CNN); 19.30 Showtime; 20.30 noticias; 21.00 Quo Vadis; 22.15 y of God; 22.45 CNN international s; 23.15 «13» Musical; 23.30 CNN rts tonight (live); 24.00 Sluiting.

ANDAG: 18.00 Mr. «T»; 18.30 CNN national news; 19.30 The world to- row; 20.00 Telenoticias; 20.30 You n? 21.00 Dynasty; 22.00 Telenove- «Venganza de Mujer»; 22.45 This k in Japan; 23.10 Showbiz today N); 23.30 CNN Sports tonight (live); 0 Sluiting.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dage- geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

O SERVICE CENTER (Oranjestad): uur per dag geopend (alleen gesloten zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

TER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 -19.30 uur.

TOONSTELLING (t/m 5 september) van aquarellen van Irmgard Lampe; geopend van 18.00-20.00 uur en woensdag van 10.00-12.00 uur - Banquetzaal, Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel.

DIA DI PRENSA- VIERING: 20.00 uur songfestival voor de pers - Casanova Disco.

SPORT
VOETBAL
(veteranen)
20.00 uur De Koning (Curaçao) vs Intern - RCA Sportcentrum.
(eredivisie)
20.00 uur (finaleronde) Estrella vs Dakota - Lago Sportpark.

MONSTERTRUCK AND MOTORCYCLE STUNTSHOW: 18.00 uur Big Riders stuntshow - Don Elias Mansur Ballpark.

BRIDGEN (Bridgeclub Aruba Ariba): open bridgewedstrijd.

TENNIS: 20.00 uur loting voor de 1987 senioren C-klasse- competitie - Marlboro Tennispark.

*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
18.00 uur *Winnie the Pooh* (alle leeft.).
21.15 uur *Platoon* (18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Delta Force* (18 jr.).

*****

Naast sport-aandacht bezinning taak journalistiek

Viering Persdag begonnen

ORANJESTAD — De viering van Dia di Prensa (1 september) is gisteravond al met veel enthousiasme van start gegaan. In een volle zaal van de Nationale bibliotheek verichtte minister van Verkeer en Communicatie, mr. Angel Bermudez, de opening van de foto- tentoonstelling. Gouverneur F.B. Tromp, de voltallige ministerraad, de Statenvoorzitter en Felatrap- vertegenwoordigers waren onder de aanwezigen die de opening bijwoonden.

Minister Bermudez was gisteravond een en al glimlach. Hij moest de opening verrichten door uit een pak een foto te halen en deze op een bepaalde plaats aan de muur hangen. Deze foto liet een groep, in pikante kleren gestoken, dansende dames zien en..... minister Bermudez «himself», die op een barbecue met volle teugen genietend naar de dansende jongedames staat te kijken.

Na deze opening volgden toespraken van de directrice van de Nationale bibliotheek Alice van Romondt, minister Bermudez, Christina Lampe namens de organisatoren en hoofdspreker drs. Ralph van Breet. Elsa Westerburger (Canal 90/Voz di Aruba) trad als ceremoniemeester op.

De viering van Dia di Prensa werd vanmorgen om acht uur voortgezet toen minister van Justitie / Sportzaken, Watty Vos, het startsein gaf voor de sport- wedstrijden in en om de Aruba Golfclub. Vanavond is in Casanova het songfestival van persmensen en mogenochtend om negen uur de boottocht naar een van de rifeilanden. Voor maandagavond staat het forum over «Invloed van de pers in het Caribisch gebied» op het programma. Eeneider, dus niet alleen persmensen, is welkom op dit forum in Biblioteca Nacional. De viering van Dia di Prensa wordt dinsdagavond besloten met een beachparty bij Divi Divi Beach Hotel.

ORANJESTAD — *Een Arubaanse delegatie onder leiding van Rafael Estrada van het Toeristenbureau maakte onlangs een geslaagde toeristische promotion voor Aruba in de Ecuadoraanse steden Quito en Guayaquil. Deze promotie kwam tot stand door samenwerking tussen KLM, AHATA en de Arubaanse regering. De delegatie verklaarde na terugkeer dat Aruba — vooral in het laagseizoen — kan gaan rekenen op ongeveer duizend toeristen uit Ecuador.*

De KLM heeft reeds twee packages op de Ecuadoraanse markt gelanceerd: «Aruba Mágica» en «Aruba de Primera». Bij de foto: de Arubaanse delegatie in Guayaquil op bezoek bij Jaime Roura (midden), de regionale directeur van het toerisme in Guayaquil.

Nederlands bureau DHV maakt van Water en Energie-bedrijf studie

ORANJESTAD — De regering heeft besloten de Nederlandse consultant- firma «DHV Raadgeving Ingenieurs» een studie te laten maken over het Water- en Energiebedrijf.

Volgens WEB- minister, Don Mansur, toont de begroting 1988 een tekort van tien miljoen florin bij het WEB en dat dit een van de redenen is waarom de 8.2 Solidariteits- belasting aan het einde van het jaar niet helemaal kan worden ingetrokken. De regering zal van dichtbij de door DHV te maken studie gaan volgen en zien hoe DHV over een reorganisatie van het WEB denkt. Volgens Mansur zou de DHV-conclusie kunnen zijn, dat privatisering niet nodig is om het WEB efficiënter te laten werken, of anders dan het WEB wel geprivatiseerd moet worden. De minister verklaarde dat de eind- beslissing hierover veel zal afhangen van het resultaat van de studie en de suggesties waarmee DHV zal komen.

Wat betreft de vergadering, die de minister had met vertegenwoordigers van de VWA, de Vereniging van WEB-Werktuigkundigen, over het verschil van mening tussen VWA en de WEB- directie over het nieuwe werkschema, zei minister Mansur, dat overeengekomen werd dat firma Berenschot een evaluatie zal maken van de twee meningen en het WEB-structuur bestuderen en welke de mogelijkheden zijn. Firma Berenschot zal op korte termijn aanbevelingen over deze zaak aan de regering doen.

Zakenvaria

DAT DE DAMES op Aruba zich meer en meer gaan bezighouden met op gang brengen van zwaar materiaal wordt weer eens bewezen met het in dienst nemen van mevrouw Edith Croes bij Tropical Bottling Company. Zij zal als bestuurster gaan optreden van een van de zware Coca Colamonsters, zoals op deze foto te zien is.

Korfbalstrijd begint morgen

SAN NICOLAS — Op het veld van Caribbean Stars, in San Nicolas, zal morgenochtend om half tien een aanvang worden gemaakt met de nieuwe competitie van Korfbal Bond Aruba.

De officiële opening zal worden verricht door de heer Simon Geerman, een van de grote promotors van de korfbalsport. Na de officiële opening zullen de trofeeën worden uitgereikt aan de kampioen en sub- kampioen van de vorige competitie, te weten Bionic en Noord Masters. Om half elf volgt de eerste competitie- wedstrijd tussen Caribbean Stars en Santa Cruz Stars. De tweede wedstrijd is om half één tussen Arukorf en Bionic.

DIVERSEN
ARUBA AMATEUR RADIO CLUB (AARC): 10.00-12.00 uur open house - Clubgebouw, Spaans Lagoenweg 12.

DIA DI PRENSA- VIERING: 09.00 uur boottocht.

ARUBA FEMALE JAYCEES: 09.00-17.00 uur vlooienmarkt - markthallen in Oranjestad.

ARUBAANSE BOND VAN WERKNEMERS IN VERPLEGENDE INSTELLINGEN (ABV): 10.00-17.00 uur carwash - terrein Garage Cordia.

KIWANIS KEYCLUB OF ARUBA: 09.30 uur «family beach happening» - Eaglebeach.

SPORT
MONSTERTRUCK AND MOTORCYCLE STUNTSHOW: 18.00 uur Big Riders stuntshow - Don Elias Mansur Ballpark.

VOLLEYBALL (AVA): 16.00 uur Brazil Alfa vs Apollo; 17.00 uur Apollo II vs CBN; 18.00 uur NHC I vs Penha Strikers - Sporthal.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche and zondagsschool). Koffie na de dienst.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 19.00 uur ds Hessen (avonddienst).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

*****

KAPEL MARINIERSKAZERNE SAVANETA: 10.00 uur Eucumenische dienst (Doopdienst) o.l.v. vlootalmoezenier J.G.A. Kok en vlootpredikant J.G. Feenstra.

*****

Maritza Erasmus denkt aan vrije kunst academie Aruba

ORANJESTAD — Beeldhouwster Maritza Erasmus is van plan een vrije kunstacademie op Aruba te beginnen. Zij wil hiermee aan eenieder, die zijn/haar gevoelens en ideeën wil uiten door middel van de kunst, de kans geven om in vereniging hun creaties verder uit te werken door de academie te bezoeken.

Op maandag 7 september zal onder leiding van Maritza Erasmus een beeldhouwcursus voor volwassenen van start gaan: de lessen zullen worden gegeven in Instituto di Cultura op maandag van zes tot negen uur 's avonds, woensdag van negen tot twaalf uur 's morgens of zes tot negen uur 's avonds en vrijdag van negen tot twaalf uur. De cursist heef recht op zes uren les per week en kan zelf kiezen op welke twee dagen per week hij / zij de lessen wenst te volgen. Voorts zal op 12 september een cursus beginnen voor de jeugd van tien tot zstien jaar. De lessen worden een keer per week gegeven van negen tot twaalf 's morgens.

Verdere gegevens over de cursussen zijn verkrijgbaar bij Maritza Erasmus (tel.: 31618 of 22185 tijdens kantooruren en 23124 na kantoortijd).

Van 5e verdieping gevallen

ORANJESTAD — Bij de in aanbouwzijde uitbreiding van Playa Linda Beach Resort is vrijdagmorgen na elf uur een werknemer vanaf de vijfde verdieping naar beneden gevallen. Voor deze werkenemer, de 23-jarige Mario Rasmijn uit Cashero, viel dit ongeval — gezien de hoogte — nogal mee. Hij liep een gebroken rechterpols, pink en neusbeen op. Het slachtoffer werd voor verdere behandeling in het Dr. Horacio Oduber hospitaal opgenomen. Na het ongeval begonnen de autoriteiten — waaronder de veiligheids- inspectie — met een onderzoek om de oorzaak van de val te kunnen vaststellen.

Promenade-kiosken eind september weer in gebruik

SAN NICOLAS — CODESAN werkt momenteel aan de reorganisatie van de kiosken op de Promenade in San Nicolas om ze eind september weer optimaal te laten functioneren.

De Promenade zal met planten worden verfraaid, er komt betere parkeerruimte en er zullen er culturele activiteiten en marktdagen worden georganiseerd. Voorts zal er een promotional plan worden uitgevoerd om toeristen naar San Nicolas te trekken, vooral voor het kiosken- project op de Promenade. Voornoemde projecten, die door het ontwikkelings- fonds worden gefinancierd, zullen spoedig worden uitgevoerd.

Personen, die geïnteresseerd zijn in een van de kiosken op de Promenade kunnen zich in verbinding stellen met het CODESAN- kantoor (tel.: 48729) of J. de Cuba (48968).

Schoolbieb in Noord

NOORD — Te Noord had de opening plaats van een school- bibliotheek, die in de St. Annaschool is gevestigd.

De officiële opening werd verricht door de kleine Sira Abath. De dames Belkis Flores en Eta Geerman van de afdeling Schoolbibliotheek van Biblioteca Nacional hebben hun medewerking verleend aan de totstandkoming van deze school- bibliotheek. Bij de opening waren onder de aanwezigen de minister van Onderwijs, mr. Mito Croes, en het hoofd van de St. Annaschool, Jacinto Flanegien.

In Bushiri Beach Hotel

ICAO-conferentie over communicatie ten behoeve luchtvaart-veiligheid

ORANJESTAD — De «International Civil Aviation Organization» (ICAO) zal volgende week — 1 tot en met 3 september — op Aruba in Bushiri Beach Hotel een conferentie houden.

De ICAO heeft voor deze conferentie uitgenodigd: de Nederlandse Antillen, Guyana, Suriname, Trinidad and Tobago, Venezuela en Aruba. Het doel van de conferentie is om van gedachten te wisselen over noodzakelijke communicatie- middelen, zoals telex en «two-way radio», ten behoeve van de veiligheid van het luchtverkeer. Voorts om aanbevelingen te doen ter verbetering en / of uitbreiding van deze middelen om de veiligheid in de luchtvaart te garanderen. De conferentie zal ook de luchtvaart- routes en de bestaande coördinatie- procedures aan een studie onderwerpen met het oog op verruiming van de efficiëntie.

De conferentie zal worden geleid door de waarnemend directeur van de directie Luchtvaart, Narciso Pieters, terwijl Robert Schafer, communicatie- expert op het ICAO- kantoor in Mexico, als secretaris zal optreden.

Herdenking verjaardag overlijden van Betico Croes

ORANJESTAD — De «Fundacion Betico Croes» heeft in haar laatstgehouden vergadering besloten om op 26 november het feit te herdenken dat de MEP- leider een jaar geleden stierf. Deze herdenking zal na overleg met de familieleden plaatsvinden bij de woning van de overleden MEP- leider te Cumana.

Van de stichting werd ook nog vernomen dat wat betreft het standbeeld voor Betico Croes de Venezolaanse beeldhouwer, die hierover benaderd werd, op Aruba is geweest. Hij bracht een bezoek aan Plaza Betico Croes, waar het standbeeld zal komen en bekeek foto's en video- opnames van Betico Croes om een betere idee te krijgen van hoe hij te werk moet gaan.

Ook de andere projecten, zoals de inrichting van de woning van de overleden MEP- leider in een soort museum, verlopen tot grote tevredenheid van de stichting.

Episcopaat bereikt dialoog tussen onderwijsbond en kabinet

Boliviaanse regering doorstaat ernstige sociale crisis

LIMA — De regering van president Victor Paz Estenssoro van Bolivia heeft een van zijn ernstigste sociale crises doorstaan waarmee men in de afgelopen maanden werd geconfronteerd: namelijk de langdurige staking van het personeel bij het openbaar onderwijs. De uitweg werd mogelijk gemaakt door het episcopaat dat kans zag de beide partijen in dit conflict aan tafel te krijgen.

Op aandringen van de bisschoppen- conferentie besloten de regering en de vakbond voor personeel bij het onderwijs naar de overleg- tafel terug te keren. Dit gebeurde overigens pas nadat er weer een week van steeds maar oplopende ruzies en discussies achter de rug was waarin protest- marsen werden gehouden en waarin ook vakbonds- leiders werden opgepakt. Behoudens de terugkeer naar de dialoog slaagde het episcopaat er ook in dat de regering de salarissen van het onderwijzend personeel optrok van 163 naar tweehonderd Bolivianos oftewel van 86 dollar naar ruim honderd dollar. Beide partijen konden zich met deze punten verenigen maar op het laatste ogenblik kwam het Algemeen vakverbond COB wel met het plan om eerst overleg met de leerkrachten te plegen om zo het gesprek te vergemakkelijken met de regering.

In verband met het akkoord tusen regering en vakbeweging om weer te gaan praten werden delegaties gestuurd naar het binnenland en dan met name naar Caracollo waar men begonnen was aan het samenstellen van groepen leerkrachten voor het houden van een "mars voor het onderwijs en het leven". De bedoeling was dat men naar La Paz zou optrekken. Eerdere pogingen in deze geest had de politie snel de kop ingedrukt.

De katholieke kerk heeft wel geeist van regering en vakbeweging dat men de zaak ernstig en verantwoordelijk aanpakt. In dit verband was het opmerkelijk dat het strijdbare vakverbond COB kritiek leverde op de groepering van ultra- linkse leerkrachten die kennelijk bezig was met activiteiten welke de dialoog in de wielen moest rijden. Zo formuleerde het COB zijn klacht. Hoewel de toestand nog gespannen was leek het er toch op dat beide partijen inderdaad de dialoog een kans willen geven in de hoop deze crisis te boven te komen.

ZAKENVARIA

DE BEKENDE VENEZOLAANSE zanger José-Luís Rodríguez, die «El Puma» als bijnaam heeft, zal volgende week een keer op Aruba optreden. Dit optreden van de zanger, die een vol programma heeft, gebeurt in de Ballroom van Aruba Concorde Hotel.

Activiteiten voor Briyo di Solo uitgesteld

ORANJESTAD — Van de organisatoren wordt vernomen dat de «family beach happening» op de Eaglebeach, ten bate van de bouw van een afdak bij Pasadia Briyo di Solo voor geestelijk gehandicapten, geen doorgang zal vinden. Deze happening was geprogrammeerd voor morgen vanaf negen uur op de Eaglebeach. In de loop van volgende week zullen de organisatoren een nieuwe datum bekendmaken.

Creation of Omo op tv

ORANJESTAD — In het kader van het 35-jarig bestaan van de Arubaanse Dans- en Balletschool wordt zondag om zes uur op TeleAruba de film «The creation of OMO» vertoond. De directrice van de Dans- en Balletschool, Diana Antonette, zal een inleiding geven over deze een uur durende documentaire. In deze film wordt de ontwikkeling naar voren gebracht van de werken van de in 1985 in San Francisco operichte experimentele dansgroep «OMO» (On Moving On).

Lottoprijs op weg naar 25 mille

ORANJESTAD — De Lottotrekking van gisteren heeft geen winnaar opgeleverd voor de hoofdprijs van *f*.18.117,25. Niemand bleek de vier getrokken nummers — 2-10-14-25 — te hebben ingevuld. Hierdoor zal de hoofdprijs volgende week ongeveer *f*.25.000,- bedragen. Voor de tweede prijs (*f*.3.959,30) waren er 47 winnaars, die elk *f*.84,25 zullen krijgen.

*****

BRUSSEL — Luitenant generaal Eimler (56) is tot plaatsvervangd NAVO- operbevel- hebber in Europa benoemd. Hij was inspecteur van de Westduitse luchtmacht.

*****

Tijdens toespraak van gouverneur uit militaire periode

Mensenrechten-militanten gewond partij-vergadering in Argentinie

BUENOS AIRES — Drie militante leden van Argentijnse mensenrechten- organisaties zijn gewond geraakt door kogels tijdens een politieke bijeenkomst van een conservatieve partij in de provincie Tucuman op dertienhonderd kilometer ten noordwesten van Buenes Aires. Op deze bijeenkomst trad ook op een partijkandidaat die onder het militaire bewind gourverneur is geweest.

Volgens informatie van het dagblad La Gaceta uit Tucuman en volgens persbureaus waren de vertegenwoordigers van de mensenrechten- groepen bij de bijeenkomst van de ultra rechtse partij Bandera Blanca aanwezig. Maar zij beperkten zich niet tot een stille aanwezigheid doch begonnen te roepen tegen de gouverneurs- kandidaat, generaal bd Antonio Domingo Bussi, toen deze het woord voerde. Personen die kennelijk tot de lijfwacht van Domingo Bussi behoorden beantwoordden deze kreten met schieten. Een van de demonstranten, Alfredo Rojas van de Argentijnse liga voor de rechten van de mens, raakte daarbij ernstig aan zijn hoofd gewond. De beide andere gewonden zouden er niet zo ernstig aan toe zijn. Een en ander gebeurde in het stadje Tafi Viejo op zestien kilometer van de hoofdstad van de provincie Tucuman, San Miguel de Tucuman.

Tijdens het militaire bewind was Domingo Bussi de facto gouverneur van Tucuman. Voordat hij deze taak aanvaardde had hij de leiding als commandant van de vijfde leger- brigade van de infanterie van een militaire campagne welke werd aangeduid als de Operatie Onafhankelijkheid waarbij hij ten strijde trok tegen de guerrilla, welke zich toen flink roerde in deze provincie. Na de terugkeer van het democratische regime in 1983 moest hij voor de rechtbank verschijnen wegens het schenden van de mensenrechten. Volgens het getuigenis van een voormalig lid van de militaire grenspolitie heeft Domingo Bussi politieke gevangenen gedood, toen hij militaire commandant was en ook in zijn gouverneurs- periode. Dit gebeurde in een geheim detentie- centrum in een buitenwijk van de hoofdstad van Tucuman.

Gezien voorsprong Caracas

Bogota wil speciale belasting om wapens te kunnen kopen

BOGOTA — De Colombiaanse regering bestudeert de mogelijkheid om een belasting in te voeren welke de regering in staat moet stellen wapen- aankopen te financieren.

Dit bericht werd bekend op een ogenblik dat de verhouding Colombia- Venezuela enigszins onder spanning staat nadat eerder zelfs aan Venezolaanse kant de staat van waakzaamheid was afgekondigd. De bedoeling is dat de belasting wordt opgelegd aan de meest kapitaal- krachtigen. In Bogota vindt men dat men ten opzichte van Caracas veel te ver achter ligt op militair gebied.

In het parlement is men wel van mening dat een betere bewapening van het leger niet ten koste mag gaan van de sociale programma's van de regering van president Virgilio Barco welke ten doel hebben de armoede uit te bannen en daarmee de oorsprong van het politieke en sociale geweld in Colombia. Vandaar dat men denkt aan een speciale belasting voor de aanschaf van nieuw wapentuig.

*****

JEDDAH — Saudi Arabie wordt feller in zijn uitspraken over Iran nadat men aanvankelijk na het bloedbad in Mekka zich terughoudend had opgesteld. Nu Iran de al voor dit drama begonnen verbale oorlog tegen Saudi Arabie opvoert bij monde van leider Chomeini slaat Riad terug. Binnenlandse zaken- minister Ben Abbelaziz sprak op een ongebruikelijke pers- conferentie over de zogenaamde Islamitische revolutie in Iran. Hij zei wel dat zijn land vrede met Iran wil.

Nieuws in vogelvlucht

TUNIS — De politie dreef met traangas in het centrum van Tunis' hoofdstad betogende orthodoxe Islamieten uiteen. De betoging begon toen de kantoren dichtgingen. Er ontstond paniek. Het was voor het eerst sinds de aanslagen op Tunesische hotels op 2 aug door de Islamitische Jihad dat de ortodoxen de straat op gingen.

*****

KHARTOUM — Sudans coalitieregering welke begin 86 tot stand kwam na democratische verkiezingen is uiteengevallen. De belangrijkste coalitie- partner, de Unionpartij, brak met de partij van premier Al Mahdi. De regering blijft tot 7 september aan en wijzigt zijn beleid niet en hoopt ondertussen de menings- verschillen te kunnen overbruggen.

*****

LONDEN — De Britse minister van BuiZa (Buitenlandse Zaken) heeft in 1947 "willens en wetens" toestemming gegeven voor immigratie naar Gr-Brittannië van enkele duizenden gevangenen van het Italiaanse kamp Rimini, onder wie zich ook ex-SS-ers bevonden. Dit blijkt uit documenten van de regering uit die tijd, zo meldt de Britse krant Times

*****

MOSKOU — De SU heeft officieel geprotesteerd tegen het "provocerende" gedrag van een VS straaljager tegenover een Aeroflot- passagiersvliegtuig afgelopen zondag bij de Kennedy- luchthaven van New York. De gezagvoerder had al onmiddellijk tegen dit "gevaarlijke spelletje" geprotesteerd.

*****

PARIJS — Protesten in Nieuw Caledonie tegen een voorgenomen referendum aldaar hebben tot politieke onenigheid geleid in de Franse regering. President Mitterand beschuldigde de politie ervan een betoging van naar onafhankelijkheid strevende Kanaken met geweld de kop ingedrukt te hebben. Woensdag gingen er 600 de straat op. Het referendum op 13 september gaat over onafhankelijkheid of niet.

*****

CAIRO — Bij een aanslag in een dichtbevolkte wijk in Cairo's centrum vielen woensdag geen gewonden. Een onbekend gebleven man legde de explosieven onder de auto van een leger- officier bd, stak de lont aan en verdween.

*****

MAURITIUS — De zondag in Mauritius te houden parlementsverkiezingen zijn een gevolg van de aanhouding eind 85 van 4 parlements- leden van Mauritius op Schiphol met 20 kilo heroine in hun bagage. Daarna volgde een onderzoek in Mauritius naar de vertakkingen der drugssmokkel welke zich uitstrekten tot politici van de regeringspartij van premier Jugnauth en ook bij de politie- top. Drugs- baronnen hadden trouwens geld gestort in de kas van de regeringspartij. De economische resultaten van de regerings- coalitie worden door deze affaire overschaduwd.

*****

TEL AVIV — Zondag begint het proces tegen Vanunu, die in 86 foto's en informatie over Israels kernwapen- fabriek in de Negev- woestijn doorspeelde aan de Britse pers. Het proces is achter gesloten deuren. Ondanks deze publiciteit is er in Israel nog geen debat begonnen over het eventuele nut van kernwapens voor Israel. Vanunu blijkt weinig aanhang te hebben.

*****

HOUSTON/ TOKIO — Een belangrijke proef met een raket voor de 1e lancering van een VS- ruimteveer na de ramp met de Challenger is donderdag 15 seconden voor tijd afgebroken toen men merkte dat door een lekkage het koelsysteem niet goed werkte. Japan heeft met succes zijn 1e uit 3 trappen bestaande draagraket gelanceerd. De H- 1 bracht een experimentele kunstmaan in een geostationaire baan om de aarde.

*****

MUNCHEN — Bij de jaarwisseling heeft Iran geprobeerd via een in Munchen gevestigde firma VS- militair materieel te kopen zoals onderdelen voor radar- apparatuur tegen vliegtuigen en camera's voor luchtverkenning. Het overleg liep echter vast, aldus het Westduitse blad Quick.

*****

OSLO — De VS zullen geen contracten meer sluiten met het Noorse nationale wapenbedrijf Kongsberg Vaapenfabrik zolang een ruzie over de verkoop van defensietechnologie aan de SU niet is bijgelegd. Dat heeft het Pentagon aan het Noorse ministerie van Defensie laten weten. Het besluit kan het faillissement van de fabriek inhouden.

*****

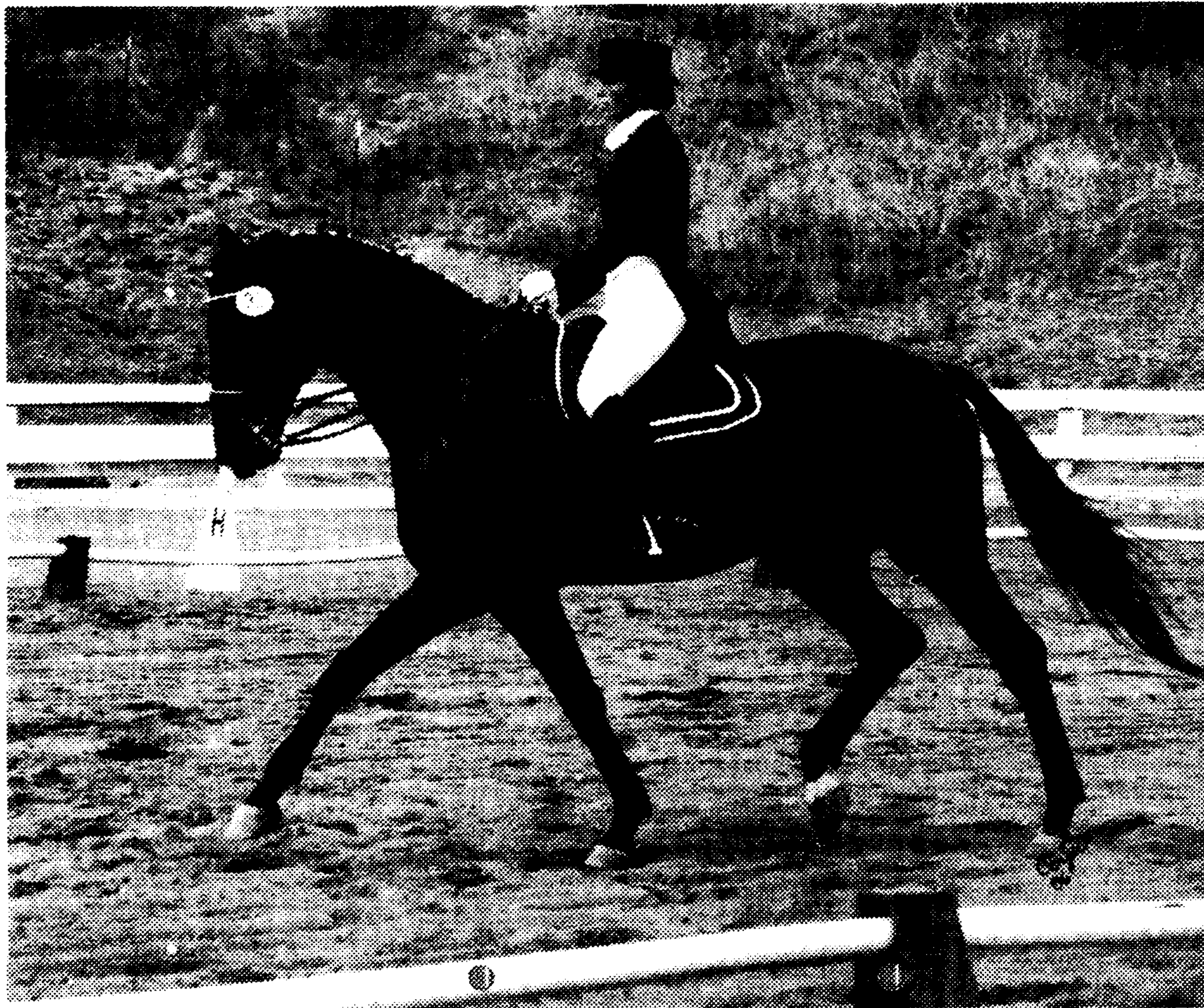
DAMASCUS — Syrisch luchtafweer vuurde maandag 2 raketten af op Israalische straaljagers die boven de Bekaa- vallei in Libanon vlogen. Zij zouden het Syrische luchtruim bedreigd hebben. In Tel Aviv wist men er niets van. Israel voert regelmatig verkennings- vluchten uit in dit gebied.

*****

ROME — De SU is voorstander van internationale wetenschappelijke samenwerking bij het ontwikkelen van kernfusie voor het opwekken van energie, aldus prof. Velichov als vice- voorzitter van de SU Academie van wetenschappen. Hij zei dat een programma waarin de VS, de SU, Japan, en Europa samenwerken de mogelijkheid zou openen om binnen 10 jaar te beschikken over een reactor voor "schone" kernfusie.

Op hippisch gebied

Curaçaose deelname bij Panamerikaanse spelen

...Patricia op haar paard «Rozenthal»...

BIJ DE AFGELOPEN Pan Amerikaanse Spelen heeft de Nederlandse Antillen hun debuut gehad op het gebied van de paardrijsport in het onderdeel dressuur. De deelneemster was Patricia Selbert, geboren Dunk, van 29 jaar, die ±15 jaar geleden van Cuaçao naar de USA emigreerde. Zij heeft Curaçao in die jaren niet in de steek gelaten. Zij heeft familie hier en bezoekt ons eiland regelmatig.

Dressuur wordt beschouwd als de moeilijkste taak van de paardrijsport. Het is gebruikelijk dat rijders onderricht krijgen van een instructeur en gescheiden hiervan het paard getraind wordt om het juiste niveau te bereiken. Een rijder gaat dan op zoek naar het meest geschikte paard om dan op het gewenste niveau mee te dingen.

Patricia heeft het moeilijke pad naar de top gekozen om zelf haar paarden te trainen naar het gewenste niveau toe. Op haar ranch in California leidt zij een stal van achttien paarden en heeft daarbij de taak om dagelijks een aantal paarden te trainen. Dit is een volle dagtaak en vereist veel discipline. Om topconditie te behouden doet zij daarnaast ook aan jogging, aerobics en bodybuilding.

De afgelopen jaren heeft zij aan talrijke horse-shows meegedaan kris-kras door Amerika en heeft daarbij veel prijzen behaald. In maart en juni van dit jaar heeft zij gecompeteerd in twee internationale wedstrijden onder de Antilliaanse vlag, waarbij zij ondanks de felle concurrentie van de VS en Canada, toch een prijs had gewonnen.

Tijdens de Panam Spelen is Patricia tussen 27 topruiters op de tiende plaats geëindigd. Voor Patricia en voor de Antillen is dit een hele goede prestatie voor een debuut van dressuur. Bij dressuur worden de ruiters beoordeeld door een jury van vijf personen. Bij de Spelen zag het als volgt uit: twee Amerikanen, één Canadees, één Argentijn en één Colombiaan. Deze jury moet dan, geheel naar eigen inzicht, de ruiters beoordelen. Dit kan soms grote verschillen in appreciatie tot gevolg hebben.

Bij een tak als springen is voor iedereen duidelijk tezien als een fout wordt gemaakt: je duwt namelijk een plank omver. Bij dressuur is dat niet zo, dus de juryleden hebben een zeer grote macht. Connecties en jarenlange omgang in de kringen van deze sport zijn elementen, die niet helemaal uitgesloten worden.

Voor de Panam Spelen van start waren gegaan, heeft Patricia veel stress moeten ondergaan omtrent haar deelneming. Pas op 28 juli — de «deadline» voor entree tot dressuur — kreeg zij het definitieve bericht van Curaçao dat zij kon gaan. Zij moest de 12e en 13e augustus rijden.

Na het accoord pas moest zij een vliegtuig gaan charteren om haar paard over te vliegen naar Indianapolis, een drie uur lange vlucht. Alle onkosten heeft ze voor haar eigen rekening genomen. Het is te veel om in dit bestek verder toe te lichten wat bij zo'n onderneming komt kijken.

Haar succes heeft Patricia te danken aan jarenlange doelgerichte training, haar wilskracht en haar doel om de vlag van de piepkleine Curaçao te zien wapperen in deze zeer elitaire wereld waarin eigenlijk alleen de giganten doordringen.

Patricia's korte termijnplannen zijn: in maart '88 meedoen aan de Internationale Grand Prix Concours in Miami, Florida en vervolgens de Olympische Spelen in Seoul.

Helicopter door contra's neergehaald

MANAGUA — De contra's hebben een helicopter van het Nicaraguaanse leger omlaag gehaald. Er zijn dertien militairen omgekomen bij acties van de contra's. Kardinaal Miguel Obando y Bravo is voorstander van direct overleg tussen Nicaragua en de Verenigde Staten.

Boven noord Nicaragua werd de MI- 17 helicopter van Russische makelij zodanig getroffen dat het toestel neerstortte. Alle elf inzittenden, Sandinistische soldaten, kwamen daarbij om het leven. Dit werd meegedeeld door het ministerie van Defensie in Managua. Daar berichtte men ook dat bij een andere actie van contra's twee legerofficieren omkwamen. Ook dit speelde zich in het noorden van het land af.

De aartsbisschop van Managua die bekend staat als een felle tegenstander van het Sandinistische bewind maar die door Managua is benoemd in de Nationale verzoenings- commissie zit op één lijn met de regering waar het gaat om de noodzaak tot direct overleg tussen Managua en Washington. President Ronald Reagan heeft daarvoor tot heden toe geen enkele belangstelling getoond. Hij vindt dat de Sandinisten maar met de contra's moeten gaan praten. De contra's kunnen echter alleen bestaan bij de gratie van de Amerikaanse steun.

*****

SAN FRANCISCO — [...] -luchtmacht- sergeant Davies k[...] 5 jaar wegens het doorgeven van [...] litaire geheimen aan een FBI- s[...] die zich voordeed als SU- spion. [...] had zich bij het SU-consulaat ge[...] omdat hij boos was over zijn ont[...] uit de luchtmacht.

Gehuwde priesters:

Wij hebben RK kerk iets te bieden

ROME — De gehuwde katholieke priesters hebben hun kerk "een nieuwe ervaring te bieden". Dit was de overtuiging van het internationale congres van gehuwde priesters in het Italiaanse Ariccia.

De Vlaming Albert Peeters stelde als voorzitter van de Internationale federatie van gehuwde katholieke priesters vast dat men nu niet langer meer "een club van mensen (is) die de kerk om iets vragen, bijvoorbeeld de opheffing van de celibaats- verplichting". Men heeft de kerk nu iets te bieden, vindt men. Thema van het vijfdaagse congres was De vernieuwing van het ambt in de kerk van vandaag. Er zijn achttien nationale verenigingen bij de federatie aangesloten. Op het congres waren vertegenwoordigers uit onder meer Argentinie, Brazilie en de Verenigde Staten en nagenoeg alle Europese landen.

President Colombia gaat in Zuid-Korea op bezoek

SEOUL — President Virgilio Barco van Colombia brengt van 8 tot 10 september een officieel bezoek aan zuid Korea. Hij doet dit op uitnodiging van zijn Zuidkoreaanse collega Chun Doo Hwan. Het is voor het eerst dat een Colombiaanse president Zuid Korea bezoekt.

BEKENDMAKING

De Commissaris van Politie te Curacao MAAKT BEKEND

dat het in het algemeen belang noodzakelijk is gebleken de politiekontrole op de naleving van de bepalingen van de "Vergunningslandsverordening" (P.B. 1963, no. 28) te intensiveren.

In dit verband zal het Bureau Bijzondere Verordeningen van de Politie ("Speciale Diensten") ingaande 1 september 1987 aanvangen met de kontrole van lokaliteiten, zoals **hotels, pensions, restaurants, cafe's, nightclubs, discothèques en slijterijen:**

- die zonder de daartoe vereiste vergunning dan wel in strijd met de vergunningsvoorwaarden en/of de openbare orde, rust, veiligheid en/of goede zeden worden gedreven;
- waarin aktiviteiten worden ontplooid c.q. handelingen worden verricht zonder over de daartoe vereiste toestemmingen te beschikken dan wel in strijd met de voorwaarden van de daartoe verleende toestemming.

Door de Politie zal de houder bij kontrole in de gelegenheid worden gesteld binnen een - naargelang de aard van het geconstateerd defekt/gebrek nader te bepalen - termijn orde op zaken te stellen, indien tijdens de kontrole blijkt dat deze:

- zonder de vereiste toestemming de lokaliteit drijft;
- de lokaliteit in strijd met de voor de vergunning of toestemming gestelde voorwaarden drijft.

Door de Politie zal tegen de houder onherroepelijk procesverbaal worden opgemaakt, indien:

- blijkt dat de lokaliteit zonder de vereiste vergunning dan wel in strijd met de openbare orde, rust, veiligheid en zedelijkheid wordt gedreven;
- na verstrijken van de gegeven termijn blijkt dat door of vanwege de vergunninghouder geen (afdoende) maatregelen zijn getroffen om ongewenste situaties op te heffen.

In de laatste twee gevallen dient de vergunninghouder er tevens rekening mee te houden dat door de Politie zal worden voorgesteld om de vergunning in te trekken.

Willemstad, 28 augustus 1987.

De Commissaris van Politie.

TIJDENS HALVEFINALESTRIJD EK HOCKEY IN MOSKOU

Engeland werd de andere finalist

[illegible]assende winst van Oranje herenhockeyploeg op favoriete West-Duitsland goed voor finale plaats

[illegible]OU — Een herboren Nederlands herenhockeyteam [illegible] vond in Moskou tegen de verwachting in [illegible] finale van de Europese titelstrijd te halen. [illegible] spannend duel versloeg Oranje het sterk favoriete [illegible]sland in de halve finales met 2-1. Dat betekende een [illegible] van vier jaar geleden in Amstelveen, toen Nederland [illegible] in de halve eindstrijd van de Westduitsers won, al [illegible] een verlenging aan te pas komen.

[illegible]nd leidde in Moskou [illegible] met 2-0 door treffers [illegible]lander en Doyer, die [illegible] en bijzonder fraai [illegible] voor het Nederlands [illegible]akte sinds de Olym[illegible]elen van 1984 in Los [illegible] In de tweede helft [illegible]derland onder een [illegible]ruk te staan. Verder [illegible]egentreffer van Reck [illegible] Westduitsers niet. In [illegible]nde slotfase gooiden [illegible] van de laatste twee [illegible] om de Champions [illegible] op de aanval. De Ne[illegible] verdediging bleef [illegible] miraculeuze wijze

[illegible]stellingen waren na [illegible]. Tegenover de dolle [illegible]nelen in het Neder[illegible], dat gezien het spel [illegible] wedstrijden re[illegible]kening had gehouden [illegible], stonden woede en [illegible]leurstelling bij de [illegible]ers. Woede vanwege [illegible] - foutieve beslis[illegible] de Japanse arbiter [illegible] die na afloop dan ook [illegible] Westduitse spe[illegible] belaagd. Vooral [illegible]-Opper maakte het [illegible] bont. "Hoe is het [illegible] Wat is dat voor een [illegible] nog ongeveer het [illegible] uitschreeuwde [illegible] c.a. wegens de tal[illegible] kansen in de turbu[illegible]tfase. [illegible] hun frustraties de [illegible] [illegible] van 't Hek coach [illegible] elkaar uitbundig. [illegible] Van 't Hek nog[illegible] tegenover de [illegible] in de rust werd [illegible]

[illegible] opstelling [illegible]ritsma liet zijn ploeg [illegible]iddels gebruikelijke [illegible] starten. Met Theor[illegible] als spits en Maurits [illegible] de Westduitsers, [illegible] van de beste spelers [illegible], Stefan Blöcher, [illegible], op de enige rustdag [illegible]ernooi, was er in het [illegible] de Nederlanders [illegible] over de [illegible] stemming, [illegible] de Engelsen. Van 't [illegible] hebben [illegible] [illegible], dat we ervan zou[illegible] te maken wat er [illegible] was. Met [illegible]

De eerste helft was duidelijk voor Nederland, dat eigenlijk voor het eerst in het toernooi - afgezien misschien van enkele fases in het eerste duel met Schotland - sterk geconcentreerd speelde. Bovendien bleken enkele tot nu toe matige spelers ineens hun vorm te pakken te hebben. Zo wervelde Taco van den Honert op links net als in het toernooi om de Champions Trophy om zijn bewaker Mutz - vervanger van de eerder met gescheurde kniebanden naar huis gestuurde Fastrich - heen.

De Westduitsers daarentegen traden nogal nonchalant op, vermoedelijk te overtuigd van de uiteindelijke overwinning en de finaleplaats. "De Duitsers waren lauw en hooghartig. Dat was aan alles te merken," zei Van 't Hek. "Ik denk, dat dat ook te maken had met het feit, dat ze in de poule geen echte wedstrijd hebben behoeven te spelen. Wij hadden nu meer de instelling van: wat er gebeurt gebeurt er, maar dan wel over ons lijk."

Tegen het einde van de eerste helft werd het solide en doorwrochte Nederlandse spel beloond met twee snel op elkaar volgende treffers. Na een half uur pushte Bovenlander zowaar de bal uit een strafcorner over de [illegible] Schliemann heen (1-0). Jorritsma: "We hadden de videobeelden van de wedstrijd Nederland - West-Duitsland van Amstelveen nog eens bekeken en hielden die push achter de hand."

Drie minuten later maakte spits Doyer er 2-0 van. Daar [illegible] rennende Parlevliet aan vooraf gegaan. De anders zo betrouwbare verdediger Hanel wist geen raad met de situatie, miste de bal en de lange Parlevliet zag in het centrum Doyer vrij staan. De Bloemendaler zag zijn kans [illegible] sinds de Olympische Spelen in Los Angeles voor Oranje te scoren. De bal sloeg hard en hoog achter Schliemann in het doel: 2-0. Even later kreeg hij een gele kaart [illegible], zodat Nederland voor de rust en direct er [illegible] moest spelen. [illegible] een groene kaart gekregen.

De tweede helft

De Westduitsers [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]mann in voor diens broer Dirk. Dat had direct tot gevolg, dat de aanstormende aanvallen via Reck, Dopp (die met 253 interlands een nieuw Westduits record vestigde), Brinkmann [illegible] ook ver teruggzakkende [illegible] die het opnieuw zeer moeilijk had tegen Cauco - de Nederlandse defensie overwerk bezorgde. Toen Reck er in de 47e minuut 2-1 van maakte na slecht opletten van [illegible] (hij joeg de bal hard en hoog langs de [illegible]

[illegible]

Kort daarop klonk de bevrijdende toeter aan de jurytafel, waarop heel Oranje opsprong van vreugde. De Westduitsers konden hun razernij niet bedwingen. "Schande, we zijn bestolen," schreeuwde Schmidt-Opper tegen iedereen, die het maar horen wilde. Hij rende naar arbiter Sakaida en kon maar net worden weerhouden de Japanner aan te vallen. Later viel de volledig over zijn toeren geraakte middenvelder bij de spelersbank uitgeput neer. De Nederlanders hadden daar geen boodschap meer aan en vierden [illegible] Jorritsma: "Iedereen had ons al afgeschreven. Donderdag hadden we een moedgevend telegram ontvangen van de chef de mission Wim Cornelis. Hij zei dat het nu pas zou beginnen. En we hebben kunnen zien, welke mogelijkheden onze ploeg inderdaad toch nog heeft. Het geeft een geweldige kick. En reken maar, dat we zondag in de finale tegen de Engelsen uit zijn op revanche!"

Standen Major League Baseball

NEW YORK — De standen in de Major League tot aan vandaag zijn:

AMERICAN LEAGUE				
Oost				
Detroit Tigers	75	51	.595	—
Toronto Blue Jays	76	52	.594	—
New York Yankees	73	56	.559	4½
Milwaukee Brewers	70	58	.547	6
Boston Red Sox	61	65	.484	14
Baltimore Orioles	59	69	.461	17
Cleveland Indians	48	80	.373	28
West				
Oakland A's	66	62	.516	
Minnesota Twins	.67	63	.515	
Kansas City Royals	64	64	.500	2
California Angels	63	66	.488	3½
Texas Rangers	61	67	.477	5
Seattle Mariners	59	67	.472	[illegible]
Chicago White Sox	53	74	.417	12½
NATIONAL LEAGUE				
Oost				
St. Louis Cardinals	76	51	.598	
New York Mets	72	56	.563	4½
Montreal Expos	71	56	.559	5
Philadelphia Phillies	67	61	.523	9½
Chicago Cubs	64	63	.504	12
Pittsburgh Pirates	57	71	.445	19½
West				
San Francisco Giants	68	61	.527	
Houston Astros	65	63	.508	2½
Cincinnati Reds	63	66	.488	5
Atlanta Braves	56	71	.441	11
Los Angeles Dodgers	56	72	.438	11½
San Diego Padres	52	76	.406	15½

American League		National League	
slaggemiddelde (386 aan slag)			
1. Boggs (Bos)	.365	1. Gwynn (SnD)	.368
2. Seitzer (KsC)	.335	2. MThompson (Phi)	.330
3. Mattingly (NwY)	.332	3. Raines (Mon)	.330
4. DwEvans (Bos)	.327	4. Guerrero (LsA)	.325
5. Trammell (Det)	.324	5. Galarraga (Mon)	.323
gescoorde punten			
1. Boggs (Bos)	97	1. EDavis (Cin)	109
2. GBell (Tor)	90	2. Gwynn (SnD)	100
3. Whitaker (Det)	90	3. Coleman (StL)	95
4. DwEvans (Bos)	87	4. Samuel (Phi)	94
5. Sierra (tex)	87	5. Raines (Mon)	92
binnengeslagen punten			
1. GBell (Tor)	109	1. Dawson (Chi)	112
2. DEvans (Bos)	104	2. Wallach (Mon)	107
3. Canseco (Oak)	95	3. JClark (StL)	102
4. Gaetti (Min)	94	4. EDavis (Cin)	92
5. Sierra (Tex)	94	5. Schmidt (Phi)	90
honkslagen			
1. Boggs (Bos)	173	1. Gwynn (SnD)	177
2. Seitzer (KsC)	169	2. Doran (Hou)	146
3. Puckett (Min)	167	3. Hatcher (Hou)	148
4. Yount (Mil)	157	4. McGee (StL)	145
5. Fernandez (Tor)	154	5. Wallach (Mon)	145
tweehonkslagen			
1. DwEvans (Bos)	34	1. Wallach (Mon)	37
2. Boggs (Bos)	33	2. Galarraga (Mon)	32
3. Tabler (Cle)	33	3. Hubbard (Atl)	32
4. ADavis (Sea)	32	4. OSmith (StL)	32
5. Molitor (Mil)	32	5. Gwynn (SnD)	31
driehonkslagen			
1. Wilson (KsC)	12	1. Samuel (Phi)	13
2. PBradley (Sea)	10	2. Gwynn (SnD)	11
3. Polonia (Oak)	7	3. MThompson (Phi)	9
homeruns			
1. McGwire (Oak)	39	1. Dawson (Chi)	42
2. GBell (Tor)	39	2. DMurphy (Atl)	35
3. Hrbek (Min)	31	3. EDavis (Cin)	34
4. DwEvans (Bos)	30	4. JClark (StL)	34
5. Pagliarulo (NwY)	29	5. HJohnson (NwY)	32
gestolen honken			
1. Reynolds (Sea)	43	1. Coleman (StL)	85
2. Wilson (KsC)	41	2. Hatcher (Hou)	49
3. Redus (Chi)	40	3. EDavis (Cin)	48
Werpcijfers (10 beslissingen)			
1. Henneman (Det)	9-1 (2.31)	1. Leach (NwY)	10-1 (3.29)
2. Cerutti (Tor)	10-3 (4.25)	2. Gooden (NwY)	12-4 (2.85)
3. John (NwY)	11-4 (3.97)	3. Rawley (Phi)	[illegible]
4. Key (Tor)	15-6 (2.94)	4. Forsch (StL)	10-4 (4.43)
5. Musselman (Tor)	10-4 (4.14)	5. Sutcliffe (Chi)	15-6 (3,76)
Drieslag			
1. Langston (Sea)	199	1. Scott (Hou)	203
2. Higuera (Mil)	191	2. Ryan (Hou)	197
3. Clemens (Bos)	178	3. Hershiser (LsA)	160
4. Hough (Tex)	[illegible]	4. Welch (LsA)	156
5. Steward (Oak)	171	5. Valenzuela (LsA)	151
Saves			
1. Henke (Tor)	30	1. Bedrosian (Phi)	33
2. Reardon (Min)	24	2. LeSmith (Chi)	30
3. Righetti (NwY)	23	3. Worrell (StL)	26

WILLEMSTAD — Het bestuur van de C.S.F. (Curaçaose Sport Federatie) is veranderd van samenstelling. De nieuwe voorzitter van deze sportraad is de bekende karateka William Junior Millerson (derde van links). Een van de eerste daden van het nieuwe bestuur van de CSF was een bezoek afleggen bij Sedreko en zich zelf voorstellen aan dit eilandelijk sportbureau, dat onder leiding staat van Hubert D. Jansen (vierde van rechts).

Beide instellingen houden zich intensief bezig met de ontwikkeling van de sport op Curaçao. Men heeft dan ook tijdens een korte informele vergadering de afspraak gemaakt dat beide organisaties eens in de maand samen om de tafel zullen gaan zitten, waardoor de banden tussen beide sportorganisaties weer stevig zijn aangehaald.

Sharlon Troeman miste voor Undeba een strafschop

Opening van finaleronde FFK start met 1-0 winst voor Victory Boys

WILLEMSTAD — De overtuigende 4-0 overwinning van Centro Barber / Coca Cola gisteravond in de eerste wedstrijd tegen Deportivo Sta. Rosa wekte de hoop op een dubbele Bandabaose triomf in het wedstrijdprogramma van de finaleronde van de FFK-competitie. Het bleef echter bij een illusie. Grote broer Undeba/NAC kon niet bij machte aan de verwachtingen van het Bandabaose legioen te voldoen. Er werd voor de ogen van [illegible] toeschouwers met 0-1 verloren geleden tegen Bandariba-vertegenwoordiger Victory Boys/Chico.

Undeba dankt de nederlaag gisteravond aan een bijzonder zwakke eerste helft waarin het volgens een erg conservatief concept speelde. Victory Boys mocht het initiatief nemen en kon bovendien over een royale bewegingsruimte beschikken omdat Undeba zich in teruggetrokken positie opstelde en erg statisch speelde. Onder de omstandigheden was het nog een geluk voor Undeba dat door fouten in de afronding bij Victory Boys de schade beperkt bleef tot een 0-1 achterstand. Deze ene treffer werd overigens al vroeg - na amper 6 minuten spelen - door Hensley Albertus gescoord. Albertus kreeg een onverwachte schietkans en [illegible] keeper Jamanika [illegible] plaatste schuiver.

Een vroege meevaller dus voor Victory Boys en achteraf gezien een verdiende ruststand omdat het gedeelte van de eerste helft veel meer overtuiging en inspiratie toonde. De Bandariba-ploeg kreeg dan ook veel meer doelrijpe kansen, ofschoon de balans [illegible], dat Undeba vijf hoekschoppen bij elkaar had geforceerd en Victory Boys slechts één.

Undeba's spel kwam in de tweede helft beter uit de verf, met name het functioneren van de middenlinie. Het witte [illegible] ook een [illegible] [illegible] Boys werd [illegible] der flinke druk gezet. Maar de doelpunten moesten nog steeds gemaakt worden. En dat wilde gisteravond weer eens niet lukken. Met name Bubu Jamanika, Sherby en Noni Rosina faalden ieder en een aantal keren vanuit een schietvrije positie.

Degene die echter wat dit betreft de kroon spande, was Sharlon Troeman met een misser vanaf elf meter afstand. Dat gebeurde een tiental minuten voor het einde, toen Sherby Rosina [illegible] werd aangepakt door de verdediging van Victory Boys. Troeman schoot met de punt van de schoen over het doel zodat keeper Waldi Graancoost zelfs niet in actie hoefde te komen. [illegible] [illegible] [illegible] beslissing van scheidsrechter Reinaldo Keteldijk.

De play-offs worden zondag voortgezet met de volgende wedstrijden: Hubentut Westpunt - Indeker en Jong Colombia - Centro Dominguito.

Besluit op IAAF-congres

Levenslange schorsing voor hardleerse atleten

ROME — Atleten, die in de toekomst bij herhaling worden betrapt op het gebruik van verboden stimulerende middelen, worden voortaan door de IAAF voor het leven geschorst.

Internationale Atletiek Amateur Federatie [illegible] Nebiolo [illegible] congres [illegible] bekend. De maatregel werd met onmiddellijke ingang van kracht.

De voorstellen, waaruit de levenslange schorsing kan voortkomen, maken onderscheid tussen het gebruik van Efedrine en dat van andere middelen. Gebruikers van Efedrine worden bij een eerste constatering geschorst voor een periode van minstens drie maanden. Een tweede vergrijp levert een straf op van twee jaar. De hardleerse atleten lopen daarna de kans tot een levenslange verbanning van de atletiekbanen.

Gebruikers van andere middelen worden zwaarder gestraft. Een eerste bewijs houdt een schorsing van twee jaar in. Daarna volgt een levenslange straf. Tot aan het congres in Rome gold de regel, dat de atleten voor het 'leven werden geschorst' om na achttien maanden gratie te verkrijgen.

Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de op vrijdag gespeelde baseball- wedstrijden in de Amerikaanse Leagues zijn:

American Leagues
Seattle Mariners - New York Yankees 15-4; Texas Rangers - Detroit Tigers 5-3; Oakland Athletics - Toronto Blue Jays 3-2; Kansas City Royals - Chicago White Sox 8-3; Baltimore Orioles - California Angels 6-5; Milwaukee Brewers - Minnesota Twins 1-0; Boston Red Sox - Cleveland Indians afgelast wegens regen.

National League
Chicago Cubs - Cincinnati Reds 6-5 (10 innings); Pittsburgh Pirates - Houston Astros 4-2; San Luis Cardinals - Atlanta Braves 4-3; Philadelphia Phillies - San Diego Padres 8-1; Montreal Expos - Los Angeles Dodgers 2-1 (12 innings) New York Mets - San Francisco Giants 4-0.

Uitslagen bridgen

[illegible] 50 %-score

[illegible]MSTAD — [illegible] wedstrijden [illegible] is Diane Bou[illegible] [illegible]

De [illegible] gochtend [illegible] mes) en de [illegible] partijen [illegible] zijn als volgt:

Asiento:
1. Hanrath - Plantz: 55,71%; 2. Brandt - Brandt: 54,76%; 3. Smeets - Van der Velde: 54,29%; 4. Ledeboer - Christiaanse: 53,81%; 5. Boudewijns - Kruisheer: 53,33%; 6. Van de Jagt - Fontilus: 50,00%.

De uitslagen van Bonanca (25 paren verdeeld in twee groepen); Groep Wit:
1. Echt. De Jong: 62,66%; 2. De Vries - [illegible]; 3. Ds. Schouten - [illegible] 54,17%; 4. Ds. Engelman - Bustraan: 53,75%; 5. Mw. Valkenberg - Reerhorst: [illegible]; 6. Echt. Kruisheer: 51,25%; 7. Boudewijns - [illegible]
Groep Blauw:
1. Echt. [illegible]: 67,[illegible]%; 2. [illegible]; 3. Scheils - De [illegible]; 5. Echt. [illegible]; 6. [illegible] - Voskamp: [illegible]

Garantie-fonds oprichten

Minister HIW doet voorstel ter stimulering van de export

WILLEMSTAD — De minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid (HIW) is van mening dat er een fonds ter financiering van de export van lokale producten in het leven geroepen moet worden. Dit fonds moet de lokale fabrikanten de mogelijkheid bieden hun producten te exporteren omdat zij daar momenteel vaak de financiele middelen niet voor hebben. De eisen om bij commerciele banken middelen te krijgen, zijn nu zeer hoog en het fonds zou er op gericht moeten zijn de commerciele banken tot een maximum van 75 procent van het geleende bedrag te garanderen.

Dat bracht minister Marco de Castro van HIW onlangs naar voren toen hij een vijftal checks overhandigde aan lokale fabrikanten die hun personeel een bijscholings- cursus hebben laten volgen. Het export- fonds is de volgende maatregel in de reeks die door het Departement van Handel, Industrie en Werkgelegenheid worden genomen ter bevordering van de lokale industrie en de export van lokale producten.

Zoals bekend is er al een scala van maatregelen getroffen waarvan de marktbeschermings- maatregelen de meest in het oog lopende zijn. Voor het op touw zetten van bijscholings-cursussen voor eigen personeel, is sinds korte tijd ook een mogelijkheid geschapen waarbij de overheid een deel van de kosten daarvan voor haar rekening neemt. De Castro legde tijdens de bijeenkomst uit dat het zeer eenvoudig is om voor deze financiering in aanmerking te komen. Een groot deel van de kosten worden dan vergoed in het kader van het streven van de overheid naar lokale producten van hoge kwaliteit, aldus De Castro. De vijf bedrijven die reeds bijscholings- cursussen hebben opgezet en hier achteraf een deel van de kosten van vergoed kregen zijn Softex, Unicum, Hardon Tea, Antilliaanse vleeswarenfabriek en Antillean Commercial and Household Products. De Castro deed een beroep op alle lokale fabrikanten om ook bijscholings-cursussen op touw te zetten en aanspraak te maken op dit fonds dat is ingesteld met Nederlandse ontwikkelings- gelden. Immers alleen door dergelijke cursussen is het mogelijk om de kwaliteit van de lokale producten te optimaliseren zodat zij voldoen aan de hoge eisen van de lokale bevolking, aldus De Castro.

Het Departement van HIW wil de lokale fabrikanten echter ook bij de export van hun producten hulp bieden. Naar De Castro uitlegde worden de fabrikanten vaak in hun export- pogingen tegen gehouden omdat het zeer moeilijk blijkt te zijn om aan de hoge eisen van commerciele banken te voldoen voor de noodzakelijk financiering. Waar het Departement aan denkt is om middels de Centrale Bank een fonds in het leven te roepen dat de commerciele banken tot een maximum van bijvoorbeeld 75 procent van het geleende bedrag garandeert. Op die wijze worden lokale fabrikanten beter in de gelegenheid gesteld hun goederen te exporteren, hetgeen de deviezen ten goede komt, aldus De Castro. Dit project is echter nog niet volledig uitgewerkt, maar heeft wel alle aandacht.

Ega mishandeld

PHILIPSBURG — Donderdagavond om half elf werd de politie geroepen naar Mariget Hill, waar een man een vrouw mishandelde na met haar ruzie te hebben gemaakt. Toen de politie [illegible] wel de man als de vrouw niet meer aanwezig. Ooggetuigen verklaarden dat de man een fles op de vrouw had kapot geslagen, en dat iemand de vrouw naar het hospitaal had gebracht om behandeld te worden. De recherche heeft de zaak in onderzoek.

Martina betreurt andersluidende kritiek

Regering heeft aandacht voor gevangen Antilliaan

WILLEMSTAD — "We hebben alles gedaan wat we konden doen voor de heer Koeyers op zowel persoonlijk als diplomatiek vlak" zo verklaarde minister- president Don Martina gistermiddag tijdens een persconferentie waarop ook het onderwerp van de in Venezuela [illegible] Antilliaan [illegible] de orde kwam. Hij ontkende daarbij ten stelligste beweringen dat zijn kabinet in deze kwestie met de handen over elkaar heeft zitten toekijken.

Koeyers die volgende maand al twee jaar in de Venezolaanse gevangenis zit in verband met verdovende middelen krijgt op 14 september uitspraak in zijn zaak. De Antilliaan en diens familie zeggen dat hij onschuldig is maar de Venezolaanse rechtbank denkt daar blijkbaar anders over. Zij gaven Koeyers tot 21 augustus de tijd om met tien getuigen te komen. Toen de getuigen in Venezuela arriveerden, wilde de rechtbank niet naar de getuigen luisteren. De vader van Koeyers verklaarde op de televisie dat de Venezolaanse rechtbank wordt geleid door maffia, leden [illegible] willen dwarsbomen.

Minister Martina [illegible] gisteren te betreuren dat de vader van de aangehouden Antilliaan op de televisie bij herhaling felle kritiek uitte op de Venezolaanse rechtbank. Martina [illegible] een oprecht en verantwoordelijk functioneren van de [illegible] in Venezuela geenszins te twijfelen. Hij achtte eventse de uitlatingen weinig bevorderlijk voor de verstandhouding tussen de Nederlandse Antillen en het buurland. "Wij hebben altijd heel goed samen kunnen werken met Venezuela en vinden het daarom jammer dat er zulke uitspraken worden [illegible] treuren dat de Venezolaanse rechtbank niet naar de getuigen wilde luisteren die door Koeyers naar Venezuela waren gehaald. Het enige dat deze nu kan doen is wachten op de uitspraak, om, indien hij het daarmee niet eens is, in beroep te gaan, aldus de premier.

Tweede "woord van de week"

WILLEMSTAD — Aanstaande maandag wordt het tweede woord van de stichting Fundashon Promove Balor Positivo op de verschillende borden aan de kant van de wegen geplaatst. Het tweede woord is "Disiplina" of wel discipline. Onlangs begon de stichting met een campagne om de negatieve mentaliteit van de bevolking te veranderen. Door om de twee weken een ander positief woord op de borden te plaatsen, hoopt de stichting dat de bevolking een positievere instelling krijgt.

BONAIRE AGENDA

TIE: 8000
NDWEER: 8222
CENTRALE: 8845
PITAAL: 8900

FILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag 7.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 ondag gesloten.

NBARE BIBLIOTHEEK
ningstijden voor het publiek)
dag en donderdag van 14.00-18.00 dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ -17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

ningstijden voor lezers)
sdag van 14.00-19.00 uur.

TSLUITING: maandag t/m vrijdag etekende stukken 15.45 uur; gewone en 16.30 uur.

VICE CLUBS
nis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel ire.
: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
nd Table: elke tweede maandag - centrum Terra Corra.
y: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

TUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 0-12.00/14.00-15.30 uur loketten geo-

IEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging an gelieve contact op te nemen met de Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

ITIECLUB (Weg naar Willemstoren): end op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zag van 12.00-24.00 uur.

EEKUUR (gezaghebber): elke donder- van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donder- van de maand van 10.00-12.00 uur te on.

OLISHI (tel.: 8198): verzameling Boaanse schelpen en koraal; open van dag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - a Nikiboko Zuid 3.

: **openingstijden slachthuis** maan- t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-0 uur en donderdag en vrijdag van 0-11.00/11.30-14.30 uur.

ugustus)
RT
TBAL **(Politie)**: 09.00-18.00 uur toer- op het Juventusveld.

KDIENSTEN
Bernarduskerk Kralendijk:
jks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00

motokerk Antriol:
jks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00

vicuskerk Rincon:
jks, ook zondag, 19.30 uur.

CHTENBEZORGING doorgeven mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya ique 4.

Vrouwenconferentie in Puerto Rico

WILLEMSTAD — In Puerto Rico vindt van 25 tot en met 29 augustus de conferentie voor vrouwelijke Latijns- Amerikaanse en Caribische parlementariërs plaats onder de naam "Primera Conferencia de Legisladoras de America latina y del Caribe". De organisatie van deze conferentie is in handen van de commissie die zich bezig houdt met de ontwikkeling van de vrouw.

Gedurende deze dagen zullen de vrouwen praten over de gelijkheid van de vrouw en het optimaal kunnen werken door goede scholing, goede ontwikkeling en blakende gezondheid. Millicent Acuna Lopez- de Weever, Yolanda Evers- Melfor en Maria Liberia- Peters zijn diegenen die de Antillen op deze conferentie vertegenwoordigen.

KRALENDIJK — Vandaag en morgen, zondag 30 augustus, zal het eerste internationale festival (CURINFEST) georganiseerd worden op Curaçao. Daaraan doen ongeveer zestig landen mee. De vertegenwoordiger van Bonaire daarbij is Boeis Thomas, die in de loop van de week al naar Cuaçao is vertrokken. Boeis Thomas zal op Curaçao laten horen «Yo canto por mañana», dat gearrangeerd is door Toro Colina. De deelname van Boeis Thomas aan het festival was mogelijk door de spontane medewerking van Cultimara, Herrera en de KvK. Bij de foto: Boeis Thomas bij zijn vertrek vanaf Bonaire.

Avelino Cicilia zou geschikte opvolger zijn

Jopie Abraham treedt weer af als partij-voorzitter en partijleider

KRALENDIJK — Partijleider en partij- voorzitter, Johannes (Jopie) E. Abraham, meent dat in het kader van de reorganisatie van zijn partij, Partido Democratico Bonairiano (PDB), het van belang is dat hij zijn functie als partijvoorzitter en partijleider vacant stelt. Abraham deed dat twee jaar geleden ook al, maar is in feite nimmer afgetreden.

Het is algemeen bekend, dat het sedert de laatste verkiezingen voor de Eilandsraad niet botert in de PDB. Dat was echter al sedert januari niet meer het geval toen Abraham plotseling te kennen gaf, dat de portefeuille van minister van Ontwikkelings- samenwerking zonder inhoud was. Abraham trad derhalve als zodanig af en nam vervolgens de plaats van Ernesto Melaan in, die in de Staten vertegenwoordigd was, evenals Monchin Soliana.

Jopie Abraham dankt overigens een wel degenen, die in hem vertrouwen hadden en die hem bij de Eilandsraads- verkiezingen in feite benoemden tot officiële woordvoerder van de partij. Met ingang van 1 september echter wil Abraham plaats maken voor een ander die de vacature van Abraham kan blijven vervullen tot er een nieuw bestuur is gekozen volgens de statuten van de partij.

Overigens is Abraham van mening dat gezien het aantal stemmen, dat ex-gedeputeerde en ex-wnd. gezaghebber Avelino Cicilia bij de laatste verkiezingen heeft behaald hij de aangewezen persoon zal zijn om Abraham op te volgen. Eveneens is Abraham van mening dat gezien het aantal stemmen dat Cicilia behaalde hij ook in aanmerking dient te komen voor de plaats in de Staten. Het is echter niet de bedoeling van Abraham ook daar plaats te maken, want het is Monchin Soliana die de eer wordt gelaten te bedanken ten gunste van Avelino Cicilia. Een wensdroom die Soliana ongetwijfeld weigert te vervullen, maar zeker een repressaille is vanwege de houding van zijn zoon, mr. George Soliana, die als gezaghebber zijn medewerking aan het UPB/POB- Bestuurscollege geeft.

Abraham vindt dat Avelino Cicilia ook als fractieleider in de Eilandsraad moet treden (Cicilia was gekozen maar bedankt voor de eer — RED). In feite betekent de terugkeer van Avelino Cicilia in de Eilandsraad dat de PDB- pion op het schaakbord van de Democraten, Ernesto Melaan, ook uit de Eilandsraad zal moeten verdwijnen evenals hij verdwenen is uit de Staten. Gezien de korte en weinig opvallende politieke loopbaan van Melaan, die momenteel onderwijzer is aan de gouvernements- school, mag verwacht worden, dat het politieke Waterloo van Ernesto Melaan duidelijk in zicht is.

Volleyballbond klaagt:

Voetbalbond houdt geen rekening met anderen

KRALENDIJK — Zoals bekend geeft de Bonaireaanse Volleyball Bond (Bovobo) de laatste weken zeer veel informatie over de activiteiten van het volleybal. Men heeft bij de organisatie van toernooien en de competitie goed rekening gehouden met de andere sporten, die ook op Bonaire beoefend worden. Dit blijkt echter niet wederzijds.

In een verklaring van de zijde van de Bovobo merkt de man, die belast is met public relations, Magno (Ibi) Piar, op dat de Bonaireaanse Voetbal Bond (BVB) geen enkele rekening houdt met de andere takken van sport op Bonaire. De BVB organiseert rustig voetbal- wedstrijden op dezelfde dagen waarop de Bovobo volleyball- wedstrijden organiseert. In feite, aldus Piar, is het algemeen bekend dat de BVB op woensdag, vrijdag en zondag competitie- wedstrijden speelt. De Bovobo heeft daar terdege rekening mee gehouden en de wedstrijden van de volleyball- competitie op andere dagen gepland.

In feite blijkt nu, dat de BVB daar maar weinig rekening mee houdt en eveneens op de volleyball- dagen voetbal- wedstrijden organiseert. Piar attendeert erop, dat Bonaire maar klein is en dat betekent dat twee sport- ontmoetingen op een dag problemen oplevert. Iedereen tracht om sport op een aanvaardbaar niveau te brengen, aldus Piar, maar dan zullen de verschillende organisaties echter wel rekening met elkaar moeten houden.

el bezoekers getrokken, goed voor economie

otonautico-festival volgens ganisatoren een groot succes

RALENDIJK — Tijdens gezellige samenzijn heeft voorzitter van de Bonaire tical Association (BNA), mundo Saleh, aan de meerkers een certificaat uitreikt waarin dank wordt gesproken voor de inzet. n dit tweede festival Mototico namen 27 boten deel het weekeinde van 7 tot 9 gustus bleek nog beter veren dan het afgelopen jaar.

gens Zulay Knuf-Nouel, men met Raymundo Saleh tor is achter het Nauticoen, zijn de wedstrijden uipannend verlopen, terwijl in feite geen enkel pro- heeft voorgedaan. Eve- e laatste jaren gebruike- meerde wederom een Ven- nse marineboot af aan de an Kralendijk, en bracht oor in één klap meer dan nderd belangstellenden. gens werden er door de ok tientallen aangevoerd, vele race- liefhebbers met gen jacht op Bonaire arri- n. Alle hotels waren vol, Zulay Knuf-Nouel, terwijl alle auto's verhuurd wer- er in de restaurants nau- s nog een plaatsje te vin- s.

wel dus alles van een leien erliep, waren er ook wel technische problemen. Een daarvan was bijvoorbeeld het gebrek aan een helling waar de boten te water gelaten kunnen worden. Evenmin bleek de brandweerboot in conditie en dat was toch wel belangrijk, aldus Zulay Knuf-Nouel, indien er zich op het water bepaalde ongelukken hadden voorgedaan. Daarnaast blijven er nog wel wat wensen over, zoals een geluids- installatie die tot over het water reikt, terwijl ook een ambulance en EHBO- bijstand onontbeerlijk is.

Zelfs al waren er kleine onvolmaaktheden, dat hebben de Venezolaanse gasten daar maar weinig van gemerkt. Zij gingen in ieder geval volkomen voldaan terug naar hun eigen land. Het succes, aldus Zulay Knuf-Nouel, is echter grotendeels te danken aan de medewerking, die de BNA heeft mogen ondervinden. De overheid was niet in staat om financieel bij te springen. Toch konden er prijzen uitgereikt worden van twee-, drie- en vierhonded dollar dankzij de enorme medewerking van de zijde van de sponsors. Het blijkt maar weer, dat de organisatie van een dergelijke gebeurtenis misschien wel moeilijk is, aldus voorzitter Raymundo Saleh, maar als iedereen medewerking verleent, blijkt het toch mogelijk.

in promotie-campagne

BB protesteert fel tegen gelasting ALM-vluchten

RALENDIJK — Het uitllen van de laatste drie chten van de nationale htvaart- maatschappij M heeft donderdagavond e passagiers voor problen geplaatst. Tot hun verng moesten zij constate- , dat vluchten van en naar aire sedert zes uur in de nd niet meer mogelijk en.

en van de eerste vereniginedie op Bonaire protest aantede tegen deze gang van zaken de Vereniging Bedrijfsleven aire (VBB). In een telexschap aan de nationale htvaart- maatschappij proeert voorzitter Evert Piar tehet feit dat woensdagavond agiers met bestemming Boe op Curaçao moesten blijn, waarbij Piar tevens attent op de behandeling van de rande passagiers. In zijn boodschap zegt Piar dat hij begrepen heeft dat dit te maken heeft met een tekort aan piloten. Eveneens releveert Piar aan het feit dat dit bij de ALM aanzienlijk interne problemen heeft veroorzaakt om toch tot een oplossing te komen.

In ieder geval wil de VBB-voorzitter van de ALM vernemen wanneer men aldaar denkt dat de problemen opgelost zijn, waardoor Bonaire tenminste is verzekerd van lucht- verbindingen. Bonaire immers is via de lucht vrijwel voor de volle honderd procent afhankelijk van de ALM. Tenslotte zegt Evert Piar in zijn kwaliteit als voorzitter van de VBB dat Bonaire de laatste jaren er alles aan doet om het toerisme te bevorderen. Het is wederom de ALM, aldus Piar, die Bonaire echter benadeelt in dit streven. De telexboodschap was ondertekend door Evert Piar en de secretaresse van de VBB, Zulay Knuf-Nouel.

Kees Fekkes: slechte dienst aan toerisme

BOHATA: in beleid ALM teleurgesteld

KRALENDIJK — De voorzitter van de Bonaire Hotel and Tourist Association (Bonhata), Kees Fekkes, heeft tegenover de directeur van de ALM, Kitland Chong, zijn teleurstelling uitgesproken over het ALM- beleid. Een afschrift van de brief werd verzonden aan de president-commissaris van de ALM, drs. Theo Tijssen. Aanleiding was het probleem afgelopen donderdag.

Fekkes ziet het inter- eilandelijke verkeer als een probleem. Het komt naar zijn mening de laatste tijd te vaak voor dat vluchten tussen Curaçao en Bonaire v.v. worden afgelast waardoor passagiers met de eindbestemming Bonaire op Curaçao stranden. Van de zijde van toeristen zijn daarover volgens Kees Fekkes al ettelijke klachten ontvangen.

Met name attendeert de Bonhata- voorzitter op afgelopen woensdag toen er vanaf zes uur in de avond geen vluchten meer werden uitgevoerd tussen Curaçao en Bonaire. Dat bracht, aldus Fekkes, op beide eilanden de gebruikelijke ongenoegen met zich mee. Wil het toerisme professioneel aangepakt worden, aldus Kees Fekkes, dat zullen de geplande vluchten stipt moeten worden uitgevoerd en niet wegens geen tekort aan personeel in problemen gebracht worden. Overigens duidt Bonhata- voorzitter, Kees Fekkes, er op, dat dit vooral niet de eerste keer is en verzoekt dan ook met klem om herhaling te voorkomen.

Er is reeds een achterstand voor Bonaire, aldus Fekkes, omdat er een tekort is aan directe vluchten naar Bonaire. Het eiland moet zich constant bedienen van te kleine vliegtuigen. Als er nu door operationele problemen nog minder mogelijkheden gecreëerd worden, aldus Fekkes, dat zal de stijgende lijn van het Bonaireaanse toerisme in de komende periode zeker teniet worden gedaan.

Conferentie CLAPTUR dit jaar op Curaçao

WILLEMSTAD — In oktober begint op Curaçao het 14e congres van CLAPTUR dat een groot aantal professionals uit Latijns- Amerika en het Caribisch gebied op het terrein van toerisme zal aantrekken. Ook Spanje zal dit jaar aanwezig zijn. Verschillende belangrijke vertegenwoordigers hebben zich al ingeschreven en in de komende weken worden nog meer inschrijvingen verwacht. Dit evenement zal er voor zorgen dat Curaçao meer bekendheid krijgt in het buitenland waardoor er meer mensen naar het eiland zullen komen.

Op 12 oktober zal de conferentie geopend worden met een lezing van Luis Ignacio Mendoza, president van VIASA Internationaal. Het thema van zijn lezing is "Luchtvaart en toerisme in het jaar 2000 en de toekomst perspectieven". VIASA heeft sinds kort een airbus in zijn bezit waarmee het in oktober naar verschillende bestemmingen in het Caribisch gebied zal vliegen.

*****

SEOUL — Zuid Korea gaat korte metten maken met "pro- communistische volksmenners", die achter de grote stakings- onrust zitten. Men wil politieke munt slaan uit de acties. De democratisering loopt er gevaar door, aldus premier Kim. De militairen mogen er zich in de toekomst niet meer bemoeien met de politiek. Dit vloeit voort uit een grondwets- wijziging waarover de regerings- partij en de oppositie overeenstemming bereikten. President Chun Doo en veel top- medewerkers zijn (ex)generaals.

Voor besteding ontwikkelingsgeld

Crestian wil sleutelen aan verdeelsleutel

WILLEMSTAD — Zonder daarover vooraf overleg te hebben gepleegd met de ministerraad, is minister van Ontwikkelingssamenwerking Franklin Crestian onderhandelingen met Nederland begonnen over een protocol voor een nieuwe structuur voor de besteding van ontwikkelingsgelden.

Naar de bewindsman gisteren tijdens een persconferentie bekend maakte, moet dit protocol de Antilliaanse eilanden meer zeggenschap geven over de besteding van de beschikbaar gestelde gelden uit Nederland. Het zal tevens de bestaande verdeelsleutel flexibeler moeten maken dan op het ogenblik in zijn ogen het geval is. Momenteel gaat 12 procent van de ontwikkelings- gelden naar het land, 62 procent naar Curaçao, 9 procent naar Bonaire, 7 procent naar St Maarten, terwijl Saba en St Eustatius elk drie procent krijgen. Waar de bewindsman naar toe wil is een door de eilanden gezamenlijk uitgedachte nieuwe verdeelsleutel die bij elk bestedings- overleg aan de bestaande situatie wordt aangepast.

Volgens minister Crestian kon het protocol tijdens het jongste bezoek van minister van Antilliaanse en Arubaanse Zaken Jan de Koning niet ondertekend worden omdat Nederland nog enkele wijzigingen ingevoerd wil zien in de nieuwe structuur. "Ze wil hoe dan ook een vinger in de pap houden en bij elke beslissing het laatste woord hebben", aldus Crestian.

Als reden waarom hij nog geen overleg heeft gepleegd met de ministerraad over het protocol gaf Crestian op dat het protocol nog niet op de agenda heeft gestaan en dat hij eerst het protocol met de eilanden onderling moest bespreken. Dat is inmiddels gebeurd en alle eilanden hebben hun goedkeuring hierover uitgesproken. Zodra de gewenste wijzigingen zijn aangebracht, zal het protocol op de agenda voor de volgende vergadering van de ministerraad worden geplaatst.

Zakenvaria

SINDS KORT BESCHIKT Curaçao over een nieuw pestcontrol bedrijf. THEXACON die enkele maanden geleden officieel haar bedrijfs- activiteiten begon, houdt zich in het bijzonder bezig met het bestrijden van ongedierte en onkruid en behandelt termieten en planten. Daarnaast houdt het bedrijf zich bezig met schoonmaak werkzaamheden. Het bedrijf staat onder leiding van een in de Verenigde Staten getrainde supervisor, met jarenlange ervaring op het gebied van pestcontrol.

AQUATRAN INC, EEN Amerikaanse firma, gaat binnenkort van start met het vervoeren van vracht vanuit de Verenigde Staten naar Curaçao. Vanuit New York, Miami, New Orleans, Houston, Dallas, Los Angeles, San Fransisco, Chicago kan vracht worden verstuurd of worden gehaald. Aquatran Inc. heeft inmiddels 160 agentschappen over de hele wereld. Voor informatie over transportkosten, het opslaan en bewaren van goederen kan contact worden op genomen met Anthony Veder en Co. die de firma op Curaçao vertegenwoordigt.

Op vrijdag 4 september om kwart voor tien 's morgens begint in Holiday Beach Hotel in de Otrabanda- room de presentatie plaats van Bols. Voor deze presentatie zijn alle Food & Beverage managers, assistenten en restaurant- eigenaren uitgenodigd. De presentatie begint om tien uur met een welkomspraatje en koffie. Daarna vindt de introductie en de Bols presentatie plaats. De ochtend eindigt om half twaalf met een cocktail. De sprekers op deze dag zijn de heren Zaalberg en Orsini. Meer informatie is verkrijgbaar bij Colima nv, tel 73244 toestel 37, 64 of 21.

Bedrijf lijdt verlies

E Meta-personeel moet 6 procent inleveren

WILLEMSTAD — Het bedrijf E Meta dat is opgericht door de bij de Curaçaose Dok Maatschappij (CDM) ontslagen werknemers, heeft zich na een jaar operatief te zijn, genoodzaakt gezien een aantal maatregelen te nemen ter sanering van de geleden verliezen. Het is zeer logisch, zo concludeert de directie, dat een zo jong bedrijf de eerste jaren moeite heeft het hoofd boven water te houden. Juist vanwege het bijzondere karakter van het bedrijf, waarbij de werknemers eigenaar zijn, is het mogelijk door maatregelen het bedrijf draaiende te houden.

De directie van E Meta zag zich na een jaar genoodzaakt een plan op te stellen waardoor het bedrijf uit haar verliezen kan komen. Dit is beslist niet eenvoudig geweest, zo blijkt uit een perscommunique van E Meta. Lange onderhandelingen hebben tot een aantal maatregelen geleid waarbij het inleveren van zes procent op de salarissen door de werknemers, één van de belangrijkste is. Deze maatregel heeft de duur van één jaar en is er op gericht het kapitaal van het bedrijf te versterken en de kosten te verlagen.

Deze maatregel is met name mogelijk geworden dankzij het bijzondere karakter van E Meta, zo legt de directie uit waarbij de werknemers in feite eigenaar zijn van het bedrijf en daardoor extra gemotiveerd zijn in hun eigen bedrijf te investeren.

Daterdoor een lokale krant en een radiostation berichten gepubliceerd zijn waarin melding wordt gemaakt van "frauduleuze" handelingen bij E Meta waardoor het bedrijf verlies heeft geleden, betreurt E Meta ten zeerste. Die geruchten zijn waarschijnlijk de wereld in geholpen door één of meerdere "slechte figuren" binnen eigen kring die zich niet kunnen verenigen met de noodzakelijke maatregelen. Ook dat betreurt E Meta, vooral om de negatieve berichtgeving al haar gevolgen heeft gehad.

Ook leiders nodig

Nieuwe aanmeldingen voor zeeverkenners Kon Tiki mogelijk

WILLEMSTAD — Er is weer de mogelijkheid voor nieuwe aanmeldingen voor leden en leiding voor de Zeeverkenners Kon Tiki. De zeeverkenners komen op zaterdagochtend bij elkaar van half negen tot twaalf uur. Er is plaatsings mogelijkheid voor zeeverkenners van elf tot vijftien jaar en voor welpen van zeven tot tien jaar. De kinderen moeten wel de zwemkunst machtig zijn.

Behalve nieuwe leden, kan Kon Tiki ook nieuwe leiders gebruiken. Ervaring is geen vereiste maar een positieve instelling en een enorme dosis enthousiasme is wel een voorwaarde. Op veler verzoek zal toelating bij voldoende inschrijvingen, een meisjes afdeling worden opgericht in dezelfde leeftijdsgroepen.

Voor verdere informatie kan men terecht bij Schipper Roy Rusch, groepsleider of akela Rusch- Van der Ree op de nummers 83724 of 79028 of op zaterdagochtend op het clubhuis te Brakkeput Ariba dat bereikbaar is op het nummer 671214.

Toerisme-gedeputeerde naar A'dam

KRALENDIJK — Eind volgende week zal een delegatie van Bonaire naar Europa vertrekken om na te gaan welke mogelijkheden er liggen om Europese toeristen, maar vooral Nederlandse toeristen aan te trekken voor een vakantie op Bonaire.

Afgelopen week tijdens de aanwezigheid van de groep Europese reisagenten, die negen landen uit Europa vertegenwoordigen, is besloten om met een delegatie naar Nederland te vertrekken. KLM- directeur op Curaçao, Theo Pielage, die tijdens de ontvangst van het BC ook aanwezig was, heeft namens de KLM een handje toegestoken om de reis van de Bonaireaanse delegatie mogelijk te maken. Desgevraagd verklaarde gedeputeerde van Toerisme, Ramoncito Booi, dat de delegatie acht dagen in Amsterdam za! verblijven. Van de delegatie maken behalve gedepueerde Booi ook deel uit het wnd. hoofd van het Toeristenbureau Niki Tromp en de vertegenwoordigers van de hotels en Bonhata.

TEL AVIV — De Israelische technicus Vanunu tegen wie morgen een proces begint wegens verraad en spionage omdat hij gegevens over Israels kernwapen- fabriek aan de Britse pers toespeelde heeft een "regeling" afgewezen. Justitie had verraad willen laten vallen als Vanunu had verklaard dat hij niet was ontvoerd en bereid was zich te laten berechten. De Israelische geheime dienst heeft Vanunu na de Britse publicatie in Rome ontvoerd en naar Israel overgebracht.